

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק יב

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל הַרְגָּה
וְדַרְגָּה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהֶיּהּ.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסַד עַל-פִּי דְבָרַי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנָה, מוֹרְנָנוּ וְרַבְּנָנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ
וְעַל-פִּי דְבָרַי תִּלְמִידוֹ, מוֹרְנָנוּ הַקְּדוֹשׁ
אֹר נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיָּהּ
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ,
וּמְשֻׁלָּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א
שְׁנַת תּשנ"ו לִפְרֵט קָטָן

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקודש – חסידי ברסלב

Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42nd street
Brooklyn N.Y. 11219

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שע"י עמותת "ישמח צדיק – קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קווי: 04-6708356 – פקס: 04-6708359

Web site: www.moharosh.org E-Mail: breslevcity@gmail.com

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סִפְרִים אֵלּוּ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסִּפְרִים אֵלּוּ, כִּי הַסִּפְרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סִפְרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רְאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מְפֹסְקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הַעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגְיַעַה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ
יב, וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אֶחָדֵינוּ אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחֵר כְּרֶךְ, וּבְלַבְנוּ תִקְוָה, שְׁכַל מִי
שְׂיִקְרָא בְּזוֹה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חז"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְדוּשׁ וְכוּ', וְגִלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמָה לְבוּשִׁים מְלַבְּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֻךְ בְּיֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן
לְשָׁכַל תַּחְתּוֹן, מְעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזוֹה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּהֵם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עִין ל'א ר'אָתָה
אֱלֻקִּים זִוְלַתִּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֵלָה שְׁלִמְיָה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאֵם לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבואר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד פפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשינופה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולכלי לנטות, חס ושלוש, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל בשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים –

החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-בן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחני קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר יותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלים

בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה כשרואים שנתחדש עוד אינה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם באלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר הנקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרךנו הרחוקה מאוד מאוד, וכבר נלכדו רבים מאוד מאוד

בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שפן וכל שפן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-בן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-בן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרוואה אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם

פְּלוּנֵי וְעֵשֶׁב פְּלוּנֵי בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקַל כֶּהָ וְכָה, וְכֵן עֵשֶׁב אַחַר, שְׂמִשְׁקְלוֹ כֶּהָ וְכָה, וְכֵן שׁוֹקְלִים מִכֶּמֶה מֵינִים, וְכָל עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב יֵשׁ לוֹ כַּח אַחַר, וּמְעַרְבִין אֵלָיו הַמֵּינִים בְּיַחַד, וְעוֹשִׂין מֵהֶם הַהֲרַפְכָּה, וְזֹאת הַהֲרַפְכָּה יֵשׁ לָהּ כַּח לְרֵפָא הַחֹלְאָת, כִּי עֵקֶר הַרְפוּאָה הוּא עַל-יְדֵי הַרַפְכָּה דִּיקָא, שְׁנַעֲשֶׂה לָהּ כַּח אַחַר חֲדָשׁ, עַל-יְדֵי הַכַּח שְׂקִבְלָה מְּכָל אֵלּוּ הָעֵשֶׁבִים שְׁנַתְעַרְבוּ, וּבִזְזָה הַכַּח הַחֲדָשׁ שֶׁל הַהֲרַפְכָּה דִּיקָא מְרַפְּאִין כָּל מֵינֵי חוֹלְאוֹת וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְדַבֵּר זֶה יְכוּל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמַחֲבִיבֵי לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מֵרַדַּת שַׁחַת, וּבִפְרֻט אִם בָּא אֶחָד וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטָּל עֲלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הַרְבֵּה דוֹרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זֶה, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בַעֲנֵהוּ שֶׁל שְׂקָר, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכָל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֲסֵד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֲסֵד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׁוֹזְכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחֻבְרָיו, וּבִפְרֻט בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲשֶׁר הַחֲשֵׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפָּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיְּמוּ בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים (אִיכָּה ד, א):

”תִּשְׁתַּפְּכֵנָה אֲבִי קֹדֶשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת”, דִּהֲיֵנוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגָּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרֻטֵי נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם בְּעֵתִים הַלְלוּ נְסִיווֹת כְּאֵלּוּ, אֲשֶׁר לֹא שְׁעָרוּם אֲבוֹתֵינוּ וְאֲבוֹתֵינוּ בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּא כְּלָל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִין מִי שִׁירְחַם עֲלֵיהֶם כְּלָל, כִּי נִתְפָּשְׁטוּ סִפְרֵי מֵינּוֹת וְנִאֻוּף לְאֲלָפִים וְלִרְבָּבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְחֻבְרָא חֻבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְחֻבְרָא דְחֻבְרֵי חֻבְרֵי אֵית לֵיהּ, וְאֶחָד מְכָשִׁיל אֶת חֻבְרוֹ, וְשׁוּם רֵאשׁ יְשִׁיבָה וּמִשְׁגִּיחַ אֵינּוּ יוֹדַע מִזֶּה כְּלָל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדַע), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם; עַל-כֵּן הַהֲכָרַח לְהַרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּכֶמֶה מֵינֵי דְבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ו'ל, לְמוֹהַרְנ"ת ו'ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לַעֲנִין "אֲמוֹנָה" אוֹ "צְדִיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַנְצִיל וּלְצַאֵת מִחֲשֵׁךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֲמוֹנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמַתּוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמֵנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרֹפֵא הָאֵמֶתִי, הָרֹפֵא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵינֵן

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אֲשֶׁר בַּנַּחַל

חלק יב

א' תסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי, נְקִירֵי, הַבְּחוּר
הַנְּחֻמָּד יִנִּיק וְחַפִּים, גַּר לְצַדִּיק נַחַל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

דִּיין בְּרִיף הָאֵב אִיף שׁוֹיִן דְּעַרְהֶאֱלֵטֵן צוּם דְּרִיטְען מֵאָהֶל, נֶאֱר
מֵרַב טְרֹדוֹת הָאֵב אִיף דִּיר נִישְׁט גִּיקְעֵנְט תַּכְּף־וּמִיד צוּרִיק שְׁרִיבְעֵן.
וּוֹאס זֶאל אִיף דִּיר שְׁרִיבְעֵן מִיִּין טֵייעֶרער יְדִיד, מִיר דֶּאָרְפֵן גֵּאָט
בְּרוּף הוּא זֵייעֶר לױבְעֵן און דֶּאָנְקֵען יַעֲדֵען טֶאָג פֿון נֵיעֵם דָּאָס עַר
הָאָט מִיט אַוּז אַזױ אִיִּין גְּרוֹיִסְען חֶסֶד חֲנָם גִּיטֶאָהֵן און מְקַרְב
גִּיוּעֵן צוּם אױר הָאױרוֹת דְּעֵם הֵיילִיגֵען רַבִּינ'אָ.

יַעֲצֵט קוּמְעֵן אָן דִּי הֵיילִיגֵע טֶעג, עֵס ווערט גִּיבְרֶענְגֵט אִיִּן
סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים דָּאָס פֿון חֲמִשָּׁה־עֶשֶׂר בְּאָב דְּעַר־וועקט זײַך שׁוֹיִן

(א) אַתְּ מִכְתָּבָךְ קִבְלִיתִי כְּכֹר בְּפִעֵם הַשְּׁלִישִׁית רַק מֵרַב טְרֹדוֹת לֹא יְכַלִּיתִי תַּכְּף־וּמִיד לְעֵנוֹת
לָךְ. מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֲנִי צְרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּלְשַׁבַּח לּוּ בְּכָל יוֹם
מִחְדָּשׁ, שְׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד חֲנָם גְּדוֹל כְּזֶה, וְקַרְבָּנוּ לְאוֹר הָאֱרוֹרוֹת לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ.

די האַרה פון די הייליגע טעג דעריבער דארפן מיר יעצט מאַכן איין נייע התחלה און חזון שטענדיג דעם פסוק (תהלים ב, ז): "ה' אָמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך". דער הייליגער רבי האט אונז מגלה גיווען חדשות לגמרי דאס יעדע מינוט יעדע רגע קען מען מאַכן איין נייע התחלה יהיה איך שיהיה, און אונזערע לייט זאָגן אז דאס איז די פּונֶה וואס דער הייליגער רבי האט גיזאגט אויף זיך: "חדוש פּמוני בעולם עדין לא היה", ווייל דעם גאנצע התגלות פון רבי'ן איז די התגלות פון התחדשות (אזוי ווי עס ווערט ארום גירעד אין ספר שמירת הזמן באריכות), דען דער הייליגער רבי איז מגלה אמתת מציאותו יתברך מיט אזוי איין גרוסען גלוי ביז יעדער איינער קען זעהן און פאר שטיין דאס אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, און אלעס איז אלקות וואס ער טוט מחיה און מהוה זיין די גאנצע בריאה איבער דעם (תהלים קלט, ז): "אָנה אַלף מרויחך וָאָנה מַפְנִיךָ אַבְרַח, אַם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", וואס איז שיף איין ירידה, אָדער איין התרחקות פון בורא פל העולמים, מען דארף נאר אויף מאַכן דאס מויל אין רעדן צו איהם אויף פראסט אידיש אזוי ווי איין קינד רעדט צו זיין פאטער און אזוי ווי איינער רעד זיך דורך מיט זיין חבר.

מיר האבן די וואך און אונזער סדרא נאָתחנן משה רבנו איז

(ב) עכשו מגיעים הימים הקדושים (הנוצאים). מוכא בפסרים הקדושים שמת"ו באב מתעוררת ההארה של הימים הנוצאים, לכן צריכים אנו לעשות התחלה חדשה, ולחזור תמיד על הפסוק: "ה' אָמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך", הרבי הקדוש גלה לנו חדשות לגמרי שבכל דקה ובכל רגע אפשר לעשות התחלה חדשה יהיה איך שיהיה, ונאשי שלומנו אומרים, שזוהי הפונה של מה שאומר רבנו הקדוש על עצמו: "חדוש פּמוני לא היה מעולם", כי כל ההתגלות של רבנו היא ההתגלות של התחדשות (כמבאד בספר שמירת הזמן באריכות), שרבנו הקדוש מגלה אמתת מציאותו יתברך בגלוי גדול כזה עד שכל אחר יכול לראות ולהבין שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל הוא אלקות שהוא מחיה מהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, ועל-כֵּן "אָנה אַלף מרויחך וָאָנה מַפְנִיךָ אַבְרַח, אַם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", מה שיף ירידה או התרחקות מהבורא פל עולמים, צריך רק לפתח את הפה ולדבר אליו יתברך באידיש פשוטה כמו שבן מדבר אל אביו, וכמו אחר שמשוחח עם חברו.

מגלה און מפרסם פאר אלע אידן, "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראינו אליו", זאגט אויף דעם דער מדרש "בכל קראנו אליו" — בכל לשון שאתם קוראים אליו, מיד עונה אתכם, דעם מיט יעדען שפראך וואס דער מענטש רעדט ענטפֿרט איהם השם יתברך, וואס דאס איז דער גלוי פון התבודדות, וואס דער הייליגע רבי האט מגלה און מפרסם גיווען אויף דער וועלט, און בשלמות וועט דאס משיח צדקנו אריין ברענגען אין דער וועלט, ווי עס שטייט אין פסוק (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד".^ג

דער ילקוט (ואתחנן רמו תתכ"ה) דער ציילט^ד: מעשה בספינה אחת, שהיתה כלה של נכרים, והיה בתוכה יהודי אחד, הגיעו לנמל אחד, אמרו לאותו יהודי: "טול מעות ועלה לנמל וקנה לנו משם מאומה". אמר להם: "לא אכסנאי אני, ואיני מכיר להיכן אלך". אמרו לו: "יש יהודי אכסנאי? בכל מקום שאתה הולך אלקיך עמך", הוי "אשר לו אלקים קרובים אליו", דען די גויים האבן איהם גיזאגט ווי קען זיין איין איד איז פֿרעמד ווי ער גייט איז זיין גאט מיט איהם. וואויל איז אונז אידן דאס מיר זיינען באשאפן גינווארן אידן און מיר גלויבען אין אזוי איין גרויסען גאט ברוך הוא וואס איז מחיה און מהנה די גאנצע וועלט^ה. ואיתא בספרי פֿרשת ראה: יש לך אדם שנתן לו חלקו ואינו שמת בחלקו, אכל

ג) יש לנו השבוע בפרשתנו "ואתחנן" שמשנה רבנו מגלה ומפרסם לכל ישראל "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו", אומר על זה המדרש "בכל קראנו אליו", שבכל לשון שאדם מדבר — עונה לו השם יתברך, שהוא הגלוי של התבודדות שהרבי הקדוש גלה ופרסם בעולם, ובשלמות יכניס זאת משיח צדקנו בעולם, כדכתיב: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד".

ד) הילקוט מספר...

ה) הגויים אמרו לו, איך יכול להיות יהודי שהוא בנכר, הרי איפה שהוא הולך האלקים אתו, אשרי לנו יהודים! שנבראנו יהודים נאנחנו מאמינים באלקים גדול כזה שמחיה, וממהנה את כל העולם.

ישראל מודים ומקלסים שאין חלק יפה כחלקן, ולא נחלה כנחלתן, ולא גורל כגורלם, ומודים ומשבחים על כן, וכן דוד הוא אומר (תהלים לב): "חבלים נפלו לנו בנעימים" — אשרינו ואשרי חלקנו.

מיין טייער קינד, שטארק זיך און מאך יעצט איין גייע התחלה גיוואוין זיך צו אויס רעדן זיך דאס הארץ צו השם יתברך, אין איין ארט ווי קיינער איז נישטא און אלעס וואס עס גייט אויף דיר איבער רעד זיך אויס מיט איהם דען עס איז נישטא נאך אזא פאטער ווי אונזער פאטער אין הימל עס איז נישטא נאך אזא רחמן ווי אונזער פאטער אין הימל אין אויב די וועלסט פאלגן דעם הייליגען רבי'ן, און דאס מקים זיין אלע טאג וועסטו סוף כל סוף מקרב ווערין צו השם יתברך אין עס וועט דיר ליכטיג ווערין די אויגן צו זעהן און פיעלהן חיות אלקותו יתברך המתייה הכל, און עס וועט ביי דיר דער וועקט ווערין דע אמת'ע שמחה, פי אין שמחה כשמחה זו, שאדם זוכה לידע אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו.

אויך מיין גדיד עס דענענטערט זיך די טעג פון אלול הקדושים וואס ביים רעבי'ן איז גיענווען מוסיף זיין סדרים אין תורה און תפלה, זעה אויך דאס נאך צו טאהן אויב עס איז מעגליך א דורך זאגן גאנץ תורה, נביאים וכתובים ימי אלול, אזוי פלעגט זיך דער הייליגער רבי פירען (איך האב גיהערט פון אונזערע לייט דאס מען קען שוין אנפאנגען פון חמשה-עשר באב ביז הושענא רבא), אין אזוי מאך זיך נאך סדרים ווי א דורך זאגן גאנץ ששה סדרי משנה אין די צייט ווי אויך גאנץ עין יעקב און תקוני זהר אויב די קענסט נישט פאל ביי זיך נישט אראפ חס ושלום, נאר איך דערצייל דיר

(ו) בני היקר! חזק עצמך ונעשה עכשו התחלה תדושה, הרגל עצמך לפרש שיתחד וכל לבבך אליו יתברך במקום פנוי שאין שם בני אדם, כל מה שעובר עליך תדבר ותגלה לו, אין עוד אב כמו אבינו שבשמים אין עוד רחמן כמו אבינו שבשמים אם תצית את רבנו הקדוש, ותקים זאת בכל יום תהיה בסוף מקרב להשם יתברך, ותארגן לך הענינים לראות ולהרגיש חיות אלקותו יתברך המתייה הכל, ותתעורר אצלך השמחה האמתית.

הַנְהִיגוֹת און עבודות פון אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּרַסְלָבֶר חֲסִידִים, ר' לוי יצחק האט דערצייילט, ער האט גיקענט איינעם פון אונזערע לייט וואס פלעגט א דורך לערנען פון חמשה-עשר באב ביו יום פפור דעם גאנצן לקוטי-הלכות און האט דאס גילערנט מיט גרויס התעוררות, אויף וויסען מיר דאס ר' נתן ז"ל האט גיזאגט דאס עס איז איין גרויסע סגלה פאר די נשמה ארום לערנען דענמאהלט דעם הייליגען רבינים ספרים, על-כל-פנים ווי עס איז טאהר מען נישט אראפ פאלין נאר איך דערציייל דיר עבודות פון אונזערע לייט — אַשְׁרֵי עֵין רָאָתָה זֹאת, ווי בחורים און יונגע לייט שטייען אויף יעדן נאכט צו חצות און מען לערנט בהתמדה רבה, און מען איז זיך מתבודד יעדען טאג מיט השם יתברך, און מען איז נאר פריילעך שטענדיג, און פון צייט צו צייט פארט מען צו די מקומות הקדושים — רבי שמעון בר יוחאי או האריז"ל וכו' וכו', און מען איז מבלה די טעג מיט די נעכט נאר מיט תורה און תפלה און שירות ותשבחות און מען רעדט איינער צום צווייטען נאר דבורי אמונה פון השם יתברך און מען איז מען זיך גארנישט מבלבל, זעה זיך מאכן א שעור אין שלחן ערוך יעדען טאג על-כל-פנים צום ערשטן מאהל נאר מחבר רמ"א פון ארבעה חלקי שלחן ערוך, און גיב צדקה יעדען טאג איין פרוטה לפחות פאר הדפסת ספרי ותורת רבנו ז"ל.

השם יתברך זאל אונז העלפן אויף אנפאנגען תשובה טאהן

ז) גם ידידי, מתקרחים ימי אלול הקדושים, שאצל רבנו הנה אז להוסיף סדרים בתורה ובתפלה, ראה גם אתה לחקות את זה, אם זה אפשרי להגיד את כל התורה נביאים וכתובים בימי אלול, כך הנה רבנו הקדוש מתנהג (ושמעתי מאנשי שלומנו שאפשר להתחיל זאת מט"ו באב עד הושענא רבה), וכך תעשה לעצמך עוד סדרים כמו לעבר על כל הששה סדרי משנה בזמן הנה וכל עין יעקב ותקוני זהר, ואם אתה לא יכול אל תפל בדעתך, חס ושלום, רק אני מספר לך את הנהגות והעבודות של אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ר' לוי יצחק ספר שהוא הכיר אחד מאנשי שלומנו שהנה לומד מט"ו באב ועד יום פפור את כל הלקוטי-הלכות, ולמד זאת עם התעוררות גדולה, כן יורעים אני שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שזוהי סגלה גדולה לנשמה ללמד אז את כל ספרי רבנו ז"ל הקדושים, על-כל-פנים איך שהוא אסור לפל בדעתו, אני רק מספר לך את העבודות של אנשי שלומנו, אשרי עין ראתה זאת איך בחורים ואברכים קמים בכל לילה בחצות ולומדים בהתמדה רבה, ומתבודדים בכל יום עם השם יתברך, והם

און זײַך אַזוי פֿירן ווי אַמֶת'ע בְּרִסְלֵכֶר תְּסִידִים".

הדורש שלומך...

א' תסג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אודות כל הבלבולים וכו' וכו' לדעתי כל הצרות שרק עוברות על האדם הן רק מחמת דבורו, כי אם היה האדם שומר על דבוריו, היה נפטר מהרבה צרות, ובאמת על זה אמר החכם מכל אדם (משלי כא, כג): "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו", ואדם צריך להיות תמיד עסוק בלמוד התורה הקדושה, אסור לבלות את הזמן בהבל וריק, או צריכים לעבד ולהביא פרנסה לבית, או שצריכים ללמד, מה שיך לבטל את הזמן ולדבר את כל העולה על רוחו, כי דבר זה גורם רק צרות. ובאמת חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ז): אמר רב המנונא, אין תחלת דינו של אדם אלא על דברי תורה, שנאמר (משלי יז, יד): "פוטר מים ראשית מדון"; והנה בתוספות שם הקשו, הלא חכמינו הקדושים אמרו (שבת לא), ששואלים בני-אדם: "נשאת

שמחים תמיד, ומזמן לזמן נוסעים למקומות הקדושים ר' שמעון בר יוחאי והארזי"ל וכו' וכו'), ומבלים את הימים והלילות רק עם תורה ותפלה ושירות ותשבחות ומדברים אחד לשני רק דבורי אמונה מהשם יתברך, ולא מבלבלים את עצמם משום דבר, ראה לעשות לעצמך שעור בשלחן ערוך בכל יום, ועל-כל-פנים בפעם הראשונה רק מחבר רמ"א מהארבעה חלקי שלחן ערוך, ותתן צדקה בכל יום פרוטה אחת לפחות להדפסת ספרי רבנו ז"ל ותורתו.

ח) השם יתברך יעזר לנו להתחיל גם לעשות תשובה ולהתנהג כמו תסידי בְּרִסְלֵב אמתים.

וְנִתְּתָ בְּאִמוּנָה, וְאַחֲר־כֵּן "קִבְעַת עֵתִים", וְאִיךְ אוֹמֵר כָּאֵן: אֵין תַּחֲלַת דִּינֵנוּ שֶׁל אָדָם אֵלָא עַל דְּבְרֵי תוֹרָה וְכוּ? וְרֵאִיתִי בַתּוֹלְדוֹת הַקְּדוּשׁ (פְּרֻשַׁת מַקְז), שְׁבָאֵר בְּאִפְן נִפְלֵא בְּדֶרֶךְ חֲסִידוֹת, כִּי אָנוּ רוֹאִים שְׂבַע־סְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הָאָדָם שֶׁהוּא סוֹחֵר וְעוֹסֵק בְּמִשְׁא וּמִתֵּן אֶז הַהֲכָרַח שִׁיְהִיָּה לוֹ אִמוּנָה, כִּי הָרִי נוֹתֵן סְחוּרָה בְּהַלְוָאָה וּבַהֲקָפָה, וּמֵאֲמִין שִׁיִּקְבַּל חֲזָרָה אֶת הַפֶּסֶף, לֹא-כֵן בְּעֵינֵי רוּחְנִיּוֹת אָדָם רוֹצֵה כְּכֹר לְרֹאוֹת מַה מְרוּיַח, וּמִמִּילָא הוּא מְתַרְשֵׁל, כִּי הָרִי אֵינוּ רוֹאֵה תַכְף-וּמִיד אֶת הַשְּׂכָר, וְלִכֵּן בְּגִמְרָא אָמְרוּ: אֵין תַּחֲלַת דִּינֵנוּ שֶׁל אָדָם אֵלָא עַל דְּבְרֵי תוֹרָה, וְעַל-זֶה הַקְּשׁוּ בַתּוֹסְפוֹת, הֲלֹא אָמְרוּ שְׁשׁוֹאֲלִים לְאָדָם קְדָם: "נִשְׂאֵת וְנִתְּתָ בְּאִמוּנָה", וְאַחֲר־כֵּן "קִבְעַת עֵתִים לַתּוֹרָה", הֵינּוּ אִם תִּרְצֶה לְהַתְחַמֵּק שְׁלֹא יְכַלֵּת לְלַמֵּד מִפְּנֵי שְׁלֹא רֵאִיתִי תַכְף-וּמִיד אֶת הַתּוֹעֵלַת מְזֵה אוֹ אֵינְךָ מְקַבֵּל תַכְף-וּמִיד שְׂכָר עַל זֶה מְקַדִּימִים לְשֹׂאֵל לוֹ: "נִשְׂאֵת וְנִתְּתָ בְּאִמוּנָה?" אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׂבַמִּשְׁא וּמִתֵּן אֶז כֵּן יֵשׁ לָךְ אִמוּנָה, שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עֲסָקִים אֲפִלוּ שְׂאֵינְךָ רוֹאֵה עֲדִין רוּחַ אֵלָא אֵתָה מֵאֲמִין שֶׁהוּא יִשְׁלַם לָךְ, כִּי אֵתָה נוֹתֵן לוֹ סְחוּרָה בְּהַקְּפָה, וּמִי יוֹדֵעַ אִם הוּא יִשְׁלַם לָךְ, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אֵתָה מֵאֲמִין בּוֹ, וְעַל-כֵּן קְדָם שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ "נִתְּתָ וְנִשְׂאֵת בְּאִמוּנָה", וְאַחֲר־כֵּן "קִבְעַת עֵתִים לַתּוֹרָה", וְאִם אוֹמֵר שֶׁהִיָּה קֶשֶׁה לוֹ, כִּי לֹא רָאֵה תַכְף-וּמִיד שְׂכָר, אֶז מְקַבֵּל עֲנֵשׁ, כִּי אֵין תַּחֲלַת דִּינֵנוּ שֶׁל אָדָם אֵלָא עַל דְּבְרֵי תוֹרָה, כִּי אֲנִי רוֹאֵה שְׂבַגְשְׂמִיּוֹת כֵּן הִיְתָה לָךְ אִמוּנָה, מֵדוּעַ לֹא הִיְתָה לָךְ אִמוּנָה בְּרוּחְנִיּוֹת?! וּמִכֵּל זֶה יְכוּלִים לְרֹאוֹת אֵיךְ שְׂאָדָם מְתַרְשֵׁל בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הוּא מְחַמֵּת שְׂאֵינוּ רוֹאֵה תַכְף-וּמִיד אֶת הַשְּׂכָר. וּבְאֵמַת רַבְּנּוּ ז"ל גִּלְהָ לָנוּ, שְׂאִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה תִּרְאֶה לָךְ אֵת פְּנִיךָ לֹא תִרְצֶה דְּכַר אַחֵר רַק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וּבְאֵמַת מִי שְׁלוּמֵד עַל-פִּי דְעַת רַבְּנּוּ ז"ל, אֶז הוּא תְּמִיד עֲסוּק, פֶּה לּוֹמֵד חֲמֵשׁ רַשׁ"י, פֶּה לּוֹמֵד פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, פֶּה לּוֹמֵד דְּפִים דְּפִים גְּמָרָא, פֶּה לּוֹמֵד סִימְנִים שְׁלַחַן עֲרוּךְ, פֶּה לּוֹמֵד דְּפִים זֶהֱר וְדְפִים תְּקוּנִים, פֶּה אוֹמֵר תְּהִלִּים, פֶּה מְתַבּוּדֵד עִמּוּ יַתְבָּרַךְ, פֶּה מְקַיֵּם מְצוּוֹת, פֶּה הוּא שֵׁשׁ וְשִׁמַּח, פֶּה הוּא מְחֻזַּק אֲנָשִׁים וּמְשַׁמְחֵם וּמְבַדְּחֵם וְכוּ' וְכוּ', וְלִמָּה אֵין הָאָדָם עוֹשֶׂה אֵת זֶה כִּי אֵין לוֹ אִמוּנָה.

ועל-פּן ראה לחזק את עצמך מהיום והלאה ותעזוב את כל השטיות, תמיד פשאתה רואה שבגני-אדם רוצים לדבר אתך בדברים של מה בכך, תתחמק מהם, כי לא יועיל שום דבר ביום עברה, כי יום יבוא ותצטרך לצאת מזה העולם, ומה תשיב לשולחך דבר, ועל-פּן מה ולמה לך להפגס בדברים פאלו, ועל-פּן חזק ואמץ מאד, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי שזכיתי לשמע ממך בשורה טובה, שאתה חזק באמירת ח"י פּרקים משניות בכל יום, וכן אתה אוהז בסדרך בש"ס במסכת תענית, ובשלחן ערוך אתה אוהז באמצע הלכות שבת, ובלקוטי-הלכות אתה אוהז בנפילת אפים, הלכה ד', אין לשער ולספר איה שהחייית אותי, כי אתה יודע כמה מיני מרירות ובלבולים עוברים על כל נפש ונפש בכל יום ויום מתדוש, ולא די שהסמ"ך-מ"ם אורב על כל נפש להחטיאה ולהכשילה בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', וכו', עוד מכניס באדם חכמות של שטות והבל פאלו הוא חכם ומבין מדעתו יותר מהרופא האמתי הנשלח אל דורותינו אלה, לרפאות את כל החולים בעולם בחלי הנפש, ומאיר אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד מאד, ומוריד את השכינה כביכול אצלם, פי (סוטה ג): בתחלה קדם שחטאו ישראל, היתה שכינה שורה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו נסתלקה שכינה מהם. ורבנו ז"ל מוסר את נפשו בכל עת ורגע להמשיך שכינת עזו למטה, והוא לוחם מלחמת ה',

ועושה ממדבר ישוב, כי בכל אחד בלבד מדבר שממה מאין יושב, ואין שם מדור לשכינה, והוא מתיגע ביגיעות עצומות לעשות קן לשכינת עזו יתברך בלבנו (עין חיי-מוהר"ן, יגיעתו בעבודת השם, סימן יא), אך הוא מבקש מאתנו דבר אחד, שנציית אותו, אז יביאנו אל תכליתנו, ונזכה להיות תמיד דבוקים בו יתברך, ונשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, ונזכה להשיג אלקותו, בבחינת: "מטי ולא מטי" בקביעות עצומה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד).

והנה בודאי גם רבנו ז"ל הזהירנו לשעור עיון, אבל השעור הזה צריך להיות השעור שלומד בשיבה, הינו אתם לומדים בזמן הזה קדושין בכל שבוע דף אחד, בודאי אתה צריך להכניס כל עיונך בגמרא שאתה לומד בשיבה, ותחזור על זה פעמים אין מספר, ותלמד עם כל המפרשים רש"י, תוספות, הרא"ש ומהרש"א וכו', וכל מה שיש רק על הדף הזה, וזה יהיה שעור עיון שלך, ומה שאינך מבין, שאל נא את ראש הישיבה והמשגיח, ואל תתבייש כלל, כי (אבות ב): "לא הבישן למד", אבל יתר הזמן הפנוי שיש לך, תהיה רגיל לומר הרבה פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך מחבר רמ"א, ותתחיל מהתחלה, ואף שבפעם הראשונה לא תבין הכל — מה בקך? כי על-ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות וזוכה ללמד הרבה, על-ידי-זה יזכה לעבור כמה פעמים באלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור ולגמרם פעם אחר פעם, ועל-ידי-זה ממילא יבין בפעם השניה והשלישית, ומה גם שיזכה להגיע לכל מקומות התורה הקדושה במאמרי חז"ל כאלו, אשר אם ישב אפלו מאה שנים בישיבה לא יגיע אליהם; כי על-ידי הדרך הקלה והנעימה הזו שרבנו ז"ל נותן ומורה לנו, יזכה לסיים כל התורה כלה וכל המדרשים שרק יש, אפלו מכילתא ותורת כהנים וספרי וכו' וכו', ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב, אבל באמת זוהי עצה קלה ומתקה ונעימה (עין שיחות-הר"ן, סימן עו), ובבודאי יש להקשות על דרך זו הרבה קשיות, ויכולים לעשות מזה ליצנות, וגם נראה כחוכא וטלולא, אבל כל בר דעת מי שיש לו רק איזה ישוב הדעת באמת, ויודע מה שעובר בעתים הללו על בני הנעורים,

מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְדוֹר הַמְבוּל וְכוּ' וְכוּ', וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת זֹאת, כִּי אִם רַבְנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, בּוֹדְאֵי יוֹדָה שְׁכֵן הוּא הָאֱמֶת, וְהִיא עֲצַת ה' מִמֶּשׁ אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ. בְּנִי, בְּרֵאתִי יֶצֶר הָרַע, בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּבַלִּין כְּנַגְדּוֹ, וְאִם אַתָּם עוֹסְקִים בַּתוֹרָה, אֵין אַתָּם נִמְסָרִים בְּיָדוֹ (קְדוּשִׁין ל.). כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל אֶת הַמְּנוּל הַזֶּה שֶׁהוּא הַיֶּצֶר הָרַע, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תוֹרָה. וְהִנֵּה בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּחֹר צְעִיר יֵשׁ לוֹ כְּשֶׁרוֹנוֹת עֲצוּמִים, אָבֵל אֵינוֹ יוֹדַע מֵהֶם, וּמִזֶּה בָּא שְׁמִתְרַשֵּׁל מְאֹד מְאֹד, וּמְדַבֵּר רַב הַיּוֹם דְּבָרִים בְּטִלִּים וְשִׁיחוֹת שֶׁל מַה בְּכָךְ עִם גְּמֵרָא פְתוּחָה, וְכִשְׁהַמְשָׁגִיחַ נִגַּשׁ אֵלָיו, מִתְחִיל לְלַמֵּד קֶצֶת לְמֵרָאה עֵינַיִם, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁהוֹלֵךְ מִמְשִׁיף לְדַבֵּר, וְכֵן מְבַלֵּה אֶת הַיָּמִים הַטּוֹבִים וְהַשְּׁעוֹת הַמִּתְקוֹת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן לָנוּ, וְכֵל זֶה מֵאֵי יְדִיעַתוֹ מַעֲצָם הַכְּשֶׁרוֹנוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוּם דְּבַר, וּבַפְּרָטִיּוֹת שִׁיּוֹדַע שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לוֹ לְהַבִּין הַכֹּל, מִמִּילָא קִיִּין לְמַדָּן וְעַל אִידָּהּ שׁוֹיִן נִישֵׁט זַיִן^ט, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְיָאֵשׁ לְגַמְרִי, וּמִזֶּה בָּא, שְׁנִכְשֵׁל עוֹד בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי זְמָה (כְּתוּבוֹת נט.), וּמִה גַם שֵׁישׁ הַרְבֵּה שְׁעַל-יְדֵי בְטָלָה מְמִיתִים אֶת עֲצָמָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נֶטוּן, פֶּרֶק י"א): אֵין אָדָם מֵת אֶלָּא מִתּוֹךְ בְּטָלָה, עֵינַיִן שָׁם; וְהוֹלֵךְ נַע וְנָד, וּמְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטִלִּים וְשִׁיחוֹת שֶׁל מַה בְּכָךְ, וְהוּא מְלֵא מְרִירוֹת, אָבֵל כְּשֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ בְּדֶרֶךְ הַנִּפְלְאָה וְהַנוֹרָאָה הַזֶּה, אָז לְעוֹלָם תִּהְיֶה רְגִיל לִומר הַרְבֵּה, וְתִתְחַן בְּפִתְגָמֵי דְאֹרִינְתָא, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִפְתַּח לְבָבְךָ, וְתִזְכֶּה לְהַבִּין הַכֹּל, כְּאֲשֶׁר רָאִינוּ כְּבָר בְּחוּשׁ, שְׁנִתְקַרְבוּ אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים וּבַחֲוָרִים פְּגוּמִים, וְצִיְתוֹ אֶת רַבְנוּ ז"ל, וְלֹא הִסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם מוֹנַע וּמַעֲכָב, זְכוּ לְסִיַּם עֲשָׂרוֹת פְּעֻמִּים מִמֶּשׁ בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּה כָּל הַש"ס וְאַרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלִחַן עָרוּף וְכוּ', וְעַכְשָׁו הֵם בְּקִיָּאִים בַּש"ס וּבַפּוֹסְקִים — לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, הַעֲקָר תִּתְחִיל בְּזֶה, וְאָף שֵׁישׁ לָךְ עַל זֶה קִשְׁיוֹת הַרְבֵּה, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֵׁישׁ מוֹנְעִים, אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁלֵךְ, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְלַמֵּד הַרְבֵּה 'מִתְבָּר' יְרַמ"א' מְכַל הָאֲרַבְעָה חֲלָקֵי שְׁלִחַן עָרוּף, וְסוּף כָּל סוּף יִפְתַּח לְבָבְךָ

(ט) מִמִּילָא לְמַדָּן כְּבָר לֹא אֵהִיָּה.

וְדַעְתָּךְ. וּבַמְדַרְשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סא, א) אֵיתָא: כְּתִיב (תהלים א, א):
 "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ וְגו' בְּעֵצַת רְשָׁעִים" — זֶה הוּא
 הַהִפְלָגָה, "וּבִדְרֹךְ חַטָּאִים לֹא עָמַד" — אֵלּוּ אַנְשֵׁי סְדוּם, "וּבְמוֹשֵׁב
 לְצִים לֹא יָשַׁב" — זֶה אַבִּימֶלֶךְ, "כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חָפְצוּ וְגו',
 וּבְתוֹרַתוֹ יִהְיֶה", אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָב לֹא לָמְדוּ וְרַב לֹא הָיָה לוֹ,
 וּמֵהֵיכָן לָמַד אֶת הַתּוֹרָה? אֵלֶּא זְמַן לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּי פְלִיּוֹת
 כְּמוֹ שְׁנֵי רַבָּנִים וְהָיוּ נוֹבְעוֹת וּמְלַמְדוֹת אוֹתוֹ תּוֹרָה וְחֻכְמָה, עַיִן שָׁם.

על-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, בְּרַח לְךָ מִלְּצִים וּמִרְשָׁעִים וְחַטָּאִים, וְקוּם
 בְּרַח לְךָ אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ שֶׁהוֹרָה לָנוּ רַבְנּוּ ז"ל, וּלְבִסּוּף תְּבוֹא
 עַל שְׂכָרְךָ עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁתִּהְיֶה בְּקִי בְּכָל הַתּוֹרָה, וּמְכַל שְׂפָן
 וְכָל שְׂפָן בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְתִאֱמִין לִי שֵׁישׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר בְּזוֹה, אֲךָ אֵין
 הַפְּנָאִי, וּכְבָר דִּבְרַנּוּ מְזַה הַרְבֵּה פָּנִים אֶל פָּנִים וְכֵן בְּמַכְתָּבִים שְׁנֹדְפָסוּ
 כְּבָר בְּסִפְר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְכֵן בְּסוּף סִפְר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", יֵשׁ עַל זֶה
 אַרְיִכוֹת גְּדוּלָה קַחְהוּ מִשָּׁם'.

וְהִנֵּה, אֶהוּבִי, אַחִי, לְכַתֵּב לְךָ אֵיזוֹ צְדָקָה הִיא הַיּוֹתֵר גְּדוּלָה
 בְּעוֹלָם, מֶה אָמַר לְךָ, יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, וּלְקַצֵּר אֲנִי בָּא עֲכָשׁוּ מֵרַב
 טְרֻדוֹתַי. דַּע לְךָ, מִדּוּעַ לֹא תִתְיָשֵׁב בְּעֵצְמָךְ בְּאֵיזָה מְקוֹם הֵייתָ וְכו',
 נִכְשַׁלְתָּ בַּפֶּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכו', וּמִצָּאתָ סִפְר
 מִסְפְּרֵי רַבְנּוּ ז"ל, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַמַּכְתָּבִים שְׁבַסְפָר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְאַתָּה
 בְּעֵצְמָךְ כּוֹתֵב בְּכָל מַכְתָּב, שֶׁהֵם מְחַיִּים אוֹתָךְ מִמֶּשׁ וְהֵם מְקַרְבִּים
 אוֹתָךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהֵם הַעֲמִידוּ אוֹתָךְ עַל רַגְלֶיךָ — הֵן בְּהַתְמַדַּת
 הַלְמוּד, שְׁזָכִיתָ כְּבָר לְסִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה מִסְכָּתוֹת, וְאַתָּה גּוֹמֵר בְּכָל
 חֹדֶשׁ שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה וְכו' וְכו', וּבַפְּרָטִיּוֹת הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת,
 עֵקֶר הַתְּחִזְקוֹתָי הוּא רַק מִשָּׁם, וְהֵן מִצְוֹת הַשְּׂמִחָה וְכו' וְכו', וְעַל-כֵּן
 מִדּוּעַ תִּשְׁאֵל אֵיזוֹ צְדָקָה הִיא הַיּוֹתֵר גְּדוּלָה? כְּבָר הַקְּדִים מוֹהֲרַנְי"ת
 ז"ל בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (בְּרִכּוֹת הַשְּׁמַר, הַלְכָה ה'), וְאָמַר: מֵאֵי דְכְּתִיב (תהלים
 קיט, קמב): "צְדָקְתָךְ צְדָק לְעוֹלָם" — אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאַרְתָּ לְעוֹלָם?

(י) בַּפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה נִדְפַס הַקּוֹנְטְרַס "סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלְמוּד" עִם סִפְר "שְׁמִירַת הַזְּמַן".

הוּי אוֹמֵר "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת" — אִם נוֹתְנִים לְהִתְפַּשֵּׁטוֹת וְהִדְפַּסְתָּ תוֹרַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהִיא תוֹרַת אֱמֶת, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מֵה שֶׁכָּבַר פְּעֻלוֹ בְּעוֹלָם, יֵשׁ בַּחוּרִים שֶׁעוֹבְרֵת עֲלֵיהֶם מְרִירוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְרַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְסַפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל מְחִיִּים וּמְחַזְקִים וּמְאֱמָצִים אוֹתָם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ, וְלִשְׁכַּח אֶת הָעֶבֶר, וְלִבְלִי לְבַלְבַּל עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבַר וְכוּ', וּמְכַנְיָסִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה, וּמְתַחִילִים לַחֲיוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי וְכוּ', כִּפְאֲשֶׁר תְּבִין קֶצֶת מֵעֲצָמְךָ, וְעַל-כֵּן אֲשָׁאֵל אוֹתְךָ, הֲאִם יֵשׁ עוֹד צְדָקָה גְדוֹלָה מִצְדָּקָה לְהִדְפַּסְתָּ סַפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל? בְּיָדַי צְדָקָה גְּשֵׁמִית לְתַן לְאֶחָד לְאָכֹל, הִיא צְדָקָה גְדוֹלָה וּמְצוּנָה רַבָּה, כִּפְאֲשֶׁר הִרְבוּ לְדַבֵּר מִזֶּה חֲזו"ל הַקְדוּשִׁים, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה כְּשִׁמְחִיִּים אֶת נַפְשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, וְנוֹתְנִים לוֹ לְאָכֹל בְּרוּחַנִיּוֹת, וּמְחִיִּים וּמְחַזְקִים אוֹתוֹ וּמְקַרְבִּים אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הֵיִשׁ צְדָקָה גְדוֹלָה מִזֶּה? ! בְּפִרְטִיּוֹת בְּיָמֵינוּ אֱלֹהִים, אֲשֶׁר הִנְאוּף וְהִכְפִּירוֹת נִתְגַּבְּרוּ וְנִתְרַבּוּ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ עַל-יְדֵי זְהֻמַּת הָעֵתוֹנוֹת וְסַפְרֵי מֵינִים שֶׁנִּתְרַבּוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, בְּיָדַי אָנוּ צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם לֶץ וּמוֹנֵעַ כָּלֵל יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה (אֲפֵלוֹ הוּא מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ), כִּי הִגִּיעָה הָעֵת שֶׁצְרִיכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּזָה תְלוּיָה כָּל גְּאֻלְתָּנוּ; וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשָׁנוּ רַק עַל הִדְפַּסְתָּ סַפְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל, וּלְפַשְׁטֵם בְּעוֹלָם בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע שֶׁהַצְדָּקוֹת הָאֲחֵרוֹת לְתַן לְעַנִּי אוֹ כְּדוּמָה, הִרְבָּה הִרְבָּה רוּחַ יֵשׁ מִמְּקוֹם אַחֵר, כִּי אִם לֹא זֶה יִתֵּן, זֶה יִתֵּן, כִּי בְּדַבֵּר זֶה יֵשׁ לְכָל אֶחָד הַשְּׂגָה שֶׁחִבְרוּ רַעַב אוֹ צָמָא אוֹ חֲסָרִים לוֹ מִלְּבוּשִׁים וְכוּ', וְכוּ', אֲבָל צְדָקָה בְּרוּחַנִיּוֹת, שֶׁצּוֹעֵקוֹת נַפְשׁוֹת: אֲנִי רַחֲמוּ עֲלֵינוּ, שֶׁלֹּא נִאֲבַד אֶת עֲצָמֵנוּ לְדַעַת וְכוּ', הוֹצִיָּאוּ אוֹתָנוּ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת שֶׁנִּפְלָנוּ לָשֵׁם עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי מֵר לָנוּ מְאֹד מְאֹד, וְחֲשֵׁךְ לָנוּ וְלֹא אוֹר, עַל צְדָקָה זוֹ אֵין מִי שִׁיְתֵן כָּלֵל, אֲדַרְבָּה יְדוּעַ וְשִׁגוּר הַפִּתְגָּם הַיֵּשֵׁן: "יֵשׁ כָּבַר הִרְבָּה סַפְרִים וּמָה לָנוּ לְסַפְרִים חֲדָשִׁים"; וְעַל-כֵּן אִם לֹא נִתֵּן אֲנַחְנוּ — לֹא יִדְפַס כָּלֵל, וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְעֲשׂוֹת כָּל מֵינֵי פְעֻלוֹת בְּעוֹלָם לִילָךְ וְלֶאֱסֹף מְעוֹת, וּלְזַכּוֹת אַחֲרִים בְּזָכוֹת גְדוֹלָה וְנוֹרָאָה כְּזוֹ, זְכוּי הִרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין

למעלה מזה אצלו יתברך, כי על-ידי-זה נתעוררות ומתקרבות נפשות חדשות, ובפרטיות אשר יש תחת ידי ספרים נפלאים, גלויים חדשים בתורת רבנו ז"ל, ונכתבו בלשון קלה מאוד מאוד לבני הנעורים שבדורותינו אלה, להאיר בהם הדעת האמת; על-פני תראה לשלח אלי כמה שתוכל ואפלו כמה פרוטות יעלה לחשבון גדול, כי על-ידי כמה פרוטות נדפס קונטרס אחד ונתפשט בישיבות כדוע לך, ועל-ידי-זה נעשית התעוררות בין הבחורים, זה צוחק וזה מלעיג, זה מספק וזה נתעורר וכו' ומתקרב, האם אינה כדאית כל הטרחה וההוצאות בשביל זה היחיד?! מכל שכן כשמתחיל להתמיד בתורה ועוסק הרבה בתפלה והתבודדות, ואז אלו אשר צחקו ולעגו והיו מספקים, מתחילים לתמה — האם הקונטרס הקטן הזה יכול להפוך את בחירת האדם? בודאי יש אינה דבר בזה. וכבר ידועים לך דברים אלו כמו שהיו בישיבה שלך, וכן בשאר הישיבות. ועל-פני ראה גם ראה להיות לי לצומא ולעזר גדול במעות יהיה כמה שיהיה, כדי שנוזק להדפיס את הספרים, וכן להדפיס את הקונטרסים, ובפרטיות ספר "תקון הברית", אשר ראוי ונכון שיהיה לך חלק בזה, כי הרבה הרבה יזכו לצאת ממצוקותיהם וקטנותם ומהחשך שגלכדו בו, על-ידי ספר זה, שהוא מיסד על כל קומת האדם — דרושים ושיחות נפלאות על-פי תורת רבנו ז"ל, וכן יתר הספרים: "מקור השמחה", ו"שער החמשים", ו"שמירת הזמן", ועוד הרבה ספרים, יזכני השם יתברך לגמרם, בפרטיות ספר "שפת הנחל", והוא פרוש על כל הלקוטי-מוהר"ן על כל תורה ומאמר. ובאמת יש להרחיב הדבור ולגלות לך, איך שכל הגאולה תלויה אף ורק בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, שיקים (משלי טו. ה): "יפוצו מעינותיך חוצה", אף אין הפנאי עכשו, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי נרעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הקצר לנכון קבלתי, ומאד החייתיני שאתה מתחזק בכל יום, כן היא האמת, ידידי היקר, צריכים לעשות בכל יום ובכל שעה כל מיני פעולות שבעולם עצות להתחזק ולשמח את עצמו, פי באמת צריך שתדע, שצרות ויסורים וירידות ובלבולים עוברים על כל אחד ואחד בכל יום, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז): דע, שכל אחד מישראל אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום, וגם מי שדעתו יותר גדולה, צערו גדול ביותר וכו', עין שם; אף ההפך, כי הצדיק והאיש כשר הוא חכם ביותר, ועל-כן דעהאלט ער זיך בעסער, כי סתם אדם תכף-ומיד פשעובר עליו איזה דבר, נדמה לו כאלו אבוד לגמרי, חס ושלום, וכאלו אבד מנוס ממנו, אבל הצדיקים מוסרים נפשם תמיד אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך שלא על מנת לקבל פרס רק מאהבה. וכבר אמרו חז"ל (יומא פו:): גדולה תשובה מאהבה, שזדונות נהפכים לזכיות, עין שם; ובספר הקנה מסביר מאמרם ז"ל: גדול העובד מאהבה מעובד מיראה, פי העובד מיראה, הוא תמיד ירא שלא יהי נזק בעולם הזה או בעולם הבא, אף העובד מאהבה כל מחשבתו היא רק להדבק בו יתברך ולהפלל בו לגמרי, ולא אכפת לו כלל אם יהיה לו עולם הזה או העולם הבא, כי אינו צריך שום שכר רק אותו יתברך. ורבנו ז"ל גלה לנו (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שצריכים להיות כל-כף בשמחה בקיום מצוותיו יתברך, עד שלא ירצה שום שכר על מצוותיו, רק שכרו יהיה, שיזכהו השם יתברך לעשות עוד מצוה, בסוד (אבות ד): שכר מצוה — מצוה, שזהו כל

(כ) הוא מתחזק יותר טוב.

השָׁכֵר, וְכֵן אָמַר לְאַחַד לְעִנְיָן עֲרֹבוֹת מְתִיקוֹת לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה: כְּשֶׁהַתּוֹרָה תִּרְאֶה לְךָ פְּנִיָּה, לֹא תִרְצֶה שׁוֹם דְּבָר רַק אֶת הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה (עֵין שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יז), כִּי (מִדְרָשׁ רַבָּה קֹהֶלֶת יא, יא): "מִתַּק הָאוֹר וְטוֹב לְעֵינַיִם" — מִתַּק אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה וְטוֹב לְעֵינַיִם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁתְּלַמּוּדוֹ מֵאִיר לוֹ כְּשֶׁמֶשׁ, עֵין שָׁם; וּבִפְרָט כְּשֶׁזּוֹכִים לְלַמֵּד בְּדַרְכּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל (עֵין שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו; וּבִסְפָר אֲשֶׁר בְּנַחֵל, חֶלֶק ה', מִכְּתָב תְּרַל, וּבִקְוִינְטֵרַס סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלְמוּד), אֵין לְךָ עוֹד נְעִימוֹת בְּחַיִּים כְּמוֹ תּוֹרָה, וְאָמַר אֵלֶיהוּ הַנְּבִיא (תְּנָא דְבֵי אֵלֶיהוּ זוּטָא, פֶּרֶק א'): כִּיִּן שְׁקָרָא אָדָם בַּתּוֹרָה, בְּנִבְיָאִים וּבְכַתוּבִים, וְשָׁנָה מִדְרָשׁ, הִלְכוֹת וְאַגְדוֹת, וְשָׁנָה הַגְּמָרָא וְשָׁנָה הַפְּלְפוּל לְשָׁמָה, מִיָּד רִוַח־הַקְדָּשׁ שׁוֹרָה עֲלָיו, עֵין שָׁם.

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! צְרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל־כֶּף בְּשִׁמְחָה, עַד אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה לוֹ אֶפְלוֹ פְּנָאֵי לְחֹשֶׁב עַל עֲצָמוֹ אִם עוֹשֶׂה טוֹב וְכוּ'. וְלְעוֹלָם אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ אִם עֲשִׂיתָ טוֹב אוֹ לְהִפְּךָ, כִּי בְּשָׂר וָדָם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְצִאֵת יְדֵי חוֹבְתוֹ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד), וַיִּדְעָה זוֹ הִיא יְסוּד מוֹסֵד בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, עֵין שָׁם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית, רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת אֵךְ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ עִם מָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזַכִּינוּ לְהַתּוֹדֵעַ מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְאֲמָן אוֹתָנוּ, רַבֵּי הַמְּנַפֵּחַ בְּנוֹ רִוַח חַיִּים תְּדַשָּׁה, רַבֵּי הַמְּטֵהֵר אוֹתָנוּ, רַבֵּי הַמְּקַרְבְּנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, רַבֵּי הַמּוֹרִיד שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ אֵלֵינוּ, עַד שְׁגָם פְּחוּתִים וְקִטְנִים כְּמוֹנוּ, גַּם־כֵּן נִזְכָּה לְהַתְעַנֵּג בְּעֲרֹבוֹת מְתִיקוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
 לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת נִפְשֵׁי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, גַּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַן נִצְחִים.

פֶּה תִקְבַּל כַּמָּה קוֹנְטֵרֶסִים.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְשִׁמַּח נִפְשֶׁךָ בְּכֹל
 מֵה שְׁתוּכַל, וְהִסֵּר מִמֶּךָ רַבּוּי הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַדְּאָגוֹת וְהַטְרָדוֹת
 וְהַבְּלִבּוּלִים, זְכֹר כִּי הַכֹּל הֶבֶל, וְאֵין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, וְלֹא נִשְׁאָר לְאָדָם
 רַק מֵה שְׁחֻטֶּף בְּכֹל יוֹם וְיוֹם אֵילוּ נִקְדוֹת טוֹבוֹת מִקְדָּשֶׁת יְהוּדוּתוֹ,
 וּבִכְרִטִיּוֹת הַדְּבוּרִים שְׁאָדָם זֹכֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֶה הַצֵּלָחָה
 נִצְחִית, וְעַל יָדָם מְקַשֵּׁר וּמַיַחֵד נִשְׁמָתוֹ אֶל קוֹנּוֹ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל-כֵּן
 עִכְשָׁו, שְׁעֵדִין אֶתְּךָ בְּמִקּוֹם שְׁדוּת וְיַעֲרִים, רֵאֵה לְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וְתִשִּׁיר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחֲתוֹ בְּשִׁמְחָה
 עֲצוּמָה, שְׁמִיחָה אֵין סוּפִית, כִּי אֵין לָךְ עוֹד מְדֻרְגָה גְבוּהָה מִזֶּה שְׁאָדָם
 יוֹצֵא לְשִׁדָּה, וּמִשְׁבַּח וּמִהֲלֵל אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְחַז"ל הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ
 (בְּתַנּוּא רַבִּי אֶלְהוּ זוּטָא, פֶּרֶק כ"ה): אֵין מְלָאכִי הַשְּׂרַת אוֹמְרִים לְפָנָיו שִׁיְרָה
 לְמַעְלָה, עַד שְׁאוּמְרִים יִשְׂרָאֵל שִׁיְרָה תַחְלָה לְמַטָּה; וְרַבְנּוּ ו"ל אָמַר
 (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י"א): כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא בְּשִׁדָּה לְשִׁיחַ עִמּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ כֹּל הַעֲשָׂבִים וְהָאֵילָנוֹת וְכֹל שִׁיחַ הַשְּׁדָה רוֹצִים לְהַכְלִיל
 בְּשִׁיחָתוֹ וְתַפְלָתוֹ וְשִׁיחָתוֹ וְזִמְרֹתָיו; וּבִלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן (חֶלֶק ב', סִימָן
 א') אֵיתָא, שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה נַעֲשֶׂה הַמְּלִיָּה הַגְּדוֹל, שְׁכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם
 מְקַבְּלִים חַיּוֹת וְכַח עַל יְדוֹ; וּבִלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ט') אֵיתָא,
 שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה הוּא מַחְיָה וּמְקַיֵּם אֶת הַשְּׁלֶשֶׁה עוֹלָמוֹת: עֲשִׂיָּה,
 יְצִירָה, בְּרִיאָה, שְׁהֵם הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת וְהַמְּלָאכִים,
 עֵינַן שָׁם; כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת, הוּא מוֹרִיד אוֹרוֹת
 הָאֲצִילוֹת, שְׁפַע חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמֵאִיר בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת; וְעַל-כֵּן
 תִּרְאֶה לְקַיִם (יִשְׁעִיָּה נח, ב'): "קִרְא בְּגֵרוֹן אֵל תַּחֲשֶׁף, כְּשׁוֹפֵר הָרִם
 קוֹלְךָ", כִּי תִרְעֵשׂ כֹּל הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי שִׁיחוֹתֶיךָ וְדְבוּרֶיךָ שְׁתַּשִּׁיחַ
 וְתִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְאֶה לְהַתְּמִיד בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, מִדֵּי יוֹם
 בְּיוֹמוֹ בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה. וְחַז"ל אָמְרוּ (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים, פֶּרֶק

ז'): פֶּשֶׁם שֶׁהִבְאָר נּוֹבְעֵת מִיָּם חֲדָשִׁים בְּכָל שָׁעָה, כִּי יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים שִׁירָה חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, עֵינַי שָׁם; וְזֶה כָּל עֲנִינּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל — "הַתְּחַדְּשׁוּת", לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע, וְשִׁכּוּחַ תְּשֻׁבָה אֶת הָעֵבֶר עֲלֶיךָ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֲפִלּוּ אִם עֲשִׂיתָ מָה שֶׁעֲשִׂיתָ, כִּי גְדוֹל אֲדוּנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא מְלֵא חֶסֶד וְרַחֲמִים, וּמְחַכֶּה וּמְקַנֵּה וּמִיחַל שְׂנֹאוֹ אֵלָיו.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקֵנוּ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, הַמּוֹרִיד אֵלֵינוּ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁקִּטְנֵי עֲרֶךְ כְּמוֹנוּ גַם-כֵּן נִזְכָּה לְהִתְעַנֵּג מֵעֲרֻבוֹת זֵיו שְׂכִינַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְרַפָּא מִכָּל תַּחֲלוּאֵינוּ, חֲלֵי הַנֶּפֶשׁ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים נִכְנָסִים וּבָאִים, אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל הִיָּה עֲנִיָּן לֹמֵר וּלְסִיָּם אֲזַכֵּר הַתַּנּוּךְ, עַל-כֵּן תַּתְּחִיל מֵעַכְשָׁיו, וְתֹאמַר אֶת כָּל הַתַּנּוּךְ. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיכּוּלִים כְּבֹר לְהַתְּחִיל מִחֲמַשֶּׁה-עֶשֶׂר בָּאֵב עַד הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, וְכֵן אִם תּוּכַל לֹמֵר אֲזַ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנֵה וְתִקְוֵנִי זֶה֩ר וְעוֹד מָה שֶׁתִּבְחַר, וְעַל-כָּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא אֲסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, אִם אִי אֲפֹשֶׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר, כִּי כָּלֵל זֶה צְרִיכִים לְחֹזֵר תְּמִיד: "שׁוּם דְּבָר אֲסוּר לְשַׁבְּרֵנִי וְלְרַחֲקֵנִי מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה", כִּי הָעֵקֶר הוּא רַק שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, וּבְזֶה תִּלְוִיָּה כָּל הַגְּאֻלָּה — לְהִיּוֹת אַךְ שִׁמְחַת תְּמִיד, וְצְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֻלָּם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה וּבְכַפְּנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ נִישׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׁמְחַת, שְׂזַכֵּינוּ בְּדוּרוֹת אֵלָה לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְדַוְּעַ מֵאוּר הָאוּרוֹת, אוֹר שְׂבַעַת הַיָּמִים, הַנִּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּכְתַּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְּתָבִי זֶה וְהַקּוֹנְטַרְסִים.

א' תסז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו ויךדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי זה כבר כמה פעמים, וכן כתבתי לך כבר, ומאד יפלא בעיני שכתבת שלא קבלת, ומי יודע להיכן נאבד, על-כל-פנים איך שהוא עלינו להתחיל בכל יום ובכל שעה מחדש לתן תודה והודאה על נעם ערבות מתיקות חלקנו, שזכינו בדור הזה להתודע ולהתקרב אל האור הגנוז והנעלם, תקנת כל בית ישראל, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', אשר מגלה את אמתו יתברך במדרגה נוראה ונשגבה פזו, עד שגם קטני ערך ופחותים כמונו היום, גם-כן נזכה להתענג בזיו שכינתו יתברך, ונאיר נפשנו באורו יתברך. מי האמין לזה, שדיקא בדורות אלו נזכה שיתגלה אלינו רבנו ז"ל, שהוא אור נורא ונפלא כזה, תכלים נפלו לנו בנעימים, ואנו צריכים לשמח בחלקנו מאד מאד, "משונה פרייליך", לקפץ ולרקד על נעם חלקנו אשר בנחל. ואמרו חז"ל (ספרי ראה): יש לך אדם שנתן לו חלקו, ואינו שמח בחלקו, אבל ישראל מודים ומקלסים שאין חלק יפה בחלקו ולא נחלה פנחלתו ולא גורל כגורלם, והם מודים ומשבחים על כך, ובפרט אתה, שזכית להיות לעת עתה במקום הרים, שדות ויערים, ראה גם ראה לשיר לפניו יתברך שירות ותשבחות, תפלות ותחינות בשמחה עצומה עד מאד, פי (פסחים קז): אין השכינה שורה אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, שנאמר (מלכים-ב ג, טו): "והיה כנגן המנגן, ויתהי עליו רוח ה'", ובמדרש שוחר טוב (תהלים ק') איתא: כשאתה מתפלל, יהיה לבך שמח מאד שאתה מתפלל לאלוהי חי וקיים; וכל מה שתתמיד בדבר זה לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כמו-כן תזכה שיפתחו לך שערים חדשים וגלויים נפלאים להתענג במתיקות, ערבות, זיו שכינתו יתברך, המאירה בכל הארץ,

כמו שפּתוב (יחזקאל מג, ב): "וְהָאָרֶץ הַאִירָה מִכְבֹּדוֹ" וגו'; וְהֶעֱקַר לְבַטֵּל עֲצָמָהּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרִי, וְלֹא תִרְצֶה רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּגוֹן: לְהִיּוֹת רַב וְרַבִּי וְלִמְדוֹן אוֹ גְאוֹן, וְרַק בְּטֵל וּמִבְטֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּתוּלַעַת הַרוֹחֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ, כְּלִי שׁוֹם קוּוִי שְׂכָר כָּלֵל, אִזּוּ דִינָא תִזְכָּה שְׁיִלְךָ לָךְ תְּמִיד כְּסֻדָּר (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), וְהִשְׁכִּינָה תְדוּר עִמָּךְ בְּקִבְיָעוֹת, כִּי "אֲשַׁכּוֹן וְאֵת דִּכָּא" כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה נז), וְהַכֵּל בְּשִׁמְחָה, כִּי הִשְׁכִּינָה הִיא הִיא שִׁמְחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִגְלֶה הַשִּׁמְחָה בְּעוֹלָם אֲלֵא בֵּן דָּוִד בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא הוּא בֶּן הַשִּׁמְחָה; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ! וְרֹאוּ לָנוּ לְצַעֵק בְּרַחוּבוֹת וּבִשְׁוֹקִים — אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

א' תסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדָּר וְאַתְחַנֵּן ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נְגִיעוֹ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנִזְכָּה לְהַדְפִּיס אֵת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלְהַפִּיצֵם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְרַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'): אֲשֶׁר עֵקֶר הַגְּלוּת הוּא עַל-יְדֵי חֲסָרוֹן אַמוּנָה. וְיִדּוּעַ שְׁסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מִכְּנִיּוּסִים בְּאֲדָם אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת שְׁלֵבֵל יִטְעָה אֵת עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֵת עֲצָמָם מְאֹד מְאֹד וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַפְיֵץ אֵת אֹרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם וּלְהַצִּיל אֵת הָעוֹלָם מִרְדַּת שַׁחַת, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַכֵּל מְלֵא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וּסְפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל מִמְּלֵאִים אַמוּנָה בְּעוֹלָם.

רְאֵה לְעֵשׂוֹת שְׁלוֹם בִּינְךָ לְבִין אֲשֶׁתְּךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְתִשְׁמֹר אֵת עֲצָמָהּ מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַקֵּר אֵת אֲשֶׁתְּךָ עִם חֶרֶב לְשׁוֹנֵךְ, כִּי לְפַעְמִים דְּבוּר אֶחָד יוֹתֵר חַד מִסְכִּין חַד, וּצְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר בְּכַבּוּד אֲשֶׁתּוֹ, לְכַבְּדָהּ וּלְיַלְקָנָה וְלֹא לֹמַר עַל

חֲשֹׁבוּנָה בְּדִיחוֹת שְׁכוּאָב לָהּ מְאֹד, וְלִכְּנַן תִּרְאֶה לְהַזְהִיר מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה
מְאֹד מְאֹד.

אודות העצבות וכו', כדאי לך לשמע בכל יום כלי זמר, וזה
יכניס בך רוח של שמחה, רבנו ז"ל גלה לנו אשר נגינה יש לה כח
גדול מאד, למשך את האדם אליו יתברך, ואשרי מי שתמיד שמח
ומשמח את אחרים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה גיענו וירדפו אל אהובי, אחי נרעי, האברך היקר
לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דבר אמת, הלא
ספרי רבנו ז"ל בידך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך,
ובפרטיות בספרי "לקוטי הלכות" שם תחיה את עצמך מאד מאד.
ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תמשיך את עצמך כל-כך אל
הצער, בודאי הכל לטובה גדולה, ומי יודע כמה נפטרת על-ידי
יסורין אלו שהיו לך, ואיתא בספרי בפרשת ואתחנן: 'הא אדם
שמח ביסורים יותר מן הטובות, שאלו אדם בטובה כל ימיו —
אין נמחל לו עון שבדוד, ובמה נמחל לו? ביסורים נמחל לו, רבי
אליעזר בן יעקב אומר, הרי הוא אומר (משלי ג, יב): "את אשר יאהב
ה' יוכיח, וכאב את בן ירצה", מי גרם לבן שירצה לאב? הוי אומר
אלו יסורים, רבי מאיר אומר, הרי הוא אומר (דברים ת, ה): "וידעת
עם לבבך, כי כאשר אדם ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך", אתה
ולבך יודעים המעשים שעשית והיסורים שהבאתי עליך, שלא כנגד
מעשיך שעשית הבאתי לך, רבי יוסי ברבי יהודה אומר: חביבים
יסורים לפני המקום, שפכודו של מקום חל על מי שיסורים באים

עליו, שנאמר: "ה' אלקיך מיסרך" וכו', עין שם באריכות גדולה, איך שמפליג ממעלת היסורים; כי באמת צריך שתדע, אחי היקר, כשעובר על האדם קטנות וחלישות הדעת, עניות ודחקות ושפיכות דמים, ולבו נשבר או פחרס הנשבר, וכמעט שמתיאש מחייו בעולם הזה ובעולם הבא, אז דיקא בא אל בטול אמת ולב אחד, ונכלל בו יתברך בלי שום קווי שכר כלל. וצריך שתדע, שכל מה שעובר עליך, הוא רק בשביל זה — כדי שתזכה להגיע אל בטול אמת, שאז תוכל לקבל הארת רבנו ז"ל, שהוא יחידה דיחידה, שלש ראשונות דעתיק, ותזכה למתיקות, ערבות, זיו אורו יתברך. ויבדאי יעזר לך השם יתברך, שלא תצטרך ללוות כלל, כי רוח והצלה יעמד לך ממקום אחר.

וצריך שתדע, שהשם יתברך הוא אב הרחמן, והוא חפץ רק להיטיב לבריותיו, והכל משגח בהשגחה פרטית, ועל-כן זה שהלכת אצל ... כמה פעמים, ובכל פעם דחף אותך בלך ושוב, ולבסוף רמה אותך, ועכשו נשארת במקום צר וכו', דע לך שאצלו יתברך יש בזה כונה עצומה, והכל לטובתך, פי כל מה דעביד רחמנא לטב הוא דעביד, ויבדאי דיקא מזה תצמח לך ישועה עצומה, ועל-כן נא ונא לא להיות כל-כך שבור ומשבר, ה' עמך גבור החיל.

ההכרח לקצר.

מה טוב ומה נעים אם נזכה להתועד יחד.

ידידך לנצח...

א' תע.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממי

הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ועצם השמחה ששמחתי לשמע ממך בשורות טובות, שאתה הולך אל חבר חדש, ומדבר עמו מדברי רבנו ז"ל למען קרבו – אין לשער ולספר כלל שמחתי, כי זה הסימן שנתקרב באמת, כשנתקרבין על ידו עוד נפשות (עין לקוטי-הלכות, הרשאה, הלכה ה', אות יג), כי יש אילן וענפים וענפים לענפים וכו', והצדיק הוא גופא דאילנא, והנפשות שמתקרבין הם בחינת ענפים, וצריך שיצאו מהם עוד ענפים וכו', עד שיצמחו עוד עמהם כמה וכמה אילנות, עד שתמלא פני תבל תנובה, כמו שכתוב (תהלים קז, לו): "ויזרעו שדות ויטעו כרמים, ויעשו פרי תבואה, ויברכם וירבו מאד וכו', עין שם.

ואמרו בזהר הקדוש (פרשת תרומה קכח): כל מאן דאחיד בידיא דחיבא ואשתדל ביה למשבק אורחא בישא איהו אסתלק בתלת סליקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא גרים לאכפיא סטרא אחרא וכו' וזכי בהאי עלמא ובעלמא דאתי וכו', עין שם דברים נפלאים ממעלת המחזיר את בני ישראל אליו יתברך. ורבנו ז"ל אמר בפרוש, שהוא תקון גמור לפגם הברית; על-כן, תמדת לכבי, ראה לדבר על לב בני הנועורים, ותחפש תמיד אחרי חברים חדשים, ותפיץ את הקונטרסים שאשלח לך בשבוע זה, והעקר אצל בחורים חדשים אשר לא משיבתנו, באפן שיתפשט דבר רבנו ז"ל בעולם. וכבר אמרו חז"ל (יומא פז): כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו, ובפרט זכות הרבים כזו, לקרב נשמות אליו יתברך באמת לאמתה, ויזכו שיפתחו פיהם לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו.

וצריך שתדע, שיש לך כחות עצומים בעבור זה לקרב אחרים,

(ל כל מי שאוחז בידי החוטא ומתעסק עמו שיעזב הדרך הרעה, הוא מתעלה בשלשה עלויות, מה שלא מתעלה כך אדם אחר, והוא גורם להקניע הסטרא אחרא, וזוהר בעולם הנה ובעולם הבא.

וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דְּעַתְךָ כָּלֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאָמְרוּ חַו"ל (סְנֵהדְרִין קיא.): אֶחָד מִן הָעִיר מְזַכָּה כָּל הָעִיר וּשְׁנַיִם מִמֶּשְׁפָּחָה מְזַכָּיִם כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, אֶתְּהָ וְאֶחֶידךָ ... לֹא בַחֲנָם סָבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁתְּהִיִּי שָׁם עֲכָשׁוּ, אֲלֹא כְּדֵי שֶׁתְּדַבְּרוּ עַל לֵב הַבַּחּוּרִים שָׁם לְהַתְּחִיל בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת תְּחִשָּׁה, הֵן בְּאִמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְהֵן בְּשִׁקְיָה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בִּש"ס וּבְאֲרַבְעָה חֲלָקֵי שְׁלֹחַן עֲרוּף, וּבִרְבוּי הַתְּבוּדוֹת, נָא וְנָא לֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, רַק לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, כִּי יִמְיָנוּ הַכָּל וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהֶכְרַח לְחֹזֵר וְכו', וְאָמְרוּ חַו"ל בְּמִדְרַשׁ (קִהְלַת רַבָּה ו, יג): הוֹאִיל וְהַכָּל הֵם יִמְיוֹ שֶׁל אָדָם וְכִצֵּל הֵם, מֵהַ הִנָּאָה יֵשׁ לוֹ בַחֲיִיִּים? אֲלֹא יִתְעַסֵּק בְּדַבְּרֵי תוֹרָה שְׁכַלְן חֲיִיִּים.

עַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְקָרִים, חֲזָקוּ וַיֵּאֱמָן לְבַבְכֶם בַּה' וְתִשְׁיַחוּ וְתִדְבְּרוּ שָׁם עִם כָּל הַבַּחּוּרִים, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם תְּכָלִית אַחֲרַת בְּעוּלָם, רַק לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין שׁוּם מְקוֹם לְהַתְּחַבֵּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבַתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין (אִיּוֹב לד, כא-כב): "כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי אִישׁ וְכָל צַעֲדָיו יִרְאֶה, אֵין חֹשֶׁךְ וְאֵין צִלְמוֹת לְהַסְתֵּר שָׁם פְּעֻלֵי אֱוֹן", וּכְשֶׁתְּתַבָּרַר לָכֶם יְדִיעָה זֹה, אֲזוֹ לֹא תִפְחָדוּ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם (תְּהִלִּים כג, ד), "גַּם כִּי אֵלֶיךָ בִּגְיָא צִלְמוֹת לֹא אֵינְךָ רָע כִּי אֶתְּהָ עֲמַדִּי".

וְשִׁמְעֵתִי פַעַם מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶתְּה' הוּא הַדְּבֹר אֶל"ף עַד תַּי"ו, ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה, תַּכְּף-וּמִיד כְּשֵׁישׁ אֶתְּה' שֶׁהוּא הַדְּבֹר — עֲמַדִּי, לֹא אֵינְךָ רָע, כִּי תְּמִיד אֲדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן עח), שֶׁהַדְּבֹר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם אֶף בְּמִקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים, עֵינֵי שָׁם. הֵינּוּ בְּאִיזָה מְקוֹם מְגִנָּה וּמְלַכְלֵךְ שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֲכָשׁוּ, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, רַק בְּרַח לָךְ אֵל מְקוֹם מִיָּחַד, וְתִשְׁפֹּף אֶת גַּפְשֶׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרֵט בְּכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי שְׂרִיד בֵּית אֱלִקִּינוּ, וְתִשְׁיַח וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֶף שְׁחַמְדַת לְבָבִי, עֲשִׂיתָ וְקִיַּמְתָּ דְּבַר זֶה הַרְבֵּה פְּעָמִים, אֲהוּבִי, אַחִי, אֵין אֶתְּהָ יוֹדֵעַ אֵילוֹ שֶׁעֲשׂוּעִים אֶתְּהָ גוֹרֵם לְמַעֲלָה, עַל-יְדֵי כָּל שִׁיחָה

ותפלה. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רנט): כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו ויצערו לפני השם יתברך ומתודה ומתחרט על גדל הפגמים שעשה, אזי גם השכינה יושבת פנגדו, והיא מנחמת אותו, שתבקש תחבולות לתקן כל הפגמים, ובפרט בכחל המערבי, ששם הוא גלוי השכינה ממש בגלוי נפלא, והצדיק שם משפנו וכו', בודאי אין לה מקום טוב בעולם כמוהו. ונא להזכירני שם לטובה בכל פעם שתבוא לשם, הן שאזפה לשוב בתשובה, והן שאזפה להדפיס את כל הספרים שיש תחת ידי, והם גלויים חדשים ונפלאים מאד מאד בתורת רבנו ז"ל, והן שאזפה לבא לארץ ישראל.

אהובי, אחי היקר! נתת שמחה בלבי, שפתכת לי שהתחלת מתדוש להתמיד בתורה, ואתה רושם לעצמך בפנקס מיוחד בכל יום מה שלמדת ביום זה, באופן שיהיה לה עם מה להחיות את עצמך. טוב מאד מאד עשית, כי כן ראוי לנו להחיות את עצמנו ולשמת את נפשנו עם כל נקדה ונקדה וכל שעה ושעה מקדשת יהדותנו, כי לא ישאר לנו כי אם אלו הנקודות הטובות שחטפנו בכל יום, והשם יתברך זכה אותנו במצוות רבות בכל יום מתדוש, וכל אחד מישראל מושך את עצמו מהרע אל הטוב בכל יום ויום, כי הולך מביתו לבית-הכנסת ולבית-המדרש בכל יום, ומניח טלית ותפלין, ועונה "אמן יהא שמיה רבא" ועונה קדשה וברכו, ואף-על-פי שיש גם במצוות שלהם תערכת ופסלת הרבה, אף-על-פי-כן נמצאות בהן על-כל-פנים כמה וכמה נקודות טובות, וזה עקר שבחו למעלה בכל העולמות, אדם שמשקע כמה שמשקע, אף-על-פי-כן מתגבר לרוץ בכל יום לבית-הכנסת ולבית-המדרש, ומקיים כמה מצוות וכו', אדם בזה מעלתו גבוהה מאד מאד למעלה, ובפרטיות איש שהוא מלא הרהורים רעים ותאוות מגנות ורעיונות מזהמים, שמרגיל עצמו על-כל-פנים מעכשו לברח מכל זה, ולהסיח דעת מזה, ומתחיל בתקף בלבוליו לחשב ממנו יתברך, איך שהוא יתברך אתי, עמי ואצלי, והוא מלא רחמים, ורוצה לקרבני, ומחכה ומקנה ומיחל שאשוב אליו יתברך ואדבר עמו, ומכל שכן כשמרחם על

אֲשֶׁר א' תע בנחל לה

עצמו, ומתחיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אין לשער ולספר מה שנעשה מזה בכל העולמות, כל המלאכים והפמליה של מעלה מקנאים בו: הוי ברך שפלה, איך זכית לעמד ולשרת לפני מלך עליון ונורא כזה, מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, אשר על-ידי כל דבור ודבור שאתה מדבר עמו יתברך, אתה מרעיש כל העולמות ומזדעזעים החיות והאופנים וכו', ויוצאים קולות בכל העולמות: זכאה האי בר נש בריה דמהימנותא בריה דקדשא בריך הוא, זכאה אנת בהאי עלמא וזכאה אנת בעלמא דאתי, קדשא בריך הוא אתרעי בך בכלא עלמין, זכאה אנת וזכאה חלקך^מ, "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו" (דברים לב, ט).

אהובי, אחי! מה אמר לך, אין אנו יכולים לצייר בעודנו בגוף, מעלת השיחה שאדם משיח ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו, ועל-כן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן קיא): אם היו מניחים מת לירד לזה העולם, היה מתפלל יפה יפה, כי הוא כבר רואה ויודע מה שנעשה מכל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח עמו יתברך; ועל-כן, חמדת לבבי, פלך מדבורים של מה בכך, ואל תפגס בשום וכוחים, רק רחם עליך וברח לך עכשו אליו יתברך, ותבקש ממנו כל מה שאתה צריך, ותדבר עמו כמו שאתה מדבר עם חבר טוב, תספר לו יתברך כל מחשבותיך והרהוריך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואל תתן דמי לו, והכל בלי שום חכמות כלל. ואודות השמחה שאתה כותב שאתה מתפלל על זה, בן צריך להיות, כי על-ידי תפלה יכולים לבא לכל טוב שבכל העולמות (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן קיא), אך במה שאתה מתבלבל איך להיות בשמחה — באפן זה או באפן אחר, צריך שתדע, שצריכין להיות כל-כך בשמחה עצומה, עד שלא יתבלבל משום דבר ומשום בריה, ולא יחשב מזה בעצמו כלל, רק לשמח בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא אתך ואצלך וקרוב

מ) אשרי האדם הזה בן האמונה בן הקדוש-ברוך הוא אשריך בעולם הזה, ואשריך בעולם הבא, הקדוש-ברוך הוא משתעשע עמך בכל העולמות, אשריך ואשרי חלקך.

אַלֶּיךָ מִמֶּשׁ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל. וְהֶעֱקַר לִידַע, שְׂאִין לָךְ
מֵה לְדַאג, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּרְאֶה אֶת הַמִּכְתָּב לְאַחֶיךָ, וְתִכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְתָּבִי זֶה, וְאִם
הִחִיָּה אוֹתְךָ; חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנֻעִימִים.

א' תעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן ה'תשל"ד.

שְׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מְאֹד מְאֹד, נֹזֵר רֵאשִׁי, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, נֹר
לְצַדִּיק נֶחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר וְהַמְשֻׁמֵּת בְּבִשׂוּרוֹת טוֹבוֹת הַיּוֹם קִבַּלְתִּי, וּמְרַב
אֶהֱבֵתִי אֶלֶיךָ חֲשֵׁתִי וְלֹא הִתְמַהֵמְהֵתִי לְכַתֵּב לָךְ. וְעַקֵּר שְׂמִחָתִי,
שְׂתִּהְלֶה לְאֵל, אַתָּה מִחֲזִיק בְּתַמָּךְ, וּמְתִמֵּד בְּתוֹרַה הַקְּדוּשָׁה, וְאַתָּה
עוֹשֶׂה עֲכָשׁוּ סִיּוּם עַל כָּל אַרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלֹחַן עָרוּף, רֵאוּנִי לָךְ לְעֵשׂוֹת
סֻעָדָה גְדוֹלָה עִם כָּלִי זִמְרָה עַל גְּדֹל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא הַזֶּה, שְׂעֲשֵׂה עִמָּךְ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חַז"ל (בְּרִכּוֹת ח:): אוֹהֵב ה' שְׂעָרִים הַמְצִינִים
בְּהִלְכָה וְכו', כִּי אֵין לוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶלֶּא אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל
הִלְכָה, עֵינֵי שָׁם, וְכָל הַשּׁוֹנֶה הִלְכוֹת בְּכָל יוֹם, מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן
עוֹלָם הֵבֵא (מְגִלָּה כח:); עַל-פֶּן חֲזַק וְאִמְץ לְעֵשׂוֹת הַתְּחִלָּה תְּדַשֶּׁה,
לְהַתְּחִיל עוֹד פְּעַם. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'),
שְׁלֵמוּד הִלְכָה וּבִפְרָט מִי שִׁזְוֹכָה לְחַדָּשׁ בָּהּ, הוּא שְׂעֵשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא.
וְעַקֵּר שְׂמִחָתִי הִיא, שְׂאֵתָה מְזַכָּה אֶת הַרְבִּיּוֹם, וְאַתָּה מְעוֹרֵר אֶת
הַחֲבֵרִים לְהַתְּמִיד בְּשַׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן עַל-פִּי דְרָךְ רַבְּנּוּ ז"ל,
וּבִפְרָט מֵה שְׂפִתְכֶם, שֵׁשׁ כָּבֵר יוֹתֵר מִמֶּנִּין בַּחֲוָרִים שְׁלוֹמִדִים בְּכָל
יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, נִזְכַּרְתִּי בְּמָה שְׂאֵיתָא בְּתַנָּא דְּבִי אֵלֶיּהוּ זוּטָא

(פרק יד): אין ישראל נגאלין — לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד ולא מתוך הטלטול ולא מתוך הטרורף ולא מתוך הדחק ולא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני-אדם שהם יושבים זה אצל זה, והיה כל אחד ואחד מהן קורא ושונה עם חברו, וקולן נשמע, שנאמר (עובדיה א, יז): "ובהר ציון תהיה פלטה והיה קדש" וכו', עין שם; ובמדרש רבה (פרשת צו) איתא: אין הגליות מתכנסות אלא בזכות למוד משניות, עין שם; על-כּוֹן, חמדת לבבי, ראה לעורר עוד ועוד בחורים בזה, והוא עגנון נפלא ונורא מאד, ובפרטיות בחורים צעירים המרגילים את עצמם בזה, אז לעולם יהיו רגילים בכך — אשרי האוחז בזה.

חמדת לבבי! העקר לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה, ולשכח את העבר, ורק זה נקרא חיים טובים — אשרי הזוכה לזה; כי באמת כל מיני מרירות וצרות והרפתקאות שעוברים על כל אחד ואחד, הוא רק מה שמתבלבל מהעבר, ואפלו שבאמת חטא עד עכשו וכו', צריך לידע שבכל עת ורגע משתנה כל פרצוף העולמות, ונעשים חדשות לגמרי בכל העולמות, ועל-כּוֹן צריך לעשות בכל רגע ממש התחלה חדשה — הן במצות "השמחה" והן בדרך "ההתבודדות". ורואים שכל הצרות שיש לאדם הן רק בשביל "רגע" אחד שאינו זוכה לישיב את עצמו — מה ולמה אני כל-כּוֹן שבור ומשבר וכו', למה לי להיות בעצבות ובמרירות וכו', והיה איה שיהיה עדין יש בי נקודות טובות, נקודות היהדות, ותהלה לאל, אני מאמין בו יתברך, ומוכן למסר נפשי אליו בכל עת ורגע, וזה בחינת (ישעיה נד, זח): "ברגע" קטן עזבתיך וברחמים גדולים אקבצך, בשצף קצף הסתרתי פני רגע' ממך ובחסד עולם רחמתיך אמר גואלך ה'"; כי באמת צריך שתדע, שהוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הוא מחיה ומקים את כל הבריאה — דומם, צומח, חי, מדבר, והוא אב הרחמן, המרחם על כל בריותיו, ומנהיג אותם בכל "רגע" ו"רגע" ממש. וכשאדם זוכה לבא לגלוי אלקותו יתברך, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, ומדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש

עם רעהו, מאחר שנתברר לו שהוא יתברך אצלו ממש. ועקר הצער והמכאובים, הדינים והצמצומים והמרירות שעוברים על כל אדם הוא פי 'ברגע' זה שכח ממנו יתברך, ועל-כן הוא מועד לכל מיני נזיקין שבעולם; פי כשאדם חוקק תמיד בדעתו, שהשם יתברך הוא עמו, אז גר בעולם החרות, ואינו מצטער על עולם שאינו שלו וכו', ומתחיל בכל פעם מחדש ממש, אבל כששוכח ממנו יתברך 'ברגע', אז מר לו מאד מאד, וזהו כל סוד ההתבודדות והישוב הדעת שגלה לנו רבנו ז"ל שעל זה נאמר (שם כו, כ): "לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך בעדך חבי כמעט רגע' עד יעבר-זעם", פי עקר המרירות שעוברת עליך היא 'ברגע' זה שנפלת בדעתך, ועל-כן ברח לך 'ברגע' זה למקום מיוחד, ותתחיל לרקד מרב שמחה, "משונה פרייליך", ותתן תודה והודאה להשם יתברך, יהיה איך שיהיה יש בך נקודות טובות תהלה לאל, וכן זכית להתודע מכן השמחה, הנכלל במקור השמחה, ותשפך את נפשך אליו יתברך בלשון שאתה רגיל בה ותספור לפניו יתברך את כל לבך.

אהובי, אחי! אל תהיה חכם בעיניך לחשב שיש אילו עצות אחרות — לא! רק לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה, ותלך 'ברגע' זה למקום מיוחד, ותרקד שם הרבה: "בך רבנו נגילה, בך רבנו נגילה ונשמחה בך", ותדבר עמו יתברך בלי שום חכמות, רק כאיש אשר מספר ומדבר עם חברו, פי רק זה יעזר לך, ורק זה יצילך מכל מה שעובר עליך.

ותאמין לי אהובי, אחי, שהחייית את נפשי בזה שפתכת לי, שפאת להחלטה, כי "שוא תשועת אדם" (תהלים ס, יג), ועל-כן אתה בורח אליו יתברך, בן היא האמת, ורק זה תעשה, פי רק הוא יעזר לך, ורק הוא יזמן לך בקרוב שדוף הגון.

חמדת לבבי! ראה לעזר את חבריך על שעור כסדרן, כי רק זה יהיה נשאר מאתנו, ולמען השם, לא לבלבל עצמו משום בלבולים וחכמות העולם, המרתקים ממנו יתברך, כי תכף-ומיד כשאדם זוכה להיות תמיד בשמחה עצומה, ותמיד מתבודד עמו

אֲשֶׁר א' תעב בַּנְחֹל לט

יִתְבָּרֵךְ, אֵינּוּ צָרִיךְ כָּבֵר לְפָחוּד מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם — לֹא בְּזָה וְלֹא בָּבֶא, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְלֵא רַחֲמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּתְפַּלֵּל בְּעַדִּי, שְׂאֻזְכָּה לְבֵא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

א' תעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחַנֵּן ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַרוּצָה
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, הִיָּה טוֹב מְאֹד שְׁתַּבֵּא אֶל בֵּית מְדַרְשָׁנוּ בְּכָל לַיִל
רְבִיעִי, שְׂאֵנִי לוֹמֵד אֶז בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ הַרְבֵּה
מְאֹד, כִּי מָה שְׁתַּקְבֵּל בְּשַׁעַה אַחַת יִהְיֶה לְךָ מִסְפִּיק עַל כָּל הַשְּׂבוּעַ,
וְהַרְבֵּה תִלְמִידִים מִיִּשְׁיבְתֶךָ בָּאִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, הֵם מַחֲיִים אֶת
עַצְמָם, וְתִרְאֶה אֶת הַפֶּעַל יוֹצֵא, אֵיךְ שֶׁהֵם מִתְמַיְדִים בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, הֵם לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת בְּשִׁקְדָה נִפְלְאָה
וְנוֹרְאָה עַד מְאֹד, וְהַתְּפִלוֹת שֶׁלָּהֶם הֵן בְּחִיּוֹת נִפְלְאָה, וְלִכֵּן בֵּא תְּבוֹא
בְּשִׂמְחָה, וְגַם אִתָּה תִקְבַּל הַתְּחִינּוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת.

אוֹדוֹת טְבִילַת מְקֻנָּה וְכוּ', תִּשְׁתַּדֵּל לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם קֶדֶם הַתְּפִלָּה,
כִּי אָדָם צָרִיךְ לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם בְּמְקֻנָּה וְלַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמוֹ חֶשְׁבוֹן פֶּן
וְאוּלַי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שְׁלִי, וּמִי יוֹדֵעַ אוּלַי הַיּוֹם
אֶסְתַּלֵּק, וְכֵן לְכָל הַפְּחוֹת הַיְיָתִי כָּבֵר בְּמְקֻנָּה, וְהַחֲבֵרָא קְדִישָׁא לֹא
צָרִיכִים לְקַחַת אוֹתִי לְמְקֻנָּה, וּמִלְּבַד זֹאת שְׂאֵם מְרַגְלִים אֶת עַצְמוֹ
לְהַתְּחִיל אֶת הַיּוֹם עִם מְקֻנָּה, אֶז הוֹלֵךְ לוֹ כָּל הַיּוֹם בְּצוּרָה אַחֲרַת,
כִּי בְּשַׁעַה שֶׁהַגּוֹף טוֹבֵל כָּאֵן לְמַטָּה, אֶז הַנְּשִׂמָה טוֹבֵלַת שֵׁם לְמַעְלָה

במקנה העליון, ועל-כן ראה להתחיל בכל יום את היום שלך עם טבילת מקנה, ותהיה זהיר בזה מאד מאד, ומהרנ"ת ו"ל הבטיח שכל מי שיהיה חזק בטבילת מקנה בכל יום בשביל תשובה, אזי מבטח לו שיתקן הכל; אשרי מי שנוהר בטבילת מקנה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא להכנס בנכוחים, כי הנכוחים הורסים את האדם, כי ממה נפשך, אם אתה רוצה לנצח את מישהו, אז בודאי הוא לא יניח את עצמו, ואפלו תברר לו את האמת, הוא מתחמק בכל מיני אפנים שבעולם, כעין שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכב) את הפסוק (שמואל א טו, כט): "וגם נצח ישראל לא ישקר", כי זה ידוע שמדת הנצחון אינה סובלת את האמת, כי אף אם יראה בעיניו דבר אמת, ידחה אותו מתחת הנצחון, כי אם אתה רוצה לנצח את מישהו הוא אף פעם לא יתן לך שתנצחו, ועל-כן מה ולמה לך להכנס בנכוחים, אשר הוא סתם בטול זמן, והורס את העצבים ושובר את האדם ומכניס אותו בדפאון, ששהוא לא רוצה לקבל את דברי וכו' וכו', יותר טוב לברת אל הקדוש-ברוך-הוא, ולבטל את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ואז תחיה חיים אמתיים, חיים ערבים ומתקים. ובאמת ראוי לנו לשמח מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה

הַמְגֵלָה לָנוּ יַעֲזוּת נִרְאוֹת כְּאֵלוֹ, מִה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה צְרִיכִים לְהַכְנִיס הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּמַחֲנוּ וּבְדַעְתָּנוּ, מִה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, הֵן אָמַת שְׂיֵשׁ גַּם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲלוּקֵי דַעוֹת, וְכָל אֶחָד מוֹשֵׁף לְכוּוֹן אַחַר וְכוּ' וְכוּ', וּמִזֶּה נִתְהַוָּה מִה שְׁנֵתְהוּהָ וְכוּ' וְכוּ', מִה לַעֲשׂוֹת? זֶה הַקְּלָלָה שֶׁל שְׁנֵאת חֲנָם, שְׁעֲדִין מְרַקֵּד בֵּינָן (יוֹמָא ט.), כִּי אִם הִיָּתָה אַחַדוֹת בְּכָל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ מִזְמָן נִגְאָלִים, וְעַל-כֵּן פְּנִים אִם הִיָּתָה אַחַדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִזּוּ הִיָּה מִתְגַּלָּה עֲלֵיהֶם רַבְּנוּ ז"ל בְּלִי שׁוּם סִפְקָא, עִם כָּל זֹאת לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ תְּהִלָּה לְאֵל, בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲבוּרָה קְדוּשָׁה שְׁאוּחֲזִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וּכְרוּף הַשֵּׁם רַבְּנוּ ז"ל חֵי בֵּינֵיהֶם, תְּמִיד מְדַבְּרִים רַק מִמֵּנוּ וּמַעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וּמִי שֶׁרַק נִכְנָס שְׁמָה בֵּינֵיהֶם וְשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבוּרָם, הוּא מִמֵּשׁ מְרַגֵּשׁ אִיף שְׁרַבְּנוּ ז"ל חֵי בֵּינֵיהֶם, כִּי תְּמִיד מְדַבְּרִים רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, דְּעַר רַבִּי הָאֵט גַּעֲזָאֲגָט, דְּעַר רַבִּי אִיז גַּעֲפָאֲרִין, דְּעַר רַבִּי אִיז גַּעֲגָאֲנִיעֵן, הַכֵּל מִסְתַּוְּבֵי סְבִיב הַרְבִּי, וּמְדַבְּרִים תְּמִיד מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁמַרְגִּישִׁים מִמֵּשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה בֵּינֵיהֶם, כִּי אִין לָהֶם דְּבוּרִים אַחֲרִים, רַק אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַכְנִיס אֶת רֵאשׁוֹ בְּקַבּוּץ הַזֶּה, בְּוֹדָאֵי גַם עַל זֶה צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק אֲשֶׁר אֶצְלוֹ אָמַת, אֲשֶׁר בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן מְסֻרוֹ הַכֵּל בִּיַּדִּי הָאָדָם וְהַבּוּחַר יִבְחַר.

אִוֹדוֹת שְׁשֵׁאלָתָא אִיף מַחֲשָׁבִים זְמַן חֲצוֹת, יְדוּעָה דַעַת רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיִטִּי-מוֹהֲר"ן, חֲלָק א', סִימָן קמט), וְעַקֵּר חֲצוֹת הוּא תְּמִיד אַחַר שֵׁשׁ שְׁעוֹת מִתְחַלֵּת הַלֵּילָה, הֵן בְּקִיץ וְהֵן בַּחֲרֹף, וְאִזּוּ מִתְחִיל זְמַן חֲצוֹת וְנִמְשָׁךְ עַד גְּמַר אֲשִׁמּוּרָה שְׁנֵיָה, דְּהֵינּוּ עַד אַחַר שְׁתֵּי שְׁעוֹת, עֵינֵן שָׁם; וְרֵאִיתִי בְּפּוֹסְקִים לְהַבִּיא עֲצָה כְּזוֹ אִיף לְדַעַת בְּדִיּוּק זְמַן חֲצוֹת, שְׁמַחֲבָרִים אֶת הַשְּׁעוֹת מִנֵּץ הַחֲמָה עַד שְׁקִיעַת הַחֲמָה וְחֲצִי מִשְׁעוֹת אֵלוֹ בְּדִיּוּק הוּא זְמַן חֲצוֹת הַיּוֹם, שְׁאִזּוּ הַחֲמָה הִיא בְּאֲמָצַע הַרְקִיעַ, וְלֹאֲחַר מִכֵּן יוֹסִיף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת עַל חֲצוֹת הַיּוֹם, וְאִזּוּ הוּא חֲצוֹת לֵילָה בְּדִיּוּק, אֲבָל כְּפִי דַעַת הַרַב הַקְּדוּשׁ מְקַאמְאֲרָנָא, וְכוּתוֹ

(ב) הַרְבִּי אֲמַר, הַרְבִּי נְסַע, הַרְבִּי הַלֵּן.

יגן עלינו, הוא זמן חצות, בין בקיץ בין בחורף בשעה שמים עשירה, אבל כמובן שאנשי שלומנו תפסו את שיטת רבנו ז"ל, ולכן אחר שש שעות מהשקיעה שהוא תחלת הלילה, הוא זמן חצות, אף שאחרים רוצים לומר מזמן צאת הכוכבים, על-כל-פנים איך שהוא, צריכים להזהר מאד לומר בכל לילה סדר תקון חצות, שהוא סוף הכל עשירה מזמורי תהלים וכמה פיוטים, ובזה עושה תקוניים גדולים למעלה, ואסור להיות חכם בעיניו, אלא להזהר מאד מאד לאמרו בכל יום, ואז הוא עת רצון גדול בשמים, ויכולים לפעל הרבה דברים, כי חצות לילה הוא כמו פדיון שהוא המתקת הדינים; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו ואומר בכל לילה סדר תקון חצות, וזה לא לוקח הרבה זמן רק עשר או חמש עשרה דקות, ויכולים אז לשפך את נפשו אליו יתברך, כי אז כל השמים פתוחים, ובזה הרבה הדושה מרבה לדבר ממעלת אמירת תקון חצות, וכל אנשי שלומנו הקדושים אשר אינם מטעים את עצמם ומצייתים את רבנו ז"ל, הם נזקקים בסדר אמירת חצות, אשריהם ואשרי חלקם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעד.

בעצרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ואתחנן היתשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי מזה שלשה שבועות, ותאמין לי שלא
הסחתי דעתי ממך כלל, אף היות שבקשתי לכתב לך באריכות, מהו
כל ענין התבודדות בפרטי פרטיות וכו', והיה בדעתי להשיבך
באריכות כרצונך, על-פני נתעכב עד כעת, ואני רואה שיש בכל יום
טרדות ובלבולים אחרים, ועל-פני אמרתי ארוצה דברי אליך יהיה
איך שיהיה.

וְהִנֵּה בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת עֲנִינֵי הַתְּבוּדוֹת לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם, שֶׁהִיא הַדְּרָךְ שֶׁמְשִׁיחַ יְכַנִּיס בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, נִתְבָּאֵר כְּכֹר בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָה בַּסֵּפֶר "שֶׁעַר הַחַמְשִׁים", יִזְכְּנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיסוֹ, וְהוּא סֵפֶר נִפְלָא, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִיִּסָּד עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְכוּ מְבֹאֵר, אִיךְ שֶׁהָאֲבוֹת וְהַנְּבִיאִים וְהַתַּנָּאִים וְכוּ, כָּלֵם עֲסָקוּ בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וּמַהִי הַתְּבוּדוֹת? וּמַתִּי טוֹב לְהַתְּבוּדָד? וְאִיךְ צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַתְּבוּדוֹת? כָּל זֶה מְבֹאֵר שָׁם, אַף-עַל-פִּי-כֵן חֵלֵק אֵי אֶפְשָׁר לְהִנָּיֵחַ הַמַּכְתָּב, וְעַל-כֵּן אֶכְתֵּב לָךְ כַּמָּה נִקְדוֹת, וְלַעֲתָ עֲתָה עֵינַי הֵיטֵב בַּסֵּפֶר הַקָּטָן "הַשְּׂתַפְכוֹת הַנֶּפֶשׁ" לְר' אֶלְטֵר טֵעֶפְלִיקֶעֶר ו"ל, וְהוּא סֵפֶר נֶחֱמָד, הַמְדַבֵּר הַרְבֵּה מִהַדְּרָךְ שֶׁגָּלָה רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְהִיא "הַתְּבוּדוֹת", וְכֹכֵר עֲזַר לְהַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְיַעֲזֵר לָהֶם עֲצוֹת טוֹבוֹת, עֵינַי שָׁם וְיִנְעֵם לָךְ.

וְהִנֵּה יִסוּד הַיְסוּדוֹת וְיַעֲקֹר הַיֵּכֶל שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם הוּא, שְׂיִזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּבַר בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בַּלְעָדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאֵין בַּלְעָדֵיו יִתְבָּרַךְ, כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם וּבְרָא, אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת מְרִישׁ כָּל עֲלָמִין וְעַד סוּף כָּל עֲלָמִין — הַכָּל בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, שְׂיִזְכּוּ לְיַחַדוֹ וּלְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת מִכָּל דְּבַר וְדְבַר (עֵינַי לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נב), וְאִיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל זֶה גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ו"ל (שָׁם) עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, לְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם מִיַּחַד שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְיַפְרֹשׁ שְׂיַחֲתוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְדַבֵּר זֶה תְּלוּי בְּאַמוּנָה, כָּל מַה שֶׁתִּגְדֹּל אֲצִלוֹ אֲמוּנָתוֹ אֲשֶׁר אֵין בַּלְעָדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאַף בְּתַקְףָה הַקְּטָנוֹת וְהַחֲשָׁף שֶׁהוּא מְנַח שָׁם עֲדִין וְכוּ, גַּם שָׁם מְאִיר אֹרֹךְ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן יִזְכָּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, אֲזוֹ סוּף כָּל סוּף זוֹכָה לְצֵאת מִכָּל מִינֵי חַשְׁכוֹת וְהַסְתְּרוֹת, וְזוֹכָה לְחִזּוֹת בְּנַעֲם הַנִּי"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הֶהְכַּרְחֵם לִי לְקַצֵּר גַּם עֲכָשׁוּ מִהִטְרָדָה שְׁנֵתֵהוּתָה לִי עֲכָשׁוּ. חֲזוֹק, חֲזוֹק, לְהִתְחִיל בְּרִגְעַי זֶה מִחֲדָשׁ, וְהִתְמַד מְאֹד מְאֹד בְּשִׂיחָה — זוֹ תְּפִלָּה, וְאִזּוֹ תִּזְכֶּה לְצִאת מִכָּל מְצוּקוֹתַיךָ מִהֲרָע' וְהַחֲשֵׁךְ שְׁנֹלְכֶתָ בָּהֶם וְכוּ', כִּי תְּפִלָּה הִיא גְלוּי אֹרֹךְ יִתְבָּרַךְ הַמַּאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל מג, ב): "וְהָאֶרֶץ הָאֵינָה מִכְבֹּדוֹ" וְגו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תִּכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ מִכְתָּבִי זֶה, אִזּוֹ אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד בְּאַרְיֵכוֹת, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם.

א' תעה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר עֵקֶב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

וְהִנֵּה לְדַעְתִּי מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תְּרַדוֹת וְכוּ', וְאַתָּה עֲצָבְנִי וְכוּ', הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּגַּשׁ אֶל רוּפֵא וְיִתֵּן לְךָ כְּדוֹר הַרְגָּעָה, וְאִין בְּזֶה שׁוֹם בּוֹשָׁה, אֲדַרְבֶּה זֶה לֹא מִזִּיק, זֶה רַק יַעֲזֹר לְךָ, אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְהִתְבַּלְּבֵל מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁמְעַי כְּלִי זְמַר, וְתִמְיֵד תִּהְיֶה בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הָעֲצָבוֹת כָּלֵל, אֲדַרְבֶּה רְאֵה לְהִיּוֹת רְגוּעַ, תֹּאכַל פֶּת שְׁחֲרִית בְּזִמְזוֹן, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְשִׁמֵּר עַל הַשְּׁנָה, שְׁלֵא תִסְגֶּף אֶת עֲצָמְךָ בְּשָׁנָה כָּלֵל, כִּי כָּל הַכְּלִיבּוּלִים שְׁבָאִים לְאָדָם, זֶה רַק

אֲשֶׁר א' תעו בַּנְחַל מה

מחמת שְׁמִסְגָּף אֶת עֲצָמוּ מִהַשְׁנָה, כִּי אָדָם צָרִיף לִישָׁן, הַיּוֹם
בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ אֶסּוּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוּ בְּעֵינֵי הַשְׁנָה,
כִּי זֶה עֲצַת הַיִּצָּר הָרָע, כִּי אִם אֵינוּ יִישָׁן כָּל צֶרְכוֹ, אֲזִי אַחֲר־כֵּף הוּא
מִבְּהֵל וּמִבְּלָבָל מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תעו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר עֵקֶב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֹרְכִים הַיִּקְרִים ... נֵרָם יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתֶּם בְּעֵינֵי לַעֲבֹר אֶת הַסְּדֵרָה: שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד
תַּרְגּוּם, הָאֵם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם פְּעַם אַחַת
מִסְפִּיק, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִת בְּשַׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה שׁוֹמְעִים וְאוֹמְרִים גַּם-כֵּן
עִם הַבַּעַל קוֹרֵא, זֶה מִסְפִּיק, וְאִם יוֹצְאִים עַל-יְדֵי-זֶה אֶת הַמְצָוָה,
רְאִיתִי בְּשָׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת מִהַר"י בְּרוֹנָא סִימָן קג, שְׁמַכִּיא שֵׁם בְּשֵׁם
מִהַר"ל וְיִיל אֶת שְׁאַלְתְּכֶם, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שֵׁם: הַשׁוֹמֵעַ מִן הַקּוֹרֵא
קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, אִם יוֹצֵא בְּזֶה פְּעַם אַחַת יְדֵי מִקְרָא
וְשׁוֹב לֹא יִצְטָרֵף לְקֵרָא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגּוּם, אֲלֵא מִקְרָא פְּעַם
אַחַת, וְהַשִּׁיב, דְּלֹא יִצָּא מִשׁוּם דְּלֹא קִיַּמָּא בְּבֵית-הַמְדַרְשׁ רַק
לְשִׁמְיעָה וְלֹא לְקִרְיָאָה, עֵינֵי שֵׁם; וְאִף שֵׁשׁ מְדַבֵּר לְשִׁמְעַת פְּעַם אַחַת,
אַבָּל הַיּוֹצֵא מְדַבְּרִיו שְׁעַם הַקְּרִיָּאָה בְּשַׁבָּת וּשְׁמִיעָתָהּ לֹא יוֹצְאִים,
עַל-כֵּן עֲצַתִּי שְׁתַּלְמֵד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם,
וּבְלִיל-שַׁבָּת קִדְּם הַסְּעָדָה תַּעֲבֹר עוֹד פְּעַם אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה, וְכֵן אֲנוּ
נוֹהֲגִים, וְדַבְּרֵתִי הִרְבָּה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂאֵם הָאָדָם לוֹמֵד בְּכָל
יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתַּרְגּוּם שְׁתֵּי פְּעָמִים הֵינּוּ שְׁנַיִם מִקְרָא
וְאַחַד תַּרְגּוּם, וּבְלִיל-שַׁבָּת הוּא חוֹזֵר עוֹד פְּעַם אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה,
וּבְשַׁבָּת בְּשַׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה שׁוֹמֵעַ עוֹד פְּעַם אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה, הִרִי

זוֹכָה לְסִים בְּכָל שָׁבוּעַ אַרְבַּע פְּעָמִים אֶת פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְזֶה אֲשֶׁר מְכַנִּים בּוֹ בְּקִיאוֹת שִׁיחִיָּה בְּקִי בְּמַקְרָא, כִּי בְּאַמַּת יֵשׁ רַבִּים שְׂאִינָם בְּקִיָּאִים בְּפָסוּק אַחַד, וְאֶפְלוּ לִוְמָדִים גְּדוּלִים וּמְכַל שֶׁפֶן בְּפָרוּשׁ רַש"י, שְׁבִזָּה מִתְרַשְׁלִים מְאֹד מְאֹד, וּבְאַמַּת מִי שֶׁבְּקִי בְּפָרוּשׁ רַש"י עַל הַתּוֹרָה הוּא קָנָה רַב קִנְיָנִי הַתּוֹרָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ, אֶלָּא לִוְמָד מַקְרָא עַד שֶׁהוּא בְּקִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א. תעז.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹכַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְךָ הָאֶרֶךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, אֵין אַתָּה צְרִיף לְהַתְּפַעֵל מִכָּל טַפְשׁ וְשׁוֹטָה וְכוּ' וְכוּ', מָה שֶׁהוּא אוֹמֵר, כִּי כְּבָר הָיָה לְעוֹלָמִים דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, הָיָה צְדִיקִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִסְתִּירוּ וְהִעֲלִימוּ אוֹתָם, וְלִהְיוֹת הָיָה כָּל מִינֵי שְׁקֵרָנִים וְצְבוּעִים שֶׁהִמּוֹן עִם פְּרֻסָּמוֹ אוֹתָם בְּגִדּוֹל וְכוּ' וְכוּ', וּמָה הָיָה הַסּוּף? מֵאֵלּוֹ הַשְּׁקֵרָנִים וְהַצְּבוּעִים לֹא נִשְׁאַר זְכָר, וּמֵאֵלּוֹ הַקְּדוּשִׁים לֹא רַק שֶׁנִּשְׁאַר זְכָר, אֶלָּא כְּשֶׁרַק מְזַכְרִים אֶת שֵׁם הָעִירָה שֶׁגֵּרוּ בָּהּ, כְּכָר מְזִדְעָזְעִים. קַח לְדַגְמָא אֶת הָרַב הַקְּדוּשׁ מִבְּאֶרְדִּיטְשׁוֹב, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, שְׂרַבְנוּ ז"ל קָרְאוּ פָּאָר הַדּוֹר, וְהוּא הַתְּפִלִּין שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן הָרַב הַקְּדוּשׁ בַּעַל צְמַח צְדָק, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, אָמַר עָלֵינוּ, שְׁבִנָּה בְּשָׂמִים הַיְכָל חֲדָשׁ מִהַזְּכוּיּוֹת שֶׁלְּמַד עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן סָבַל בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, שֶׁגֵּרְשׁוּהוּ בְּעָרֵב שְׁבַת מְעִיר פִּינְסֵק, וְכֵן אַחֲרֵי-כֵן גַּם-כֵּן הָיְתָה עָלֵינוּ מִחֲלַקַּת רַבָּה, וְכַמוֹכָא בְּמִכְתָּב שֶׁכָּתַב

הַרְבּ הַקְדוּשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר ו"ל בֶּן הַרְבֵּי ר' אֱלִימֶלֶךְ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, נִדְפָס בְּסוּף סֵפֶר 'נַעַם אֱלִימֶלֶךְ', שֶׁדַּבֵּר הַרְבֵּה אָבִיו הַקְדוּשׁ מֵעַנְיָן מַה שֶׁעוֹבֵר עַל הַרְבּ הַקְדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב — שֶׁדְּפוּהוּ, וְאֶף-עַל-פִּי־כֵן מַה נִשְׁאָר מִמִּתְנַגְדֵי? שׁוּם דְּבַר, אֶף אֶחָד אֶפְלוּ לֹא יוֹדַע מִי הֵם, וְאִיפֹה עֲצֻמוֹתֵיהֶם נִעְלָמוּ... וּמִהַרְבּ הַקְדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, לֹא רַק שֶׁנִּשְׁאָר סֵפֶר קְדוּשׁ וְנוֹרָא "קְדֻשַׁת לִוִּי", אֲלֵא אֶפְלוּ שֶׁמְזַכְרִים אֶת הָעִיר "בְּאֲרֵיטְשׁוֹב", כְּכֹר נִזְדַּעְזְעִים מְאֹד. וְלָכֵן לְמַה לָּךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מַה שֶׁקוֹרָה כִּהְיוּם שֶׁכָּל טַאטִיר מִתְפָּרְסֵם בְּעוֹלָם, וּכְכֹר גְּלַה רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵין, חֶלֶק ב', סִימָן טו): כִּשְׁנִתְגַּלְהָ אֵלוּ הַטַּאטִירִין, אִז נִתְעַלֵּם וְנִתְכַּפֶּה הַיְפִי וְהַפֶּאָר שֶׁל הַצַּדִּיק, עֵינֵי שָׁם; וְתוֹרָה זֹאת אָמַר רַבְּנוּ ו"ל בְּהִסְפִּידוֹ אֶת הַרְבּ הַקְדוּשׁ מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְעַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּדוֹרוֹת הָהֵם, כֵּן יֵשׁ בְּדוֹרוֹת אֵלוּ, וְאֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִכָּל פְּרֻחַח וּמְצַרֵּעַ וְכוּ' וְכוּ', וּכְמוֹ-כֵן הוּא בֵּינֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַשְׁמֵר לֹא לְקַפֵּץ אַחֵר כָּל מְשַׁגְע... לְמַה? מִפְּנֵי שֶׁהוּא צוֹעֵק בְּתַפְלָה... אוֹ שֶׁקוֹפֵץ וְצוֹהֵל בְּגֵדֵי... הָעֵקֶר הוּא לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְלֹא לְהִטְעוֹת אֶת עֲצֻמוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְהִטְעוֹת אֶת הַבְּרִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאִיךְ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (תִּי-מוֹהֲרֵין, סִימָן ט'): כְּכֹר הִיָּה לְעוֹלָמִים, שֶׁהִיָּה הָעוֹלָם מִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ זֶה, שֶׁהִקְטִינִים בְּמַעֲלָה הֵיוּ גְדוּלִים וְחֻשׁוּבִים בְּעוֹלָם, וְלֹא הִיָּה הָעוֹלָם מִתְנַהֵג בְּאַמֶּת, אֶף-עַל-פִּי־כֵן נִמְצָא אֶחָד שֶׁהִיָּה מִנְחָה בְּמָקוֹם שֶׁפֵּל, וְהִיָּה צוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהוּא הִיָּה מְחִיָּה וּמְפָרְנֵס אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּזְכוּתוֹ, וְהֵיוּ לוֹ שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהוּא הִיָּה חַי חַיִּים גְּמוּרִים שֶׁנִּקְרָאִים בְּאַמֶּת חַיִּים, עֵינֵי שָׁם; וְלָכֵן מַה וְלְמַה לָּךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִכָּל מְצַרֵּעַ שֶׁרַק מְדַבֵּר, אֲתָה צְרִיךְ רַק לְחַפֵּשׂ אַחֵר הַטוֹב, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תעח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיְעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לִנְכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שִׁאֲתָה מִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם.

רְאֵה לְעֶסֶק בְּאִיזָה עֶסֶק, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְדוּשׁ (אָבוֹת ב, ב): "טוֹב תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיִּגְיַעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּח עוֹן", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּתוּחוֹת נט:): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זְמָה, וְהַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם, כִּי אָדָם שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵד וּמְסֻתּוֹבֵב סֵתָם וְכוּ', הוּא מְשַׁתְּגַע, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְעֶסֶק בְּאִיזָה עֶסֶק לְהִיּוֹת תָּמִיד עָסוּק. וְרֵאִיתִי לְפָרֹשׁ אֶת הַפְּסוּק (דְּבָרִים ה, כז): "לֵךְ אָמַר לָהֶם, שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶהֱלִיכֶם", כִּי עִם יִשְׂרָאֵל בָּעֵת קִבְלַת הַתּוֹרָה הָיָה בְּמִדְרָגָה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהָיוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא כָּל אֶחָד הָיָה יָכוֹל לְהַחֲזִיק בְּמִדְרָגָה זוֹ, וְעַל-כֵּן צָנָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, וְאָמַר לוֹ: "לֵךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶהֱלִיכֶם", וַיֵּשׁ לֹוֹמֵר לְכֶם רְאִישֵׁי תִבּוֹת לְאָכַל מִיִּגְיַע כְּפֹו, שֶׁאָדָם צְרִיף לְעֶסֶק בְּאִיזָה עֶסֶק, וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), שֶׁמֶשָׁא מִתֵּן בְּאֲמוּנָה זֶה גַם-כֵּן בְּחִינַת שָׁנָה, עֵינֵי שָׁם; וּבְכָלֵל כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מֶשָׁא וּמִתֵּן וְעוֹבֵד וּמְקַיֵּם לְאָכַל מִיִּגְיַע כְּפֹו, אִזּוֹ הוּא הַכִּי מֵאֲשֶׁר, כִּי הוּא לֹא אוֹכֵל מִנְהֶמָּא דְכִסּוּפָא, וְזֶה גַם-כֵּן לְכֶם, רְאִישֵׁי תִבּוֹת: לֹא מִנְהֶמָּא כְּסוּפָא, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר בְּעֲנֵינֵינוּ אֵלּוּ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִיּוֹת חֲכָם, לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִיּוֹת דְבוּק כָּל הַיּוֹם לְרַבּוֹת הַלֵּילָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן הוּא צְרִיף לְעֲשׂוֹת גַם-כֵּן אִיזָה עֶסֶק וְלַעֲבֹד כְּמָה שְׁעוֹת, וְזֶה "לֵךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶהֱלִיכֶם", מֵה זֶה 'לָכֶם', הָיָה צְרִיף לֹוֹמֵר "לֹאמַר 'לָהֶם' שׁוּבוּ לְאֶהֱלִיכֶם", מֵאִי תִבַּת לְכֶם, אֶלָּא לְרַמֵּז כְּנ"ל, לְאָכַל מִיִּגְיַע כְּפֹו.

גַּם בְּזֶה שֶׁתּוֹכֵל לְעֲבֹד בְּכָל יוֹם כְּמָה שְׁעוֹת, תּוֹכֵל לְקַיֵּם מִצְוַת צְדָקָה בְּשִׁלְמוֹת, וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), תִּקְוֵן לְמֶשָׁא וּמִתֵּן, שֶׁיִּכּוֹן בְּכָל הַלֵּיכָה וְהַלֵּיכָה שְׁהוּלָף לְמֶשָׁא וּמִתֵּן שִׁיתֵן

מכִּסְפוֹ צְדָקָה, וְעַל-פֶּן חֲזֹק, חֲזֹק, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֲקֵב הַיְתַשְׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה בְּצִמָּא מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה מְדַבְרִיךָ אֲנִי רוֹאֶה, שְׁעָרָה הַבְּלוּלִים שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ הוּא רַק מִסִּבַּת הַיּוֹכּוּחִים שְׁאַתָּה מְכַנֵּס אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל פַּעַם. וְכִבְרָ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ח): מֵאִי דְכָתִיב (תְּהִלִּים קמ"ח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ", עָקֵר הָרוּחַ סְעָרָה שְׁנִתְּהוּהָ בְּמַחַ הָאָדָם, הוּא רַק עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבִפְרָט כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כ"ט), שְׁעַל-יַדֵּי פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה נִתְקַלְקַל הַמַּח, וְאִזּוֹ הַדְּבוּר אֲסוּר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵן מְבֹאֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן (חֶלֶק א', סִימָן י"ט), שֶׁהַדְּבוּר וְהַבְּרִית תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כְּפִי שְׁמֻקְדָּשׁ דְּבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית; וְעַל-פֶּן, אַהוּבֵי, אַחֵי, מֵה לָךְ לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּבִטּוּלִים כְּאֵלוֹ, כֵּלָךְ מְכַל הָעוֹלָם, וְתִהְיֶה רְגִיל לְכַרַח בְּכָל פַּעַם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְתִדְבֵר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, שְׁזֶה נִקְרָא "הַתְּבוּדוּת", וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת תְּשִׁיחַ וְתִדְבֵר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה מִמֶּשׁ בְּכָל עֵת וְרַגַע, כִּי הַכָּל אֲלֵקוֹת בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּכָל יוֹם: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, וּבִפְרָטֵי פִרְטֵיּוֹת שְׁלַחַן עָרוּף, וְכָל אֵלוֹ הַשְּׁעוּרִים יִהְיוּ כְּסִדְרָן דִּיקָא כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ע"ו), וְטוֹב מְאֹד לְסַיֵּם בְּכָל שְׁבוּעַת הַפְּרָשָׁה חֲמֵשׁ עִם רַש"י וְהַתְּרַגּוּם, וְכֵן אִם

יזכה ללמד המדרש רבה של פרשת השבוע, אז כבר לא תצטרך לדברי מוסר אחרים, כי בתוך אגדות חז"ל יש אורות נשגבים — אשרי הזוכה להתמיד בהם. וכבר אמרו חז"ל (חגיגה יד.): "וכל משען מים" (ישעיה ג, א) — אלו בעלי אגדה שמושכין לבו של אדם כמים, עין שם; ובספרי פרשה זו (עקב): דורשי רשומות אומרים, רצונך שתפיר מי שאמר והיה העולם, למד אגדה, שמתוך כך אתה מפיר את הקדוש-ברוך-הוא ומדבק בדרךכו, עין שם; ובפירטי פרטיות, שפבר זכינו להקדמות הנוראות תורת עתיקא סתימאה, שהם דברי רבנו ז"ל, יכולים לפרש ולחדש על פיהן כל דברי חז"ל הקדושים, ולהבינם היטב; ועל-פן עשה זאת, איפוא, בני, והנצל מיד, וברח לך מלצים ומבני-אדם המדברים דברים בטלים ושיחות של מה בכך, ותכניס כל עיונך בתורה הקדושה, ותחדש חדושים על-פי דבריו הקדושים של רבנו ז"ל, ועקר למודך בתורה הקדושה יהיה רק מאהבה, כמובא בספרי פרשה זו (עקב): "לאהבה את ה' אלקיכם" — שמא תאמר הרי למדתי תורה בשביל שאהיה עשיר, ובשביל שאקרא רבי, ובשביל שאקבל שכר, תלמוד לומר "לאהבה את ה' אלקיכם" — כל מה שאתם עושים לא תעשו אלא מאהבה, עין שם; וכשתהיה רגיל ללמד בדרך רבנו ז"ל, כאשר דברנו פנים אל פנים, ונדפס ב"אשר בנחל" (חלק ה', סימן תרל), ועוד בהרבה מקומות, ובאריכות הוא ב"שמירת הזמן", עין שם; אז דיקא תוכל לקימו באמת. כי עקר הלמוד צריך להיות — לדבק עצמו בו יתברך על-ידי אור התורה, שהוא היכלו יתברך, "ובהיכלו פלו אומר כבוד" (תהלים כט), וכל התורה צועקת ומכרזת ומגלה אמתת מציאותו יתברך, ואשר אין שום תכלית אחרת, רק לשוב אליו יתברך, ואפלו אם כבר עשית עד עכשו מה שעשית וכו', אין שום יאוש בעולם כלל, ותעשה מרגע זה התחלה חדשה. ואל כל זה תזכה אם תתמיד מדי יום ביומו בספרי רבנו ז"ל, ללמד התורות מהלקוטי-מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי-תפלות, אשר הוא זכוף הנפש ממש, וסגלה נצחית לנשמה, וכן ללמד בסדרן בלקוטי-הלכות — אפלו מעט, אז לא תפל ולא תסג אחור

כָּבֵר, חס ושלום, מִמְּנוּ יתְּבַרֵךְ, כִּי דְבָרָיו הַקְדוּשִׁים יִחְזְקוּךָ וַיֹּאמְרוּךָ, וַיִּזְרוּ לְךָ דְרָךְ וְהִנְהִיגֶה בְּכֹל מָה שֶׁתִּצְטָרֵךְ, וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת לְךָ שְׁעוֹר כְּסֻדֵּר מִהַתְחַלֵּת הַלְקוּטֵי-הַלְכוֹת, וּכְשֶׁתִּזְכֶּה לְסֵימָן, תִּתְחַיֵּל עוֹד פַּעַם, וְכֵן כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

וְתוֹדָה רַבָּה עַל הַמַּעוֹת שֶׁשִּׁלַּחְתָּ לְהַדְפֵּסֵת הַקוּוֹטְרָסִים, וְתִדַּע שֶׁהִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּפִלְאָה כִּידוּעַ לְךָ, כִּי זֶה גִּתְפֵּשֵׁט מְאֹד בֵּין הַבַּחֲוָרִים בְּהַרְבֵּה יְשִׁיבוֹת, וְתִהְיֶה לְאֵל, רוֹאִים מִזֶּה כָּבֵר הַרְבֵּה פְּרוֹת, וּבְכַפֵּרֵת בְּהַתְמַדָּת הַלְמוּד.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! דְּבַר זֶה תַּחֲקֵק הַיֵּטִב בְּדַעְתְּךָ, כִּי אֶפְלוּ לֹא תוּכַל לְקִימוֹ, גַּם-כֵּן אֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ, כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוֹל שֶׁאֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר וְכוּ' וְכוּ', צְרִיךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּכֹל רִגְעַ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִנְקֻדַּת הַיְהוּדוּת, וְלִהְיוֹת רְגִיל בְּרַקוּדִים, וְלִשְׁדֵּר לַעֲצֻמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֻחָה, כִּי זוֹהִי הַנְּהִיגָה מִרְבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהַזְּהִיר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד; כִּי כִּפִּי הַצָּרוֹת וְהַקְּטָנוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שְׁעָה מִמֶּשׁ, אֵי אֶפְשֵׁר לְהַפְטִיר מֵהֶם, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַקוּדִים וְשְׂמֻחָה, וְלַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא שְׂמַח, וְאִזּוֹ יְבוֹא בְּאַמֶּת אֶל הַשְׂמֻחָה הָאֲמִתִּית לְשִׂמְחַת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַתְּכִלִּית הַטוֹב מִכָּל הַתְּכִלִּיתוֹת — לְדַבְּקָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ; אִךְ בְּאַמֶּת אוֹדוֹת הַלְמוּדִים, כָּבֵר גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל גַּם בְּשִׁבְלֵי זֶה הַרְבֵּה עֲצוֹת, וְעֵקֶר הָעֲצָה לִידַע שֶׁ"מַּעֲט גַם כֵּן טוֹב".

חֲמֻדַּת לְבָבִי! מְבַאֵר בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֵק א', סִימָן פד): עַל-יְדֵי סֵטְרָא דְאַהֲבָה זוֹכִים לְמַחֲיִן נְקִיִּים, הֵינּוּ דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂאוּבָה אֶת חֲבָרָיו, וְאֵינּוּ מִתְקוּטֵט עִמָּהֶם בְּכּוֹחֵים וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לִישׁוּב הַדַּעַת; וְעַל-כֵּן הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ בְּמִדַּת הַחֲסֵד, שֶׁהוּא עוֹלָם הַתְּקוּן דַּמ"ה לִידַע שֶׁאֵינִי בְּעַצְמִי אֵינּוּ כְּלוּם, וְרַק לַעֲזוֹר תְּמִיד לְזוּלָתִי, וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַחֲסֵד — לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי תְּמִיד, וְלִידַע מ"ה אֲנִי,

וְעַל-יְדֵי־זוֹה מְמִילָא יִרְאֶה תְּמִיד רַק מְעַלְת חֲבָרוֹ, וַיִּמָּה גַם שְׁעַל-יְדֵי שִׁישְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ מִלְּדַבֵּר וּלְהִתְנַכַּח עִם הַחֲבָרִים, תְּהִיָּה לוֹ הַתְּמַדַּת הַלְמוּד, כְּמֵאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן צא): סִגְלָה לְהַתְּמָדָה, שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת מִתְּמִיד בְּלְמוּדוֹ, הוּא לְהִזְהַר לְבָלִי לְדַבֵּר עַל שׁוֹם אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, עֵינֵי שָׁם; וּבְאֵמֶת כְּשֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהַמְשִׁיךְ אֶת דַּעְתְּךָ וּמַחֲשָׁבוֹתֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ אִף מִהַמְקוֹם שְׂאֵתָה מִנְּחָ שָׁם, וְלֹא תִסְתַּפֵּל וְלֹא תִתְבַּלְּבֵל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, אֲזוֹ דִּיקָא תַתִּיָּה חַיִּים נְעִימִים וְחַיִּים מְתַקִּים וּמִישְׁבִּים, וְתִהְיֶה כָּל מְגַמְתְּךָ בְּתוֹרָה וְעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ. מָה אָמַר לָךְ וַיִּמָּה אֲסַפֵּר לָךְ, יֵשׁ בֵּינֵי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הִיקָרִים אֲנָשִׁים חֲדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, יוֹמָם וְלַיְלָה עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה בְּהַתְּמָדָה גְּדוּלָה, וְשׁוֹם בְּרִיָּה אֵינָה יוֹדַעַת מֵהֶם כָּלֵל, כִּי מִבְּחוּץ לֹא נִכְרַע עֲלֵיהֶם שׁוֹם שְׁנוּי וְהַפְּרֵשׁ כָּלֵל, וְכֵן הֵם אֵינָם מִתְבַּלְּבָלִים מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי־זוֹה יֵשׁ לָהֶם זְמַן לְטִיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה — אֲשֶׁרֵי עֵינֵי רְאֵתָה זֹאת!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תפ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ, וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ וְכוּ' וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר, רְאוּי לָךְ לְשִׁמְחָה עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדַע שְׁמֹרִים לָךְ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, וְעוֹבְרִים עָלַיךָ כָּל מִינֵי צְרוּת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', שְׂאֵתָה נוֹפֵל בַּחֲטָאִים וְעוֹנוֹת, שְׁלִפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), זוֹ הִיא הַצְּרָה הַכִּי גְּדוּלָה שְׁרַק יְכוּלָה לְהִיּוֹת, כִּי אֵין יִסּוּרִים בְּלֹא עוֹן (שְׁפַת נֹה), מָה נִקְרָא יִסּוּרִים? רַק כְּשֵׁישׁ בָּהֶם עוֹנוֹת, עִם כָּל זֹאת

גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׂרָאוּי לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֵצְמוֹ נִקְדָּה טוֹבָה אִיךָ שֶׁהוּא וְכוּ', אִיךָ יָכוֹל לִהְיוֹת שְׂאִין בִּי אִיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, וְעַל-יְדֵי שְׂיִזְכָּה לְמַצֵּא בְּעֵצְמוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, עַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא בְּאַמַּת מִפְּנֵי חוֹבָה לְכַף זְכוּת; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמוֹצֵא בְּכָל פֶּעַם נִקְדָּה טוֹבָה, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְכִמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַפְּסוּק (תהלים לו): "וְעוֹד מֵעַט וְאִין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנֵת אֶל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ", עַל-יְדֵי שֶׁתִּמְצֵא עוֹד מֵעַט טוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה כָּבֵר לֹא תִהְיֶה רָשָׁע, וְתִזְכָּה לְצִאת מִמְּקוֹמָךְ וּלְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

מוֹהֲרַנְת' ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לִילֵךְ עִם תּוֹרָה זוֹ, וְאָמַר בְּפִרוּשׁ, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק עַל-יְדֵי תּוֹרָה זוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תהלים קמו, ב): "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְת', חֶלֶק א', סִימָן רפב), רָאוּי לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ אֶת הַמְּאָמֵר הַזֶּה, וּמִמֶּשׁ תִּחְיֶה אֶת עֲצֻמָּךְ עִם זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תפא

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

מָה אָמַר לָךְ יְדִידֵי הַיָּקָר, רָאוּי לְהִתְקַרֵּב בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִין לָנוּ רַק דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים תִּפְגַּס בְּךָ תִּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, בְּטוֹר וּבְשִׁלְחַן עֲרוּף, בְּזִהָר וּבִתְקוּנִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְכַנִּים תִּשׁוּקָה עֲצוּמָה בְּלֵב הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְזֶה תִּבְחַן אִם אַתָּה בְּאַמַּת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל אוֹ לֹא, אִם אַתָּה

מתבודד בכל יום עמו יתברך, ואתה עושה לעצמך חשבון הנפש, ואתה חושב על אחריתך איך יהיה ומה יהיה וכו' וכו', תהיה מת וגוסס, ולא תוכל להתחמק מזה בשום פנים ואפן, ויוליכו אותך אל בית החיים, ושם יקברו אותך וכו' וכו', ומה תעשה שם למטה וכו' וכו', אם תכניס בעצמך תמיד מחשבה זו, אז תדע שאתה מקרב אל רבנו ז"ל, וכמו-כן אם תתחיל תמיד ביתר שאת וביתר עז בלמוד התורה הקדושה, אזי סימן שקבלת בשלמות את הדעת רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר מה יש לאדם בזה העולם, רק להתפלל וללמד ולהתפלל. ובאמת שמעתי מאנשי שלומנו הקדושים, שאמרו בשם רבנו ז"ל, שאמר פעם בזו הלשון: "איך האב גיוואלט מיין זאך זאל ליגען אויף ליטווישע הערצער"ס, כי הם בדרך כלל עקשנים גדולים מאד, ולדבר רבנו ז"ל צריך עקשנות יוצאת מן הכלל. ועל-כן ראה, אהובי, ידידי היקר, מה לפניך, וראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה באמת להיות איש כשר, כי ימינו כצל עובר.

ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומאד מאד רציתי שתבקש מאנשי שלומנו היקרים עובדי ה' גדולים, שתתחבר עמם, וביתד תדברו בכל יום מעצותיו הנפלאות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, הרוצה להתקרב להשם יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל

(ס) רציתי מאד שהענין שלי יכנס בלבבות הלשאים.

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום, עת ורגע, כי הבעל-דבר אורב מאד על כל הבא לכנס בפנים הקדושה בכמה וכמה תחבולות להשליכו ולרחקו ולהפילו בנגקבא דתהומא רבא, ואדם צריך להתחכם כנגדו בכל מיני חכמות, והעקר הוא תפלה — לשפף נפשו אליו יתברך, שיעזרהו, וכמו שאמרו חז"ל (קדושין ל:): אלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו, לא היה יכול לו. והעקר צריך לשמר את הפתחים, לבלי להניחם להכנס בפנים, והפתחים הם שבעה, כמו שכתוב בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כא): העינים, האזנים, החטם והפה, לקדש ולטהר מאד את העינים לבלי להסתכל על שום גשמיית הבלי העולם הזה, לידע ולהאמין כי בכל דבר יש עצם עצמיית חיות אלקותו יתברך, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל בידו יתברך להיטיב או חס ושלום להפך, ולקדש ולטהר מאד את האזנים לבלי לשמע דברים בטלים ברדיו וכו' וכדומה, רק להטות היטב אזניו אל התורה ואל הצדיקים האמתיים, ולקדש ולטהר מאד מאד את החטם להיות מאריך אף על כל מה שעובר עליו, ולשמר עצמו מאד מאד מכעס ומקפידות אפלו כל שהוא, שהוא כאלו עובד עבודה זרה, רחמנא לצלן, רק להיות בטל ומבטל נגדו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי, כי על-ידי כעס משרה על עצמו סטרא אחרא, ולהפך — על-ידי שמחה מתרחב מחו, וזוכה להשרות עליו השכינה קדישא, שהיא שמחתן של ישראל, וזוכה לנבואה ולרוח הקדש, וצריך להתאמץ מאד בכל הכחות לבוא לשמחה, שזהו עקר התכלית, לשמח בו יתברך, וזה עקר הגאולה, וכמו שכתוב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו", ומוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עח), שיש בכל אחד בחינת משיח, רק צריך לגאל אותו, ויש לומר 'ישמח' אותיות 'משיח', דיקא על-ידי שמחה יכול להנשע מכל צרותיו ולגאל נפשו ולהוציא בחינת משיח שיש בו, כי הסטרא אחרא זהו בעצמו הכעס והקפידות והעצבות והמרה שחורה וקטנות המחין, והקדשה זהו השמחה והסבלנות ולב רחב ומחין דגדלות, ועל זה צריכים

לְהַתְיַגֵּעַ הַרְבֵּה יָמִים וְשָׁנִים לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד וְלִבְלִי לְכַעַס וְלְהַקְפִּיד עַל שׁוֹם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם יְהִי אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, וּמִוִּתְרֵנִּי וְ"לִּי הַבְּטִיחַ פַּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאָמַר לוֹ: "אִם הֵייתָ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, לֹא הֵייתָ רוֹאֶה פְּנֵי גִיְהֵנוֹם", כִּי בְּאַמַּת הַגִּיְהֵנוֹם בְּעֵצְמוֹ זֶהוּ עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה, וְצָרוֹת וּמְרִירוֹת, וְהַגֵּן-עֲדָן הוּא עֵקֶר מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה וְשִׁעְשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹכָא; גַּם מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מִוִּתְרֵי, חֶלֶק א', סִימָן י"ד): עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, זִזְכָּה לְחֵרוֹת הַמַּחֲזִין וְלִגְאֻלָּה, וְעַל-יְדֵי עֲצָבוֹת מִחוּ נִקְטָן, וְעוֹבֵר עָלָיו מֶה שְׁעוֹבֵר. וְמֵה שְׂפִתְבַּתִּי פֶה, שְׂמֵשִׁיחַ הוּא שְׂמִיחָה, מְצַאֲתִי עִכְשׁוֹ מְקוֹרוֹ בְּפִסְיִקְתָּא דְּרַב כְּהֵנָא (פְּרָשָׁה כ"ט): אֵין שְׂמִיחָה בְּאָה אֶלָּא בְּתַשְׁעָה בְּאָב, וּפְרָשׁוּ שָׁם הַמְּפָרְשִׁים, שֶׁהוּא מְשִׁיחַ שְׂיִתְגַּלֶּה דִּיקָא בְּתַשְׁעָה בְּאָב, עֵינֵי שָׁם; וְעֵקֶר הַכֹּל לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת הַדְּבוּר לִבְלִי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר שְׂאִינוּ צָרִיף, וְתַעֲשֶׂה גְדֵר לְעֵצְמָךְ לִבְלִי לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם יְהִי אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, וְאִזּוֹ כְּשֶׁתְּשִׁמּוֹר אֱלוֹ הַפְּתָחִים, אִזּוֹ לֹא יְהִי מְקוֹם לְסַטְרָא אַחְרָא לְכַנֵּס, וְתִזְכָּה לְהַתְעַלּוֹת מֵעֲלָה מֵעֲלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תפג.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֵקֶב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָף הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גְּדוֹל עַל כָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּבְכַרְט עִם אֲשַׁתְּךָ וְכוּ' וְכוּ', אֵין זֶה עֲצָה לְהַתְפַּרֵּץ עָלֶיךָ, אֲדַרְבֵּה צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת יוֹתֵר מִכָּל הַמִּדּוֹת שְׁבַעְעוֹלָם, וְאֶת הַמִּדָּה הַיָּקָרָה הַזֶּה אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מִרַבֵּנוּ וְ"ל, וְלָכֵן הֵיךְ טוֹב מְאֹד שְׂתִלְמַד

בְּכָל יוֹם אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנה, הַמְדַבֵּרֶת
הַרְבֵּה מְאִרִיכוֹת אַפִּים שֶׁהִיא סְבָלְנוֹת, וְתֹאמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה
מִלְקוּטֵי-תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה הֵזוּ תְּעוֹרֵר אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד
עִם מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, וּבְאֵמַת כְּבָר אָמַר פֶּעַם מוֹהַרנ"ת ו"ל: אֲנִי יָכוֹל
לוֹמַר פְּרוּשׁ עַל הַמְהַר"ם שִׁיף הִכִּי קִשָּׁה, אָבֵל אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר
פְּשׁוּטִים עַל אָדָם, כִּי הָעֵקֶר הוּא לֵב נִשְׁבֵּר, וּמִי יָכוֹל לְדַעַת אֶת הַלֵּב
נִשְׁבֵּר שֶׁל הַשָּׁנִי, כִּי יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהוּא בְּלֵב נִשְׁבֵּר גְּדוֹל מְאֹד,
וְהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ, וְאֲנִי דָן אוֹתוֹ, וְאִיךָ אֲנִי דָן אֶת הָאָדָם שֶׁהַשְּׂכִינָה
שׁוֹרָה אָצְלוֹ? ! וְזֶה בְּיוֹתֵר סוֹבֵב עַל הָאִשָּׁה, כִּי דִרְכָן שֶׁל נָשִׁים שֵׁשׁ
לָהֶם לֵב נִשְׁבֵּר, וְהֵן תָּמִיד בְּמִצָּב רוּחַ יְרוּד וְנִפּוּל, וְאִזּוּ אִם הָאָדָם
מִשְׁפִּיל אֶת אִשְׁתּוֹ, הוּא מִשְׁפִּיל אֶת הַשְּׂכִינָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן. וְכִבָּר
יְדוּעִים דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָנִים: רסג, רסד), שֶׁאָדָם צָרִיךְ
לִיָּקֵר וּלְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ מְאֹד מְאֹד, וּבִימֵי אַבְרָהָם הִיְתָה הַשְּׂכִינָה
נִקְרָאת שָׂרָה, וּבִימֵי יִצְחָק הִיְתָה הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת רַבֶּקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב
הִיְתָה הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת רַחֵל וְלֵאָה, וְסִיִּים רַבֵּנוּ ו"ל: כֶּף הוּא אֶצֶל כָּל
אָחָד וְאָחָד, אִשְׁתּוֹ הִיא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה, וְצָרִיכִים לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְרָהּ
מְאֹד מְאֹד, וְזֶה מֵה שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נט): אֶתְתַּךְ
גּוּצָא גְחִין וְלַחִישׁ לָהּ, וּפְרַשׁ רַש"י: שָׁמַע בְּעֶצְתָּהּ, לֹא כְּדַאי בְּכָלֵל
לְעִשׂוֹת מְרִיבוֹת בְּבֵית צָרִיכִים לְשַׁתֵּק עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר. וְאֲנָשִׁי
שֶׁלּוֹמְנֵי הַיְּקָרִים הֵיוּ רַגִּילִים לוֹמַר עַל כְּגוֹן דָּא וְכוּ', הֲלֹא כְּתִיב
(בְּרֵאשִׁית ב, כג): "כִּי הִיא עֵצָם מְעַצְמִי", הֵינּוּ הָאִשָּׁה הִיא עֵצָם
מִבְּעֻלָּהּ, וְלֹא שִׁיף כְּשֶׁלְּאָדָם כּוֹאֵב אֵיזָה עֵצָם שְׁלוֹ, שֶׁהוּא יֵלֶךְ וַיַּחֲתֹךְ
אֶת הָעֵצָם... אֲדַרְבֵּה הוּא סוֹבֵל אֶת הַכָּאֵב עַד שֶׁמְרַפָּאוֹהוּ, כְּמוֹ-כֵן
אִם יֵשׁ לוֹ אֵיזָה צַעַר בְּבֵית, לֹא שִׁיף לְלַכֵּת וּלְהַתְּגַרֵּשׁ וּלְרִיב, סוֹבְלִים
קִצַּת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הַכֹּל מִתְּהַפֵּף. הָעֵקֶר הוּא סְבָלְנוֹת, וּמִי
שֶׁרוּצֵה לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכּוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם מְכָרַח לִהְיוֹת סְבָלָן, אַחֲרַת הוּא
אַבוּד מְשַׁנֵּי עוֹלָמוֹת, וְלָכֵן רָאָה, יְדִידֵי הַיְּקָר, לְחַקֵּק דְּבוּרִים אֵלוֹ
בְּתוֹךְ לְבָב, וְאִזּוּ תְּרַגֵּישׁ עֲצָמְךָ אָדָם אַחַר לְגַמְרִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד שְׁלֵבֶל יַחְסֹר לְךָ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לַמּוֹד
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְתַתְּבוּרָד עֲצָמְךָ עַל כָּל תּוֹרָה
וְתוֹרָה שְׁלֵמְדָת, כִּי עָקֵר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, וְזֶה
הִנֵּה רִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אִךְ מוֹהַרְנ"ת ז"ל רָאָה שְׂאֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְקַיֵּם
אֶת זֶה לְזֹאת חִבֵּר אֶת הַ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", כְּדֵי שְׁנִהְיֶה רְגִילִים
לְאַמְרָם, אֲבָל עָקֵר הַשְּׁלֵמוֹת — שְׂאֵדָם יַעֲשֶׂה בַעֲצָמוֹ תְּפִלוֹת,
וּבְאַמַּת מוֹהַרְנ"ת ז"ל בַּהֲתַחֲלָה כָּתַב אֶת הַתְּפִלוֹת בְּלִשׁוֹן יַחֲדֵי
לְעֲצָמוֹ, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים רָאוּ אֶצְלוֹ אֶת הַתְּפִלוֹת
הָאֵלוּ, בְּקִשׁוֹ מִמֵּנוּ מְאֹד מְאֹד שֶׁהוּא יַעֲתִיק אֶת זֶה בַּעֲבוּרָם, וְאִז
כְּתִבְם בְּלִשׁוֹן רַבִּים, וְדָבַר זֶה שְׁמַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים אֶצֶל אֲנִשֵּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, וְלִכֵּן רָאָה לְהִיּוֹת קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בַּ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שֶׁהוּא סִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתַתְּבוּרָד עֲצָמְךָ
עַל הַתּוֹרוֹת הָאֵלוּ שְׁבִיּוֹם הִנֵּה שְׂאֵתָה לּוֹמֵד מֵהֶם, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת
מְאֹד, שְׁתַּמְצָא אֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתוֹךְ תּוֹרוֹת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי
בְאַמַּת רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שְׁנִקְשֶׁר אֶת כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם
אֶפְלוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת אֶל תּוֹרוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאֶפְלוּ הַשִּׁיחוֹת שֶׁל הָעוֹלָם
יִקְשֶׁר אֶל תּוֹרוֹתָיו, וְאִז יִזְכֶּה לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אֶת הַפְּנִימִיּוֹת
שְׁבִיחַת הָעוֹלָם. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן, אֲלֵא תִקְבַּע לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת
עֲצוּמָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְאֶת אֵלוֹ הַתּוֹרוֹת שְׁלֵמְדָת
הַיּוֹם תַּתְּבוּרָד עִמָּהֶם כָּל הַיּוֹם וְתִלְךָ עִמָּהֶם, וְתוֹצִיא לְעֲצָמְךָ עֲצוֹת
עַל כָּל הַיּוֹם; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאוּחֵז בְּדַרְךָ זוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

א' תּפּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר עֶקֶב ה'תּשׁל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל מַעֲלַת הַבְּחוּר הַיָּקָר, הַחֲפִיץ
וּמְשִׁתַּקֵּק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַמֶּת ... שִׁיחִיה נֹצֵת.

אָחִי הַיָּקָר! לְבִי מָלֵא שְׂמֵחָה, כְּשֶׁאֲנִי זוֹכֵה לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
וְהַעֲקָר שְׂאֵתָה זוֹכֵה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַחַז בְּנִקְדַּת הָאֱמֶת, אַחֲרֵי
שְׁחִשְׁבֹתִי שְׁלִרִיק יִגִיעֵי וְכַחֲחִי, שְׁעִסְקֹתִי עִמָּךְ יָמִים וְלֵילוֹת, כִּי כָל לְבִי
וּמַחֲוֵי נִעְתָק מִמְקוֹמוֹ, כְּשִׁחַס וְשָׁלוֹם, אַחֲרֵי שֶׁאֲנִי עוֹסֵק עִם אֶחָד יָמִים
וְשׁוֹבְעוֹת וְשָׁנִים, וְלִבְסוּף נִתְרַחֵק מִמֶּנִּי, וּבְרוּף הַשֵּׁם כְּשִׁתְּזַרְתִּי
מִהִנְסִיעָה הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ מְצִיּוּנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן וּמְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה, וּמְצִאתִי אֶת שְׂאֵתָהּ נִפְשִׁי, וְאַתָּה חֲפִיץ בְּאַהֲבָתִי,
וְאַתָּה מְחֻזָּק עֲצָמָךְ עַל־פִּי כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁשְׁמַעְתָּ מִמֶּנִּי, הַנוֹבְעִים
מִהִנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ, מִמֶּשׁ חַיִּים נִתַּתְּ לִי,
שֶׁשְׁמַעְתִּי שְׂאֵתָה מְחֻזָּק עֲצָמָךְ לֵילֶךְ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, כֵּן תִּהְיֶה חֻזַּק כָּל
יָמֶיךָ, וְאַחֲזוּ עֲצָמָךְ בִּי, וְאִז טוֹב לָךְ לְנֹצֵת, זְכוּר בְּאַיִזָּה מְקוֹם הַיִּיט, וְאֲשֶׁר
גַּם עֲכָשׁוּ אֶתָּה עוֹד צְרִיף לְרַחֲמִים רַבִּים, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִשָּׂאֵר קָיָם
עַל עֲמֻדָּךְ. וְתִזְכֶּה לְצִאת מִשְׁנֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם הָאוֹרֵב עָלֶיךָ, רַחֲמָנָא
לְצַלָּן. זְכוּר עַל־יָדֵי מִי זְכִיתָ לֹאמַר בְּכָל יוֹם "תִּקּוֹן הַכְּלָלִי", וְעַל־יָדֵי
מִי זְכִיתָ שֶׁתִּאֲחַז כְּבָר בְּמִשְׁךָ זְמַן קָצֵר לְאַחֲזוּ בְּשַׁעוֹר שְׁלִחָן עָרוּף
בְּקַבִּיעוֹת סִימָן צ"ב וְכו', וְעוֹד לְנִקְדוֹת טוֹבוֹת שְׁזָכִיתָ לְחֻטֵּף
בִּיְהוּדוּתָךְ תוֹרָה וּתְפִלָּה, עַל־כֵּן אֲבַקֶּשְׁךָ לְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנֹּצֵתִית
שֶׁתִּאֲחַז עֲצָמָךְ בִּי, וּבְכֹרֵט שֶׁבְּקָרוֹב תִּסַּע לְמַרְחָקִים לְיִשִּׁיבָה, בְּוַדָּאֵי
תְּכַתֵּב לִי הַכֹּל, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשִׁיבְךָ תָּמִיד, כִּי כָּל עֲקָר
חַיּוּתִי הוּא שֶׁתִּזְכֶּה לְצִאת מִהַמְקוֹמוֹת הַמְּגַנְיִים שֶׁנִּלְכַּדְתָּ וְתִזְכֶּה
לְהַכְּנִס לְפָנִים הַקְּדוּשָׁה, וְתִדַּע וְתִאֲמִין שֶׁעֵדִין יֵשׁ לָךְ תִּקְוָה לְצִאת
מִמָּה שְׂאֵתָה צְרִיף לְצִאת, וְלְהַכְּנִס לְפָנִים הַקְּדוּשָׁה, וְהַכֹּל בְּכַח הַצְּדִיק
הָאֱמֶת, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ.

אבל עקר הנסיון יהיה לה, שירצו לרחק אותך ממני ומרבנו ו"ל, על-כן קשר עצמך בדעתו, שיהיה אף שיהיה לבל תתרחק מרבנו ו"ל וממני, ותבקש על זה הרבה בכל יום מהשם יתברך, והעקר אל תבלבל עצמך משום בריה רק עשה כמו שהוריתיך עד עכשו ואז טוב לה לנצח. העקר שבכל העקרם תרגיל עצמך לשפך נפשך אליו יתברך, וכל מה שעובר עליך תשיח ותספר לפניו יתברך, ותצעק בכל יום הרבה להשם יתברך, שיצור לה ברוחניות ובגשמיות, כי כל דבור שאמה מתפלל עושה רשם למעלה, ואם היית זוכה לראות מעלת תפלתך למעלה בעולמות העליונים, היית מתחזק ומתאמץ להתפלל כל היום בשמחה רבה, כי באמת אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר הוא יתברך מחיה ומנהה את הכל, ושומע תפלת כל פה, ובפרט התפלות של הנמוכים ביותר, שנלכדו בעוונותיהם, רחמנא לצלן, ואין בידם לצאת, ולבכם שבור, וכמו שכתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב ה' לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע"; ועקר הכל, חזק עצמך להיות תמיד בשמחה, ותגרש ממך את העצבות בכל הפחות, כי שמחה היא הקדושה, ועצבות היא הסטרא אחרא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג), ועקר פגם הברית בא מקלפת יללה כידוע, ורבנו ו"ל אמר פעם: "דער בעל-דבר נעמט זיך צו איין ערליכען איד אין טשעפט אן אין איהם איין שגעון"^ע, ועקר השגעון הוא שמכניס בלבו מחשבות שצריך להיות לו לב נשבר, ולדאג על חטאיו, ובאמת על-ידי-זה לכדו במצודתו, שמפילו רחמנא לצלן, בעצבות, שאז תפסו לגמרי, רחמנא לצלן, כי העקר הוא רק שמחה, לעשות כל מיני עצות לזכות להגיע לשמחה. ורבנו ו"ל אמר (ספר המדות): התפלה שהיא בשמחה, הרי זו מקבלת למעלה, ומי שתמיד בשמחה, על-ידי-זה מצליח תמיד, ועקר התשובה היא תשובה של אהבה, מחמת שאני אוהב אותו יתברך, ומה יהיה אם לא יהיה לי, חס ושלוש, עולם

ע) הפעל-דבר לזקח עצמו אל יהודי כשר, ומדביק בו שגעון.

הבא, העקר רצוני רק להכליל בך תתברך, ולהיות דבוק בך תתברך
מרב האהבה שיש לי עמך תתברך, וזה העקר שצריך לזכות בזה
העולם לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו.

הדורש שלומך, ומצפה לראות טובתך ברוחניות ובגשמיות.

תצניע את האגרת הזאת, כי תצטרך אל זה פעם.

א' תפז

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר
לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי, שותה ממי הנחל הנובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי זה פעמים, ומרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לא
היה לי הפנאי להשיבך, ובפרט עכשו שאני עסוק בהדפסת כמה
ספרים למען זכות הרבים, להרים ולהגביה ולחזק ולאמץ את כל
הנפשות השבורות וכו', ודבר זה לוקח את כל עתותי.

חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים להיות רגיל במדת
השכחה, לשכח את כל העבר עליו יהיה איך שיהיה, ויעשה בכל
פעם התחלה חדשה, ויהיה בעיניו פקטן שנוגד, שזהו יסוד גדול
בדרכי רבנו ז"ל. ועקר כל הבלבולים שעוברים על כל נפש הוא רק
מרבוי הבלבולים שמבלבל את עצמו בכל פעם מהעבר, ורבנו ז"ל
בא לעקר דבר זה מן העולם, ומאיר אמתתו יתברך, איך שהוא
יתברך מחיה ומקים את כל הבריאה, ועל-כן מה ולמה להכניס
בדעתו מחשבות אחרות, העקר לחשב תמיד: "השם יתברך אתי,
עמי ואצלי, כי מלא כל הארץ כבודו", ועל-די-זה ממילא יתבטלו
ממנו כל העוונות והצרות והחשכות והמרירות והעצבות, פי צריך
לשמר את הזכרון לזכר בעלמא דאתי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן

נד), וְכַל מָה שֶׁמְכַנִּים בְּדַעְתוֹ זְכָרוֹן זֶה, כְּמוֹ-כֵן הוּא זֹכֶה לְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת, (דְּבָרִים ח, יח): "וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנוֹתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חַיִּל, לְמַעַן תִּקַּם אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבוֹתֶיךָ בַּיּוֹם הַזֶּה", וְזוֹהִי כָּל מִצְוַת צִיצִית, שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (מְנַחוֹת מג): רֵאִיָּה מְבִיאָה לַיָּדַי זְכִירָה, זְכִירָה מְבִיאָה לַיָּדַי עֲשִׂיָּה, שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁמַּח מְאֹד עִם הַצִּיצִית שֶׁזֹּכֶה לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם, וַיְקַיֵּם (בַּמְדָּבָר טו, לו): "וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ", כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֶחָדוֹת אַחַת עִם מִצְוֹתָיו (עֵין לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְעַל-יָדַי רֵאִיתִי הַצִּיצִית יִזְכֹּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא אֶפְלוֹ עֲדִין מְנַח בְּעַמְקֵי עַמְקֵים וּבִשְׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת, יְכוּל לְנַחֵם אֶת עֲצֻמוֹ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתִי וְעִמִּי, כִּי אֲנִי מְלַבֵּשׁ בְּצִיצִית, אֲשֶׁר הִיא אֶחָדוֹת אַחַת עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יְכוּל לְהַחֲיֹת אֶת עֲצֻמוֹ עִם כָּל מִצְוָה שֶׁזֹּכֶה לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — אֲשֶׁרֵינוּ וּמָה טוֹב חֶלְקֵנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה הַמַּחֲיָה אוֹתֵנוּ. וְנָא לְהִזְהָר מְאֹד לֹא לְהִכָּנַס בְּוִכּוּחִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבּוֹא לַיָּדַי מַחֲלוּקוֹת, חֶס וְשָׁלוֹם. וְתִרְגְּלֵ אֶת עֲצֻמְךָ לְהִתְבַּדֵּד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, חֲזַק וְאַמֵּץ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

וְשָׁלוֹם לַיָּדַי אֲחִיךָ ... גַּם אֲלֵינוּ וּלְכֻלָּנוּ נֶאֱמְרוּ אֵלֵינוּ הַדְּבוּרִים, וְצָרִיכִים לְהַחֲיֹת אֶת עֲצֻמָּנוּ בְּכָל יוֹם עִם מָה שֶׁיְכוּלִים, כִּי הַעֶקֶר הוּא שְׂמִחָה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׂמִחָה הִיא רְפוּאָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַהִכָּרַח לִי לְקַצֵּר מְרַב הַטְּרָדוֹת. אִם אַתָּם יְכוּלִים לְגַדֵּב אִיזוֹ נְדָבָה קִטְנָה בְּעִבּוּר הַדְּפָסָה, יִגְדַל שְׂכָרְכֶם מְאֹד מְאֹד בְּמִצְוֹת זְכוֹת הַרְבִּיּוֹם.

א' תפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרְוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁמוֹת, צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְתַת שְׁמוֹת שֶׁל הֶבֶל בְּנֵהוּג עֲכָשׁוּ, אֶלָּא צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי הַשְׁמוֹת מְקוֹרָם וְיִסְדָּתָם בְּהַרְרֵי אֵל, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְאָמַר שֶׁבְּתוֹךְ הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם שָׁם כֹּל הָאָדָם, רוּאִים אֵיךְ שֶׁהַכּוֹפְרִים הָעַרְבִי רַב בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, הִדְבָּר הָרֵאשׁוֹן הַתְּחִילוֹ לְהַחֲלִיף שְׁמוֹת וְכוּ', כִּי בְּזֶה מִחֲלִיפִים נְשִׁמוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר לֹא לְשַׁנּוֹת אֶת הַשֵּׁם רַק לְתַת שֵׁם כְּמוֹ שֶׁקַּבְּלָנוּ מִדּוֹר דוֹר, וְזֶה אֶחָד מִהַדְּבָרִים שֶׁבְּזְכוּתָם נִגְאָלוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִמְּצָרִים, שְׁלֹא שָׁנוּ אֶת שְׁמָם, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְתַת שְׁמוֹת בְּדוּיִים מִהֶעֱצָמִים וְהָאֲבָנִים מִהַטֵּל וְהַרוּחַ... אֶלָּא לְתַת שְׁמוֹת שֶׁל הָאֲמָהוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנְּבִיאוֹת וְהַסְּבָא וְהַסְּבָתָא וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְתַתְּעַקֵּשׁ לֹא לְתַת שֵׁם מוֹדְרָנִי בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, וּבְפֶרֶט שֵׁם בְּדוּי וְטַפְּשֵׁי בְּזֶה, טַל אוֹ שַׁחַר אוֹ עֵלָה אוֹ רוּחַ... רוּאִים בְּחַיֵּשׁ אֵיךְ שֶׁעוֹקְרִים אֶת הַיֵּלֶד מִשְׂרָשׁוֹ, וְהוּא מִסְּבֵן שְׂאִין לוֹ שֵׁם, וְלֹא בְּחִנָּם שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אַחֲרֵיכֶּךָ מִה שֶׁעוֹבֵר, כִּי "נִפְּשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ" (בְּרֵאשִׁית ב, יט), הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם זֶה הַנִּפְּשׁ שֶׁלוֹ, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּשֶׁלֹּא נִזְהָרִים בְּזֶה, אֲזִי גוֹרְמִים קְלָקוּלִים רַבִּים לְבֵן אוֹ לְבַת שְׁנוּלָד, עַל-יְדֵי שְׁנוּתָנִים לוֹ שֵׁם בְּדוּי בְּזֶה.

זו דְּעָתִי, וְזֶה מִה שֶׁקַּבְּלָתִי אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן מד), אֲשֶׁר הַשֵּׁם שֶׁל הָאָדָם הוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וּבִשְׁם רִמּוֹז כֹּל עֲנִינּוֹ וּבְחַיֵּנָתוֹ, כֹּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ, כֵּן יֵשׁ לוֹ צִרוּף וְרִמּוֹז בְּשְׁמוֹ וְכוּ' וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְכֵן עֵינֵי שָׁם בְּסִימָן צֶה, עִם כֹּל זֹאת אִם אַתָּה

מתעקש ראה לשאל רב, אבל לדעתי מספיק לציית את רבנו ז"ל. ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו, השם הוא הפלי של הדבר שבשם נגמר הנפש והחיות של כל אדם, ועל-כן פשקוראים לאדם בשמו, הוא מזמן תכף אצלו, עין שם. והנראה לפי עניות דעתי כתבתי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ומכל מה שעובר עליך הרגל את עצמך לברח רק אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר ולשוח את כל אשר עם לבבך עמו יתברך, ולא תסתפל על שום בריה שבעולם, וזה יכניס בך עזות ועקשנות דקדשה, וכל הבעיה שלך שאתה תמיד מתבייש מבני-אדם, וזה מכניס בך רגשות אשמה ורגשות שפלות וכו' וכו', שזה שובר אותך לגמרי. ובאמת מי שמרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, על-ידי-זה הוא יוצא מעצמו, ולכן הוא עצה אפלו בגשמיות, כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, ולספר את כל מה שעובר עליו, על-ידי-זה הוא יוצא מעצמו, וזה מכניס בו אמונה פשוטה, וזוכה לעזות ועקשנות דקדשה, וראוי לנו לתת תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ולקבל ממנו את הדרך הנוראה והנפלאה הזו; אשרי מי שתזק בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו כל הימים.

אודות הלמודים ראה לא להיות בטלן, אלא תקבע לעצמך שעור קבוע במקרא ובמשנה, בגמרא ובמדרש, כי הארבעה למודים האלו הם פנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה; אשרי מי שחזק ללמד בכל יום שעור אחד מהארבעה שעורים האלו, שאז יאירו עליו האורות מהארבעה עולמות, ויהיה דבוק תמיד בתי החיים בו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפֹּט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארוך מיום שני לסדר ואתחנן לנכון קבלתי. הגה להשיבך דברי אמת פרצונה, הלא ספרי רבנו ו"ל בידך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ומה שיחסר לך בעבודת השם יתברך איזו עצה או התחזקות תמצא שם.

אהובי, אחי היקר, העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה לגמרי, ולהיות רגיל לשפח העבר, וזה תלוי כפי שזוכה לזכרון וקדושה לזכור בו יתברך, כי פשוטה לזכור תמיד בו יתברך, איך שהוא מלא כל הארץ כבודו, והוא מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, על-ידי זה ממילא שוכח את העבר, כי השם יתברך הוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, וזו צריכה להיות כל מגמתנו לצאת מקטנותנו ומירידותינו וכו', אף שעשה כבר מה שעשה וכו', ולמשך את עצמו על-כל-פנים מרגע זה אליו יתברך, והעקר לא לפל בדעתו כלל משום בריה שבעולם. תהלה לאל, זכינו בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה,

רבי המחיה אותנו, רבי המחזק אותנו, ועל-כן עלינו לצית רק אותו, ולא נאבה ולא נשמע למי שאומר אחרת, אפלו יהיה מן אנשי שלומנו, כי דברי רבנו ז"ל הם ברורים וְאִמְתִּיִּים, ובפרטיות לקיים הנהגותיו שהדריכנו, והם "התבודדות" — להיות רגיל מאד מאד לברח מדי פעם בפעם למקום מיוחד שאין שם בני-אדם, וישפך שיחתו ותפלתו וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וכן יתמיד בשעורים קבועים כסדרן דיקא במקרא, משנה, גמרא, מדרש, וכן להיות קבוע חק ולא יעבר בלמוד שלחן ערוך בכל יום יום; ועל-כן, חמדת לבבי, מה לך להפגס בוכוחים, האם דרך זו אמת או לא וכו', בלך מאחרים, ותברח תמיד אליו יתברך, "אנו צריכים לבטל דעתנו אל דעת רבנו ז"ל, ולא לבטל דעת רבנו ז"ל אל דעתנו" ודו"ק; אם רבנו ז"ל אמר שכה טוב ללמד, איני צריך כבר לשמע שום חנות דעת בעולם, וכן איני צריך להפגס בוכוחים עם שום ברךה, "התפץ יתפץ והתדל יתדל", אבל דבר זה צריך להיות תמיד לפני עיניך, כי יבוא היום והשעה והרגע שיהיה ההכרח לצאת מזה העולם וכו', וכדיעה זו כבר לא יבקש להיות רב ורבי ולמדן וגאון וכו', או איזו השתררות על זולתו וכו', ועקר התורה לרדק עצמו בו יתברך בתשוקה עצומה, ולהיות בכל המקומות של התורה הקדושה (עי' שיחות-הר"ן, סימן כח), ועי' בתנא דבי אליהו רבא (פ"ק יח): קרא אדם תורה, נביאים וכתובים, מוסרים לו שני מלאכים, שנאמר (תהלים צא, יא): "כי מלאכיו יצגה לך לשמרך בכל דרכיך", אבל קרא אדם תורה, נביאים וכתובים, ושנה משנה ומדרש, הלכות ואגדות, ושמש תלמידי חכמים, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו משמרו וכו', עי' שם; ולזכות לזה אי אפשר בשום אפן בעולם, כי אם על-ידי עצות רבנו ז"ל, והראיה כי מי יכול להתפאר שזכה לסיים אפלו פעם אחת את כל למוד התורה הקדושה — תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא וכל המדרשים וכל ספרי הזהר הקדוש והתקונים וכו' וכו', ומפל שפל וכל שפן כל אחד יודע איך שרחוק מזה בתכלית הרחוק, אבל בין אנשי שלומנו היקרים, אשר אינם מטעים את עצמם, יש תהלה

לֵאל, אֲבָרְכִים שְׁכָבָר זָכוּ לָזֶה, וְכֵן יֵשׁ בְּיַנְיָנוּ בַּחֲוָרִים שְׁסִימוֹ ש"ס וְשִׁלְחַן עָרוּף; וְעַל-פִּנּוּ, חֲמֻדַּת לְבָבִי, בָּרַח לְךָ מִלְּצִים, וְאַל תִּכְנַס בְּכּוֹפְחִים, תִּהְיֶה לְכָל אֶחָד וְרִכּוּ, וְאַנְחֲנוּ בְּדַרְךָ רַבְּנוּ ו"ל גִּלְגָּה, עַד אֲשֶׁר יִגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע לְצִאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ יִקְרָא (מִלְּאֲכִי ג, יח): "וְשִׁבְתֶּם וְרֵאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עוֹבֵד אֱלֹקִים לְאֲשֶׁר לֹא עָבְדוּ", וְדַרְשׁוּ חז"ל (חגיגה ט): אֵינּוּ דוֹמָה שׁוֹנֶה פָּרְקוּ מֵאֶה פְּעָמִים לְשׁוֹנֶה פָּרְקוּ מֵאֶה וְאַחַת, כִּי זֶה שֶׁהוֹסִיף רַק עוֹד פְּעַם אַחַת, חִבְרוּ נִקְרָא לְגַבְיֹו אֲשֶׁר לֹא עָבְדוּ, עֵינֵי שָׁם; וְרַבְּנוּ ו"ל גִּלְגָּה לְמוֹהַרנ"ת ו"ל מַעֲלַת כַּח הַתּוֹרָה, שֶׁתִּכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, אֵינּוּ צָרִיף לְפָחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ תַּחֲזִירֵנוּ לְמוֹטָב. וּבִירוּשָׁלַיִם (ראש השנה, פֶּרֶק ד', הַלְכָה כ') אֵיתָא: בֵּינָן שֶׁקְּבַלְתֶּם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חֲטַאתֶם מִימֵיכֶם; וְצָרִיף שֶׁתּוֹדַע, שֶׁעָקַר דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְתִכְרַף-וּמִיד כְּשֶׁתִּצְיֵת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, אֵין לְךָ כְּבָר מֵה לְפָחַד כָּלֵל, כִּי הוּא הַבְּטִיחַ שֶׁהוּא עָרַב בְּשִׁבְלֶךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רֵאֵה מֵה שֶׁרַבְּנוּ ו"ל כּוֹתֵב לְחַתְּנוּ (עֵינֵי בַּתְּחִילַת עֲלִים לְתוֹפָה): "בְּקִשְׁתִּי מֵאֶהוּבֵי חַתְּנִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר גְּמָרָא וּפּוֹסֵק, שְׁלֹא תַעֲשֶׂה, חֵס וְשְׁלוֹם, מְטַפֵּל עָקַר, רַק "אַתְּ הָאֱלֹקִים יָרָא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם", עוֹד שָׁם: "גַּם יִרְאֶה לְהוֹדִיעַ לִי מַעֲסָק לְמוֹדוֹ, וְכַמָּה דְּפִים גְּמָרָא הוּא לּוֹמֵד בְּכָל יוֹם, כִּי בְּאֵלָה חִפְצָתִי, שֶׁיִּתְמַיד בְּלְמוֹדוֹ, וְזוֹ כָּל מַגְמָתִי וְדִי לְחִפְיָמָא". וְהִנֵּה בְּמָה שֶׁכְּתַבְתָּ לְהֶאָרִיף לְךָ וְכוּ' בְּסִפּוֹר "שְׁמִירַת הַזְּמַן", כְּבָר כְּתַבְתִּי מִזֶּה, תִּהְיֶה לֵאל, בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָה — קָחָהוּ מִשָּׁם, כִּי קָשָׁה וְכָבֵד לְהַחֲזִיר בְּכָל פְּעַם אֶת הַדְּבּוּר, וְאִם יִהְיֶה אֱלֹקִים עִמָּדִי, וְאֶגְמַר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁהַתְּחִלָּתִי, אִזּוֹ אֶחָבֵר חֲבוּר בְּעֵינַי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי וְרַכּוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וְאוֹדוֹת מֵה שֶׁכְּתַבְתָּ מַעֲנִין נְדָרִים, וּבְפִרְטוּת לְכַתְּחֵלָה — יְכוּלִים לְהַכְשֵׁל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, הַחֲמִירוּ עַל זֶה מְאֹד (קַהֲלַת ה): "טוֹב אֲשֶׁר לֹא תִדַּר מִשֶּׁתִּדַּר וְלֹא תִשְׁלֵם". וְאָמְרוּ חז"ל (נְדָרִים ט): טוֹב מִזֶּה שֶׁאֵינּוּ נוֹדֵר כָּל עָקַר.

ההכרת לקצור.

ידידך לנצח...

א' תצ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

ראה להרגיל את עצמך ביותר במדת הזריזות, פי צריכים זריזות עצומה בכל פרט ופרט הן בגשמי והן ברוחני, פי הזריזות היא ההצלחה של האדם בזה ובכא.

אודות הספקות והקשיות שיש לך וכו', עיין בספר הקדוש "עבודת ישראל" פרשת ואתחנן, על פסוק (דברים ו, טז): "לא תנסו את ה' ה' אלקיכם כפאשר נסיתם במסה", פי כשישראל עושים רצונו של הקדוש-ברוך-הוא, אז נתגלה כבוד ה' ה' ברוך הוא, וראו כל בשר את מלכותו יתברך, כי הוא מלך על כל הארץ ושומע לתפלתם, ומסיר מהם על הצרות, ולהפוך — פשחם ושלום, כשאינם עושים רצונו, הגם שהקדוש-ברוך-הוא מלך בעצם כמו שהיה קדם שנברא העולם, פי הכל שלו, וכל אלה עשתה ידו, אף-על-פי-כן החסרון בגלוי אלקות ומלכותו שאינם בגלוי וכו', הינו כשאדם מבטל את דעתו וחקמתו ושכלו לגמרי, ואינו שואל שום קשיות אחריו יתברך, אלא נכנס באמונה פשוטה, אז מרגיש את אמתת מציאותו יתברך פאן למטה, אלא בו ברגע שאדם נכנס בקשיות וספקות, ומנסה את הקדוש-ברוך-הוא, הינו שמגביהו ומגרשו ומרימו מזה העולם, אז החסרון בנו, שנחסר מאתנו גלוי אלקות, וזה הענש והצרות הכי קשות, שאין אדם זוכה להרגיש את

אמתת מציאותו יתברך, וזה "לא תנסו את ה' ה' אלקיכם באשר נסיתם במסה", שלא יגביהו וירימו את הקדוש-ברוך-הוא על-ידי הקשיות והספקות, שאז כביכול מגרשים אותו מזה העולם, ואז כל הצרות, כי באמת המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, הוא מוריד את השכינה בזה העולם, על-ידי-זה נתבטלים ממנו כל הצרות והדינים (והבן למעשה).

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצא

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האחים היקרים לי מאד ... נרם יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממכם.

נא ונא תתעוררו כבר לבא על ראש השנה הקדוש, כי ימי הקיץ עוד מעט חולפים ועוברים, וצריכים להכין את עצמנו אל הראש השנה הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, אשר מאד מאד הקפיד להיות אצלו, ובודאי נזכה להיות פעם בראש השנה באומן, אשר אין למעלה מזה, כי הקבוץ רק שם ולא במקום אחר, אבל מאחר שמפני חטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, ונתפזרנו בכל קצוי תבל, לזאת הקבוץ הוא היכן שרק מתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, ואי אפשר לעשות עקר לא מירושלים ולא ממרון וכו' וכו', כי בכל עיר ועיר ובכל מקום ומקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, ראוי ונכון לנסע ולדחף את ראשו ביניהם, וזה דבור של מוהרנ"ת ז"ל, שדבר מענין ראש השנה, אשר בכל מקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, ראוי לנסע אפלו מסוף העולם

וְלִדְחַק אֶת רֵאשׁוֹ בִּינֵיהֶם, הָרִי כִּי מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל לֹא הִדְגִישׁ מְקוֹם מִיָּחַד, כִּי רָאָה בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ מֵהַ יְהִיָּה לְבִסוּף, וּבְיָדָיו עַד שִׁפְתָּחוּ הַגְּבוּלוֹת וְנוֹכַל לְנִסֵּעַ לְאוּמָן, וְאוֹי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְהִתְקַבֵּץ בְּמְקוֹם שְׁלֹבוֹ חֲפֵץ, אָנִי בְּעֶצְמִי נוֹסֵעַ אֶל הַקְּבוּץ בִּירוּשָׁלַיִם, מִפְּנֵי שְׂאֵנִי רוּצָה לְהִיּוֹת בְּמַחֲיָצוֹתָ שֶׁל ר' לֹוִי יִצְחָק (נִרְוֹ יֵאִיר) [ז"ל], אֲבָל לֹא שְׂאֵנִי אוֹמֵר שְׁשֵׁם הַקְּבוּץ, קְבוּץ הוּא בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק יִתְקַבְּצוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלָכֵן תַּעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי הַשְׁתַּדְּלוּת לַעֲשׂוֹת קְבוּץ, וְאֲנִי מְקוּהָ עוֹד לְהִתְרַאוֹת אִתְּכֶם, וְלִדְבַר יַחַד בְּדִיוֹק עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וּבְפֶרֶט הַשָּׁנָה אֲנִי לֹא נוֹסֵעַ לִירוּשָׁלַיִם, אֲזוֹ נַעֲשֶׂה אֶת הַקְּבוּץ אֵין בּוֹרוֹ פֶּאֶרְק, וְרֵאוּי לָנוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּעוּרוֹת גְּדוּלָה בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁנִּזְכָּה לְהַקְבִּץ יַחַד וְלַעֲשׂוֹת "רֵאשׁ הַשָּׁנָה", וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיכֵנוּ בְּדִרְךָ הָאֵמֶת.

רֵאוּ לְנִצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי עֲכָשׁוּ בִימֵי הַקִּיץ טוֹב מְאֹד לְטִיֵּל בֵּין הַשָּׂדוֹת וּבֵין הַעֲשָׂבִים וּבֵין אֵילָנוֹת, וְלִשׁוּחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵמֵר רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁכָּל הַעֲשָׂבִים וְהָאֵילָנוֹת רוּצִים לְהַפְּלֵל בְּתַפְלָתוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שִׁיּוּצָא בְּשָׂדֵה וּמִסְתוּבֵב שֵׁם בֵּין הַעֲשָׂבִים וְהָאֵילָנוֹת, וְעוֹסֵק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וּכְבָר הַתְּבַטָּא פַּעַם רַבְּנוֹ ז"ל וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: וְוִי גוֹט אִיז פֶּרוּם צוֹ זַיִן צוֹ-ווישען זַיִם; וְעַל-כֵּן תִּצְאוּ לְטִיֵּל כָּל אֶחָד לְפִי דְרָכּוֹ אֶל הַשָּׂדֵה, וְתַתְּבוּדוֹ עֲצָמְכֶם שֵׁם, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים וּמְסַפְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלָל; אֲשֶׁרִי מִי שְׂמִקִּים אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹ, וְאֲזוֹ טוֹב לוֹ מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

(ב) כְּמָה טוֹב לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר בֵּין הַעֲשָׂבִים.

א' תצב.

בַּעֲזַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֲקֵב ה'תשל"ד.

שִׁשּׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבָיו, אָחֵי וְרַעֲי, הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, נָזֵר רֵאשִׁי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֹרֵךְ הַיָּמִים הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דַּעַתִּיק וְכוּ' ... נִרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

פֶּה תִקְבֹּל סֵפֶר אֶחָד שֶׁיֵּצֵא הַיּוֹם מִבֵּית הַדְּפּוּס, אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁיִּמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אִם יֵשׁ לְךָ אֵיזָה אִפֶּן וְדָרֶךְ לְקַבֵּץ אֵיזָה סְכוּם לְהַדְפֹּסָה, כִּי נִכְנַסְתִּי בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ בְּחֻבוֹת גְּדוּלִים, וּבְאַמַּת הַכֹּל כְּדָאֵי לִי מִגְדֹּל הַפְּלָגַת מַעֲלַת תּוֹעֵלַת הָעֵנָן הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה, לְהַחֲיוֹת וּלְקַרֵּב וּלְחַזֵּק בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי מִמֶּשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲנִי מִתְנַדֵּעַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵה שְׁעוֹבֵר בְּעַתִּים הַלְלוּ עַל בַּחֲוִירִים צְעִירִים, וְאֵין לָהֶם לְמִי לְפָנוֹת וְאֵל מִי לְבַקֵּשׁ עֲצָה וְתִרְוּפָה, וּגְדֹל הַרְחֻמָּנוּת עָלֵיהֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ, וּמַעֲט מִן הַמַּעַט יְדוּעַ לְךָ וְכוּ', וְעַל־כֵּן הִכְרַח גְּדוּל בְּעַתִּים הַלְלוּ לְהַזְרִים אֶת זֶרֶם תּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּלִשׁוֹן פְּשוּטָה וְקִלָּה, עַד שְׁגַם בְּנֵי הַנְּעוּרִים יְבִינוּ, וְלִזְאֵת אֲסוּר לְהַתְרַשֵּׁל בְּדַבָּר הַנּוֹרָא הַזֶּה, וְעַל־כֵּן לְבִי בּוֹעֵר בְּקִרְבִּי מְאֹד מְאֹד לְהַתְחִיל וּלְגַמֵּר בְּהַדְפֹּסָה עוֹד כְּפֶה סֵפָרִים יָקָרִים מְאֹד מְאֹד: "שְׁמִירַת הַזְּמַן", "מִקּוֹר הַשִּׁמְחָה", "שֶׁעַר הַחֲמֻשִׁים", "תְּקוּן הַבְּרִית" וְסֵפֶר "שִׁפְתַּת הַנְּחַל" — פְּרוּשׁ עַל כָּל הַלְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, בְּאִפֶּן פְּשוּט וְקֵל מְאֹד, עַד שְׁגַם בְּנֵי הַנְּעוּרִים יְבִינוּ אוֹתוֹ, וְעוֹד הִרְבֵּה חֲלָקִים "אֲשֶׁר בַּנְּחַל".

וְעַל־כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי, אֲשֶׁר אֶתָּה וְאֶחִיד צְמוּדִים בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי מְאֹד מְאֹד, כִּי אַתֶּם הַיְחִידִים כְּמַעֲט מִכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁתְּהִיָּה לְכֶם הַרְגֵּשָׁה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה בְּרַבֵּנוּ ז"ל, בְּאֵתִי מְאֹד מְאֹד לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר אוֹתָךְ, אוּלַי תּוּכַל לְדַבֵּר עִם עוֹד כְּפֶה מִחֲבֵרֶיךָ, אֲבִירָכִים וּבַחֲוִירִים, שֶׁיֵּאֲסִפוּ אֵיזָה סְכוּם, כִּי אֵשׁ הַתְּאוּוֹת בּוֹעֵרַת מְאֹד מְאֹד בְּעַתִּים הַלְלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְהַבַּחֲוִירִים נִכְשָׁלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְאֹד מְאֹד, וְכַמַּעֲט

שֶׁהם אֲבוּדִים בְּעֵינֵיהֶם עַד מָאֵד, כְּאֲשֶׁר הֵם מְסַפְּרִים לִי פְּנִים אֶל פְּנִים, וְכֵן יֵשׁ אֲצִלֵי עֲשָׂרוֹת עֲשָׂרוֹת מְכַתְּבִים מִכָּל קִצְוֵי תֵּבֵל מִמֶּשׁ — מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מֵאֲנָגְלִיָּה, מִשְׁוִיץ וּמֵאוֹסְטְרָלְיָה וְכוּ' וְכוּ', כְּאֲשֶׁר אֲרָאָה לָךְ, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, כְּשֶׁנִּתְנוּעַד יַחַד, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, "אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל", וּמִכָּל הַמְקוֹמוֹת הַמְגֻשָּׁמִים וְהַמְטֻנָּפִים יְכוּלִים לְצֵאת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין וּבַחֲדָף עַל עֲלָמִין, וְהוּא מַחֲיָה וּמְקַיֵּם וּמְהַיֵּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּכָל רִגַע מִמֶּשׁ, וְהַכֵּל לְכָל — דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן "אֲנָה מִפְּנֵיךְ אֲבָרַח, וְאֲנָה מִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר, אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שֵׁם אֲתָה וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" (תהלים קלט, ז), וְעֲצָם מַעֲלֵת הָעֵנָן הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה לְעֹזר וּלְהַחֲיֹת בַּחֲוָרִים שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ יְדוּעַ זֹאת, וְכִבֵּר יְדוּעַ לָךְ אֵיךְ שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל מְצִיל מִשַּׁחַת, וּמְכַנֵּס בְּמִקְרָב נִקְדָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְהַמְקַרֵּב נִפְתָּחוֹת עֵינָיו לְהַשְׁתוֹקֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וּמִתְחִיל לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבַהֲתַבּוּדוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְלֹאט לֹאט יוֹצֵא מִהַשְׂאוֹל תַּחֲתִית, וְנִשְׁתַּנֵּה לְגַמְרִי וְכוּ' וְכוּ', כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לָךְ דְּבָר זֶה; עַל-כֵּן רֵאָה גַם רֵאָה לְעֹזר עֲכָשׁוּ בְּעֵנָן הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה, אֲנִי יְדוּעַ מִצָּבֶךָ, שְׂבַעֲצָמְךָ אֵינֶךָ בַּר יְכַלֵּת, כִּי פִּרְנִסְתָּךְ דְּחֻוּקָה, אֲבָל בְּצִדְקָה יְדוּעַ, אֲשֶׁר גְּדוּל הַמְּזוּכָה אֶת חֲבָרוֹ מִצְדָּקַת עֲצָמוֹ, כִּי יִשְׂרָאֵל נִתְבָּעֵין וְנוֹתְנִין וְכוּלֵי הָאֵי אוּלֵי יִמְצְאוּ אֶת הַצְּדָקָה הַשְּׁלֵמָה וְכוּ', וּפְהֵי יֵשׁ צְדָקָה נִפְלְאָה כְּזוֹ, לְהַצִּיל נַפְשׁוֹת מְרֵדַת שְׂחִית' מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, וְעַל-כֵּן אִם אֲפָשֶׁר לְעוֹרֵר חֲבָרֶיךָ לְעֹזר לָךְ בְּעִבּוֹר צְדָקָה שֶׁל אֵיזֵה פְּקוּחַ נַפְשׁוֹ שֶׁל חוּלָה מְסֻכָּן, כִּי תוּכַל לְבַקֵּשׁ, כִּי כֵן הוּא הָעֵנָן, "מִמֶּשׁ עֵנָן שֶׁל פְּקוּחַ נַפְשׁוֹ", כְּאֲשֶׁר אֲרָאָה לָךְ מִכְּתָב מִבַּחֲוָרִים שְׂקִבְלִיתִי בְּיָמִים אֵלוֹ, אֵין לְמַעְלָה מְזוּכּוּי הַרְבִּים שְׂאֲתָה יְכוּל לְזַכּוֹת אוֹתָם, וְעַל צְדָקָה זוֹ יְכוּלִים לֹמַר מַה שְׂאֲמָרוּ בְּמִדְרָשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה): כָּל הַנּוֹתֵן צְדָקָה, לֹא לְעֲצָמוֹ בְּלִבָּד הוּא מֵיטִיב, אֲלֵא לְכָל הַבְּרִיּוֹת מְסוּפֵי הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, עֵין שָׁם; כִּי צְדָקָה סִתָּם אֲתָה מַחֲיָה אֶת אֶחָד וְתוֹ לֹא, אֲבָל צְדָקָה זוֹ שְׁנוֹתְנִים עַל הַתְּפִשְׁטוֹת וְהַדְּפִסַּת תּוֹרַת הַצְּדִיק הָאֲמֵת.

והולך ונתפשט מסוף העולם ועד סופו ממש, ועל-כן צדקה זו לא רק לעצמו הוא מיטיב, כי יהיה לו גם-כן ספר לעין בו, אלא גם לכל הבריות מסוף העולם ועד סופו. ולמען השם, תדינני לכף זכות, שאני כותב לך דבר זה, כי לפי נשבר בקרבי מאד מאד ונמס בפנים, ממכתבים מבחורים שמספרים צרותיהם, איך שהם נכשלים בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', וכו', רחמנא לצלן, וממש הם קצים בחייהם, ואין להם לפני מי לספר את שברון לבם וכל מה שעובר עליכם וכו', ועל-כן בהכרח להדפיס ספרים חדשים בענינים אלו, ואשרי מי שיהיה לו חלק בהדפסה זו, כי צדקה זו נותן להשם יתברך בעצמו, כי מוציא נשמות מהשואל, ואין להאריך בזה למי שדעת קטנה בקדקדו. הכפל הדבר, איני רוצה ממך, חס ושלום, רק ימי הרחמים והסליחות מתקרבם ובאים, נא ונא לעורר את חבריך היום, שיש לך עכשו צדקה של פקוח נפש על חולה מסכן, וכן לעוררם שגם הם יאספוי איזה סכום הגון, ובזכות זה גם אנחנו נזכה לתקון נצחי.

הדורש שלומך...

ושלום ל... אולי הוא גם יכול להשתתף בצדקה זו תסביר לו הענין, תכתב לי תכף-ומיד אם קבלת מכתבי זה והספר, ואם מצא חן בעיניך, ובפרטיות השיחות שבסוף הספר, השיכות לתקון הברית.

א' תצג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידנו הנקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה נצח.

פה תקבלו ספר אחד שיצא היום מהדפוס, ונאקנה להשם

יתברך, שִׁמְצָא חַן בְּעֵינֵיכֶם, וְהִדְפַּסְתִּי מֵהַ שְׂבָקֶשֶׁתְּם מִמֶּנִּי, הִנְנוּ הַזְכָּרוֹן עוֹלָם, תְּעִינּוּ בְּסוֹף הַסֵּפֶר. אֶהוּבִי, יְדִידִי! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּדַע מֵרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבִּי הַמְּחִיָּה וּמְחֻזָּק אוֹתְנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְזוֹ חֵיוֹתְנוּ וְזוֹ הַתְּחֻזָּקוֹתְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל; אֲשֶׁרִינוּ אוֹן פָּאָרֵט אֲשֶׁרִינוּ, חֻזְקוֹ וְאֲמָצוֹ מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְחֲדָשׁ יָמֶיךָ כְּקֶדֶם בְּהִיוֹתְךָ בַּחֹר צְעִיר, זָכַר אֶת הַיָּמִים וְהַשְּׁעוֹת שְׂבָלִית בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, נָא וְנָא לְהַתְּחִיל מֵהַיּוֹם מְחֻדָּשׁ לְפָרֵשׁ שִׁיחֲתוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבְכַרְטִיּוֹת שְׂסַבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתְּגוּרוּ חוּץ לְיִשׁוּב, שֵׁם בְּנֶקֶל לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֲמֵת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאֲפֹלוּ בְּמָקוֹם שְׂאֵתָה נִמְצָא, גַּם שֵׁם יְכוּלִים לְהִדְבֵּק עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְחַקֵּק תְּמִיד בְּדַעְתּוֹ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֵּל מְשַׁגַּח בְּהַשְּׁגָחַה פְּרִטִי פְּרִטִית וְהַכֵּל לְטוֹבָה, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, וְאִם יִרְצֶה לְהוֹסִיף אִיזוֹ נְדָבָה לְהִדְפַּסֵּת יֵתֵר הַסִּפְרִים שֶׁבְּדָפוּס, יוֹסִיף ה' אֵלֵיכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, וּמוֹהַרְנֵ"ת ז"ל הַדְּגִישׁ מְאֹד מְאֹד בְּנַחֲיָצוֹת הַצְּדָקָה לְהִדְפַּסֵּת תּוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׂאֵמֵר (לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּרִכּוֹת הַשְּׁמַר, הַלְכָה ה'): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם" (תְּהִלִּים קִיט, קמב) — אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׂאֶרֶת לְעוֹלָם? "וְתוֹרַתְךָ אֲמֵת" — אִם נוֹתְנִים לְהִדְפַּסֵּת "תּוֹרַת אֲמֵת". וְתִהְיֶה לְאֵל, הַסִּפְרִים עוֹשִׂים רֶשֶׁם בְּעוֹלָם, וּבְכַרְטִיּוֹת בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, בָּאִים וּמִתְקַרְבִּים אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל פַּעַם בְּנֵי נְעוּרִים חֲדָשִׁים.

יְדִידֵךְ לְנִצָּחַ...

א' תצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שְׂבַת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר עֵקֶב ה'תשל"ד.

שְׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, נִזְר רֵאשִׁי, נֵר לְצַדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ

יגן עלינו ... נרו יאיר.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר מִיּוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר עֵקֶב וְהַמְעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנֶכּוֹן קַבְלָתִי, וּפֹה תִקְבַּל סִפֵּר, שְׂאֵךְ יֵצֵא מִבֵּית הַדְּפוּס, לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶת עֲצֻמְךָ בְּזֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנִי לְגַמֵּר בְּקִרּוֹב יְתֵר הַסְּפָרִים.

אֶהוּבִי, אַחֵי הִיָּקַר, חֹזֵק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מִרַבִּי אֲמַת בְּזֶה, רַבִּי הַמְּנַפֵּחַ בְּנוֹ חַיִּים חֲדָשִׁים, רַבִּי הַמְּקַרֵּב אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, בְּנִי, וְאַחֵי, כִּי הַשִּׂמְחָה לְשִׂמְחָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָרִית בִּיְהוּדוּת (שְׂבַת לֵא): אֲמוּנָה זֶה סֵדֶר זָרְעִים, וּכְשֶׁאֲדָם יוֹדֵעַ יִדְעֶה בְּרוּרָה שֵׁיֵשׁ אֵלֶּיָּהּ יַחֲיד וּמְיַחַד אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְלִית אַתֵּר דְּפָנוּי מְנִיָּה, וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּלֵם, אֲזוֹ סוֹבֵל הַכֹּל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵין, חֵלֵק א', סִימָן קֵנָה), וּמְקַבֵּל בְּאַהֲבָה חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מְסַתֵּתֵר שָׁם, וְזוֹכֵה לְעֵבֶר בְּשָׁלוֹם עַל הַכֹּל, וּמְמַשִּׁיף בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת חֶסֶד וְרַחֲמִים, כִּי (מִדּוֹשׁ רַבָּה פְּרֻשַׁת פְּקוּדֵי נֹא, א'): כָּל מִי שֶׁהוּא נֶאֱמָן, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא בְּרָכוֹת עַל יָדוֹ וְכוּ', עֵין שָׁם; וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר, שְׂאֲצֵלוֹ הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה (שִׂיחוֹת-הַר"ן), וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל רִגַע מְחַדָּשׁ אֶל תוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וּבּוֹדָאֵי אַתָּה צוֹדֵק בְּמָה שֶׁכְּתִבְתָּ, שְׂאֵתָּה רוּאָה שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם לְסַתֵּם עֵינָיו מִחִיּוֹ דְהָאֵי עֲלָמָא, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם יְהִיָּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּאַמַת דְּבַר זֶה תְּלוּי כְּפִי אֲמוּנָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִם מְכַנֵּס אֶת עֲצֻמוֹ אֶל תוֹךְ הָאֲמוּנָה, וְיוֹדֵעַ בְּרוּר שְׂאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטִית, אֲזוֹ אֵינוֹ מְתַבַּלְבֵּל כְּבָר מְאַחֵר כָּלֵל, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם, ה' לִי לֹא אֵיֶרָא. וְכָל מָה שֶׁתְּכַנֵּס יְדִיעוֹת אֵלוֹ בְּלִבְךָ וְדַעְתְּךָ, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה לְהִרְחַבֵּת הַדַּעַת, וְתִהְיֶה אַךְ וְרַק בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין לְךָ עוֹד

שְׂמֵחָה גְדוּלָה מְזוּ, כְּשִׁיזְדַעֵין אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אִתּוֹ, עֲמוּ וְאַצְלוּ מִמֶּשׁ, וּמִחֲמַת שְׂמֵחָה הַשְּׂמֵחָה הַכְּלִילִית וְהַכְּלִי לְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְלְכָל הַהֲשָׁגוֹת, עַל-כֵּן מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט עַל מִצְוֹת הַשְּׂמֵחָה הַסֵּם"ךְ-מ"ם לְאָרְכוֹ וְלְרַחְבוֹ, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמִסַּר נַפְשֵׁנוּ תָמִיד עַל מִצְוֹת הַשְּׂמֵחָה, לְגִיל וְלִשְׂמוּחַ כָּל הַיּוֹם, וְלִהְיוֹת אֶת עֲצֻמְנוּ עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם – צִיּוּת, תְּפִלָּין, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, צְדָקָה, שְׁבֵת וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה בְּעֲצֻמוֹ רְאוּי לָנוּ תָמִיד לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמְנוּ, וּבְכַפְרֵי פְרָטִיּוֹת שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מִבֵּין הַשְּׂמֵחָה, הַנִּכְלָל בְּמִקּוֹר הַשְּׂמֵחָה, הַמְקַשְׂרָנוּ אֶל שְׂרֵשׁ הַשְּׂמֵחָה. וְאוֹדוֹת הַלְמוּדִים, חֲזוֹק חֲזוֹק מְאֹד מְאֹד, וּמִקְדָּם בְּסַעֲדַת מְלוּוֹה-מְלָכָה לְמִדְתֵי בְּתִנָּא דְבִי אֵלֵיהּ זוּטָא (פְּרָק יב): "וְאִם תֹּאמְרוּ מִי שְׂקִירָא הִרְבֵּה וְשִׁנָּה הִרְבֵּה, וּמִי שְׂקִירָא וְשִׁנָּה קִמְעָא, יִהְיֶה מְאֹר פְּנִיָּהֶם שְׁוִין כְּאַחַד בְּמְאֹר פְּנִים לְעוֹלָם הַבָּא? אֵינּוּ כֵן, בְּרוּךְ הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, שְׂאִין לְפָנָיו מְשׂוּא פְּנִים" וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהַתְּנָא הַקְּדוּשׁ מְעִיד (אֲבוֹת ב): "אִם לְמִדַּת תּוֹרָה הִרְבֵּה נוֹתְנִים לָךְ שְׂכָר הִרְבֵּה", עֵינֵי שָׁם; וְלָךְ נָא וְרֵאֵה מַה שְׂאִמְרוּ חַז"ל (חֲגִיגָה ט): עַל הַפְּסוּק (מְלָאכִי ג, יח): "וְשִׁבְתֶּם וְרֵאִיתֶם בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע, בֵּין עוֹבֵד אֱלֹקִים לְאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוּ", אֵינּוּ דוֹמָה שׁוֹנָה פְּרָקוֹ מְאֹה פְּעֻמִּים לְשׁוֹנָה פְּרָקוֹ מְאֹה וְאַחַת, כִּי זֶה שְׂהוֹסִיף רַק עוֹד פְּעַם אַחַת, חִבְרוּ נִקְרָא לְגַבְיֵי "אֲשֶׁר לֹא עֲבָדוּ", עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן חֲזוֹק, חֲזוֹק, לְחִזוֹר וְלְחִזוֹר פְּעֻמִּים אֵין מְסַפֵּר – ש"ס וְאַרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלֶחַן עֲרוּף, וּבִיּוֹתֵר תִּזְהַר לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן וְלְקוּטֵי-תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר הֵם אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, חֲיוֹת נַפְשֵׁנוּ, וּמְאִירִים בְּנוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה.

וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, בְּרַח לָךְ מְדֵי יוֹם בִּיּוֹמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שְּׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְתִהְיֶה עֵקֶשׁן גְּדוּל עַל דְּבַר זֶה יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי עַל תְּפִלָּה צְרִיכִים הַתְּחַדְּשׁוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וְתָמִיד יִהְיֶה בְּעֵינָיו כְּאִלוֹ עֲכָשׁוּ הוּא מִתְחִיל בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ חֲזוֹק הַחֲסִידוֹת כְּתַחֲלָתָהּ,

ועקר שלמות ההתבודדות צריך להיות כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, פְּנִים אֶל פְּנִים מִמָּשׁ, וְיִסְפָּר לוֹ הַכֹּל — כָּל עֲנִינָיו וְכָל עֲסָקָיו וְכָל תְּנוּעוֹתָיו וְכוּ', זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֹמֹת הַהִתְבּוּדוֹת. גַּם תַּתְחִיל לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה 'קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה' כְּסֵדֶר הָאֲרִיז"ל, שֶׁהוּא תִקּוּן גָּמוּר לַפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל.

הדורש שלומך...

א' תצה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמְּךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה אֲמִתִּית, שְׁזִכִּיתָ לְהִתּוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְהַשְׁמַחָה הַזֹּאת צְרִיכָה לְעֲלוֹת אֶצְלָךָ עַל כָּל הַשְּׂמֻחוֹת, כִּי בְּאֵמֶת אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ רְחוּקִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵיךְ אָנוּ זֹכִים שְׂיִהְיֶה לָנוּ אֵיזָה קֶשֶׁר, אֵיזוֹ שְׂיִכּוֹת אֶל רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה, לְזֶה עֵקֶר שְׂמַחְתָּנוּ שְׂאָנוּ בְּאֵמֶת מִחִזּוּקִים אֶת עֲצָמָנוּ עִם רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שְׁנִזְכֶּה לְהִחְזִיק עֲצָמָנוּ בּוֹ ז"ל, וְזֶה יַעֲזָרֵנוּ בְּהִתְקַרְבוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי הֵהֱתַקְרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי אַחֲדוֹת תְּלַמִּידָיו, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הוּא צָנוּר נִפְרָד, שְׁעַל יְדוֹ מוֹצִיא רַבֵּנוּ ז"ל מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל עֲנִינָיו, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִחְזִיק עֲצָמָנוּ בְּיַחַד, וְאִם הָיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיָּקָרִים בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם שֶׁהֵם רַק גִּמְצָאִים, מִתְאַחֲדִים בְּאַהֲבָה גְדוּלָּה, אֲזֵי הָיִינוּ יְכוּלִים לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהַסְמֵךְ מ"ם יוֹדַע אֶת זֶה,

ועל-כן הוא עושה פרוידים ומחלקת בין אנשי שלומנו, באפן שלא ילך דבר רבנו ז"ל בעולם, כי הסמ"ך-מ"ם יניח את הכל, אבל לא את רבנו ז"ל, והוא מאד מאד מִפְּחַד מדעת רבנו ז"ל שִׁיכַבֵּשׁ את כל העולם פלו, ואז ישחטו אותו לגמרי, ולכן אשרי ואשרי מי שִׁיכוֹל לראות שִׁיהִיָה שלום ואהבה אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, ועל-ידי-זה נצליח לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

ברח לך מופוחים, וברח לך מאספות של הכל וכו' וכו', רק תלקט נפש אל נפש, ותדבר עם הנפשות מדבורי רבנו ז"ל ועד שיתקצו הרבה נפשות, ויהיה לכם קבוץ קדוש לדבר תמיד מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ענגנינו צריך להיות רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, קימת חצות ולילך להתבודד עמו יתברך בשדות וכיערים, על הגגות ובתוך המרתפים בהצנע, שאף אחד לא ידע מזה, כי זה עקר שלמות ההתבודדות, כשאין אחד יודע איפה שהוא הולך, ושופך את נפשו אליו יתברך, ויותר מזה לא צריך להיות ענגנינו, וזה היה תמיד בכרסלב, שחפשו רק עבודת השם יתברך, אך מאז שהכניס המלך האכזר הפתות הרעות, הם עשו חרפן, עד שנאבד הטעם והריח והמראה (עין ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום שני), ותאמין לי שִׁיכוֹלִים עדין לחיות עם הספחים. והקדוש-ברוך-הוא יעזר שנזכה למצא את הגנני שהוא בעל השדה (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס), שעל ידם נזכה לחיים טובים, חיים נצחיים, חיים אמתיים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצו

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך, שאתה סובל חרופין וגדופין מאנשי דלא מעלי וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי הנקר, עליך לדעת, כי מי שרק רוצה להפגס בצרכי צבור, עליו לסבל מה שסובל, כמו שאמרו במדרש פֶּרַשַׁת וארא (שמות רבא ז, ג), על פסוק (שמות ו, יג): "וַיִּצְוֶם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" — אמר להם הקדוש-ברוך-הוא, בני סבלנים הן, רגזנין הן, טרחנין הן, על מנת בן תהיו מקבלים עליכם, שיהיו מקללים אתכם שיהיו מסקלין אתכם באבנים וכו', עין שם; הינו שהקדוש-ברוך-הוא הזהיר את משה ואת אהרן שידעו, אשר עם ישראל הם עם קשי ערף וסובלים מהם מה שסובלים, ומי שרק רוצה להפגס בעל הצבור, עליו לסבל מאד, ואם יאמר אף-על-פי-כן, אז יאיר עליו הקדוש-ברוך-הוא מלך עליון בעצמו, שיתגלה אורו יתברך אשר רק לו המלוכה. וכשתקבל על עצמך דבר זה אז תצליח. והענין למה צריך להיות דבר כזה, שצרכים לסבל? אלא באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אף הוא כדגמת הקלפה שהיא חופפת ומקפת על הפרי הכנוס בתוכה ומסתרת אותה, כמשל קלפת האגוז, ואין תרופה להוציא הפרי, כי אם על-ידי שבירת הקלפה, ונשמות ישראל הן בבחינת אגוז, כמו שכתוב (שיר השירים ו, יא): "אל גנת אגוז ירדתי", שהן נשמות ישראל, אף מחמת הרע והחשך, ההעלם וההסתר שבזה העולם שנתלבש בהם, ומכסה ומסתיר מהם את אמתת מציאותו יתברך, מזה בא כשאחד רוצה לשבר את הקלפה מהם, אז מתחילים להשתולל ולצעק, כדרך שאדם שרוצה לפתח קלפת האגוז, הרבה פעמים האגוז קופץ לו בפנים... והוא צריך להכות הרבה על הקלפה עד שיצא הפרי, כמו-כן מי שעוסק בצרכי צבור, עליו לידע כי הרי רוצה לגלות את אמתת מציאותו יתברך גם להם, ולכן הקלפה שבהם היא היא המעוררת להיות טרחנים וסרכנים ומצערים ומעיקים לו, ולכן אם יתגבר על עצמו ולא יסתכל על כל זה, אלא יהיה עוסק בצרכי צבור באמונה, הקדוש-ברוך-הוא ישלם לו שכרו

בְּכֹל טוֹב הַנִּרְאָה וְהַנִּגְלָה.

וְעַל-פֶּן עָלִיךָ לְדַעַת דְּבַר זֶה, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אִם לְקַחַתָּ עַל עֲצָמְךָ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, רְאוּי לָךְ לִידַע אֲשֶׁר יָקוּמוּ עָלֶיךָ אֵינָשִׁי דְלֹא מְעַלִּי בְּעַלְי עֲבֹרוֹת וְכוּ' נוֹאֲפִים כְּכֹלְבַּיִם וְכוּ', כְּלַבִּין דְּחֻצִּיפִין וְכוּ', וַיִּנְבְּחוּ עָלֶיךָ, וַיִּדְבְּרוּ עָלֶיךָ כָּל דְּבַר אָסוּר וְכוּ' וְכוּ', וְעַם כָּל זֹאת אָסוּר לָךְ לְהַתְּפַעֵל מֵהֶם כָּלֵל, וְאִם תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזוּ תִצְלִיחַ דְּרַפְּךָ בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, כָּל עֵקֶר הַצְּלָחַתִּי בְּהַפְּצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, זֶה שְׁנַיִם עַל גְּבֵי שְׁנַיִם, שְׁאֵנִי עוֹסֵק בְּזֶה: הֵן בְּאִמְרַת שְׁעוּרִים בְּרַבִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ וְהֵן בְּהַדְּפַסַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִחְדַּשׁ בָּהֶם חִדוּשֵׁי תוֹרָה, הוּא רַק עַל-יְדֵי-זֶה שְׁאֵנִי מַתְּפַעֵל מֵהֵנִי כְּלַבִּין דְּחֻצִּיפִין וְכוּ', וְאֵנִי מַתְּאָזֵר בְּעִזּוֹת וְעַקְשָׁנוֹת דְּקַדְשָׁה כְּנִגְדָם, וְאֵינִי מַתְּפַעֵל מֵהֶם כָּלֵל, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה אֵנִי מִצְּלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תצו.

בְּעִזּוֹת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַי רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרוּךְ.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּבוּדֵד עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְפָּרֵךְ שְׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי כָּבֵד עַכְשָׁו צְרִיכִים לְהַתְּחִיל לְבַקֵּשׁ לְזְכוּת לְהִיּוֹת בְּקַבּוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָנוּ, כִּי עוֹד מַעֲט יִהְיֶה רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוֹל וְהוּא חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, וְצְרִיכִים לְהִכִּין אֶת

אָשֶׁר א' תצח בנחל פא

עצמנו על ראש השנה הקדוש והנורא, ולכן אל תהיה בטלן, אלא תנצל את החדש הזה הבא עלינו לטובה בתשובה, ותבקש ממנו יתברך שתזכה להיות אצל הקבוץ הקדוש שלנו.

דעת לנכון, שתלמד עכשו עד ראש השנה את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פז, ותאמר עליה התפלה, והקדוש-ברוך הוא זמין לה זוג טוב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצח.

פעורת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי רעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל רצוף ספר אחד, אשר אף זה נגמר, למען תחיה נפשך בו, כי, תהלה לאל, יש לה חלק גדול בספר זה.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה תמיד, ואל תניח את העצבות אצלך אפלו כרגע, כי עצבות היא סטרא אחרא, והשם יתברך שונא אותה, ותכף-ומיד פשרוץ להיות איש פשר, עברה גדולה כשהוא בעצבות, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד בשמחה, ותרקד רקודים אפלו בינך לבין עצמך, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה, העקר הוא שמחה. וצריך שתדע, שבכל פעם נופלת ונמשכת על האדם עצבות ומרירות על לא דבר, רק מחמת טבעי ומקרי הזמן וכו', על-כן ההכרח להרגיל ולסדר את טבעו, שיהיה נמשך תמיד רק אל מדת השמחה והתדונה, ואף שדבר זה בא בקשי גדול, על-כל-פנים כדאי לבלות על זה שעות שעות,

כְּדֵי לְשַׁמַּח נַפְשׁוֹ. וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ וַיֵּשׁ לָנוּ עַל מַה לְשַׁמַּח שְׂזֻכֵינוּ
 לְהַבְרִיא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, וּמוֹהֲרַנְתָּ וְ"ל גְּלָה (לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת, הַשְׂמַח הַבְּקָר, הַלְכָה א'), שְׁכַל הַשָּׁנָה וְהַכְּבוֹדִת שְׂנוּפְלַת עַל
 הָאָדָם, הוּא רַק מִחֲמַת שְׂאִינוּ דָן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְאִינוּ מוֹצֵא
 בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת וְכוּ', וְכָל עֲנִין הַתְּגָלוֹת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ תְהִיָּה
 לְמִצָּא אֶת הַטוֹב בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ, שְׂזֻכֵינוּ
 לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יְתַבְּרָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד
 חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲכָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

...יְדִידָךְ

א' תצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֵגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
 לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַחֲסֵד
 שְׁבִהֲאֵי נַחֲלָא עֲמִיקָא וְטַמְיָרָא דְנָבִיעַ בִּיהַ חֲכַמְתָּא עֲלָאָה מְסוּד שְׁלֵשׁ
 רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גְרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מְכַתְּבָךְ לְנִכוּן קְבִלְתִּי בְּעֶרְב־שַׁבַּת־קֶדֶשׁ שְׁעָבֵר, וְתִאֲמִין לִי שְׁזָה
 שְׁלֵשָׁה יָמִים נִשְׁכַּר לְבִי בְּקֶרְבִי מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרָךְ
 הַקָּשָׁה מְכַל מַה שְׁעוֹבֵר עָלַיךְ, אַךְ כְּבֹר הוֹרְנוּ רַבְּנוּ וְ"ל בְּלִקוּטֵי-
 מוֹהֲרָ"ן, חֲלָק א', סִימָן קצ"ה, עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצֶר הַרְחַבְתָּ
 לִי", הֵינּוּ שְׁגָם בְּצֶרָה בְּעֲצָמָה הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ מְרַחֵב לָנוּ, כִּי אִם יִסְתַּכַּל
 הָאָדָם עַל חֲסֵדֵי ה', יִרְאֶה שְׂאֵפְלוֹ בְּעַת שְׁהֵשֶׁם יְתַבְּרָךְ מְצַר לוֹ גַּם
 בְּצֶרָה בְּעֲצָמָה הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ מְרַחֵב לוֹ, וּמַגְדִּיל חֲסֵדוֹ עִמּוֹ וְכוּ', עֵינַי
 שָׁם; וְרֵאוּי לָנוּ לִילָךְ עִם הַגְּלוּי הַנִּפְלָא הַזֶּה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה
 וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמָנוּ, וְלְהַסְתַּכַּל
 וְלְהַתְּבוּנָן עַל חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרָךְ עִמָּנוּ.

וְלֶךְ נָא וּרְאֵה מַה שְּׁצוּעַק וּבֹכָה יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא (אֵיכָה, פָּרָק ג'):
 "אוֹתִי נִהַג וְיֶלֶךְ חֶשֶׁךְ וְלֹא אוֹר וְגו' בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי כַּמְתִּי עוֹלָם
 וְגו', גַּם כִּי אָזַעַק וְאֲשׁוּעַ שְׁתַּם תְּפִלְתִּי וְגו' וְאָמַר אֲבָד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי
 מֵה'", אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּתַקְּףָהּ הַחֶשֶׁךְ וְהַמְרִירוֹת שֶׁעָבַר עָלָיו אָמַר:
 "זֹאת אָשִׁיב אֵל לְבִי עַל-כֵּן אוֹחִיל, חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנֶנּוּ כִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמָיו", שְׂמָצָא הִרְחִיבוֹת בְּתוֹךְ הַצְרוּת, וְחִזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה
 הַקְדוּשָׁה "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אִמוּנָתְךָ", כִּי הַמְאֲמִין שֶׁבְתַקְּףָהּ
 הַקְטָנוֹת וְהַדְחָקוֹת, הַצַּעַר וְהַמְרִירוֹת גַּם שֵׁם אֱלֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם
 מִסְתַּתֵּר, בּוֹ בְּרַגַע יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָנוּ, וְיִכּוֹל לְעָבַר עַל הַכֹּל,
 "חֲלָקִי ה' אִמְרָה נִפְשִׁי עַל-כֵּן אוֹחִיל לוֹ", כִּי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן חֲלָק
 אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמַּשׁ, וּמְחַזֵּק וּמְאֲמֵץ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

אֲחִי, חִזֵּק! אֲחִי, חִזֵּק! אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּל-כֶּף אֶף שֶׁעֲשִׂיתָ כְּבוֹד
 מֵה שֶׁעֲשִׂיתָ וְכוּ', עֲדִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי מֵלֹא כָּל
 הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, "טוֹב ה' לִקְנוֹ לְנַפְשׁ תִּדְרָשְׁנוּ", וְעַל-כֵּן בִּידִיעוֹת אֱלוֹ
 "טוֹב וְיִחִיל וְדוּמָם לַתְּשׁוּעָה ה', כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם ה'" (אֵיכָה ג, כו);
 הָרִי לָךְ, שֶׁבְתַקְּףָהּ הַמְרִירוֹת שֶׁעָבְרָה עָלָיו אֹז, מְצָא הִרְחִיבוֹת רַבּוֹת,
 וְחִזַּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶף שֶׁמְצַד אֶחָד הֵיךָ מֵר לוֹ מְאֹד מְאֹד,
 אֶף-עַל-פִּי-כֵן נַחַם אֶת עֲצָמוֹ, כִּי בְּיָדָיו סוּף כָּל סוּף תְּבוֹא גַּם
 יְשׁוּעָתוֹ, וִירַחֵם גַּם עָלָיו ה', וְכֵן נַחַם גַּם אֶת אַחֲרִים וְחִזְקֵם וְאֲמַצֵּם,
 וְעַל-כֵּן נִקְרָא יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא עַל שֵׁם יְרֵם יְהוָה (עֵינִי יִלְקוּט יִרְמְיָהוּ, רַמְזוֹ רנו),
 כִּי זָכָה לְהַגְבִּיֵה כַּבִּיכּוֹל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי בָּזָה שְׂמַחְתְּזִקִים וּמְאֲמָצִים
 נִפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל וּמִגְבִּיֵהִם אוֹתָהּ, כַּבִּיכּוֹל אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִגְבִּיֵהִים, כִּי
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא (וְהַר ח"ג עג.), וּמִזֶּה מוֹכֵן גַּם
 הַהַפּוּךְ, חַס וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁמְחַלְשִׁין דַּעַת אֶחָד וּמוֹרִידִים אוֹתוֹ, כַּבִּיכּוֹל
 אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מוֹרִידִין (הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמְרֵנוּ מִזֶּה).

וְזוֹ תִהְיֶה כָּל עֲבוֹדַת מְשִׁיחַ, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ה, כט): "יְהִי
 יְיָחִי מִיָּנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִמַּעֲבֹן יְדִינוּ וְכוּ' כִּי הוּא מְנַחֵם הַכֹּל
 וּמְשַׂמֵּחַ הַכֹּל (עֵינִי לְקוּטֵי-מִוִּהְרֵי, חֲלָק ב', סִימָן ב'), רַבְּנוּ נִחְמֵ"ן בֵּן
 שְׂמַח"ה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר הוּא נִשְׁלַח בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה לְהָרִים

וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים, הַשְּׂבוּרִים וְהַרְצוּצִים וְכוּ', וְלְהַעֲלוֹתָם בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וְלְהַשִּׁיבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מְבִין אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּמְמַשִּׁיךְ רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל שֶׁכֶן וְכָל שֶׁכֶן עַל כָּל מְקַרֵּב וּמְקַרֵּב, הוּא מְמַשִּׁיךְ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ וּמֵאִיר בּוֹ אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת, חֲזוֹק וְאִמּוּץ, שְׂמֵחָה וְדַעַת, לְהִתְחַזֵּק וְלְהִתְאַמֵּץ וְלַעֲמֹד עַל עַמְדוֹ, וְלֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא יִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל יִכְלַבְלוּהוּ פְּגַעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן, וּמִכָּל שֶׁכֶן וְקַל וְחֹמֶר עֲלֵיךְ, אַחֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר מְסַרְתָּ נַפְשְׁךָ, וְזָכִיתָ בְּזָכוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹהָ כְּזוֹ, לְהַדְפִּיס אֶת הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא בַּפַּעַם הַשְּׂמוּנָה-עֲשָׂרָה בְּתַכְלִית הַהַדְוֹר וְהִיפִי בַּהֲגָהָה וּבְכַרִּיכָה נֹאֵה אֲשֶׁר לֹא קָדְמוֹ אֵלֶיךָ בְּכָל הַהַדְפָּסוֹת הַקְּדוּמוֹת, וּמֵה גַם שֶׁדְּבַר זֶה עוֹד לֹא הָיָה אֲצֶל כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵאֲזוֹ שֶׁהַדְפִּיסוֹ אֶת הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, שֶׁבְּחֹר צְעִיר יִתְעַסֵּק בְּקִדְשִׁים, וְיִזְכֶּה לְהַדְפִּיס סֵפֶר זֶה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְמוֹהַר"ן ת"ת ז"ל בְּשַׁעַת כְּרִיכַת הַסֵּפֶר: אֵתֶם חוֹשְׁבִים שֶׁהוּא דְּבַר פְּשוּט, "עוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בְּסֵפֶר זֶה", וְאַתָּה הִרְאֵשׁוֹן שְׂזָכִיתָ לְזֶה, רְאוּי לָךְ לְשַׂמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְקַד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, וּכְשֶׁהֵבִיא מוֹהַר"ן ת"ת ז"ל אֶת הַסֵּפֶר הִרְאֵשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: "הָאֵתָה תִּהְיֶה בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה? דִּי בִּיסַט מְחִיב 'מְשׁוּנָה פְּרִיילִיךְ' צוֹ זַיִן".

תַּדַּע, יְדִידֵי הַיָּקָר, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל צוּעֵק וּמְכַרִּיז גַם עֲלֵיךְ, עַכְשָׁו שֶׁהֵבֵאתָ לוֹ הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן הַדְפָּסָה י"ח, ... הָאֵתָה תִּהְיֶה בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה? דִּי בִּיסַט מְחִיב 'מְשׁוּנָה פְּרִיילִיךְ' צוֹ זַיִן. וּבְפֶרְטִיּוֹת, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁסִּפְרוּ יַדְפִּס וְיַחְזֹר וְיַדְפִּס וְכוּ', וְהוּא יַעֲמֹד מִן הַצַּד וְיִסְתַּכַּל עַל זֶה (עַיִן כָּל אֵלּוֹ הַשִּׁיחוֹת בְּתֵי-מוֹהַר"ן). וְעַל-כֵּן בְּחֹר צְעִיר זָכָה לְהַדְפִּיס אֶת הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְרַבְּנוּ ז"ל עוֹמֵד מִן הַצַּד וּמְסַתַּכַּל עֲלֵיךְ, הַיַּעֲלֶה עַל הַדַּעַת, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל וְעַתָּה דִּיר אָפּ לְאַנְזֵי, כִּמְה נַחַת רוּחַ אֵתָה גוֹרֵם לוֹ וְכוּ', וּבְפֶרְט שֶׁהִגִּיעָה לָךְ הַדְפָּסַת הַסֵּפֶר בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, הַיַּעֲלֶה עַל הַדַּעַת, שְׂאִין רַבְּנוּ ז"ל אוֹהֵב אוֹתְךָ, אוֹ

צ) יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

בשִׁבִּיל זֶה הוֹלֵךְ הַהַפּוֹךְ מְרַצוֹנָה, הֲלֵא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: צוּ מִיר הָאֵט נֶאֱדָר קַיִינְעֵר נִישְׁט דָּער לִייגט פּוֹן וועמען אִיךְ נָעם גִּיב אִיךְ?.

זכר וראה והבט כמה בחורים מסתובבים במצב יותר גרוע ממך באלפי פעמים וכו' (אף שלך נדמה, שאין עוד בעולם כמצבך). וכן הם מסבבים בחובות עצומים לאלפים ממש, והחובות הם על דברים של מה בכך, הכל הכלים, עסקי עולם הזה, ואשריך שנתפסת על דברי תורה, פי זכית בזכות נפלאה, נוראה קדושה ועליונה כזו, לעסק בענין גאלת ישראל, והוא הדפסת הלקוטי-מוהר"ן הקדוש, אשר רבנו ז"ל אמר, שהוא אתחלתא דגאולה, כלל ישראל עומדים ומחכים ומקוים לגאולה זה קרוב לאלפים שנה, ואתה בחור צעיר, זכה אותך השם יתברך, שיהיה לך חלק נפלא בהתקרבות הגאולה, איך תכניס בעצמך העצבות והמרירות אפלו רגע אחד?! הִיָּה רְאוּי לָךְ לְקַנּוֹת כְּלֵי זִמְרָה, וּלְזַמֵּר כָּל יוֹם וַיּוֹם, וְגַם לַעֲשׂוֹת סַעֲדָה גְדוֹלָה עַל הַזְּכוּת הַזֹּאת, שְׁנַתְּנוּ לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לְהַדְפִּיס לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן; וּבְאֵמֶת אִם הֵיִינוּ יוֹדְעִים אֶחָד מִנֵּי אֵלֶיךָ אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים נִקְדָּה קִטְנָה מִיהוּ רַבְּנוּ ז"ל, הֵיִינוּ רוֹקְדִים כָּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה שְׁאִין לָהּ קֶץ וְאִין לָהּ סוּף, עַל נְעִם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, שְׁזַכֵּינוּ בְּזַכּוּיֹת חֲנָם מִמֶּשׁ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְכַל שְׂכָן אֲתָה, שְׁגַם זַכִּית לְהַדְפִּיס סִפְרוֹ, רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׁזַכִּית לְהִיּוֹת גַּם בְּצִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָנוּ הַבְּטָחָה חֲזָקָה כְּזוֹ, רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת אֶף וְרַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלֹא לְדָאג כְּלָל, כִּי בּוֹדָאֵי בֵּא יָבֹוא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וּמָה שְׂמַתְעַכְבַּ עֲדִין זֶהוּ מִפְּלֵאֵי הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אִין לָנוּ רְשׁוֹת לַחֲשֹׁב וְלַחֲקוֹר בְּזֶה, רַק לְהִיּוֹת סְבֵלָן גְּדוֹל, וְלִסְבֵּל כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, וְלַחֲכוֹת וְלַקְּוֹת עַל יִשׁוּעָתוֹ. וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר, כְּכֹל שְׁאָדָם זוֹכֶה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן יוֹתֵר אֲמַת יֵשׁ בּוֹ, וְזוֹכֶה לְסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה, וְאִינוּ מְשִׁיב לְמַחְרָפוֹ וְלַמְבֻזָּהוּ וְלַמְצַעְרוֹ, כִּי דוֹמָה לוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא מַעֲלִים עֵינַי מִסּוֹדְרֵימ. וְרַבְּנוּ

ק) אלי צדין אף אחד לא הפסיד, ממי שאני לוקח אני נותן.

ז"ל אָמַר, שְׁזָכָה לְהַגִּיעַ לְכֹךְ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, כִּי שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל מֵאִיר אֹרֹו יִתְבָּרַךְ בְּגִלְוֵי נִפְלְאָ וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, לְמִי שֶׁעִין פְּקוּחָה לוֹ. וְאָמַר שְׁזָכָה לְהֶאֱרִיךְ אִפּוּ בְּאַרְיֶכֶת אִפִּים כְּזוֹ, שֶׁאִפְלוּ עוֹשִׂים לוֹ כָּל מִינֵי צְרוֹת וְיִסּוּרִים וּבְזִיוּנוֹת, לֹא יִהְיֶה אֲכַפֵּת לוֹ כְּלָל, וְלֹא יַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ שׁוֹם רֶשֶׁם. וְאָנוּ תַלְמִידָיו צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כְּמוֹהוּ, וְלְהִרְגִיל עֲצֻמְנוֹ לְלַכֵּת בְּדַרְכָּיו, וְלְהִתְנַהֵג בְּהִנְהָגוֹתָיו — לְדַם וְלִשְׁתֵּק לְכָל מְחַרְפֵּינוּ וּמְצַעְרֵינוּ, וְלֹא נִסְתַּכַּל עֲלֵיהֶם כְּלָל, וְלֹא נִשְׁמַע אֲלֵיהֶם כְּלָל יִהְיוּ מִי שִׁיְהִיו, "אֲפִלוּ הֵם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ", תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ אוֹהֲבִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה, מִה לָּךְ עִם אֱלֹהֵי הַמְדַבְּרִים עֲלֶיךָ, בְּרַח לָךְ מֵהֵם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ, מִה אֲתָה צָרִיךְ אוֹתָם אֵין זֶה כִּי אִם הַקְּנָאָה וְהַשְׁנָאָה שֵׁישׁ בְּלִבְךָ עֲלֶיךָ וְכוּ', עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, תִּרְגִּיל עֲצֻמָּךְ לְלַכֵּת בְּמִדְתּוֹ שֶׁל אֱהָרֹן, שֶׁהִיָּה "אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם" (אֲבוֹת), וְסוֹבֵל עַלְבוּנוֹ וּמוֹחֵל לְכָל.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל וְכְלָל יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, וְתִתְחַיֵּל מֵעַכְשָׁו הִתְחַלָּה חֲדָשָׁה בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרֹט שִׁמְיֵי אֱלֹוֹת הַקְּדוֹשִׁים כְּבָר סְמוּכִים מְאֹד, תִּשְׂאָר כְּבָר שָׁם לְקַבּוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ. וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתְנֵי, שְׁדַבְּרָתָ עִם אֲבִיךָ אֶחָד בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְחִזְקָתָ אוֹתוֹ הַרְבֵּה, עַד שֶׁנִּתְעוֹרַר עַל יָדְךָ וְהִלֵּךְ לְהִתְבּוֹדֵד, וְאָמַר שְׁזוּהִי הַפַּעַם הַרְאֵנוּהָ בְּחַיָּו, שֶׁהִיָּתָה לוֹ הִתְבּוֹדְדוֹת כְּזוֹ, רָאָה גַם רָאָה אֵילוֹ כּוֹחוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, רָאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְתִחְזַקוּ וְתִתְאַמְצוּ, וְתִקְיִם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, ב): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל", כְּשֶׁאָדָם בְּקִטְנוּתוֹ, עֲצָתוֹ — שִׁישְׁכִּיל אֵל דָּל — שִׁידְבֵּר וְיֵאִיר שְׁכָל בְּדָל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִזְכָּה שֶׁגַם אֲצִלוֹ תִשְׁלַם דַּעְתּוֹ. וְכֵן הוּא בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן נג), עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּר עִם תְּמִימִים, וְתִחְזַקֵם וְתִתְאַמְצֵם, וְאָז יִהְיֶה נַעֲשֶׂה גַם אֲצִלְךָ אוֹר חוֹזֵר, וְתִזְכָּה גַם-כֵּן לְהִחְיֹוֹת אֶת עֲצֻמָּךְ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם בְּרַח לָךְ מִלְצִים, וְאֵל תִּפְּנֵס עִם שׁוֹם בְּרִיָּה בּוֹכּוּחִים, אֵינְךָ מְחִיב לְתַן דִּין וְחִשְׁבוֹן לְשׁוֹם בְּרִיָּה, וְתִמִּיד יִהְיֶה מְצַחֵךְ חִזְקָךְ נִגְדַּ מְצַחֵם.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! מֵה שֶׁבִקְשָׁתָ לְחַזְקָךְ וּלְאַמְצָךְ עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, כְּשֶׁאַדָּם מֵרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּכָל פַּעַם אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְהוּא מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ רַק עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הוּא זוֹכֵה לְכָל מִינֵי נַעַם וְשֶׁשְׂשׂוּעַ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹלָמָךְ תֵּרְאֶה בְּחַיִּיךְ. וּבְכַאֲמַת כְּשֶׁזּוֹכִים לְהִתְיַשֵּׁב קֶצֶת, רוֹאִים אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מִחַיָּה, מִהֲוֵה וּמְקִים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן (תְּהִלִּים קֵלֵט, ט:): "אֲנִי אֵלֶךְ מְרוֹחֵךְ וְאֲנִי מִפְּנֵיךְ אֶבְרַח, אִם אֶסַּק שְׁמַיִם שָׁם אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּן" וְגו', וְאֵין שׁוֹם תְּכִלִּית אַחֲרַת בְּעוֹלָם, רַק לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ פְּנִים אֶל פְּנִים מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת, וּלְסַפֵּר לוֹ כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבוֹ, מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁמְסַפְּרִים לְחֵבֵר טוֹב. וּבְכַאֲמַת הוּא יִתְבַּרֵךְ אֶב הַרְחֻמָּן, וְהוּא מְלֵא חֶסֶד וְרַחֲמִים וְאוֹהֵב אֶת בְּנָיו, וְהוּא צוֹפֶה וְרוֹאֶה בְּעֵלְבוֹן עֲלוֹבִים, אֵיךְ שֶׁהִסְמֵךְ-מֵ"ם בּוֹעֵר בְּנוֹ וְכוּ', וְכֵן הוּא דָן אוֹתָנוּ לְכַף זְכוֹת תְּמִיד, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְהוּא קוֹרֵא אֵלֵינוּ בְּכַמָּה וְכַמָּה כְּרוֹזִין שֶׁנִּשְׁוֵב אֵלָיו, כִּי מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב), כִּי כְבוֹדוֹ יִתְבַּרֵךְ צוֹעֵק תְּמִיד וְקוֹרֵא וּמְרַמֵּז לְאָדָם שֶׁיִּקְרַב עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ יִקְרָבוּ בְּרַחֲמִים וּבְאַהֲבָה וּבְחַבְּהָ גְּדוּלָּה. נָא וְנָא לְהִסִּיחַ דַּעַת מְכַל הָעֵבֵר, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ בְּמַדַּת הַשְּׂכָחָה, לְשַׁכַּח בְּכָל פַּעַם אֶת הָעֵבֵר, וְאֲזִי דִיְקָא תְּזַכֶּה לְחַיּוֹת בְּכָל פַּעַם חַיִּים חֲדָשִׁים. וְזֵהוּ עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת שֶׁאַדָּם צְרִיךְ לְזַכּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם — לְזַכֵּר בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁזּוֹכֵה לְזַכֵּר בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, מִמִּילָא שׁוֹכַח מְכַל הָעוֹלָם, וּכְבָר אֵינוֹ רוֹאֶה שׁוֹם בְּרִיָּה לְפָנָי עֵינָיו, כִּי הִכַּל לְכָל עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ — אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵינוּ חֶלְקָנוּ, וּמֵה נַעִים גּוֹרְלָנוּ. חֲזַק וְאַמֵּץ לְגִיל וּלְשִׂמְחַת בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

א' תק.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל הבחור היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לקום בכל יום קדם אור היום, כי אז הוא עת רצון גדול
בשמים, וכשאדם זוכה לקום קדם אור היום, אז כל היום הולך לו
בצורה אחרת לגמרי, ומה גם אם תוכל להתפלל תפלת התיקין
אשר אין דבר גדול מזה, והבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו,
התפלל תפלת התיקין, ואמר, שרוצה להתפלל קדם שנתמלא אור
העולם עם הכלים רעים, וכן היה נזהר רבנו ז"ל לא לשנות אלא
להתפלל תפלת התיקין, ואחריו מוהרנ"ת ז"ל חזק מאד מאד את
ענין תפלת התיקין, וכן תלמידו ר' נחמן טולטשינער, וכן מדור דור
הקפידו אנשי שלומנו להתפלל תפלת התיקין, ואף שהוא דבר
קשה מאד, עם כל זאת אין לה עוד דבר שעומד בפני הרצון, ובפרט
אם הולכים לישן מקדם, אז יכולים לקום ולהתפלל תפלת
התיקין, ולכן צריכים להיות חכם בבחינת: "החכם עיניו בראשו",
שכבר מתחלת הלילה יחשב שצריכים לקום, אזי ילך לישן מקדם,
כמו שאומרים אנשי שלומנו היקרים: סגלה לקום מקדם כשהולכים
לישן מקדם, ועל-כן מה יש לי עצות לתן לה יותר מעצה זו, שתלך
לישן מקדם, ואז תוכל לקום מקדם.

ראה לומר קריאת שמע שעל המטה על-פי סדר האריז"ל, והוא
תקון גמור לפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, פן מובא בלקוטי-
הלכות (הלכות קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'), תעין שם ותקנים
למעשה; תדע כשאדם קם אור היום, אזי הולך לו כל היום
בצורה אחרת, כי אז קדם אור היום, הוא גלוי שכינה, זווג בין
קדשא בריהו הוא לשכנתיה, וכשאדם נמצא אז ביניהם, נמשכת עליו
הארה על כל היום פלו; ועל-כן לא בחנם אמרו חכמינו הקדושים

(בְּרוּכוֹת ו.), שְׁמֵי שְׁסַמְךָ גְּאֵלָה לְתַפְלָה, לֹא פָסַק חוֹכָא מִפְּיּוּ כָּל הַיּוֹם, כִּי עַל-יַדֵּי שְׁסַמְךָ גְּאֵלָה לְתַפְלָה, שְׁזָה יְסוּד וּמְלָכוּת, הָאֵרַת קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכַנְתִּיהָ, הִזָּה שָׁשׁ וְשִׁמַּח כָּל הַיּוֹם, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂהָ.

הַדּוֹרָשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקָא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאָה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרְךָ הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנַכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

רְאָה לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר בָּא עָלֶיךָ, וְתִשְׁמַר מְאֹד עַל דְּבוּרֵי פִיךָ, כִּי בְּעַת צָרָה אָדָם יְכוּל לְהַפְּלִיט מִפְּיּוּ אֵיזָה דְּבוּר כְּלָפֵי מַעְלָה, חַס וְשְׁלוֹם, אוּ לְקַלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וְרֵאִיתִי בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ "עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל" לְהֵרֵב הַקְּדוּשׁ מְקַאזְנִיץ (פְּרֻשָׁת וְאַתְחַנּוּן): דְּוֹד הַמְּלָךְ הָיָה תְּמִיד נִרְדָּף מִבְּנֵי-אָדָם, וּבְמַצָּב מְסַפֵּן מִמָּשׁ לְמוֹת בִּיּוֹדֵיהֶם, וְעַל-יַדֵּי-זָה שָׁם נִפְשׁוּ בְּכַפּוֹ וְהוֹלֵךְ וּמִתְחַזֵּק תְּמִיד בְּעֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ הַזֹּפָה בְּאַהֲבָה רַבָּה וּבְשִׁמְחַת לֵבב בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּבְמַסִּירוֹת נִפְשׁ מִמָּשׁ, בְּחִשְׁבוֹ מָה אִם יִהְיֶה גַם-כֵּן אֲנִי צָרִיךְ לְחַזֵּר לְאָבִי שְׁבַשְׁמִים וְלַעֲמֹד לְפָנָיו, וְעַל-יַדֵּי-זָה הַמְּשִׁיף אֲרִיכַת אִפְסִים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; הִינּוּ שְׁמַגְלָה שָׁם סוּד נִפְלָא, שְׁדוּר הַמְּלָךְ הָיָה מְאָרִיךְ אַף, וְעַל-יַדֵּי-זָה נַעֲשֵׂה כְּסָא וּמְרַכְבָּה לְשְׁכִינַת עֵזוֹ יִתְבָּרַךְ. וְצָרִיכִים הֵתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה בְּזָה הָעוֹלָם לְכָלִי לְאַבֵּד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, וְכָל הֵתְחַזְּקוֹת הַזֶּה אֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי אִתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁמוֹהֵרְנִי ו"ל עֵבֶר בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ צְרוּת כְּאֵלוֹ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, אֲשֶׁר לֹא גִתָּן לְהַסְבִּיר כְּלָל, אֵיךְ בְּשׁוֹר וְדָם הָיָה יְכוּל לְסַבֵּל כָּל-כֶּף, וְעַל-כֵּן רְאָה לְקַבֵּל רְמִזִּים גַּם עַל עֲצָמְךָ, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ

דְּרָכָךָ תִּמְיֵד.

הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִדַע שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְרִגְעַ שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֵין לוֹ כָּבֵד לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאֶף אֶחָד, כִּי זֶה הַנְּהִיגָה כָּלֵלִית, וּמִי שֶׁחִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, אִזּוֹ כָּל הַשְּׂקָרָנִים יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ, וְכָל הַשְּׂקָרָנִים יִבְרָחוּ מִמֶּנּוּ (לְקוּיֵי-מִוְהַרְוֵן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), הַעֲקָר הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְלַכֵּת בְּדַרְךָ זֶה, לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם שֶׁכָּל וְהַשְּׂכָלוֹת כָּלֵל, אֲשֶׁר זֶה עֲקָר עִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּקְוָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְכִיעֵי לְסֹדֵר רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִידִידֵי הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

דִּיין בְּרִיעֶף הָאֵב אֵיךְ שׁוֹיֵן עֲטָלִיכֶע מְאָהֵל דְּעַר הָאֵלְטֵן נָאֵר מְרַב טְרָדוֹת הָאֵב אֵיךְ נִישְׁט גִּיקְאָנְט עֲנֻטְפֶּעֶרֶן גְּלִיִּיךְ אֹוֹן אֹוִיךְ יַעֲצֹט מִזֵּו אֵיךְ מְקַצֵּר זֵיִן, בְּקָרוֹב וְעַל אֵיךְ דִּיר שְׁרִיִּיבֶען בְּאַרִיכוֹת גְּדוּלָה, דָּא שִׁיק אֵיךְ דִּיר אֵיִין סֶפֶר וְאֵס אִיזוֹ יַעֲצֹט אַרְוִיס פֿון דְּרוֹק כְּדִי דוֹ זְאָלְסֵט זֵיךְ מִיט דְּעֵם מְחִיָּה זֵיִן, טִייעֶרער בְּרוֹדֶער! מִיר דָּאַרְפֵּן טָאַנְצֵן אֹוֹן שְׁפָּרִינגֶען יַעֲדֶען טָאַג, מְרַב שְׁמָחָה וְאֵס מִיר הָאֵב זֹוֹכָה גִּיוּעֵן צוֹ זֵיִן אֵיִדֵּן אֹוֹן גְּלוֹיִבֶען אֵיִן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְאֵס עַר אִיזוֹ מְלָךְ יְחִיד וּמְיַחַד אָב הַרְחֻמֵּן, אֹוֹן אֹוִיךְ מִיר הָאַבֵּן זֹוֹכָה גִּיוּעֵן צוֹ וּוִיסֶען פֿון דְּעֵם הַיִּילִיגֶען רְבִיִּין, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׁעֵשָׂה עִמָּנוּ, זַעֲה זֵיךְ אֹוִיס צוֹ רַעֲדֵן דָּאַס הָאַרְץ פֿאַר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲדֶען טָאַג בְּתַמִּימוֹת אֹוֹן פְּשִׁיטוֹת אֹוֹן אֲלַעַס וְאֵס גִּיט אֹוִיךְ

דיר א דורך זאלסט איהם אויס דערציילען.

ימי אלול קומען יעצט אריין זעה צו זאגן יעדען טאג דעם תקון הכללי אויב עס איז מעגליך צו זאגן יעדען טאג איין יום תהלים איז אין למעלה מזה ווארום דער רבי זאגט (לקוטי-מוה"רן, חלק ב', סימן עג): תהלים איז מסגל צו תשובה, אויף זאג יעדען טאג אביסל לקוטי-תפלות, אשרינו ואשרי חלקנו! און גיב צדקה אלע טאג אביסל, פאר הדפסה פון ספרי רבנו ז"ל, און למען השם לאז נישט צו דיר דאס עצבות אפלו איין רגע וועט דיר תמיד גוט זיין. איך מוז יעצט לויפן צום פאסט איבער דעם וועל איך מקצור זיין, און בקרוב וועל איך דיר שרייבען באריכות גדולה^ש.

ידידך...

די טעג פון אלול איז דא איין התעוררות ביי אידן זעה צו שאפן צדקה ווארום איך דרוק יעצט נאך איין גרויסן ספר "שמירת הזמן", איך וועל דארט אויך דרוקען דעם זכרון נצח פון דיין טאטן עליו השלום. זיי תמיד פרייליך^ת

(א) את מכתבך קבלתי לנכון כבר כמה פעמים, רק מרב טרדות לא יכלתי לענות מיד, וגם עכשו אני מרחק לקצר, ובקרוב אכתב לך באריכות גדולה, כאן אני שולח לך ספר שזה עתה יצא מהדפוס, כדי שתחיה את עצמך בו. אחי היקר! אנוחנו צריכים לרקוד ולקפץ בכל יום מרב שמחה שזכינו להיות יהודים, ולהאמין בהשם יתברך שהוא מלך יחיד ומיוחד ואב הרחמן, וגם שזכינו להתנדע מרבנו הקדוש. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ראה לשית את כל לבך לפני השם יתברך בכל יום בתמימות ובפשיטות, וכל מה שעובר עליך תספר לו.

(ב) ימי אלול נכנסים כעת, ראה לומר בכל יום את התקון הכללי, אם אפשר לומר בכל יום 'יום תהלים' — אין למעלה מזה, כי רבנו אומר (לקוטי-מוה"רן, חלק ב', סימן עג): תהלים מסגל לתשובה, גם תאמר בכל יום קצת לקוטי-תפלות, אשרינו ואשרי חלקנו, ותתן צדקה בכל יום מעט בשביל הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ולמען השם אל תניח אצלך העצבות אפלו רגע אחד, וייטב לך תמיד. אני צריך עכשו לרוץ להאר, ועל-כן אקצר, ובקרוב אכתב לך באריכות גדולה.

(ג) בימי אלול יש התעוררות אצל יהודים, ראה להשיג צדקה, כי אני מדפיס עתה עוד ספר גדול "שמירת הזמן", ושם אכניס גם הזכרון נצח של אביך, עליו השלום, תחיה ששם תמיד.

א' תקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגּוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוּ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי בְּזֶה הַרְגַע שְׁאַנִי עוֹמֵד בְּחֵד כְּרַעָא
לְצֵאת מִבֵּיתִי אֶל הַדָּאָר, אֲמַרְתִּי לְנִטוֹת יָדַי עַל-כָּל-פָּנִים שׁוֹרְתִים
אֵלוּ, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּקִרּוֹב אֲכַתֵּב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
נִפְתַּח בִּי שְׁזִכְתִּי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת "מְשׁוּנָה פְּרִיילִיךְ",
שְׁזִכְתִּי לְהַתְּנוּעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְכֵן זְכִיתָ לְהִיּוֹת עַל צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שְׁאִין
לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְתִדַּע שְׁיִמִּי אֵלּוּל נִכְנָסִים, צְרִיכִים לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה הֵן בְּשִׁמְחָה לְהִיּוֹת שְׁמַח מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ שְׁזִכְנוּ
לְהַבְרָא מִזֹּרַע יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים, וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת
— לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁרָגִיל בָּהּ, וְשִׁמְחָה
וְהַתְּבוּדוֹת הֵן שְׁתֵּי הַרְגָּלִים שְׁאֵדָם צְרִיף לִילֵךְ עִמָּהֶם תְּמִיד בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל וְלֹא יִמְעַד אֲשׁוּרֵינוּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֲתָה
אַחֲרֵי שְׁכָבָר עָבַר עָלֶיךָ מֶה שְׁעָבַר, אֲתָה צְרִיף לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְשִׁמַּח וּלְהַחֲיִית אֶת עֲצָמְךָ וְכֵן לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

פֶּה תִקְבֵּל סִפֵּר אֶחָד שְׁנִדְפַס פְּעַת לְמַעַן תַּחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ,
וְתִרְאֶה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע זֶה,
אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן גְּדוֹל, וּבִיּוֹם שְׁאוּמְרִים אוֹתוֹ, נִמְחָלִים כָּל הַחֲטָאִים
שְׁבֻזָּה הַיּוֹם, תִּרְאֶה לְשַׁלַּח אִיזוֹ נִדְבָּה בְּשִׁבִיל הַדְּפָסָה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

א' תקד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור
החתן מפלא ומפלא, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

הזמנת החתונה בשמחה רבה מאד מאד לנכון קבלתי, ועצם
שמחתי, שמהלה לאל, זכית ומצאת את זויגך — אין לשער ולספר
כלל, ומהלה לאל, רקדתי מרב שמחה, ונתתי שבח והודאה להשם
יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. והנה כבר כתבתי לך כמה
פעמים מכתבים, וחזרו אלי, ואיני יודע למה, אולי מפני שביתת
הדאר שהייתה אצלכם, על-כל-פנים לא אוכל להאריך עכשו מרב
טרדותי, ובאתי לברכך בברכת "מזל טוב", מצא אשה מצא טוב,
ויהי רצון שתזכה לבנות בית נאמן בישראל, על-פי דרכי התורה,
ותזכה לישוב תמיד באהלה של תורה, ותורה וגדלה יהיו צמודים
אצלך תמיד. ולמען השם לטובתך הנצחית, תרגיל את עצמך לדבר
עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, וכל מה שאתה צריך — לבקש
רק ממנו יתברך, כי רק הוא יכול לעזור לך, פאשר כבר עזר לך,
ותן לו תמיד תודה והודאה.

ההכרח לי עכשו לקצר, אם ירצה השם, אכתב לך באריכות
גדולה, בלי גדר קדם חתנתך, על-כל-פנים תקף-ומיד בקבלתך
מכתבי זה, תראה לכתב לי יותר בפרטיות.

הדורש שלומך ומאחל לך הצלחה בחייהך...

פה תקבל ספר אשר אף יצא מהדפוס.

א' תקה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הפחור היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתביך היקרים קבלתי כבר זה כמה פעמים, ושמתתי לראות איך שדברי רבנו ז"ל עשו רשם אצלך, ותהלה לאל, אינך מטעה את עצמך — אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלינו. אודות דרך הלמוד שבקשת לכתב, כבר נכתב באריכות גדולה תהלה לאל, בקונטרס המיוחד לך, בשם: קונטרס "סדר דרך הלמוד", וקשה וכבד עלי עכשו להעתיקו, וגם ההכרח לי עכשו לקצר מרב טרדותי בעסק הרבים. ופה תקבל ספר שאך יצא לאור, למען תחיה את עצמך, וראה להיות חזק בזה כל ימי חיך, לומר "קריאת שמע שעל המטה" כתקונו של האריז"ל, אשר הוא תקון גדול לנשמה, וזוכה שיכפרו לו מה שעשה כל היום שהוא.

והנה, חמדת לבבי, ימי אלול הקדושים נכנסים ובאים, וצריכים להוסיף בתורה ובתפלה, ובפרטיות להיות רגיל לשית ולספר לפניו יתברך כל לבו וכל מה שעובר עליו בעקשנות גדולה, ולדום ולשתק למחרפו ולמבזהו, שזה עקר פונת אלול — לעבדה ולמעשה בתמימות ובפשיטות. ונא ונא לא להכנס בנפוחים עם שום בריה שבעולם, אני צריך לידע שענני הוא רק להפיל בו יתברך בשמחה, בחונה וברקודים כל היום, ולהתמיד בתורה הקדושה ולא יותר.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תקו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך עם החמשה דולר לצדקת ההדפסה לנכון קבלתי, אף כל הזמן לא היה לי הפנאי להשיבך מרב טרדותי הרבים בעסק הרבים, וגם עכשו ההכרח לי לקצר, ובקרוב אכתב לך באריכות גדולה, תהלה לאל, וגם אשלח לך הרבה קונטרסים, תכתב לי עד מתי תשאר שם בשיבה.

חמדת לבבי! אקנה להשם יתברך, שהנה עוד מחזיק בתוך, ואתה מתמיד בספרי רבנו ז"ל, נא ונא להיות בשמחה עצומה, שתהלה לאל, זכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ובנדיאי סוף כל סוף יהיה הכל על נכון, אם תאחז את עצמך בו, ותראה לדבר עמו יתברך בכל יום, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ואז טוב לך לנצח נצחים.

ההכרח לקצר.

ידידך...

החמשים פרנק ששלחת להדפסה לא הגיעו לידי כלל, מעכשיו אל תתן על-ידי שליח כי אם ישר אלי, אם יש ביכלתך לאסף שם איזו צדקה תהיה זכותך גדולה מאוד מאוד, ויהיה לך חלק בזכות הרבים.

א' תקו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, וְגַם הַחֲבָרִים סִפְרוּ לִי מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו' וְכו'.

רָאה לְהִתְמִיד בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע
לְנַפְשֶׁךָ. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עֵקֶר הַצְּלָחַת מְקַרֵּב חֵדֶשׁ, הוּא עַל-יַד־יְהוָה
שְׁמִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, כִּי לְהַפּוֹךְ מִי שְׂאִינוּ מִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
ו'ל, אוֹתוֹ יְכוּלִים לְהַטְעוֹת מְאֹד מְאֹד, כִּי יֵשׁ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל
מִינֵי צְבוּעִים וְכו' וְכו', וְצָרִיכִים לְהִזְהָר מֵהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם לְצִיִּים
גְּדוּלִים, וְהֵם הֵם הַמַּחְבְּלִים בְּכָרֶם רַבְּנוּ ו'ל, חֲדָשִׁים מְקָרוֹב בָּאוּ,
קוֹרְאִים אֶת עֲצָמָם בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה וְכו' וְכו', וְאִינֶם אֶלָּא בְּעָלֵי עֲבָרָה
גְּדוּלִים וְכו' וְכו', וּבְמִקּוֹם לְעֶסֶק לְתַקֵּן אֶת הַרְעַ שְׁלָהֶם, הֵם עוֹסְקִים
לְתַקֵּן אֶת הַרְעַ שֶׁל אַחֲרֵיהֶם... וְאִינִי צָרִיךְ לֹמַר לָךְ מֵה יוֹצֵא מִזֶּה וְכו'
וְכו', כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ו'ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עב): מֵאִין אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִנִּי מְקַרֵּב אֶל צְדִיק
אֲמֵתִי? תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁנוֹפְלֵת עָלַי שְׁפִלוּת, וְאֲנִי מִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל עַל
עֲצָמִי, אִזּוּ אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִנִּי מְקַרֵּב אֶל צְדִיק אֲמֵתִי, כִּי לְהַפּוֹךְ אִם
נוֹפְלֵת עָלַי גְּדוּלוּת, וְאֲנִי הוֹלֵךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרֵיהֶם, סִימָן שְׂאִנִּי לֹא
מְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, וְיודֵיעָה זֶה צָרִיךְ לְדַעַת הֵיטֵב הֵיטֵב, וּבִפְרָט בְּעֵתִים
הַלְלוּ, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז), שֶׁהָאָדָם
צָרִיךְ תְּמִיד לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ, כִּי הָעֵקֶר לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ
הוּא אוֹחֵז בְּמִדּוֹת שְׁלוֹ, כִּי בְּנִקֵּל שְׂאָדָם יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא,
וְלָכֵן מֵאַחַר שְׁזָכִיתָ לְהִתְנוּדַע וּלְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, רָאה לְהִתְמִיד
הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּחַיֵּי-מוֹהֲר"ן, וּבְשִׂיחוֹת-הַר"ן, וְאֵל
תֹּאבָה וְאֵל תְּשֻׁמַּע לְשׁוֹם פְּרָחַח שְׂאוֹמֵר אַחֲרָת, וְאֵף שְׂאִנִּי כּוֹתֵב לָךְ
דְּבָר זֶה בְּלִשׁוֹן גְּנָאִי וּבְלִשׁוֹן בְּזִיווֹן, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁשְׁמַעְתִּי מֵה שְׁקָרָה
עִמָּךְ וְכו' וְכו', וְכִמְעַט שְׁנִתְרַחַקְתָּ, יְצֵאתִי מִגְּדָרֵי לְכַתֵּב לָךְ דְּבָרִים
אֵלוֹ; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת אֲשֶׁר עֵקֶר הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ו'ל הִיא רַק
עַל-יַד־יְהוָה שְׁקִידָה בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, כִּי פָּנָיו שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ

ספרו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), ועל-כן מי שרוצה לראות את רבנו ז"ל הוא רק על-ידי התמדה רבה בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", וכן שיהיה בקי היטב היטב בשיתותיו הקדושות, ומי אומר אם תזכה עוד להתחיל ללמד בהתמדה רבה את ספרי מוהרנ"ת ז"ל, שהם "לקוטי-הלכות" הקדושים והנפלאים, אז תהיה לה חיות על כל ימי חייה, כי מוהרנ"ת ז"ל הבין בדברי רבנו ז"ל הבנות והשגות כאלו אשר שיכות דיקא לדורותינו אלו, כי בעוונותינו הרבים, עובר עלינו מה שעובר – ירידות ונפילות, קטנות וחלישות הדעת, ולולי מוהרנ"ת ז"ל בכלל לא היינו יודעים מרבנו ז"ל, ובכלל היינו נשארים בעמקא דתהומא רבא, ועל-כן מי שרוצה להקרא על שם רבנו ז"ל "ברסלבר חסיד", עליו להתמיד ביותר בספרי תלמידו הקדוש "לקוטי-הלכות", כי דיקא על ידו הוריד את כל השגותיו אפלו למגשמים ולפגומים כמנו. וראה לברח מפל מיני לצים, כי 'לץ' אותיות 'צל', ומוכא מגורי האריז"ל, אשר יש ק"כ צרופי אלקים שמשם יונקים גם הקלפות (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), שגם אמות העולם יונקים משם, הינו משם אלקים וכו', עין שם; ולזאת צל עולה כמספר ק"כ, הינו כי הלץ עושה צל שמעלים ומסתיר מעצמו אמתת מציאותו יתברך, ויונק משם אלקים שהוא הדין, ועל-כן צריכים לשמר מאד מאד מלצים אשר הם יכולים לקרר אותך לגמרי, ואז אתה אבוד משני העולמות, אשרי מי שמכניס את עצמו בתמימות ובפשיטות בספרי רבנו ז"ל, ואז יאיר עליו מלך הפבור בהארה נוראה ונפלאה מאד.

ועל כלם ראה להתרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותדע שאפלו דבור אחד שמדברים עמו יתברך וצעקה אחת שצועקים אליו יתברך: "רבנו של עולם, חוס ורחם עלי ותוציאני מהבוץ שנפלתי אליו" וכו' וכו', ומאריך בדבורו, אין לתאר ואין לשער מה דבור כזה עושה, כי זה שאדם צועק אליו יתברך, על-דייזה נעתק מהרע שלו, ונמשך אל הטוב, וזה דעת רבנו ז"ל, וזו שלמות ההתבודדות, לצעק אליו יתברך בקולי קולות באיזה מקום פנוי ומיחד שאין שם בני-אדם, כגון באיזה מרתף או באיזה בית-כנסת

צנוע שאין שם בני-אדם או בְּשֵׁדָה וּבִיָּעַר, שְׁזָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאִם תִּזְכֶּה לָזֶה, אִז עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךְ.

רָאָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְבּוֹא אֵלַי מֵה שְׁיֹתֵר מֵהַר, וּבִיחַד נְדַבֵּר הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵמָה צְרִיךְ הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַתְּחִינּוֹת, שְׁלֹא תִקְבַּל אִיזוֹ נְשִׁיכָה מִנְחָשִׁים וְעַקְרָבִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד ...

א' תקח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִיְדִיד נִפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד ... נְרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקֵר קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵמָה חוֹטֵף בְּכֹל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, תוֹרָה וְתַפְלָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אֲשֶׁר רַק זֶה עֵקֶר הַחַיּוֹת בְּזָה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים, כִּי יִמְנֹו כְּצֹל עוֹבֵר, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׁאָר מֵהָאָדָם, כִּי אִם מֵה שְׁזָכָה לְחַטֵּף בְּכֹל יוֹם מִזֶּה הָעוֹלָם. וְהָעֵקֶר תְּלוּי כְּפִי הַתְּחִינּוֹתוֹ בְּזָה הָעוֹלָם, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּכֹל יוֹם מֵה שְׁעוֹבֵר, וְלֹא דְבָרֵי הַצְּדִיק הָאֵמֶת נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ, לֹא הִיָּה קִיּוֹם כָּלָל, וְחָבֵל חָבֵל שָׂרֵב הָעוֹלָם רְחוּקִים מִמֶּנּוּ ו"ל, כִּי הוּא מִנְחָם הַכֹּל וּמְשַׂמֵּחַ הַכֹּל, בְּחִינַת "זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִמַּעֲבוֹן יְדֵינוּ" (בְּרֵאשִׁית ה', כט), וְהָעֵקֶר — עַל-יְדֵי הָעֵצָה הַנִּפְלְאָה שְׁגָלָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׁהִיא שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְבַקֵּשׁ גַּם לְהַבָּא, כַּמּוּבָא בְּאַרִיכוֹת כַּמָּה פְּעָמִים בְּדְבָרֵי מוֹהַר"ן ת"ו"ל, בְּעִנְיַן לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ קִדְּם לְתַן תוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְבוֹ עַל לְהַבָּא, כִּי עֲדִין אֲנוּ צְרִיכִים לִישׁוּעוֹת וְלִרְחֻמִּים רַבִּים, לְהַנְצִיל בְּכֹל יוֹם מִמָּה שְׁצְרִיכִים לְהַנְצִיל, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב בְּכֹל רִגַע מִמֶּשׁ, וְכִמוֹ שְׂכָתוֹב (אִיּוֹב ז', יח): "לְרַגְעִים תִּבְחַנְנוּ", וְכֹתִיב (בְּרֵאשִׁית ד', ז): "לְפַתַּח חֲטָאת רוּבִיךְ", וְאִתָּא בְּדְבָרֵי הַצְּדִיקִים, שְׁרוּבִיךְ עַל פְּתַחִי

הִפָּה, כִּי אִם הָאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר מְאֹד אֶת הַדְּבָר, וּמְדַבֵּר רַק דְּבָרֵי תוֹרָה וַיֵּרָא אֶת שְׁמַיִם וְאֲמוֹנָה בְּהַשְׁגָּחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי הַפְּרָטִית, אֲזַי מְאִיר עָלָיו אֹרֹךְ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפֹּךְ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁמְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוּת, לִיצְנוּת וּקְלָלוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֲזַי עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִחַי הַחַיִּים מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹבֵר עָלָיו מֵהַשְׁעוֹבֵר, רַחֲמָנָא לְצַלְן; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְגִלָּה לָנוּ נִפְלְאוֹת נִרְאוֹת אֹרֵךְ הַצְּדִיק, כִּן נִשְׁפָּךְ לְבַבְנוּ בְּכָל יוֹם כַּמַּיִם, שְׁנוֹזְכָה לְקַיֵּם וְלִהְתַּנְהֵג עַל-פִּי הַדְּרָכִים הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁגִּלָּה לָנוּ. וְהַעֲקֹר — תִּהְיֶה חֲזַק בְּדַעְתְּךָ יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, תִּשְׁקַד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִיר עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָמַר שְׁמִי שֶׁעוֹסֵק בְּזֶה הַסֵּפֶר, אֵין צָרִיךְ סֵפֶר מוֹסֵר אַחֵר וְכוּ', כִּידוּעַ מְשִׁיחוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת, וְשִׁיכוּלִים לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוּל וּבְעַל מַח נִפְלָא. וּמוֹהַר"ן ת"ו"ל אָמַר פַּעַם לְאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: חֲזוּר, חֲזוּר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, כִּי בַגּוֹף שִׁיְהִיָּה לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, הַתּוֹלְעִים בְּקֶבֶר יִתְפַּחְדוּ לְגִשְׁת אֲלָיו. וּמֵה טוֹב וְנָעִים כְּשׁוֹזְכִים לֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, אֲשֶׁר בְּפְרוּשׁ אֵיתָמַר, כִּי הַתְּפִלוֹת הֵלְלוּ הֵן מִשְׁעַר נו"ן, וְהֵם לְמַעַלָּה מְרוּחַ הַקִּדְּשׁ, וְעַתִּידִים לְתַן אֶת הַדִּין עַל כָּל יוֹם, שְׁלֹא אָמְרוּ זֹאת וְכוּ'; אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב גּוֹרְלָנוּ וּמֵה נָעִים חֲלָקְנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בְּנְעִימַיִם. הַעֲקֹר שֶׁבְּכָל הָעַקְרִים שֶׁלְּבַל תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת לְהַפְּנֵס בָּךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה בְּתַקְּךָ הַדְּחַקוֹת שֶׁמַּח נִפְשָׁךְ בַּה', כִּי בְּנֹדָאֵי יֵיטִיב לָךְ וַיַּעֲזֹרְךָ וַיִּרְחִיב לָךְ, כִּי צָרִיךְ לִידַע וּלְהֶאֱמִין וּלְזַכֵּר הֵיטֵב הֵיטֵב, כִּי הַכֹּל בְּיָדוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי שׁוֹרָה עָלָיו שְׂמִחָה עֲצוּמָה, כִּי לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת, וְכֵן לְהַפֹּךְ — לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אַפֶּן, כִּי אִם עַל-יָדֵי נְגִינָה וְשְׂמִחָה, וּכְמוֹ שְׂאִיתָא בְּנַבִּיאִים (מְלָכִים-ב ג, טו): "וְהִיָּה כְּנִגּוֹן הַמְּנַגֵּן", אֲזַי הוֹפִיעַ עָלָיו אֹרֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּבִקּוֹת עֲלִיּוֹנָה, וְנִשְׁפַּע עָלָיו רוּחַ-הַקִּדְּשׁ וּנְבוּאָה, וְכָל מֵה שֶׁתִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הַשְּׂמִחָה הָאֱמַתִּית, כִּן תִּזְכָּה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עֲצוֹת

וְדַרְכֵים לְהַגִּיעַ לְשִׁמְחָה, וְאֶפְלוּ שְׁמֵתִגְבֵר עָלָיו מְאֹד מְאֹד הַסְטֵרָא אַחֲרָא, הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה, עֲצָה לְשָׁנוֹת אֶת טַעְמוֹ "זִידָה נְאִרִישׁ מֵאִכֹּן" כִּי מַעֲלַת הַשְׁמֵחָה דִּקְדָּשָׁה — אִי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר, כָּלֵל וּכְלָל לֹא. אֶקְוֶה שְׁתַּצִּיחַ אֶת רַבְּנוּ ז"ל הַמְדַבֵּר אֵלַיךְ כָּל הַנֶּחֱלָל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר רֵאֵה ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּר וְיִזְרַח לְנֹצָח.

מִכְתָּבְךָ זֶה כְּשֵׁנִי שְׁבוּעוֹת לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהַהֲכָרַח לִי לְהַקְדִּים לָךְ, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לִי לְהַשִּׁיב תְּכַף-וּמְיָד פְּרָצוֹנָה, כִּי טְרַדוּתִי רַבּוּ מְאֹד בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְכֵן לַעֲנוֹת לְהַמּוֹן מִכְתָּבִים. וְאִף שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שֶׁהוּא פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְאֵתָה מְחִיָּה אֶת עֲצָמְךָ עִם הַמִּכְתָּבִים, וְכָל הַמְקַיֵּם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ' (בְּכָא פִתְרָא יא.), הַצֶּדֶק עִמָּךְ, אִף צָרִיךְ שְׁתִּזְכֹּר, שִׁישׁ בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹד נִשְׁבְּרֵי לֵב וְדַפְּאֵי רוּחַ וְכוּ', אֲשֶׁר הַהֲכָרַח לְהַשִּׁיב לְכֻלָּם, כֹּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵל תִּדְחַק אֶת הַשְּׁעָה לְקַבֵּל תְּכַף-וּמְיָד דִּיקָא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשִׁיב לָךְ בְּכָל פֶּעַם שֶׁתְּכַתֵּב, אִף הַהֲכָרַח לְחַפּוֹת, וְלַעֲת עֵתָה עֵינִי בְּסַפֵּר אֲשֶׁר בַּנְחַל (חֵלֶק א'), שֶׁהֵם מִכְתָּבִים שְׁנִכְתְּבוּ לְבַחוּרִים וּלְאַבְרָכִים, וּבְקָרוֹב יֵצֵא לְאוֹר גַּם חֵלֶק ב', וְעֵתָה יֵצֵא לְאוֹר "תְּקוּן קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה", וְכָל הָעֲנִינִים הַשִּׁיכִים לְזֶה מְסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹמֵד עֲכָשׁוּ לְצֵאת לְאוֹר "שְׁמִירַת הַזְּמַן" — סֵפֶר נִפְלֵא, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֵעֲנִין הַתְּחַדְּשׁוֹת, לְחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת וְרַגַע, וְלֹא לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבָר, וְכֵן "שְׁפַת הַנְּחַל" — פְּרוּשׁ עַל כָּל הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן. וְתִהְיֶה לְאֵל, פֶּה בְּמַחְנְנוֹ מִתְקַרְבִים בְּכָל פֶּעַם מְקַרְבִים חֲדָשִׁים, וְדַבְרִים אֵלּוֹ לּוֹקְחִים אֶת כָּל הַזְּמַן, עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְדוֹנְגֵי לְכַף זְכוּת.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! טוֹב וַיֵּשֶׁר הַדְּבָר שֶׁכְּתַבְתָּ, שֶׁתִּכְנֶה-וּמָיִד שֶׁקִּבַּלְתָּ מִכְתָּבִי, הַעֲבַרְתָּ הַכֹּל מִדַּעְתְּךָ, וְעָשִׂיתָ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, זֶהוּ הַיִּסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא דַעַת מְשִׁיחַ שְׁיִגְלֶה אֶת זֶה לְכָל הָעוֹלָם, לִידַע שְׂאִין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, וְהַכֹּל רַק דְּמִיּוֹן (עֵין לְקוּטֵי-מִוְהַרְוֹן, חֶלֶק ב', סִימָן סא); וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל עֵת וְרַגַע מִמֶּשׁ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבַפְּרָטִיּוֹת אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְנִפְלוּ תַחַת הַמָּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, עָלִיהֵן לִידַע, כִּי אֵי אֲפָשֶׁר לְצֵאת מִגְּנוּת הַתְּאוּהָ הַרְעָה הַזֹּאת, כִּי אִם עַל-יַדֵי דַעְתּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהוּא בְּטוֹל הַזְּמַנִּים, לִידַע שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בַּלְעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְאֵף בְּתַקְרָף הַקְּטָנוֹת וְהַדְּחֻקוֹת וּמְרִירוֹת נִפְשׁוֹ, גַּם שֵׁם יְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֵין בַּלְעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל. וְתַקוּן חֲטָא זֶה הוּא דִּיקָא עַל-יַדֵי דַעַת מְשִׁיחַ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוּת, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה וְהַלְכוּת אִישׁוֹת, הַלְכָה א'), כִּי מְרֵאשִׁית הוֹלְדַת מְשִׁיחַ הִיָּה לְתַקֵּן עוֹן זֶה, כִּי הַתְּחִלַּת הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ הִיָּה מִיְהוּדָה, שֶׁהוֹלִיד מִתְמַר אֶת פֶּרֶץ וְזֶרַח, וְהֵם הָיוּ תַקוּן עַל חֲטָא עַר וְאוֹנָן, שֶׁהִשְׁחִיתוּ דְרָכָם, וְעַל-כֵּן הַצֶּרֶף יְהוּדָה לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, שֶׁעַל-יַדֵי-זֶה יִתְקַנוּ, כִּי תַקוּן עוֹן זֶה תְּלוּי בְּמְשִׁיחַ, עֵין שָׁם; וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל בַּמְדְּרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א, ח): "וַיְהִי-וְרָא עֲמָה שְׂרָא" (דְּנִיָּאל ב, כב) — זֶה מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ; כִּי הוּא יִגְלֶה אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ, עַד שֶׁמֶרַב הָאֶרֶת הַדַּעַת שְׁיִמְשִׁיךְ בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה יא, ט): "כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה' כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים" וְגוֹ', עַל-יַדֵי-זֶה יִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֲזַ אֶהַפֵּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָלֵם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד", וְזֶה כָּל עֲנִיַן הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת, שְׁגָלָה וּפְרָסָם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזֶה נִקְרָאת תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ, כִּי הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת תַקְּנוּ הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם רַגְלֵי הַמְּרַכְּבָה: אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, דָּוִד, שֶׁהֵם: שְׁחֵרִית, מִנְחָה, מַעֲרִיב, חֲצוֹת, וְהֵם בְּזִמְנִים קְבוּעִים דִּיקָא, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְשִׁנוֹת אֶת זְמַנָּן כָּלֵל, אֲבָל תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ הִיא עֲנִיַן שֶׁל לְמַעְלָה מִהַזְּמַן וּלְמַעְלָה מִהַמָּקוֹם, כִּי יְכוּל הָאָדָם לְהַתְּחִילָה בְּכָל זְמַן שִׁרְצָה וְכֵן בְּכָל מָקוֹם שִׁיְהִיָּה, וְאֲדַרְבָּה זֶה הִיא שְׁלֵמוֹת הַהֲתַבּוּדוֹת — כְּשֶׁרַגִּיל

כָּל-כֶּף לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק יָבוֹא יְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאִזּוֹ כְּשֶׁאִוְחֵז בְּזוֹה, הוּא נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו וּמַגְלוּתוֹ; כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת הוּא מַחְמַת חֲסֵרוֹן הָאָמוּנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר¹, חֶלֶק א', סִימָן ז'), וְכִשְׂיִדַּע בִּידִיעָה בְּרוּרָה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, אִזּוֹ תִּכְף-וּמִיד יִתְפָּרְדוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן. וְכִבְר גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת יְכוּלִים לְצִאת מִעֲמָקֵי עֲמָקִים, מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתָיו. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר פְּעַם: אֶפְלוּ וְעַן מֵעַן פֹּאֲלֵט אֵין אַ בְּלֹאטֵע שְׂרֵיט מֵעַן אִוֶּן מֵעַן שְׂרֵיט כִּיז מֵעַן נַעֲמֵט אַרוֹיס².

עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, אֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן כָּלֵל, רַק בְּרַח לָךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו אֵת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת, וְתִהְיֶה עֹקֶשׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, כִּי רַק זֶה הוּא תִּקּוּן הַכּוֹלֵל כָּל הַתִּקּוּנִים, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁתִּהְיֶה חֲזַק בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, כְּכֹר אֵינְךָ צְרִיף לְשׁוּם תִּקּוּן בְּעוֹלָם, כִּי הִתְבּוֹדְדוּת הִיא כְּלָלִיּוֹת הַכּוֹל. וְכַאֲשֶׁר הָאֲרַכְתִּי בְּזוֹה בִּסְפָר "שֶׁעַר הַחֲמֻשִׁים", יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְהוֹצִיאָו לְאוֹר. וּבִיּוֹתֵר שֶׁמִּתַּחֲתֵי, שֶׁתִּכְף-וּמִיד בְּקַבְּלַתְךָ מִכְּתָבִי, הַתַּחֲלֵת לְלַמֵּד סֵדֵר בְּש"ס וּבִשְׁלַחֵן עָרוּף.

וּמָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אָחִי, הַמּוֹן יִרְיעוֹת יִקְצְרוּ מִלְּגִלוּת וּלְסִפֹּר מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהִתְמִיד בְּתוֹרַה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי דְרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְקִצַּת כְּכֹר הָאֲרַכְתִּי בְּקוּנְטֵרס "סֵדֵר דְרָף הַלְמוּד" — קַחְהוּ מִשָּׁם, כִּי קָשָׁה וְכִבְד לְהַעֲתִיק הַכּוֹל, עֵינֵי שָׁם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֵקֶר תִּקּוּן הַבְּרִית הוּא רַק שְׂמֻחָה, כִּי הַקְּלָפָה הַמְּחַטָּאֵת אֵת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית נִקְרָאת עַל שֵׁם יְלָלָה, וְכָל עֲסָקָה הוּא רַק לְהִבְיֵא אֵת הָאָדָם לִידֵי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּמַצּוֹת כָּאֵלוֹ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲצוּב וְשֶׁבוּר וְכוּ', וְכַאֲמַת בְּזוֹה הִיא לוֹכְדַת אֵת רַב הָעוֹלָם, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּלֵי שְׂמֻחָה, כִּי "עֵז וְחֻדְוָה בְּמִקּוּמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים טז, ז'), וּלְפָנָיו יִתְבַּרַךְ

(א) אֶפְלוּ כְּשׁוֹנְפִלִים כְּבוֹץ צוֹעֲקִים וְצוֹעֲקִים עַד שְׂמוֹצִיאִים אוֹתוֹ.

אֵין שׁוּם עֲצָבוֹת כָּלֵל, וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שִׁישְׁמַח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר, וְלִהְיוֹף — לְהַפּוֹף, וּמוֹהֲרַנְיָת ו"ל גְּלֵה לָנוּ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַדָּאָה, הַלְכָה ו'), שְׁגָלוֹת הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת עֲצָבוֹת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא עֲצָם הַשְּׂמִחָה, וּכְשֶׁאָדָם מִתְעַצֵּב, אֲזִי שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא, עַל-כֵּן צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁכָל שְׂמִחָה וְשְׂמִחָה שְׂוֹכָה לְשִׂמַח אֶת עֲצָמוֹ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂוֹכָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה מוֹצִיא טַפָּה אַחַת שְׁנֹאבְדָה מִמֶּנּוּ, וְעַל כֵּן עֲשֵׂה מֵה שְׁתַּעֲשֵׂה, וְתִרְקַד הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם — הֵן עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְהֵן בֵּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

וְעַנֵּן הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים שֶׁבִקְשָׁתָ לְכַתֵּב לָךְ, כִּי צָרִיךְ לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל רַבְּנוֹ ו"ל, וְכָל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה יָקִים, זֹהוּי שְׁלָמוֹת הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים. וּמֵה שֶׁכִּתְבָת אִוְדוֹת לִילָךְ אֶל צַדִּיקֵי הַדּוֹר, תִּדַּע שֶׁהֵם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרַסְלָב דִּיקָא וְלֹא אַחֲרִים, כִּי הֵם תְּלִמִּידֵי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל, הַמְּפָלֵג בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד מִיחִידֵי הַדּוֹרוֹת, וְכָל הַמְּתַבָּר לְטָהוֹר — טָהוֹר, וְהַשְּׂאֲרַת רַבְּנוֹ ו"ל הִיא בֵּין תְּלִמִּידָיו שֶׁכָּל דּוֹר וְדוֹר, וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְהַתְנוּעַד תְּמִיד בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְתִשְׁתֶּה בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ — אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה אוֹתָם, אֶךְ בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן צָרִיכִים לְחַפֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אַחֲרֵיהֶם וְכוּ', עֵין בְּאַרְיִכוֹת בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה') עֵין שָׁם.

דִּירְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אִם יִהְיֶה בִּיכְלִתְךָ לְקַבֵּץ אֵיזָה מְעוֹת לְצַדִּיקָה, וְתִשְׁלַח אֵלַי, לְמַעַן יִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּהַפְצַת תּוֹרַת רַבְּנוֹ ו"ל, תִּהְיֶה זְכוּתְךָ גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד. וְכִבָּר אָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֵלֶק א', סִימָן רִסד): צַדִּיקָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וּבְכַפֵּרְט שֵׁישׁ בְּיַדֵי סְפָרִים נִפְלְאִים, גְּלוּיִים חֲדָשִׁים בְּתוֹרַת רַבְּנוֹ ו"ל, וְהַהֲכָרַח לְהַדְפִּיסָם עֲכָשׁוּ.

א' תקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחָל נוֹכַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָה מְאֹד גָּדַל צַעְרִי בְּשִׁמְעֵי מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ' וְכוּ'.

רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמְךָ בְּיֹתֵר מִכַּעַס וּקְפִידוּת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר הַחֲטָא הִזָּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְכַעַס וּקְפִידוּת (שיחות־הַר"ן, סִימָן רמט), וְעַל־כֵּן מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁחֲטָא בְּפָגַם הַמְּאוּס הִזָּה, עָלָיו לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס, וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שְׁלוֹ. וּבְפִירוּשׁ גָּלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות־הַר"ן, סִימָן קפד), אֲשֶׁר עַל־יְדֵי הָאֵף יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת הַנּוֹאֵף. וַיֵּשׁ לֹמֵר בְּפִשְׁיטוּת, כִּי מִי שֶׁהוּא כֹּעֵסֵן סִימָן שֶׁהוּא פָּגַם בְּבְרִית, כִּי הַחֲטָא הִזָּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְיָדֵי כַּעַס וּרְצִיחָה, וְלִכֵּן מִי שֶׁהוּא כֹּעֵסֵן וְרוֹצֵחַ, סִימָן שֶׁנִּפְגַּם בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַל־כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא דִּיקָא לְהִיּוֹת סְבֵלָן גָּדוֹל, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֶלְקוֹ, אֲדַרְבָּה הוּא צָרִיךְ לְדַעַת שְׁזֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ לְפָנֵי הַיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגָּלְהָ רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן פָּגַם הַבְּרִית, וְאִם תִּזְכֶּה לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְמַעֲלָה מְזֶה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הֶעֱמִיד שְׁנֵי עֲדִים כְּשֵׁרִים, אֲשֶׁר מִי שֶׁיָּבֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה בְּעִבּוּרוֹ, וַיֹּאמֶר שֵׁם עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, אֶפְלוּ אִם עֲצֻמוֹ וּגְבָהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, הוּא עָרַב בְּעַדוֹ שִׁיתְקַן לוֹ הַכֵּל, וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תְּבֹא לְתַקְוִיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הָיוּ לָךְ עֲכָשׁוּ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד מְאֹד לְהַחֲזִיק מִמַּעַמְד וּלְהַשָּׂאֵר אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַל־יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע

אֲשֶׁר א' תְּקִיא בַּנַּחַל קה

לְבַטְּלָהּ הַהִכָּרְחָה לְאָדָם לְשִׁמְעַע מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֹת עַל הַצְּדִיקִים (לְקוּשֵׁי־מוֹתֵרָן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וְאִם יֵשׁ לוֹ דַּעַת וַיִּוֹדַע שֶׁכָּל אֱלוֹ הַמַּחְלֹקוֹת הֵן כְּדֵי לְרַחֵקוֹ, וּמְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ, וְאוֹמֵר לְעֲצָמוֹ: "סוּף כָּל סוּף אֲנִי מְכִיר אֶת עֲצָמֵי מָה שֶׁעָשִׂיתִי וְכוּ' וְכוּ', שְׂאֲנִי פָּגוּם רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן וְכוּ' וְכוּ' בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, וְאִיךָ אֶתְעַרְב בְּמַחְלָקֹת וּבְמְרִיבוֹת עַל צְדִיקֵי אֲמַת הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ?!" וְאִזּוֹ אִם יֵשׁ לוֹ הַשִּׁכָּל הַזֶּה, אִזּוֹ יֵשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא יִחְקֹר וְלֹא יִתְעַרְב בְּמַחְלָקֹת שֶׁעַל הַצְּדִיקִים, וַיִּשְׁאַר אֲצֵל רַבְּנֵי ז"ל, לֹא־כֵן אִם אֵין לוֹ שִׁכָּל, אֲלֵא יִלָּךְ אַחֵר לְצִיִּים, אִזּוֹ דִּיקָא יִתְרַחֵק מִרַבְּנֵי ז"ל וּמֵאֲנָשֵׁי הָאֲמַתִּיִּים, וְעַל־כֵּן רָאָה מָה לְפָנָיֶךָ.

רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עֵין יַעֲקֹב, כִּי אֲגִדּוֹת חַז"ל מְבִיאִים אֶת הָאָדָם לְהַפְרָה בְּשִׁכִּינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקִיא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר רְאָה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֲסִיד, הַאֲבִירָךְ הַיְקָר, הַחֲפִץ וּמִשְׁתַּוָּקֵק לְהִתְקַרֵּב אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵהַנַּחַל הַנוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ...

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר הַיּוֹם קִבַּלְתִּי. מָה אִמַּר לְךָ, לְבִי נִשְׁבַּר בְּקִרְבִּי מְרַב צַעַר וְעֲגַמַת נַפְשׁ, אַךְ תַּכְּף־וּמְיָד נִתְעוֹרַרְתִּי מִחֲדָשׁ, וְנִזְכַּרְתִּי מָה שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה יו"ד (לְקוּשֵׁי־מוֹתֵרָן, חֶלֶק א'), כְּשֵׁישׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי רְקוּדִים וְהַמְחָאֵת כַּף אֵל כַּף נַעֲשֶׂה הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים, וְתַכְּף־וּמְיָד קִיַּמְתִּי אֶת זֶה קִצְתָּ, וּבִאֲתִי לְבַקֶּשְׁךָ וּלְהַזְהִירָךְ, שְׁתַּקְּיִים אֶת זֹאת הַרְבֵּה, וְתִרְאֶה בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נִפְלְאוֹת, כִּי עַקֵּר כָּל הַצְּרוֹת וְהַגְּלִיּוֹת בָּא רַק עַל־יְדֵי עֲצִבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה, וּלְהַפֵּךְ עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה וְרְקוּדִין וְהַמְחָאֵת כַּף אֵל כַּף נִמְתַּקִּים הַדִּינִים,

הדורש שלומך...

א' תקיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל מַעְלַת יְדִיד נַפְשִׁי...

אחי היקר! חזק מאוד להיות תמיד בשמחה, שנה עקר הכל, ועל-ידי-זה נתבטלים ממנו כל הדינים והיצרים הרעים (כמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב), וצריך להתחזק ולהתאמץ בכל מיני עצות ודרכים לזכות להגיע למדרגת השמחה, שנה תכלית הקדושה העליונה, הפך הפעם וחרון-אף ודינים, שעל-ידי-זה ממשיך על עצמו יצר הרע ומחשבות והרהורים רעים, רחמנא לצלן, ומבלבל לגמרי. ואם תסתכל בעין האמת, תראה שעקר מה שהבעל-דבר לוקח עצמו אל האדם הוא להרחיקו מהמצוה הנוראה להיות בשמחה תמיד בחלקנו, שזכינו להיות בין כלל ישראל. ור' אברהם בר' נחמן ז"ל מפרש בזה: "והיה עקב", ופרש רש"י: מצוות שאדם דש בעקביו, ופרש, כי חז"ל אמרו: 'והיה' – לשון שמחה, 'עקב' – אלו מצוות שאדם דש בעקביו, כמו שפרש רש"י, הינו על מצוות שמחה בהשם ובתורתו הקדושה, האדם דש מצוה זו בעקבו, ודו"ק. ומוכא בזהר הקדוש (ח"ב קפב:) חמר פגם המדה הרעה והמגנה פעם, שעוקרת נפשו לגמרי מהקדושה, "טורף נפשו באפו" (איוב יח, ד), כי פעם הוא הפך השמחה.

הדורש שלומך...

גם מה שכתבת שאתה כותב חדושי תורה, תהיה חזק בזה מאוד, ורבנו ז"ל אמר, שנה תקון גדול לפגם הברית, כי מה שחשב עכשו בטמאה, יכניס עכשו מחו בקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב',

סימנים: קה, קיח).

א' תקיג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

אודות סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל עלי לומר לה, פי מה שהעסקת לי מאחרונים בעלי מוסר, שלמוד בלי עיון אינו נקרא למוד כלל וכו' וכו', כגון שלא לן בעמקא של הלכה וכו', או שרפו ידיהם מן התורה וכו' וכו', עלי לומר לה, פי מי שמסתכל היום מה שקורה עם בני הנעורים, שנכשלים בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה והרחובות מלאים שקוץ, תעוב, גאוף וכו' וכו', והערב-רב לוכדים את נשמות ישראל במצודותיהם, בנקל לאבד את שני העולמות — העולם הזה והעולם הבא, פי על-ידי גאוף בעולם הזה אדם משתגע, כמובא בשלחן ערוך (אבן העזר, סימן כג), שחטא הוצאת זרע לבטלה עושה את האדם משגע לגמרי, וכן הוא בארץ חיים (סימן רמ), (הינו באבן העזר מרבה לדבר מאסור חטא המגנה הזה, ובארץ חיים אומר, שהחטא הזה עושה אותו משגע ממש, ומאבד את כחו ומאור עיניו וכו', עין שם סעיף יד), וכן הוא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לו): רפואה למשגע הוא הסרוס וכו', עין שם; וכן ברוחניות אדם עוזב את האמונה לגמרי ונעשה חילוני, רחמנא לישזבן, וכו' וכו', ועל-פן אחד פזה אם ילמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, אדרבה התורה תעלה אותו מעלה מעלה, עד שיזכה אחר-כך להתעמק בעמק התורה וללמד בעיון. ואף אחד אינו נגד עיון, ואתה צריך להבין את זה, אלא זו

הַמְצִיאוֹת, הֵן אֵמֶת הַבְּעָלִי מוֹסֵר מְדַבְּרִים מֵאֶחָד שֶׁכָּבֵר יוֹשֵׁב
 בְּבֵית-הַמְדָּרֶשׁ וְלוֹמֵד תּוֹרָה, בְּנֵדָאֵי טוֹב שֶׁיִּלְמַד בְּעֵינָיו, וְעָקֵר הָעֵינָיו,
 שֶׁיִּהְיֶה לַמּוֹדוֹ הַלֵּכָה לְמַעֲשֵׂה, אֲבָל מִי שֶׁהוּא רְחוּק לְגַמְרִי, וּבִפְרָט
 שֶׁעָבַר עָלָיו מָה שֶׁעָבַר, אֵינן עֲצָה אַחֲרֵת לְתֵת לוֹ רַק לְלַמֵּד עַל-פִּי
 סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְנֵנוּ ז"ל וְזֶה בְּרוּר, וְאֵינן בְּמָה לְהִתְנַפֵּחַ, וְלֹא
 כְּדָאֵי לְהַכְנִס בְּטוֹעֵן וְנִטְעֵן בְּדַבְּרִים כְּאֵלוֹ, אֲלֵא יוֹתֵר טוֹב שֶׁתִּשְׁמַע
 לֵב מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, אֲזִי תִרְאֶה שֶׁכָּל מָה שֶׁאָמַר רַבְנֵנוּ ז"ל הוּא תּוֹרָה
 מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵינן מָה לְהִרְהֵר אַחֲרָיו, וְזוֹ הַנְּהִיגָה כְּלָלִית, וּמִלְכּוּד זֹאת
 אֶפְלוּ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מִחַ טוֹב לְעֵינָיו, יֵשׁ הִרְבָּה שְׁעוֹת בְּיוֹם שֶׁלֹּא מְסַגֵּל
 לָזֶה, אֲבָל כִּי אִם יִהְיֶה רְגִיל בְּאַמִּירָה, יְכוּל לִזְמַר הִרְבָּה דְּפִים גְּמָרָא
 וְהִרְבָּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת וְהִרְבָּה דְּפִים זֶהֱרַ וְהִרְבָּה דְּפִים תְּקוּנֵי זֶהֱרַ,
 אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מִהַתּוֹרָה הוּא מְצֻנֵת עֲשֵׂה בְּפִנֵּי עֲצָמָה, וְיֵשׁ
 לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה, אֲבָל לְעֵת עֵתָה מְסַפִּיק כָּל זֶה, וְקַבֵּל אֶת הָאֵמֶת מִמִּי
 שֶׁאָמְרָה.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקִיד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים א' דְּרֵאשׁ הַדָּשׁ אֱלוּל ה'תשל"ד.
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ
 יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְבְּרְךָ.

רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְנֵנוּ ז"ל, כִּי
 מָה הֵינָנו עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְנֵנוּ ז"ל, כִּי הוּא מְחַדִּיר בָּנוּ אֶמוּנָה פְּשוּטָה
 בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי כְּזֶה, עַד שֶׁהָאָדָם מוֹצֵא מְנוּחָה, כִּי הַצְּדִיק הוּא
 בְּחִינַת שְׁבֵת, בְּחִינַת 'אַנְתָּ שְׁבֵת דְּכֻלָּא יוֹמָא', כְּמוֹ שֶׁקָּרָא לוֹ
 תְּלַמְדֵּינּוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי (עֵינן זֶהֱרַ ח"ג קמ"ד:), כִּי הַצְּדִיק הוּא

אָשֶׁר א' תַּקטו בְּנַחַל קט

כָּבֵד זָכָה לְהִיּוֹת נִיחָא מְכַל (לקויטי-מוֹהֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן עט), וְעַל-כֵּן
אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ו"ל, שְׁעַל-יְדִי-זָה גַם הוּא יִמְשִׁיף עַל
עֲצָמוֹ נִיחָא שְׁל שְׁבַת, שְׁזָה תְּשׁוּבָה שְׁל שְׁבַת, וְרֵאִיתִי דְּכֹר פִּלְא
בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ "עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל" (פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית) מָה הֵיטָה הַקְּלָלָה
לְקִין "נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ" (בְּרֵאשִׁית ד, יב), הֲלֹא הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם
לְבַחֵר לוֹ מְקוֹם שְׁבַת וְלֹא יִזוּזוּ מְקוֹמוֹ? אֲלֵא עַל כְּרַחֲמֵי צְרִיף לֹאמַר
שְׁנִכְנַס בְּקִרְבוֹ רוּחַ עוֹעֵים וְאֵיזָה פֶּחַד וְשִׁגְעוֹן, אֲשֶׁר עַל-יְדִי-זָה לֹא
נִבְחָר לוֹ מְקוֹם לְשְׁבַת, רַק לְהִיּוֹת נַע וְנָד בְּאֶרֶץ. וְהִנֵּה בְּוֹדָאִי אִם קִין
הָיָה יָכוֹל לְהִתְדַבֵּק בְּמַחְשְׁבָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּרֵאוּי, אֲזִי בְּוֹדָאִי הָיוּ סָרִים
מֵעֲלָיו כָּל הַפְּתִידִים וְנִמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים, אֲלֵא שְׁזָה גּוֹף
הַקְּלָלָה, שְׁנִתְבַּלְבְּלָה מִחְשְׁבָתוֹ מְדַבְּקוֹתוֹ, וְהָיָה נַע וְנָד בְּמַחְשְׁבָתוֹ,
עַד שְׁגָרְמוֹ לוֹ הַפְּתִידִים לְנָדוֹד בְּאֶרֶץ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; רֹאִים מְזָה שְׁכָל
עַקְרֵי הַקְּלָלָה שְׁל הָאָדָם הוּא כְּשֵׁאִינוּ זוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי אֵל הַצְּדִיק,
שְׁהוּא נִקְרָא בְּחִינַת שְׁבַת, שְׁמַחְדִּיר בְּאָדָם יָשׁוּב הַדַּעַת כְּזָה, אֲמוֹנָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, עַד שְׁנִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ (שְׁמוֹת טז, כט): "שְׁבוּ אִישׁ
תַּחֲתָיו, אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ", שְׁהוּא זוֹכָה לְשְׁבַת תַּחֲתָיו, וְאִינוּ
הוֹלֵךְ נַע וְנָד, כִּי יָכוּלִים לְשְׁבַת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְגַם-כֵּן לְהִיּוֹת נַע וְנָד,
כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם עוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי הוּא הוֹלֵךְ נַע וְנָד,
כִּי עַקְרֵי הַתְּכָלִית כְּזָה הָעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּבְרַגַע שְׁהוּא שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדִי-זָה הוּא כָּא לְכַעַס וּקְפִידוֹת
וְכָל מִינֵי צְרוֹת שְׁסוֹבֵל. וְזוֹ מַעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי
לְהַצְּדִיק הָאֱמֵת, שְׁהוּא מַחְדִּיר בּוֹ סוּד הַשְׁבַּת, שְׁהוּא: שְׁמַח בְּחֵלְקוֹ
תְּמִיד, רֵאשִׁי תְּבוֹת שְׁבִ'ת'; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי אֵל רְבֵנוּ
ו"ל, וְאֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תַּקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי שׁוֹפְטִים רֵאשׁ הַדָּשׁ אֲלוֹל הִתְשַׁלֵּד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר
הַחֶתֶן, גַּר לְצַדִּיק נַחַל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נֹצְחִים.

מִשְׁעָה שֶׁטְּלַפְנֵת אֵלַי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ, אָף
רְבוּ הַמְּנִיעוֹת, וּבְכָל פַּעַם בָּאוּ עָלַי מְנִיעוֹת אַחֲרוֹת מֵעֶסֶק הַרְבִּים,
וּבִפְרָטִיּוֹת מֵהַדְּפֶסֶת הַסְּפָרִים.

מָה אִמַּר לָךְ, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר, מִמֶּשׁ הַחֲיִיתָנִי מְאֹד מְאֹד
בְּבִשׁוּרָה הַטּוֹבָה, וְהִגַּנִּי מְבַרְכָךְ בְּכַרְפַּת "מִזֵּל טוֹב", וְתִזְכֶּה לְבָנוֹת
בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁרָה שְׂכִינָה בֵּינֵיכֶם תָּמִיד, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת בָּנִים
וּבָנֵי בָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וְעוֹבְדֵי ה', בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עָקַר שִׁמְחָתִי הוּא בְּזֵה שְׂאֲמַרְתָּ לִּי, שְׂאֲתָה בְּטוּחַ
שְׁכַל הַשְּׂדוּף בָּא וְנִתְגַּלְגַּל אֵלַיךְ עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת, כֵּן, כֵּן, אָמֵת
נְכוֹן הַדְּבָר, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַשֶּׁעַר שֶׁעַל יְדֵהּ נִכְנָסִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
(עֵינִי לְקוּטִי-מֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פד), וְהַתְּפִלָּה הִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל עַל יְדֵהּ
כָּל מִינֵי יְשׁוּעוֹת וְחֲסָדִים (עֵינִי שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן לד), וְכִשְׂאָדָם בָּא
לִידְעָה זוֹ, לִידַע אֲשֶׁר שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ תְלוּי בְּיַד בְּשׂוֹר וְדָם,
מִיָּד נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתָיו, כִּי הַתּוֹלָה בְּטַחוּנוֹ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי
לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא (מְנַחוֹת כט). וּמוֹהַרְבֵּי"ת ז"ל גָּלָה
לָנוּ (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת, הַלְכָה ד'): כָּל זְמַן שֶׁעֲדִין לֹא רָאָה יְשׁוּעָה
בְּפָרוּשׁ וּבִגְלוּי, שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּפָרוּשׁ וּבִגְלוּי שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תְּפִלָּתוֹ, עֲדִין
אֵינוֹ חִזָּק בְּדַעְתּוֹ, שִׁישׁ בְּכַחוֹ לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ מֵהַ שְׂבָקֶשׁ, אָף
תְּכַף-וּמִיָּד כְּשִׁזְכָּה לְפַעַל אִיזוֹ יְשׁוּעָה עַל-יְדֵי תְּפִלָּתוֹ, וְרוּאָה שִׁישׁ
בוֹ כַחוֹת רוּחָנִיִּים, כִּי גַם הוּא חֵלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל, עַל-כֵּן הוּא כְּבָר
חִזָּק כָּל יְמָיו בַּתְּפִלָּה וְכו', עֵינִי שָׁם.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיתָ לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים
וְנִפְלְאוֹת, גְּלוּיִים שֶׁעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן תֵּן לוֹ תָּמִיד תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה, וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עוֹד וְעוֹד, כִּי מֵעַקֵּר הַיְשׁוּעָה — וְהוּא
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עֲדִין אָנוּ רְחוּקִים מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים

אֲשֶׁר א' תקטו בַּנְחַל קיא

לְהַרְבוֹת בְּכָל יוֹם בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְכָל מָה שְׂיִזְכֶּה לְהַתְּבוּד
יֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה שְׂיִפְתַּח לְבוֹ וְדַעְתּוֹ לְהַשִּׁיג וּלְהִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְּחִיָּה וּמְקַיֵּם וּמְהַיָּה אֶת
כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי דוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, רַק בַּהֲתַלְבְּשׁוֹת הַזֶּה, בְּשָׂבִיל הַבְּחִיָּרָה וְהַנְּסִיּוֹן,
וְהַמְּאָמִין שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֱלֹהֵי שֵׁל עוֹלָם, וְאִין שׁוֹם דְּבָר
נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אִזּוֹל לְהֶאֱרִיךְ אִפּוֹ בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין
בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקּוֹ, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן מְשַׁח מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, רְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם מְרַב שְׂמִחָה עַל
נַעַם חֻלְקָנוּ אֲשֶׁר בַּנְחַל, שְׂזָכִינוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי לְהַתְּנוּדַע וּלְהַתְּקַרֵּב
אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמְגִלָּה לָנוּ גְלוּיִים כְּאֵלּוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, אֵל
תְּנִיחַ אֶת הַעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ אֲפִלּוּ רַגַע אֶחָד, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁרוֹצִים
לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר, עֲבָרָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן מח), וְתַחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּךָ.

וְאוֹדוֹת הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים שְׂכַתְּבָתָּ שְׂאֲתָה מִתְּחִיל עֲכָשׁוּ
מִחֲדָשׁ, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְחָת בֵּי, כִּי מִי שֶׁעִין אֲמַת לוֹ, רוֹאֶה
שְׂעַל-יָדֵי דְרָכּוֹ הַנְּעִימָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְטִילִים בְּכָל מְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל
אֵלּוֹ הַלּוֹעֲגִים עַל זֶה, וְעוֹשִׂים מְזֵה לִיצְנּוֹת, מְאוּמָה אִין בְּיָדָם.
וּבְאֲמַת יֵשׁ לְהֶאֱרִיךְ בְּזֵה מְאֹד, וְאִין הַפְּנָאִי עֲכָשׁוּ מְרַב טְרָדוֹת.
וְתַהֲלֶה לְאֵל, בְּקוּנְטֵרְס הַנְּפִלָּא "סִדְר דְּרָךְ הַלְּמוּד" עַל-פִּי דַעְתּוֹ שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, הֶאֱרַכְנוּ בְּזֵה בְּאֵרִיכוֹת גְּדוֹלָה — קַחְהוּ מִשָּׁם, חֲבָלִים
נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! כָּל אֵלּוֹ מְאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ, אֲשֶׁר לֹא הִטְעוּ אֶת
עֲצָמָם וְלֹא הִתְפַּעְלוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה, וְכֵן לֹא נִכְנְסוּ בְּכּוֹחַיִם, הֵם גְּדוֹלוּ
וְהַצְּלִיחוּ מְאֹד מְאֹד בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעָשׂוּ טוֹב לְעֲצָמָם
וּלְבִנְיָהֶם וְכוּ'. כְּמִאֲמָרָם ז"ל (יוֹמָא פו'): אֲשֶׁרֵיהֶם צְדִיקִים, לֹא דִין

שֶׁהֵן זֹכִינֵן, אֲלֵא שְׁמֻזְכִּינֵן לְבִנְיָהֶם וְלְבִנֵי בְּנֵיהֶן עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת,
עִין שָׁם; אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם, יְהֵא חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְנִצָּח.

הַהֲכָרַח לְקָצֵר.

יְדִידָךְ לְנִצָּח...?

תְּכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פָּנִים שְׁתֵּי שׁוֹרוֹת מְשֻׁלֹּמֶךְ הַטּוֹב, וְתִתְפַּלֵּל
בְּעַדִּי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים.

א' תְּקֻזָּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אֵלוּל ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיְקָר
לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִהַמְעִין
הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה', הֵלֵא הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... נְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

מְכַתְּבָךְ קִבְלָתִי כְּכֹר פְּעֻמִּים, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי, שְׁתַּהֲלֵה לְאֵל, זְכִיתָ
לְהַכְנִס לִישִׁיבְתָנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב" — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי
עַל-יְדֵי-זֶה תּוּכַל לְהִיּוֹת צְמִיחַת קֶרֶן יְשׁוּעָה, שְׁתַּזְכֶּה לְעוֹרֵר אֶת
הַבְּחוּרִים שָׁם בְּדֶרֶךְ הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שְׁדַבְּרָנוּ זֶה כְּמָה שְׁנַיִם,
וּבְפָרְטִיּוֹת בְּדֶרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְעַקֵּר שְׁמַחְתִּי, אֲשֶׁר עוֹלָה
עַל הַכַּל אֲצִלִּי, שְׁזָכִיתָ עֲכָשׁוּ לְסִיִּם כָּל הַשָּׁס, וְאַתָּה מִתְחִיל פְּעַם
שְׁנִיָּה.

מָה אִמַּר לָךְ וּמָה אֲסַפֵּר לָךְ, חֲמֵדַת לְבָבִי, נְרוֹ רֵאשִׁי, אֵין עוֹד
שְׁמַחָה גְדוֹלָה מְזוֹ, כְּשׁוֹזֻכִים לְסִיִּם כָּל הַשָּׁס. וּמְקַבֵּל אֲצֵל אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהַזְכֶּה לְסִיִּם כָּל הַשָּׁס, מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ
צֵלָם אֲלֵקִים, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁיִמְשֵׁף עָלֶיךָ צֵלָם אֲלֵקִים,
וּבְקָרוֹב תִּמְצָא אֶת זְוִיגְךָ הַהֲגוֹן לָךְ.

אהובי, אחי! ראה גם ראה אל מה יכולים לזכות, אם משליך את שכל וחכמות עצמו, מה נעשה עם אותם בחורים שלעגו לפני שנה מדרך זו, ואמרו שלא לזה כון רבנו ז"ל וכו', וכדומה פתויים ושטיות כאלו וכו', איך עברה עליהם השנה, ומה קנו בשנה זו, ואיך עברה עליך השנה, ומה קנית בשנה זו, הלא אתה יכול לומר מאמרו של רב כהנא (שבת סג): כד הוינא בר תמני סרי שנין והנה גמירנא ליה לכליה הש"ס, עין שם; ועל-כן חמדת לבבי, על-כל-פנים מעכשו חקק בדעתך אמתת דברי רבנו ז"ל, ולראות לקימם בתמימות ובפשיטות גמורה, ולא להסתפל על שום ברירה שבעולם, אף שהוא מאנשי שלומנו, וזהו עקר שלמות ההתקבחות אל רבנו ז"ל — כשמצייתים אותו, אפלו אומר על ימין — שמאל, ועל שמאל — ימין, כמובא בספרי פרשה זו (שופטים), ומפל שפן וקל וחמר כשאומר על ימין שהוא ימין וכו'; ועל-כן איני מחיב להסתפל על אחרים כלל, אשר אינם רוצים להשליך חכמתם המדמה, ומה טוב ומה נעים לעורר עוד בחורים אל דרך זו, אף ורק בדרך אהבה וחבה יתרה, ולא, חס ושלום, בדרך וכוותים ומחלקת ומריבות, כי זה עוקר את האדם לגמרי, אם ישמע — ישמע, ואם יחדל — יחדל. והעקר — להרגיל את עצמו להיות תמיד במדת החסד והטוב, ולדון את כל ברירה בעולם לכף זכות.

ומוהרנ"ת ז"ל גלה לנו (עין לקוטי-הלכות, השקמת הבקר, הלכה א'), שכל כח משה רבנו היה בזה שהחזיר את כל ישראל בתשובה, כי הוא בעצמו היה עצם הטוב, כמו שכתוב (שמות ב, ב): "ותרא אותו כי טוב הוא", ועל-כן היה לו כח תמיד למצא הטוב בכל אחד ואחד, אפלו בפושעי ישראל, כי זהו כלל גדול: במה שאדם אויז — הוא מוצא ומגלה גם אצל אחרים, ובגמרא (מנחות סה.) אמרו: משה רבנו אהב ישראל היה, ועל-כן מרב אהבתו שאהב את כל אחד מישראל, מצא בהם נקודות טובות, ועוררם לשוב אליו יתברך, ועל-כן גם אתה תראה לדבר עם חבריך רק בדרך ובאופן כזה, בדרך אהבה, לתזקם ולאמצם ולהאיר בהם האמת, ואם אתה רואה לצים, ברח לך מהם כמו שבורחים מאש ממש, כי פת לצים אינה מקבלת

פְּנֵי שְׂכִינָה (סוּטָה מ.ב.), רַחֲמָנָא לְצִלָּן; וְלֹא עוֹד אֱלֹא מְשָׁרִים רוּחַ
הַטְּמָאָה בַּמְּקוֹמָם, וּבִנְקֵל לְפָל עַל יְדֵיהֶם בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, חַס
וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת אִף וְרַק בְּשִׁשׁוֹן
וְשִׁמְחָה, שֶׁהִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָרִית בְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי
שִׁמְחָה יִפְתַּח לְבָב וְדַעְתּוֹ לְחַזוֹת בְּנֹעַם הַיְיָ וְלִבְקֹר בְּהִיכְלוֹ, כִּי
הַשִּׁמְחָה פּוֹתַחַת שְׁעָרִים חֲדָשִׁים בִּיְדֵיעַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנִּיסָה
תְּקוּהָ גְדוֹלָה בְּלֵב הָאָדָם לְעֵבֵר עַל כָּל הַבָּא עָלָיו — בֵּין בְּטִיבוֹ
וּבֵין בְּעִיקּוֹ, וְעַל-יְדֵי הַשִּׁמְחָה נּוֹפְלוֹת מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּדּוֹת הַרְעוּת,
וּמִקְבַּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבְחַבְּבָה יִתְרָה, וְאֵינוֹ מְקַנָּא בְּשׁוֹם אָדָם, כִּי יוֹדֵעַ
אֲשֶׁר הַכֹּל מְשַׁחַח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרָטִי פְּרָטִית, וְאֵין שׁוֹם מְקַרְהָ וְטֹבֵעַ
כָּלֵל, דְּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן — הַכֹּל נִשְׁחָח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן תִּתְמַיֵּד
מְאֹד מְאֹד "בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת" לְהִיּוֹת רְגִיל בְּכָל פַּעַם לְסַפֵּר כָּל
שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כֹּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ אִישׁ עִם
רַעְהוֹ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, שֶׁתְּהִיָּה קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
לְלַמֵּד תּוֹרָה מְלַקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְלוֹמַר עָלֶיךָ הַתְּפִלָּה מְלַקוּטֵי-תְּפִלוֹת
וְכֵן לְשַׁקֵּד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּלַקוּטֵי-הַלְכוֹת, אִם אֶפְשָׁר הַלְכָה אַחַת
בְּכָל יוֹם, וְאִזּוֹ כָּבָר לֹא תִצְטָרֵךְ לְדַבְּרוּרִים אַחֲרָיִם, כִּי מוֹהַר"ן ז"ל
לֹא יָנִיחַ אוֹתְךָ לְפָל בְּשׁוֹם אֶפְן שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחַתְּךָ, וּמָה טוֹב
אִם תִּחַדֵּשׁ אֲצִלְךָ הַלְמוּד שֶׁל ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת בְּכָל יוֹם, וְאִזּוֹ טוֹב
לְךָ לְנַצַּח.

וְאוֹדוֹת מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', מוֹבָא בְּפִרְשָׁה זו "שׁוֹפְטִים
וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ", וּפִרְשֵׁתִי בְּמָקוֹם אַחֵר, כִּי הַשְּׁבָעָה
נְרוֹת נִקְרָאִים בְּסַפֵּר הַיְצִיָּרָה "שְׁעָרִים", וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לִתֵּן אֲצֵל
הַשְּׁבָעָה שְׁעָרִים שׁוֹטְרִים — לְשַׁמֵּר אֶת הָעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטָּם
וְהַפֶּה. וְאִם כָּבָר נִכְשָׁל, צְרִיךְ לִתֵּן שׁוֹפְטִים — לְשַׁפֵּט אֶת עַצְמוֹ
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֶה עֲשִׂיתִי" וְכוּ', "מַחֵל לִי" וְכוּ'.

תְּרַאֶה לוֹמַר בְּכָל יוֹם "תְּקוּן הַפְּלִי" — הַעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרִים עִם
הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה שְׁאַחֲרֶיהָ, וְכֵן לוֹמַר בְּלִילָה קִדְּם הַשְּׁנָה קְרִיאַת

שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה מֵהָאָרִיז"ל, אֲשֶׁר הֵם תְּקוּנֵי הַבְּרִית, וְיִוְתַר מִזֶּה
אֵין צְרִיף לְחֲשַׁב כְּכֹר בְּזֶה, כִּי בְּיָדָאֵי נִתְקַן לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

תתפלל בעדי בכל המקומות הקדושים.

א' תקיז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים ב' דְּרָאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל
אָמַר (שיחות-ה'ר"ן, סימן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם הָאַמוּנָה הוּא דְּכָר קִטָּן וְאֲצֵלִי
הָעֵקֶר הוּא אַמוּנָה. וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאַמוּנָה הוּא בְּפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה,
כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׁים וְהַקְּטָנִים מְאַמִּינִים, בְּלִי שׁוּם חַכְמָה וְדַעַת כָּלֵל.
וּבְאַמְת מִי שֵׁישׁ לוֹ אַמוּנָה — חִיָּו חַיִּים, כִּי כָּל מֶה שֶׁרַק עוֹבֵר
עָלָיו הוּא מִתְחַבֵּא אֲצֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִוְדַע שְׁכָף צְרִיף לְהִיּוֹת,
כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִמִּיד אֹמֵר (תהלים קמה, יז): "צַדִּיק הַגּוֹי"ה
בְּכֹל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו", (דְּבָרִים לב, ד) "הַצּוֹר תְּמִים פָּעֵלוּ,
אֵל אַמוּנָה וְאֵין עוֹל, צַדִּיק וְיֵשֶׁר הוּא", שְׂאֵלוּ הַפְּסוּקִים שֶׁל צַדִּיק
הַדִּין, שְׁתִּמִּיד מְצַדִּיק עָלָיו אֶת הַדִּין, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ
הַצְּלָחָה לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם; כִּי בְּאַמְת בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ
כָּל-כָּף הַרְבֵּה חַכְמוֹת שְׂאָדָם יְכוּל לְפַל לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא
עַל-יְדֵי-זֶה וְאִפְלוּ בְּקַדְשָׁה וְכוּ' וְכוּ', אִם לֹא נִזְהָר לְהִתְחַבֵּא בְּאַמוּנָה,
הוּא יְכוּל לְפַל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, כִּי אִפְלוּ הַלְמוּדִים שְׁלֹמֹדִים

בתורה הקדושה, צריכים ללמד את זה עם האמונה הקדושה, לידע שהוא יתברך נותן התורה, ולא להפריד חס ושלום את התורה ממנו יתברך, אלא צריכים לדעת שהוא יתברך נותן התורה, שזה סוד ברכת התורה שאנו מברכים על התורה, לידע שהקדוש-ברוך-הוא הוא נותן התורה, וזה לא סתם חכמה, אלא הוא שכל אלקי חכמתו יתברך, וכשאדם לומד תורה בקדשה ובטהרה כזו, שמחזיר את אמתת מציאותו בתוך חכמת התורה, אז מאירה התורה אליו באור וזיו וחיות ודבקות נפלאה; אשרי מי שלומד את התורה הקדושה בצורה כזו, שאז יצליח את דרכו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקיח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האחים היקרים המקרבים אל הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרם יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם הארוך, וכן מכתב מהחברים שחתמו על זה וכו' וכו'.

מה אמר לכם, אם אתם רוצים להצליח בהתקרבות אל רבנו ז"ל, עליכם להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, האדם הוא רחוק לגמרי ממנו, ובאמת כל הענין של רבנו ז"ל הוא תורה, להתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה, כי רבנו ז"ל הוכיח פעם את אחד על התמדת הלמוד, ואמר לו: "מדוע לא תלמד, מה תפסיד בזה? ! הלא תקבל עולם הבא על הלמוד", ואין צריך לומר כשהתורה מראה אתה אתה לא אחד, שאינו רוצה כלל עולם הבא, רק רוצה את התורה בעצמה, הלא גם השם יתברך לומד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה ג): סדר היום שיש להקדוש-

אֲשֶׁר א' תקיח בַּנְחָל קיז

ברוך-הוא שלש שעות עוסק בתורה וכו', והתאנח רבנו ז"ל ואמר, בדורות הללו נפל למוד התורה מאד מאד, כי בדורות הקודמים גדולי הרבנים היו עושים מופתים בלי שום שמות וכונות, אלא על-ידי שעסקו הרבה בתורה וכו' לעשות אותות ומופתים (שיחות-הר"ן, סימן יז), ועל-כך העקר תכניסו את עצמכם בלמוד התורה הקדושה, ואל תסתכלו על שום לץ והולך בטל וכו' וכו', אסור לכם בכלל להתעסק עם טפוסים כאלו, אתם צריכים רק לברח אל תוך התורה הקדושה, ואל תוך ספרי רבנו ז"ל, ואז תצליחו דרככם, וזה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל.

נא ונא תתחזקי ותתנועדי בכל יום לדבר ביחד מדברי רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה תצליחו מאד.

מה אמר לכם, אני רואה עתיד גדול לדבר רבנו ז"ל, שייכבש את כל העולם כולו, כי בעוונותינו הרבים, עובר על בני הנעורים מה שעובר, רחמנא לצלן וכו' וכו' (אני מקבל בכל יום מכתבים מבחורים), ולכן אני רואה עתיד גדול לאור רבנו ז"ל, שייכבש את נשמות ישראל ויקרבם אליו יתברך, ובפרט בעיני אמונה ידוע אף שרבנו ז"ל צעק מאד מאד, שהולכת אפיקורסות גדולה מאד, וצריכים להתחזק באמונה פשוטה, כי בעוונותינו הרבים, אנחנו רואים אף שהערב-רב מתפשט מאד מאד, ועל-כך מי שרוצה להנצל מהם, עליו לברח אל תוך ספרי רבנו ז"ל.

הנה עוד מעט יהיה ראש השנה, וצריכים להשתוקק מאד מאד לבא אל ציון רבנו ז"ל, ובעוונותינו הרבים, הציון סגור ומסגור, כי אי אפשר לבא לשם, ובפרט על ראש השנה, אז כ"א להתקבץ במקום שמתקבצים אנשי שלומנו היקרים, ואני מזה להקדוש-ברוך-הוא, שייגיע עוד זמן שיפתח ציון רבנו ז"ל, ויבאנו שם אלפים ורבות רבות רבות וכו' וכו' וכו', בלי שום גזמא כלל, כמובא במגילת סתרים.

היה טוב שתבואו פעם בליל רביעי לבית מדרשונו, שאני לומד

שְׁעוֹר בְּרַבִּים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" זֶה כְּמָה שְׁנַיִם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקִיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי נְרַעִי, הַבַּחֲוֹר הַיָּקָר
לִי מְאֹד, נָרָה לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נָרוּ
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ כָּבֵר קִבְּלֹתִי כְּמָה פְּעָמִים, אַךְ בְּעוֹנוֹתַי הַרְבִּים, מְרַב
טְרוּדוֹתַי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ, וּבְאַמַּת הַצֶּדֶק עִמָּךְ, וּתְבַקֵּשׁ
עָלַי שְׁאֲזוּכָה לְכַתֵּב לְךָ בְּכָל פְּעַם.

אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת עַל-כָּל-פְּנִיִם
מְרַגֵּעַ זֶה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתַעֲבִיר מִדַּעְתְּךָ כָּל הָעֵבֶר עָלֶיךָ. וְצָרִיךְ
לְהִיּוֹת סֹבְלָן גָּדוֹל בְּכָל עֵנִינוּ, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה יְהִיָּה אִיךָ
שִׁיְהִיָּה, וּבִזְזָה תְלוּיָה כָּל גְּאֻלַּת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי נְיּוּת, וְאֶפְלוּ
בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, שֶׁמְכַרְחָה לְהִיּוֹת כְּמוֹ
שְׂאֵנִי רוּצָה וְכוּ', רַק מְעֻט וְעוֹד מְעֻט, וְכֵן לְאֵט לְאֵט מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ,
עַד שֶׁבְּרַבּוֹת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים יִזְכֶּה לְטִיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, וְכֵן בְּתַפְלָה — לְהַתְּפַלֵּל קֹדֶם עַל מְדָה זוֹ וְאַחֲרֶיךָ עַל
מְדָה שְׁנֵיָה, עַד שִׁיִּזְכֶּה לְחַקֵּן כָּל מִדּוֹתָיו. וְהַתְּחִלָּה שֶׁל תַּקּוּן הַמִּדּוֹת
צְרִיכָה לְהִיּוֹת מִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַיְסוּדִית וְהַעֲקָרִית
בִּיְהוּדוּת וּבִקְיוֹם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כִּי דֶרֶךְ הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ תְּמִיד אֶל
הַעֲצוּבֹן מִפְּאֵת חֲמָרוֹ, אֲשֶׁר עָקְרוּ כְּלוּל מִיְסוּד הַעֲפָר, וְכָל מֵה
שֶׁתִּשְׁמַח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה שִׁיִּתְרַחֵב מִחֶךְ וְדַעְתְּךָ, וְתִזְכֶּה לְאַמוּנָה
כְּרָה וְנִקְיָה, לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְדַבֵּר גָּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן הַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, כִּי אֶפְלוּ מֵה שְׁנֵאֲרַע עַל-יְדֵי בְּעַל
בַּחִירָה, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבִידִיעָה זוֹ נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים

אֲשֶׁר א' תְּקִיט בַּנְּחָל קִיט

וְהַמְרִירוֹת וְכוּ'. וְצָרִיף לְהִתְחַדֵּשׁ בְּאַמוּנָה בּוּ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה מִחֻדָּשׁ, וְלָשִׁים לִפְנֵי עֵינָיו, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, אַף שְׂמַנְח עַדִּין בְּמִקּוֹם שְׂמַנְח.

מָה אָמַר לָךְ, חֲמֻדַּת לְבָבִי, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים, שְׂזַכִּינוּ לְזִכּוֹת נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל נִזְכָּה לְתַקּוֹן נִצְחִי; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנֵּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְהִנֵּה, יְדִידֵי הַיְקָר, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיּוֹת לְהוֹלֵד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הַקְּדוּשִׁים, אָבִיךָ וְשְׁנֵי זְקֵנֶיךָ הֵם מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אִתָּהּ יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כַּמָּה מְרִירוֹת וְצָרוֹת וְיִסּוּרִים יֵשׁ לְמִקְרָב חֻדָּשׁ, עַד שְׂזוֹכָה לְהַפְשִׁיט אֶת בְּגָדָיו וְכוּ' (עַן לְקוּיִט-מוֹהָר"ן, חֲלַק א', סִימָן יד), שֶׁהֵם הַלְבוּשׁ הַגָּשְׁמִי שֶׁקָּבַל מֵהֵם וְכוּ' (בְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל), וְכַמָּה צָרוֹת וּמְנִיעוֹת יֵשׁ לוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט הַנוֹגֵעַ לְעֶסֶק רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וְתְהִלָּה לְאֵל, אִתָּהּ נִצְלַתְּ מִכָּל זֶה. נָא וְנָא לְשַׂכַּח מִהַפֵּל, וְתְהִיָּה רְגִיל תְּמִיד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֻדָּשָׁה, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, תְּצִיר בְּדַעְתְּךָ, שְׂאִינְךָ צָרִיף לְאַחֲרִים, אִתָּהּ בְּנִי, אָחִי וְחֻבְרִי, תְּכַנִּיס אֶת כָּל מַחֲךָ בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה, לְהַתְּמִיד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְרַח לָךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתִסְפֹּר לִפְנֵי יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפֶרְטֵי פֶרְטִיּוֹת. יְדִידֵי הַיְקָר, הַחֲזוֹק בְּלְמוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי זוֹהֵי זְכוֹת גְּדוּלָּה לְנִשְׁמָה, וְכֵן תְּתַמִּיד מְאֹד בְּשְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם, וְתַרְקַד בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, אֲפִלוּ בֵּינְךָ לְבֵין עֲצָמְךָ, וְאֵל תְּתַבְּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, כִּי בְּמִצְוֹת הַשְּׂמִחָה, הָעוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, אֲסוּר לְהַתְּבַשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי הַשְּׂמִחָה בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂתְּהִלָּה לְאֵל, אֲנִי נִרְאָה אִיךָ שְׂאֲנִי, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי מְאַמֵּין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא בְּרָא וְיָצַר וְעָשָׂה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְעַדִּין מְחִיָּה וּמְקִיָּם וּמְהוָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי דוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֲלֻקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂמִחָה זוֹ הִיא הַמְּדַרְגָּה הַכִּי גְבוּהָה, שֶׁהָאָדָם צָרִיף

להגיע אליה בזה העולם, וזו היתה מדרגת הנביאים ובני הנביאים, כי היו תמיד בשמחה עצומה, ומתדבקים בו יתברך, עד שבאים להתפשטות הגשמיות, והיו משיגים אורו יתברך בגלוי נפלא, ונשפע עליהם שפע אלקותו יתברך, שהיא הארת הנבואה, והיו שומעים הקול מדבר אליהם.

תמדת לבכי! גם אתה יכול לזכות לזה, אם תצית את רבנו ו"ל, ולא תטעה את עצמך. העקר לא להתבלבל מאחרים כלל, כִּאֲשֶׁר נהג התם הקדוש לומר: "זה מעשה שלי, וזה מעשה שלוי", והיה תמיד שש ושמת, ועל-ידי-זה זכה לדבר עם המלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ולעולם אל תפנס בוכוחים עם שום ברִיָּה בעולם, כי ימינו כצל עובר וכו', ועוד מעט נצטרך לשוב אל המקום שמשם חצבנו וכו', ועל-פן אין שום זמן כלל להפנס בוכוחים.

תמדת לבכי! תראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי, מרב אהבתי אליך, אֲשֶׁר נפשי קשורה בנפשך מאז שהייתי בארץ ישראל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אֲשֶׁר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

ראה להכניס את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע

אֲשֶׁר א' תַּקְכָּא בְּנַחַל קַכָּא

וְתֵאמִין שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית, וּבּוֹדָאי מִי שְׁקָם עֲלֵיךְ וְרוֹדֵף אוֹתְךָ, בּוֹדָאי תְּהִיָּה לוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָּה, וְזֶה בְּרוּר, אַתָּה צְרִיךְ רַק לְהִתְחַבֵּא אֶצֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִכָּל הַרוּצִים לְתַפֵּס אוֹתְךָ. וּבְאֵמֶת אִם יִהְיֶה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הָאֵמוּנָה הַקְדוּשָׁה שְׂאָדָם מְכַנִּיס בְּעַצְמוֹ תְּמִיד אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְצִיר לְפָנָי עֵינָיו, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הָאוֹר הַזֶּה, אִזּוּ הִיָּה נֹצֵל מִכָּל צְרוּתָיו; כִּי בְּאֵמֶת אֲסוּר לָךְ לְהִסְתַּפֵּל עֲכָשׁוּ עַל הַצְּלַחַת הַרְשָׁעִים, כִּי כֵן גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהָר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה), שְׁצָרִיכִים לְהִסְתַּתֵּר בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ בְּחִינַת יָד, הֵינּוּ יָד הַהַשְׁגָּחָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ תְּהִיָּה לְהַרְשָׁעִים מִפְּלֵה גְדוּלָּה, וְלֹא צְרִיכִים לִשְׁאֹל שׁוֹם קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת כָּלֵל, אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי צְדִיק וְיָשָׁר הוּא, וְיֵישׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהִבִּין, אֲבָל הַסּוּף שֶׁל הַרוֹדֵף הוּא מֵר מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט מִי שְׁרוֹדֵף אֶת אִישׁ כָּשֵׁר, לְבִסּוּף יָמוֹת בְּמִיתָה מְשָׁנָה וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן רֵאָה יְדִידֵי הַיְקָר! רַק לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַע-עוֹלָם, רַק לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, שְׂאֲנוּ זֹכִים לְדַעַת מִרְבִּי אֵמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, וְתִבְרַח לָךְ לְמָקוֹם שְׂאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִפְרֹשׁ אֶת כָּל שִׂיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיךְ בְּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר עֲלֵיךְ מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תַּקְכָּא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחֹר
 הַיָּקָר, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרֹ
 יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹעַח נֹצְחִים.

מַכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי בְּמָה פְּעָמִים, וְלֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

חֲמֵדָת לְבָבִי! עֲכָשׁוּ מִתְּחִיל אֲצַלְכֶם זְמַן חֲדָשׁ, נָא וְנָא לְהַשְׁלִיךְ
 מֵעֲצָמוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת וְהַיְלָדוֹת, וְ"תָמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ" (דְּבָרִים
 יח, ג), וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: הַתְּהַלֵּךְ עִמוֹ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפֶּה לוֹ, וְלֹא
 תַחְקֹר אַחֵר הַעֲתִידוֹת, אֲלֵא כָּל מָה שֶׁיָּבֹא עֲלֶיךָ קִבְּל בְּתַמִּימוֹת, וְאִז
 תִּהְיֶה עִמוֹ וּלְחַלְקוֹ, עֵינֵי שָׁם; וּבַפְּרָטִיּוֹת אוֹר וְדַעַת הָאֵמֶת שֶׁל רַבְּנוּ
 ז"ל, אֵי אֲפָשֶׁר לְקַבֵּל כָּלֵל עִם חֲכָמוֹת, כִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל הִיא
 תַּמִּימוֹת עֲמָקָה, עֲמָק עֲמָק. וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל קָדַם הַסְּתַלְקוֹתוֹ הַתְּאוֹנָן:
 "זָאל אֵיךְ זָאגָן אֵיךְ הָאֵב נִישֶׁט גִּינוּג גִּילְעֶרְנֵט, אֵיךְ הָאֵב נִישֶׁט גִּינוּג
 גְּעֵדָאוּעֶנֶט, קֶען אֵיךְ נִישֶׁט ווייל אֵיךְ הָאֵב גְּעֵהִיט דִּי צֵייט, נָאר
 ווער ווייסט אויב אֵיךְ הָאֵב יוצא גִּיווען דַעַם רַבִּינִים תַּמִּימוֹת"^ב.
 וְהוּא עָקֵר הַשְּׁלֵמוֹת בִּיהֲדוֹת, כִּי "תָּמִים" תַּרְגוּמוֹ "שְׁלִים", וְזֶהוּ עָקֵר
 הַשְּׁלֵמוֹת, וְכָל מָה שֶׁהוּא תָּמִים בִּיּוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן מְקַבֵּל יוֹתֵר מֵרַבְּנוּ
 ז"ל, וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת עֶסֶק הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ
 לִיחִיד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם שָׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וַיִּפְרָשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו
 יְתַבְּרֵךְ, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלָיו, זֶה אֵי אֲפָשֶׁר
 בְּשׁוּם אֲפֹן שֶׁבְּעוֹלָם עִם חֲכָמוֹת, וְעַל-כֵּן הַעוֹלָם רְחוּקִים כָּל כָּךְ מִזֶּה,
 מָה שָׂאִין כֵּן כְּשׁוֹזֻכָּה לְסַלֵּק דַעַתוֹ וְחֲכָמָתוֹ לְגַמְרֵי, אִז זוֹכָה לְדַבֵּר
 עִמוֹ יְתַבְּרֵךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל כְּשֶׁהָיָה יָלֵד קָטָן, אָף שֶׁהָיָה חָכָם וּבָר דַעַת
 גְּדוֹל, אָף תַּכְּף-וּמִיד הַבֵּין, כִּי בַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ אֶסוּר לְהִיּוֹת
 חָכָם, וְעַל-כֵּן הַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תַּמִּיד עִמוֹ יְתַבְּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת
 וּבַפְּשִׁיטוֹת כְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְהָיָה מִתְּמִיד גְּדוֹל בְּדַבֵּר זֶה.

וְעַל-כֵּן, חֲמֵדָת לְבָבִי, תִּתְחִיל לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה

(ב) אֵגִיר שֶׁלֹּא לְמִדְתִּי מִסְפִּיק, שֶׁלֹּא הַתְּפִלָּתִי מִסְפִּיק, זֶה אֵינִי יְכוֹל, כִּי שְׁמֵרָתִי עַל הַזְּמַן,
 אֲבָל מִי יִרְעֶה אִם יִצְאָתִי יְדֵי חוֹבַת הַתַּמִּימוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

עֲמוּ יִתְבַרְךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן שֵׁם אֱלוֹהֵינוּ שֶׁל עוֹלָם, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה הִיא עֲצָם אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַרְךְ רַק בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, וְעַל-כֵּן (תְּהִלִּים קַלֵּט, ז): "אָנָּה אֱלֹהֵי מְרוֹחֶךָ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שֵׁם אֶתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱדָ." וְזוֹ כָּל כְּוִנַּת אֱלוֹהִים (עֵינֵינוּ לְקוּיֵי-מִוְהַרְוֵנוּ, חֶלֶק א', סִימָן ו'): לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַרְךְ בְּכָל מְקוֹם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, אֵל תִּכְנַס בְּכּוֹחֵי עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק הַתְּמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מְלַבֵּד אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁל הַיְשִׁיבָה שְׁזָה יִהְיֶה הַשְּׁעוֹר עֵינֵינוּ שְׁלֶךְ, וְתִחְזֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסֻפָּר, תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ סֹדֵר בְּשִׁלְחָן עָרוֹף מְחַבֵּר רַמ"א לְחֹזֵר כָּל אַרְבַּעַת חֻלְקֵי שִׁלְחָן עָרוֹף, וְלִהְיוֹת רְגִיל בְּאַמִּירַת מְשֻׁנּוֹת וְעוֹד מֵה שִׁתְּרָצָה, אֲבָל הַכֹּל בְּדַעַת, וְתִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, שְׂזֻכִּית לְהִתְחַבֵּר עִם הַצְּדִיק הָאֱמֵת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, שֶׁהוּא מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, חֲסִידֵי בְּרַסְלָב, וְתִהְיֶה לָּאֵל, אֶתָּה לּוֹמֵד בִּישִׁיבַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע, שִׁמְדַת הַשְּׁמִחָה הִיא הַיְסוּד בְּחַיִּים וְקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוּת, כִּי עַל כָּל אָדָם עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וּבְלִבּוּלִים, וְהַשְּׁמִחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמִּחָה וְהַדַּעַת, וּמְצִילָה מִכָּל מִינֵי נִזְקִים, וּמְאִירָה לוֹ בְּכָל חֲשִׁכוֹתָיו וּבְכָל עֲנִיּוֹ. וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַרְךְ קוֹרָא לָךְ בְּכָל רִגַע וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל יוֹם שֶׁתְּשׁוּב אֵלָיו מֵרַב אֲהַבְתּוֹ אוֹתְךָ; כִּי בְּאַמֵּת הַשֵּׁם יִתְבַרְךְ הוּא תְּמִיד לְעֹזֵר וּלְסִיוֵעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁלֹּא יֵאבֹד, חַס וְשָׁלוֹם, בְּעוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וְקוֹרָא לוֹ, כִּי מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַרְךְ (עֵינֵינוּ שִׁיחוֹת-הַרְוֵנוּ, סִימָן נב), אִךְ הָאָדָם אֵינוֹ מִבִּין זֹאת, וְאִךְ שׁוֹנְכֵסֶת בְּמַחְשַׁבְתּוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה, שְׁזָהוּ הַקּוֹל מְלַמְעֵלָה שֶׁקוֹרְאֵינוּ לוֹ, אִךְ מְסִיחַ דַּעַת מְזָה. וּבְאַמֵּת כְּשׁוֹכֵימִים לְהַטּוֹת הַיֵּטֵב אֶת הָאֲזָנוֹ, שׁוֹמְעִים אִיךְ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַרְךְ קוֹרָא לָאָדָם אֵלָיו יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, וּכְשֶׁאֵין הָאָדָם בְּטָלָן, וְרוֹדֵף אַתְּרוֹ יִתְבַרְךְ בְּשִׁמְחָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, אֲזוֹ יְכוֹל לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַרְךְ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵינוּ חֻלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ. חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וּבְכַפְרֵט עֲכָשׁוּ בְּעוֹדֶךָ בְּחוֹר צְעִיר, אִם תִּצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל, תַּעֲשֶׂה וְתַצְלִיחַ הַרְבֵּה מְאֹד בְּרוּחָנוּת

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תַּקְכַּב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו יודעים מרבי אמת פנה, רבי נורא ונפלא פנה, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל, וזו צריכה להיות כל שמחתנו. ובאמת רבנו ו"ל התבטא פעם ואמר (שיחות-ה"ן, סימן קעז): ראוי לכם לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי פנה וכו', עיין שם; ובאמת אין לנו שמחה יותר גדולה מזו, כי מה היינו עושים בלי רבנו ו"ל, בלי הלמודים שלו, בלי ההתחזקות שלו, כאשר כל אחד ואחד יודע מה שעובר עליו, ובפרט שזכינו כבר להיות אצל ציון רבנו ו"ל כמה פעמים, בזה ראוי לנו מאד מאד לשמח, ועוד יעזר הקדוש-ברוך-הוא שגנזה להיות הרבה פעמים אצל ציונו הקדוש, ולעת עתה צריכים ללמד הרבה בספרו הקדוש והנורא, אשר פניו, שכלו וחכמתו שם הם, וצריכים להחזיר בעצמו את למודו הטוב, עד ששום דבר שבעולם לא יוכל לנתק אותו מרבנו ו"ל, וזה הנסיון הכי קשה, כי גם על זה צריכים רחמים רבים הן מבית והן מבחוץ, שלא יבלבלו אותנו כלל, כי גם מבפנים יש כל מיני דמיונות וכו' וכו', וצריכים לדעת שענין רבנו ו"ל הוא פשוט להיות דבוק בחיי החיים בו יתברך, ולהתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שהוא פשוט יותר חשוב יותר, וכן להתעורר בכל לילה ולומר תקון חצות,

וּלְבָבוֹת עַל גְּלוּת הַשְּׂכִינָה וְעַל צָרוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל צַעַר כָּל הָעוֹלָמוֹת,
וְלִהְתַּמִּיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְהִיּוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב וְעַרְבוּת מִזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה לְהֶאֱרִיךְ בְּעִנְיָנִים אֵלֶיךָ,
אָבֵל אֲנִי מִקְוֶה שֶׁנִּתְרָאֶה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְאֲז נֶאֱרִיךְ וּנְדַבֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּכְבֵּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל, אֶהוּבִי, אַחִי וְרַעֲי הַיָּקָר, נֵר
לְהַצְדִּיק, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אוֹר הָאוֹרוֹת,
הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיךָ וְכו' ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר שֶׁכָּרָא הוֹדַעְתָּנִי שְׂאִינְךָ בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי, אַךְ לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְף־וּמִיד. וְהִנֵּה אֲקַוֶּה
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּנֵדָאֵי יִרְפָּאךָ וְיַחְלִימְךָ, וְיַחֲזִיק אוֹתְךָ בְּתוֹךְ שְׂאֵר
חוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּזְכוּת הָאֵשֶׁל הַגָּדוֹל שְׂאֵנוּ חוֹסִים בְּצִלוֹ, וְיִקְיָם אֲצִלְךָ
(יְרַמֶּה לֵג, ו): "הַנְּנִי מַעֲלָה לָהּ אֲרוּכָה וּמְרַפָּא וּרְפָאִתִּים וְגַלִּיתִי לָהֶם
עֲתָרַת שְׁלוֹם וְאַמֶּת", וְהוּא עַל דְּרָךְ שֶׁכָּתַב רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן נו), כִּי שְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה נז, יט):
"שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֲוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאִתִּיו", כִּי עַקֵּר הַחוֹלָאֵת,
חַס וְשְׁלוֹם, הוּא מַחֲמַת הָעֵדֶר הַשְׁלוֹם, הַיְנוּ מַחֲלַקַת הַיְסוּדוֹת,
שִׁיְסוּד אֶחָד מִתְגַּבֵּר עַל חֵבְרוֹ, וְשְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה, עֵינֵי שָׁם; וְשְׁלוֹם
וְאַמֶּת הֵם דְּבָר אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (זְכַרְיָה ח, יט): "וְהָאֱמֶת וְהַשְׁלוֹם
אֶהְיֶה", כִּי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁלוֹם (שְׁבַת י), וְצָרִיךְ לְמַצֵּא
אֶת הַשְׁלוֹם שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְאֹרְעוֹתָיו וּבְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר
עָלָיו — בֵּין בְּטִיבוֹ וּבֵין בְּעִיקוֹ, חַס וְשְׁלוֹם (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן לג), וּבְזֶה בְּעֵצְמוֹ יִמְשָׁכוּ עָלָיו רַחֲמִים וּרְפוּאוֹת וְיִשְׁעוֹת, כִּי

(משלי כח, כ): "איש אמונות רב ברכות", על-ידי שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, וגם במקומי ובמצבי שם גנוז אלקותו יתברך, כי דבר גדול ודבר קטן אינו נאָרע בעצמו, אלא בהשגחת המשגיח, דבר זה בעצמו יביאו לרפואה ולישועה וכל טוב סלה — אמן!

ושמעתי מר' לוי יצחק, שעקר האמת הוא כשמביא שלום, כי אם האמת שלו מביאה מחלוקת, צריך להשליך אמת כזו, ודברי פי חכם חזן. וזכר מאמרם ו"ל (גדרים מא): אין החולה עומד מחליו, עד שמוחלין לו כל עוונותיו. ובפרט אתה, שעבר עליך חלי כבד כזה, בנדאי הקדוש-ברוך-הוא מחל על כל עוונותיך, ותתן לו תודה והודאה, כי ארבעה צריכין להודות, ואחד — חולה ונתרפא (ברכות נד.). וכבר ידועים לנו דברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שכל חכמי הרופאים האריכו, שכל החלואות הבאים על בני-אדם הם מסבת העצבות והמרירות שנופלת עליהם בכל פעם, "והשמחה היא רפואה גדולה".

ועל-כֵּן, חמדת לבבי, תעשה כל מיני פעולות שבעולם להמשיך עליך מדת השמחה, לשמח מאד מאד בו יתברך, שזהו עקר שלמות השמחה. ותדע כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, והוא אוהב אותך מאד מאד ורוצה בך, ואף בתקף חלשתך, ראה גם ראה לרקוד קצת ולהכות כף אל כף, כי השמחה והרקודין ממתיקין את כל הדינים, ורבנו ו"ל אָמר: כשאדם נחלש, צריך להניח הכל, שער און אייזין אנועק גילייגט, ולשמור מאד מאד על הבריאות; ועל-כֵּן תראה עכשו לאכל ולשתות הרבה, ויקים אצלך (שמות כג): "ויברך את לחמך ואת מימך, והסירותי מחלה מקרבך, וכמו שפרש רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), שעל-ידי תפלה, נמשכים פחות הרפואה לתוך לחם ומים, ותהיה לו רפואה על-ידי לחם ומים, עין שם; וכשתגיע ל"ווצבא השמים לך משתחווים", תבקש ממנו יתברך, שתמשך רפואתך בלחם ובמים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלא). ולמען השם, אל תניח את העגמת נפש והחלישות הדעת אצלך

אֲשֶׁר א' תִּקְדֵּד בְּנִחַל קְבוּז

אֲפִלוּ כְּרָגַע, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, אִוֵּר הַחַיִּים, וּבְיָדָיו יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּזֶה וּבְכָא, רַק לֹא לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה (אֲפִלוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ), כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אִוֵּר רַבֵּנוּ ז"ל מֵאִיר בְּךָ בְּמִדָּה גְּדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ יַחַד בְּהִיוֹתְךָ אֲצִלִּי, וְאִקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁבִקְרוֹב תּוֹכֵל לְתוֹר לְעִבּוֹדְתְךָ, עִבּוֹדַת הַקִּדְּשׁ – תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הָעֵקֶר לְהִיוֹת בְּנִחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, לְהִיוֹת עִיל שִׁיף וְנִפְיָק וּמוֹחֵל תָּמִיד עַל עֲלֻבוֹנוֹ.

יְדִידְךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

תִּדְעַ שְׁאֲבִיךָ טִלְפָּן אֵלַי כַּמָּה פְּעָמִים לְדַעַת שְׁלוֹמְךָ, וְגַם אָמַר לִי שְׁכַתְּבָ אֵלַיךְ שְׁתַּחֲזוֹר לְכָאן, אֲכַל עֲכָשׁוּ דְבַר עִם אַחִיךָ, וְאָמַר לוֹ, שְׂאִתָּה מְרָגִישׁ יוֹתֵר טוֹב, וְעַל-כֵּן אָמַר לִי אֲבִיךָ, שְׂאֲכַתְּבָ לְךָ אִם אִתָּה רוּצָה לְהַשְׁאֵר בְּאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל – הוּא מְסַכֵּים, וְגַם אָמַר לִי, שֶׁהוּא יִשְׁלַח לְךָ מְעוֹת כַּמָּה שְׁתַּרְצָה, רַק תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ. וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד שְׂתַכְתְּבָ לוֹ אִיזָה מְכַתְּבָ, כִּי פְּשׁוּט תַחֲיֶה אוֹתוֹ, וּמְצוֹת כְּבוֹד אֲב, וּבְכַפְרִטְיוֹת לְהַחֲיֹת אֶת אֲבִיו, זוֹהִי מְצוּהָ רַבָּה מְאֹד מְאֹד.

א' תִּקְדֵּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְּשׁ לְסִדֵּר שׁוֹפְטִים הִתְשַׁלֵּד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַאֲבִרְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָנוּ עֲצָה אַחֲרַת רַק הָעֲצָה שְׁגָלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, וְהוּא תְפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְהִיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל הַמְטָעִים אֶת הָאָדָם וְשׁוֹכְרִים אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְאִי אֲפָשֶׁר לְהַנְצִיל מִכָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל אֲלֹא עַל-יְדֵי תְפִלָּה, וְעַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר

הרבה עמו יתברך, לאט לאט מזדכך מחו ודעתו, עד שזוכה למצא את נקדת האמת שבו, כי בכל אחד ואחד יש נקדת צדיק שהוא נקדת האמת, ועל-כן תפל"ה גימטריה אי"ש צדי"ק, כי אי אפשר להיות איש צדיק אלא על-ידי תפלה, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל מה שהוא צריך, הוא מבקש ומתפלל רק להקדוש-ברוך-הוא. וידוע שפעם אמרו אנשי שלומנו למוהרנ"ת ז"ל בשעה שהדפיס את ספרו "לקוטי-תפלות": איר קערט צו זיין דער בעל תפלה¹, ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל: דער בעל תפלה איז דער רבי², אבער אויב איך בין פון דעם קיסר'ס לייט בין איך דער מליץ³, כי אני יכול להמליץ טוב על הכי גרוע ועל הכי רחוק, ואם הייתי כותב למוד זכות, הייתי יכול לכתב כמה בויגען על כל אחד ואחד להמליץ בעדו, כי באמת אנחנו רואים את מוהרנ"ת ז"ל בספריו הקדושים, איך שהוא מלא התחזקות, מלא המלצת טוב על נשמות ישראל; ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד את ספרו הקדוש והנורא "לקוטי-הלכות", שבו נמצא הרבה התחזקות, וכן יתמיד מאד באמירת "לקוטי-תפלות" הקדושים שלו, והעולה על הכל שידבר הרבה עמו יתברך, כי זה קרוב מאד מאד ללב, כי אדם יכול לשפך את לבו בנקל על-ידי שמדבר בשפה עצמית, אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו. ואנשי שלומנו היקרים היו אומרים: אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל אלא להתודע מהעצה של התבודדות, פכר היה פדאי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

(ג) לכם ראוי להיות הבעל תפלה.

(ד) הבעל תפלה הוא רבנו ז"ל.

(ה) אכל אם אני מאנשי המלך אני המליץ (עין ספורי-מעשיות, מעשה יב).

(ו) גלינונת.

א' תַּקְחָה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבָיו, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַעוֹסֵק בְּצִרְכֵי צְבוּר בְּאַמוּנָה לְמַעַן הַגְּדִילַת שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, נָר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עֲלֵינוּ ... נָרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֵצַח נֵצַחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, הַקָּל לְךָ בְּמִצְבְּךָ, וְאַתָּה בְּעִצְמְךָ רוֹאֵה שְׁכָל הַבְּלָבוּלִים בָּאִים מִחַמַּת קְלָקוּל הַשִּׂמְחָה. חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשִּׂמְחָה הוּא כְּשִׂמְכָנִים בְּדַעְתוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע שֶׁדָּבָר גְּדוּל וְדָבָר קָטָן, הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַ פְּרִטֵי פְּרִטִית, וּבְכָל מִינֵי חֲשׁוֹת, וּבְכָל מִינֵי מְרִירוֹת וְצָרוֹת, יְסוּרִים, בְּלָבוּלִים וְהִרְפַּתְקָאוֹת הַעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, גַּם שֵׁם גָּנוּז וּמִסְתָּר אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ בַעַל בַּחֲרִיהַ הַמְצַעֵר אוֹתִי, גַּם הוּא נִשְׁלַח מִלְמַעְלָה, כְּדֵי לְשַׁבֵּר אֶת לְבִי בְּשִׁבְרֵי שְׁבָרִים, כְּדֵי שְׂאֻזְכָּה לְבֵא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי (תְּהִלִּים לֵד): "קְרוֹב ה' לְנִשְׁבָּרֵי לֵב וְאֵת דֹּכָאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ", כִּי דִיְקָא מִי שֶׁשְׁבוּר בְּעִצְמוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ קְרוֹב אֵלָיו, וְאִם בָּא וּמְסַפֵּר לוֹ אֵת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, אֵינוֹ זֶז מִשֵּׁם עַד שֶׁמוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ; וְאֵף שֶׁעוֹבְרִים עִתִּים וְזִמְנִים וּמִבְּקָשִׁים עַל אֵיזָה דָּבָר, וְעַדִּין לֹא נוֹשְׁעִים, צְרִיכִים לִידַע, שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ כְּוָנָה עֲמָקָה, אֲשֶׁר אֵין בְּדַעַת שְׁכָל אָנוּשִׁי לְהַשִּׁיגָה וְלַהֲבִינָה, וְאָנוּ צְרִיכִים רַק לְבַקֵּשׁ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפְרִטֵי פְּרִטִיּוֹת כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ מִמֶּשׁ, וּכְדֶרֶךְ שְׂאָדָם מְסַפֵּר לְפָנָיו חֲבָרוֹ אֵת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפְרִטֵי פְּרִטִיּוֹת, הַעֲסָקִים שְׁלוֹ וְהַסְכְּסוּכִים שְׁלוֹ שֵׁישׁ לוֹ עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם זֶה אוֹ לְמָקוֹם זֶה, וְנִתְהַנֶּה לוֹ דָּבָר זֶה אוֹ דָּבָר זֶה וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן וְיוֹתֵר מִכֵּן צְרִיף לְהִרְגִיל אֵת עִצְמוֹ לְבֵא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר וּלְגַלּוֹת לוֹ הַכֹּל כְּמוֹ שֶׁמְדַבְּרִים עִם חֲבֵר טוֹב, וְאֵף שֶׁעַדִּין מְרַגִּישׁ שְׂאֵין רְחוּק כְּמוֹהוּ בְּכָל הָעוֹלָם, וְהוּא רְחוּק מְאֹד

מאד מִמְּנוּ יִתְבַּרֵּךְ, אֲף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיף לְזִכֹּר מֵה שְׁאֲמְרוּ חַו"ל (סנהדרין מג:): בְּזִמְנֵי שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, אָדָם מִקְרִיב עוֹלָה — שְׂכַר עוֹלָה בְּיָדוֹ, מִנְחָה — שְׂכַר מִנְחָה בְּיָדוֹ, אֲכָל מִי שִׁדְעָתוֹ שְׁפֵלָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב כָּל הַקְּרָבֹנוֹת כְּלָן, שְׁנֹאֲמַר (תהלים נא, יט): "זַבְחֵי אֱלֹקִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה", וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׁאִין תִּפְלְתוּ נִמְאָסֶת, שְׁנֹאֲמַר (שם): "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה", וְאִז דִּיקָא כְּשִׁתְּרָגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת גְּדוּלָה, אֲף שְׁעָדִין עוֹבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוֹבֵר, אִזִּי תִזְכֶּה שִׁתְּשֶׁרָה שְׂכִינָה בָּךְ; כִּי עַקֵּר הַמְּשַׁכֵּת הַשְּׂכִינָה הוּא רַק עַל־יְדֵי תִפְלָה, וְהַשְּׂכִינָה הִיא שִׁמְחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל (עֵין לְקוּטִי־הַלְכוֹת, הוֹדָאָה, הַלְכָה ר), כִּי הַתִּפְלָה מִפְּשֻׁטֶת אֶת כָּל הָעֲקוּמוּמִיּוֹת שְׁבַלֵּב וְנִתְיָשֵׁר הַלֵּב, וְזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), וּבִבְאֻמַּת אִין לָךְ עוֹד שִׁמְחָה כְּשִׁמְחָה זֹה, שִׁתְּדַע שְׁבַכְל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהוּא אֲתָךְ, עֲמָךְ וְאֲצִלְךָ; כִּי בִבְאֻמַּת כְּשִׁישׁ רַק מְעַט יֵשׁוּב הַדְּעָת, רוֹאִים וּמְבִינִים אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מַחִיָּה וּמְקַיָּם וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה מִמֶּשׁ, וְהַכֵּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַמְּלַכְשׁ בְּלִבּוֹשִׁים אֵלּוֹ — דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וְדַבֵּר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּירוֹ בְּפֶה וּמִכָּל שִׁכְן בְּכֹתֵב, כִּי עַל זֶה נֹאֲמַר (תהלים קלה, ה): "כִּי אֲנִי יִדְעָתִי כִּי גְדוֹל ה' וְאִדוּנִינּוֹ מִכָּל אֱלֹקִים", אֲנִי דִיקָא, כִּי גְדֻלַּת הַבוֹרָא אִי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר אֶחָד לְחַבְרוֹ, וְאֶפְלוֹ לְעֲצָמוֹ (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן א'), וְאֲף שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ מֵה שְׁעוֹבֵר, אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל, וְאֲף שִׁישׁ לוֹ צְרוֹת וּבִלְבוּלִים וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, וְעוֹבֵר עָלָיו כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי עֲנִינּוֹ וּבְחִינָתוֹ, וְהוּא שְׁבוּר בְּעֲצָמוֹ כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, וּמְרָגִישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּתוֹלַעַת הַרוֹחַשֶׁת עַל הָאָרֶץ, דִּיקָא אִז הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עִמּוֹ, (יִשְׁעִיָה נז, ט): "כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשַׁכּוֹן וְאֶת דְּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ, לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפִלִים וְלְהַחֲיוֹת לֵב נְדָכָאִים; וְאֲמְרוּ בְּגִמְרָא (סוּטָה ה): "וְאֵת דְּכָא" וְכוּ', רַב הוּנָא וְרַב חֲסֵדָא, חַד אוֹמַר אֲתִי דְכָא, וְחַד אוֹמַר אֲנִי אֶת דְּכָא, וּמִסְתְּבַרָא כְּמֵאן דְּאָמַר אֲנִי אֶת דְּכָא, שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַנִּיחַ כָּל הָרִים וּגְבָעוֹת וְהַשְּׂרָה שְׂכִינָתוֹ עַל

אֲשֶׁר א' תַּקְחָה בְּנַחֵל קְלָא

הַר סִינַי וְכוּ', עַיִן שָׁם; כְּכִיכּוֹל בְּעֶצְמוֹ בָּא וְשׁוֹרָה אֶצְלוֹ, הַיֵּשׁ שְׁמָחָה
כְּשִׁמְחָה זֹו, כְּשִׁאֲדָם יוֹדַע וּמֵאֲמִין שְׁשׁוֹרָה אֶצְלוֹ, וְאִף שֶׁהוּא רִיק
מִכָּל וְכֹל, וְאִין בּוֹ שׁוּם דְּבַר וְכוּ' וְכוּ'. וְכֵן הוּא בְּגִמְרָא (שְׁבַת סו):
הַסֵּנָה הַסֵּנָה לְאוּ מִשׁוּם דְּגִבְיַתָּהּ מִכָּל אֵילָנֵי אֲשֶׁרִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שְׁכִינְתִּיהָ עֲלֶיהָ, אֶלָּא מִשׁוּם דְּמִיַּכְתָּהּ מִכָּל אֵילָנֵי אֲשֶׁרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׁכִינְתִּיהָ עֲלֶיהָ, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, אַחֵי, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ
בְּכָלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת, וְאִסוּר לְהַחֲלִישׁ אֶת הַדַּעַת גַּם מִעֶצְמוֹ, מִמָּה
שְׁעוֹבֵר עַד עֶכְשָׁו, רַק לְדוֹן אֶת עֶצְמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין
לְדוֹן אֶת חֻבְרוֹ לְכַף זְכוּת, צָרִיכִין לְדוֹן גַּם אֶת עֶצְמוֹ לְכַף זְכוּת (עַיִן
לְקוּשְׁטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ), וְתִרְאֶה לְשִׁמַּח אֶת עֶצְמְךָ בְּכָל מִינֵי
פְּעֻלוֹת וְעֻצּוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, כִּי הַשְׁמָחָה הִיא הַעֲקָרִית
בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְכָל מָה שְׁאֲדָם שְׁמַח יוֹתֵר,
כְּמוֹ-כֵן מְצַלִּיחַ יוֹתֵר, וְכְמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמָחָה,
חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׁמַח תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; וְאִף
שְׁקֻשָּׁה וְכָבֵד מְאֹד מְאֹד לְשִׁמַּח מִפְּאֵת פְּגָעֵי וּמִקָּרֵי הַזְּמַן, צָרִיכִים
לְעֻשׂוֹת כָּל מִינֵי עֻצּוֹת, וְצָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה,
וְשִׁמְחָה וְהַתְּבוּדָה, הֵם שְׁנֵי רַגְלֵי הָאָדָם לְלַכֵּת וּלְעֹבֵר אֶת זֶה
הָעוֹלָם, וְאֶחָד מִחֻזֵּק אֶת הַשְּׁנַי, וְכִשְׁחָסַר לוֹ דְּבַר אֶחָד, הָרִי הוּא
כְּחֹגֵר מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לֵילֵךְ וּמִכָּל שְׁפָן לְרוּץ, כִּי שְׁמָחָה
וְהַתְּבוּדָה הֵן שְׁתֵּי הַבְּקִיאִיּוֹת שְׂרַבְנוּ ז"ל מְגַלְּהָ לָנוּ שְׁצָרִיךְ לְכָל
אֶחָד (עַיִן לְקוּשְׁטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר), מְצַד אֶחָד — לְבַקֵּשׁ תָּמִיד
מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ שְׁיַעֲזוֹר לוֹ, וּמְצַד שְׁנַי — לְרַקֵּד תָּמִיד בְּשִׁמְחָה
וּרְקוּדִים, שְׁמָחָה שְׁאִין לָהּ סוּף וְקֵץ. וְלְעוֹלָם תַּחֲקֹק בְּדַעְתְּךָ שְׁאִינְךָ
צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, זְכִיתָ לְהַתְּוַדַּע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה,
רַבִּי הַמְּלַמֵּד וּמְחַזֵּק אוֹתְךָ, רַבִּי הַמְּחַיֶּה אוֹתְךָ, כִּי רַק רַבְּנּוּ ז"ל מְבִין
אוֹתְךָ, וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מְבַנֵּי-אָדָם הַמְּחַלְשִׁים אֶת דַּעְתְּךָ, וְתִבְרַח רַק

זו סנה, סנה! לא בגלל שהנך גבה מכל האילנות השרה הקדוש-ברוך-הוא שכינתו עליך.
אלא משום שהנך נמוך השרה הקדוש-ברוך-הוא שכינתו עליך.

אֵלָיו יִתְפָּרֵד, וְכֵן קָבַע לְעֲצֻמָּה שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסֻדְרָן, לֹאמַר:
מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף כְּסֻדְרָן דִּיקָא בְּכָל יוֹם מֵעַט
אוּ הִרְבָּה, וּבֵא יְבוֹא סוּף כָּל סוּף גַּם יוֹם יִשׁוּעָתָךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

יְדִידָךְ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תִּקְוֹ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֻדְרֵי שׁוֹפְטִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתָּנִי בְּבִשׁוּרָה
מִשְׂמַחַת שְׁנוּלֵד לָךְ בֵּין לְמִזְל טוֹב, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַזְכֶּנִּי
לְהַכְנִיסוֹ בְּבִרְיָתוֹ שֶׁל אֲבָרָהֶם אֲבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזַמְנוֹ.

אוֹדוֹת הַדִּיּוּק שְׁדִיקָתְךָ בְּבִרְכַּת "אֲשֶׁר קִדְשׁ יְדִיד מְבֹטָן וְכוּ",
עַל-כֵּן בְּשֹׁכֵר זֶה אֵל חַי חֲלַקְנוּ צוּרְנוּ צְנָה לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׁאָרֵינוּ
מִשַּׁחַת וְכוּ", אֵיךְ צְרִיכִים לְבִטָּא אֶת תַּבַּת צְנָה, וּבְאֵמַת יֵשׁ בְּזֶה שְׁתִּי
גְּרִסָּאוֹת, כִּי הַמְהַרְש"א בְּחִדוּשֵׁי אֲגָדוֹת גְּרִס לֹאמַר צְנָה בְּחִירִיק
וּבְקִמָץ כְּעִנְיַן תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה, וּבְשְׁלַחַן עָרוּף יוֹרֵה דַעְוָה, סִימָן רִסָּה,
מְצִינָן בְּחִדוּשֵׁי יַד שְׂאוּל מִהַגְּאוֹן ר' יוֹסֵף שְׂאוּל בַּעַל שְׂאוּלוֹת
וּתְשׁוּבוֹת שׁוּאֵל וּמְשִׁיב, שְׁיֵשׁ לְגְרִס צְנָה בְּפִתַח וּבְצִירִי, וְכֵן הוּא
בְּש"ךְ, וְכֵן אֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים וּמְנַהֲגֵי הָעוֹלָם לֹאמַר צְנָה בְּפִתַח וּבְצִירִי
לְשׁוֹן צְוּוּי עַל הַעֲתִיד, וְלֹא כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בְּמַהְרָש"א צְנָה בְּחִירִיק
וּבְקִמָץ, עֵינֵי שָׁם; וְהַבְּרָכָה הַזֹּאת מְזַכֶּרֶת כְּבָר בְּמִסְכַּת שַׁבַּת דָּף קל"ז:
עֵינֵי שָׁם; וְאֵנּוּ מְבַקְשִׁים וּמִתְחַנְּנִים אֲשֶׁר קִדְשׁ, שְׂיִצְחָק הִיָּה הָרִאשׁוֹן
לְהִיּוֹת נִמְלֵל לְשִׁמוּנָה, "עַל-כֵּן בְּשֹׁכֵר זֶה אֵל חַי חֲלַקְנוּ צוּרְנוּ צְנָה
לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׁאָרֵנוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׁם בְּבִשְׁרָנוּ.

אֲשֶׁר א' תּקִיז בְּנִחַל קִלַּג

ובמדרש (פרשת לך-לך) אמרו, שאברהם אבינו עומד בפתח של גיהנום, וכל מי שנמול אינו נכנס לגיהנום; ועל-כן אנו מתפללים ומבקשים, שלא נרד לשחת למען בריתו אשר שם בבשרנו בזכות המלה.

בענין הכבודים, ראה לותר, ותשתדל שיהיה רק שלום, תכבד את חמיד וגם את אביך העקר שיהיה שלום, כי בעת ברית אז מסלקים את הסמ"ך-מ"ם, ועל-כן דיקא הוא בא אז לעורר ומחלקת ומריבות, וצריכים לשמר מאד מאד להיות חכם ופקח, לא לתן כחות להסטרא אחרא והטמאה להתגבר אז על-ידי בלבולים ומחלקת, וכל מה שרק עובר, הן בענין השמות וכו' וכו' צריכים לשמר מאד שלא יהיה מחלקת בין האבא לבין חמיד, וצריכים חכמה עצומה על זה, כי הרבה פעמים השמחה מתהפכת להיות לתוהו וכו', וצריכים להשתדל מאד מאד אז להיות בשלום ולהתנהג בחכמה ובשכל.

ראה להזמין עניים על סעדת הברית, והוא דבר גדול מאד מאד ומועיל לתינוק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תּקִיז

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, שותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום שני לסדר ראה לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לשפח כל מה שעבר עליך עד רגע זה — הן ברוחניות והן בגשמיות, ותעשה התחלה חדשה

לְגַמְרִי, וְתִדַּע שֶׁהַעֲקָר בְּקִיּוּם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת הוּא מִדַּת
הַשְּׂכֵחָה, לְשִׁכְחָה הָעֵבֶר, וְאִזּוּ דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַצְלָחָה בְּכָל (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן,
סִימָן כו), וְהַשְּׂכֵחָה מֵהָעֵבֶר תְּבִיאֵוּ לְזִכְרוֹן דְּקִדְשָׁה, לְזִכֹּר בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִינֵנו רַבְּנֵנוּ ז"ל לְזִכֹּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאִתִּי (עֵין
לְקוּטִי-מִוֵּהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד). וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אָב
הַרְחֻמָּן, וְהוּא אִתָּךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ. כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרַךְ כָּלָל, וְהַכֹּל לְכָל הֵם עֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן
מֵה שִׁיךְ אִיזוּ הַתְּרַחֲקוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, צָרִיךְ רַק לִפְתּוֹחַ אֶת הַפֶּה
וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּסְפֹּר לִפְנֵי יִתְבָּרַךְ
אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל
אֶת עֲצָמוֹ בְּדַבָּר זֶה, אִזּוּ הוּא נִגְאָל מִכָּל גְּלוּתוֹ וְצָרוֹתָיו
וְהַרְפָּתָקְאוּתָיו, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ — שֵׁם בֵּיתוֹ, כִּי בְּלִי
הַתְּבוּדָדוֹת הָאָדָם הוּא מְבַלְבֵּל מְאֹד מְאֹד, וְהוּא תְּמִיד נֶעַ וְנָד, וְאִפְלוּ
כְּשִׁיּוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, מִחֲשַׁבְתּוֹ מְשׁוֹטְטֵת בְּכָל פְּנוֹת הָעוֹלָם, וְאֵין לוֹ
מְנוּחָה וַיִּשׁוּב הַדַּעַת כָּלָל, אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁכְחָה מִכָּל הָעוֹלָם,
וּמַעֲבִיר דַּעְתּוֹ מֵהַכֹּל וּמִפְשִׁיט וּמִסִּלֵּק מִחֲשַׁבְתּוֹ מִכָּל מִינֵי מִחֲשָׁבוֹת,
וְאִינּוֹ מִסְתַּכֵּל וְאִינּוֹ רוֹאֶה שׁוּם בְּרִיָּה, רַק מְדַבֵּק מִחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, הוּא דִּיקָא חֵי חַיִּים אֲמֵתִיִּים וְנִצְחִיִּים,
וּמִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּשַׁעֲשׁוּעַ דְּמִלְכָּא, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן כְּשֶׁזוֹכֶה עַל-יְדֵי
רְבוּי תַפְלוּת וְהַתְּבוּדָדוֹת לְזַכֵּךְ אֶת מַחוּ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ, שְׂאִזּוּ מְאִירִים
תְּמִיד לִפְנֵי עֵינָיו כָּל הַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים מִכָּל הָעוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
בְּרִיאָה יְצִירָה, עֲשִׂיָּה — ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן וכו', וּמִיַּחֲדָן תְּמִיד,
וּמוֹסִיף וּמַחֲדֵשׁ בְּכָל עֵת וְרַגַע יַחֲוִידִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה
מִזֶּה; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתּוֹ וְדַעְתּוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, וְלֹא יִרְאֶה
וְלֹא יִשְׁמַע וְלֹא יִרְגִישׁ, כִּי אִם עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ;
וְעַל-כֵּן חֲמַדַּת לְבָבִי, כִּלְךָ מִכָּל הַבְּלָבוּלִים שְׁלָךְ, וּשְׁמַע בְּקוּלוֹ שֶׁל
רַבְּנֵנוּ ז"ל הַמְתַּזֵּק אוֹתָךְ, אֲשֶׁר גַּם מִמְּקוֹמָךְ עֲדִין יְכוּלִים לְצַאת,
וּתְשַׁמַּח אֶת נַפְשְׁךָ עִם כָּל מֵה שֶׁתּוּכַל, כִּי שְׂמַחָה הִיא מְקוֹר הַקְּדוּשָׁה,
וְתִשְׁרִי לְעֲצָמָךְ נְגוּנִים שֶׁל שְׂמַחָה, וְתִרְבֶּה בְּשִׂיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֶךָ,
כִּי "שְׂמַחָה וְהַתְּבוּדָדוֹת" הֵם עֲקָרֵי הַיְסוּדוֹת בְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל;

אָשֶׁר א' תקכח בְּנַחֵל קלה

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֵנוּ, שְׁזַכֵּנוּ לְהַתְּדוּעַ מֵרַבֵּי אַמַּת כְּזֶה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, הַמְּסַלֵּק מֵאַתְּנוּ כָּל חִיזוּ דְהָאֵי עֲלֵמָא, וּמִטְעִים לָנוּ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת יְדִידוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה, אֲפִלוּ הוּא מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וְשִׁמְחֵתִי מְאֹד שְׁעֵשִׂיתָם קְבוּצָה שֶׁל תְּמִימִים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, צְדִיקִים וּכְשָׁרִים, וְאַתֶּם הוֹלְכִים בְּצוֹתָא בְּכָל לַיִל שְׁשִׁי לִיעֵר לְהַתְּבוֹדֵד כְּמָה שְׁעוֹת — אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקֵנוּ וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בְנְעִימִים. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

שְׁלַחֲתִי לְךָ חֲמֻשִׁים "קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה" בְּדָאָר כְּרֻצוֹנְךָ, וּכְשֶׁתִּקְבְּלֵם תִּכְתֹּב לִי.

א' תקכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחֵתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתָאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, הַעֲקֹר תִּרְאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד תִּחְשֹׁב רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, אָדָם צָרִיךְ לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְשׁוּם דְּבָר שְׁפָעוּלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ, אֲלֹא תִמִּיד יִצִּיר לְעֲצָמוֹ אֵיךְ שֶׁהִכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְאִזּוּ יִנְצַל מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים וּמִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּבְלִבוּלִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם מִחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ אִמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא נִצּוּל מִהִכָּל.

בְּעִנְיַן נְטִילַת יָדַיִם, יְדוּעַ מָה שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה

ד': כל המזלזל בנטילת ידים, נעקר מן העולם. ומובא בזהר הקדוש (פנחס רמה): אמאי מאן דזלזל בנטילת ידים, נעקר מן העולם, דאית בהון רזא דעשר אמירון וכ"ח אתון דבהון אתברא עלמא, עין שם; הינו שהעולם נברא על-ידי עשרה מאמרות, כי בעשרה מאמרות נברא העולם (אבות, פרק ה'), וכ"ח אותיות שבפסוק ראשון שהוא מעשה בראשית "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ", יש בו כ"ח אותיות כנגד כ"ח פירקין דידין, הינו על כל יד ויד יש ארבע עשרה כפיפות שנקפף ידו, פי כל יד כלולה מי"ד ופעמים י"ד הם כ"ח, פי הי"ד נתחלק לפרקים והוא הכפיפות, איפה שהאדם יכול לכפף את האצבעות, ואם תספור תראה שזה י"ד, ופעמים י"ד הם כ"ח כנגד כ"ח אותיות דמעשה בראשית, והם שתי ידים ימין ושמאל כנגד שמים וארץ, בשביל זה צריכים לשפוף את הידים אחר הנטילה, כדי לקשר עלמא עלאה בעלמא תתאה, וזה סוד נטילת ידים שאדם ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ועל-כן צריכים מאד מאד להזהר בנטילת ידים, וידוע מה שמובא על נטילת ידים ראשי תבות: ע'ני', מי שאינו נזהר בנטילת ידים נעשה עני, ולהפוך רב חסדא נתעשר דיקא על-ידי שהיה נזהר בנטילת ידים (שבת סב:), ועל-כן צריכים להזהר מאד מאד בנטילת ידים, ולשפוף מים על הידים בשפע, ועל-ידי-זה יבוא לו שפע דקדושה.

אקנה שתבוא פעם אל השעור שאנחנו לומדים בכל ליל רביעי בבית מדרשנו חסידי ברסלב, וממש תחיה את עצמך, פי כשיש צבור — יש דבורים. וכמו שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, איך מגיע אלינו דבורים כאלו? אלא על כל בי עשרה שכינתא שריא (סנהדרין ט.), ובמקום שהשכינה שרויה שם יש דבורים, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תַּקְבֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ אִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, אֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִצְדָּקָה לְהַדְפָּסָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרֵנִי ת"ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה') אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קיט): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאָרֶת לְאָדָם לְעוֹלָם? וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת — אִם נוֹתְנִים לְהַדְפָּסֵת סִפְרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שֶׁהִיא תוֹרַת אֱמֶת. וּבְאֱמֶת תִּאֱמִין לִי שְׂאֵנִי לֹא צָרִיךְ כֶּסֶף, לִי לֹא חֶסֶר שׁוֹם דָּבָר, וְאֵילוֹ טוֹבוֹת שְׂיֻכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת לִי, הוּא רַק לַעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֶה כָּל חֲשָׁקִי וְכָל רְצוֹנִי — לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֶף שְׁעוֹמֵד עָלַי הַסֵּמ"ך-מ"ם וּמוֹנֵעַ מִמֶּנִּי וְגוֹרֵם עָלַי מַחְלָקַת וּפְרוּדִים וְכוּ' וְכוּ', וּמְדַבְּרִים עָלַי מֶה שֶׁמְדַבְּרִים וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵינִי שֶׁם לֵב אֶל זֶה כָּלֵל, כִּי כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי הוּא רַק לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לִי טוֹבָה אִישִׁית, שְׂיַעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, הֵן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְהֵן סִפְרֵי מוֹהֲרֵנִי ת"ז"ל וְהֵן סִפְרֵינוּ שְׂזֻכֵּיתִי לְחַדֵּשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וְתִשְׁמַר מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלָךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי הַכָּל יְכוּלִים לְקַנּוֹת, אֲבָל לֹא זְמַן, כִּי בְּכָל רִגְעַ וְרִגְעַ אָדָם מֵת, וּבְכָל רִגְעַ וְרִגְעַ אָדָם יְכוּל לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחֵס וְשְׁלוֹם לְהִתְרַחֵק, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מֶה שְׂבִיכוּלְתְּךָ לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן, אֲלֵא לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ מְאֹד, וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, שְׂתַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ

קלח אָשֶׁר א' תקל בַּנְחַל

וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, אֲשֶׁר הִהְנִיחָהּ הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַהֲנָהגוֹת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תָּמִיד יִהְיֶה לָךְ קָשֶׁר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; אֲשֶׁר־מִי
שֶׁמִּתְבוֹדֵד עֲצָמוּ בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לִנְכוּן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד וּמְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ שֶׁקַּבְלָתְךָ אֶת דְּבָרֵי וְעֲשִׂיתָ שְׁלוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִיּוֹת רַק
בְּשִׁמְחָה, כִּי כָּל הַמְרִיבוֹת וְהַצָּעֲקוֹת וְכוּ' וְכוּ' בְּאוֹת מַחֲמַת חֶסֶד
הַשִּׁמְחָה, וְכִשְׁיֵשׁ אֲוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה בְּבֵית, אִזּוּ מִתְבַּטְּלֵת הַמַּחֲלָקֶת
וְהַמְרִיבוֹת לְגַמְרֵי, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית,
וְאָמַר שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם אֲוִירָה מְאֹד עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְקַלְקֵל אֶת
הַשְׁלוֹם-בֵּית שְׁלָהֶם, כְּדִי לְהַכְשִׁילָם בְּעֵבְרוֹת, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם מֵהַיּוֹם וְהַלָּא שִׁיחָה רַק שִׁמְחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ,
וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ שֶׁתִּהְיֶה אֲוִירָה שֶׁל שִׁמְחָה, וְאַתָּה צְרִיף לְהַגִּיד
לְאֲשֶׁתְּךָ, שֶׁזֶה לֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבָר, כִּי סִבֵּב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שֶׁאֲנַחְנוּ נִתְחַתֵּן וְנוֹלִיד יְלָדִים, וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה
לְרִיב, עוֹד מַעֲט הַיְלָדִים יִגְדְּלוּ, וְנִתְחַתֵּן אוֹתָם, וְנִרְאֶה מֵהֶם נְכָדִים
וְנִינָיִם, וְעַל-כֵּן מָה צְרִיכִים לְרִיב?! כָּל זֶה אֵתָּה צְרִיף לְהַחְדִּיר
בְּדַעְתְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵף פֶּעַם לֹא תִבּוֹא לִידֵי מַחֲלָקֶת, כִּי הַמַּחֲלָקֶת
בָּאָה מִחֲמַת חֶסֶד הַדַּעַת וְקַלְקוּל הַשִּׁמְחָה.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ

אֲשֶׁר א' תקלא בנחל קלט

יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה פזו שאין לתאר ולשער כלל, אני מקווה להקדוש-ברוך הוא שתצית אותי ולא תתחרט – לא בזה ולא בכא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים שותים ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבכם הארוך לנכון קבלתי.

מה שאתם מבקשים את חתימתי וכו', עליכם לדעת, כי אני לא חותם על שום דבר, ובפרט בדבר שנוגע למחלקת איני חותם לאף אחד, וכך אני מורה לכל באי ביתי ושומעי לקחי, שלא יחתמו בשום פנים ואפן, כי מי שחותם על זולתו, הוא בכלל מה שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין נח): כל המגביה ידו על חברו נקרא רשע, ועל-כן איני חותם כלל.

עליכם לדעת, שכל ענין ראש השנה של רבנו ז"ל הוא למעלה משכלנו, המקום היחידי שצריכים לבוא הוא באומן אצל ציון רבנו ז"ל, כי "שם חלקת מחוקק צפון", ואם אי אפשר לנסע לאומן על ראש השנה, פי נסגר הגבול מהמלכות הרשעה (יעזר הקדוש-ברוך הוא שבקרוב יפל המסגר ונוכל לנסע לשם), לעת עתה הקבוצה הוא בכל מקום שיתקבצו עשרה מאנשי שלומנו, ויתקשרו יחד אל רבנו ז"ל, זה נקרא קבוצה, כן אמר מוהרנ"ת ז"ל: בכל מקום שיתקבצו עשרה מאנשי שלומנו, ראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו להצטרף אליהם, ודבר את זה לענין ראש השנה, והנה בפולניה בחרו אנשי שלומנו להיות בעיר לובלין, ומה דהוה הוה, אף בארץ ישראל היה

כָּל הַשָּׁנִים הַקְבוּץ בִּירוּשָׁלַיִם, וּמַחֲמַת מַחֲלֶקֶת פְּרֻטִית שְׂכֵמָה מֵאֲנָשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ נִפְרְדוּ וְכוּ', וְעָשׂוּ קְבוּץ לְעִצְמָם עוֹד בַּשָּׁנָה תש"ב ותש"ג
 בְּמִירוֹן אֶצֶל הַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ שֶׁל הַתְּנַא רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאי, וּמֵאֲז
 וְאֵילֶךְ יֵשׁ שְׁנֵי קְבוּצִים, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק שָׂרָק אֶצְלוֹ הוּא רַבֵּנוּ וְ"ל
 וְכוּ', וּבְאֵמַת הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ לֹא כְּדָאֵי לְעִשׂוֹת מַחֲלֶקֶת
 וּפְרוּדִים, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים שָׁם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּהַתְקַשְׁרוּת
 לְרַבֵּנוּ וְ"ל, שָׁם רַבֵּנוּ וְ"ל, כִּי עַל־יְדֵי הַהַתְקַשְׁרוּת אֵלָיו, מִמְּשִׁיכִים
 אוֹתוֹ אֶל הַקְבוּץ, וּכְמוֹכֵן כָּאֵן בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, תָּמִיד הִזָּה הַקְבוּץ
 בְּשִׁכּוּנָה הַנִּקְרָאת אִיסֵט סִייד, וְאַחֲר־כֵּן מַחֲמַת שְׁלֹא הִזָּה מְקוֹם
 לְהַתְאָכֶסֶן וְכוּ', וְכֵן לֹא הִזָּה אֶכָּל וְכִשְׁרוּת כְּדָבְעֵי וְכוּ', וְעוֹד כְּפֹה
 סְבוֹת עֲשִׂינוּ אֶת הַקְבוּץ כָּאֵן בְּשִׁכּוּנָה הַנִּקְרָאת בּוּרוֹ פֶּאָרֶק, אֶבָּל
 אַחֲר־כֵּן מִסְבָּה אַחַת, בְּגִלְל אָדָם בְּלִיעַל שְׁגוּרָם מַחֲלֶקֶת נִתְפָּרְדָּה
 הַחֲבִילָה וְהַתְחִילוּ לְעִשׂוֹת קְבוּץ גַּם בְּשִׁכּוּנָה הַנִּקְרָאת פְּלַעֲטָבוּשׁ,
 וְאֲנִי יוֹדַע אֶת כָּל הַפְּרֻטִים וְאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אֶת הַצָּדֶק, וְעַל־כֵּן חָבַל
 לְעִשׂוֹת אֲסֻפּוֹת וְלֶאֱסֹף חֲתִימוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ,
 אֲסוּר לְנַגַע בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל, אֵיפֹה שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשֶׂרָה
 מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שָׁם הוּא רַבֵּנוּ וְ"ל, וְאֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּם מַחֲלֶקֶת
 וּמְרִיבוֹת וְשׁוּם אֲסֻפּוֹת וְשׁוּם חֲתִימוֹת, וְהַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רוּחַ, וְכִבֵּר
 אָמַר הַתְּנַא הַקְדוּשׁ רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדֵּלָר (אָבוֹת, פֶּרֶק ד'): "כָּל כְּנִסְיָה
 שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָה לְהַתְקִים וְשֶׁאֵינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָה
 לְהַתְקִים" עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, כִּי לְכִסּוֹף יִתְבַטֵּל, וְזֶה רָאִיתִי בְּחוּשׁ,
 אֵיפֹה שֶׁהִזָּה שָׂקָר לְכִסּוֹף גִּתְבַטֵּל, וְאֵיפֹה שֶׁיֵּשׁ אֵמַת זֶה מִחֲזִיק
 מֵעַמֵּד, וְעַל־כֵּן תִּבְרַחוּ מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּוֹדָאֵי
 יַעֲזוּר לָכֶם שֶׁתִּזְכּוּ לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּנִים מִרַבֵּנוּ וְ"ל, אֶבָּל הַעֲקָר
 תִּתְרַחֲקוּ מִמַּחֲלֶקֶת.

תֵּאֲמִינוּ לִי כְּדָאֵי וְכְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן שְׂקֵט, אֵיפֹה שֶׁיֵּשׁ שְׂמָה
 עֲשֶׂרָה אֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם חֲפָצִים בְּשׁוּם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שָׂקָר וְשֶׁל הֶבֶל
 הַנְּהוּג בְּזִמְנֵנוּ, וְרַק רוֹצִים אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּוֹדָאֵי כְּדָאֵי
 לְהַכְנִיס אֶת הַרֹאשׁ בֵּין קְבוּץ קְדוּשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה.

אֲשֶׁר א' תִּקְלָב בְּנַחֵל קִמָּא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנוּזָכָה לְהִיּוֹת אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת תְּקוּנָיו הַגְּדוֹלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּקְלָב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ. רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַעֲקָר תִּשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת
תָּמִיד בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה, בְּדֶרֶךְ חֶסֶד וְצִדְקָה, לַעֲזֹר לְאֲנָשִׁים, כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשֵׁין מ.): טוֹב לְשָׁמַיִם וְלִבְרִיּוֹת — זֶה צְדִיק טוֹב,
טוֹב לְשָׁמַיִם וְרַע לִבְרִיּוֹת — זֶה צְדִיק שְׂאִינוּ טוֹב, כִּי אָדָם צָרִיךְ
לְהִיּוֹת טוֹב הֵן לְשָׁמַיִם וְהֵן לִבְרִיּוֹת, זֶה נִקְרָא צְדִיק טוֹב, וְלִהְיוֹת
כְּשֶׁהוּא רַק טוֹב לְשָׁמַיִם אֲבָל הוּא רַע לִבְרִיּוֹת, יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁהוּא
צְדִיק, כִּי הוּא מְקַיֵּם אֶת רְצוֹן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל,
אֲבָל בְּרַגַע שְׂאִינוּ טוֹב לִבְרִיּוֹת, כְּכֹר נִקְרָא צְדִיק שְׂאִינוּ טוֹב, וְרַבְּנוּ
ז"ל הַקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר, שְׁצַרִּיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְכַף זְכוּת וְלִמְצָא אֲצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל נִקְדוּת טוֹבוֹת
(לְקוּטֵי-מִוֵּהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת כָּלֶם לְכַף
זְכוּת, וּבִכְפֻרְטָא אֶת אִשְׁתָּךְ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְאִין זוּ חֲכָמָה לְמִצָּא רַק רַע
כָּל הַיּוֹם, 'רַע' הוּא הַדְּבָר הַכִּי מְגַנֵּה וְהַפְחוֹת, 'טוֹב' הוּא הַדְּבָר הַכִּי
יָפֵה, עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְאַחֵז בְּמִדַּת הַטּוֹב,
וְאֵז תִּצְלִיחַ בְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקלג.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר פי תצא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִשְׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר מִיּוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר רָאָה לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִיָּה בְדַעְתִּי לְהַשִּׁיבְךָ בְּכָל יוֹם, אַךְ הָאֵמֶת אֲגִיד לְךָ, כִּי בְעֵתִים הִלְלוּ עֲבָרָה עָלֵי מְרִירוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר מֵעוֹלָם לֹא עֲבָרָה עָלַי, וְלוֹלֵא תוֹרַתְךָ שֶׁעָשׂוּעֵי (תהלים קיט), וְזוֹ שֶׁמִּחֲתִי וְזוֹ הַתְּחִזְקוֹתִי, שִׁיְהִיָּה אִיךְ שִׁיְהִיָּה אֲנִי זוֹכָה לִידַע מִרְבֵּנוּ ו'ל, וְתַהֲלָה לְאֵל, אִינִי מִתְנַגֵּד, חֵס וְשְׁלוֹם, עָלָיו, וְאֶדְרָבָה אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וּמָה גַם שָׂאֲנִי לוֹמֵד סִפְרוֹ גַם עִם אֲחֵרִים כִּידוּעַ לְךָ, וּבְזָה בְעֵצְמוֹ יֵשׁ וְיֵשׁ דִּי לְהַחֲיוֹת אֶת עֵצְמוֹ, וְאֶף שְׁעוֹבֵר מָה שְׁעוֹבֵר בְּגוֹף וּבְנַפֵּשׁ וּבְמִמּוֹן מִבֵּית וּמִבְחוּץ וּמִצַּעַר גְּדוּל בָּנִים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם מֵעַתָּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּלִי דַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל וְהַתְּחִזְקוֹתוֹ, הֵינּוּ נֶאֱבָדִים, חֵס וְשְׁלוֹם, לְגַמְרִי, עַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁבְתַקְיָה דְחִקוֹתֵינוּ וּבְתַקְיָה קִטְנוֹתֵנוּ זְכִינוּ לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו — אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ, וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְהַעֲקָר, חֲמִדַת לְכַבִּי, אֵל תְּסַתְּכַל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם יְהִיָּה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, וְתַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֵמֶת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע שֶׁהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֵצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְאִין שׁוֹם דְּכָר שִׁיְהִיָּה נַעֲשָׂה מֵעֵצְמוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נּוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חֲבֵרָתָה אֶפְלוּ כְּמֵלֵא נִימָא (יִמָּא לח), וּבִידִיעָה זֶה תַעֲמִד חֲזָק בְּזָה הָעוֹלָם כְּעַמוּדָא תְּקִיפָא, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, בְּרַח לְךָ מִכַּעַס וּקְפִידוֹת וְאֵל תְּדַאֵג הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנֹעַט דִּיר אוֹיס פִּירָן בְּזְכוּת רַבְּנוּ ו'ל"ח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

א' תקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ עִם הַפְסָף לְהַדְפָּסָה, יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁתַּמִּיד תִּנְדָּב עַל הַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי רַק זֶה מֵה שְׁיִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ, כִּי בְּאֵמֶת כָּפִי גִדַּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שְׁלָנוּ, אֵין לָנוּ שׁוֹם תִּקּוֹן אֶלָּא לְהִרְבוֹת בְּצַדִּיקָה, וְכִמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד): כִּנְגֹד שְׁאָדָם פָּגַם בְּבְרִיתוֹ, עָלִיו לְהִרְבוֹת בְּצַדִּיקָה. וְהִנֵּה עָקַר פָּגַם הַבְּרִית הוּא שֶׁהִפְרִיד אֶת הַיְסוּד מֵהַמְּלָכוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּזָן, וְעַל־כֵּן עָלִיו לְנָדָב לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל שְׁמַגְלִים אֶת הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמְקַרְבִּים אֶת לִבָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, כִּידוּעַ אֲשֶׁר כָּל סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל מַחֲדִירִים בְּאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת עַד שֶׁנִּתְחַבֵּר הַיְסוּד וְהַמְּלָכוֹת בְּיַחַד, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַשְׁכִּינָה, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַנְדָּב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּפְרוּטָה לְפְרוּטָה מְצַטְרֶפֶת לְסִכּוּם גְּדוּל.

וְלִכֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמָּךְ קֶפְסָה שֶׁל צַדִּיקָה, וּבְכָל יוֹם תִּשְׁלַשְׁל לַקֶּפֶה כַּמָּה פְּרוּטוֹת לַצַּדִּיקָה, אֶחָד הַמְּרֻבָּה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט וְכוּ' קֹדָם הַתְּפִלָּה וּבְאֲמָצַע הַתְּפִלָּה, קֹדָם הָאֶכָּל וּבְאֲמָצַע הָאֶכָּל, וְלִפְנֵי כָּל עֲשִׂית מַצְנָה וּמַצְנָה יִשְׁלַשְׁל בְּתוֹךְ הַקֶּפְסָה כַּמָּה פְּרוּטוֹת לַצַּדִּיקָה, וְכִף פְּרוּטָה וּפְרוּטָה מְצַטְרֶפֶת לְחֻשְׁבוֹן גְּדוּל, וְתִשְׁלַח אֶת זֶה אֵלַי, וְאֲדַפִּיס עִם זֶה סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי כָּל הַצַּדִּיקוֹת שְׁלִי הֵן רַק לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן אֶהְיֶה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה אִם תַּעֲזוֹר לִי לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי.

ראיתי בספר "קהלות יעקב" ערך ספר, שהוא יסוד אבא, בהיותו בתוך זעיר אנפין נקרא ספר, ובהיותו בתוך רחל נקרא אגרת, ויש לומר, כי הספר הוא זעיר אנפין נשמות ישראל, אשר כל אחד ואחד נקרא ספר, כמו שכתוב (בראשית ה, א): "זה ספר תולדות אדם", וכשמתחברים אליו אמונה, אז נתיחד זעיר אנפין עם המלכות, ולכן ספר שמדבר באמונה וגלוי אלקות הוא מאד מאד יקר, וכן המכתבים שלנו שהתחילו להדפיס הם בחינת אגרת, נקראים בבחינת רחל, כי מכתב יורד אל כל הירודים והנפולים והמשלכים אל תאוותיהם, בסוד (שם ד, ז): "לפתח ח'טאת ר'ובץ", שהוא ראשי תבות ר'ח'ל', והיא המלכות שנפלה, וצריכים להגביה אותה ולחברה וליתדה חזרה אל הספר שהוא זעיר אנפין, הינו לעשות מהאגרות והמכתבים ספר, ולכן מה טוב ומה נעים לנדב להדפיס את מכתבנו שנדפסו כבר בספר "אשר בנחל", והוא זכות הרבים גדולה מאד.

אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, אלא תפיץ את הספרים בין החברים בישיבה, ובפרט המכתבים שנכתבו לבני הנעורים, והם מחיים ומחזקים את עצמם בהם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו', ואודות שאלתך וכו', מה אמר לך, מוכא בשלחן ערוך ארח חיים, סימן רכה, סעיף ב': מי שלא ראה את חברו מעולם, ושלח לו כתבים, אף-על-פי שהוא נהנה

בְּרֵאִיתוֹ אֵינּוּ מְבָרֵךְ עַל רֵאִיתוֹ, וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִמַּחְשְׁבוֹת כָּאֵלוֹ לְבָרֵךְ וְכוּ', וְאִם שְׂאֵתָה נִהְיָה מִסְפְּרִי, אֲכַל לֹא צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּרִכָּה כָּלֵל, וּבִאֲמַת רֵאָה מָה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ הַמְּגַן אַבְרָהָם (סְעִיף קָטָן ג'): וְכֵינֵן דִּלֹּא רֵאָה אֵינּוּ אוֹהֵבוּ כָּל-כָּף; וְכֵן הוּא בִּפְרִי מְגִדִים: אִם דְּאֵתָה רוֹאֵהוּ, מִכָּל מְקוֹם כֵּינֵן דִּלֹּא נַעֲשֶׂה אוֹהֵב לוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי אַגְרָת, אֵין אֲהַבָּה כָּל-כָּף וְלִיכָּא שְׂמַחָה, עֵינֵן שָׁם; הֲרִי שְׂעַל-יְדֵי כְּתָב בְּעֶצְמוֹ לֹא שִׁיךְ רֵאִיָּה לְגַבֵּי בְּרַפְתִּי שְׂהַחֲיִינוּ. וּבִאֲמַת רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּתָב שָׁם טְמוּן פְּנִי שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, וּלְפִי זֶה הִיָּה לְכַאוּרָה סְבָרָה כֵּן לוֹמַר בְּרַפְתִּי שְׂהַחֲיִינוּ, כִּי הֲרִי הִבָּה נִתְּבוּנָן אֲנַחְנוּ, כָּל הַתְּקַרְבוּתֵנוּ אֶל רַבֵּנוּ ז"ל הִיא רַק עַל-יְדֵי סְפָרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֵנוּ שׁוֹקְדִים עַל סְפָרֵינוּ הַנּוֹרְאִים "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", "סְפָרֵי מַעֲשִׂיּוֹת", "סְפָר הַמַּדּוֹת" וְשִׁיחוּתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת, וְאֵנוּ קְשׁוּרִים בּוֹ נֶפֶשׁ בְּנַפְשׁוֹ רוּחַ בְּרוּחוֹ וְכוּ' וְכוּ', מִמָּשׁ בְּלִי שׁוּם פְּרוּד כָּלֵל, כִּי מִי שְׂלוּמֵד הֵיטֵב סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּמְכַנֵּס אֶת עֶצְמוֹ בְּסְפָרֵינוּ, אִזּוֹ הוּא לֹא יְכוּל לְהַפְרִד מִמֶּנּוּ, וּלְפִי זֶה הִיָּה כֵּן סְבָרָא לוֹמַר בְּרִכָּה, הֵינּוּ כְּשֶׁאֶחָד מִחֵבֵר סְפָר, וְאִם פֶּעַם לֹא רֵאָה אֶת בְּעַל הַמַּחְבֵּר, וְאֲחֵר-כָּף כְּשֶׁזּוֹכֵה לְרֵאוֹתוֹ, אִזּוֹ לְכַאוּרָה כֵּן הִיוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּרִכָּה, כִּי הֲרִי פְּנִי שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַכְּתָב, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג), עִם כָּל זֹאת אֵין לָנוּ אֶלָּא דְבָרֵי הַפּוֹסְקִים, שְׂאֵמְרוּ שְׂאֵין צְרִיךְ לְבָרֵךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֵתָה לֹא צְרִיךְ לְבָרֵךְ, וּמִכָּל שְׂכֵן לֹא לְכַלְכַּל אֶת עֶצְמָךְ מִכָּל זֶה. וְרֵאִיתִי דְבַר פְּלֵא מִהֵרֵב הַקְּדוּשׁ מִקְּאֵמְרָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, בְּסִפְרוֹ 'שְׂלַחֵן הַטְּהוֹר' בְּסִימָן ז', שֶׁכָּתַב וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: וּבְזִמָּן הִיָּה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אִישׁ לְדַרְכוֹ פָּנָה לְבַצְעֵין לְהֵאֵי עֲלָמָא, לְהִיּוֹת רַב וְרַבִּי לְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, לְהִיּוֹת בְּעַל מוֹפֵת, וְאֵין בְּנוֹ אֵיבֵר אֶחָד קְדוּשׁ וְלֹא הִנְהַגָּה יִשְׂרָאֵל, אוֹי לָנוּ מִיּוֹם הַדִּין, וּבִאִיךְ אֲנִפִּין אֲקוּם קָדָם מְלִכָּא, וְאֵנוּ מִנְּגַעִין בְּחֵלְאֵין חֵלְאֵי הַנֶּפֶשׁ, אֲסוּר לְבָרֵךְ כָּל אֵלוֹ הַבְּרִכוֹת, וְהַמְּבָרֵךְ בְּוֹדָאֵי בְּרִכָּה לְבִטְלָה, וְעוֹבֵר עַל לֹא תִשָּׂא, עֵינֵן שָׁם; הֵינּוּ שֶׁהוּא אוֹמֵר אֶפְלוֹ שְׂרוּאִים אֶת הָאָדָם פְּנִים אֶל פְּנִים, אֵין לְבָרֵךְ, כִּי אֵין הַיּוֹם דְּבַר כְּזֶה שִׁיְהִיוּ מִקְּשָׁרִים אֲהַבָּה בְּאֲהַבָּה נֶפְשׁוֹ בְּנַפְשׁוֹ, רוּחוֹ

ברוחו, ואני מכרח לומר לך, שכל אלו שהם חכמים בעיניהם, ובתחלה הם כל-כך מתלהבים באהבה אחד לחברו, לבסוף נעשים שונאים זה לזה, רחמנא לישזבן; ועל-כן אין לנו אלא דברי חכמינו הקדושים, שלא לברך ברכה כלל, אלא להתאחד באחדות אחת באהבה גדולה.

אקנה שתוציא רמזים ממכתבי זה, כי לא הכל יכולים לכתב על הכתב, ובפרט שיש לי נסיון מאד מאד קשה מבני אדם, שבתחלה הוצאתי אותם מהשאל תחתית ומתחתיו וכו', והיו קשורים בי עד מאד, ולבסוף בעטו וכו' וכו', ועל-כן אין להטפש עצמו ולברך איזו ברכה, כי הכל הכל ורעות רוח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גג עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות למוד זכות וכו', אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הענין הזה, כי על-ידי-זה יכולים להציל עצמו ואת משפחתו ואת כל אשר לו וכו' וכו', לא-כן מי שהולך תמיד בכעס ובקפידות, ומסתכל רק על הרע, כבר אמר לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), שהוא מסטרא דקין, שעושה פליון מכל הבריאה, רחמנא לישזבן, ובאמת כל-כך הזהירנו רבנו על נקודות טובות לחפש ולבקש הן בעצמו והן באחרים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), ועל-כן למה ללכת במחלקת ובמריבות, מדוע לא ישתדל למצא זכות וכו' וכו', ובפרט בפית צריכים למסר את גפשו על נקדה זו,

אֲשֶׁר א' תקלוז בַּנְחָל קמז

לדון אחד את השני לכף זכות, ועל-ידי למוד זכות יעבר על הכל. רואים שכל המחלקת היא רק מחמת שדנים אחד את השני לכף חוב, ועל-פן כלף מדרך זו, ותברח מהנהגות חדשות אשר חדשים מקרוב באו וכו' וכו', סתם בפעלי מחלקת, שהם רוצים רק מחלקת ורק מריבות ורק וכו' וכו', וצריכים לברח מהם כמו שפורחים מאש שורפת.

וידוע אשר מוהרנ"ת ז"ל נסע פעם עם ר' נחמן טולטשינער על הדרך, וחזר על התורה "אזמרה לאלקי בעודי", ותלמידו ר' נחמן מרב תבערת לבבו, חזר אתר דברי מוהרנ"ת ז"ל, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: מה אתה חושב נחמן, שזה כל-כף קל, תאמין לי אם היינו יכולים לקיים את זאת, היינו יכולים להחזיר את כל העולם בתשובה.

עמד וראה והשתומם מה זה למצא נקודות טובות אצל חברו, אשרי מי שמרגיל את עצמו לילך בדרך זו, ואז טוב לו כל הימים, ובפרט בביתו לא צריכים להסתכל תמיד על הרע, צריכים לחפש ולבקש בעצמו רק טוב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלוז

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך קבלתי כבר פעמים, ותאמין לי, שבכל פעם היה בדעתי להשיבך, אך טרדותי רבו בעסק הרבים, ותהלה לאל, פה מתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, וההכרח לבלות הזמן עמם, על-פן נדחף מיום ליום.

אהובי, אחי! לא טוב בעיני רבנו ז"ל אשר אתה ממשיך את עצמך כל-כך בכל פעם אל הצער, ונשבר לבך ונחלשת דעתך, עד שאתה חושב בכל פעם כאלו אבד מנוס ממך וכו', ואם אמנם האמת היא כן, שעדין עובר עליך בכל יום ויום מה שעובר, ובוערת בך התאונה הכללית ואתה נכשל וכו', אף-על-פי-כן כבר גלה לנו רבנו ז"ל עצות נוראות ונפלאות, שאין שום יאוש בעולם כלל, וגם מכל המקומות המטנפים והמגנים, עדין יכולים לצאת, אם יהיה עקשן גדול על "שמחה והתבודדות", להיות רגיל מאד בשמחה ורקודין, לשמח על נעם חלקנו שזכינו להפרא מזרע ישראל, ואנו מאמינים בו יתברך, ותהלה לאל, אנו מלאים מצוות כרמון בכל יום ויום, וכמאמרם ז"ל (ירושלמי סוף ברכות): תני בשם רבי מאיר, אין לך אחד מישׂראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום: קורא את שמע ומברך לפניה ולאחריה, ואוכל את פתו ומברך לפניה ולאחריה, ומתפלל שלש פעמים של שמונה-עשרה, וחוזר ועושה שאר מצוות ומברך עליהן, וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצוות מקיפות אותו — תפלין בראשו, תפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציותיו בטליתו מקיפות אותו, עין שם. ואיך שהוא באיזה חשך וקטנות שתמצא את עצמך ברגע זה, יהיה איך שיהיה על-כל-פנים אלו הנקודות הטובות יש בך בין כלל ישראל, על-כן ראוי לך לשמח מאד מאד, ולרקוד אפלו בינך לבין עצמך, כי רק אלו הנקודות הטובות הן חלקך לנצח. ועקר מעלת המצוות כשהן בשמחה דיקא כמובא (בהקדמת ספר התרדים): תנאי בעשית המצוות — השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה שתזדמן לו דורנא הוא דשדיר ליה קודשא בריך הוא, ולפי רב השמחה יגדל שכרו, וכן גלה האריז"ל לאיש סודו, שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח-הקדש, היה רק בשכר שהיה שמח בעשית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר הינו דכתיב (דברים כח, מז): "תחת אשר לא עבדת את ה'

(ט) מתנה הוא ששולח לו הקדוש-ברוך-הוא.

אֲשֶׁר א' תְּקַלֵּז בְּנַחַל קִמַּט

אֶלְקִיד בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרַב כָּל, פְּרוּשׁ — מְרַב כָּל מִינֵי תַעֲנוּג שְׁבַעֲוֹלָם, וּמְכַל זָהָב וּפְזוּ וְאֶבְנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, עֵינַי שָׁם; וְרַבְנוּ ז"ל גֵּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת אֶל מַה שְּׁיִכּוּלִים לְזִכּוֹת עַל-יְדֵי עֲשִׂיַת הַמְצוּוֹת בְּשִׁמְחָה. בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ה') מוּבָא, שְׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יְכוּל לְזִכּוֹת לְהַתְעַלּוֹת בְּעֲלִיּוֹת כְּאֵלוֹ עַד שְׁיִכָּלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְהִיָּה צוּפָה בְּמִרְכָּבָה הָעֲלִיוֹנָה, לִידַע אִם הוּא קָדָם גִּזְרֵי דִין אוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְאַחַר גִּזְרֵי דִין וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (שָׁם, סִימָן כד), שְׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יְכוּל לְזִכּוֹת לְגַלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵעֵצָם הָאֲצִילוֹת, שְׁיִזְכֶּה שְׂיֵאִיר בּוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַעְלָה מִנִּפְשֵׁינּוּ, וְיַחֲזִין וְנִשְׁמַתִּין, שֶׁהֵם עוֹלָמוֹת: בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יְכוּל לְעַלּוֹת אֶת נִשְׁמַתוֹ מִכָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא שְׁנַפְל לְשָׁם וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (שָׁם, סִימָן כה): עַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יְכוּל לְזִכּוֹת לְשַׁבֵּר אֶת כָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת הַמְּסַבְּבִים מַחוּ וְדַעְתּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְבַא אֶל הַשֶּׁכֶל שְׁיֵשׁ בְּכָל דְּבָר וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (שָׁם, סִימָן לו'): עַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יֵאִיר עָלָיו אוֹר הַפְּנִים, גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּאִירָה בְּשִׁלְשָׁה רְגָלִים: פֶּסַח, שְׁבוּעוֹת, סְכוֹת, עֵינַי שָׁם; וְעוֹד בְּהִרְבֵּה מְקוֹמוֹת מְפָלִיג רַבְנוּ ז"ל בְּמִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַמְצוּוֹת. (וְהֵאֲרַכְתִּי בְּזֶה בְּסִפּוֹר "מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה", יִזְכְּנֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לְהוֹצִיא אוֹ לְאוֹר), וּבִפְרָטִיּוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קסט) מוּבָא, כְּשֶׁאָדָם מַחֲזִיק אֶת עֵצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּמְשַׁמֵּחַ אֶת עֵצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹכֶה שֶׁהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתוֹ שְׁלֵא יִכָּשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, עֵינַי שָׁם; עֵמֶד וְרֵאָה מַה גָּבְהוּ וְעֵצְמוֹ מְעַלּוֹת הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאִף שְׁבָאֲמַת מִי שְׁנִפְגַּם כְּבֹד בְּבְרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו לְבַא אֶל מִדַּת הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׂמִיחָה, פִּי הַקְּלָפָה שְׂמִכְשֵׁלֶת אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִקְרָאת יִלְלָה, וּמְכִיאָה אֶת הָאָדָם תְּמִיד אֶל הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹן, עַד שְׁמִי שְׁנַפְל כְּבֹד בְּחִטָּא זֶה, קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו לְאַחֵז בְּמִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה, אִף-עַל-פִּי-כֵן אִם רוֹצֵה לְרַחֵם עַל עֵצְמוֹ, וְלַצֵּאת מִכָּל הַחֲשִׁכוֹת וְהַמְצָרִים שְׁנַפְל לְשָׁם, הֵהֱכִיחַ לְצִיַּת אֶת בֶּן הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהוּא בֶן דָּוִד

בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהַתְּפֹאֵר שֶׁיְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִים אֶפְלוּ לְאַחַר שְׁנֹזְרוֹקוּ (עֵין סְפֹרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה יג מִיּוֹם שְׁשִׁי): עַל־יְדֵי הַעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה שְׁמַנְגָן לְפָנֶיהָ (אֲשֶׁר הֵם הַעֲשָׂרָה קְפִיטְלָה תְּהֵלִים, שְׁגֵלָה רַבְנוּ ז"ל בְּשִׁבִיל פָּגַם הַבְּרִית כִּידוּעַ), אִךְ שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהַכּוֹנֵה הֵיא גַם כְּפָשׁוּטוֹ, לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּנְגִינָה, לְנַגֵּן לְעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שְׁמֻחָה, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְנוּ ז"ל (שִׁחוּת־הַר"ן, סִימָן רַעג): טוֹב לְאָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁיְכוּל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם אֵיזָה נְגוּן, כִּי הַנְּגוּן הוּא דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וַיֵּשׁ לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ אֶת לֵב הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עֵין שָׁם; וּבִזְוָה יֵשׁ לוֹמַר (תְּהֵלִים ק, ב): "עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה", וְאִיךְ? עַל־יְדֵי עֲצָה זוֹ: "בּוֹאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה", כִּי הַנְּגוּן מְמַשֵּׁךְ אֶת לֵב הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ; וְעַל־כֵּן אִךְ שְׁעֲדִין מֵר לִךְ מְאֹד מְאֹד, עַל־כָּל־פָּנִים יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, טוֹב מְאֹד לְהַרְגִיל עֲצָמָךְ בְּנְגוּנִים שֶׁל שְׁמֻחָה, וְתַעֲשֶׂה עֲצָמָךְ כְּאִלוֹ אֶתָּה שְׁמַח, וְעַל־יְדֵי־זוֹ תָּבוֹא בְּאֵמַת אֶל מַצּוֹת הַשְּׁמֻחָה, שֶׁהֵיא כְּלָלוּת כָּל הַמַּצּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת (שׁוֹפְטִים ה, ג): "אֲנֹכִי לֵה' אֲנֹכִי אֲשִׁירָה, אֲזַמְּרָה לֵה' אֲלֹקֵי יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ אִם רְצוֹנֵי לְהִיּוֹת לֵה', הַעֲצָה — לְשִׁיר וּלְזַמֵּר שִׁירִים וְזַמִּירוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִךְ שְׁעַל־יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה נִתְעַקַּם הַלֵּב בְּעַקְמוּמֵיּוֹת גְּדוֹלָה, אִךְ־עַל־פִּי־כֵן יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה צְרִיךְ לְחַפֵּשׂ אַחַר חֲסָדֵי ה' אֲשֶׁר עוֹשֶׂה עִמָּךְ עֲדִין בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֵב הַרְחֻמָּן, וְאוֹהֵב אוֹתָךְ מְאֹד, וְרוֹצֵה בָּךְ. וְעַל־יְדֵי שִׁיְחַפֵּשׂ וַיִּמְצָא עֲדִין בְּעֲצָמוֹ חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זוֹ יִזְכֶּה לְשִׁיר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה בְּחִינַת (תְּהֵלִים פט, ב): "חֲסָדֵי ה' עוֹלָם אֲשִׁירָה", עַל־יְדֵי שִׁיְחַפֵּשׂ תָּמִיד אַחַר חֲסָדָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזוֹ לְעוֹלָם יוֹכַל לְשִׁיר וּלְרַנֵּן; כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל הֵם עֲצָם עֲצָמֵיּוֹת חַיּוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה — דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְאֶפְלוּ בְּכָל הַהַסְתָּרוֹת וְהַחֲשָׁכוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וּבְכָל מְאֻרְעוֹתָיו, שָׁם גָּנוּז אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכַשִּׁידַע יִדְיַעָה זוֹ, אֲזוֹ לְעוֹלָם יִשִּׁיר וִירַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבְאֵמַת, חֲמֵדַת לְכַבֵּי, צְרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת

אֲשֶׁר א' תְּקַלְזוּ בְּנַחֵל קִנְאָה

רְגִיל בְּנִגּוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ, כִּי כִּפֵּי הַמְרִירוֹת וְהַצְעָר
וְהִיסוּרִים וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, שְׁעוֹבְרִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵי אֶפְשָׁר
לְהַמְתִּיקָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי נִגּוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה, יִהְיֶה אִיךָ שִׂיחָה, וְאִז
דִּיקָא כְּשֶׁרְגִיל בְּזֶה לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל מִינֵי עֲצוֹת וְאֶפְנִים, אִז
דִּיקָא נִפְתַּח פִּיּוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁהִיא הַתְּבוּדוֹת, וּמִיַּחַד לְעֲצָמוֹ
מְקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי אֲשֶׁר יִדְבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! יֵשׁ וַיֵּשׁ לְהַאַרְיֵךְ בְּזֶה אֲבָל, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְנֵנוּ
ז"ל בְּיַדֵּיךְ קָחְהוּ מִשָּׁם. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע "שְׂשֵׁמֶחָה וְהַתְּבוּדוֹת", הֵם
יְסוּד הַיְסוּדוֹת בְּקִיּוּם הָאָדָם, וְהֵם יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה הַזּוֹכִים לְקַבֵּל
מִהַצְדִּיק (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז), כִּי שְׂמֵחָה הִיא אֶהְבֶּה,
וְהַתְּבוּדוֹת הִיא יִרְאֶה כִּידוּעַ (וּבְמְקוֹם אַחֵר הֶאֱרַכְתִּי בְּזֶה בְּאַרְיִכוֹת
גְּדוּלָה, תְּהִלָּה לְאֵל); וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר, תִּכְף-וּמִיד כְּשִׁישׁ
לְךָ שְׁנֵי יְסוּדוֹת אֵלּוּ, אֵין לְךָ מֵה לְפַחַד, כִּי הֵם הַגְּדָרִים שֶׁל הַגֶּשֶׁר
צָר שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, גְּדָר מִזֶּה — שְׂמֵחָה, וְגְדָר מִזֶּה — הַתְּבוּדוֹת,
וְהֵן שְׁתֵּי הַבְּקִיאוֹת, בְּקִי בְּעִיל וּבְקִי בְּנַפִּיק (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ר'), וְאִז כְּשִׁישׁ לוֹ שְׁתֵּי בְּקִיאוֹת אֵלּוּ, הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה.

וְהִנֵּה אִוְדוֹת שִׁישׁ לְךָ בְּלְבוּלִים, שֶׁאֵין אֶתָּה יְכוֹל לְקוֹם בְּחֲצוֹת,
וְכֵן הִרְבֵּה דְבָרִים שֶׁבְקִנְשָׁה אֵינוֹ הוֹלֵךְ לְךָ, כְּכֹר קִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד), שֶׁאֲסוּר לְפַל בְּדַעַתוֹ מִשׁוּם דְּבָר,
אֶפְלוּ שֶׁאֵינוֹ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּלוּם, כִּי אֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּיָה-הוּא כָּא
בְּטְרוּנְיָה עִם בְּרִיּוֹתָיו (עֲבוּדָה זְרָה ג'). וְכֵן אִוְדוֹת שְׂדוּכִים שֶׁאֶתָּה מְפַחַד
מְאֹד מְאֹד וְכוּ', תִּדַּע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הוּא אָב הַרְחֵמֵנוּ, וְחַפֵּץ חֶסֶד
וּמְרִבָּה לְהִיטִיב, וַיֵּשׁ מִלְּאֵךְ נוֹרָא וְעִזְרִיָּאל שָׁמוֹ, וְהוּא מְמַנֶּה עַל
אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה,
וּכְשֶׁהֵם מְרַחֲמִים עַל עֲצָמָם, וּבָאִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וּמְסַפְּרִים לְפָנָיו
יִתְבַּרְךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת כָּל מֵה שֶׁפָּגְמוּ וְכוּ' וְכוּ', הוּא בּוֹנֶה
מְשִׁיחוֹתֵיהֶם וְתַפְלוּתֵיהֶם הַיְכָלוֹת וּבְנִינִים, וּבְכוּדָאֵי כָּא יְכוּא גַם יוֹם

ישועתך. אך העקר חזק והתחזק בשני יסודות אלו – "שמחה והתבודדות". וצריך שתדע שהאדם הוא בסכנה גדולה בזה העולם, לפל, חס ושלום, בכל רגע בנוקבא דתהומא רבא, ואי אפשר להתחזק, כי אם על-ידי שמחה והתבודדות.

ההכרח לקצר עכשו.

כתיבה וחתומה טובה בספרן של צדיקים, 'ברסלבר חסידים'.

הדורש שלומך...

תתפלל בעדי בכל המקומות הקדושים, שאזכה לבא לגור בארץ ישראל, וגם תראה לכתב לי, אם קבלת מכתבי זה.

א' תקלה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך שכתבת בענין ראש השנה וכו' וכו', מה אמר לך ידידי היקר, איני רוצה להתבלבל מכל הדברים האלו, אצלי יסוד גדול שקבלנו ממוהרנ"ת ז"ל שגלה לנו שאיפה שמתקבצים עשרה אנשים שמה ראש השנה של רבנו ז"ל, ועל-כן כל השטיות והבלבולים זה רק מחלקת של הסטרא אחרא שגורמת צרות ויסורים ומרירות ולא פדאי אפלו להכנס בדברים כאלו מספיק לנו מחלקת, לא באנו לזה העולם להתחזק במחלקת, ועל-כן איני רוצה להתערב בכל הדברים האלו.

ראה לעשות התחלה חדשה בתייך, ותמיד תשתדל שתהיה תמיד תמיד התחלה חדשה, ואז תצליח בתייך, וכל הסוד וההצלחה אצל

רבנו ז"ל הוא פְּשֵׁהוֹלְכִים עם הַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל שָׁנָא מְאֹד מְאֹד הַתִּישְׁנוּת, וְאָמַר: "אֶצְלֵי רַק 'חֲדָשׁ' לְהַתְּחַדָּשׁ", וְכָל הַצְּלֻחָתוֹ הִיְתָה, שְׁתַּמִּיד הַתְּחִיל בְּהַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה, אַף פַּעַם לֹא הִתְבַּלְּבַל מִמָּה שֶׁעָבַר וְעַל-כֵּן גַּם אִתָּה לךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְאִזּוּ תַּצְלִיחַ דִּרְכָךְ מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וּבְזִכּוֹת זֶה שֶׁאַנְחֵנוּ מִקְרָבִים אֶל רַבְּנוּ ז"ל עוֹד נִרְאֶה דְּבָרִים יְקָרִים וְנִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵף שֶׁעֲכָשׁוּ דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁפְלוּת אֲבָל לֹאט לֹאט יִתְרוֹמַם קִרְן רַבְּנוּ ז"ל, וְיִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכָל אֱלוֹ אֲשֶׁר מִתְלוֹצְצִים מִמֶּנִּי עֲכָשׁוּ עוֹד יְבוֹאוּ וְיִתְחַנְּנוּ אֵלַי שֶׁאֲמַחֵל לָהֶם וְכוּ'. וּבְאֵמַת אֵין לִי עִמָּהֶם שׁוֹם שְׂיִכּוֹת כָּל מְגַמְתִּי הִיא רַק לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵנִי יוֹדֵעַ שֶׁיַּעֲבֹר עָלַי מֶה שֶׁיַּעֲבֹר וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אֲנִי עֲקֻשָׁן כְּל־כָּף, אִזּוּ אֵיךְ נוֹעַל אוֹיְסִפִּירֵן עִם וְוַעֲט גָּאָר נִישֵׁט נִיטְצֵעֵן (אֲנִי אוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל וְלֹא יַעֲזֹר לְאֵף אֶחָד שׁוֹם דְּבַר).

עֲכָשׁוּ קִדְּם רֹאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְהַתְּעוֹרֵר בְּאֵמַת בְּאֵילוֹ פְּנִים אֲנַחְנוּ בְּאִים אֶל יוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא, וּבְאֵמַת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם עוֹשֶׂה לְעֲצָמוֹ חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ כְּמָה דְּפִים גְּמָרָא לְמַד, כְּמָה סִימָנִים שֶׁלְחַן עֲרוּף לְמַד, וְכְמָה פְּרָקִים מְשֻׁנוּת לְמַד, אִזּוּ בָּא אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי בְּרַגַע שֶׁאֲדָם יֵשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת בְּכָל יוֹם, אֲזִי הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ בְּצוּרָה אַחֲרַת, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקלט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי כִּי תִבֵּא אֶל הַקְּבוּץ הַתְּשֻׁלָּד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, אִישׁ חֵי רַב פְּעֻלִים וְכוּ' וְכוּ' ... גִּירוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְךָ הָאָרְךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, שְׂמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁפַּעַם אַחַת בָּאוּ תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, לְפָנָיו, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: "הֵיזוֹת שְׂבִמוּצָאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ אוֹמְרִים הַתְּפִלָּה הָאֲרֻכָּה שֶׁתִּפְתַּח לָנוּ שְׁעָרֵי חַמְלָה, שְׁעָרֵי טוֹבָה, שְׁעָרֵי יְשׁוּעָה וְכוּ' וְכוּ', שְׁעָרֵי תוֹרָה, שְׁעָרֵי תְּפִלָּה וְכוּ' וְכוּ', אֵילוּ מֵהַשְּׁעָרִים הַכֵּי נִצְרָכִים?" (כִּידוּעַ אָשֶׁר הַתְּפִלָּה הַזֹּאת מֵיִסְדַּת עַל סֵדֵר הָא"ב) עָנָה וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ: "תִּלְכוּ וְתִשְׂאֵלוּ אֶת בְּתֵי אָדָל, מֶה שֶׁתִּשְׁיֵב בֶּן הוּא". וְהִלְכוּ תַלְמִידָיו וְשָׂאֵלוּ אֶת בְּתוֹ אָדָל (סִבְתָּא שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל), עָנְתָה וְאָמְרָה: "לְדַעְתִּי שְׁעָרֵי סִיעֲתָא דְשַׁמְיָא עוֹלִים עַל כָּל הַשְּׁעָרִים". וְחִזְרוּ לַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, וְסִפְרוּ לוֹ, עָנָה וְאָמַר: "כִּף הוּא הָאֵמֶת, שְׁעָרֵי סִיעֲתָא דְשַׁמְיָא הֵם עוֹלִים עַל הַכֹּל, כִּי אִם יֵשׁ לוֹ שְׁעָרֵי אֱמוּנָה, שְׁעָרֵי בְטַחֲוֹן וְכוּ' וְכוּ', שְׁעָרֵי נַחֲמָה, שְׁעָרֵי יְשׁוּעָה, שְׁעָרֵי פְרִנְסָה טוֹבָה, שְׁעָרֵי תוֹרָה, שְׁעָרֵי תְּפִלָּה וְכוּ' וְכוּ', עֲדִין צְרִיכִים לְשְׁעָרֵי סִיעֲתָא דְשַׁמְיָא, כִּי בְלֵי סִיעֲתָא דְשַׁמְיָא אֵין לְאָדָם כְּלוּם".

וְעַל-כֵּן רָאָה מֶה לְפָנָיִךְ, וְתִבִּין דְּכָר מִתּוֹךְ דְּכָר, לְדַעְתִּי לֹא כְּדָא לָךְ לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּכָר שְׂבָעוּלָם, אַתָּה הַדְּבַק אֶת עֲצֻמְךָ אֵלָיו יַתְּבַרְךָ, וְתַמְסֵר אֶת עֲצֻמְךָ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אֶל הָאוּר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִהְיֶה אַכְפַּת לָךְ שׁוּם דְּכָר, אֶלֶּא שֶׁב בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שְׁלָךְ, וְתַתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּתְּשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְתַלְמֵד בְּכָל יוֹם מִקְרָא מִפְּרִשַׁת הַשְּׁבֻועַ חֲמֵשׁ וְרִשׁוּ"י עִם הַתְּרַגּוּם, מִשְׁנָה — אִם תּוּכַל לְסַיֵּם בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים, אֵין לְמַעְלָה מְזָה בַּתְּקוּן הַנְּשֻׁמָה, וּבִיּוֹתֵר תַּתְּמִיד בְּגַמְרָא וְשִׁלְחָן עָרוּךְ זֶהֱר וְתַקּוּנִים וּבְסַפְרֵי רַבְנּוּ ז"ל, וְעַל כָּלֵם תַּתְּפַלֵּל תְּפִלָּה בְּכַח בְּכָל יוֹם: תְּפִלַּת שְׁחָרִית, תְּפִלַּת מְנוּחָה, תְּפִלַּת מַעְרִיב, תְּפִלַּת חֲצוֹת תַּתְּפַלֵּל בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, וְתַבְקֵשׁ וְתַתְּחַנֵּן עַל נַפְשֶׁךָ, שְׁיַחֲוִס וְיִרְחַם עָלֶיךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹצִיאֲךָ מֵהַחֲשֶׁךְ שְׁנִלְכַדְתָּ בוֹ, וְתַמִּיד יִהְיֶה יוֹם הַמִּיתָה לְפָנָי עֵינֶיךָ, אָשֶׁר בֹּא יָבוֹא הַיּוֹם שֶׁתְּצַטְרַף לְעוֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְהִרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֶךָ, שֶׁתְּמִיד תִּשׁוּחַ וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אָשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלָיו יַתְּבַרְךָ, וְאִם תַּהֲיֶה חֲזַק וְאִמִּיץ בְּעַבְדוּתָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, אֲזוּ תִרְגִּישׁ

חיים אמתיים, חיים נצחיים בחייה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבכי לטוב כל הימים.

מה אמר לך ידידי היקר, ידוע שרבנו ז"ל הנהירנו מאד מאד על למוד זהר ותקונים, ואמר, שהלשון של הזהר מעוררת את אדם מאד מאד לתשובה, וכן מובא שהאר"י הקדוש נתן תקון לבעל תשובה, שיאמר בכל יום חמשה דפים זהר או תקונים, כי הוא תקון נפלא מאד, וכן ראיתי בספר "נוצר חסד" על מסכת אבות מהרב הקדוש מקאמרנא זכותו יגן עלינו, שמפרש על המשנה (אבות ד, כ): "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו", וזו לשונו באמצע דבריו: "ולו עמי שומע לי בדור הרע הזה שהמינות גוברת, היו לומדים עם תינוק בן תשע שנה ספר הזהר והתקונים להגות בהם, והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים", עין שם; רואים מזה איך שהצדיקים הקפידו מאד מאד על למוד זהר ותקונים, ועל-כן אל תבלבל את עצמך משום בלבול בעולם כלל, תקבע לעצמך שני שעורים בכל יום: שעור אחד בזהר ושעור אחד בתקונים כסדרן, ועל-ידי-זה תזכה להתעורר מהשנה, וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן חלק א', סימן ס') על המאמר "פתיח רבי שמעון" וכו', כי יש בני-אדם שישנים את מיהם, ואפלו שעוסקים בתורה ותפלה

הכל בבחינת שנה. וידוע שרבנו ז"ל פעם התבטא ואמר: ר' שמעון איז אנואכעדיגער (רצה לומר שמעורר את האדם מהשנה). ובאמת יכולים להבין את זה, כי כשאדם מרגיל את עצמו ללמד זהר ותקונים, נפתחים לפניו עולמות עליונים, כי רואה את יקר כל מצנה שזוכה לקים, שהלשון שבוזהר מאד מעוררת את האדם, ובפרט כשהוא אומר זכאה האי ברא וכו' זכאה בר נש וכו' אשרי האיש וכו' וכו', אשר לשונות אלו מאד מעוררים וממשיכים את האדם אלו יתברך; אשרי מי שמחזק את עצמו תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תְּקֵמָא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המניעות שיש לה לבוא אל הקבוץ שלנו, תעשה עם חכמה גדולה, ואל תצא חס ושלום, נגד הורף היקרים, כי אתה צריך להבין אותם, הם לא מתנגדים אל רבנו ז"ל, הם מתנגדים אל דרכים משנות, הנהגות משנות, ועל זה גם אני מתנגד וכו' וכו', ועל-כן אין לה להאשים את ההורים שלך, שהם פנגד ברסלב וכו', הם נגד משגעים לא נגד ברסלב, וזה ברור וידוע שיחה מרבנו ז"ל, שאמר פעם: אם היו בני-אדם יודעים איך שאני לומד עם אנשי דרך ארץ, היו קיסרים ומלכים שולחים את בניהם אלי, כי אצל רבנו ז"ל הנה דרך ארץ גדול מאד בכל פרט ופרט, ורבנו ז"ל מלמדנו איך לשקד על דלתות התורה ולהתפלל את התפלות בחיות

אֲשֶׁר א' תְּקַמֵּב בְּנַחֵל קִנּוּ

וּבַחֲמִימוֹת, תִּפְלָה בְּכַח, וְלִהְתְּנֶהג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, שְׁזֵה סֵפֶר הַמְדוּת
שְׁמָאד מָאד רָצָה שְׁנִלְמַד בְּזֵה, אָבֵל בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַדְלַת
פְּתוּחָה אֲצִלְנוּ, וּבָאִים כָּל מִינֵי טְפוּסִים מוּזָרִים, שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לָנוּ
אֶת הַשֵּׁם רַע, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לְהַאֲשִׁים אֶת הַהוֹרִים, וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל
בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְגַנֵּב אֶת עֲצֻמְךָ, וְלִבֵּא אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ
שֶׁלְנוּ, וְעַם כָּל זֹאת תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהַעֲלִים אֶת זֶה
מִהַהוֹרִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטַעְרוּ, שֶׁלֹּא תִהְיֶה מְצוּה הַבָּאָה בְּעִבְרָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, כִּי עוֹן פָּגַם כְּבוֹד אָב וְאִם חֲמוּר מָאד מָאד, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
מָאד מָאד לְהִזְהָר בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם שֶׁהִיא מִהַחֲמוּרָה
שְׁבַחֲמוּרוֹת, עַם כָּל זֹאת מֵה שְׁשִׁיךְ לְדַבֵּר רַבְנוּ וְל, הֵם פְּשוֹט חַיִּים
בְּטַעוֹת, כִּי הֵם לֹא רוֹצִים שְׁבַנִּיהֶם יִסְתַּוְּכּוּ בֵּין מְשַׁעֲעִים וּמְטַרְפִּים,
וְעַל-כֵּן הֵם כָּל-כָּף מוֹנְעִים אוֹתְךָ, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם לְהַגִּיעַ אֶל הַקְּבוּץ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּזְכֶּה
לְהַתְחַזֵּק בְּקְרוֹב מָאד, וְתִבְנֶה בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְהַהוֹרִים שֶׁלָּךְ יָרוּ
רַב נַחַת מִמֶּךָ.

נָא וְנָא רָאָה לְשַׁקֵּד עַל דְּלַתֵי הַתּוֹרָה, כִּי יֵק זֶה מֵה שִׁישְׂאָר
מֵאֲתָנוּ, וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ בְּרוֹחֲנוּת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תִּסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ
דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מָאד...

א' תְּקַמֵּב

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר תְּבוּא ה'תשל"ד.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיֶגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַבְּחוּר הַיָּקָר
לִי מָאד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַקָּצֵר מִיּוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׁשִּׁי כָּעַל כָּל הַזֶּה לְרֵאוֹת תְּשׁוּקַת נַפְשֶׁךָ אֶל הַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַטּוֹב וְהַנְּעִימוֹת בְּזֶה וּבָכָא, וְלֹא נִשְׁאַר לְאָדָם שׁוֹם דְּבָר, רַק מֵה שְׁזוּכָה לְחֹטֵף אֵילּוּ מִצְוֹת וְאִיזוֹ תּוֹרָה וְאֵילּוּ שִׁיחֹת וּתְפִלוֹת וְדַבּוּרִים שְׁמִדְבָר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וּמִדְבָר עִם חֲבֵרָיו בִּירֵאת שָׁמַיִם וְהַתְחַזְּקוֹת.

חֲמִדַת לְבָבִי! הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְרַגֵּעַ זֶה, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הָעֵבֶר כָּלֵל, אֵין לָךְ עֵבֶר. וְצָרִיךְ לְהַכְנִים מִחוּ וְדַעְתּוֹ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְלֵהִתְבּוֹנֵן בְּכָל דְּבָר בַּחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שִׁישׁ בְּזֶה הַדְּבָר, וְעַל-יַדֵּי-זֶה לְעוֹלָם לֹא יִחַשֵׁב מֵאַחַר, וְכֵן לֹא יִחַשֵׁב מֵעַצְמוֹ.

וּבַעֲנִין הַגְּאוּנָה שְׁכַתְבָתְךָ, תִּדַע שֶׁהָעֵקֶר הוּא הָאֱמוּנָה, לְהַכְנִים הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ כִּי לֹא תִמָּצֵא פְעֻלָּה גְדוּלָּה וְקִטְנָה שְׁלֹא תִהְיֶה מְשַׁגַּחַת מִהַמְשַׁגִּיחַ הָעֲלִיּוֹן, וְהַכֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לִידַע, שֶׁכָּל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלָנוּ וְכָל הַתְּפִלוֹת — הַכֵּל מֵאַתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין רְאוּי לְחַשֵׁב לְקַבֵּל שְׂכָר עַל שׁוֹם דְּבָר (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'). וּבְכַאֲמַת, חֲמִדַת לְבָבִי, כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּעַצְמוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא אֲתוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְכָל מַחְשַׁבְתּוֹ וְהִסְתַּכְּלוֹתוֹ וְכָל מַהוּתוֹ מְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה, אִזּוֹ כְּכֹר אֵין לוֹ זְמַן לְחַשֵׁב מִמֶּנּוּ אוֹ מֵאַחֲרֵים, וְעַל-כֵּן אֵיךְ שִׁיכַת אִיזוֹ נִקְדָּה שֶׁל גְּאוּנָה?! וּבְכַאֲמַת יְדוּעַ מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שְׁעַל דְּבָר זֶה קָשָׁה לְתַן עֲצָה, כִּי הָאוֹרֵב יוֹשֵׁב וְאוֹרֵב בְּאָדָם, וְרוֹצֵה לְהַכְנִים בּוֹ אִיזוֹ יִשׁוּת וְכוּ', וְצָרִיךְ תְּמִיד לְהַזְכִּיר עַצְמוֹ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ מִמִּילָא יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי מַחְשַׁבוֹת שֶׁל הַבָּל; אֲשֶׁרֵינוּ וּמֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁזוֹכֵינוּ לְהַתְּנַדֵּעַ מִרְבִּי אֲמַת כְּזֶה, רְבִי רַחֲמָן כְּזֶה, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְהִיּוֹת הַצְּנַע לְכַת, כְּמוֹ שֶׁהַתְּנַהֵג וְקָנָה, שֶׁהִי צְדִיק גְּנוּז, וְסִפֵּר לִי בִימֵי נְעוּרַי כְּחוּר אֶחָד שֶׁהִי אֲתוֹ בְּיַחַד בְּחֹדֶר אֶחָד בְּלוֹנְדוֹן, וְעַל הַכְּחוּר עֲבָרָה אִזּוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָּה בְּעִנְיָן שְׂדוּכִים, וְלֹא הִיָּה יְכוּל לִישֵׁן, וְשָׁכַב בְּמִטָּה, וְאַחֲרֵי-כֵן

נכנס זקנך אל החדר, וכבר היה זמן חצות, ובחדר היה חשך, וזקנך חשב שהוא ישן כבר, ועל-פני הדליק נר, וישב על הארץ, והתחיל לומר מאיזה ספר, ובכה בדמעות שליש, ובכה ובכה בערך כשתי שעות בבכיות עצומות כתינוק קטן, ובינתיים ישן כבר, ובבקר רצה הבחור לראות איזה ספר היה זה, ועל-פני הלך לשלחנו, וראה שזהו "לקוטי-תפלות", ונתעורר מזה מאד, וקנה אז מזקנך "לקוטי-תפלות", ומאז הלך הרבה אתריו, וספר לי שהיה תמיד מדבר (הוא לא ידע עדין מענין התבודדות — לדבר אליו יתברך, והיתה אצלו פליאה נשגבה, אדם מדבר כל-כף הרבה אל עצמו, אף כשנתודע מדבר רבנו ז"ל, הביין שכל זה היה "התבודדות", לדבר הרבה עמו יתברך), ותפלותיו הקבועות ארכו זמן הרבה, והיה מתפלל במתיקות ובנעם מלה במלה, וגם אני הפרתי אותו קצת. על-כל-פנים איך שהוא כשאדם עובד ה' בהצנע לכת, אז יש לו הצלחה גדולה, כי אין שום ברירה שיכולה לבלבלו ולבטלו, וכן לא אכפת לו מה שאחרים מזלזלים בו, הלא הוא אינו בעולם כלל, תמיד אויז את עצמו בו יתברך בתפלה ובדבקות, אשרי מי שזוכה לצית את רבנו ז"ל, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח, וזוכה לראות עולמו בחייו.

אהובי! חזק ואמץ, העקר על מדת השמחה, לשמח מאד בו יתברך, ויקים אצלך (תהלים קד, לה): "אנכי אשמח בה" יתמו חטאים מן הארץ" וגו'. וצריך שתדע, שבלבולים עוברים על כל אחד בפרטי פרטיות בלאו הכי, ואי אפשר להנצל ולהפרד מהם רק על-ידי עצות רבנו ז"ל, שהן "עצת ה' לעולם תעמד" (שם לג, יא). התמד מאד בשעורים קבועים כסדרן מדי יום ביומו, ותתפלל בעדי לרפואה שלמה.

הדורש שלומך...

א' תקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵבֵא אֶל הַקְּבוּץ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נִרְוֵה יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות ראש השנה לא אכפת לי איפה שתתפלל, או במאה שערים או במרון, הקבוץ של רבנו ז"ל הוא איפה שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל נמצא, וזה סתם דמיון להגיד שרק במקום אחד שם הקבוץ, כי עליך לדעת הקבוץ הוא רק באומן, ואם לא יכולים לנסע לאומן כמו עכשו שהציון סגור ומסגור, ואי אפשר לבא מבחוץ ובפרט על ראש השנה, אז איפה שרק עושים קבוץ בהתקשרות אל רבנו ז"ל, שם רבנו ז"ל נמצא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל לפני שיצא מהעיר ברסלב להסתלק לעילא ולעילא, עמד על פתח דלתו עם ידו על המזוזה, ואמר בזו הלשון: אם תתקבצו יחד אז תמשיכו אותי אליכם; וזה סובב ביותר על הקבוץ, ועל-כן אל תעשה עקר לא ממאה שערים ולא ממרון, היכן שרק מתקבצים עשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל.

הקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותנו, ועוד יבוא הזמן שיפתחו הגבולות, ויתקבצו אלפים ורכבות רכבות אצל ציון רבנו ז"ל, וכמוכא במגילת סתרים וכו' וכו'.

ראה להכין את עצמך ביותר על ראש השנה, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לנו שנוזכה להכתב בספרן של צדיקים גמורים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תְּקוּמָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֶדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵבֵא אֶל הַקְּבוּץ ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרֹו
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַכֹּל הוּא קִנְיָה וְשִׁנְיָה שֶׁהוֹרְסַת אֶת הָאָדָם
לְגַמְרֵי, כִּי אִם לֹא הִיְתָה לְאָדָם קִנְיָה וְשִׁנְיָה, הִיָּה חַי חַיִּים טוֹבִים,
וְכָל הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הֵן רַק מַחֲמַת שְׁנִכְנִסָּה בּוֹ הַתּוֹלַעַת
שֶׁל קִנְיָה וְשִׁנְיָה, וְזֶה אוֹכַל אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּבְאֲמַת מִי שֶׁמְדַבֵּק אֶת
עֲצָמוֹ בְּאֵיזן סוּף בְּרוּךְ הוּא, הוּא לֹא מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, אֲדַרְבָּה הוּא חַי חַיִּים שְׁלוֹ, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעֲוֹלָם, וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ו, חֶלֶק א', סִימָן סו) אֶת
הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמז, ק): "אֲהַלְלָה אֶת הַנְּיָה בְּחַיִּי", הֵינּוּ שְׁאֵנִי חַי
בְּחַיִּים שְׁלִי וְאֵינוֹ נִכְנָס בְּחַיִּים שֶׁל אַחֲרִים, וְלֹא מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמִי
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת לְהַגִּיעַ לְזֶה הָעוֹלָם — לֹא
לְהַתְבַּלְבֵּל מֵאֵף אֶחָד, וְאֵז יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ. וְרוֹאִים אֶת הַמְרִירוֹת,
שְׁבַנֵי-אָדָם הוֹלְכִים כָּל-כָּף מְמַרְמְרִים זֶה רַק מַחֲמַת שְׁמִסְתַּפְּלִים
תְּמִיד עַל אַחֲרִים, וּבְאֲמַת זֶה שְׁטוֹת גְּדוֹלָה, כִּי מֵה לָךְ עִם אַחֲרִים,
הֲלֹא בְּפִרוֹשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנּוֹ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ו, חֶלֶק א', סִימָן לד), אֲשֶׁר
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שְׁאֵין בְּחִבְרוֹ, וְלִמָּה לָךְ לְהַתְבַּלְבֵּל
מֵאַחֲרִים.

אוֹדוֹת צְדִיקִים תְּלַמִּידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ,
וּבְפָרֵט תְּלַמִּידוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי וְאוֹלָף קִיֶּצֶע'ס, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ,
זְכָה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וְהִיָּה בְּחַיִּיו נִעְלָם וְנִסְתָּר מְרֹב

העולם, והוא אשר זכה להקבר בשכנות אל רבו הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, יותר מכל התלמידים, וזה דבר פלא עד מאד, וידוע שהבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, אמר עליו שהוא מתענה משבת לשבת, לא משום שהוא רוצה לענות גופו בצום, אלא מפני שמרב דבקותו בהשם יתברך שהוא כל-כף דבוק בחי החיים בו יתברך, הוא שוכח לאכל לגמרי, והצדיקים היו אומרים שהיה למדן גדול, אף-על-פי-כן לא אמר אף פעם תורה. ואחר הסתלקות הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, נסע כמה פעמים אל המגיד ממעזריטש, זכותו יגן עלינו, והיה רגיל לומר שאינו בא אל המגיד הקדוש לשמע תורה אלא רק מסתכל עליו איך שמלביש את המעיל ופושט את המעיל, כבר מספיק לו לקבל מלא תפנים רוח-הקדש, כי גדל היראה שהיתה שולטת על המגיד הקדוש זה בלתי נתן להסביר.

אשרי מי שמחזק עצמו בעתים הללו באמונת חכמים, כי מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל ושוקד הרבה על דלתות ספריו הקדושים, עד שהלקוטי-מוהר"ן והספורי-מעשיות וספר המדות ושיחותיו הקדושות של שיחות-הר"ן וחי-מוהר"ן שגורים על פיו, אז יקבל המון שפע רוחני מרבנו ז"ל. ועל דבר זה רמז רבנו ז"ל בדברו (שיחות-הר"ן, סימן א') על הפסוק (תהלים קלה, ב): "כי אני ידעתי כי גדול ה'", אני דיקא, כי השגות אלקות אי אפשר להסביר אחד להשני, וכן תשוקה שנקנסת בלב של אחד לא יכולים להסביר לשני, עין שם ותבין.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים ה'תשל"ד.

שלום וכרֶכָה וְכַל סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹכֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ...

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ.

בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי בְּלִי יִשׁוּב הַדַּעַת הָאָדָם אָבוֹד לְגַמְרִי, וְאִי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ אֶל שְׂמִיחָה רַק עַל-יְדֵי שְׂמוּצָא בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב) וְעַל-יְדֵי זֶה יְכוּל לְהִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יְתַבָּרֵךְ, וּלְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעוֹשֶׂה עִמוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה יוּכַל אַחֲרֵי-כֵן לְשַׁפֵּךְ אֶת שִׂיחוֹ לְפָנָיו יְתַבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, כִּי בְּאֵמַת הַיִּשׁוּב הַדַּעַת בָּא לְאָדָם עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמוֹ יְתַבָּרֵךְ, וְזֶה גִּלְיָה לְנוּ רַבְנֵנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לִילֵךְ בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאֲזוּ תִצְלִיחַ וְרַכָּךְ. תָּמִיד תִּדְבֵּר אֵלָיו יְתַבָּרֵךְ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּמִקִּפְיוֹת, אֲשֶׁר הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, כִּי הַכַּעַס מְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְהוּא אָבוֹד.

אִוְדוֹת תְּפִלַּת עֲרַבִית שְׂשֵׁאלֶת, מְבַאֵר בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ (אֵרַח חַיִּים, סִימָן רלה, סְעִיף ג'): לְכַתְּחִלָּה צְרִיךְ לְקַרְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע מִיָּד בְּצֵאת הַכּוֹכָבִים, וְכֵן הָיוּ נוֹהֲגִים כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מְעִרֵיב תַּכְּף-וּמִיָּד בְּשִׁיגִיעַ זְמַנָּהּ, וְכֵן הָיוּ יְכוֹלִים לְלַכֵּת לִישׁן מִקֶּדֶם וּלְקוֹם בְּחֻצוֹת אוֹ עַל-כָּל-פְּנֵימֵי קֶדֶם אוֹר הַיּוֹם, כִּי כְּשֶׁהוֹלְכִים לִישׁן מִקֶּדֶם, אֲזוּ יְכוֹלִים לְקוֹם בְּחֻצוֹת, וּלְהַפּוֹךְ כְּשֶׁמְבַלְיִים אֶת הַזְּמַן בְּלִילָה אִי אֶפְשֶׁר לְקוֹם בְּבִקְרָה. וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה חֻכָּם וְחִלְף לְהִתְפַּלֵּל עֲרַבִית תַּכְּף-וּמִיָּד כְּשִׁיגִיעַ הַזְּמַן, וְתִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע וְחִלְף לִישׁן, וּמוֹכָא שֵׁם בְּמַגֵּן אַבְרָהָם, סְעִיף קָטָן ב', וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "כָּל אָדָם יִחְמִיר עַל עֲצֻמוֹ, וְיִקְרָא עַל מִטָּתוֹ כָּל הַקְּרִיאַת שְׁמַע וּלְפָחוֹת שְׁתֵּי פְרָשִׁיּוֹת, וְיִכּוֹן לְצֵאת בֵּה", עֵינֵי שֵׁם; כִּי בְּאֵמַת לְפַעְמִים הִתְפַּלְלוּ תְּפִלַּת עֲרַבִית קִצַּת מִקֶּדֶם, מֵה שְׂבָאֵמַת צְרִיךְ לְהַזְהֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּצֵאת הַכּוֹכָבִים, אֲבָל אִם תִּתְפַּלֵּל קֶדֶם, הֲרִי לֹא יִצְאֶת יְדֵי חוֹבַת קְרִיאַת שְׁמַע מִדְּאוּרֵימָתָא שֶׁל "בְּשִׁכְבְּךָ", וְלִכֵּן טוֹב לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לומר אֶת כָּל

הַשְּׁלֵשׁ פְּרָשִׁיּוֹת בְּקִרְיַאת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, כִּכָּה יֵצֵא מִיַּד סֶפֶק,
וְיִהְיֶה בְּטוּחַ שְׁקָרָא קִרְיַאת שְׁמַע שֶׁהִיא מִצְוַת עֲשֵׂה דְאֹרִינְתָא.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַתְּכָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקוּמוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר נִצְבִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ
הַטוֹב מִמָּךְ, שְׁזִכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל אֲנִי צָרִיךְ לְהַזְהִיר
אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מֵאלוֹ הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרָבִים
שֶׁמְסַתּוֹבְבִים בֵּינֵינוּ, הַמְעוֹרְרִים תָּמִיד מִחֲלָקָת, וּמְסִיתִים וּמְדִיחִים
אֶחָד נֶגֶד הַשְּׁנִי, לֹא-כֵן נִלְמַד בְּחֹדֶר שְׁלֵנוּ, אֲנַחְנוּ תִּהְלֶה לְאֵל,
אוֹהֲבִים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְצָרִיכִים לְשִׁמּוֹ
מְאֹד מְאֹד מִבְּעָלֵי לְשׁוֹן הָרַע, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים לְאַחֲרוֹנָה נַעֲשֵׂה
מִחֲלָקָת גַּם בְּפָנִים וְכוּ', וּבְאַמַּת הַמִּחֲלָקָת הַזֶּה כָּבֵד הוֹלְכֵת כַּמָּה
דּוֹרוֹת, שֶׁתָּמִיד יֵשׁ נִשְׁמוֹת כְּאלוֹ שֶׁהֵם פְּגוּמִים בְּפָגַם הַבְּרִית,
וּכְשֶׁמִּגִּיעַ הַזְּמַן שִׁיזְכוּ לְתַקֵּן אֶת עֲצָמָם וְכוּ', אִז דִּיקָא הֵם מְעוֹרְרִים
מִחֲלָקָת וּמְרִיבוֹת (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ע"א), אִם אַתָּה רוֹצֵה
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמַּת, רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי
עָקַר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל תְּלוּיָה רַק בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל
תְּאַבֶּה וְאֵל תִּשְׁמַע לְאַף בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק לְלַמֵּד תָּמִיד אֶת סִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ אֶת דִּרְכְּךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמָךְ בְּכֹל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִשׁוּחַ

ותספור לפניו יתברך את כל מה שעובר עליך בתמימות ובכפשיטות,
ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

אודות ראש השנה, אל תבלבל את עצמך כלל, כי אנחנו
עושים מגן נפרד, בעזרת השם יתברך, בלי שום בעלי מחלקת,
וכבר ידעת מה שאנחנו תמיד חוזרים על דברי מוהרנ"ת ז"ל,
שאיפה שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל, ודבר את
זה לענין ראש השנה, בודאי המקום היחיד הוא רק באומן, ואם
לא יכולים לנסע לאומן על ציון רבנו ז"ל בראש השנה, אזי בכל
מקום בעולם שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו — שם הקבוצה,
ואי אפשר לומר שבמרון יותר גדול מירושלים או ירושלים יותר
גדול ממרון, כי הכל דמיון והכל ורעות רוח ומחלקת פרטית שיש
בין שני קבוצים, וזה גרם הרבה הרבה עגמת נפש לאנשי שלומנו,
ועל-כן קבעו פה להתפלל מגן נפרד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר,
שנזכה להמשיך את רבנו ז"ל אלינו, ונזכה לקבל את הראש השנה
הקדוש והנורא הזה, אשר אין למעלה מזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמוז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נציבים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הצעקות והקולות וכו' שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימנים: לו, כא), בודאי מי שמחו מצמצם מאד, צריך לצעק
קולי קולות, אבל רק בשדה וביער או במרתף במקום שאף אחד
אינו שומע, כי זה עקר שלמות האמת של רבנו ז"ל, שאדם משיח

וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, בְּשָׁעָה שָׂאף אָחַד לֹא שׁוֹמֵעַ מִה שֶׁהוּא צוֹעֵק וּמִה שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ וּמִה שֶׁהוּא מִתְחַנֵּן, וְזוֹ הָאֲמֶת הַגְּדוֹלָה בְּיִתְרָה, וְעַל-כֵּן נִקְרָאת דְּרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל דֶּרֶךְ הָאֲמֶת, כִּי אָדָם מְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר וְצוֹעֵק וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שֶׁמְעִיק לוֹ, וְאֵף אָחַד לֹא יוֹדֵעַ מְזֵה, וּבְרִגְעַ שְׂאָדָם יוֹדֵעַ מְזֵה, זֶה כְּבָר לֹא אֲמֶת, הוּא כְּבָר מִתְפֹּנֵן לְחִבְרוֹ, וְעַל-כֵּן אֵף שֶׁהִזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל לְצַעֵק הֶרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הֶעֱקָר שִׁיְהִיָּה בְּאִיזָה יַעַר אוֹ בְּמִרְתֵּף אוֹ בְּשִׂדָּה אוֹ בְּעִלְיָה בְּמִקּוֹם שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתֹאמִין לִי שְׁגָם אֲנִי קִימְתִי אֶת זֶה יָמִים עַל גְּבִי יָמִים וְשָׁנִים עַל גְּבִי שָׁנִים, וְהִיְתָה דְרָכִי לְנִסְעַ לְמִרְחָקִים וְלִהְיוֹת שָׁם בְּכָל יוֹם שְׁעוֹת עַל גְּבִי שְׁעוֹת, וְכֵן הֶרְבֵּה כְּלִיתִי בְּמִרְתָּפִים וְעַל הַגַּג שְׁקוֹרִים 'בוֹיָדְעִים', כִּי בְּאֲמֶת צְרִיכִים לְצַעֵק הֶרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁמְזַדְּבָר מִחוּ וְדַעְתּוֹ, וְיִהְיֶה מִחוּ מְזַבְּרָר מְאֹד מְאֹד, אָבָל אֶת זֶה אֵף אָחַד לֹא צְרִיף לְרֹאוֹת, שִׁיְהִיָּה הַכָּל בְּהִצְנָע וּבְצִנְעָה, שְׁלֹא יֵצֵא שֵׁם רַע עַל רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּקִּים אֶת דְּבָרֵי, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְטָר מִכָּל מִינֵי צָרוֹת שֵׁישׁ לָךְ וְאִתָּה סוּבַל מְזֵה כְּמוֹ שֶׁכְּתִבְתָּ לִּי בְּאִרְיָכוֹת.

הֶעֱקָר רָאָה לְשִׁמּוֹר עַל דְּבוּרָךְ, וְאֵל תְּדַבֵּר עִם אֵף אָחַד דְּבוּרִים שְׂאִין צְרִיכִים, וּמִכָּל שְׂכָן שְׁלֹא לְהַכְנִס בְּכּוֹחִים, שֶׁהֶרְבִּי שְׁלָךְ אֲמֶת וְהֶרְבִּי שְׁלָךְ שְׁקָר וְכוּ' וְכוּ', כָּל זֶה הוּא מִהִיצָר הֶרַע הַמְּסִית אֶת הָאָדָם לִוְמַר הַתְּלַמִּיד תְּכֶם זֶה נֶאֱדָה וְהַתְּלַמִּיד תְּכֶם זֶה אֵינּוּ נֶאֱדָה, וְזֶה הַשְּׂאוֹר שֶׁבְּעֶסֶה (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג).

הֶעֱקָר רָאָה לְהַתְּמִיד הֶרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כְּלִי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל הָאָדָם אָבוּד לְגַמְרֵי, וְהוּא חַי בְּדַמְיוֹנוֹת גְּדוֹלִים, כִּי אִם לֹא לּוֹמְדִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הָאָדָם מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ בְּיִתְרָה, וְעַל-כֵּן רָאָה לְלַמֵּד הֶרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחַ דְּרָכֶךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִצְבִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְעוֹת לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנַזְכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ, כִּי זֶה כָּל רְצוֹנִי וְחֻשְׁקִי לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, רְאוּנִי לָנוּ לְשִׂמְחָה שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָא כְּזֶה, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְמִיד בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְּלִיחַ דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וְתִגְנֹב בְּכָל יוֹם שְׁעָה אַחַת לְהַתְּבַדֵּד לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם קָשָׁה לָךְ בְּפַעַם אַחַת, אַתָּה יְכוֹל לְחַלֵּק לְשָׁלֹשׁ פַּעַמִּים, הֵינּוּ עֲשָׂרִים דְּקוֹת לְפָנֵי הַצְּהָרִים וְעֲשָׂרִים דְּקוֹת אַחַר הַצְּהָרִים וְעֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּלִילָה, וְזוֹ הַנְּהַגָּה טוֹבָה מְאֹד כְּדֵי לְקַיֵּם שְׁעָה הַתְּבַדְּדוֹת בְּכָל יוֹם.

וְשִׁמְעֵתִי בְּשֵׁם הַרֹב הַחֲסִיד ר' יִצְחָק בְּרִיִּיטֵעֵר ז"ל, שְׁאֵמַר הֲלֹא שְׁעוֹר מְלִיחָה בְּשַׁעַת הַדְּחָק עֲשָׂרִים דְּקוֹת, וְהַשְׁעָה הַתְּבַדְּדוֹת זֶה שְׁעוֹר מְלִיחָה, שֶׁהוּא שְׁעָה שְׁאֵדָם צָרִיךְ לְמַלֵּחַ אֶת עַצְמוֹ עִם תְּפִלָּה וְהַתְּבַדְּדוֹת כְּמוֹ שְׁמוּלָחִים אֶת הַבָּשָׂר, כְּדֵי שִׁיֵּצְאוּ הַדְּמִים רְעִים, וְלָכֵן בְּשַׁעַת הַדְּחָק אִם אֵי אֶפְשָׁר, אֲזִי עֲשָׂרִים דְּקוֹת יְכוֹלִים לְצַאת יְדֵי חוּבְתוֹ, וְזֶה דְּבָר נִפְלְאָא וְרַמְזוֹ נִפְלְאָא וְעֲצָה נִפְלְאָה. וּבְאֲמַת כְּבָר אֲמַרְתִּי לְבַחְוָרִים, שֶׁהֲלוֹאֵי שְׁתִּזְכּוּ בְּכָל שְׁעָה לְהַתְּבַדֵּד חֲמֵשׁ דְּקוֹת עַל הַשְּׁעוֹן, וְכֵן יִצְטָרֵךְ לָכֵם כָּל הַיּוֹם כָּל שְׁעָה חֲמֵשׁ דְּקוֹת שִׁיְהִיָּה

שְׁעָה, וְאַתֶּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חֲשִׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, אִיךְ בְּרַחֵה לִי הַשְּׁעָה הַזֹּאת,
וּמָה עָשִׂיתִי בְּשְׁעָה זוֹ, וְכִךְ חַיִּים עִם חֲשִׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כָּלֵל, וְזוֹכֵה וּמוֹזֵה אֶת עַצְמוֹ בְּטוֹב אִמְתִּי וְנֹצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקֻמַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיבִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ', רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם
לְבוֹא אֶל הַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ שְׁלֵנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲבָל מִצַּד כְּבוֹד אָב
וְאִם תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׁבַעוֹלָם שְׁלֵא יִתְדַע לְאָבָא שְׁלָךְ, כִּי
מָה אַתָּה צָרִיךְ לְצַעַר אֶת הָאָבָא, כִּי זֶה עוֹן חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנֵנוּ
ז"ל הִזְהִירָנוּ לֹא לְצַאֵת מִהַשְּׁלֶחֶן עֲרוּךְ כִּי הוּא זֶה, אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת
פְּקֻחַ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לֹא לְצַעַר אֶת הַהוֹרִים בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי
עוֹן פְּגָם כְּבוֹד אָב וְאִם זֶה עוֹן חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי הֵם
לֹא יוֹדְעִים אֶל מָה תִּזְכֶּה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם הֵם הָיוּ יוֹדְעִים, הָיוּ
מְבִיאִים אוֹתָךְ עַל טַס שֶׁל כְּסָף וְעַל טַס שֶׁל זָהָב וְכוּ' וְכוּ', אִךְ יַעַן
שֶׁהַשְּׁקָר עִכְשָׁו נִתְגַּבֵּר מְאֹד, וּמִסְתַּוְּבָבִים אֲצִלְנוּ כָּל מִינֵי מְטָרְפִים
וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי הַשֵּׁם רַע גְּדוֹל עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים
לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהוֹרִיד אֶת הַשֵּׁם רַע הַזֶּה, וְאֲדַרְבֶּה
אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לִהְיוֹת דְּגָמָא חַיָּה לְהִרְאוֹת לְכֻלָּם שְׁאֲנַחְנוּ לֹא טְפוּסִים
כְּאֵלוֹ שֶׁהוֹלְכִים עִם פְּאוֹת מְפִזְרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַם בְּגָדִים קְרוּעִים וְכוּ'
וְכוּ', שֶׁהוּא הַפּוּךְ דַּעַת רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל
שֶׁבְּפִאוֹת מְנַחִים סוּדוֹת גְּדוֹלִים, וְהָעֵקֶר שִׁיְהִיו פְּאוֹת גְּעַקְרִיזִי לְטַעַע

אֲשֶׁר א' תִּקְנֶה בְּנַחֵל קִסְט

(מְסֻלָּסוֹת), וּבִפְרוּשׁ אָמַר, שֵׁישׁ בְּזֶה סוּד גָּדוֹל מְאֹד (חַיִּי-מוֹהַר"ן), וְלֹא כְמוֹ שְׁחוּשְׁבִים, שְׁצָרִיכִים לְלַכֵּת כְּמוֹ מְטָרֶף עִם פְּאוֹת מְפֹזְרִים כְּמוֹ שֶׁד, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹכֵן, אֲדַרְבֵּה רַבְנֵנוּ וְ"ל רְצָה מְאֹד שְׁנַלְף עִם פְּאוֹת שְׁקוּרִים גְּעַקְרִיזְלִטֵעַ (מְסֻלָּסוֹת), וְכֵן רַבְנֵנוּ וְ"ל הִקְפִיד מְאֹד שְׁלֹא לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים קְרוּעִים בְּשׁוּם פָּנִים וְאָפֵן, וְעַל-כֵּן אֵל תִּסְתַּכַּל עַל אֱלוֹ שְׁחַדְשִׁים מְקָרוֹב בָּאוּ, שְׁאִינֵם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינֵם לְשְׁמַאלֵם, יוֹתֵר טוֹב רְאֵה לְהַחְזִיק בְּסִפְרֵי רַבְנֵנוּ וְ"ל. וּבִיּוֹתֵר תַּחְזוֹר הַרְבֵּה בְּשִׁיחּוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת שְׁבַסְפָּר שִׁיחּוֹת-הַר"ן וְחַיִּי-מוֹהַר"ן, וְשֵׁם תִּמְצָא אֶת דַּעַת רַבְנֵנוּ וְ"ל. מָה אֶתָּה צְרִיף לְשַׁמַּע מָה שֶׁזֶּה אוֹמֵר וּמָה שֶׁזֶּה אוֹמֵר וְכוּ' וְכוּ', שְׁאִינֵנוּ יוֹדְעֵ בֵּין יְמִינֵנוּ לְשְׁמַאלֵנוּ, הֶעָקֵר קוֹבַע מָה רַבְנֵנוּ וְ"ל אוֹמֵר, וְאִם תִּהְיֶה חֲזַק בְּזֶה אֲזֵ תִצְלִיחַ וְרַכָּף מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְנַהֵג בְּדַרְךְ אֲרִץ עִם הַבְּרִיּוֹת, וְאֵל תִּבְזֶה אֶת אֶף אֶחָד, כִּי זֶה לֹא מְבִיא כְבוֹד לֹא לָךְ וְלֹא לְאָבִיךָ וְלֹא לַחֲסִידוֹת בְּרַסְלָב וְכוּ'.

צַר לִי מְאֹד לְכַתֵּב לָךְ אֶת כָּל זֶה, אֶף מֵאַחַר שֶׁהֶאֱרַכְתָּ וְכַתְּבָתָּ לִי דְבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲנִי מְכָרַח לְעֵנוֹת לָךְ כְּפִי מְכַתְּבְךָ, וְאֶקְנֶה שְׁתַּבִּין אֶת נִקְדָּתִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּקְנֶה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר נְצִיבִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מְכַתְּבְךָ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, עֵקֶר הַמְּדֻרְגָה לְזִכּוֹת אֵלֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי הַסְּבָלָנוּת עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִיטֵב סְבָלָן עִם עֲצָמוֹ, שְׂמֵצָד אֶחָד הוּא רוֹצֵה רַק לְכַרֵּם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִשְׁמָתוֹ מִשְׁתּוֹקֶקֶת מְאֹד מְאֹד לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמֵצָד הַשְּׂנִי הַגּוֹף סוֹחֵב אוֹתוֹ לְמִטָּה אֶל תַּאֲוֹת וּמִדּוֹת רַעוּת, וּבֹא לְעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמְאֹד מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, וְאֵין לוֹ שׁוֹם עֲצָה מִה לְעֲשׂוֹת וְכוּ' וְכוּ', הָעֲצָה הִיא — הַרְבֵּה הַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂדָבֵר זֶה מְכַנִּיס בְּאָדָם אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְסְבָלָנוּת, כִּי הַסְּבָלָנוּת תְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה, וְאֲמוּנָה תְּלוּיָה בְּתַפְלָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו'ל' (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), וְעַל-כֵּן הַמְּדֻרְגָה הִכִּי עֲלִיוֹנָה בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא סְבָלָנוּת, לְהִיטֵב סְבָלָן עִם עֲצָמוֹ וְלְהִיטֵב סְבָלָן עִם אֲשֶׁתוֹ וְלְהִיטֵב סְבָלָן עִם הַיְלָדִים שְׁלוֹ, וְלֹא לְבּוֹא אֶף פְּעַם לְכַעַס וְלִידֵי רִיב. וְאִם יִלָּךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, אֲזַי יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ, וְאִם הִיטֵב יוֹדֵעַ מִה זֶה מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, הִיטֵב מִתְּבוּדָד עַל זֶה כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנִּי לְהִיטֵב סְבָלָן". "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנִּי לֹא לְהִיטֵב בְּכַעַס". "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זְכַנִּי לֹא לְהִיטֵב עֲצָבָנִי" וְכוּ' וְכוּ', כִּךְ לְבַקֵּשׁ עוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם וְעוֹד פְּעַם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד שְׂאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמֵת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת יָקָרוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלוֹ, רַבֵּי הַמְּחַדִּיר בְּנוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

ר' מִיכָלֵעַ בְּנוֹ שֶׁל ר' יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל' הִזְהִי רְגִיל לֹמַר: מִה שְׂאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּיָמֵינוּ אֵלּוֹ בְּסִלְיָחוֹת "עֲשֵׂה לְמַעַן נִצְחָךְ", "עֲשֵׂה לְמַעַן סוּדְךָ", נִצַּח הוּא רַבְּנֵי ו'ל', שְׂאֲמַר: נִצַּחְתִּי וְנִצַּחְתָּ, וְשָׂמוּ בְּגִימְטְרִיָה נִצַּח, סוּדְךָ הוּא מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל' שְׂגִדְלָתוֹ וּמַעְלָתוֹ הוּא סוּד שְׂמִסְתֵּר וְנִעְלָם אֶף מֵאֲתָנוּ, כִּי בְּאֲמַת מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל' הִזְהִי נִעְלָם וְנִסְתֵּר מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְגִדְל רַבּוּי הַמְּחַלְקֵת שְׂעֵבְרָה עֲלָיו אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל, עַד שֶׁהַכְּנִיסוֹ אוֹתוֹ לְבֵית-סֵהָר עַל לֹא דָבָר כִּידוּעַ אֲצִלָּנוּ, וְכֵן אֲצִל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לֹא הִחֲזִיקוּ כָּל-כָּף בְּכַבוֹד

אָשֶׁר א' תִּקְנָא בְּנַחֵל קַעָא

אַת מוֹהֲרַנְתָּ וְל, כְּמוֹ שֶׁהָיָה רְאוּי, וְאַפְלוּ עֲכָשׁוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי בְּאַמַּת בְּלִי לְמוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן לְהַשִּׁיג אֶת רַבְּנוּ, כִּי מוֹהֲרַנְתָּ וְל הָיָה לוֹ הַשְּׂכָל הַנוֹרָא וְהַנְּפֵלָא הַזֶּה לְהַלְבִּישׁ אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ וְל בְּלְבוּשִׁים עַל גְּבֵי לְבוּשִׁים, שְׁנַם גְּרוּעִים כְּמִנּוּ, גַּם-כֵּן נִזְכָּה לְהַשִּׁיג אֶת אוֹר רַבְּנוּ וְל, וְלִכֵּן צְרִיךְ לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ אֵיזוֹ הַשְּׂגָה וְתַפְיֶסָה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן" הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהַתְמִיד בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּקְנָא.

כְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיבִים ה'תשל"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ אִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ. רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבָעוּלָם, וּבְפִרְט עֲכָשׁוּ, שְׁבָא רֵאשׁ הַשְּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ וְל, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר יְדוּעַ בְּדְבָרֵי הָאֲרִיז"ל, אֲשֶׁר שִׁוְפִיר' רֵאשִׁי תְּבוּת: שֶׁרֵשׁ פִּינְרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה (דְּבָרִים כט, יז), כִּי הַשׁוֹפָר בָּא לְפִשֵּׁט אֶת הַעֲקֻמוּמִיּוֹת שְׁבָלָב (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֵלֵק א', סִימָן ה'), אֶפְלוּ נְכַנְסָה בְּאֲדָם כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר זֶהוּ "שֶׁרֵשׁ פִּינְרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה", שֶׁזֶה מְבִיא לְאֲדָם כָּל מִינֵי כְּעַס וְרִצְיָה, כִּי בְּרַגַע שְׁאֲדָם נִפְרָד מִמִּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נְכַנְסִים בּוֹ כְּעַס וְרִצְיָה, וְהוּא מְשִׁתְּלָל, רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, הֵן עַל עֲצָמוֹ וְהֵן עַל אֲשֶׁתוֹ וְהֵן עַל יְלָדָיו וְהֵן עַל חֲבֵרָיו, כִּי הַכְּפִירוֹת מְכַנְסָה כְּעַס בְּאֲדָם, אֲבָל עַל-יְדֵי קוֹל הַשׁוֹפָר מְפִשֵּׁט אֶת הַעֲקֻמוּמִיּוֹת בְּלָבוּ, וְזוֹכָה

להמתיק את החי'מ'ה שהוא ראשי תבות "ח'ס'ד' י' מ'לאה ה'ארץ" (מהלים לג, ה). ובאמת צריכים הרבה ישוב הדעת, ולידע שלא ישאר מכל תאוות העולם הזה בלתי אם גונתנו ואדמתנו הגוף בארבע אמות קרקע, וכשחושב על דבר זה, אז תלך לו השנה בצורה אחרת לגמרי. ובפרט עכשו שבא ראש השנה הקדוש והנורא, עלינו להכין את עצמנו היטב באילו פנים נבוא אל רבנו ז"ל, ראוי לה לדעת שנשארו לנו עוד כמה ימים עד ראש השנה, ולכן פדאי לשוב בתשובה שלמה עכשו דיקא, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך שנוזפה לשוב בתשובה אמתית, ובכל יום ויום נזפה ללמד תורה הקדושה, כי רק זה מה שישאר מאתנו. יעזר הקדוש-ברוך-הוא שהשנה הזו שעברה עלינו כל-כף מהר, שנוזפה לכפר על הרע שעשינו כל השנה, ונזפה לשוב בתשובה אמתית, ולקבל את השנה שתהיה לנו שנת תורה, שנת שמחה, וכבר נזפה להיות כרצונו של רבנו ז"ל, אשר מאד מאד בקש אותנו שנצית אותו, ואז לא תהיה מדרגה בעולם שלא יביא אותנו אליה.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתהיה לה פתיכה וחתמה טובה בספרן של צדיקים גמורים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים התשל"ד.

התולה ארץ על בלימ"ה הוא ייטיב הפתיכה והחתים"ה לאהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, נר לצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך מיום שני לסדר תצא לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת החדושים שלך, הבנויים על-פי דברי רבנו ז"ל. והנה להשיבך דברי אמת והתחזקות, הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך

בָּהֶם דְּכָלֵא בָּהֶם — עֲצוֹת וְהִתְחַזְקוּת וְהִנְהִיגוּת יִשְׂרָאֵל, לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! בְּכָל יוֹם יוֹם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד קִטְנוֹת וְחֲלִישוֹת הַדַּעַת וְיִרְיֻדוֹת חֲדָשׁוֹת, וּבִפְרָט עַל אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת הַחֲפִצוֹת לְצֵאת מֵהַחֶשֶׁךְ, וְלִהְיוֹת עַל עֲצָמָן הָאוֹר הַגָּנוּז, עָלֵיהֶן מִתְפַּשְׁטִים הַחֶשֶׁךְ וְהַמְּנִיעוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְבַטֵּל וְלִשְׁבֵּר מִמֶּנּוּ אֶת הַדְּמִיוֹנוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְּׂמִיחָה, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִצְוֹת הַשְּׂמִיחָה. וְהַעֲקָר לְשִׂמְחָה בְּזֶה שְׂזָכָה לְהִתְרַדֵּעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל (עֵינֵינוּ לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), וְאֶשְׁרֵי עַל יְדוֹ יִזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְצֵאת מִכָּל מִינֵי חֶשֶׁךְ שְׂנֵפֵל בָּהֶם וְכוּ'. וּבִקְאֻמַּת פְּשׂוּרָאִים מָה שְׂנַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם, אֵילּוּ דְּמִיוֹנוֹת, אֵילּוּ בְּלִבּוֹלִים, אֵיזוֹ מְרִירוֹת וְכוּ', רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל שְׂזָכִינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהִיֹּת בְּצִוְתָא עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, וְלִהְיוֹת אֶבֶק בְּעַפְרֵי רַגְלֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת מִמֵּי הַנַּחַל כְּפִי שֶׁהֵם שׂוֹאֲבִים לָנוּ. וְתִהְיֶה לָאֵל, אָנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, וּמִשְׁתַּדְּלִים לְקַיֵּם עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת — "הַתְּבוּדוֹת" בְּכָל יוֹם, "שְׁלַחַן עֲרוּף" בְּכָל יוֹם, וְעוֹד הַרְּבֵה נִקְדוֹת טוֹבוֹת; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שְׁעֵשֶׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים; אֶשְׁרֵינוּ וְאֶשְׁרֵי חֲלָקֵנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

וְהִנֵּה "הַתְּבוּדוֹת וְשְׁלַחַן עֲרוּף" בְּכָל יוֹם הֵם חֶק קְבוּעַ לָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, עַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה שְׂתַעֲשֶׂה לְהִיֹּת חֶזֶק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, אֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט בְּכָל יוֹם, אִךְ שְׂיִהְיֶה בְּקַבְּעוֹת חֲזָקָה. "הַתְּבוּדוֹת" — תּוֹכֵל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק תִּהְיֶה, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבַתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם. "שְׁלַחַן עֲרוּף" — רְאוּי לָךְ לְאַחֵז שְׁלַחַן עֲרוּף קָטָן (מִחֲבֵר רַמ"א בְּאֵר הַיֵּטֵב) בְּתִיק הַטְּלִית וְתַפְלִין שְׁלֵף, וּבְכָל יוֹם אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, כְּשֶׁתַּגִּיעַ אֶל תְּנַא דְּבֵי אֱלֹהֵינוּ: כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְּכוֹת בְּכָל יוֹם, מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, תּוֹצִיא אֶת הַשְּׁלַחַן עֲרוּף וְתִלְמַד

כְּמָה סְעִיפִים (אם תִּזְכֶּה יוֹתֵר אֲזוּ זְכִיתָ לְעֶצְמָךְ), וְכֵן לֵאט לֵאט בְּכָל יוֹם עוֹד כְּמָה סְעִיפִים, עַד שְׁבַמְשָׁךְ כְּמָה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִים אֶת כָּל הָאֲרָבֶעָה חֲלָקֵי שְׁלֶחַן עָרוֹף, וְגַם בְּאִפְּן הַזֶּה תִּהְיֶה לְךָ קִבְיָעוֹת חֲזָקָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְתִכְףּ-וּמִיד אַחַר הַשְּׁעוֹר שְׁלֶחַן עָרוֹף, תֹּאמֶר: 'אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינְא' וְכוּ' וְעֲלִינוּ, וּבְאִפְּן הַזֶּה יִהְיֶה הַלְמוּד חֲלָק מִהַתְּפִלָּה, וְיִהְיֶה לְךָ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִם תִּרְצֶה לְלַמֵּד אֵיזָה שְׁעוֹר אַחַר, הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה, לְלַמֵּד בְּטוֹר וּבֵית יוֹסֵף וְשְׁלֶחַן עָרוֹף וְכָל הַפּוֹסְקִים, אֲךָ מִהַשְּׁעוֹר הַנַּ"ל אַל תִּחְדַּל, כִּי הוּא יִהְיֶה לְךָ לְקִיָּם רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְשִׁמְעָתִי מֵר' לְוִי יִצְחָק, שֶׁהֵיךְ מִנְהַג אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְאַחַז שְׁלֶחַן עָרוֹף קָטָן בְּתִיק הַטְּלִית וְתַפְלִין, וּבְעֵת הַמַּחְלָקָת כְּשֶׁרְצוּ לִידַע מִי הוּא בְּרִסְלָבָר, חֲפָשׂוּ בְּתִיק הַטְּלִית וְתַפְלִין, אִם יֵשׁ שֵׁם שְׁלֶחַן עָרוֹף, הֵיוּ יוֹדְעִים שֶׁזֶה בְּרִסְלָבָר, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, אֶפְלוּ עִם מַעַט דְּמַעַט יְכוּלִים לְקִיָּם רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל. וּבְכָר אָמַר, שֶׁכָּל מָה שֶׁהוּא מְצַנֶּה, מוֹעִיל מְאֹד לְאָדָם עַל הָעֵבֶר וְעַל הַהוֹנָה וְעַל הָעֵתִיד, וְלֹא־אֶחָר הַתְּחִיָּה וְלְעוֹלָם הַבָּא וְלִנְצַח נְצִחִים (עַן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קַפֵּה), וְעַל-כֵּן מִדּוּעַ לֹא נִצִּית אוֹתוֹ ז"ל, וְהוּא דָּבָר כָּל-כָּף קָל, וְעַל יְדוֹ אָנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל תְּקוּנָיו הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, עַל-כֵּן תְּקַבֵּל עַל עֶצְמָךְ עַל-כָּל-פָּנִים מִהַיּוֹם לְהִיוֹת זְהִיר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּמְבַרְכֶךָ
בְּכַתִּיבָה וּבְחַתִּימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים...

א' תַּקְנֵג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי עָרֵב יוֹם כַּפּוֹר ה'תשל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה נְשִׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר
לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבָךְ הִדְחוּף לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. אִם אָמַנְס אֵין הַזְמַן פְּנוּי עֲכָשׁוּ
לְכַתֵּב, כִּי גַם מִלְאָכִים יַחְפְּזוּן וְחִיל וּרְעֵדָה יֵאֱחֹזוּן, אִךְ יַעַן שְׂאֵתָה
צָרִיךְ תְּשׁוּבָה תִּכְּפֶּי-וּמִיד אֲמַרְתִּי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אִוְדוֹת הַגֵּט שְׂאֵמַרְתָּ, לְדַעַתִּי טְעִיתָ בְּזֶה מְאֹד, כִּי גַם הַמְזֻבָּח
מִוִּיד דְּמַעוֹת עַל הַמְגַרֵּשׁ אֲשֶׁת נְעוּרָיו (גטין צ.), וְכֵן מִי יוֹדֵעַ כְּמָה
תִּתְעַגֵּן עַד שְׂתַמְצָא זְוֹג שְׁנִי, שְׂאֹז מְדַקְדָּקִים בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
חַז"ל (סוֹטָה ב.), וְכֵן מִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי תִהְיֶה גְרוּעָה יוֹתֵר, תִּרְאָה לְחִכּוֹת
עַד שְׁנַתּוֹעֵד יַחַד, וְאִם יִהְיֶה הַהֲכָרַח, אֹז אֲרָאָה לְנִסְעַ לְשֵׁם וּלְפַעַל
שְׁלוֹם.

וּמָה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂמִשְׁלוֹם אֵין לְדַבֵּר, כִּי הִיא הַפּוֹכָה לְגַמְרִי,
מִדּוּעַ לֹא תִזְכֵּר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוִּהְר"ן, חֵלֵק א', סִימָן פ'), שְׂעַקֵּר
הַשְׁלוֹם הוּא דִּיקָא בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים, עֵינֵן שָׁם; וְיֵשׁ בְּזֶה הִרְבָּה לְדַבֵּר
פְּנִים אֶל פְּנִים, וְאֶקְוֶה בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהִתּוֹעֵד עִמָּךְ, וְאֹז נְדַבֵּר
יַחַד.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! צָרִיכִים לִהְיוֹת תְּמִיד מַעְבִּיר עַל מִדּוֹתָיו אֶפְלוּ
לְגַבֵּי חֲבָרָיו, וּמְכַל שְׂפֵן לְגַבֵּי אֲשֶׁתּוֹ, כִּי יְמִינוּ כְּצַל עוֹבֵר, אֵט אִיז
טָאג אֵט אִיז נֶאֱכָט, וְהֵימִים וְהַלִּילוֹת פּוֹרְחִים כְּצַל עוֹף הַפּוֹרֵחַ
בְּאוֹיר (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, רִישׁ פְּרִשְׁת וַיְחִי), וְעוֹד מְעַט יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְהַפְּשִׁיט
אֵת הַגּוּף, וְהַנְּשִׂמָה תַעֲלֶה אֶל עַל, וְעַל-כֵּן אִיךְ יֵשׁ זְמַן לְהַחְזִיק
בְּמַחֲלַקַת וְלִהְפֹּס תְּמִיד בּוֹכּוּחִים, וּלְדַבֵּר דְּבָרִים שֶׁל מָה בְּכָךְ, כִּי
בְּאֵמַת כְּשֶׂאֲדָם זוֹכָה לְהַכְנִיס מַחֲשַׁבְתּוֹ תְּמִיד בְּעַלְמָא דְאַתִּי, אֲשֶׁר
עַל זֶה הַזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר (עֵינֵן לְקוּטִי-מִוִּהְר"ן, חֵלֵק א', סִימָן נד), אֹז
כְּבָר אִינוּ חוֹשֵׁב מְזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וְהַכֵּל אֲצִלוּ רַק דְּמִיוֹן, כִּי בְּאֵמַת
אֵין שׁוֹם זְמַן כְּלָל, כְּאֲשֶׁר הֵאָרְכְּתִי בְּזֶה בְּסִפֵּר "שְׂמִירַת הַזְמַן" —
קָחָהּ מִשָּׁם, וּמָה נִשְׂאָר לְאָדָם? רַק הַדְּבָקוֹת שְׁזָכָה לְהַדְּבֵק עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, כִּי (תְּהִלִּים יט): "יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד", וּמְכַל שְׂפֵן
כְּשׁוֹזִכִים גַּם לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּלְקַיֵּם מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם

(י) הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לִילָה.

— אין למעלה מזה כלל.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וְאֲנוּ מַחְזִיקִים אֶת עֲצָמֵנוּ יַחַד עִם אֲנָשָׁיו הַקְּדוּשִׁים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", שֶׁהֵם הֵם צְדִיקֵי דוֹרֵנוּ, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה וְלִרְקָד בְּכָל יוֹם מְרַב שְׂמֻחָה, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים, אִם, הֵינּוּ, חֵס וְשָׁלוֹם חֵס וְשָׁלוֹם, מִתְנַגְדִּים עַל אֹר הָאֲזָרוֹת, חַיּוֹת נִפְשָׁנוּ, רַבְּנוּ ו"ל, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא רְאוּי לָנוּ לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ בְּזֶה מְאֹד, שְׂחָבִלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, וְשֵׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים; טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָה יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וְתוֹדַע, שֶׁהַעֲקָר לְהַפְךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְאֲנַחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶת מִצְוֹת הַשְׂמֻחָה, אֲשֶׁר הָאֲרַכְתִּי בְּזֶה בִּסְפָר "מְקוֹר הַשְׂמֻחָה" — קַחְהוּ מִשָּׁם, וְהַעֲקָר לִילָךְ עִם פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת — אֲנַפִּין נְהוֹרִין, שֶׁהוּא עֲקָר הַחַיִּים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן כג), וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה כְּמֵרָאָה מְלֻטְשֵׁת לְקַבֵּל בּוֹ פְּנֵי הַצְּדִיק הָאֲמַת (עֵינִי שֵׁם, סִימָן קנג), וּבִפְרָט בְּיָמִים אֵלּוּ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לְחַטֵּף מִצְוֹת רַבּוֹת כְּאֵלּוּ, רְאוּי לָנוּ לִרְקָד וְלְשִׂמְחָה מְאֹד, לְמִשְׁל: הַיּוֹם זֶה מִצְוֵה לְאָכֵל, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חַז"ל, עַל-כֵּן תִּרְאֶה לְקַיָּם הַמִּצְוָה הַזֹּאת בְּשִׁלְמוֹת, לְאָכֵל וְלִשְׂתוֹת וְלִידַע שֶׁהָאֲכִילָה שֶׁל הַיּוֹם הִיא בְּחִינַת אֲכִילַת שֶׁבֶת, שְׁגָם אִזּוֹהִי מִצְוֵה רַבָּה, כִּי אֲכִילַת שֶׁבֶת הִיא כְּלָה קֹדֶשׁ, כְּלָה אֲלִקוֹת, וְיִכּוּלִים לִיַּחַד קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהָ אֲפִין בְּאֲפִין עַל-יְדֵי הָאֲכִילָה בְּקֹדֶשׁ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְכֵן לְמַחֵר, שֶׁהִיא מִצְוֵה לְהַתְעַנּוֹת וְעֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפָּר, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ. וְכֵן בָּאִים וְנִכְנָסִים יָמֵי שְׂמֻחָתֵנוּ, שֶׁהֵם סְכוּת הַקְּדוּשִׁים, יִהְיֶה לָנוּ רַבּוּי מִצְוֹת — אַרְבָּעָה מִיָּנִים וְסָפָה, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ. וְתוֹדַע שֶׁעֲקָר חֲשִׁיבוֹת הַמִּצְוֹת — כְּשֶׁהֵן בְּשִׂמְחָה דִּיקָא. וְהָאֲרִיז"ל גְּלָה לְאִישׁ סוּדוֹ, שֶׁהַעֲקָר זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגוּתָיו, רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי שְׂמֻחָה, שֶׁהִיא תְּמִיד שְׂמֻחָה, וּבִפְרָטֵי פְּרָטִיּוֹת בְּשִׂעַת עֲשִׂית הַמִּצְוֹת.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַעֲקָר לֹא לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מְאַחֲרִים כָּלֵל, מָה שֶׁאֲתָה צְרִיךְ יְבוֹא אֵלֶיךָ, וְאִם לֹא יְבוֹא אֵלֶיךָ, זֶה סִימָן שֶׁאִין זֶה עֲנִינָךְ כָּלֵל,

אֲשֶׁר א' תִּקְנֶד בְּנַחַל קֶעז

ויכולים לחיות בְּזוּה העוֹלָם חַיִּים מְתָקִים וּבְרוּכִים כְּאֵלוֹ, מִמָּשׁ כְּמוֹ
בְּגֵן-עֵדֶן, אִם זֹכִים לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל.

הַהֲכָרַח לְקָצֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תִּקְנֶד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִחֲרַת יוֹם הַכְּפוּרִים הַנִּקְרָא שֵׁם ה' עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ הַאֲזִינוּ
הִתְשַׁלְּחָה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אָחִי וְרַעִי, הַאֲבִירָךְ הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ...
נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ דְבָרֵי אֱמֶת יִקְצְרוּ
הַמּוֹן יְרִיעוֹת, כְּפִי מַה שֶּׁכָּל אֶחָד צָרִיךְ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי
עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם מְנִיעוֹת וְיִרִידוֹת וּבִלְבוּלִים
חֲדָשִׁים, וְעַל-בֵּן צָרִיכִים בְּכָל יוֹם הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה, וְהֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל בְּיָדְךָ — הֶפֶךְ בָּהֶם, כִּי שֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
וְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ הַכִּינּוּ לָנוּ כְּבָר שֶׁפַע שֶׁל דְּבוּרִים וְתוֹרוֹת וְשִׁיחוֹת
וּמַעֲשִׂיּוֹת לְהַתְּחַזֵּק וְלְהַתְּאֲמֵץ עַל יָדָם, וְלִמְצָא לְעַצְמָנוּ עֲצוֹת חֲדָשׁוֹת
בְּכָל יוֹם, כִּי הוּא נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ נַחַל
שְׁנוּבְעִים בּוֹ בְּכָל פַּעַם מֵיִם חֲדָשִׁים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְשִׁתּוֹת בָּהֶם
בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ בָּהֶם חַיּוֹת חֲדָשָׁה.

תְּאֲמִין לִי שְׁבֻזָּה בְּעַצְמוֹ שְׁזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזוֹה וּמִחֲבָרִים
יִקְרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַקְּדוֹשִׁים, יְכוּלִים לְהַחֲיֹת אֶת עַצְמָנוּ כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ, וּבּוֹדָאֵי נִזְכָּה לְאַחֵז אֶת עַצְמָנוּ בְּרַבְּנוּ
ז"ל וּבְאֲנָשָׁיו הַיָּקָרִים, וְלִהְיוֹת תָּמִיד בְּצוֹתָא עִמָּהֶם, וְלִשְׁתּוֹת בְּצִמָּא
דְּבִרְיָהֶם הַיָּקָרִים הַנוֹבְעִים מִרַבְּנוּ ז"ל; כִּי בְּאֱמֶת רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא בֵּין
אֲנָשָׁיו הַיָּקָרִים, וּבְכָל בֵּית-מִדְרָשׁ הַנִּקְרָא עַל שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֵׁם

הַשְּׂרָאָת רֹחוֹ, וְעַל-פֶּן אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לְהַעֲשׂוֹת שָׁכֵן טוֹב אֵלֵיהֶם, וַיְדַבֵּר שֵׁם מֵרַבְּנוּ ז"ל.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הוּא צָנוּר לְהִמְשַׁכֵּת וְקִבְּלַת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-פֶּן צָרִיכִים לְכַבֵּד אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי דִבֵּר רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ מְצַמְצָם אֶצֶל אֶחָד, רַק כָּל אֶחָד הוּא צָנוּר וְכָלִי, וְצָרִיכִים לְקַבֵּל מִכָּלֶם, כִּי בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִקְדָּה מֵה שָׂאִין בְּחִבְרוֹ (עֵין לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לַד), אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ וּמֵה יָפֵה יְרוּשָׁתֵנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים.

אֲהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר, כְּשֶׁמִּתְחִילִים לְהִסְתַּכֵּל הַיֵּטֵב, רוֹאִים גָּדֹל רַחֲמֵי וְחֶסֶדוֹ יִתְבָּרֵךְ הָעוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, כִּי הַכֹּל בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וּמֵה שָׂרַק יֵשׁ לָנוּ הוּא בְּחֶסֶד גָּדוֹל וּבְרַחֲמִים רַבִּים מֵה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מֵרַחֵם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "וְרַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וְכִשְׁזוֹכִים לְהִסְתַּכֵּל עַל הַחֶסֶדִים וְהַרַחֲמִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת יִפְרֹשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת רְגִיל כָּל-כֶּף בְּעַבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה דָבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן שֶׁלֹּא יִפְרֹשׁ שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְאֵמֶת אֵין לָךְ עוֹד אֵב רַחֲמָן, חֶבֶר נְאֻמָּן, אֵח יָקָר, כְּמוֹ כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעַצְמוֹ, וְכִשְׁתִּהְיֶה כְּבוֹר רְגִיל בְּזֶה, אֲזוּ דִיקָא תַחֲזִיה חַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים, וְכָל זְמַן שָׂאִין הָאָדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּעַבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, עֲדִין אֵינוֹ מִבְּטָח שִׁישָׂאָר קַיִם בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּפִּי הִירִידוֹת וְהַקְּטָנוֹת וְהַבְּלוּלִים הָעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם מִתְדַשׁ, וּמִי יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מְקוֹם עוֹד יִתְגַּלְגַּל וַיְגוּר, אוֹ יִהְיֶה מִכְּרַח לְהַטְלִטֵל וְכוּ', אֵף כִּשְׁיִהְיֶה חֲזָק בְּעַבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזוּ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם, כִּי מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-פֶּן בְּכָל מְקוֹם שָׂרַק יִגִּיעַ וַיִּתְגַּלְגַּל בְּזֶה הָעוֹלָם, יְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,

וְדַבֵּר זֶה יִחְזָקוּ וַיֵּאֱמְצוּ תָּמִיד.

אהובי, אחי! למען השם אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, מה אתה צריך לאחרים, עקר התכלית בזה העולם היא רק נקדה אחת, שצריך לזכות להגיע אליה, והיא – להתקרב אליו יתברך ולהפלל בו יתברך עד שלא יראה ולא ישמע משום דבר רק עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומנהה את כל פרטי הבריאה, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל הוא אלקות ממש, רק נתלבש בלבושים כאלו שיוכל האדם להטעות את עצמו ויפרד, חס ושלום, ממנו יתברך, ועקר עבודת האיש הישראלי הוא לחפש ולבקש אחריו יתברך, ולגלות את ההסתרה ויחזר ויכלל עצמו ואת כל הבריאה בו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), וזה זוכים על-ידי רבוי דבורים והתבודדות, שידבר בכל יום עמו יתברך (דברים לב, ח"ט) "בהנחל עליון גוים בהפרידו בני-אדם, יצב גבלת עמים למספר בני ישראל, כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", השם יתברך ברא את כל העולם ומלואו ברבוי בריות כאלו, עד שעל-ידי-זה בקשו חשבונות רבים שמפרידים עצמם ממנו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא), אבל אותנו ישראל בחר השם יתברך מפל עם ורוממנו מפל לשון, וקרננו אליו, יצב לנו גבולות – שהם התרי"ג מצוות, כלל התורה הקדושה, שהם תרי"ג עצות איך להפירו יתברך ולחזר ולכלל כל העולם הגשמי אליו יתברך, פי אנחנו חלק ה' וחבל נחלתו, ועל-כן ראוי להחיות את עצמנו תמיד בזה שלא עשנו גוי, וזכינו לצום ביום כפור, ושמענו קול שופר בראש השנה, ונזכה בעוד כמה ימים לאכל בסכה הקדושה, ונקים מצות הארבעה מינים הקדושים, וכן בכל יום אנו מניחים ציצית ותפלין, ונותנים כמה פרוטות לצדקה, ושומרים שבת וכו' וכו', בזה ראוי להחיות את עצמנו תמיד, באשר הזהיר על זה רבנו ז"ל ביותר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב).

חַמַּדַּת לְבָבִי! תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהִיּוֹת אִךְ שְׂמַח,

וְתִרְאֶה לְרַקֵּד אֶפְלוּ בֵּינָךְ לְבֵין עֲצָמָךְ, וּבִרְחַל לָךְ מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שְׂאֵתָה צְרִיף לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם. הַלּוֹאֵי וְנִזְכָּה כָּל אֶחָד לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁלְמוֹת, וְאִזּוּ מִמִּילָא יִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם, כִּי יִחִיד שֶׁשָּׁב מוֹחְלִין לְכָל הָעוֹלָם' (יוֹמָא פו:), וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), שְׂצִרִיף לְזַכֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף, עַד שְׂיֵאִיר בּוֹ אוֹר הַשְּׂכִינָה, אֲשֶׁר אֶפְלוּ בְּלֹא מוֹסֵר וְתוֹכַחַתָּה יִתְעוֹרֵר אַחֵר עַל יְדוֹ רַק עַל-יְדֵי הַסְּתַפְלוּת עָלָיו בְּעֲצָמוֹ, מִי שֶׁמַּע כְּאֵלֶּה, מִי רָאָה כְּאֵלֶּה. וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, לְקַדֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת הַלְּשׁוֹן בְּדַבּוּרִים קְדוּשִׁים, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְּאָה תַעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ גִּדְרָא לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחֶךָ, רַק אִם אֶחָד שׂוֹאֵל אוֹתָךְ אֵיזָה דְבַר — תְּשִׁיב לוֹ, וְלַעוֹלָם אֵל תִּכְנַס בְּכּוֹחֵימֵי הָעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם מִהָעוֹלָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמִפִּילִים אֶת מַחוֹ (עֵין שָׁם, חֵלֶק א', סִימָן כט), וְכָל הָרוּחַ סְעָרָה שֶׁנַּעֲשֶׂה וְנִתְהַנֶּה בְּמַחַ הָאָדָם הוּא רַק מִסְּבַת הַדְּבָרִים בְּטָלִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עֲשֶׂה דְבָרוֹ", כִּי עַקֵּר הָרוּחַ סְעָרָה נַעֲשֶׂה מִהַדְּבוּר (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח); וּבְאֵמֶת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְשִׁמְרַת הַדְּבוּר, אִזּוּ הוּא בֶּן חוֹרִין לְגַמְרֵי, כִּי רַבּוּי הַדְּבוּרִים גּוֹרֵם צְרוּת וְעֲגָמַת נַפְשׁ בְּחֻנָּם, וְצְרִיף אַחֲרֵי-כֵן לְהִתְחַרֵּט וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן הִתְחַבֵּס עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, וְשׂוֹמֵר לְכַתְחֵלָה דְבוּרוֹ, וּמִי שֶׁהוּא מְקַצֵּר בְּדַבּוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכַל לוֹ שׂוּם אָדָם, הָעֲקָר לְהִיּוֹת עַקְשָׁן עַל כָּל דְבַר בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תקנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בְּרֵאשִׁית הַיְחִתְשָׁלָה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיֵּקָר לִי מְאֹד, שׂוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה אמר לך, ידידי הנקר, הנה נכנסו ובאו ימי החגים הקדושים ראש השנה ויום הכפורים וחג הסוכות, וזה נקרא ירח האייתנים שהוא איתן במצוות, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שקימנו כל-כף הרבה מצוות, היינו אצל רבנו ז"ל בראש השנה, וחתרנו בתשובה, ובנדאי מחל וסלח לנו הקדוש-ברוך-הוא ביום הכפורים ונכנסנו בצלא דמהימנותא, ועכשו עומדת לפנינו שנה חדשה, שנה שעדין לא היתה בעולם ושנה שכבר לא תהיה שוב, ועל-כן עלינו לחטף בשנה הזו כל-כף הרבה דברים יפים שעוד לא היו לנו מימות שנולדנו וכו', ולכן ראה לקבל על עצמך שהשנה הזו תהיה שנת הצלחה לכל הענינים.

והנה בפרשת השבוע כתוב: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", שבזה תלויה כל האמונה הקדושה, שאדם יחדיר בעצמו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל זה צריכים לחזר בכל יום ויום, ובשביל זה אנחנו קוראים קריאת שמע בערב ובבקר, כדי להחדיר בנו את האמונה הקדושה, ועקר האמונה הקדושה הוא לידע אשר הו"ה הוא אלקים, כי באמת שם אלקים פנוי להנהגה הטבעית, ולכן הוא בגימטריה הטבע, ושם הו"ה הוא פנוי להנהגה ושדוד הטבע, וזה עדותנו בכל יום ולילה "שמע ישראל הו"ה אלקינו הו"ה אחד", שנדע שגם הטבע הוא השגחה, כי באמת אין שום טבע כלל, ומה שנדמה לנו לטבע זה גם-כן השגחה, כי הוא יתברך צמצם עצמו בצמצומים פאלו אשר למראה עינינו, דומם, צומח, חי, מדבר, הם גם-כן עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וצריך להחדיר בעצמו ידיעות אלו היטב היטב, ועל-ידי-זה יחיה חיים מישבים.

ובאמת אם תסתכל היטב, תבין ותשפיל את הקשור בין "לעיני כל ישראל" אל "בראשית ברא", כי בקריאת שמע אנחנו מכסים

אֶת הָעֵינַיִם, שְׁזָה בְּסוּד עוֹלִימָתָא שְׁפִירְתָּא דְּלִית לָהּ עֵינִין, שְׁזָה מְרַמֵּז עַל אֲמוּנָה כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב). וַיֵּשׁ לְרַמֵּז כִּי בְּרֵאשִׁית בְּר"א עִם שְׁתֵּי הַתְּבוּת עוֹלָה מְסַפֵּר שְׁמ"ע יִשְׂרָאֵל הַנְּי"ה אֱלֹקֵינוּ הַנְּי"ה אַח"ד, וְזֶה הַקְּשׁוּר בֵּין תַּחֲלַת הַתּוֹרָה לְסוֹף הַתּוֹרָה, "לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל", שְׁמַכְסִים אֶת הָעֵינַיִם וּמְבַטְלִים אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׁזָה אֲמִירַת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַנְּי"ה אֱלֹקֵינוּ הַנְּי"ה אַחַד" בְּכִסּוּי הָעֵינַיִם, כִּי כְּשֶׁמְבַטְלִים אֶת עֲצָמָם בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, צְרִיכִים לְכַסּוֹת אֶת הָעֵינַיִם וְלְדַחֵק אֶת זֶה עִם הָאֲצָבָעוֹת (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סה), וְהַכֵּל כְּדֵי לְבַא לְגַלּוּי כְּזֶה, שְׁנַדַּע שְׁ"בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", שְׁזָה יַחֲוֹד הַנְּי"ה אֱלֹקִים, שְׁנַדַּע שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תַּאמִּין לִי, שְׁיֵשׁ לִי הַרְבֵּה לְכַתֵּב לָךְ, אִף טְרֹדוֹתַי רַבּוּ מְאֹד כְּמוֹ שְׂרַבּוּ, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנַזְכֶּה לְהַפְגִּישׁ יַחַד פְּנִיִם אֶל פְּנִיִם, לְעַת עַתָּה הִיָּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּבְא בְּכָל יוֹם רְבִיעֵי לְבֵית מְדַרְשָׁנוּ, שְׁאֲנוּ לומְדִים בְּצוֹתָא סְפָרֵי רַבְּנֵי, וַיְהִיָּה לָךְ הַרְבֵּה הַתְּחַזְקוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תַּקְנוֹ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבֵּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנַכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, יַעֲזוּר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּעֲזוּר לִי לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְכָל חֲשָׁקֵי וּרְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי הוּא רַק לְהַדְפִּיס אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְלְהַפִּיצָם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכִמוֹ שְׁאֲמַר רַבְּנֵי ז"ל (חַיִּי-מוֹהֲר"ן, סִימָן שֵׁנב), הַבַּעַל-דָּבָר יָכוֹל לְחַפּוֹת וּלְכַסּוֹת אֶת הָעֵינַיִם מְאֹד, אֲבָל בְּלֹא זֶה הִיָּה

אֲשֶׁר א' תִּקְנוּ בְּנַחֵל קִפְג

הַסֵּפֶר עוֹשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן:
"דָּעַר בַּעַל-דָּבָר קָעַן זַיִיעַר פֶּאֲרֻשְׁטֵעֲלִין אַבְעַר זַיִנֵן וּוְאֵלְט דָּעַר סִפֵּר
מְחִיב גִּיּוּעַן אַ גְּרוֹיִסְעַן בְּרוּךְ צוּ טָאן אויף דָּעַר וּוְעֵלְט"ק, פֶּאֲוֹמֶר
שֶׁהַסֵּפֶר יַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּעוֹלָם, וְשִׁמְעֵתִי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהַלְשׁוֹן
הוּא שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה "אוֹיִס בְּרוּךְ אויף דָּעַר וּוְעֵלְט", הַיְנוּ שְׂיִהְיֶה רַעַשׁ
גְּדוֹל עִם סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל וְעַם כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְעוֹד יִגִּיעַ זְמַן שֶׁכָּל
הָעוֹלָם כְּלוּ יִרְצוּ אַחַר סִפְרֵי רַבְּנֵי, וְאִף שֶׁזֶה נִרְאֶה עַכְשָׁו כְּמוֹ חִלּוּם,
אַבֵּל גַּם לְזֶה יִגִּיעַ הַזְּמַן, הָעֶקֶר לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר,
וְלָלַכֵּת תְּמִיד בְּתַמִּימוּת וּבִכְפִּישִׁיטוּת גְּמוּרָה.

יְדוּעַ אֲשֶׁר אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ פִּרְשׁוּ מֵה שְׂאוֹמְרִים בְּזְמִירוֹת לִיל
שַׁבָּת "הַנְּי"ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְבֵּת תְּמִימִים", אִיזוֹ אֶהְבֵּה תְּמִימָה יֵשׁ
כִּי בְּעוֹלָם? "הַנְּי"ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל" לְאַהֲבָה וְלִכְסֹף אֶל הַנְּי"ה, רַק זֶה
הוּא אֶהְבֵּה שְׁלֵמָה וְתְּמִימָה, וְזֶה "הַנְּי"ה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְבֵּת תְּמִימִים",
וְהַנֶּסֶח שֶׁלָּנוּ וְהַנְּגוּן שְׁחֹזְרִים עַל זֶה כְּמָה וְכְּמָה פְּעָמִים: אֶהְבֵּת
תְּמִימִים, אֶהְבֵּת תְּמִימִים...

מוֹבָא בְּסִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה י' מִבְּעִרְגִּיר וְעֵנִי): מְשִׁיחַ יִגִּיד
לְיִשְׂרָאֵל כָּל מֵה שֶׁעָבַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם יוֹם וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל בְּפִרְט, וְזֶה הַלְשׁוֹן שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל: "מְשִׁיחַ וְעוֹט זְאֲגָן
אִיטְלִיכְעַן אִידְעַן וְוַאֲס מִיט אִיְהִם הָאֵט זִיךְ אִיבְעַר גְּעֻטָאן אִיטְלִיכְעַן
טָאג"; וְאָמַר עַל זֶה מוֹהֲרֵנֵי ז"ל: אִם מְשִׁיחַ יִגִּיד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּכָל יוֹם יוֹם, בְּיִדְאֵי מְכַרְח לְהִיּוֹת שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם
מֵה שְׁעוֹבֵר, וְצָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה עַל כָּל פִּרְט וּפִרְט; אֲשֶׁרִינוּ
מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלִינוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ סִפְרִים פְּאֵלוּ, טוֹב
לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאֶהְבֵּה רַבָּה מְאֹד...

ק) הַבַּעַל דָּבָר יָכוֹל מְאֹד לְכַסּוֹת, אַבֵּל הַסֵּפֶר מְחִיב לַעֲשׂוֹת מִהַפְּכָה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם.

א' תקנז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין
לתאר ואין לשער כלל.

אם אתה רוצה להצליח בחייך, אתה מוכרח להתאזר במדת
הסבלנות, כי החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואי
אפשר לעבר את זה העולם רק במדת הסבלנות, ומי שקונה לעצמו
מדת הסבלנות הוא מצליח בכל דרכו; ועל-כן ראה, אהובי, ידידי
היקר, רק להתאזר במדת הסבלנות, כי הסבלנות זה היסוד בחיי
האדם; ועל-כן ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו,
להיות סבלן גדול, ועל-ידי-זה תצליח דרכך.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן קנה), שעל-ידי אמונה האדם זוכה לכח הגדל וכח הצומח,
ושום ברירה שבעולם לא יכולה לעקר אותו, כי על-ידי אמונה זוכים
לאריכות אפים, להאריך אף על כל מה שעובר עליו, וראוי לך
ללמד את התורה הזאת, ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות, כי
על-ידי שתלמד את התורה הזאת ותאמר את התפלה, זה ינבך אותך
לגמרי, ותצליח דרכך תמיד.

נא ונא תקבע לעצמך שעורים בסדרן בספרי רבנו ז"ל,
ועל-ידי-זה תצליח דרכך מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אודות העסק שבקשׁת להודיע לך וכו', עלי לומר לך כי
אם אתה רוצה להצליח בחייה, אתה צריך למסור כמה דברים גם
לאחרים, כי ברגע שאדם לוקח על עצמו הרבה דברים, הוא נכנס
במתח, והוא לא יכול אחר-כך לתפקד, ועל-פן מי שרוצה להצליח
בעסקים הוא צריך להאמין גם לאחרים, הינו שימסור כמה תפקידים
גם לאחרים, כי אחרת נבול תבל וכו', כי לא תוכל לקחת על עצמך
על כבד כזה, ואדם צריך להתחלק גם עם אחרים, ואם ילך בצורה
כזו אז יצליח דרכו, לא-כן אם יקח הכל רק על עצמו יתמוטט בלי
שום ספק, ולכן אם אתה רוצה להצליח בעסקיך, תמסור כמה
משורות גם לאחרים, ועל-ידי-זה תצליח דרכך בכל עסקיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ
יֵאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'. מה אמר לך,
ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ועליך לקבוע לעצמך שעורים
כסדרן בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, העקר אל
תתבלבל משום בריה שבעולם אלא התמד ביותר בלקוטי-מוהר"ן,

כי רבנו ז"ל אמר, אֲשֶׁר הִסְפֵּר הִזָּה יִפְתַּח אֶת קִשְׁיוֹת גִּידֵי הָאָדָם, וְיִכּוּל לְהַעֲשׂוֹת עַל-יַדֵּי סֵפֶר זֶה לְבַעַל מַח גְּדוֹל, וְלִכְּן רָאָה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִקְוִיטֵי-מִוְהֶרֶן, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת פָּנָיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הֵם בְּתוֹךְ תּוֹרוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת (לִקְוִיטֵי-מִוְהֶרֶן, חֶלֶק א', סִימָן קצב וְסִימָן קעג); מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חָנִּים שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, בְּלִי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל שֶׁהֵן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֵי אֲפָשֶׁר לְהִתְקַיֵּם כְּרָגַע, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם נְיוֹם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צָרוֹת וְכָל-כֶּף הַרְבֵּה יִסּוּרִים וְכָל-כֶּף הַרְבֵּה מְרִירוֹת, עַד שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, רַק עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה שְׂאָדָם יִהְיֶה חֲזָק מְאֹד מְאֹד לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרַךְ מִה שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְתַכְּף וּמְיָד כְּשֶׂאָדָם בָּא וּמְדַבֵּר לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִטְהַר וְנִתְפָּטֵר מִהַקְּלָלָה שֶׁנִּתְקַלַּל קִיָּן (בְּרֵאשִׁית ד, יב) : "נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאַרְץ". וְרֵאִיתִי דְבַר נִפְלְאָ בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ "עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל" (פְּרָשָׁה זו): צָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִין הַקְּלָלָה שֶׁל נַע וְנָד, הֲלֹא הִבְחִירָה בְּיַד הָאָדָם לְבַחֵר לוֹ מְקוֹם לְשִׁבְתָּ וְלֹא יִגִּיד מְקוֹמוֹ, אֲלֹא עַל כְּרַחֲךָ צָרִיךְ לוֹמַר שְׂמַסֶּךָ בְּקִרְבוֹ רוּחַ עוֹעֵים וְאֵינָה פֶּתַח וְשִׁגְעוֹן נִכְנָס בּוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה לֹא נִבְחַר לוֹ מְקוֹם לְשִׁבְתָּ רַק לְהִיּוֹת נַע וְנָד בְּאַרְץ, וְהִנֵּה בּוֹדָאֵי אִם קִיָּן הִיָּה יְכוּל לְהִתְדַבֵּק בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּבוֹרָא יִתְבַּרַךְ כְּרֵאוּי, אֲזוּ בּוֹדָאֵי הֵיוּ סָרִים מְעֲלִיו כָּל הַפְּתָדִים וְנִמְתְּקִים כָּל הַדִּינִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשֻׁלֵי ג, ו): "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ", אֲלֹא שָׁזָה גּוֹף הַקְּלָלָה, שֶׁנִּתְּבַלְבְּלָה מִחֲשַׁבְתּוֹ מְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׂמוֹ, וְהִיָּה נַע וְנָד בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, עַד שֶׁגָּרְמוּ לוֹ הַפְּתָדִים וְנוֹדֵד הִיָּה בְּאַרְץ, עֵינֵי שָׁם; וְלִדְעָתִי זֶה גְּלוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד, רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ בְּמִדְרַגָּה עֲלִיוֹנָה, שֶׁמְגַלֶּה לָנוּ הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַרְבִּי מְקַאֲזֵינִץ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אֲשֶׁר כָּל קָלְלַת "נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאַרְץ" תְּלוּי רַק בְּמַח הָאָדָם, כִּי אִם הָאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְיוֹדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֲלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אֲזוּ לֹא שִׁיף אֲצִלוֹ שׁוּם גְּלוּת וְאֵינוּ

מִסְתַּוְבֵּב נַע וְנָד, כִּי בְּכֹל מְקוֹם שֶׁרַק בָּא הוּא מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְעַל-פֶּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְבּוֹדֵד בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְלְהַדְבִּיק אֶת מַחַ מְחֻשְׁבָּתוֹ אֵלָיו יִתְבַרֵּךְ, וְלֹא יִבְלַבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִזּוּ דִּיקָא יִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ, וְיִזְכֶּה לִישֵׁב בְּמְנוּחָה, כִּי אַחֲרַת אֵין לוֹ מְנוּחָה רַק מִסְתַּוְבֵּב נַע וְנָד כְּמוֹ דָּב.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתּוֹצִיא רְמִזִּים מִמְּכַתְּבֵי זֶה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תַּקֵּס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת מֵה שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וּבוֹעֵר בְּךָ יִצְרָךְ הִרַע וְכוּ' וְכוּ'. מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רְאוּנִי לָךְ לְעֵין בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו'ל שְׁאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט): הִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה כְּשֵׁישׁ עֲדִין יִצַר הִרַע לְאָדָם, כִּי אִזּוּ יְכוּל לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבַרֵּךְ עִם הַיִּצָּר הִרַע דִּיקָא, דְּהֵינּוּ לְקַחַת כָּל הַהִתְלַהֲבוּת וְהַחֲמִימוֹת לְהַכְנִיסוֹ בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵּךְ, דְּהֵינּוּ לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן בְּחֲמִימוֹת וּבְהִתְלַהֲבוֹת הַלֵּב וְכִיּוֹצֵא, וְאִם אֵין יִצַר הִרַע לְאָדָם אֵין עֲבוֹדָתוֹ שְׁלֵמָה כְּלָל, וְהַעֲקָר לְעַצֵּר וּלְעַכֵּב הַחֲמִימוֹת בְּעַת הַתְּאוֹוֹת, וּלְהַנִּיחוֹ בְּעַת הַתְּפִלָּה וְהַעֲבוֹדָה, שֶׁם יִנִּיחַ הַתְּלַהֲבוֹתוֹ וְהַתְּחַמְמוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַעֲבוֹדָה וְכוּ', עֵין שֵׁם; וּבִאֲמַת רְאִיתִי בְּסֹפֵר דְּרֵשׁוֹת הַר"ן עַל מְאָרְמֵס ו'ל (פְּרִיטוֹת ו'): כָּל תְּעַנִּית שְׁאֵין בָּהּ מְפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל אֵינָה תְּעַנִּית, שְׁהָרִי חֲלַבְּנָה רִיחָה רַע, וּמְנַאָּה הַכְּתוּב עִם סִמְמָנֵי הַקְּטָרֶת; וּפְרָשׁ, כִּי יְדוּעַ עַל-פִּי הַמְּחַקְרִים אֲשֶׁר כָּל דְּבָר הוּא מִתְּפַעֵל מִכַּח הַפִּיכּוֹ, כִּי לְמִשְׁל בְּאֵשׁ

אֲשֶׁר יִשְׁפָּךְ עָלָיו מִים מִמָּה שְׂאִין בּוֹ, כְּדֵי לְכַבּוֹתוֹ לְגַמְרִי, הִנֵּה עוֹד תִּגְדֹּל הַהִבְעָרָה מְאֹד, כִּי כַח הָאֵשׁ מִתְּפַעֵל מִהִפְיִכוֹ, דִּהְיִנוּ הַמַּיִם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבִאֲמַת זֶהוּ מֵאֲמֵר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שְׂאֲמָרוּ (פְּרָאשִׁית רַבָּה ט, ט): טוֹב — זֶה יֵצֵר טוֹב, טוֹב מְאֹד — זֶה יֵצֵר הָרַע, כִּי עַל-יָדֵי נִגּוּד הַיֵּצֵר הָרַע תִּגְדֹּל הָעֲבוּדָה, כִּי דִיקָא כְּשֵׁישׁ כַּח הַנִּגְדֵי הוּא מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר; וְלִכֵּן אֵל תִּתְּפַעֵל מִהֲרֻשְׁעִים הָאֲרוּרִים שְׂקָמוּ עָלֶיךָ וְחוֹלְקִים עָלֶיךָ, כִּי בְּסוּף יִתְבַטְּלוּ אִם אַתָּה תִּהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲזַ תְּצַלִּית לְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וְלִבְטָלָם לְגַמְרִי, וְלִכֵּן רְאֵה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם וְאִפְלוּ שְׁבוּעֵר בְּךָ יֵצֵרְךָ, תִּשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת לְמָקוֹם מִיַּחַד וְלְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם וְתִצְעַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת וְתִבְקַשׁ וְתִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וְיִרְחַס עָלֶיךָ, שְׂיִטְהַר מִחֲשַׁבְתְּךָ וְשִׁתְּזַכֶּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבִאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל גְּלַה לָנוּ (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו'), בְּשַׁעָה שְׁבוּעֵר לְהֵאָדָם יֵצֵר הָרַע שֶׁל נֶאֱוָף, רְאוּי לוֹ לְצַעַק ע' קָלִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא ע' קָלִין שֶׁל הַיּוֹלְדוֹת, וְלְצַעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת, עַד שְׂיִזְכֶּה שְׂיִזְדַּבֵּךְ מִחוּ וְדַעְתּוֹ לְגַמְרִי, וְיִזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂאֲז יִכַּלל בְּאִין סוּף בְּרוּף הוּא.

מָה אֲמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיֵּקָר, אֵל תִּפְחַד כָּלֵל מִרְשָׁעִים שְׂקָמוּ עָלֶיךָ, וּבְכַפֵּרֵת מִהֲרֻשָׁע הָאֲרוּר וְהַטָּמָא וְכוּ' וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף תִּהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה כְּזוֹ שְׂאֲתָה בְּעֵצְמָךָ לֹא יְכוּל לְתַאֵר וְלִשְׁעֵר; כִּי כָל זֶה שְׂקָם עָלֶיךָ הֲרֻשָׁע וְהַמְזוּהָם וְהַפְּגוּם הִנֵּה וְכוּ' וְכוּ', הוּא רַק לְמַעַן נִסּוּתְךָ לְרֵאוֹת אֵל מִי תִפְנֶה בְּעַת צָרָה. וְלִכֵּן רְאֵה אֶהוּבִי יְדִידֵי הַיֵּקָר, לְהַחֲזִיק מִמְעַמְד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאֲז אִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאֲמִיץ בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, תְּצַלִּית דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי,
צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מֵאֵד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ עִם הַכֶּסֶף לְצִדְקָה בְּעִבוּר עֲנִי
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמִנוּ, וּתְהִלָּה לְאֵל, חִלְקָתִי לְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם אֲמִתִּיִּים, אָשׁר
אֵינָם מַחְסְרִים לִילָה אֶחָד אֲמִירַת חֲצוֹת.

רְאֵה לְהִיּוֹת וּתְרֵן עַל כָּל דְּבָר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת
וַיִּסּוּרִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי עָקַר הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים בָּאִים לְהֶאָדָם רַק
מִחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, כִּי כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה הַשְּׁעָה דּוֹחֵקתוֹ
(בְּרִכוֹת סד.). וּמִוֵּהֲרַגְתָּ וְ"ל גְּלָה לָנוּ אָשׁר כָּל הַעֲבֻרוֹת שְׂאָדָם עוֹבֵר
הֵן רַק מִחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּזֵלָה, הַלְכָה ד'), וְכָל אֱלוֹ
שְׂפָגְמוֹ בְּמָה שְׂפָגְמוֹ הִיָּה רַק מִחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, שְׂדַחְקוּ אֶת
הַשְּׁעָה וְלֹא הִיתָה לָהֶם סְבֻלָּנוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂכָן הִיוּ וּתְרַנִּין. וְכֵן
גְּלָה לָנוּ רַבְּנוֹ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן פד), אָשׁר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
נִתְגַּלָּה לְהֶאָדָם הָאוֹר הַגָּנוּז שְׂצֻפָה בּוֹ אָדָם הָרֵאשׁוֹן מִסוּף הָעוֹלָם
וְעַד סוּפוֹ, וְלָמָּה אֵין הָאָדָם זוֹכֵה לְרֵאוֹת אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה? אֵלָּא
שֶׁהוּא דּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּבָאִים נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים וּמַבְלָבָלִים אֶת
מִחְשַׁבְתּוֹ, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּמַדַּת אַבְרָהָם, שֶׁהוּא מַדַּת הַחֶסֶד,
עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה וּתְרֵן בְּמִמוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאָרִיךְ אֶת יָמָיו, וְזוֹכֵה
לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְלְרֵאוֹת אֶת הַטוֹב הַגָּנוּז שְׂבָכָל יוֹם וַיּוֹם, עַיִן שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר, רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל אָשׁר
זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ עַל אֵף שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ מֵה שְׁעוֹבֵר, עִם כָּל
זֹאת זוֹ נְחַמְתָּנוּ וְזוֹ תִקְוֵתָנוּ, שְׁסוּף כָּל סוּף נִזְכֵּה לְהִנְצַל מִהַרְעַ

וְהַחֲשֵׁף שְׁנֵי לְפָנָיו בְּזֶה.

רֵאָה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תִּקְסַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צְרִיךְ, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן לֹא תַעֲשֶׂה בְּלִי תַפְּלָה וּבִקְשָׁה, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׁמַדְבָּרִים וּמְבַקְשִׁים וּמִתְחַנְּנִים לִפְנֵי בִּשְׁר נָדָם, וְכַמוֹ-כֵּן וְיוֹתֵר מִכֵּן, צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְכִף גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעַל כָּל דְּבַר קָטָן צְרִיכִים גַּם בֵּן לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפִלוּ אִם בְּגָדוֹ קְרוּעַ צְרִיכִים גַּם-בֵּן לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִתֵּן לוֹ בְּגָד חֲדָשׁ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּעִבּוּדֵה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צְרִיךְ בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי יִבַּקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תִּקְסַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיְעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר. לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַשָּׁנָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הִקְפִּיד עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְדַרְךְ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים שְׁהוֹלְכִים לִישׁוֹן תַּכְּף-וּמְיָד אַחַר תְּפִלַּת עֲרֻבִית, וְכֵן יְכוּלִים לָקוּם בַּחֲצוֹת לִלְהַ מִמֶּשׁ אוֹ עַל כָּל-פָּנִים קִדְּם אֹר הַיּוֹם וּלְהַתְּפַלֵּל וְתִיקֵן, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁקָּם קִדְּם אֹר הַיּוֹם, אִזּוֹ הוֹלְכֵת לוֹ הַעֲבוּדָה בְּנֶגֶל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רָאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח שֵׁשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה וְלַמּוֹדִים כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר מִלְּמַדְנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וּמַחֲיִינוּ וּמַחֲזִקְנוּ בְּכָל אֲשֶׁר נִפְנָה נִשְׁפִּיל וְנִצְלִיחַ.

רַבְּנוּ ו"ל מְבִיא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד, אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיךְ לַחֲשֹׁב תָּמִיד מֵעַלְמָא דְאַתִּי, וְלְהַדְבִּיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיָה וּמְהַיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְעַל-יְדֵי שֶׁמְדַבֵּק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֵה לְהַעֲלוֹת אֶת קוֹל רַגְלֵי הַקְּדוּשָׁה אֶל שָׁרְשׁוֹ, כִּי בְּאֵמַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּמְרַמֵּז לְאָדָם רְמִזִּים לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֵה סוּד הַנְּבוּאָה וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה. וּבְאֵמַת מִי שְׁלוֹמֵד הַרְבֵּה בְּתוֹרָה זוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹדְבֵךְ לוֹ הַמְּדַמָּה, כִּי כָל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת אֲשֶׁר עוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הוּא רַק מַחֲמַת כַּח הַמְּדַמָּה שְׁתוֹפֵס אוֹתוֹ, אֲבָל תַּכְּף-וּמְיָד כְּשׁוֹזְכָה לְהַדְבִּיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּבַטֵּל הַמְּדַמָּה שְׁלוֹ, וְזוֹכֵה לְהַשִּׁיג רוּחַנִּיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֵׁשׁ בְּכָל דְּבָר וְדָבָר, כִּי בְּאֵמַת בְּכָל דְּבָר וְדָבָר מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה יֵשׁ בּוֹ נִצּוּץ אֱלֻקִּי הַמְּחַיָּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְנִצּוּץ הַזֶּה, הֵינּוּ הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחַיָּה אֶת אוֹתוֹ הַדְּבָר, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לְדָבָר הַזֶּה עֲלִיָּה. וּבְזֶה יְכוּלִים לְהַבִּין מֵאִמְרָם ו"ל, שֶׁאִמְרוּ (שְׁפַת קַמ:): אָמַר רַב חֲסָדָא: אֲנָא לֹא בְּעִנְיֹתִי אֲכֻלִּי

ירקא, ולא בעתירותי אכלי ירקא, בעניויתי — משום דגריר, בעתירותי — דאמינא: היכא דעייל ירקא ליעול בשרא וכורירי הינו פמו שאמרנו, אשר בכל הנבראים יש נצוץ אלקי שהוא קיומם, והתעלות כח אלקי הנה הוא על-ידי שאדם בעת האכילה מעלה את הדבר הנה אליו יתברך. והנה בבעלי חיים הנצוץ כח אלקי יותר גדול בבחינת הצומח, וכן במין הצומח ובפרי האילן שראוי למאכל הנצוץ יותר גדול מבחינת הירקות, כי בכל מה שהנצוץ יותר גדול, על-ידי-זה נקל יותר להעלותו, ואין לחוש שייגרר אחר התמריות של הדבר, וזה מה שאמר התנא: בעניויתי — כשהייתי עני בדעת, לא אכלי ירקא משום דגריר, הינו שמספן להיות נגרר אחר התמריות שבו, ובעתירותי לא אכלי ירקא... באתרא דעיל ירקא ליעול בשרא וכורי, שהנצוץ בהם יותר גדול. וזו עבודת הצדיקים שמוצאים את האלקות בכל דבר ודבר, ואפלו באכילה הם מוצאים את נקדת חיות אלקותו יתברך, ועל-כן דיקא בעת אכילת הצדיקים נעשה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכינתיה (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן סב), כי אז נתגלה להם אנפי שכינתא אפינ באפינ.

מה אמר לה, ידידי היקר, לדברים פאלו ראוי לנו לרקד בכל יום, שמגשמים וקטני ערך פמנו יכולים לדבר ולסלסל מגלויים פאלו שמגלה לנו רבנו ז"ל, אשר סוף כל סוף אנתנו אנשים פגומים ורחוקים מהקדשה לגמרי, ופה מאיר לנו רבנו ז"ל גם-כן הארות גדולות פאלו שגם לנו תהיה השגה בדברים פאלו; ולכן ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך על אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ואל תפל בדעתך כלל, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

(ר) אני, לא בעניויתי אכלתי ירק, ולא בעשירותי אכלתי ירק, בעניויתי — מפני שהוא מעורר תאבון, ובעשירותי — שאמרתי במקום שנכנס ירק, שייפנסו בשר ודגים.

אֲשֶׁר א' תְּקַסֵּד – א' תְּקַסֶּה בַּנַּחַל קִצָּג

א' תְּקַסֵּד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְגִרְזוֹ עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֵוֹלָם, כִּי הָעֵקֶר הוּא
הַזְּרִיזוֹת, וּבִכְפֹּרֵט בְּחוּר צְעִיר צְרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַזְּרִיזוֹת,
וְכֹל מֵה שֶׁהוּא זְרִיז בְּיוֹתֵר הוּא מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר, וְלִכְּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן
רַק תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת זְרִיז, וְאִזּוֹ תְּצַלִּיחַ וְרַכֵּךְ תִּמְיֵד.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי זֶה מְאֹד מְסֻגָּל לְנִשְׁמָה, וְכֹל מִי
שֶׁמְתַמַּיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת זוֹכֵה לְזַכָּךְ וּלְצַחֲצַח אֶת נִשְׁמָתוֹ עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

א' תְּקַסֶּה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֲבִיךָ וְהֵרֵאשׁ יְשִׁיבָה וְכוּ' רוֹצִים לְדַבֵּר לְךָ נִכְבְּדוֹת
וְכוּ', רְאֵה לְגַמֵּר אֶת זֶה כְּמָה שְׁיִוֵּתֵר מֵהֵר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד
מְאֹד שְׁלֵא יִבְאוּ אֵלָיו פְּלֶג גּוֹף, הֵינּוּ בְּחוּר רִנָּה. וּפַעַם אַחַת בָּא אֵלָיו
בְּחוּר צְעִיר, וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ז"ל: אֵינִי רוֹצֵה לְרֵאוֹת אוֹתְךָ עַד
שֶׁתַּחַתֵּן; כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הִנֵּה הָעֵקֶר אֲכָרֶךָ, כִּי בְּחוּר שְׁשֻׁרוֹי בְּלֵא
אֲשֶׁה, שְׁרוֹי בְּחֻטָּא, רַחֲמָנָא לְצַלָן. וּבִקְאֻמַּת בְּמִדְרַשׁ (אִיכָה רַבָּה, פְּרָשָׁה
ג', סִימָן ט') מוֹבָא: "טוֹב לְגַבֵּר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו" (אִיכָה ג', כו'), עַל

תּוֹרָה, עַל אֲשֶׁה, עַל מְלֹאכָה, הֲרִי לָךְ שְׂאָדָם צְרִיךְ עוֹד בְּצַעֲרוֹתָיו לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, עַל אֲשֶׁה, עַל מְלֹאכָה לְפָרְנָס אוֹתָם, וּבְנוֹדָאִי אִם זֹכִים לְהִתְבּוֹדֵד הֲרֵבָה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְהִרְבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, אִז נִתְקַיֵּם אֲצִלּוֹ מֵאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת, פָּרָק ג'): כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה מֵעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מְלָכוֹת וְעַל דְּרָךְ אֲרָץ. עַל-כֵּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא רֹאֵה לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂדוּף תִּכְף-וּמְיָד לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי אֲצִל רַבְּנוּ ו"ל הִזָּה דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד עָקֵר, וְאִתָּה צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁכַל מֵה שֶׁתִּתְבַּגֵּר יוֹתֵר תִּחַטָּא יוֹתֵר בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחַטָּא הִזָּה הוּא חַטָּא חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְהִנֵּה מְדַבֵּר לָךְ שְׂדוּף, לְמָה לֹא תִקַּבֵּל אֶת הַשְּׂדוּף בְּשִׁבִיל שְׁטִיּוֹת וְדִמְיוֹנוֹת, אֲלֵא רֹאֵה לְהִתְחַמֵּן מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, וְאִז תִּהְיֶה נְקִי מֵעֲבֻרוֹת.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּשְׁמַע בְּקוֹלִי, וְאִז לֹא תִתְחַרֵּט לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֹרְכִים הַיְקָרִים לִי ... גַּם יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם וְכו', וְכו', וְהִנֵּה בְּעֵצָם הַעֲנִין אֲנִי לֹא רוֹצֶה לְהַפְגִּים בְּזֶה בּוֹכּוּחִים, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאֲנִי אֲחִיָּה אֲנִי אֲגַלֶּה וְאֲפָרְסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל שׁוֹם דְּבַר, וְאֲנִי אוֹמֵר לָכֶם עַכְשָׁו, שֶׁעוֹד יִגִיעַ הַיּוֹם שֶׁיִּדְפְּסוּ מְלִיוֹנִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאִף שֶׁנִּרְאָה כָּל זֶה אֲצִלְכֶם לְצַחֵק, כִּי אַתֶּם רוֹדְפִים אוֹתִי עַל שׁוֹם דְּבַר, וְאַתֶּם מְעַלְלִים עָלַי שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ וּמְפִיץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּרַחוּבוֹת וּבְשׁוֹקִים וְכו' וְגוֹרְמִים חֲלוּל הַשֵּׁם וְכו', אוֹי לָכֶם וְאוֹי לְנַפְשְׁכֶם אִם זֶה נִקְרָא חֲלוּל הַשֵּׁם, בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְדַפְּסִים כָּל מִינֵי זָבָל, עֲתוּנִים

אֲשֶׁר א' תקסו בְּנַחַל קצה

הַמְּלָאִים לְשׁוֹן-הָרֶע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, הַמְּלָאִים נֶאֱוָה וּכְפִירוֹת
וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְעַל זֶה אֵין אַתֶּם מְדַבְּרִים, רַק שְׂאֵנִי מְדַפֵּס סִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וּמְפִיֵּס בְּרַחוּבוֹת וּבְשִׁנְיָקִים וְכוּ' וְכוּ', זֶה אַתֶּם מְקַטְרְגִים.

מֵה שְׂאֵתֶם אוֹמְרִים לָמָּה אֵין לִי אֲנָשִׁים וְכוּ', תְּהִלָּה לְאֵל, אֵינִי
צָרִיךְ אֲנָשִׁים, וּכְבֹּר יְדוּעַ וּמְפָרֶסֶם לָכֶם מֵה שֶׁגִּלְהָ רַבְּנוּ ז"ל (סִפּוּרֵי
מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג, מִיּוֹם ו'): אַחַד הַתּוֹפְאָר שֶׁהוּא נוֹשֵׂא בְּמַחַ שְׁלוֹ
אֲלֵפִים וְרַבּוֹת אֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְצָחֲקוּ מִמֶּנּוּ וְאָמְרוּ כִּי אֲנָשִׁים אֵינֶם
כְּלוּם וְהוּא אֵינוֹ כְּלוּם וְכוּ', וּפְעַם אַחַת רְאִיתִי הֵר שֶׁהִיָּה מִנַּח עָלָיו
זָבֵל וְטִנּוּף, וְהִיָּה חֲדוּשׁ אֲצִלִּי מֵהִיכָן בָּא עַל הָהָר הַזֶּה כָּל-כָּף הַרְבֵּה
זָבֵל וְטִנּוּף, וְהִיָּה שֵׁם אָדָם אַחַד אֲצֵל אוֹתוֹ הָהָר, וְאָמַר כָּל זֶה מִמֶּנִּי,
כִּי אוֹתוֹ הָאָדָם הִיָּה יוֹשֵׁב שֵׁם אֲצֵל אוֹתוֹ הָהָר, וְהִשְׁלִיךְ שֵׁם תָּמִיד
עַל אוֹתוֹ הָהָר זָבֵל וְטִנּוּף שְׁלוֹ מֵאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה שְׁלוֹ וְטִנּוּף שֵׁם, עַד
שֶׁעַל יְדוֹ נִתְרַבֶּה הַזָּבֵל וְהַטִּנּוּף שֵׁם עַל אוֹתוֹ הָהָר נִמְצָא, שְׂזֵה הָאִישׁ
הוּא מַעוֹט הַמַּחְזִיק אֶת הַמְּרַבֶּה וְכוּ', כֵּן הוּא מִי שֶׁמְתַפְאָר שֵׁישׁ לוֹ
הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, עֵינֵי שֵׁם; וּבְאֵמַת זֶה הַמוֹכָא בְּמִדְרָשׁ (אֵיכָה רַבָּה, פְּרָשָׁה
ג', סִימָן ה') עַל פְּסוּק (אֵיכָה ג, ג'): "הִבִּיא בְּכִלּוֹתַי בְּנֵי אֲשַׁפְתּוּ",
שְׁמוּאֵל אָמַר — אֵלוֹ בְּנֵי-אָדָם שְׂאוּכְלִים הַרְבֵּה וּמוֹצִיאִים אֲשָׁפוֹת
הִבִּיאֵן אֵלַי וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם; הֵרִי שְׁלָכֶם לַפְּנִיכֶם, פֶּה לֹא מְדַבְּרִים
מֵאֲנָשִׁים, פֶּה מְדַבְּרִים שְׁצָרִיכִים לְהַחְזִיר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה,
הַעֲרֹב-רַב מִתְפַּשֵּׁט מְאֹד בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְהַקְּלָפָה הַזֹּאת לְכַדָּה
בְּמַצוּדָתָהּ אֶת כָּלֵל גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין אַחַד שֶׁיְהִיָּה נָקִי
מֵהַכְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁל "כַּחֲזִי וְעֵצֶם יְדֵי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחִמֶּל הַזֶּה"
(דְּבָרִים ת, יז), וְהַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל בָּא לְעַקֵּר דְּבַר זֶה,
וּמַחְדִּיר בְּכֻלָּם אֲשֶׁר אֵין שׁוּם דְּבַר אַחַר בְּזֵה הָעוֹלָם רַק לְעַבַד אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיכִים לְגַלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת דְּבָרֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה.
אַתֶּם עוֹד אוֹמְרִים עָלַי שְׂאֵנִי גוֹרֵם חִלוּל הַשֵּׁם? אוֹי לָכֶם וְאוֹי
לְנַפְשְׁכֶם, אֲנִי מְצַפֵּץ עֲלֵיכֶם, כִּי כָּל זְמַן שְׂאֵנִי חֵי אֲגַלְהָ וְאֶפְרֶסֶם
אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאִז תִּרְאוּ שְׁעוֹד יָבוֹא
הַיּוֹם שֶׁיָּבוֹאוּ לְכָל הַפְּחוֹת מְלִיּוֹן אֲנָשִׁים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְרַבְּנוּ ז"ל
בְּעֵיר אוּמָן, וְאָף שְׂזֵה עֲכָשׁוּ חִלוּם גְּדוּל, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבָנוּ

וְתַגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתּוֹ יִתְבַרֵךְ, וּמִי יוֹדֵעַ אִם אַתֶּם תִּזְכּוּ לְרֵאוֹת אֶת
זֶה, וְכֵן עוֹד יָבוֹא הַיּוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּיִת שֶׁלֹּא יִהְיֶה שָׁם סִפְרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל.

וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שֶׁכִּתְבְּתֶם עָלַי זֶה בְּטֵל וּמִבְטָל, וְאֲנִי מִצְפָּצֵץ
עֲלֵיכֶם, וְכָל זְמַן שֶׁאַחֲרֶיהָ אֲגַלְהֶה וְאֶפְרָסֶם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא עוֹד
אֶלָּא שְׂאֵקִים תִּלְמִידִים כָּאלֹו שָׁגַם הֵם יִדְפִּיֶסוּ וְיַפְיִצוּ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ
ז"ל בְּעוֹלָם.

תֵּאֱמִינֵנוּ לִי שְׂרָאוֹי לָכֶם לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהִתְחִיל
לְהִתְבוֹדֵד עֲצַמְכֶם וּלְבַכּוֹת עַל חֲטָאת נַעֲוִיכֶם, כִּי אַחֲרַת לֹא הִיִּיתֶם
כּוֹתְבִים לִי חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וּבִזְיוֹנוֹת כָּאלֹו, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֲנִי מִתְפַּעֵל
מִכֶּם כָּלֵל. תְּהִלָּה לְאֵל, כָּל אֵלֹו שֶׁעָבְרוּ דֶרֶךְ בֵּיתִי וְהִתְקַרְבוּ עַל יְדֵי
אֵל רַבֵּנוּ ז"ל, יֵשׁ לָהֶם פְּנִים אַחֲרוֹת לְגַמְרִי, הֵם שׁוֹקְדִים בְּתוֹרָה
עַל-פִּי דֶרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְהֵם עוֹסְקִים הַרְבֵּה בְּתַפְלָה
וְהִתְבוֹדְדוֹת וְקָמִים בְּחֻצוֹת, וְהַכֵּל בְּהֻצָנַע לְכַת, וְאֵף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ
מִזֶּה.

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתַּחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל מֵה שֶׁכִּתְבְּתֶם.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִכֶּם בְּקִרְוֹב...

א' תקסז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּרֵאשִׁית ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר, יְנִיק
וְחַפִּים, הַרוֹצֵה לְהֵאִיר עֲצָמוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת שֶׁל הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻקָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלִידָ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַזְמַן וּבִפְרָט לְשִׁמּוֹר עַל זְמַנֵּי הַשָּׁנָה,
כִּי רַבֵּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת לִישׁוֹן מְקֻדָּם, וְכֵן הָיוּ נוֹהֲגִים

אָשׁר א' תַּקְסָח בְּנַחַל קַצוּז

אנשי שלומנו היקרים באומן, שתכף-ומיד אחר תפלת ערבית הלכו לישן כדי לקום קדם אור היום, ומי שזכה גם בשעת חצות, ומי שלא זכה אז גם לכל הפחות בשעה שלש לפנות בקר, ולמד עד תפלת הותיקין, ולכן ראה מאד מאד לשמר את זמני השנה. ואנשי שלומנו היו רגילים לומר: מי שהולך לישן מקדם וגם מקדם ומתפלל ותיקין, יש לו אריכות ימים, הינו שפל יום ויום נתארף לו ביותר; ועל-כן ראה לשמר מאד על זמני השנה, ואל תבטל את הזמן בלילה, שאז מתגבר היצר הרע מאד מאד על בחור צעיר לבטל את הזמן בפטפוטי דברים בטלים וכו' וכו', ומסתובב ואינו יודע מה לעשות עם הזמן וכו' וכו', וזה מביא אותו אחר-כך לכל מיני עברות שבעולם, כי הבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום (כתבות נט.). ולכן ראה ללכת לישן בכל לילה מקדם, ועל-ידי-זה תוכל לקום קדם אור היום, ותתבודד עצמך עמו יתברך ותרכה בתפלה ובקשה, וכן תתמיד בלמוד התורה הקדושה, ואחר-כך תלך לבית-הפנסת להתפלל במנין דיקא, ואם תתנהג בצורה כזו, אז תצליח דרךך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תַּקְסָח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת-קדש לסדר בראשית התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וכן את הפתקים שהיו שם בצרוף הפסך להדפסה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

אודות שאתה שואל בענין אחיך הצעיר ממך שמתרשל בתפלה בצבור וכו' וכו', ראה לקרב אותו אל דרכי רבנו ז"ל, ואל תצעק

עליו ואל תלך עמו ביד קשה, כי כמו שאתה לא רוצה שילכו אתך ביד קשה ושלא ידחקו עליך, בן אל תעשה את זה לאחריך הקטן, אדרבה ראה לקרבו אל רבנו ז"ל ולדבר עמו דבורים בנחת, ועל-ידי-זה תזכה לקרבו.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר אין עוד טוב מזה, וזה היסוד אצל רבנו ז"ל — לדבר עמו יתברך; אשרי מי שתזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

א' תקסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר גח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה רוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, ואתה חפץ להתמיד בספרו הקדוש.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין דבר יותר גדול מזה, כי באמת עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא רק על-ידי התמדת ספריו הקדושים, עד שיהיה בקי בהם וידע אותם בעל-פה ממש, הן בלקוטי-מוהר"ן, הן בספורי-מעשיות והן בספר המדות והן בשיחותיו הקדושות, וזה נקרא מקרב אמת.

כלך מכל הדמיונות שיש עכשו בעולם בכלליות, וכן אפלו בין אנשי שלומנו בפרטיות, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), אשר עכשו היצר הרע נקרא כח המדמה, כי בא אל האדם עם כל מיני דמיונות. ובאמת כשזוכים ללמד בספרי רבנו ז"ל, אזי אדם מנקה את עצמו מכל מיני דמיונות; ולכן ראה

א' תקע בנחל קצט

להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ואל יחסר לך יום אחד מבלי ללמוד שעור קבוע בספרי רבנו ז"ל, ושם תראה מה זה חסידות ברסלב, ואל יטעה אותך וכו' וכו'; כי באמת חסידות ברסלב היא לקרב את האדם רק אליו? יתברך על דרך התם והפשוט באמונה פשוטה בו יתברך, ולהיות רגיל לדבר הרבה עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו ותבן אל אביו בלי שום חכמות כלל, וזה עקר מעלת בר ישראל – כשמסלק את שכלו וחקמתו לגמרי, ומאמין באמונה פשוטה בו יתברך אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומתנה ומקים את כל הבריאה פלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, והאדם צריך להפיל לגמרי בעצמיות אלקותו יתברך. ובאמת אסור להיות חכם כלל, רק להתבטל לגמרי אליו יתברך, ואז יצליח דרכו תמיד.

הקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך, ואם תתמיד בספרי רבנו ז"ל, אז תראה מהי חסידות ברסלב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקע

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וצריכים לחזר הרבה באמונה הקדושה ולהסתתר בסתר צל כנפיו יתברך, ולא לשאל שום קשיות אחריו יתברך, פי כל הקשיות באות לאדם רק מחמת עוונותיו המרבים, ובפרט בפגמי הברית, שחטא ופגם בהוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', שעל-ידי-זה עולים לו ספקות וקשיות על הקדוש-ברוך-הוא. עקר

שְׁלֵמוֹת בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא פְּשׁוּזָה לְבַטֵּל אֶת עֲצוֹמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין
 סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא לְשָׂאֵל שׁוּם קְשִׁיּוֹת, וְלִידַע שְׂכָף גְּזֵרָה חֲכָמְתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וּמָה שֵׁיִשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא רַק לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ
 כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן עַל
 נַפְשׁוֹ, וְאִסּוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, וּבַפְּרָט בְּדוֹר הַזֶּה
 שְׂעוּלִים כָּל מִינֵי קְשִׁיּוֹת וּסְפָקוֹת וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת
 הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי־מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב, וְלוֹמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה, וְזֶה
 מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְסַלֵּק וּלְבַטֵּל מִעֲצוֹמוֹ אֶת הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת
 הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְגַדֵּב בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה
 לְהַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וּמַעֲלַת הַצְּדָקָה אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל,
 וּבַפְּרָט כְּשֶׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים, הַצְּדָקָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת,
 וְעַל־כֵּן רְאֵה שְׁיִהְיֶה לָךְ חֶלֶק בְּהַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

אַתָּה יָכוֹל לְשַׁלַּח אֵלַי אֶת הַכֶּסֶף וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ יְלָךְ רַק
 לְהַדְּפֹסֶה, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, כָּל עֶסְקָנוּ הוּא רַק לְהַדְּפֹסֶת סְפָרֵי רַבְּנוֹ
 ז"ל.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצוֹמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם,
 תִּתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא: חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרוּגוֹם, בְּמִשְׁנֵה
 עַל־כָּל־פָּנִים פָּרַק אֶחָד, אוֹ גְּמָרָא עַל־כָּל־פָּנִים דָּף הַיּוֹמִי וּבְמִדְרָשׁ
 בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן תִּתְמִיד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד
 הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף אֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט, וּבִלְבָד
 שְׁיִלְמַד בְּכָל יוֹם אִיזוֹ הַלְכָה פְּסוּקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֵחַ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי,

שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוּךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אֵין טוֹב מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שְׂאָדָם צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּמִקּוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי־אָדָם, וַיֵּשֶׁב שָׁם, וַיֵּשִׁיחַ וַיִּסְפָּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יִסְפָּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָבִיו, וַתֵּאֱמִין לִי שֶׁלְּשֶׁבֶת בְּחֶדֶר מִיְחָד בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, אֲבָל עַל זֶה צָרִיף זְכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי לֹא כָּל אֶחָד יִכּוֹל לְשֶׁבֶת בְּחֶדֶר לְבַד, וּבִפְרָט שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, וְרַבְּנוֹ ז"ל בְּעֲצָמוֹ גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר בִּימֵי נַעֲוָרָיו הָיָה מְכָרַח לַעֲבֵד עַל עֲצָמוֹ שֵׁיִשֵּׁב כָּל הַיּוֹם בְּחֶדֶר מִיְחָד לְבַד, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל אָדָם רוֹצֵה לְבָרַח לַחוּץ, וְרֵאִיתִי בַּסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" (פָּרָשָׁה זו) שְׂמַדְבֵּר מִתְּבַת נַח, שֶׁהִיא מְקוֹם לְהַתְּבוּדוֹת, מִי שֶׁנִּכְנְסָהּ בּוֹ קִדְשָׁה וְטָהָרָה, הוּא רוֹצֵה לֵישֵׁב בְּבִדּוּדוֹת וּלְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּקוֹנוֹ, וְלִהְיֵת לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וּמִי שֶׁעֲדִין רְחוּק מִכָּל זֶה וְהוּא בְּעַל עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבְן, קָשָׁה וְכָבֵד עָלָיו הַדְּבָר הַזֶּה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת בְּרִיָּה, וַתַּחֲזֹק אֶת עֲצָמָהּ בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְטוֹב לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֵישֵׁב עַל־כָּל־פְּנִים שְׁעָה אַחַת בְּחֶדֶר מִיְחָד, אֲשֶׁר אֵין שֵׁם בְּנֵי־אָדָם וְלִלְמַד שָׁם וְלִהַתְּבוּדַת עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲרֵי־כֵן יוֹסִיף עוֹד חֲצִי שְׁעָה וְעוֹד שְׁעָה, עַד שֶׁבְּמִשְׁךָ שְׁנָה שְׁנַתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ יִהְיֶה כָּבֵד רְגִיל לְשֶׁבֶת כַּמָּה שְׁעוֹת לְבַד בְּחֶדֶר, וַיַּעֲסֵק בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבִדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא אֵל תְּכַלְכֵּל אֶת עֲצָמָהּ מִשּׁוֹם דְּבָר וּמִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְכָבֵד אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל, הָעֵקֶר הוּא הַרְצוֹן וְהַחֲשֵׁק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְכַלְכֵּל עֲצָמוֹ, אֲלֵא אֵיךְ שְׁעוֹשִׂים עוֹשִׂים, הָעֵקֶר לֹא לְהַתְּכַלְכֵּל כָּלֵל.

רָאָה לְדַבֵּר גַּם עִם בְּנֵי־אָדָם מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֲצֵל

רבנו ז"ל הִיָּה דְבָר זֶה עָקָר גָּדוֹל, שְׁצָרִיף לְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ בְּכָל יוֹם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁקוֹנָה לְעֲצֻמוֹ חָבֵר טוֹב וּמְדַבֵּר עִמוֹ בְּכָל יוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקעב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר נֵחַ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּיֵאוּשׁ וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי כָף צָרִיף לְהִיּוֹת, מִי שְׁעוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, הוּא צָרִיף לְסַבֵּל סָבֵל נוֹרָא מְאֹד, וְאֵף שֶׁהַדְּבָר הַזֶּה לֹא יוֹבֵן עַל-פִּי שְׁכָל, עִם כָּל זֹאת זוֹ הַמְצִיאוֹת, וּבְאֲמַת מוֹהַרְנֵי ת' ז"ל הִיָּה רְגִיל לֹמֵר: אֲנַחְנוּ כְּמוֹ שְׁאֲנַחְנוּ וְאֲנַחְנוּ רוֹצִים עֲדִין לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּאוֹר כְּזֶה, בְּשִׁבִיל זֶה עוֹבֵר עָלֵינוּ מֵהַ שְׁעוֹבֵר. וְאִם מוֹהַרְנֵי ת' ז"ל, שֶׁהִיָּה בְּעֲצֻמוֹ קְדוּשׁ עָלִיוֹן אָמַר דְּבָר זֶה, מֵהַ נֹאמַר אָנֹכִי?! וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַרְנֵי, חֵלֵק א', סִימָן ר'): כְּשֶׁהִנְקָדָה הַתְּחַתּוּנָה רוּצָה לְהַתְּאָחֵד בְּנִקְדָה הַעֲלִיּוּנָה, הַהֲכָרַח לְסַבֵּל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין.

מֵהַ אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַחֲרוּפִין וְהַגִּדּוּפִין הֵם מְנַת חֲלָקֵי מַדִּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְעָלִי לְעַבֵּר הַשְּׁפָלוֹת וְדַבּוּרִים שְׁמַדְבָּרִים עָלַי אֵינְשֵׁי דְלָא מַעֲלִי, אֲנָשִׁים שְׁאֵפְלוּ לֹא מְכִירִים אוֹתִי וְלֹא רָאוּ אוֹתִי אֵף פַּעַם מְדַבְּרִים עָלַי, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחְזִיק מְעַמָּד, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה תְּקוּנָה הַמִּיחָד לְפָנַי יוֹדֵעַ תְּעֻלוֹמוֹת, שְׁאֵסְבֵל חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת. יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּנִּי כָּל הַדִּינִים.

מה אמר לך, ידידי היקר, אצלי מחלט, שכל זמן שאני אחיה בזה העולם, אני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואני אדפיס ואחזור ואדפיס פעמים אין מספר ספרי רבנו ז"ל ואפיצם בזול גדול בכל העולם כלו, ולא רק זאת, אלא אעמיד תלמידים שגם הם ידפיסו ויפיצו את אור רבנו ז"ל, וככה ילך המשך שרשרת ארכה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח), שאלו התלמידים צריכים לעשות עוד תלמידים, והתלמידים האחרים צריכים לעשות עוד תלמידים, וכך נמשכת דעת רבנו ז"ל בעולם, כי עקר השלמות הוא שהנשמה שהיא למעלה תהיה גם למטה, ואז כשכל הפונה הולכת בצורה כזו, אז מצליחים מאד, ועל-כן תעשה כל מה שאתה יכול לעשות, העקר לא לפל בתלישות הדעת, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה לשמר את עצמך מפעם וקפידות וכו' וכו', ותתאזר במדת הסבלנות, כי אי אפשר לעבר את זה העולם רק במדת הסבלנות, וכפי המובן מדברי רבנו ז"ל, שדבר זה יכניס משיח בעולם; כי העולם הזה מלא צרות ויסורים ופגעי ומקרי הזמן, ואי אפשר לעבר את זה העולם אלא כשהוא סבלן ותן גדול, ואיך זוכים להגיע לזה? מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), על-ידי תקף האמונה, כשאדם יש לו אמונה ברורה ומזככת בו יתברך, על-ידי זה יש לו כח הגדל וכח הצומח, ושום דבר

שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יָכוֹל לַעֲקֹר אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ.

וְעַל-כֵּן רָאָה לַהֲדַבֵּיק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע שֶׁכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת הוּא רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְלִכֵּן לָמָּה אָתָּה צָרִיךְ לַהֲתַעֲצָבֵן, וְלָמָּה אָתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּכַעַס וּבִקְפִידוֹת, וְלָמָּה אָתָּה צָרִיךְ לַצָּאֵת וְלָרִיב וְכוּ' וְכוּ', אָתָּה בָּרַח לָךְ רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכָךְ.

אֵת הַלְמוּד הַעֲמֵק הַזֶּה לִמַּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל. וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל הִזִּיהַ תָּמִיד חוֹזֵר דְּבָרִים אֵלּוֹ לִפְנֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵין אָתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַמְרִירוֹת וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין וְהַעֲנִיּוֹת וְהַדַּחְקוֹת שֶׁרַק עֲבָרוּ עַל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וְאֵף עַל-פִּי-כֵן הִחֲזִיהַ אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה שֶׁהִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וְכָתַב אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְחָדַשׁ בְּדַבְּרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְקָרַב הַמּוֹן אַנְשִׁים אֶל דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִחֲזִיק מֵעַמֵּד כָּל יָמָיו, אֵף שֶׁהִיתָה לוֹ עֲנִיּוֹת כָּל-כָּף, שְׁלֹא הָיָה לוֹ מִמֶּשׁ מָה לְאָכַל כְּלֵי שׁוֹם גְּזֻמָּה וְכוּ' וְכוּ', וְהַמְתַּנַּגְּדִים רָצוּ פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ לַהֲרֹג אוֹתוֹ, וְעָשׂוּ כָּל מִינֵי תַחֲבוּלוֹת עַל-יְדֵי מְסִירוֹת לְמַסָּר אוֹתוֹ לְהַמְלָכוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְכַמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים הִכְנִיסוֹ אוֹתוֹ בְּבֵית סֵהַר וְכוּ' וְכוּ', וְהָיָה כְּפֶשַׁע בֵּינוֹ לְבֵין הַמְּנוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהָיָה לְלַעַג וּלְקֶלֶס בְּעֵינֵי כָּלֵם, אֵף שֶׁהוּא הָיָה הַיְחִיד בְּכָל דּוֹרוֹ, וְאֵף שֶׁהָיוּ אִזּוֹ תַלְמִידֵי הַמַּגִּיד, עִם כָּל זֹאת מוֹהַרְנ"ת ז"ל עָלָה עַל כָּלֵם, וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר לוֹ פֶּעַם רַבֵּנוּ ז"ל אָתָּה חַד בְּדָרָא בְּחַדוּשֵׁין דְּאוּרִיקְתָּא וְכוּ' וְכוּ', וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן עַד הַיּוֹם שְׁמוֹ שֶׁל מוֹהַרְנ"ת ז"ל הוּא בֵּין הָעוֹלָם לְשִׁמְצָא, רַחֲמָנָא לִישׁוּזָן, כִּי בְּנֵי-אָדָם מְדַבְּרִים הַרְבֵּה עַל מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וְאֵף אֵלּוֹ הַמְתַּנַּגְּדִים שְׂאִין לָהֶם עֲזוֹת לְדַבֵּר נֶגֶד רַבֵּנוּ ז"ל, עַל-כָּל-פָּנִים מוֹצִיאִים אֶת כָּל הַחֲצִים הָאֲרֻסִּים נֶגֶד מוֹהַרְנ"ת ז"ל וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה כְּבָר מְאֹה וְשִׁלְשִׁים שָׁנָה מִמוֹהַרְנ"ת ז"ל מֵאִזּוֹ שְׁנַפְטָר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בָּאִין עָרָף מֵהַ שְׁטָבֵל בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת חֲזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְלֹא רַק אֶת עֲצָמוֹ חֲזַק אֲלֵא חֲזַק אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַדְּפִיס וְהַדֵּר אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּתַכְלִית הַהַדּוֹר וְהַיָּפִי, וּמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ שְׁיוּפֵץ דְּבַר רַבֵּנוּ

אֲשֶׁר א' תקעד בנחל רה

ז"ל בעולם; ועל-כן גם עלינו לילך בדרך, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, ואף שחוזר עכשו וכל מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל עובר עלי וכו' וכו', עם כל זאת תהלה לאל, הקדוש-ברוך-הוא עזר לי, שיש לי תהלה לאל, קבוץ גדול מאנשי שלומנו המחזיקים עמי, ואנחנו לומדים בכל יום בספרי רבנו ז"ל, ומחזיקים ומאמצים את עצמנו, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר גח ה'תשל"ה.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך מפגם הברית וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, אתה צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי על-ידי רבנו ז"ל גם לך יש תקוה, והעקר תהיה מקשר אל רבנו ז"ל. ועקר ההתקשרות אל רבנו ז"ל הוא על-ידי למוד ספריו הקדושים, שתהיה רגיל מאד מאד בספריו הקדושים, ובפרט בספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", אשר פניו, שכלו ותחמתו שם הוא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: קצב, קעג), כי התורות של רבנו ז"ל הם דעתו ותחמתו ושכלו שהלביש את עצמו בהם, על-כן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ואז תפגס בך דעת רבנו ז"ל.

הנה ידוע אשר המבול בא על-ידי פגם הברית, רחמנא לישזבן, פי השחית כל בשר את דרכו על הארץ וכו' וכו', ואנו רואים שבראש השנה, אז אנו משליכים את כל העוונות למים, בסוד (מכה ז'): "תשליך במצולות ים כל חטאתם", כי אז הוא תשובה מיראה.

וְקִדְמֵי הַפֶּסַח אָנוּ שׂוֹאֲבִים מִיָּמֵינוּ דִּיקָא, שְׂאָז הִיא תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְלוּשׁ וּלְאַפּוֹת אֶת הַמִּצְוָה אֲלֵא עַל-יַדֵּי מַיִם שְׂלָנוּ, וְרוֹאִים שְׂעוֹשִׁים אֲזֵי עֶסֶק גְּדוֹל עִם הַמַּיִם, הֵינּוּ עִם אוֹתָם הַמַּיִם שְׂזָרְקוּ בָהֶם אֶת הָעוֹנוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, זֶה נַעֲשֶׂה מִיָּם לְלוּשׁ בָּהֶם אֶת הַמִּצְוָה, כִּי אַחֲרֵי הַתְּשׁוּבָה מִירְאָה בָּאָה תְּשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, וְזֶה מֵה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ב), שְׂמִכָּל הָעוֹנוֹת נַעֲשׂוֹת זְכוּיֹת, "כִּיּוֹם הֵהוּא יִבְקֹשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינָנוּ", כִּי נִכְלָל בְּאֵינוּ, עֵינֵי שָׂם; וְזֶה כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל טְבִילַת מִקְוֵה שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר שֶׁהִדְבָּר הָרִאשׁוֹן לְתַקּוּן הַבְּרִית הוּא מִקְוֵה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאֲנִי מִבְּקֹשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּמִיד תַּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאֲהָבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקעה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵר נַח ה'תשל"ה.

שְׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֻצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבֶיךָ הַיְקָרִים קִבְּלָתִי זֶה כִּכָּר כִּמְהָ פְּעָמִים, וּמֵרֵב הַטְּרָדוֹת בִּירַח הָאֵינִתָּנִים — נִתְעַכֵּב, וְלֹא הִיָּה הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, מִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים נִפְחָתָ בִּי, בְּמֵה שְׂאֲתָה מִבְּשָׂרֵנִי בְּכָל פֶּעַם בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת עַל הַנְּקֻדוֹת הַטּוֹבוֹת שְׂאֲתָה זוֹכָה לְחֻטֶּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּתְהִלָּה לְאֵל, בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים זְכוּתָ לְסִיִּם כָּל הַשָּׁ"ס, וְגַם בְּשִׁלְחַן עָרוּף, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲתָה אוֹחֵז בְּסוּף אֲבָן הָעֶזְרָה וְכוּ'. וְהַעֲקָר שֶׁקִּבְּלָתָ עַל עֲצֻמְךָ קִבְּלָה חֲזָקָה לֹא לְשׁוּב אֶל הָרַע' שֶׁנִּתְרַגְּלָתָ בּוֹ וְכוּ'.

ראה גם ראה אל מה יכולים לזכות על-ידי מדת הפשיטות והתמימות, אשר היא היסודית בדרךי רבנו ז"ל. ומהרנ"ת ז"ל התאונן קדם הסתלקותו: "זאל איך זאגן, איך האב נישט גינג גילערנט, איך האב נישט גינג גידאוונט קען איך נישט זאגן, ווייל איך האב געהיט די צייט אפער ווער ווייסט אויב איך האב יוצא גיווען דעם רבינ'ס תמימות"ש, כי רבנו ז"ל גלה לנו "פארנואס איז ער געקומען צו זיין זאך איז נאר דורך די עבודה פון פראסטיק"ת, ופעם אמר בלשון געגועים: "איי איי פראסטיק" (עין שיחות-הר"ן, סימן קנד).

ובפרטי פרטיות לעבודה הקדושה שיחה בינו לבין קונו, אי אפשר להגיע אליה, כי אם על-ידי תמימות ופשיטות, וכל מה שזוכה להשליך חכמתו ושכלו המדמה, כמו-כן מרבה לדבר עמו יתברך, כי זה תלוי בזה — "תמימות והתבודדות", וכל מי שהוא תמים ביותר, מדבר יותר עמו יתברך, וזה בחינת (בראשית ו, ט): "נח איש צדיק תמים הנה בדרתיו, את האלקים התהלך נח", ויקא על-ידי שהיה איש צדיק תמים התהלך עמו יתברך בתפלה והתבודדות, כי כל מה שהאדם אוהו במדרגת התמימות, כמו-כן זוכה להסתכל על השכל שיש בכל דבר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א'), יודע ועד, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לפל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שלמראה עיניו הוא אלקותו יתברך בלבושים אלו, כי אין עוד מלבדו כלל, ועל-כן פותח פיו ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, כי מאחר שנחלק בדיעה ברורה שהוא יתברך אתו, עמו ואצלו, כי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): באמת אם הנה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי הנה מתפלל

(ש) שאגיד לא מספיק למדתי — איני יכול, כי שמרתי על הזמן, אבל מי יודע אם יצאתי ידי חובת התמימות והפשיטות של רבנו ז"ל.
(ת) למה הגיע אל ענינו הוא רק על-ידי תמימות ופשיטות.

בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו, עיני שם.

וזה היתה מדרגת נח, שתמיד התהלך לפני השם יתברך בשיתה בינו לבין קונו, ועל-ידי-זה קשר את העולם הבא בעולם הזה, שהוא התקשרות החי"ת והנו"ן, ומצא ח"ן בעיניו יתברך, ועל-פן כשקלקלו העולם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" (בראשית ו, יב), אמר לו השם יתברך, שיבנה תבה. ואיתא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ט'), כי היא תבת התפלה, להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך באמת עם נקדת האמת שבלבבו, ועל-ידי-זה יאירו לו כל הפתחים לצאת מחשכותו (עיני שם, סימן קיב), וכל מה שיזכה לדבר יותר אליו יתברך באמת, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו, כמו-כן יזכה שיאירו לו תבות התפלה, "צהר תעשה לתבה" (בראשית ו, טז), ויזכה להחיות שלשת העולמות: עשיה, יצירה, בריאה, ודיקא על-ידי התבה נצול מהמבול מים. ועל-פן מי שיודע נגעי לבבו ומכאובי נפשו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועובר עליו מה שעובר בלבולים והרהורים רעים, שזהו מבול מים (עיני שם, סימן מד), עצתו — שירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר מדברים שני חברים, והיה עקשן גדול על דבר זה, כי אף שיבוא לו דבר זה בכבדות גדולה, אף-על-פי-כן יעשה כל מיני פעולות שבעולם שיתרחב לבו, ויספר לפניו יתברך כל לבו, ובפרטיות על-פי העצה הנוראה שגלה לנו רבנו ז"ל, והיא "אזמרה לאלקי בעודי" (שם, סימן רפב), להחיות את עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, ועל-ידי-זה יתרחב לבו. וביותר צריך להחיות את עצמו, שזכה להתקרב אל הצדיק האמת, והיה אצלו בראש השנה, אשר בזה ראוי להחיות את עצמו כל השנה, כי מי שהיה אצל הצדיק האמת בראש השנה, ראוי לו לשמח כל השנה (תיי-מוהר"ן), "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות ה' היא מעזכם" (נחמיה ח, י), ועל-ידי-זה שיחיה את עצמו, בזה יאירו לו תבות התפלה, ויש לומר שזו פונת "צהר תעשה לתבה", אם אתה

רוֹצֵה שְׂאִירוֹ תְּבוֹת הַתְּפִלָּה אֲצִלְךָ, תַּחֲיֶה אֶת עֲצֻמְךָ שְׁהֵיית אֲצִל הַצִּדִּיק בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, צִדִּיק רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבִאֲמַת רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמְנוּ מְאֹד מְאֹד כָּל הַשָּׁנָה עַל נַעַם חֲלָקְנוּ שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּנִידַע מִהַצִּדִּיק הָאֲמַת, שֶׁהוּא הַרְחֵמֵן הָאֲמַתִּי, הַמְּשִׁיךְ רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְּבַרַךְ עָלֵינוּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), וְזַכְנוּ לְהֵיוֹת בְּצִוְתָא עִם אֲנָשֵׁי הַקְּדוּשִׁים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה; טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֵׁם יִתְּבַרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנֵם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲמִים.

הַעֲקָר, חֲמֻדַת לְבָבִי, תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה מְרַגַע זֶה, וּבְרַח לְךָ אֱלֹהֵי יִתְּבַרַךְ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו יִתְּבַרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אַל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, אַתָּה צָרִיךְ רַק לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצֻמְךָ וּלְחַשֵּׁב עַל תְּכִלִּתְךָ הַנִּצְחִית לְעֲצֻמְךָ, וְהַתְּמַד בְּשַׁעוֹרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן כְּאֲשֶׁר נִתְּרַגְּלָתָ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אַל תִּכְנַס בְּשׁוֹם וּכְוֹחִים עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף יָבוֹא הַיּוֹם וְהַשַּׁעָה וְהַרְגַע, שֶׁנִּצְטָרַךְ לְשׁוֹב אֶל בֵּיתָנוּ הַנִּצְחִי, וּמַה יִּשְׁאַר מֵאֲתָנוּ? רַק אֱלוֹ הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁנִּזְכָּה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲפִלוּ הֵן רַק שַׁעֲרוֹת קִטְנוֹת, זֶה חֲלָקְנוּ וְזוֹ נִחְמַתְנוּ וְזוֹ תְּכִלִּתְנוּ. וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ בְּשִׁמְרַת הַדְּבוּר. וְרֵאִיתִי בְּסִפֵּר "חֲמָרָא טָבָא", שֶׁתְּבַת נַח הֵיחָה בְּנוּיָה כְּמַנְיֵן לִשְׁ"ן — שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲמָה אֲרָכָה — ש', חֲמִישִׁים אֲמָה רַחְבָּה — ו', וְשְׁלֹשִׁים אֲמָה קוֹמְתָה — ל', כִּי עֲקָר הַתְּבָה לְהַנְצִל מִכָּל פְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן הוּא עַל-יְדֵי שִׁמְרַת הַלְשׁוֹן, וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח): "רוּחַ סַעֲרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ" (תְּהִלִּים קמח, ח), עֲקָר הַרוּחַ סַעֲרָה שֶׁנִּתְּהַנֶּה בְּמַחַ הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי פְּגַם הַדְּבוּר, עֵין שָׁם; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שִׁישׁ לָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, וְתַהֲלָה לְאֵל, אֵין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עַל אִוְרוֹת רוּחָנִיִּים כְּאֵלוֹ, וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת אַתָּה, שְׂזַכִּיתָ לְהֵיוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'): מִי שֶׁרוּצֵה לְהֵיוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, וַיִּלְךְ תָּמִיד מִדְּרָגָה לְדְרָגָה, יִסַּע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׁם הוּא הַתְּגַלּוֹת

הָאֱמוּנָה בְּגֵלוֹי נִפְלְאָה, כִּי הוּא פִּלְטִין הַמֶּלֶךְ; וְעַל-כֵּן תִּרְאֶה לְהַפֵּךְ
בְּכָל פַּעַם אֶת הַיְגוֹן וְאֲנָחָה, וְתִרְקַד אֶפְלוּ בֵּינֶךָ לְבֵין עֲצָמֶךָ בְּכָל יוֹם
בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּמָה, וְתִשִּׁיר לְעֲצָמֶךָ נְגוּנִים שֶׁל שִׂמְחָה, כִּי זֶהוּ עֵקֶר
הַתְּכֵלִית שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְזִכּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם – לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, וְיִתְעַנֵּג בְּעֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, נְעִימוֹת, זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

נָא וְנָא לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וּבַפְּרָטִיּוֹת
שִׂיִּצְאוּ לְאוֹר הַסְּפָרִים וְיִתְפַּשְׁטוּ בְּכָל הָעוֹלָם.

א' תַּקְעוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נַח ה' הַתְּשִׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְּפָסָה, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׂימְתְּקוֹ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, בְּזֵה הָעוֹלָם הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת
קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׂמְחָזִיק מֵעַמְד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַעֲקָר לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע
וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמוֹת חַיּוֹת
אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְפִי שִׂמְחָדִיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁבֵּר
מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַתְּאוּרוֹת רְעוֹת.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, הָאֱמֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הִיא אֱמֶת אַחֲרַת
לְגַמְרֵי, שְׂאִינָה מְצוּיָה בְּשׁוּם מְקוֹם בְּעוֹלָם, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל:
הַכְּנִסְתִּי בְּכֶם אֱמֶת כְּזוֹ שֶׁלֹּא תִרְצוּ לְהָרִים אֶת הָרֹאשׁ וְכוּ'. וּבְאֱמֶת

אנחנו רואים שדבר רבנו ז"ל הוא גלוי אלקות במדרגה הכי עליונה, כי אי אפשר לפתח את הפה לדבר אליו יתברך, אלא על-ידי שנגלה אליו אלקותו יתברך, ועל-פן אשרי ואשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו לדבר עמו יתברך בכל מקום ובכל עת יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, תמיד ידבר אליו יתברך, כי כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, וכפי זה צריכים לשמר מאד מאד את הדבור, שלא ילך חס ושלום, לבטלה, אלא אדרבה ידבר אליו יתברך, כי כל דבור ודבור הוא כלי להמשיך בו שכנת עזו יתברך, אשרי מי שזוכה לזה.

ראה להתמיד בלמוד משניות המטהר את הנפש מכל מיני חלודה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את כל מרירות לבך מפל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, לולא ששלח לנו הקדוש-ברוך-הוא בדור הזה את רבנו ז"ל מי יודע אם הייתה לנו פעם תקנה, ובאמת עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וחבל מאד שדבר רבנו ז"ל לא נכנס בעולם, וכל תשוקתי מיום שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל הוא רק להתדיר את למודו הטוב בין נשמות ישראל, כי אני רואה את הסבל הגדול שסובלים ואת העצות היקרות שיכולים לקבל על-ידי רבנו ז"ל, וחבל חבל מאד מאד שלא נכנס דבר רבנו ז"ל בעולם, ועל-פן כל עבודתי וכל מגמתי וכו' וכו' הוא רק להפיץ

אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

וְלִכֵּן אִיעֲצָךְ וַיְהִי אֲלֵקִים עִמָּךְ, רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוּרִים
 כְּסֻדְרָן בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל לֹא מְנִיחַ אֶת
 הָאָדָם לִפְלֵ, וְמִי שֶׁקְּבוֹעַ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּכָל
 יוֹם מִבְּטָח לֹו שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבּוֹדָאֵי עַל סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ
 וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" סוֹכֵב מֵאֲמָרָם ו"ל (נְדָה עג.): "כָּל הַשּׁוֹנָה
 הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מִבְּטָח לֹו שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא"; כִּי רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה
 לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנוּ, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁעָקַר שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא הוּא
 לְחֻדֶשׁ בְּתוֹךְ הַהַלְכוֹת, וְעַל-בֵּן צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת", וְכֵן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד הַרְבֵּה שְׁלַחַן עָרוּף,
 שֶׁמֵּאֹד הִזְהִירוּנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל לִמּוּד זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, וְאָמַר,
 שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְחִיב לְלַמֵּד פּוֹסְקִים, כִּי עַל-יְדֵי שְׁלוֹמְדִים הַלְכָה,
 עַל-יְדֵי-זֶה מְבָרְרִים מְעַצְמוֹ אֶת הָרַע מֵהַטּוֹב, הֵינּוּ שֶׁהָרַע נוֹפֵל
 וְהַטּוֹב נִשְׁאָר, וּמִכָּל שֶׁפֶן שָׂאָם לּוֹמְדִים גַּם "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הוּא
 מְחִיב אֶת הַשְּׁלַחַן עָרוּף "עַר מֵאֲכֹט לְעַבְעֵדִיג דְּעַם שְׁלַחַן עָרוּף", כִּי
 רוֹאִים בְּכָל הַלְכָה וְהַלְכָה אֶת הָאֱלֻקוֹת שְׁבַתוֹף הַהַלְכָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 נִמְשָׁף לְבַב בֵּר יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-בֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק
 תַּחֲזֹק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכָל מִיּוֹנֵי אִפְנֵים שְׁבַעוֹלָם, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם "לְקוּטֵי
 הַלְכוֹת" חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֲלֵא בְּרַח לָךְ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם
 בְּנֵי-אָדָם, וְתִגְנֹב בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פְּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל שְׁעָה,
 וְתִדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְתִשְׁוֹחַ וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם
 לְבַבְךָ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִנָּצַל מִשְׁטָף מִים רַבִּים שֶׁל הַבְּלִי
 הָעוֹלָם הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחַבֵּר אֶת עֲצֻמָּךְ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי
 בְּרִסְלָב הָאֲמֵתִים, שְׂאִינָם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם כָּלָל, וְצְרִיכִים עַל זֶה
 הַרְבֵּה תִּפְלֶה וּבִקְשָׁה שְׁלֹא יִחַבֵּר אֶת עֲצָמוֹ עִם מְצַרְעִים וּבְעֵלֵי
 מַחֲלֶקֶת וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא עִם אַבְרָכִים עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, שְׂאִינָם רוֹצִים שׁוֹם

דָּבַר רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִשְׁתַּקְקִים תָּמִיד בְּרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאֵמֶת עֲנִין הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִים עוֹלָיִם עַל הַכֹּל, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בַּפְּרוּשׁ, אֲשֶׁר הֶעֱקָר הוּא הַרְצוֹן, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ רַק לְרִצּוֹת וְלְרִצּוֹת וְעוֹלָן אִין וְעוֹלָן וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ רִצּוֹן תִּזְק אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ וְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, הוּא כָּבֵד לֹא רוּצָה שׁוֹם דָּבַר רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאִז הוּא נִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתָיו, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְגִיעַ לְמַדְרָגָה זוֹ, שֶׁאִין לוֹ רִצּוֹנוֹת אַחֲרִים רַק כָּל רִצּוֹנוֹ וּמְגַמְתּוֹ הוּא לְהַכְּלִל בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ בְּצִרוּף מַכְתָּב הַבְּחוּרִים הַמְקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים.

מָה אִמַּר לָכֶם, רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז וְאֵל תִּטְעוּ אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׂלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מִטְעָה מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהַתְּוַעַד בְּכֹל יוֹם לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַדְּבוּר בְּעֲצָמוֹ שֶׁמְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל מְכַנֵּס בְּאָדָם תִּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׂלָמָה אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם מִרַבְּנוּ ז"ל, הֵן עִם חֵבֶר טוֹב וְהֵן עִם תְּלַמִּידִים, כִּי בַּפְּרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סח), אֲשֶׁר הַתְּלַמִּידִים הָאֵלּוּ יַעֲשׂוּ תְּלַמִּידִים אַחֲרָיִם, וְהַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ תְּלַמִּידִים אַחֲרָיִם, כִּי מְדוּר דוּר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שֶׁדְּבָרָיו יִתְפַּשְּׁטוּ בְּכֹל תְּפוצוֹת יִשְׂרָאֵל, "דְּעַר רַבִּי הָאֵט גִּיּוּאֵלֵט אִז זִיין זאַךְ זַאל אַרִינגִיין אִין דְּעַר

וועלט"; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לַעֲזֹר לְזֶה. וְלִכֵּן רָאוּ לְהִתְאַסֵּף בְּיַחַד מִדֵּי יוֹם בְּיֹמוֹ בְּמָקוֹם סֵתֵר וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה מַעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְלֹא צְרִיךְ לְלַכֵּת רֹאשׁ בְּרֹאשׁ וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּלֵל זֶה מִנְּחָ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, מִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם עֲזוֹת לְבַסּוֹף הוּא נוֹפֵל וְכוּ', כִּי הַעֲזוֹת הֵיא מַלְכוּתָא בְּלֹא תְּגָא (סנהדרין קה.), וְאִין לְזֶה שׁוֹם קִיּוֹם, וּבְכָלֵל דְּבַר רַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא דֶּרֶךְ אֶרֶץ עַמְקָה, "עַמְקַ עַמְקַ מִי יִמְצְאוּנוּ" (קהלת ט, כד), כִּי בְּאַמֶּת אִם מַחְדִּירִים בַּעֲצָמָן אֶת אַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִוָּדְעִים אֲשֶׁר אִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי יוֹשְׁבִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל.

אָנִי מְקַוֶּה שֶׁתַּעֲשׂוּ אִיזוֹ דֶּרֶךְ לְבוֹא אֶל מַחְנֵנוּ בְּלִיל רְבִיעִי, שְׂאֵז אָנִי לֹמֵד בְּרַבִּים סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וּבְיַחַד מִתְחַזְּקִים, וְזֶה יִהְיֶה טוֹב לְכֻלְכֶּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקעט.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לִידִידֵי הַיְקָר, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֹרֵךְ הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק וְכוּ' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ קִבְלָתִי זֶה יוֹתֵר מְחַדָּשׁ, אֶף לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאי לְהַשִּׁיבְךָ, וּבַפֶּרֶט שֶׁהֵייתִי מְסַפֵּק אִם לַעֲנוֹת לְךָ אוֹ לֹא, כִּי כְּשֶׁנִּכְנְסִים מַחְנֵנוּ וְדַעַתְנוּ בְּשִׁטּוֹת כְּאֵלוֹ נִהְיָה אֲבוּדִים לְנֶצַח, חֵס וְשְׁלוֹם. וּכְבָר יְדוּעַ לְךָ, שֶׁכָּל עֲנָנֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת ה' בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְחַפֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ וְלִמְצֹא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, לְהַפְשִׁיט הַלְבוּשׁ הַגִּשְׁמִי, וּלְהַתְּבוֹנֵן בְּחִיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אֶל מְסַתֵּר, וְאָנוּ צְרִיכִים לְגַלוֹת אֶת כָּל הַהִסְתָּרוֹת וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר

יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל־כֵּן אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ זְמַן לְכַנֵּס בְּאִיזָה וּכְוֹחִים, שִׁיטָה וְדָרָךְ זֶה הִיא טוֹבָה, וְשִׁיטָה וְדָרָךְ זֶה אֵינָה טוֹבָה וְכוּ', וּמִזֶּה יוֹצְאִים מִמֶּךָ קְלָלוֹת בְּאֵלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (בְּסִפּוֹר הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָה, סִימָן א'): הַרְגִיל בְּקְלָלוֹת הוּא בָּא מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ, כִּי "רוּחַ אֱלֹקִים מֵרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" (בְּרֵאשִׁית א, כ), זֶהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ב, ד); כִּי כָל עֲנִיָּן מְשִׁיחַ יִהְיֶה לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ וַיִּבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אֲשֶׁר זֹהוּ עֲבוּדְתֵנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה — לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם וְאֶסוּר לְקַלֵּל אֶפְלוֹת אֲמוֹת הָעוֹלָם, וּמִכָּל שָׂכָן יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם עֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל.

וּכְבָר יְדוּעַ לָנוּ, שְׁמוֹתֵהֶן ו"ת"ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל אוֹתָם הַפּוֹעֲרִים פִּיהֶם נִגְדַּת הַמַּלְכוּת, וְאָמַר (עֵין מִשְׁלֵי כֹא, א): "לֵב מְלָכִים וְשָׂרִים בְּיַד ה'", הַעֲקָר רַק תִּפְלָה — לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂמִימַתִּיק אֶת הַדִּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּלל יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּתְגַּלֶּה לָנוּ אוֹרוֹ הַגָּנוּז בְּכָל דָּבָר, וּמִכָּל שָׂכָן אֵיךְ מִתָּר לָנוּ לְפַעֵר פִּינוּ נִגְדַּת אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶפְלוֹ הֵם כְּמוֹ שֶׁהֵם, אָנוּ צְרִיכִים לִידַע שֶׁאֶסוּר לְהִתְחַבֵּר עִם רְשָׁעִים, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאָנוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת רַק כְּפִי שֶׁהַתּוֹרָה מְזַהֶרֶת אוֹתֵנוּ, וְאַחַת מֵאֲזַהְרוֹת הַתּוֹרָה הִיא לֹא לְהִתְחַבֵּר עִם רְשָׁעִים, וְלֹא לִילֹךְ בְּדַרְכָּם, אֲבָל לֹא שֶׁנִּבְלָה יְמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ לְדַבֵּר רַק בְּזֶה, כִּי מִי יוֹדַע מֶה יֵלֵד יוֹם, וּכְשֶׁאֶתְד אוֹתוֹ שְׁעָה אַחַת קֹדֶם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, אֵינן לוֹ כְּבָר פְּנִים לְדַבֵּר דְּבָרִים אֵלוּ, וְכֵן כְּבָר לֹא יִפְנֶה דַעְתּוֹ לְוֹכּוֹחִים שֶׁל מֶה בְּכָךְ, הַכָּל יוֹדְעִים שֶׁכָּל בְּנֵי הַמַּיִנִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים שֶׁבְּדוֹרוֹתֵינוּ, בְּנִגְתָּם הַרְעָה וְהִטְמֵאָה הִיא לְעַקֵּר הָאֲמוּנָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וּלְבַטֵּל, חֶסֶד וְשָׁלוֹם חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֶת הַיְהוּדוֹת וְכוּ', הַכָּל יוֹדְעִים שֶׁעָשׂוּ שׁוּגָא אֶת יַעֲקֹב וְכָל בְּנֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם הִיא לְהַכְרִיתֵנוּ לְגַמְרֵי, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי (תְּהִלִּים ב, ב): "וַיִּצְבּוּ מְלָכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יָחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ" וְגו', אֵךְ "וַיֹּשֶׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק אֲדֹנָי יִלְעַג לְמוֹ", כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ בְּעַל־הַבֵּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁתִּתְגַּלֶּה לָהֶם הָאֲמַת וְכָלֵם יִשׁוּבּוּ

אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וַיִּתְגַּלֶּה לָהֶם כִּי הוּא מֶלֶךְ, וְהוּא בּוֹרֵא אֶחָד יָחִיד וּמְיֻחָד, וְכָל יִשְׂרָאֵל יִקְיָמוּ מִצּוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲמוֹת הָעוֹלָם יִשְׁמְשׁוּ אוֹתָם, וַיִּקְיָם (ישעיה סא, ה): "וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צִאֲנָכֶם וּבְנֵי נֶכֶר אֶפְרִיכֶם וְכֹרְמִיכֶם וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי ה' תִּקְרְאוּ", וְלֵךְ נָא וּרְאֵה בְּכָל תְּפִלוֹתֵינוּ שְׁאֲנוּ מִתְּפִלָּלִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה: "וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלַּת זְדוּן מִן הָאָרֶץ, וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא ה' אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה לְבִדְדָךְ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךְ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁפַּן כְּבוֹדְךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשְׁךָ", וְאִין אָנוּ מִתְּפִלָּלִים, חַס וְשְׁלוֹם, עַל כְּלִיּוֹן הָעוֹלָם, הֵן אֲמוֹת הָעוֹלָם, וּמִכָּל שְׂפָן חַס וְשְׁלוֹם, עַל אֵיזָה מִיִּשְׂרָאֵל, רַק אָנוּ מִתְּפִלָּלִים שִׁיתְּבַטְלוּ הַרְשָׁעָה וְהָרַע, שֶׁהוּא הַשֶּׁקֶר, וְתִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת, כִּי אֵל אֶחָד בְּרָאנוּ, וְהוּא בָּחַר בְּעַמּוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם לְעַבְדּוֹ, כִּי בַתְּחִלָּה הִלֵּךְ אֶצֶל כָּל הָאֲמוֹת וְלֹא רָצוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲז"ל (עבֹדָה זָרָה ב:), וַיִּשְׂרָאֵל קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, וְעַל-כֵּן זָכִינוּ לְמָה שְׁזָכִינוּ; אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ, שְׁלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי, וְכִבְּרָ אָמְרוּ חֲז"ל (סָפָה נה:): כִּי בְּסִפּוֹת הָיוּ מִקְרִיבִים ע' פָּרִים בְּשִׁבִיל ע' אֲמוֹת הָעוֹלָם, עֵינֵי שָׁם; וְעֵינֵי בְּגִמְרָא בְּרֻכּוֹת (דף י:): "יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ" (תהלים קד, לה), מִי כְּתִיב חוֹטָאִים, עֵינֵי שָׁם; הַעֲקָר לְהַתְּפַלֵּל תָּמִיד שִׁישׁוּבוּ כָּל יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה, וְתִתְגַּלֶּה הָאֱמֶת בְּעוֹלָם. וְעֵינֵי בִישְׁמַח מִשָּׁה (פָּרַשַׁת נח), דְּמָה שְׁאָמְרוּ בַּמִּדְבָּר (בְּרֹאשִׁית רָבָה כט, א) עַל פְּסוּק (בְּרֹאשִׁית ו, ח): "וַיִּנַּח מִצָּא חֵן", שְׁגַם נַח לֹא הָיָה רָאוּי לְהִתְקַיֵּם, אֲלֹא שְׁמִצָּא חֵן, כִּי נַח הַסְּכִיִּם לְמַדַּת הַדִּין, כִּי כִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר (שם, פְּסוּק יג): "קָץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנַי", לֹא הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם וְכוּ', כִּי הַצְּדִיק וְאִישׁ בְּשָׂר הִתְקַרַח לוֹ לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִהְיוֹת צְנוּר הַמְּשַׁפִּיעַ טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְהוּא לֹא עָשָׂה זֹאת, רַק הַסְּכִיִּם אֵל מַדַּת הַדִּין, עֵינֵי שָׁם.

עַל-כֵּן אֶהוּבֵי, אַחֵי, כֻּלָּךְ מִדְּרָךְ זו, הָאֱמֶת הִיא אַחַת, "וְה' אֱלֹהִים אֱמֶת" (יְרֵמְיָה י, י), צְרִיכִים רַק לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ יוֹמָם וּלְיָלֵה, יוֹמָם וּלְיָלֵה לֹא יָנוּחַ וְלֹא יִשְׁקֹט וַיִּמָּסַר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל פֶּעַם, וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים עָלָיו וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם. וְעֵינֵי שָׁם בִישְׁמַח מִשָּׁה, בְּהַפְטָרַת בְּרֹאשִׁית, בְּשֵׁם הָאֱלֹהִים יִתְבָּרַךְ הַקְּדוֹשׁ, כִּי

אם האדם מתנהג מה' לבדו (רצה לומר כל מגמתו היא רק השם יתברך, ותמיד עוסק בשירות ותשבחות, ומדבר אליו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו), אז מתנהגים עמו הפך הטבע, פי השם יתברך הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והכל תלוי רק בידו, ומי שמתנהג בדרך הטבע, אז הכל אצלו טבע, ומשם כל היסורים והמחלקת והמרירות של הבלי העולם הזה. ועין בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז בסופו, בענין השגחה וטבע, עין שם.

והנה חמדת לבבי, ראיתי ושמעתי הנהגת גדולי אנשי שלומנו, שמעולם לא הלכו אל שום הפגנות ואספות, ואף שפמה פעמים ההכרח לעשות הפגנות ואספות וכו', אף-על-פי-כן הם ישבו בחדרם המיוחד להם לתורה ולתפלה ולחידושין דאורייתא, והתדבקו עם קונם ביחודים קדושים; אשריהם ואשרי חלקם יהא חלקנו עמם לעד ולנצח ונצחים.

ובאמת אהובי, אחי, בשתרגיל את עצמך על-כל-פנים מרגע זה לשפח את הכל, וכאלו נולדת ברגע זה בעולם ריק, כמו אדם הראשון, ואינך רואה רק אותו יתברך מפל פרטי הבריאה, איזו מתיקות, איזה נעם וערכות הייתה מרגיש, ואל תחשב שדבר זה קשה להשיג, העקר רק לחשב תמיד ממנו יתברך, ולדון הכל לכף זכות ולא יסתכל על אחרים כלל, כמו התם הקדוש; אשרי שיאחז בדרך זו, אז יזכה לחטף בכל יום יום טוב אמת ונצח.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תּקפּ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו

יאיר ויזרח.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת פרוצונך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידוך – הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, העקר בזה העולם הוא רק התחזקות, לחזק את עצמו בכל מיני עצות ואפנים, ולעולם לא יסתכל על אחריו כלל, יהיה איך שיהיה. ודבר זה קבלנו מרבנו ז"ל לא לפל בדעתו, אף שעשה מה שעשה, השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

ואודות המשא ומתן שכתבת, עין היטב בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן כט), שצריך לכוון בכל הלוח והלוח ובכל עסק שיעסק, שיתן מזה צדקה, שאז נתעלה כל המשא ומתן, עין שם; העקר לא להתפחד כלל, ומה שאמה צריך – תבקש רק ממנו יתברך, כי צריך שתחזק בדעתך, שאין לך מי שיעזר לך ומי שיתן לך וכו', כי אם השם יתברך בעצמו, שהוא מחיה ומקים ומהיה את הכל, ועל-כן מה שאמה צריך, בקש רק ממנו יתברך בפרטי פרטיות, ואז תראה נסים ונפלאות, כי אמונה ותפלה ונסים תלויים זה בזה (עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז').

ואודות הסחורה שקבלת ועדין מנחת אצלך, גם בזה אין שום עצה אחרת, רק לתלות עיניך אליו יתברך, ולקבל על עצמך לתן מהרוח לצדקה, ואז, בעזרת השם יתברך, תראה נפלאות, שיבואו בני-אדם ויחטפו את סחורתך, ולא ישאר אצלך כלום. וכבר ידעת שעקר שלמות הצדקה – פשנותנים לדבר רבנו ז"ל, שהוא בנן המלכות וקדושה והתקרבות הגאולה, הן להדפסה והן לבתי המדרשות שלנו והישיבות שלנו, ולאנשי שלומנו הקדושים עובדי ה'; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה. אל תדאג כלל, כי בודאי תמכור כל הסחורה שבידך, ויבואו בני אדם ויחטפו את זה, כי גדול אדוננו, ואמר "נצחתי ונאנצח".

הַהִכָּרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

א' תקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נח ה'תשל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְגַצַּח נְצֻחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיָּקָר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ עַל-כָּל-פָּנִים
בְּקִצְרָה. תּוֹדֵעַ, אַהוּבֵי, אַחֵי, כִּי דָבָר רַבֵּנוּ ו'ל אֵינוּ מְצַמְצֵם אֶצְלֵ
אַחַד, וְאֲדַרְבֵּה מִצּוֹת הַהִדְפָּסָה שֵׁיכַת לְכַלְנוּ, וְתַכְף-וּמְדָד בְּשִׂאֲחַד
זוֹכָה לְהַתְנוּדֵעַ מִרַבְּנוּ ו'ל, עָלֵינוּ הַחֹב הַקְדוּשׁ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת
הַסְּגָלָה לְעַם סְגָלָה (עַיִן לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו'ל — הֵן בְּהִדְפָּסַת
סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים וְהֵן לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם, לְעוֹרְרָם וּלְחַזְקָם לִילָךְ
בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו'ל, וְהִיא — תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדוּת,
וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מַה תּוֹעֵלַת לַעֲשׂוֹת אֶצְלָכֶם אִסְפָּה, חֻבֵּל עַל הַזְּמַן
הַיָּקָר, כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה יֵּלֵד יוֹם, אוֹלֵי הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן מִחַיֵּינוּ,
וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְחַטֵּף בַּיּוֹם הַזֶּה טוֹב נְצֻחֵי, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
וּלְהַתְנוּדוֹת לְפָנָיו מֶה עָשִׂינוּ עַד הַיּוֹם, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שְׁיִמְחַל לָנוּ,
וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל לְהַבְּא, שְׁנוֹזְפָה לְהַפְּלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ לְגַצַּח
נְצֻחִים, וְכֵן לְחַטֵּף אֵילוּ רַקוּדִים, עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, שְׁזוֹכֵינוּ לְהַבְּרָא
מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ מִתְעַטְּפִים בְּצִיצִית וּמַעֲטָרִים בְּתַפְלִין, וְשׁוֹמְרִים
שְׁבֵת-קֹדֶשׁ וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה נַחֲיָה אֶת עֲצָמֵנוּ, בְּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שְׁבַרְאָנוּ
לְכַבּוֹדוֹ, וְתִהְיֶה לְאֵל, אָנוּ יוֹדְעִים מִרַבֵּי אֱמֶת כּוֹה וּמֵאֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים
כְּאֵלוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל אַחַד בְּפָרְטֵי פְרָטִיוֹת הוּא
חַדוּשׁ בְּפָנָיו עֲצָמוֹ, כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד, שְׂאֹז יֵרָאוּ מַעֲלַת כָּל אַחַד
וְאֶחָד אֲשֶׁר זָכָה לְהִסְתַּוְּפֵף בְּצַל קוֹרְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ

לְאֹהֵב גַּם עֲכָשׁוּ אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּפְּרִטִי פְּרִטִיּוֹת, אֲשֶׁר
הֵם הֵם צְדִיקֵי דוֹרֵנוּ, וְרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג בְּמַעֲלָתָם מְאֹד מְאֹד וְאָמַר
(חיי-מוהר"ן, סימן שיב): עִם הַקָּטָן שֶׁבְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִמּוֹ
בְּעוֹלָם מַה שְּׁלֹא נַעֲשֶׂה עִם הַגָּדוֹל שֶׁבְּמַפְרָסִים שֶׁל עֲכָשׁוּ. גַּם אָמַר:
"אֶת הַפְּחוּת שֶׁבְּאֲנָשֵׁי אֲנִי מוֹלִיף בְּדֶרֶךְ צְדִיק גָּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד;
עַל-כֵּן כָּלֵךְ, חֲמֻדַּת לְבָבִי, מִמְּחַלְקַת, כִּי הִדְפָּסָה שֵׁכֶת לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד, וְאִין רְאוּי לְמַנַּע אֶת מִי שְׁרוּצָה לְהִדְפִּים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְמִי
יִתֵּן וְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיָה מְדַפֵּס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְפִיצֵם
בְּעוֹלָם, עַד שֵׁיקִים (ישעיה יא, ט): "וּמְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַה [לְדַעַת] אֶת
ה'". וְכִכְר אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: פֶּשְׁיָבֹא מְשִׁיחַ יִהְיוּ נַעֲשׂוֹת יְשִׁיבוֹת
יְשִׁיבוֹת, שֶׁבִּהֵן יִלְמְדוּ סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְתִהְיֶה לְאֵל, פֶּה בְּמִדְיַנְתָּנוּ
נַעֲשִׂית הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּדַבַּר רַבְּנוּ ז"ל וְתִהְיֶה לְאֵל, מִתְקַרְבִּים
בְּכָל פַּעַם מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים פֶּה בְּמַחְנֵנוּ, וּבוֹעֵר בָּהֶם אוֹרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, כֵּן יַעֲזוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּתְגַּלֶּה הָאֱמֶת לְכָל יִשְׂרָאֵל, עַד
שֶׁכֻּלָּם יִפְתָּחוּ פִּיהֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֱמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
מִמָּשׁ, וְעַל-כֵּן (תהלים קלט, יז): "אָנֹכָה אֵלֶיךָ מְרוֹחֵךְ וְאָנֹכָה מִפְּנֵיךָ
אֲבָרַח, אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה, וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶךְ" וְגו'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזוּק וְאַמֵץ מְרַגֵּעַ זֶה מִחֲדָשׁ, וְשְׂכוֹת תִּשְׁכַּח אֶת
הַעֲבֵר עֲלֶיךָ, וְאֵף שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּמִשְׁאֵל וּמִתֵּן — מַה בְּכֹךְ, כְּכֹךְ אָמְרוּ
חז"ל (אבות ב, ב): יִפֶּה תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֶם
מִשְׁפַּחַת עוֹן; וְאֵתָה יְכוֹל לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּלְגַלוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפִיךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוּ בְּשַׁעַת
הַעֶסֶק, כִּי הַדְּבוּר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם בְּכָל הַמְקוֹמוֹת (עין לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימן עח), וְעַל-יְדֵי "עֲצַת ה' [אֲשֶׁר] לְעוֹלָם תַּעֲמִד" (תהלים לג,
יא), וְהִיא — תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, יְכוֹל לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר כָּל יְמֵי חַיָּיו,
הַעֲקָר פְּרָאֶסְטֵק מִמָּשׁ, לִידַע שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם שְׂכָל וְדַעַת עֲצָמֵי כָּלֵל,
רַק עֲלֵינוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וּבְמִדְרָשׁ רַבָּה פְּרָשָׁה זוֹ (בְּרַאשִׁית ו, ד):
"קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת הַתְּכָה", מַה הֵקֵן הִזָּה מְטַהֵר אֶת הַמְצוֹרֵעַ, אֵף
תְּכַתֵּךְ מְטַהֵרְתֵךְ. וְאִיתָא בְּסְפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן מוֹבָא בְּלִקוּטֵי-

מוֹהַר"ן (חלק א', סימן ט'), שְׁהַתְּכָה מְרַמֶּזֶת עַל תְּכַת הַתְּפִלָּה, כִּי עַקֵּר הַטְּהָרָה וְזִכּוּן הַנֶּפֶשׁ הוּא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוּת, כֹּל מֵה שְׂרִיבָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, מִמִּילָא יִזְדַּבֵּךְ מֵחוּ, וַיִּזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי וְנִצְחִי – אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרַבִּי אֲמֵת הַזֶּה; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְלִמְעַן הֵשֵׁם אֵל תַּעֲשֶׂה מְרִיבוֹת בֵּין אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יֵאָחַז כָּל אֶחָד דְּרַכּוֹ, וְאֲנַחְנוּ גַלְף בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת בְּדַרְךְ שֶׁהוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תקפב.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נח ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (אוֹת תְּשׁוּבָה, סימן פד), אֲשֶׁר תִּקְוֶן הַגּוֹף קוֹדֵם לְתִקְוֶן הַנֶּפֶשׁ, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, וּמוֹכָא בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁהַתְּבִטָּא: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בְּגוֹף נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּנִשְׁמָה; כִּי כְּשֶׁאֲדָם נַעֲשֶׂה חוֹלָה, עַל-יְדֵי-זֶה אַחֲרֶיךָ נַחֲלֵשׁ בְּעִבּוּדַת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךָ, כִּי זוֹ מִצְוַת (דְּבָרִים ד, טו) "וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ כְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר נַח ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אוֹדוֹת הַשָּׂאֵלָה שְׁשָׂאֵלְתָּ וְכוּ', לְדַעְתִּי אַתָּה צָרִיף לַפְנוֹת אֶל רַב מְבָהֵק בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי שְׂאֵלוֹת אֲסוּר וְהֵתֵר, וּמְכַל שְׁפֵן שְׂאֵלָה מְסַבֶּכֶת וְחִמּוּרָה כְּזוֹ צָרִיכִים לְשָׂאֵל רַב מְבָהֵק בְּיִשְׂרָאֵל, מוֹרָה הוֹרָאָה יֵרָא שְׁמִים אֲמִתִּי, וּבְכֻלָּל טוֹב לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשָׂאֵל אֶת סִפְקוֹתָיו לַפְנֵי רַב מְבָהֵק בְּיִשְׂרָאֵל, וְאֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל דַּעְתּוֹ, וּבִפְרָט בְּעִנְיַי נְדָה וְכוּ', צָרִיכִים לְשָׂאֵל רַב מְבָהֵק בְּיִשְׂרָאֵל, וְאֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל דַּעְתּוֹ כֻּלָּל, אֲפִלּוּ דָבָר שְׁפָכֵר מוּבָא בְּסִפְרִים, וְזֶה בְּרוּר, עִם כָּל זֹאת טוֹב לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשָׂאֵל רַב מְבָהֵק בְּיִשְׂרָאֵל, וְאֵז יִנְצַל מְכַל רַע.

בְּעִנְיַן שְׁשָׂאֵלְתָּ וְכוּ' מוּבָא (שַׁעַר הַפְּסוּקִים בְּרֵאשִׁית): מִשָּׁה רַבְּנּוּ חַי ק"כ שָׁנָה כְּמִסְפָּר צְרוּפֵי שָׁם אֱלֹהִי"ם שְׁהֵם ק"כ צְרוּפִים (הֵינּוּ שְׁיִכּוּלִים לְצָרֶף תַּבַּת אֱלֹקִי"ם בְּמֵאָה וְעֶשְׂרִים צְרוּפִים, וּמִשָּׁה מִמַּתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים, וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רטו), שְׁמִסְפָּר מִשָּׁה עוֹלָה בֵּין שְׁמ"ד לְרָצוּ"ן, הֵינּוּ כִּי שְׁמֵד בָּא לְאָדָם כְּשֶׁנֶּפֶל מִהָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְנִתְמַלֵּא דִינִים, וְעַל-כֵּן אַרְבַּע פְּעָמִים אֱלֹהִי"ם הֵם בְּגִימְטְרִיָה שְׁמ"ד, וְעִם הַכּוּלָּל הֵם שְׁמ"ה בְּגִימְטְרִיָה מִשָּׁה, כִּי מִשָּׁה רַבְּנּוּ יְכוּל לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים שְׁבָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת, וְלְהַעֲלוֹת אֶת כָּל בְּרַי יִשְׂרָאֵל לְשִׁרְשׁוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֵׁרִי וְאֲשֵׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ אֲצֵל הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה, הַצְּדִיק נִקְרָא מִשָּׁה (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'): מִשָּׁה שְׁפִיר קְאֵמְרַת (שְׁבַת קא:), וּבְקֵאֵת מוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל (שם), שְׁמִשָּׁה תִקַּן אֶת אֲשֵׁר עֲנַת נַח, כִּי נַח לֹא רָצָה לְהִתְפַּלֵּל עַל בְּנֵי דוּרוֹ כְּמוּבָא (זֵהר וּיְקָרָא טו), וְעַל-כֵּן גָּרַם שְׁיִבְאוּ מִי הַמְּבוּל, וְלָכֵן נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יִשְׁעִיָה נד, ט): "כִּי מִי נַח זֹאת לִי" וְגו',

כי הוא גרם שִׁיבֵאוּ מִי הַמְבוּל, כִּי לֹא הִתְפַּלֵּל עַל דּוֹרוֹ, בָּא מִשָּׁה רַבְּנֵי וְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עָוֹת וְחָזַר לְהִתְפַּלֵּל עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּאִמְרוֹ "וְאִם אֵין מְחַנֵּי נָא" (שְׁמוֹת לֵב, לֵב), וְכָל יָמָיו הָיָה בְּתַפְלָה עַל הַדּוֹר לְתַקֵּן אֲשֶׁר עָוֹת נִחַ בְּתַחֲלָה, וְעַל־כֵּן מִשָּׁה רַבְּנֵי תָּמִיד עָסַק בְּתַפְלָה וּבִקְשׁ עַל דּוֹרוֹ, וְכָף צָרִיף לְהִיּוֹת מְנַהִיג יִשְׂרָאֵל לְבִקְשׁ תָּמִיד עַל הַדּוֹר, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל צְדִיק כְּזֶה שֶׁהוּא תָּמִיד מְבַקֵּשׁ עַל הַדּוֹר שְׁכֵלָם יִחְזְרוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב תְּחַלְּקֵנוּ וּמָה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אִמְתּ כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנַפְלָא כְּזֶה, רַבִּי הַמְלַמְדֵנוּ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנַפְלָאוֹת כְּאֵלוֹ שְׁנוֹכַל לְהַחְזִיק מְעַמָּד, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנֵי ז"ל, וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְהִתְחַזֵּק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תּקפּד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִחַ ה'תּשׁל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ בְּעֲצָמֶךָ אֶת הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרֻטִית, וְתָמִיד תַּחֲיָה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיִנוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ תִּמְצָא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תִּפְרִיד אֶת עֲצָמֶךָ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּלָל. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכָּה עַל-יְדֵי שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גְּדוּל עַל זֶה, כִּי אִף שֶׁעֲנִין זֶה בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵן מִצַּד הַכְּפִירוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בּוֹ מֵרַב עֲוֹנוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל

(ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; ועל-כן צריכים להתחזק ביותר באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ושום דבר לא נעשה מעצמו אלא ממנו, וכל דבר גדול, ודבר קטן שאדם סובל זה רק על-ידי עוונותיו, והוא צריך להכניס את הקדוש-ברוך-הוא חזרה בתוך מהותו, ועל-ידי-זה "יתפרדו כל פועלי און" (תהלים צב, י), וכל הרשעים יתפרדו ממנו, ויתבטלו ממנו כל הדינים ויכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו מזה העולם כלל.

ואל זה תזכה על-ידי שתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל, כי על-ידי-זה יפתח פיה לדבר אליו יתברך, ועל-ידי הדבורים שמדברים עמו יתברך, על-ידי-זה נפתח לו הראש והמח; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תַּקְפָּה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שהתחלת לעסק בתפלה והתבודדות כאשר הזהירנו רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אנחנו עכשו בפרשת נח, וכשלוּמדים תבת נח, רואים בחוש שמה שהציל את הצדיק נח, היה רק על-ידי שישב בתוך התבה, והחביא את עצמו מפל הרשעים, ועל-ידי-זה נצל ממי המבול, כמו-כן מי שזוכה להתחבא מהכלי העולם הזה, ונכנס בחדר מיוחד, ומקיים (ישעיה כו, כ): "לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך בעדך חבי כמעט רגע עד יעבר זעם", והוא שופך את לבו

אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים.

אָמַרְתִּי לְכַתֵּב לָךְ אֵיזָה גְרָגִיר מַחְדוּשִׁי. כִּי בְּאֵמַת יֵשׁ לְדִיק בְּפִרְשָׁה זו, כִּי כְּתִיב "וּתְשַׁחַת הָאָרֶץ" שֶׁהוּא עֲרוּה, וְכְתִיב "וּתִמְלֵא הָאָרֶץ חֶמֶס" שֶׁהוּא גֹזֵל, נִמְצָא, שֶׁהֵיוּ פֶה שְׁתֵּי עֲבֵרוֹת — עֲרוּה וְגֹזֵל, וְאַחֲר־כֵּן כְּתִיב "וַיִּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה", דִּהְיִינוּ עֲרוּה, וְאֵלוּ עַל גֹּזֵל לֹא הַזְכִּיר, לָמָּה מִתְחִיל שֶׁהַחֶטָּא שֶׁל דוֹר הַמִּבּוּל הִזָּה עֲרוּה וְגֹזֵל, וְלִבְסוּף "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים לְנַח קֵץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנָי", כִּי כָּל מְקוּם שֵׁישׁ זְנוּת אֲנִדְרַלְמוּסִיָּה בָּא, וּבְמְקוּם אַחַר מְבִיא: מִלְּמַד שֶׁלֹּא נִחַתְּם גֹּזֵר דֵּינָם אֲלֵא עַל גֹּזֵל, הֲרִי זֶה סוּתֵר, אֲלֵא יֵשׁ לוֹמֵר עַל־פִּי דְבָרֵי מוֹהַרְנִי"ת ז"ל, שֶׁהָאָרֶץ הִרְבָּה מְאֹד (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג', אוֹת ג'): שְׁתֵּי הַתְּאֻוֹת הִרְעוֹת הִלְלוּ, שֶׁהֵן תְּאֻוֹת נְאוּף וְתְאֻוֹת מְמוֹן, הֵן הֵן עֵקֶר הַמְטְרִידִים אֶת רַב הָעוֹלָם מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְכַמָּה נִפְשׁוֹת נִשְׁקָעוּ בָּהֶם עַל שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדְּלוּ לְשַׁבֵּר אֶת הַתְּאֻוֹת הָאֵלוּ. וְלִכְאוּרָה הִזָּה קָשָׁה לִי בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי בְּכָל הַמְקוּמוֹת כְּתִב שֶׁעֵקֶר הַנְּסִיּוֹן וְהַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא תְּאֻוֹת נְאוּף, שֶׁהִיא עֵקֶר הַמִּתְקַלָּא וְהַמְשַׁקֵּל שֶׁל אָדָם, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל כָּל אָדָם שֶׁבָּא לְעוֹלָם הַזֶּה לְהַתְנַסּוֹת, וַיִּזְכֶּה לְעַמֵּד בְּנְסִיּוֹן זֶה לְשַׁבֵּר תְּאֻוֹת זֹאת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְרַב טוֹב הַצָּפוּן, וַיִּדַע וַיִּפְרֹד אֶת כְּבוֹד גְּדֻלְתּוֹ וְאֱלֻקוֹתוֹ וְרוּמָמוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּגְלוּ לוֹ סִתְרֵי תוֹרָה מִגְּנֻזָּא דְּמִלְכָּא וְכוּ', וְכוּ', וּבְסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁמִי שְׁנוּפֵל לְתְאֻוֹת מְמוֹן, אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאוֹ מִשָּׁם, וּמְכַל הַתְּאֻוֹת יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶפְלוּ מִתְּאֻוֹת נְאוּף, חוּץ מִתְּאֻוֹת זֹאת שֶׁל מְמוֹן, וּבְזֶה גְרוּעָה תְּאֻוֹת מְמוֹן גַּם מִתְּאֻוֹת נְאוּף וְכוּ', וּפְרָשׁ, כִּי בְּאֵמַת תְּאֻוֹת מְמוֹן הִכִּי גְרוּעָה, וּמִי שְׁנוּפֵל לְתְאֻוֹת מְמוֹן, כְּכֹר לֹא יְכוּל לְצֵאת מִזֶּה. אֲבָל אֵיךְ נִפְלוּ לְתְאֻוֹת מְמוֹן? עַל־יְדֵי שְׁפוּגָמִים בְּפָגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא נוֹפֵל בְּנְאוּף קָדָם, וְאִם אֵינוֹ חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אִזּוֹ נוֹפֵל לְתְאֻוֹת מְמוֹן, וּבְזֶה נִבִּין לָמָּה כְּתִיב "וַיִּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה", דִּהְיִינוּ עֲרוּה, שֶׁהַמִּבּוּל בָּא דִּיקָא מִחֲמַת פָּגַם הַבְּרִית, וּתְשַׁחַת הָאָרֶץ שֶׁהִיא עֲרוּה, תְּאֻוֹת נְאוּף? אֲלֵא עַל־פִּי הַנַּ"ל הַכֹּל מְבָאֵר, כִּי הִזָּה לָהֶם שְׁנִיָּהִם הִינּוּ תְּאֻוֹת נְאוּף וְתְאֻוֹת מְמוֹן, כִּי הִיוּ

כָּל-כֶּף מְשַׁקְעִים בְּתֵאֵנֹת נְאוּף עַל-יַדֵּי-זָה בָּאוּ אַחֲרֵי-כֵן לְתֵאֵנֹת מְמוֹן, שְׁגָזְלוּ וְחִמְסוּ, וּמִזָּה כָּבֵר לֹא יְכוּלִים לְצִאת, נִמְצָא, שְׁעַקֵר הַמְבוּל הָיָה בְּאֵמֶת עַל תֵּאֵנֹת נְאוּף, כִּי מִתֵּאֵנֹת נְאוּף נוֹפְלִים אַחֲרֵי-כֵן לַגֹּזֵל שֶׁהוּא תֵּאֵנֹת מְמוֹן, וְעַל-כֵּן כָּבֵר לֹא קָשָׁה כְּלוּם, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

רָאָה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּיֵי-הַלְכוֹת", וְשֵׁם תִּמְצָא דְבָרִים יָפִים מְאֹד מְאֹד, וְתִאֲמִין לִי שְׁמֹאז שֶׁהִתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל זְכָנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּיֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה אֲשֶׁר מְחֻזַּק אוֹתִי כָּל הַזְּמַן, וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִתְלַמֵּיד ר' אַבְרָהָם ז"ל ר' לִוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יֵאִיר) [ז"ל] וּמֵר' אֶלִיָּהוּ חַיִּים (גְּרוֹ יֵאִיר) [ז"ל], שֶׁשְׁנִיָּהּם אָמְרוּ לִי שֶׁשְׁמַעוּ כִּמְהָ פְעָמִים מֵר' אַבְרָהָם ז"ל, שֶׁכָּל אֵלוּ שְׁעַסְקוּ הַרְבֵּה בְּ"לְקוּיֵי-הַלְכוֹת" הָאֵבֶן זִיךְ שֶׁעֲנַעַר דְּעֵרָה-אֶלְטֹן, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֲלֵא תִלְמַד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּיֵי-הַלְכוֹת", וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

א' תקפו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר נַח ה'תשל"ה.

שְׁלוּם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמָּךְ, אִיךְ שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵין טוֹב מִזֶּה.

אוֹדוֹת שְׁעוֹר בְּהַלְכָה, טוֹב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר פְּשוּט מִחִבֵּר רַמ"א כְּסִדְרָן בְּעוֹדָךְ עִם תְּפִלִּין דְּרַבְּנוּ תָּם, כֵּן לֹא יַעֲבֹר עֲלֶיךָ יוֹם אֶחָד בְּלִי לַמּוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמִלְבַּד זֹאת תַּעֲשֵׂה

(א) הַחֲזִיקוּ מִמְּעַד יוֹתֵר יָפֵה.

לְעֲצֻמָּה שְׁעוֹר בְּעִיּוֹן טוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עָרוֹף עִם הַמַּגְנִים כְּסוּדָרָן, וְכִף תַּתְנַהֵּג כָּל יָמֵי חַיָּיָךְ. עִם כָּל זֹאת לִפְנֵי הַחֵג לּוֹמְדִים הַלְכוֹת הַחֵג, וְכֵן טוֹב לַחֲזוֹר תְּמִיד בְּהַלְכוֹת שַׁבָּת וּבְהַלְכוֹת נְדָה, שֶׁהֵן הַלְכוֹת חֲמוּרוֹת מְאֹד, וְצָרִיכִים לַחֲזוֹר בָּהֶם תְּמִיד, כִּי בְּאֻמַּת רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד עַל לַמּוֹד הַלְכָהּ, וְעַל־כֵּן תִּהְיֶה חֲזָק בִּיּוֹתֵר בְּלַמּוֹד שִׁלְחָן עָרוֹף, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכָּה לִירְאָה, וְתִזְכָּה לְבָרַר אֶת הַטּוֹב וְהָרַע שֶׁלָּךְ, וְתִזְכָּה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּמוּבָא כָּל זֶה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי חלק א', סימן ח', סב).

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּקְבַּע לְעֲצֻמָּה שְׁעוֹר בְּדָף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם, כִּי דָף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה; אֲשֶׁרִי מִי שִׁחֲזַק בְּזֶה שְׁלֹא יִחְסַר לוֹ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לַמּוֹד דָּף גְּמָרָא, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תּקפז

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְרָה נַח ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּאֻמַּת עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֻמַּת כְּזֶה וּמְרַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה, וּמֵה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מֵה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצֻמוֹ בְּלַמּוֹד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל מְרַגִּישׁ טַעַם אַחַר בְּחֵיּוֹ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל פּוֹתַח אֶת גִּיּוֹדֵי קִשְׁיוֹת לְבַנּוּ, כְּדֵי שְׁנַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּנוּ לְרֹדֵף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי סוֹף

כל סוף מה ישאר מאתנו בזה העולם, אלא כל מחשבה שאנחנו חושבים ממנו יתברך, כל הסתכלות שאנחנו מסתכלים אליו יתברך, וכל דבור ודבור שאנחנו מדברים עמו יתברך וכל נשימה ונשימה שאנחנו נושמים את אלקותו יתברך, כי באמת האדם צריך לבטל את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, עד שלא ירגיש שום הרגש רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וזה התכלית להגיע אל זה בזה העולם; ועל-כן אשרי ואשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, שאז תפתח לו קשיות גידיו, ויזכה להכניס בתוך גידיו את אלקותו יתברך, במקום דם יכנס בתוך עורקיו אורו האין סוף ברוך הוא, וכל בר ישראל יכול לזכות אל זה, וזה התכלית שאדם צריך להגיע אליה, באופן שיחיה עוד בזה העולם כדגמת העולם הבא שהוא חי רק עם הקדוש-ברוך-הוא; אשרי מי שרץ אחריו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר נח' התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה כותב מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם היית מכניס את עצמך בלמוד התורה הקדושה, אז היו לך חיים אחרים לגמרי, כי באמת התורה מגנה ומצילה בין בעידן דעסיק בה ובין בעידן דלא עסיק בה (סוטה כא.), כי פשאדם לומד את התורה הקדושה, התורה מזככת אותו בין בגשמיות ובין ברוחניות, הינו בגשמיות מזדככים גופו ואיבריו,

עד שהם נעשים כפסא לשכינת עוזו יתברך, ויכול להרגיש אלקות, וברוחניות שמזככו שעולה מעלה מעלה, ועל-כן הזהירנו הקדוש-ברוך-הוא ללמד תמיד בתורה הקדושה. וראיתי באור החיים הקדוש (פרשת בחקתי): הטעם שפתוב "אם בחקתי תלכו" שקרא הפתוב לתורה 'חקה', לצד שיש בו מצוה אפלו ללמד דברים שלמדם פעמים ושלש, והם כבר ידועים אצלו, כי חפץ הו"ה בעסק התורה חקה חקק, וזה שאמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ג', סימן י'): כי לטעם שילמד האדם תורה בחשק תמיד גזרה חכמתו יתברך שיהיה האדם לומד ושוכח, עין שם; הרי לך כי בזה שאדם לומד תורה אפלו שהוא שוכח, עם כל זאת צריכים לעמל בתורה תמיד, כי התורה מזככת את האדם, ועל-ידי-זה נעשה כפסא להשראת השכינה, ובפרט מי שחטא בפגם הברית, אין לו טהרה כטהרת התורה, כי התורה מטהרת אפלו מעבונך זרה שבדו, רחמנא לישזבן, ומכל שכן וכל שכן שעם ישראל לא חשודים על זה, אלא שלא היה יכול להתגבר על יצרו, לזאת כשאדם לומד תורה, התורה מכפרת עליו, ועל-כן אל תהיה בטלן, ואל תפגס ללחצים, אלא תלמד תורה בשקינה נוראה ונפלאה, ועל-ידי-זה תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

ראה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה פזו שאין לתאר ולשער כלל, ותשמור מאד מאד על הזמן היקר, כדי שלא תבטל את הזמן בהבל ובריק, תנצל כל רגע שיש לך רק לדברים טובים, ועל-ידי-זה תנצל מרעות רבות, וביותר תשמור את עצמך מדברים בטלים ומדברים של מה בכך, אשר זה רק מבלבל את המוח והדעת, ולא מביא אל שום דבר; ולכן ראה לקדש ולטהר את עצמך בקדשת הדבור, ואז טוב לך לנצל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפט.

בעזרת השם יתברך. יום ראשון לסדר לך-לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך
וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו', ואין לך שום
עצה אחרת וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ולכן
החזק בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ועליך לדעת, אם תרגיל את
עצמך ללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, יהיו לך עצות על כל פרט
ופרט בחיים, כי אין לך שום דבר בעולם שלא יהיה כתוב בספרי
רבנו ז"ל, אף צריכים הרבה לשקד בהם כולי האי ואולי, שיוזכה
למצא לעצמו עצות והנהגות ישרות, פי דברי רבנו ז"ל הם כמו
מעין שאין לו סוף, וכל מה שתשאב במעין יוצאים יותר מים חיים,
כמו-כן בספרי רבנו ז"ל כל מה שדולים בספריו הקדושים
ומתפשטים בהם טוב אמתי ונצחי, יכולים למצא שם פנינים יקרות,
ועל-כן ראה לחזק את עצמך ביותר ללמד ספרי רבנו ז"ל, ושם
תמצא מרגוע לנפשך.

תאמין לי, ידידי היקר, שראוי לנו לשמח מאד מאד שאנחנו
יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי
רבנו ז"ל, ולכן ראה לעשות כל מיני מאמצים שבעולם להתמיד
בספרי רבנו ז"ל, ותוציא משם עצות יקרות עבודה, עדי תזכה
להיות איש כשר כל ימי חייו.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואז תזכה
להתקרב להקדוש-ברוך-הוא, וכל הרצונות שלך והכסופים שלך
והמחשבות שלך צריף להיות איה זוכים להתקרב אל רבנו ז"ל, ואיה

אֲשֶׁר א' תקצ בנחל רלא

זוכים להפיל באין סוף ברוך הוא, ועל זה צריכה להיות כל מגמתך, ולא תעזב את עצמך כרגע, ואז דקא תהיה הכי מאשר בחיך.

נא ונא ראה לפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך, אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך-לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, הגה להאריך לך, טרדותי רבו כמו שרבו, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, וכל מה שאני כותב אני רק מעתיק מספרי רבנו ז"ל מפה לשם ומשם לפה, העקר לתת עצה טובה לאדם להתקרב להקדוש-ברוך-הוא שנה עקר החכמה, כי בלא זה אין בנה שום חכמה. וכבר ידוע לך מה שכתוב בספר חסידים סימן תקצב: איזה יועץ חכם? שידע לשאת עצה שלא יצא מכשול, אבל יועץ שעצתו באה לידי מכשול, אף-על-פי שנותן עצה טובה, כיון שלמכשול בא עצתו, אין זה יועץ חכם, כי אין יועץ נקרא חכם אלא שידע להזהיר שלא תבוא עצתו לידי עברה ולידי רעה, ואיזה רופא חכם? כל שידע להזהיר שלא יבוא לידי חלי, אבל כל שלא ידע להזהיר, אף-על-פי שמרפא אין זה רופא חכם, וכן אם יזהר אדם שלא יחטא, יותר טוב משיחטא, וצריך לעשות תשובה וכו', עין שם; הינו שעקר העצה טובה לתת לאדם שלא יצא מכשול מידו, וזה עקר העצה, אבל שאר מיני עצות זה סתם דבורים של מה בכך. ובאמת יש תחת ידי הרבה דבורים שזכני

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנִי מְקַנְהָה שְׁפַעַם עוֹד יִדְפְּסוּ, אֲבָל אֶצְלִי זֶה לֹא מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד, כְּמוֹ דְבוּר אֶחָד שֶׁנִּכְנַס אֶצְלִי בְּחוּר אוֹ אֲבִיר וּמְחַזְקוֹ וּמְאַמְצוֹ וּמְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה נִקְרָא סֵפֶר טוֹב, זֶה נִקְרָא סֵפֶר רַבָּה סְפָרִים מְצֻלָּח, אֲבָל שְׂאֵר דְּבָרִים הֵם סֵתֵם וְכוּ' וְכוּ'. וְתֹאמְרִין לִי שִׁישׁ הַרְבֵּה סְפָרִים וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם. כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוֵּהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), אֲבָל אֶצְלִי הֶעֱקַר לְחִבְרַת סְפָרִים כְּאֵלוֹ שְׂיֻכּוּלִים לְקָרֵב בְּגִי' אָדָם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי וְשְׂאֵר דְּבָרִים הַכֹּל הַכֹּל וְרַעוּת רוּחַ אֶצְלִי, וְעַל-כֵּן מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת הַכֶּתֶב יָד שְׁלִי וְכוּ' וְכוּ', עוֹד יִדְפְּסוּ מִמֶּנִּי הַמּוֹן סְפָרִים, וְעַל-כֵּן אֵל תִּדְחַק שְׂאֵמְסוּר לְךָ אֶת הַכֶּתֶב יָד וְכוּ' וְכוּ', תַּעֲיִן בְּהַסְפָּרִים שֶׁכֵּן הִדְפְּסִיתִי וְשֵׁם תִּמְצָא הַרְבֵּה טוֹב, וּבִפְרָט בֵּין הַמְּכַתְּבִים שֶׁנִּדְפְּסוּ מִמֶּנִּי, שֵׁם תִּמְצָא טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, אִם תִּקְבַּע לְעֶצְמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּתוֹךְ הַסְפָּרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי לֶךְ-לֶךְ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִיר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל גּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשָׁךְ, מְאֹז שְׂזֻכִּית לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְלֵ הַזְכוּת הַזֶּה שֶׁאֲנִי חָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וְרֹאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת כְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, עַל אִף שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לֹא שְׂמִיחִים עִם זֶה, עִם כָּל זֹאת מָה לָנוּ וְלָהֶם, אֲנִי חָנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ לְגִלוּת

וּלְפָרְסָם עֲכָשׁוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי מִי שֶׁבִּאֲמַת מְרַגֵּישׁ גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וּגְדֻלַּת לְמוּדוֹ הַקְּדוֹשׁ, אִזּוּ הוּא מְחַיֵּב לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי בְּזֵה תְלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, כִּי כְשִׁיתְגַּלְהָה הַ"לְקוּיטִי-מוֹהֲרָן" בְּעוֹלָם, אִזּוּ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַכִּין אֶת עֲצֻמְנוּ לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר ר' נִפְתָּלִי ז"ל (תְּלִמִּיד רַבְּנוּ ז"ל), בְּשִׁעָה שֶׁהִצִּיקוּ לוֹ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיגְלָה מִשְׁהוּ מִהַמְגִילַת סִתְרִים וְכוּ', עָנָה וְאָמַר: "מָה אָמַר לָכֶם, הֲלֹא אֲנַחְנוּ מְשַׁבְּעִים וְעוֹמְדִים לֹא לְגִלּוֹת וְלֹא לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבַר וְכוּ', אֲבָל זֶה אֲנִי יְכוֹל לְהַגִּיד לָכֶם, בְּשִׁעָה שֶׁהָעוֹלָם יִקְבְּלוּ אֶת הַ"לְקוּיטִי-מוֹהֲרָן", יְכוּלִים לְהַכִּין עֲצֻמוֹ לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ"; וְלִכֵּן נִסְפַּם בְּדַעַתִּי עֲכָשׁוּ לַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה גְּדוּלָה בְּעוֹלָם, וְלְהַפְיִין אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, עַל אֵף שֶׁאֲנִי עוֹסֵק כְּבָר מִשְׁנַת תַּשַּׁכ"ה בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכִבְּרַת הַדְפַּסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרָנִית ז"ל וְכוּ', וְהַפְצָתִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְנִכְנַסְתִּי בְּחוֹבוֹת לְמַעַלָּה מִכַּחוֹתִי, עִם כָּל זֹאת אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ תַּעֲמוּלָה יוֹתֵר חֲזָקָה בֵּין הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה' וּבֵין אֵלֹו שֶׁעֲדִין רְחוּקִים לְגַמְרֵי, וּבְפֶרֶט בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא מְתַפְשֶׁטֶת שָׁם מְאֹד מְאֹד, וְהַכְפִּירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת הֵם נוֹרָא נוֹרָאוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין לָנוּ עֵסֶק אַחֵר, רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל עַבְדֵּינָנוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנַע וּמַעַכֵּב, אֲפִלּוּ שֶׁהוּא מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, מָה יֵשׁ לָנוּ אֲתָם?! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתִּבִּין אוֹתִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ תַּמִּיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר לְךָ-לְךָ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ הַמָּר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ' וְכוּ'. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, הָעֵקֶר תִּשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ לֹא לִילֵךְ בְּטֹל, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחַת נֹט): הַבִּטְלָה מְבִיאָה לַיָּדֵי שְׁעָמוּם וְשִׁגְעוֹן וְכֵן מְבִיאָה לַיָּדֵי זְמָה (פָּגַם הַבְּרִית), כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה בָּא עַל-פִּירֵיב לְאָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ זְמַן לַחֲשֹׁב וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ זְמַן לְבִטֵּל וְכוּ', אֲכַל מִי שֶׁמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרוֹךְ אֶרֶץ, כִּי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שֶׁבְּעוֹלָם לִהְיוֹת תָּמִיד עֶסוּק בְּאֵיזָה עֶסֶק, וְזֶה יִצְיִלְךָ מִהַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, כִּי לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לַחֲשֹׁב כְּלָל, וּבִיּוֹתֵר אַתָּה צְרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִסְתַּכֵּל בְּשׁוּם עֲתוֹנִים אֲפֹלוּ מִהַחֲרָדִים, כִּי בְּאַמַּת מָה שֶׁאָדָם קוֹרָא הוּא גִדְּבַק בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת; כִּי מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרָן, חֶלֶק א', סִימָן קַעג), בְּסוּד 'אֲנָא נִפְשֵׁי כְּתָבִית יְהִיבִית' (שְׁבַת קה.), שֶׁהַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַכוֹתֵב טְמוּנָה בְּתוֹךְ הַכְּתָב, וְאִם קוֹרְאִים דְּבוּרֵי יִרְאַת שָׁמַיִם וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת, אֲזִי אָדָם נִכְלָל בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת בְּמַחְשָׁבוֹת טְהוּרוֹת וְקְדוּשׁוֹת שֶׁל הַכוֹתֵב, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, הָאָדָם קוֹרָא שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן דְּבוּרֵי לְשׁוֹן הָרַע וְרַכִּילוֹת וְנִבּוּל פֶּה וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי הוּא נִכְלָל בְּכוֹתֵב וַיִּוֹרֵד לְעַמְקָא דְּתַהוּמָא רַבָּא; וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לְקַרְא עֲתוֹנִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, כִּי מִלְּבַד חִמֵּר הָעוֹן שֶׁל בְּטוּל תּוֹרָה שֶׁהוּא מְבִטֵּל תּוֹרָה בְּעַת הַזֹּאת וְכוּ', אֲלָא עוֹד נִתְקַשֵּׁר אֶל הַכוֹתֵב, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְטַמֵּא אֶת עֲצָמוֹ, וּלְבִסוּף בָּא לַיָּדֵי קְרִירוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וְנוֹפֵל לְנִקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּא. וְלָכֵן תִּשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ לֹא לְקַרְא עֲתוֹנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִפָּגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.

הַרְגַּל אֶת עֲצֻמְךָ לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הָאֱמִירָה

אֲשֶׁר א' תְּקַצֵּג בְּנַחֵל רְלָה

בְּעֵלְמָא בְּמִשְׁנֵיּוֹת שׁוֹרְפֵת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, וְתַהֲיֶה חֶזֶק בְּזֵה
מָאד מָאד, וְעַל-יְדֵי-זֵה תִזְדַּכֵּךְ נַפְשֶׁךָ.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצֻמָּךְ בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֵה תִקְדַּשׁ וְתִטְהַר אֶת עֲצֻמָּךְ וְתִדְבִיק אֶת עֲצֻמָּךְ
בְּאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקַצֵּג.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר לְךָ-לְךָ הַתְּשֵׁל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, וְאָמַר בְּזוֹ
הַלְשׁוֹן: "סֵעַ הָאֵט פְּנִים אִז מְעַן דְּאֶרְךָ זִיק פּוֹן אַ הֶרְהוּר זְיִיעַר
הִיטָן"^ב, כִּי זֶה פּוֹגֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הַמַּחַ מַחְשָׁבָה הוּא הַלְבוּשׁ
שֶׁל הַנֶּשְׁמָה, וְצָרִיכִים לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אֶת מַחַ מַחְשָׁבָתוֹ תָּמִיד. וְתִזְכֹּר
תָּמִיד מְאֻמַּתֵּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר, שְׂאֵדָם צָרִיךְ לְהַכְנִיס
אֶת עֲצֻמוֹ תָּמִיד רַק בְּמַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת, מַחְשָׁבוֹת טְהוֹרוֹת, כִּי
בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַיָּצָר הֵרַע הֵם הַמַּחְשָׁבוֹת זָרוֹת,
וְהַיָּצָר טוֹב הֵם הַמַּחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹתְרִין, חֶלֶק א', סִימָן מ),
וְלָכֵן צָרִיכִים לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר אֶת מַחְשָׁבָתוֹ שֶׁהִיא דְּעָתוֹ, דְּהֵינּוּ לְפָנוֹת
מַחְשָׁבָתוֹ לְהַסִּית דְּעָתוֹ מִדְּבָרִים אַחֲרִים, וְלְהַעֲמִיק מַחְשָׁבָתוֹ בְּעֵנֶן
מְצִיאַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וּבְעֵנֶן גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ,
וְהַתְּחַדְּשׁוֹת הָעוֹלָם בְּכָל רִגְעַ וְדָקָה, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ לְמַחְשָׁבוֹת

ב) כַּנְּרָאָה שְׁצָרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד מִהֶרְהוּר.

קדושות כאלו, פי כשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו ותברך, הרי זה נכלל בו, אך כדי לזכות לטהרת וקדשת המחשבה, צריכים לקדש ולטהר את כלי מח המחשבה, שהם: העינים, האזנים, החטם והפה, שהם השבעה גרות (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), הינו כפי שאדם מקדש ומטהר את דבורו, שאינו מדבר כל העולה על רוחו, ואינו בכעס, ושומע רק את הקול הפנימי מכל דבר, ושומר את עיניו לא להסתכל במקום שאסור להסתכל וכו' וכו', על-ידי-זה זוכה שמח מחשבתו נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא. ולכן ראה אהובי, ידידי הנקר, לחשב רק מחשבות קדושות וטהורות כרצונו של רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה תהיה נעשה כלי להמשכת זיו חיות ודבקות הבורא ותברך שמו תמיד; אשרי מי שמקדש את מחשבתו תמיד, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצד.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר לך-לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארץ.

עליך לדעת, פי דברי רבנו ז"ל הם כלליות גדולה מאד, וזה שיק לכל ישראל, ואינה מצמצמת רק במקום אחד, פי רבנו ז"ל היא נשמה כללית, וירדה לעולם לעזר לכל נשמות ישראל, ועל-כן אין הפרש בין אשכנזי או ספרדי וכו' וכו' רבנו ז"ל שיק לכלם, אך בענין גסח התפלה בפרוש הזהירנו רבנו ז"ל לא לשנות מדרכי אבותיו, הינו מי שאשכנזי שיתפלל גסח שלו, ולא יחליף מגסח אשכנזי לספרד, ומספרד לאשכנזי, אלא כל אחד יאחז בדרך, ומכל

שָׁכַן וְכָל שָׁכֵן סְפָרְדִי לֹא צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת אֶת הַנִּסְחָה, רַק שְׂיִתְפַּלֵּל כְּפִי הַנִּסְחָה שְׁלוֹ. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִקְפִיד עַל זֶה בְּיֹתֵר, וְעַל-כֵּן לָמָּה לָךְ לִפְלִי בְּדַעְתְּךָ, אֲדַרְבֵּה תִדַע שְׂדָבֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל הוּא כְּלָלִיּוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וְהוּא שִׁיף לְכָל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

רְאֵה לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן", וּ"בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן", כִּי שָׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ. וּמוֹהַר"ף ז"ל אָמַר, שְׂבִיּוֹתֵר הַשֵּׁיג אֶת רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְהֵן הַשִּׂיחוֹת שֶׁרָשָׁם בְּסִפְרִים אֵלָיו; וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה בְּקִי בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעַל-פִּי מִמֶּשׁ, וְאִזּוּ יִרְגִישׁ טַעַם אַחֵר לְגַמְרֵי בְּהִתְקַרְבוֹתוֹ אֵלָיו.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, וְתִשִּׁיחַ וְתִסְפֹּר אֶת כָּל לִבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר לֶךְ-לֶךְ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת כֶּסֶף צְדָקָה, אֲסוּר לְשַׁנּוֹת בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, וְלִכְּן אֵינִי יוֹדֵעַ מֵה שְׂאֵלְתְךָ, אִם הִלַּכְתָּ בְּעִבּוּר צְדָקָה מְסִימָת, אֵתָּה צָרִיךְ לְתַת אֶת הַצְּדָקָה אֶל הַמְּקוֹם הַמְּסִים שֶׁהִלַּכְתָּ בְּעִבּוּרוֹ.

רְאֵה לְהִרְבוֹת בְּצְדָקָה, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'), שְׂעַל-יְדֵי צְדָקָה נִפְתַּח לוֹ הַפֶּתַח לְהַכְנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְכָל

מֵה שְׂאֵדָם מְרַבָּה בְּצַדִּיקָה נִפְתָּח לוֹ יוֹתֵר הַפֶּתַח, עֵינַי שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תְּקִצוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שֶׁבַת-קִדְשׁ לְסִדְרֵי לֵךְ-לֵךְ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ זְאִיר. לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת מֵרַב לְבָבְךָ וְיִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא שְׂמִחָה, שְׁצִרִיכִים לְשִׂמְחָה בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִם שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְךָ לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, כִּי הַטָּבֵעַ שֶׁלְךָ נִמְשָׁךְ אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כָּבֵד גְּלוּהָ לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטִי"מֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כג), אֲשֶׁר עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַשְׂמִחָה הִיא לְחֻטָּף אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשְׂמִחָה, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל יִגוֹן וְאֲנָחָה עוֹמְדִים בְּצַד, וְצְרִיכִים לְתַפֵּס אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשְׂמִחָה, הֵינּוּ שְׂטָבֵעַ שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁךְ רַק אֶל הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת מְרַב פְּגִיעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, עִם כָּל זֹאת אֵינִי זֶה שְׁלֵמוֹת לְשִׂמְחָה וְלִהְשָׂאִיר אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת בְּצַד, אֲלָא צְרִיכִים לְחֻטָּף גַּם אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשְׂמִחָה, הֵינּוּ לְהַפְּךָ אֶת הַיְגוֹן וְאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשְׂמִחָה, לְהַפְּךָ אֶת גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לְרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּאֵמַת עַקֵּר הַשְׂמִחָה הוּא גְלוּי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי "עֵז וְחֻדְנָה בְּמִקוּמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א טז, כז), וְעַקֵּר הָעֲצָבוֹת הוּא הַנְּתִיב מִמֶּנִּי יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּק אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, לְקַשֵּׁר וּלְחַבֵּר אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת יַחַד, אַתָּה הוּא קֹדֶם שְׁבָרָאת הָעוֹלָם וְאַתָּה הוּא מְשַׁבְּרָאת הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה הַכֹּל אַחַד (לְקוּטִי"מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא); אֲשֶׁרִי

מי שמגיע להשגה זו, שיודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, רק הכל לכל אלקות גמור הוא, ובנה יצליח את דרכו תמיד.

מה אמר לה, ידידי היקר, אף שנדמה לה שהיא מדרגה גדולה עד מאוד, עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל, אם האדם ישב בפנה, וידבר וישיח ויספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך, על ידי הדבורים שידבר עמו יתברך יזכה להגיע אל בטול אמת כזה, עד שיהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב). אף צריכים להיות עקשן גדול על זה, כי מאד מאד קשה להגיע כבר בפעם אחת אל מדרגה זו, שיהיו לו השגות אלקות, שיהיה בטל ומבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, אלא צריך שיעבר זמן רב עד ששובר את חמירות גופו העבה והגס וכו' וכו'. ועל-כן אל תהיה בטלן, אהובי, ידידי היקר, רק הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך מדי יום ביומו, וכל דבור ודבור שתדבר עמו יתברך יהיה יקר מאד אצלך, ואז סוף כל סוף תגיע אל מדרגה זו, להיות נעשה כסא לשכינת עזו יתברך.

רק חזק ואמץ להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר להלך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה אמר לה, ידידי היקר, אם אתה רוצה לעבר את זה העולם

בְּשָׁלוֹם וּבְקָלוֹת, עָלֶיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כִּי אָדָם צָרִיךְ לֵהוּיֹת מְאֹד סְבָלָן בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם תִּדְחַק אֶת הַשְּׁעָה הַרִי תִהְרַס אֶת עֲצֻמְךָ בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי. רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ שֶׁפֶל הַצְּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הוּא רַק מִחֲמַת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, עַד כְּדֵי כָּף, שְׂאֵפְלוּ בַתְּפִלָּה אִי אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה שֶׁהִיא בַחֲנִינָה גְּזֵלָה (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָנִים: כ', קצו), וְעַל-כֵּן רָאָה לֵהוּיֹת סְבָלָן גְּדוֹל, וּמוֹהֲרָנֵי ז"ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת בְּעִנְיָן זֶה (לְקוּשֵׁי-הַלְכוּת, שְׁחִיטָה, הַלְכָה א'), שֶׁזֶּה הַטַּעַם שֶׁדְּרָסָה שְׁחִיטָתוֹ אֲסוּרָה, וְצָרִיךְ לִשְׁחַט בְּהוֹלְכָה וּבְהוֹבָאָה, כִּי אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְכֵן צָרִיכִים הוֹלְכָה וְהוֹבָאָה שֶׁזֶּה סוּד רְצוּא וְשׁוֹב, עֵיל וְנִפְיָק, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂאֵפְלוּ שְׁנוּפֵל לְעֻמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, הוּא צָרִיךְ לֵהוּיֹת בְּקִי לְהַתְחַזֵּק שָׁמָּה וְלֹא לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ, אֲלֵא לְקוּם וּלְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה בְּקִי בְּשׁוֹב, וְלִהְפוּךְ כְּשִׁלּוּמֵד וּמִתְפַּלֵּל, וּכְבָר זוֹכָה לְדַבְּקוֹת זִיו וְחִיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, עָלָיו לְדַעַת, שֶׁעֲדִין אֵינּוּ יוֹדַע כָּלֵל, אֲלֵא עָלָיו לְעֵלוֹת עוֹד יוֹתֵר מֵעֵלָה מֵעֵלָה, שֶׁזֶּה בְּקִי בְּרְצוּא; וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֲלֵא צָרִיכִים לְלַכֵּת עַל דְּרָךְ הַמְּלָךְ, שֶׁהוּא שְׁתֵּי פְעָמִים בְּקִי (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן ו'): בְּקִי בְּרְצוּא וּבְקִי בְּשׁוֹב, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ. וְתֹאמִין לִי, יְדִידֵי הַיְקָר, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ בְּכָל יוֹם, שֶׁזִּכְנוֹנוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מִלְמוּדִים כְּאֵלוֹ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל.

רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרִשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁוּי עִם הַתְּרַגּוּם בְּאִפְן שֶׁעַד שֶׁבַת קֹדֶשׁ תִּזְכָּה לְסִיּוֹם אֶת פְּרִשַׁת הַשְּׁבִיעִי, וְתִשְׁתַּדֵּל לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבִיעִי, אוֹ עַל כָּל-פָּנִים לְלַקֵּט חֲדוּשֵׁי תוֹרָה מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, בְּאִפְן שֶׁתַּחֲזִיחַ עִם פְּרִשַׁת הַשְּׁבִיעִי, וְכַמוֹ-כֵן תִּתְמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּיּוֹת, וְאִם אַתָּה יְכוּל לִזְמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת אֵין לְמַעְלָה מְזֶה, כִּי בְּזֶה אַתָּה תִּהְרַג אֶת הַיְצִיר הַרַע לְגַמְרֵי; כִּי אֶפְלוּ שְׁנַת־לְכַלְכֵּת בַּפְּגָם הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עִם כָּל זֹאת אִם תִּקַּח אֶת עֲצֻמְךָ בִּידֶךָ, וְתַהֲיֶה חֹזֵק וְאִמִּץ מְאֹד לִזְמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, אֲזוֹ תִזְכָּה לְצֵאת מִהַרַע וְהַחֲשׂוֹךְ הַזֶּה שְׁנִלְפַדְתָּ בָּהּ, וְכַמוֹ-כֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ שְׁעוֹר בְּגַמְרָא,

וְאִם אָפּשֵׁר לְלַמֵּד דָּף הַיּוֹמִי בַּיּוֹם עִם מַפְרָשִׁים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רַבְּנוּ ו'ל גְּלָה לָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ הַנּוֹרָא וְהַנּוֹפֵלָא מְאֹד לְדַבֵּר וְלִשְׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן קַח עֲצָמָךְ בְּיָדְךָ, וְתִתְחִיל עֲכָשׁוּ לְדַבֵּר אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִלָּךְ לְחַדֵּר שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו, וְתִסַּפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׁמַעִיק לָךְ, וְתִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מִכָּל רַע.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצִּיחַ אוֹתִי, וְאִזּוּ לֹא תִתְחַרַּט.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תקצח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסַדֵּר לָךְ ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַח נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחַת לְבָבְךָ, כֵּן יַעֲזֹרְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְשִׂמְחַת יַחַד לְעַד וּלְנִצְחַח נְצַחִים, כִּי הִרְחֹק בִּינֵינוּ הוּא רַק מִצַּד גּוֹפְנוּ וְלֹא מִצַּד דַּעֲתָנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ.

הִנֵּה כְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, יא): "בַּיּוֹם חִתַּנְתּוּ וּבַיּוֹם שִׂמַּחַת לְבוֹ" — וְדַרְשׁוּ חו"ל (תַּעֲנִית כו:): זֶה מִתֵּן תּוֹרָה וּבִנְיָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. וַיֵּשׁ לּוֹמֵר, כִּי אָמְרוּ חו"ל (מְנַחוֹת קי): 'הַלּוֹמֵד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה נוֹשֵׂא אֶשָׁה, וְאַחַר-כֵּךְ לּוֹמֵד תּוֹרָה; וְעַל-כֵּן שִׁיף הַיֵּטֵב מִתֵּן תּוֹרָה לַיּוֹם חִתַּנְתּוּ. וְכֵן יְדוּעַ מִהַזֶּהר הַקְּדוּשׁ (ח"ג קמח:), כִּי אִזּוּ בַּיּוֹם חִתַּנְתּוּ נַעֲשֶׂה "אָדָם", כִּי אִזּוּ נִשְׁלַמַת דַּעֲתוֹ. וּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן יג), כִּי שְׁלֵמוֹת הַדַּעֲת נִקְרָאת בְּנִיָּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וּבְקִאֲמַת כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה שְׁנִשְׁלַמַת דַּעֲתוֹ, אִזּוּ הוּא תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לוֹ אָדָם,

מֵאַחַר שִׁיודֵעַ כִּי הַנִּי"ה הוּא הָאֱלֹקִים, שֶׁהוּא יָדִיעָה שְׁלֵמָה (עין לקוויט-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: ד, נד, רנ), וְנִזְהָ בְּעֵצְמוֹ סוּד הַזְּוּוּג, "וַיִּדַע" "אָדָם" (פְּרָאשִׁית ד, כה), כִּי אִזּוֹ נִשְׁלַמַת הַדַּעַת, וְזוֹכִין לְמַחִין דְּאָבָא פִּמּוּבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל.

וְהִנֵּה זֶה כְּמָה שְׁאֲנִי מִשְׁתוֹקֵק וְכוּסֵף לְכַתֵּב לָךְ, אִךְ בְּעֵתִים הִלְלוּ מִתְגַּבְּרוֹת עָלַי הַכְּבָדוֹת וְהַמְּנִיעוֹת בְּיוֹתֵר, וּבִפְרָט שְׁאֲנִי עֶסוּק פֹּה מְאֹד בְּהַדְפַּסֵת כְּמָה סְפָרִים יְקָרִים, סְפָרִים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְאֵל, יָפִים הֵם מְאֹד, וּבִפְרָט סֵפֶר "שְׁפַת הַנַּחַל" — פְּרוּשׁ עַל כָּל הַלְקוויט-מוֹהַר"ן, יוֹכְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִימּוֹ בְּקָרוֹב. וְהִנֵּה אֹדוֹת שְׁאֵתָה מִבְּקָשׁ לְכַתֵּב לָךְ בְּעֵנִין סֵדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד, תִּהְיֶה לְאֵל, בְּסִפֵּר "שְׁמִירַת הַזְּמַן" הַנִּדְפָּס כְּעַתָּה, יֵשׁ שָׁם אַרְיכוֹת נִפְלְאָה בְּדַבּוּרִים וּרְאִיּוֹת נְכוֹנוֹת מִחַז"ל הַקְּדוּשִׁים, לְלַמֵּד בְּדְרָךְ שֶׁהוֹרָה לָנוּ רַבְּנּוֹ ו"ל, וְעַל-כֵּן קָחְהוּ מִשָּׁם.

אֶהוּבִי, אַחִי! חֶזֶק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת בְּכָל עֵת וְרַגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ אַחַר הַחֲתֻנָּה. וְרַבְּנּוֹ ו"ל אָמַר פְּעַם לְחַתָּן אֶחָד: 'כִּיצַד מְרַקְדִין לְפָנַי הַפְּלָה' (כְּתוּבוֹת טז:) — אֵיךְ זוֹכִים לְדַלֵּג וְלִרְקֹד עַל מַה שֶׁהִיָּה לְפָנַי הַפְּלָה, הֵינּוּ לְשַׁפַּח אֶת כָּל הָעֹבֵר עָלָיו (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקפ"ו), כִּי הֵיטוּד בְּעֵבֻדַת ה' הוּא מִדַּת הַשְּׂכָחָה (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כ"ו), לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד לְהָעֵבִיר דַּעְתּוֹ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וּבְכָל פְּעַם יִהְיֶה בְּעֵצְמוֹ פְּקָטָן שְׁנוּלָד. וַיֵּשׁ לוֹמַר שְׁנֵיהֶם מַה שְׁאָמַר רַבְּנּוֹ ו"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רמ"ז): חֲדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, שְׁנֵיהֶם נֹאמַר עַל עֵנִין הַתְּחִדְשׁוֹת, כִּי רַבְּנּוֹ ו"ל הַכְּנִיס דְּבָר זֶה בְּעוֹלָם — לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּפְעַם אַחַת בָּא אֶחָד לְפָנַי רַבְּנּוֹ ו"ל, וְסִפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ, אֵיךְ שְׁעוֹבֵר עָלָיו מַה שְׁעוֹבֵר, וְכָל אֶחָד נוֹתֵן לוֹ תְּקוּנִים וְהַנְּהֻגוֹת, וְעַל-כֵּן נִתְּבַלְּבַל לְגַמְרִי, וְאֵין לוֹ עֵצָה לְשִׁית לְנַפְשׁוֹ. וְאָמַר לוֹ רַבְּנּוֹ ו"ל: מַה לָּךְ עִם כָּל אֱלוֹ הַבְּלָבוּלִים, חֲזוֹר עַל פְּסוּק זֶה: "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדִתִּיךְ" (תְּהִלִּים ב'), וְאָמְרוּ

ג) בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה הָיָה נִדְפָּס קוּנְטֵרס "סֵדֵר דְּרָךְ הַלְמוּד" בִּיחַד עִם סֵפֶר "שְׁמִירַת הַזְּמַן".

רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְאַמֶּת כְּזוֹ, עַד שֶׁהִלָּה הַרְגִישׁ בְּאוֹתוֹ רַגַע, כְּאִלּוּ
 נוֹלַד הַיּוֹם מִחֲדָשׁ, וְעַל־יְדִי־זָה זָכָה לְשִׁכַח עַל כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו,
 וְזָכָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

אַהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! זָכַר אֶת כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁדִּבְרָנוּ יַחַד, שֶׁהָעוֹלָם
 הַזֶּה הוּא רַק הֶבֶל וְדַמְיוֹן, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה
 — זו תְּפִלָּה בְּתַמִּימוֹת גְּמוּרָה, וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
 עִם רֵעֵהוּ, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר אֵלָיו
 בְּפֶרְטֵי פֶרְטִיּוֹת, וְאֵז דִּיקָא יִרְגִישׁ נְעִימוֹת בְּחַיָּיו, וּבְפֶרֶט מִי שְׂזוּכָה
 לְהִסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, הוּא נֶצֶל מִכָּל מִינֵי עֲמַל עוֹלָם הַזֶּה,
 כִּי זָכָה — עֲמַלּוֹ בְּתוֹרָה, לֹא זָכָה — עֲמַלּוֹ בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר, בְּכָל פֶּעַם כְּשֶׁאֲנִי מֵיֹשֵׁב עֲצָמִי, הֵיכַן
 אֲנִי בְּעוֹלָם, שְׂזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל אֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחֲצָחוֹת כְּזֶה,
 שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, תְּקוּנַת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, אֲנִי נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמִבְקֵשׁ אוֹתוֹ שֶׁאֲזָכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב בְּאַמֶּת אֶל רַבְּנוּ
 ז"ל, וְנִכְנָסֶת שְׂמִיחָה עֲצוּמָה בְּלִבִּי. וּבְאַמֶּת רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח בְּכָל יוֹם
 עַל נַעַם עֲרֻבוֹת חֻלְקָנוּ, שְׂזָכִינוּ בְּזָכוֹת חֲנֻם, שֶׁשֵּׁם נַפְשָׁנוּ בְּחַיִּים,
 וְטוֹב גְּמַלְנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלְהִיּוֹת בְּצוּתָא
 בֵּין אֲנָשָׁיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא חַדוּשׁ בְּפָנָיו עֲצָמוֹ
 — אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אֵל תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ
 אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד, כִּי עֲצָבוֹת הֵיא סֵטְרָא אַחְרָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׁוֹנֵא
 אוֹתָהּ (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מַח), וְצָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָנוּ
 לִילָף עִם הַגְּלוּי שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצָר
 הִרְחַבְתָּ לִּי" (עֵינִי שֵׁם, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה), לְמַצַּא הִרְחַבּוֹת אֶפְלוּ בְּתַקְרָף
 הַצָּרוֹת וְהַקְּטָנוֹת שֶׁעוֹבְרַת עָלֵינוּ. וּמִקֵּדָם לְמַדְתִּי עִם כְּחוֹר אֶחָד
 מֵאַמְרֵי זֶה, וְאָמַרְנוּ עַל זֶה הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה מִלְּקוּטִי־תְּפִלוֹת (תְּפִלָּה
 קַלָּה), וְנִתְעוֹרְרָנוּ מְאֹד מְאֹד, הֵיכַן אֲנַחְנוּ בְּעוֹלָם, שְׂזָכִינוּ לְשַׁמַּע
 תְּדָשׁוֹת נִפְלְאוֹת כְּאִלּוּ. וּבְסִפֵּר "שֵׁפֶת הַנְּחַל" עַל תּוֹרָה זוֹ הָאֲרַכְתִּי
 מִמֵּאמְרֵי חו"ל בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים, אֵיךְ שָׂזוּ הֵיטָה מְדַרְגַת דָּוִד
 הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁתְּמִיד מְצָא הִרְחַבּוֹת אֶפְלוּ בְּתוֹךְ צָרוֹתָיו

וְדַחְקוֹתָיו, וְתַמִּיד בָּרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁירוֹת וּבַתְּשׁוּבָחוֹת, עַד שֶׁעַל-
 יְדֵי-זֶה זָכָה וְנִעְשָׂה רֶגֶל רְבִיעִית לְמִרְפָּבָה, וְהוּא תְּקוּן תְּפִלַּת חַצוֹת,
 שֶׁהוּא דִּיקָא בְּאִמְצַע הַחֲשָׁף וְהַלִּילָה, לְשִׁבּוֹר אוֹתָהּ, וְלִמְצָא גַם אֶז
 אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה בְּעִצְמוֹ הַלְמוּד שֶׁל "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי" –
 בְּתִקְוָה הַצֶּעֶר וְהַחֲשָׁף לִמְצָא הִרְחַבְתָּ. וּבְאִמְת כְּשִׁזְזָה לְהַרְגִיל אֶת
 עִצְמוֹ לִילָף עִם הַגְּלוּי הַזֶּה, אֶז לְעוֹלָם יִחִיָּה אֶת עִצְמוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן
 כְּשִׁזְזָה לְצַרְף אֶל זֶה גַם הַגְּלוּי שֶׁל "אֲזַמְרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדִי" –
 לְחַפֵּשׁ וְלִמְצָא בְּעִצְמוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, אֶז תֵּאִיר נִשְׁמָתוֹ בְּאִפְסָן אַחֵר
 לְגַמְרִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׁזְזָה לְצַרְף עוֹד כַּמָּה וְכַמָּה גְּלוּיִים
 שֶׁבְּתוֹרַת רַבְּנוּ ז"ל. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שֶׁבְּצַר הִרְחִיב לָנוּ, וְזָכִינוּ
 לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד
 חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. תִּרְאֶה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם אֶפְלוּ בֵּינָךְ לְבִין עִצְמָךְ,
 וְתַהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ עַל מַה לְרַקֵּד, שְׂאֵנוּ נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ ז"ל.
 יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תקצט.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוּ
 יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ הָאֶרֶץ.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר, צְרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל תְּמִיד שֶׁתִּהְיֶה לוֹ
 פְּרִנְסָה, כִּי בְּלִי פְּרִנְסָה הָאָדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרִי. וַיְדוּעַ סְפוּר
 שֶׁפַּעַם אַחַת בָּא אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אֶל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְהַתְּלוּנָן
 שֶׁזֶה לֹא הוֹלֵךְ לוֹ בְּשַׁעַת הַתְּבוּדָדוֹת, שֶׁהוּא רוֹצֵה לְדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲבָל זֶה לֹא הוֹלֵךְ לוֹ, הוּא מְבַקֵּשׁ עַל רוּחָנִיּוֹת
 וְזֶה לֹא הוֹלֵךְ לוֹ וְכוּ' וְכוּ', עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: תִּגִּיד לִי אֶת
 הָאִמְת מַה כּוֹאֵב לָךְ, עָנָה וְאָמַר, שֶׁהוּא עֲנִי גְּדוֹל, וְהַשִּׁיב לוֹ

מוֹהַרְנ"ת ז"ל: אַתָּה תִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מֵה שֶׁחִסַּר לָךְ הֵינּוּ פְּרִנְסָה, כִּי זֶה אַתָּה מְרַגֵּשׁ וְאֵת זֶה תִּתְפַּלֵּל עִם לֵב אֱמֶת וְלֵב נְכוֹן, וּמִסִּתְמָא כְּשֶׁתִּתְפַּלֵּל כְּכֹר בְּלֵב אֱמֶת וּבְלֵב נְכוֹן, תִּשְׁלַב גַּם הַדְּבָרִים רוֹחֲנִיִּים, שֶׁתִּבְקֶשׁ גַּם עַל דְּבָרִים רוֹחֲנִיִּים. וְרוֹאִים מִזֶּה, שֶׁאֲדָם צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּמָה שְׁכּוֹאֵב לוֹ, לֹא לְבַקֵּשׁ דְּבָרִים יוֹתֵר מִכּוֹחֹתָיו. וְעַל-כֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ שִׁיתֵן לָךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה, כִּי אַתָּה מְרַגֵּשׁ אֶת הַצָּעֵר שֶׁל הָעֲנִיּוֹת שֶׁעוֹבְרֵת עָלֶיךָ, וּבְאֵמֶת צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה. וְרֵאִיתִי בְּשֵׁם צַדִּיק אֶחָד שֶׁפָּרַשׁ: "וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֶמֶן, הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעַם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ", וּפָרַשׁ כֵּן: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ — זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹכוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְהֶמֶן — הוּא הַיָּצֵר הַרְעָה, הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ — הֵינּוּ שֵׁאֵם הַכֶּסֶף בְּרִשׁוּתְךָ, אִז הָעַם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ, כִּי הָעֲנִיּוֹת מַעֲבִירָתוֹ עַל דַּעַת קוֹנּוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְהוּא פְּרוּשׁ נִפְלֵא מְאֹד; כִּי עִם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים פְּרִנְסָה, וּכְשֶׁתִּהְיֶה לָכֶם פְּרִנְסָה יִהְיֶה לָכֶם הַכֹּל, וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה תִּתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל מֵה שֶׁמַּעִיק לָךְ, דִּהֵינּוּ פְּרִנְסָה, וְאִז מִמִּילָא תִשְׁלַב גַּם רוֹחֲנִיּוֹת.

נָא וְנָא רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּשִׁיחֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּ"שִׁיחֹת-הַרְ"ן" וּבְ"בַחֲיֵי-מוֹהַרְ"ן", וְתַרְגֵּישׁ אֲדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִרְר וַיִּרְא הִתְשַׁל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגּוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּר בְּפִנְיָמוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל

הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתביו הקרים קבלתי כבר כמה פעמים, ועבר כבר כחדש שנים, ולא עניתי לה, ובאמת טרדתי הרבות, שעוברות עלי בעתים הללו הן עכבוני. תהלה לאל, נדפס עכשו ספר "שמירת הזמן", ועולה יפה מאד, בעזרתו יתברך, הן בכמות והן באיכות, והספר בנוי על-פי יסוד דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן (חלק א', סימן ערב) על פסוק (תהלים צה): "היום אם בקולו תשמעו", אם רוצים לשמע בקולו יתברך, העקר לידע, שאין לו רק היום הזה, ולא יתבלבל — לא מהעבר ולא מהעתיד, אין לו רק יום זה, וענין עצה נוראה ונפלאה זו הוא ההתגלות שיגלה משיח בעולם, כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין צח), ששאלו את משיח: "אימתי קאתי מר", והשיב: "היום אם בקולו תשמעו". ובאר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, פקדון, הלכה ה'), אם מרגיל את עצמו לילך בדרך זו, להסתפל רק על היום הזה, אז יכול לזכות שיאיר עליו אורו הגנוז של משיח, כי כלל הבלבולים שיש לכל אדם בפרטי פרטיות, הכל נמשך שאינו מסתפל על היום הזה, שהוא עומד בו, הן לפרנסה והן בחור לשדוף והן אברך לבנים, על-פירכ מרירותם שדוחקים את השעה, שרוצים דיקא "היום" מה שרוצים, וכשאינו מגיע אליהם, אזי נשבר לבם בקרבם לגמרי, אבל כשירגיל האדם את עצמו לא להתבלבל לא מהעבר ולא מהעתיד, רק אין לי בזה העולם אלא "היום" הזה, אז יהיה נגאל מכל צרותיו, כי ביום הזה איני צריך לבלבל עצמי משום דבר, ביום הזה אני צריך רק לחשב ממנו יתברך, איך שהוא אתי, עמי ואצלי, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל מה שלמראה עיני הוא אלקות בהתלבשות הזו, ועלי לדבר עמו יתברך ביום הזה דיקא, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואספר לפניו יתברך את כל לבי וכל מה שעובר עלי בפרטי פרטיות, ביום הזה דיקא עלי לחטף אילו למודים מהתורה הקדושה, וביום הזה דיקא עלי לרקוד ולשמח מאד מאד על נעם חלקי, שבתוך דחקותי ומרירותי וענייתי האיר לי השם יתברך בחמתו הרבה, והודיעני וקרבני אל כלליות שבעת רועי

אֲשֶׁר א' תר בַּנְחַל רמז

יִשְׂרָאֵל, ראש כל הַצְּדִיקִים, תְּקִנֹת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנְּחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁהַתְּפָאָר: "אוֹן אִיךְ הֵייל זיי" (וְאַנִּי מְרַפָּא אוֹתָהּ), וְהוּא נִכְנָס בְּכָל עֲשָׂרָה כְּתָרִין דְּמִסְאַבוּתָא, וּמְרַפָּא אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְּלוּ חֲלָשׁוֹת מִחֲצֵי הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹר, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, שֶׁהִכְשִׁיל אוֹתָם בְּפָגַם הַבְּרִית, וְהוּא שָׁר לְפָנֶיהָ אֶת שִׁיר הַיַּחֲוֵד, שֶׁהוּא שִׁיר הַחֶסֶד הַפְּלוּלִים בְּעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים שֶׁגֵּלָה שֶׁהֵם בְּסוּד י' — כְּתָר, י"ק — חֲכָמָה וּבִינָה, יק"ו — חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאָרַת, יקו"ק — נְצַח, הוֹד, יְסוּד, מְלָכוּת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם עִם הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים אֵלוֹ, הָרִי הוּא כְּמוֹ שֶׁמְלַבִּישׁ עַצְמוֹ בְּשִׁרְיוֹן, וְאִזּוֹ אֵינוֹ יָרָא כְּבָר כָּלֵל מִחֲצֵי הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹר, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שֶׁשָּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים. וְדַע לָךְ, שֶׁרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם עַל נַעַם חֲלָקְנוּ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת בְּצוּתָא עִם אֲנָשֵׁי הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם הֵם צְדִיקֵי דוֹרְנוּ וְלִשְׁמַע בְּקוֹלָם, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יְתַבְּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! נָא וְנָא אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעְעוּלָם, וְכֵן אַל תִּחְלַשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוּלָם, כִּי הֵשֶׁם יְתַבְּרַךְ אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַעֲלֶךְ, וּבְנוֹדָאֵי יֵשׁ אַצְלוּ יְתַבְּרַךְ פּוֹנֵה מִיַּחַדָּת בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, שֶׁהוּא יְתַבְּרַךְ רוּצָה שֶׁתִּתְקַרֵּב אֵלָיו בְּשָׂבִיל זֶה וּבְדֶרֶךְ כְּזוֹ וְכוּ', שֶׁאַתָּה נִמְצָא שָׁם, כְּדִי שִׁיעֲלוּ מִמֶּךָ שֶׁעֲשׂוּעִים נִפְּלָאִים, אֲשֶׁר אֵינָם יְכוּלִים לַעֲלוֹת מֵאַחַר כָּלֵל, וְהוּא יְתַבְּרַךְ רוּצָה שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִּרְטִיּוֹת כְּאֲשֶׁר אַתָּה מְסַפֵּר לְחֵבֵר טוֹב.

חֲמִדַּת לְבָבִי! הֵשֶׁם יְתַבְּרַךְ הוּא אָב הַרְחֻמָּן, וּבְנוֹדָאֵי בָּא יְבוּא גַם יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, וְתִסְפָּר אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִשִּׁיר וְתִרְנֵן (יְשַׁעֲיָה יב, א-ב): "אוֹדֶךָ ה' כִּי אֲנִפְתָּ בִּי יֵשׁב אִפְךָ וְתִנְחַח' מִנִּי", הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֲבִטַח וְלֹא אֶפְחַד, כִּי עֲזִי וְזִמְרַת י"ה ה' בְּיָהִי לִי לִישׁוּעָה"; אֲנִי מִבִּין וּמְרַגֵּשׁ מְאֹד מִכְּאוּבֵי לִבְךָ וּבְחִלְשׁוֹת דַּעְתְּךָ שֶׁיֵּשׁ לָךְ בְּכָלֵלִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת, אַךְ כִּנְגִיד זֶה תִּדַּע כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרַבְּנוּ ז"ל הַתְּפָאָר: "דוּפִיט אוֹיֵךְ מִיַּיִן כַּח, אִיךְ

האב ברייטע פלייצעס". אהובי, אחי היקר! ראוי לנו לשפח את כל העבר עלינו עד רגע זה, ולעשות התחלה חדשה לגמרי, ולהתחיל להכנס בעבודת השם יתברך.

א. להרגיל את עצמנו לרקוד בכל יום, ולשיר ולרנן ולשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, שזכינו להברא מזרע ישראל ובכל עת שיש לנו רק עת פנאי, ומפל שפן וכל שפן כשהבעל-דבר רוצה לעקם את הלב והדעת, אז צריך להיות רגיל ברקודים ולשיר ולנגן לעצמנו שירים ונגונים של שמחה.

ב. להרגיל את עצמנו לברח בכל פעם למקום מיוחד שאין שם בני-אדם, ונשב שם, ונספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עלינו בפרטי פרטיות, ונדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ממש, ונבקש הרבה ממנו יתברך, שנוזהר לצאת מגריעות מעשינו ומבלבול מחשבותינו ומרע מדותינו.

ג. להתחיל לעשות שעורים קבועים בסדרן, להיות רגיל מאוד מאוד באמירת משניות וגמרא ושלחן ערוך וזהר הקדוש ומדרשים, וכן להתמיד מאוד בספרי רבנו ז"ל, ללמד תורה ולומר עליה התפלה שהיא הצלחת הנפש גדולה מאוד מאוד, ומטהרת את הנשמה ומדבקתה ומקשרתה אליו יתברך, אשרי שיאחז בזה.

ד. נרבה בצדקה בכל יום, ונשתדל לילף לאסוף אצל אחרים, ועקר שלמות הצדקה הוא צדקה להצדיק בהדפסת ספריו הקדושים והתפשטות דעתו בעולם, אשר הוא קרוב הגאלה, ובפרטיות שזכנו השם יתברך בספרים חדשים, גלויים נפלאים בתורת רבנו ז"ל, וההכרח להדפיסם בשביל זכות הרבים, והם "שפת הנחל", והוא פרוש נפלא על כל הלקויטי-מוהר"ן, "תקוני-הברית" — ענינים נפלאים והנהגות ישראל למי שכבר נכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ועצות והתחזקות לשוב אליו יתברך. "מקור השמחה"

ד) תבטחו על כחי, יש לי כתפים רחבות.

— עננינים נפלאים ממעלת הששון והשמחה אשר זהו עקר קיום היהדות בגשמיות וברוחניות, ובזה תלויה כל הגאולה. "שער החמישים" — עננינים נוראים ונפלאים ממעלת התפלה וההתבודדות, אשר נמשך משער נו"ן, ועצות והתחזקות לזכות להנהגה קדושה זו, להיות רגיל בשיחה בינו לבין קונו, וגלויים נפלאים ממשיח צדקנו, ועוד הרבה ספרים וקונטרסים שאני אוהב באמצע.

למען השם, תראה להתפלל עלי בכל יום ויום, שאזכה להוציא מהכח אל הפעל הדפסת ספרים אלו, ולגמור יתר הספרים, ואזכה לבוא לארץ ישראל.

ההכרח לקצר, כי אני כותב זאת על הדרך.

הדורש שלומך...

א' תרא

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בראית השל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הפחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי כבר כמה פעמים, אך רב טרדוטי הרבים בעסק ההדפסה נטלו ממני כל הזמן. והנה הספר קריאת שמע שעל המטה כבר נגמר בסוף הקיץ, ותהלה לאל, נמכרו עד עכשו ערך של שמונה מאות, וכן "אשר בנחל", חלק א', נמכר הרבה בשבועות אלו, וכבר נמכר יותר מחמש מאות, כי תהלה לאל, הזמין לי השם יתברך בחורים תדשים שהולכים בכל הישיבות ובתי המדרשות, ומוכרים את זה, והספר "שמירת הזמן" הוא באמצע הדפוס, ויצא תהלה לאל, בתכלית ההדור והיפי, הן בכמות והן באיכות, והן הפריכה תהיה נאה מאד, בעזרתו יתברך.

חֲמַדַּת לְבָבִי! חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִיּוֹנֵי אַפָּנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת אִךְ וְרַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל יִחְלַשׁ לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְלִמְעַן הַשֵּׁם, אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל. וּבִפְרָטִיּוֹת אוֹדוֹת דְּרֹךְ הַלְמוּד, וְנִדְפָס עֲכָשׁוּ קוֹנְטֵרַס נִפְלָא בְּשֵׁם "סֵדֵר דְּרֹךְ הַלְמוּד", וְשֵׁם מְדַבֵּר בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָה, תְּהִלָּה לְאֵל, אוֹדוֹת עֲצָם מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלִלְמַד עַל־פִּי דְרַכּוֹ שְׁגָלָה. רֵאָה גַם רֵאָה מָה עֶבֶר עָלֶיךָ בְּשָׁנִים אֵלּוּ, וְלוּלָא תוֹרַתְךָ שֶׁעָשׂוּעִי, אִזְּ הָיִיתָ אוֹבֵד, חַס וְשְׁלוֹם, כִּידוּעַ לָךְ, וְתִהְיֶה לְאֵל, זְכִיַּת לְסִיַּם בְּשָׁנִים אֵלּוּ ש"ס וְרַב שְׁלֶחַן עָרוּף, וְסִימַת פֶּמָה וְכִמָּה פְּעָמִים שֶׁשָּׂה סֵדְרֵי מִשְׁנָה, וְאַתָּה בְּאַמַּת יוֹדַע, פִּי לוּלָא עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, לֹא הָיִיתָ זּוֹכָה לְכָל זֶה; וְעַל־כֵּן רֵאָה גַם רֵאָה לְחוּס עַל נִפְשֶׁךָ עַל־כָּל־פָּנִים מֵהַיּוֹם, לֹא לְבַלְבַּל אֶת עֲצָמְךָ מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְתָמִיד רַק תִּחַשֵּׁב מֵעֲצָמְךָ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ עִם הַגְּלוּי הַנִּפְלָא שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (יִחְזָקָא לֵג, כד): "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם", שְׁכָל הַצְּלַחְתּוֹ הָיְתָה רַק עַל־יַדֵּי שְׁהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה — הֵן הַקְּרוּבִים וְהֵן הַרְחוּקִים, אֲשֶׁר זֶהוּ הַצּוּרִי שְׁצוּהָ אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "לָךְ־לָךְ" — גִּי צוּ דִיר [לָךְ לְעֲצָמְךָ], תָּמִיד יִחַשֵּׁב מֵעֲצָמוֹ וְלֹא יִתְבַלְבַּל מֵאַחֲרִים, "מֵאַרְצֶךָ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ", וְדִיקָא עַל־יַדֵּי־זֶה תִּזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל הָאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא גְלוּי נַעַם עֲרֻבוֹת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְאַמַּת עִם עֲצָה זֹו יְכוֹל לְעֶבֶר כָּל יָמֵי חַיָּו בְּנַעַם וּבְחִיּוֹת אַמַּת, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּעַם עִם מַחֲיִן חֲדָשִׁים, כִּי רַב הַנְּפִילוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּבִפְרָטִיּוֹת עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, הוּא רַק עַל־יַדֵּי שְׁמִסְתַּכְלִים עַל אַחֲרִים, פְּעַם נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא יוֹתֵר טוֹב מִחֲבֵרוֹ, וּפְעַם נִדְמָה לוֹ שֶׁחֲבֵרָיו יוֹתֵר טוֹבִים מִמֶּנּוּ, וְדַבֵּר זֶה עוֹקֵר אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד (עֵינִי לְקוּיִטֵּי־הַלְכוֹת, פֶּסֶת, הַלְכָה ט'), וּמִדְּרַגַּת הַתָּם הָיְתָה, שְׁלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, וְעַל־יַדֵּי־זֶה דִיקָא זְכָה לְהַגִּיעַ לְמִדְּרַגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, וְהָיָה רְגִיל לומר: "דָּאֵס אִיז מִיִּין זַאךְ אוֹן דָּאֵס אִיז יַעֲנַעְמַס" [זֶה עֲנִינִי וְזֶה עֲנִינּוֹ שֶׁל הַהוּא]; אֲשֶׁרֵי הַמְּרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח. וּבִפְרָטִיּוֹת בְּחוֹר בִּישִׁיבָה, שְׁשֵׁם עַל־פִּי־רַב כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהִיּוֹת כִּחֲבָרָיו, וּמְבַלְבַּל עֲצָמוֹ תָּמִיד מֵאַחֲרִים, דִיקָא שֵׁם הוּא הַכֶּרֶחַ

אָשֶׁר א' תרב בַּנְחֵל רנא

גְּדוּל לִילָךְ עִם הַגְּלוּי הַזֶּה — לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחֲרֵים, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי אַחֲרֵים כָּלֵל. וּמוּכָא בְּלִקוּטֵי־מִוְהַר־ן (חֵלֵק א', סִימָן סו), שֶׁעָקַר שְׂלָמוֹת הָאֲמֶת הוּא, כְּשֶׁאִינוּ נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת כָּלֵל, שְׂיֵאֱחָזוּ מִמֶּנּוּ וַיִּפְּאָרוּ אוֹתוֹ, עָקַר בְּנִנְתּוֹ בְּעִבּוּדְתּוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא רַק לְזִכּוֹת לְהַתְּדַבֵּק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא יוֹתֵר.

אָהוּבִי, אָחִי! תִּאֲמִין לִי, שְׂבֻכָל יוֹם וַיּוֹם יֵשׁ בְּלִבּוֹלִים חֲדָשִׁים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַפְנִים שׁוֹנִים, וְכָל עִבּוּדְתֵנוּ עַל־פִּי דְרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְחַתֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ גַּם מַעֲצָם הַבְּלִבּוֹלִים, וְלְזִכּוֹת לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

אָהוּבִי, אָחִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִמְשֹׁךְ אֶת עֲצֻמָּךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִפְרַשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל שִׂיחַתְךָ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוּל עַל דְּבַר זֶה מְאֹד, וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל בְּרִקּוּדִים אֲפִלוּ בִּינְךָ לְבֵין עֲצֻמָּךְ, וְתִבְרַח מִחִבּוּרוֹת בַּחֲוָרִים הַמְּדַבְּרִים דְּבָרִים בְּטָלִים, כִּי לֹא בְּאֵלֶּה חִפְץ רַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם רַק עִם תְּמִימִים, וְתֵאִיר בָּהֶם הַדַּעַת הָאֲמֶת, לְלַמֵּד הַרְבֵּה עַל־פִּי דַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכִתִּיבָהּ, לְכַתֵּב חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיָּתָא, שֶׁהוּא תַקּוּן גְּדוּל לְנִשְׁמָה, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ, כִּי אֲנִי כּוֹתֵב זֹאת עַל הַדְּרָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי אֶת הַנַּעֲשָׂה שָׁם בִּישִׁיבָה בְּפֶרֶט, וּבֵין אֲנִישֵׁי שְׁלוּמֵנוּ בְּכָלֵל.

א' תרב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לַחֲזֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר
אֵין בְּלִעְדֵי וּתְבָרֵךְ כָּלֵל, וְצָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּתוֹךְ חַיֵּינוּ, וְלַחֲיוֹת רַק עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִידַע שְׂאִין לָנוּ רַק
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְלִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ כְּלוּם, וּכְשֶׁתִּתְבָּרַר
לְאָדָם יְדִיעָה זֹה, אֲזַי הַחַיִּים שְׁלוֹ חַיִּים אַחֲרִים, וּבְפִרְט בְּעֵתִים הַלְלוּ
אֲשֶׁר הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת מְלֵאִים בְּכָל הָאָרֶץ, אָנוּ צָרִיכִים
לְהִתְחַזֵּק בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עַז בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

מֵה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הִיא סֵם חַיִּים, שֶׁהִיא
הַשְּׂכִינָה, וְתִכְפֹּף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עָלָיו נֶאֱמַר
(ישעיהו ו, י): "וְנֹשֵׁב וְרָפָא לוֹ", מֵאֵינוֹן מִיְּנֵי מְרַעֵין בִּישׁוּן וּמְחִיָּה לִיהָ
מִמִּיתָה דְעֵנִיּוֹתָא, כִּי בְּאַמַּת לִית עֵנִיּוֹתָא כְּעֵנִיּוֹתָא דְאוּרִיּוֹתָא, דְמֵאֵן
דְלָא אֵית בֵּיה אורִיּוֹתָא אִיתְקַרִי מֵת, אֶסְנֹתָא דִילִיָּה מֵה הִיא לְהֵהוּא
עֲלָמָא — אורִיּוֹתָא! וְאִיתְמַר בֵּיה" (משלי ג, יח): "עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ" (מקוּנֵי זֵהר, מִקוּן כב); כִּי עֵקֶר הַסֵּם חַיִּים לְהֵאָדָם הִיא
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, שׁוֹרָה אֶצְלוֹ הַשְּׂכִינָה,
שֶׁהִיא הַאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֲזַי נִצַּל מִכָּל מִיְּנֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת
אֲכַזְרִיּוֹת; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וְהַתּוֹרָה
נוֹתַנָּת כַּח לְהֵאָדָם לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ הָרַע (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א, סִימָן
א'); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
בְּרֵאתִי יִצְרָה הָרַע, בְּרֵאתִי תּוֹרָה תְּבַלִּין כְּנִגְדָּה; וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּבַלִּין

ה) וְשֶׁב וְרָפָא לוֹ מֵאֵלוֹ סוּגֵי מְאוּרְעוֹת רָעִים, וּמְחִיָּה אוֹתוֹ מִמִּיתַת עֵנִיּוֹת. כִּי בְּאַמַּת אֵין
עֵנִיּוֹת כְּעֵנִיּוֹת שֶׁל תּוֹרָה, שְׂמִי שְׂאִין בּוֹ תּוֹרָה נִקְרָא מֵת, הַרְפִּיאָה שְׁלוֹ מֵה הִיא לְעוֹלָם
הַבָּא? הַתּוֹרָה, וְנֶאֱמַר בּוֹ.

נִגְדַּד הַיֵּצֵר הַרַע הוּא רַק הַתּוֹרָה, וְהַיֵּצֵר הַרַע הוּא מִינּוֹת וּכְפִירוֹת, שְׁמִכְנִים בְּאָדָם קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן זֶה בָּא מִחֻמַּת שְׂאִינוֹ לִוְמַד תּוֹרָה, וּכְשֶׁאָדָם לִוְמַד, אֲזִי נִזְדַּבְּרָה לְגַמְרִי; וְעַל־כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, יְדִידֵי הַיֵּקָר, לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, וְאֲזִי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵן טוֹב סֵלָה נְגִיעֵנוּ וְיִרְדָּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיֵּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹכַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיֵּקָר, בְּזֶה שְׂאֵתָה מְבַלְבֵּל אֶת עֵצְמָךְ וְכוּ', שֶׁהַתְּאֻוֹת מְטַרְדוֹת אוֹתָךְ וְכוּ', רְאוּי לָךְ לְעִין בְּשִׂיחוֹתֵינוּ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ (שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן נא), שֶׁבְּאִמַּת אֵין נִמְצָא שׁוֹם תְּאֻוָּה כָּלֵל, כִּי אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה הֵיא הַכֶּרֶח לְקִיּוֹם הַגּוֹף, וְגַם בְּנִים מְכַרְחִים לְהוֹלִיד, וְאִם־כֵּן אֵין שׁוֹם תְּאֻוָּה כָּלֵל, רַק צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג בָּהֶם בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן מָה אֵתָה מְבַלְבֵּל אֶת עֵצְמָךְ מִתְּאֻוֹת אֲכִילָה וְכוּ', וְאֵתָה נִכְנָס בְּשִׂטְיוֹת וּחְמֵרוֹת יִתְרוֹת, אֵתָה צְרִיךְ רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְכַל שְׂפָן רַק לְהִסְתַּפֵּל עַל רוּחְנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת זֶה הַדְּבָר, וְעַל־יְדִי־זֶה מִמִּילָא תִּנְצֵל מְכַל מִינֵי תְּאֻוֹת רְעוֹת שְׂפֵעוֹלָם; כִּי אָדָם צְרִיךְ לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְכַל דְּבָר, וְלְהַחְדִּיר בְּדַעְתּוֹ רַק אִמַּתָּה מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדִי־זֶה יִצְלִיחַ בְּכָל דְּבָר, וְתִכְףּ וּמִיד כְּשֶׁעוֹקֵר אֶת עֵצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי מִתְּגַבְּרִים עָלָיו

כָּל הַתְּאוּוֹת; כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׁדָּבֹק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ כָּל הַתְּאוּוֹת, וְאִין לוֹ שׁוֹם תְּאוּוֹת כָּלֵל, וְעַקֵּר הַתְּאוּוֹת בְּאוֹת רַק מִחֲמַת שֶׁהוּא נֶעְקֵר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן תַּחֲדִיר בְּעֶצְמָךְ רַק אֶת אֵמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא אַל תַּחֲשַׁב שֶׁזֶה דְּבַר פְּשׁוּט, אֲלֵא זֶה עַקֵּר גָּדוֹל לַחֲשַׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּכָל רִגְעַ וְרִגְעַ שְׁחוּשֵׁבִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ אוֹ מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מְקִימִים מְצוֹת עֲשֵׂה, וְעַל-כֵּן שָׁמַר אֶת עֶצְמְךָ מִלְּחֲשַׁב דְּבָרִים אַחֲרִים, וְאֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֶצְמְךָ מְדַבְּרִים אַחֲרִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁלֵא תְדַבֵּר דְּבוּרִים אַחֲרִים — רַק אִמּוֹנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִתְבַטְּלוּ מִמְּךָ כָּל הַתְּאוּוֹת, הֵן תְּאוּוֹת נְאוּף שְׁמִתְאַחֲזוֹת בְּאָדָם רַק כְּשֵׁאִין בּוֹ אִמּוֹנָה, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֵמֶתִי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא עוֹמֵד עָלָיו וּמְסַתְּפֵל עָלָיו, יִזְהַר מְאֹד לְהִתְנַהֵג בְּקִדּוּשָׁה, וּכְמוֹ-כֵן תְּאוּוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה כְּשֵׁאֲדָם מְדַבֵּק אֶת עֶצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזּוֹ לֹא שִׁיף בְּכָלֵל שׁוֹם תְּאוּוֹת, אֲלֵא אוֹכֵל כְּדִי שִׁיְהִי לוֹ כַח לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹ שְׁאוּכֵל אֱלֻקוֹת וּמִיחַד יְחוּדִים בְּעַת אֲכִילָה. וּכְמוֹ-כֵן מֵה שִׁיף תְּאוּוֹת מְמוֹן, מִי שְׁדָּבֹק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִינוֹ צְרִיף שׁוֹם דְּבַר, אֲלֵא מַחֲלֵק כָּל מֵה שִׁישׁ לוֹ לְעַנְיִים; יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוּזָכָה לְזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְלַמֵּד מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר בַּחַיִּים, כִּי בְּלִי סְבָלָנוֹת אֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, כִּי עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים כְּאִלוֹ אֲשֶׁר לוֹאֵל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁמִּלְמַד אוֹתָנוּ סְבָלָנוֹת, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל, וְאִז תִּרְאֶה עוֹלָמְךָ בְּחַיִּיד.

רְאוּי לְךָ לְלַמֵּד עַכְשָׁו אֶת הַמְּאָמֵר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנָה, וְלוֹמֵר עָלָיו הַתְּפִלָּה, שֶׁשֵּׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מֵאֲמוּנָה שְׂמִיָּאָה לְאָדָם סְבָלָנוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה אָף פֶּעַם לֹא יִפֹּל בְּרַעְתּוֹ.

נָא וְנָא חֲזַק וְאִמְץ מְאֹד מְאֹד לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּתֵּן לְרָשָׁעִים שְׁיִנְתְּקוּ אוֹתְךָ מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי מֵהֵם יְכוּלִים לְמַכּוֹר לְךָ וְכוּ' וְכוּ' נֶגֶד רַבְּנוּ ז"ל, הֵלֵא אָפֶס וְכִלּוּם, וְלִדְעָתִי לֹא הָיוּ צְרִיכִים אֶפְלוּ לְדַבֵּר מְזֵה, אִךְ הַנְּסִיוֹנוֹת בְּעֵתֵים הַלְלוּ כִּלְכָף קָשִׁים שְׂבָאִים בּוֹרִים וְרִיקִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִבְטָלִים אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (עֲפָרָא לְפּוֹמֵייהוּ), וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר מְזֵה וְלַחֲזֹר עַל זֶה תָּמִיד, וְכִבֵּר אָמֵר פֶּעַם רַבְּנוּ ז"ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תרנח), אֲשֶׁר עוֹפּוֹת יַחְלְקוּ עֲלֶיךָ (עֵינָן בְּהַסְפּוֹר שֶׁסִּפֵּר רַבְּנוּ ז"ל מֵה שְׂאֵמֵר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, עַל אֶחָד שְׂבָא אֵלָיו, שְׁעוֹפּוֹת יַחְלְקוּ עֲלֶיךָ, עֵינָן שֵׁם); וּבִבְאֻמַּת הַיּוֹם יֵשׁ עוֹפּוֹת טְמֵאִים הַמִּפְטָפְטִים נֶגֶד רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּחֲזִיק מֵעַמֵּד וְאֵינּוּ נִמְשָׁךְ אַחֵר דְּבוּרֵיהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרה.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּרְא ה'תְּשֻׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אודות השלום-בית שלך וכו', וכו', לדעתי אתה מקפיד ביותר על אשתך, ואתה מכניס אימה יתרה בתוך ביתך (עין גטין ו:), שנה הורס לך את כל השלום-בית, אני לא מבין אותך למה לא תתישב פעם ולתמיד, כי עוד מעט אתה יוצא מזה העולם, ולא יהיה לך שום דבר, כי מְכַרְחִים למוות, ועל-כן בשביל זמן קצר פדאי לך לעשות מריבות ומחלוקת בביתך, ולמרר את חיי אשתך וכו' וכו'! אדרבה תשבח אותה. רבנו ז"ל אמר (עין לקוטי-מורה"ן, סימן רב): האשה אוהבת כשמגביהים אותה ונותנים לה כבוד וכו', ועל-כן מה אתך, למה אתה צריך כל-כך לדקדק על כל דבר קטן, נשפרה כוס וכו', אומרים "מזל טוב, יולד לנו בן זכר" וכו', ולא כמו שאתה עשית מחלוקת עצומה, עד שעל-ידי כוס כמעט שאתה מתגרש וכו', ואני לא מבין אותך כלל, מי למד אותך את הלמודים האלו? ועל-כן בלך מדרך זו, רק תעשה כל מיני פעולות שבעולם מהיום והלאה להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, כי 'אשה בעלה משמחה' (ראש השנה ו:), ותכבד ותיגור מאד מאד את אשתך כרצונו של רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימנים רסג, רסד), ותתן לה כבוד גדול, ועל-ידי-זה יהיה לך בית חם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

מכתביך קבלתי כבר כמה פעמים, ומרב טרדותי בעוונותי הרבים, לא היה הפנאי להשיבך, תהלה לאל, הייתי אתמול בלילה

עם הרבה מאנשי שלומנו במונסי, שזכינו שנפתח שם בית-מדֻרָשׁ חדש על שם רבנו ז"ל "מי אמר ועשה", רבים רחמיו יתברך, שטוב גמלנו, ובענייתנו עזר לנו והאיר לנו בַּחֲשֻׁכוֹתֵנוּ, וְזָכִינוּ לְאַרְבַּע אמות תדשות, שבו יהיו מדברים מעוזו נפלאותיו, מאור האורות, שזכינו שנתגלה אלינו בדורותינו אלה; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ושם נפשונו בחיים, ולא נתן למוט רגלינו.

אהובי, אחי, ידעתי ואני מרגיש צערך הקשה שעובר עליך מבית ומבחוץ, אבל כנגד זה תדע, מאחר שאתה נרדף כל-כֶּף, אתה יכול יותר לברח אליו יתברך מכל העולם, פי על-פירוב העולם מטעים את עצמם, וכל אחד חושב שיש איזה עזר מבלעדיו יתברך, חס ושלום, ונדמה לו שזה יכול לעזר לו או זה, אצל זה מנחת ישועתי או אצל זה, ועל-כן עובר עליהם מה שעובר, ומזה יוצאת כל המחלקת שיש בעולם, פי נדמה לו כאלו חברו לקח דבר השקד לו, או אם לא חברו, הנה הוא מתגדל יותר, וכדומה פתויים, שהבעל-דבר מסבב על כל אחד ואחד בכל יום ויום מחדש, אבל תכף-ומיד כשאדם זוכה לבא לידי הכרה מחלטת, פי "שוא תשועת אדם" (תהלים ס, יג), ו"ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם" (שם קיח), אדם כזה נושע באמת.

חַמְדַּת לְכָבִי! כְּשֶׁרַק זֹכִים לְמַעַט מַעַט יָשׁוּב הַדְּעַת, רוֹאִים שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת הַמְּסִתִּירִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עַצֵּם עַצְמִיּוֹת חִיּוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ עַצְמוֹ בְּלְבוּשִׁים אֵלוֹ אֲשֶׁר לְמִרְאֵה עֵינָיו, וְעַל-כֵּן (תהלים קלט, ז): "אָנָּה אֵלֶךְ מְרוֹיַחֵךְ וְאָנָּה מִפְּנִיךָ אֲבָרַח, אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שָׁם אֲתָהּ, וְאַצִּיעָהּ שְׂאוֹל הַגֵּב".

חַמְדַּת לְכָבִי! בְּרַח לָךְ עֲכָשׁוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ מִחֻדָּשׁ אֵת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תִּחְשַׁב שְׂכָבֵךְ סִפְרָתְךָ לְפָנָיו אֵת כָּל לְבָבְךָ, רַק מִחֻדָּשׁ כְּאֵלוֹ עוֹד לֹא דִבְרַת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם פֶּעַם, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת שִׁיחַתְךָ וְתַפְלַתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ

שְׁמַרְעִישָׁה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, הֵייתָ עוֹסֵק בְּזֶה בְּקִבְעוֹת, וְצָרִיף שְׁתַּחֲקֵק בְּלִבְךָ וּבְדַעְתְּךָ, כִּי יִשׁוּעָתְךָ מִנַּחַת רַק אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דָּבָר וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה הַמַּחְלִישָׁה דַּעְתְּךָ וּמַצְעֵרֶת אוֹתְךָ וְדוֹקְרֶתךָ בְּחֶרֶב פִּיָּה, כִּי הַכֹּל הֶכֵּל רוּחַ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוּא אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאֲצִלְךָ מִמָּשׁ, וְרַבְנוּ ז"ל מְרַעִישׁ עוֹלָמוֹת בְּעִבּוּרְךָ שְׁתוֹשֵׁעַ בְּמַהֲרָה, וְתִמְצָא אֶת בֵּית זוּגָךְ, אִךְ מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ דָּבָר אֶחָד — שְׁתִּדְבֹר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפָּר לְפָנָיו בְּכֹל פֶּעַם אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְלֹא תִתֵּן דָּמִי לוֹ, כִּי מֵאֲבָנֵי הַתְּפִלָּה הוּא בּוֹנֵה בְּנִינִים נִפְלְאִים בְּעִבּוּרָנוּ (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצג), וְכַד חֵם גְּבִי'ה' יִתְהַפֵּף (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), וְכִשְׂיִשְׁלֵם בְּנִין הַקְּדוּשָׁה שְׁבִנָּה בְּעִבּוּרְךָ, אִז תֵּרַד אֵלֶיךָ כָּל הַיְשׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת. הַעֲקָר חֶזֶק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, מְשׁוֹנָה פְּרִיילִיף, כִּי אִם אֵין הָאָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו, אֲלֹא פֶּעַם אַחַת, רְאוּי לוֹ לְשִׁמַּח וְלִרְקַד כָּל יְמָיו, שְׂזִכָּה לְדַבֵּר עִם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶּעַם אַחַת בְּחַיָּיו, וְלִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׂרַבְנוּ ז"ל מְזַכֵּה אוֹתָנוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וּמִסְפָּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח וְלִרְקַד עַל דָּבָר, וְזִכּוֹת זוֹ גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

וְאָמַר רַבְנוּ ז"ל, שְׂאֵם הָיוּ מְנִיחִים מֵת בְּזֶה הָעוֹלָם, הִזָּה מִתְפַּלֵּל בְּאִפֵּן אַחַר לְגַמְרֵי, כִּי מֵת שֶׁהוּא כְּבָר פָּשַׁט אֶת גּוּפוֹ הַגְּשָׁמִי, וְהוּא רַק רוּחָנִי, הוּא כְּבָר רוּאָה מַה שְּׁנַעֲשֶׂה מִכָּל תְּפִלָּה וְשִׁיחָה, שְׂזוֹכָה לְהַתְּפַלֵּל וְלִשְׁיַח בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲכַל אִז כְּבָר מְאַחֵר, כִּי לֹא הַמֵּתִים יִהְלָלוּ י"ה.

וְעַל-כֵּן, חֻמְדַּת לְבָבִי, עֲשֵׂה מַה שְּׁתַּעֲשֶׂה, לַעֲשׂוֹת מְרַגַע זֶה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתַעֲבִיר הַכֹּל מִדַּעְתְּךָ, כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עַד עַכְשָׁו, וְתִשְׁכַּח הַכֹּל מִזְכְּרוֹן דַּעְתְּךָ, וְתִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּקִטָּן שְׂנוּלָד, וְכֵן בְּכֹל פֶּעַם, כִּי עֲנִין הַהַתְּחַדְּשׁוֹת שְׁגָלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל, הוּא הַתְּגַלּוֹת חֲדָשָׁה, שְׁעוֹד לֹא נִתְגַּלְתָּה עַד עַכְשָׁו, רַק מְשִׁיחַ יְגַלֶּה אֶת זֶה בְּשִׁלְמוֹת, כַּמּוֹבָא הַרְבֵּה מְזִה בְּלְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת (מִילָה, הַלְכָה ד'), עַל-פִּי לְקוּשֵׁי-

אֲשֶׁר א' תרז בְּנַחַל רנט

מוֹהַר"ן (חלק ב', סימן סא), עִינְ שָׁם, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת רְבוֹת. וּמוֹכָא
מֵעֲנִינִים אֵלוֹ בְּאֲרִיכוֹת נִפְלְאָה, תִּהְלֶה לְאֵל, בְּסִפְר "שְׁמִירַת הַזְּמַן",
שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ בְּאֲמֻצֵּעַ הַדְּפוּס.

חֲמֻדַּת לְכַבִּי! תִּתְפַּלֵּל בְּעֵדֵי שְׂאֲזֹכָה לְהוֹצִיא מֵהַפֶּתַח אֶל הַפַּעַל
הַדְּפֻסֶת סִפְר זֶה, וְיִתֵּר הַסְּפָרִים שְׁמוּכָנִים כְּכֹר לְדְפוּס.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

וּמִבְקֵשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שְׂאֵל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, בְּאֵ יִבֵּא
גַּם יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, וְתוֹזֵכָה לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, רַק חֲזוּק וְאֲמִץ מְאֹד
מְאֹד, לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלִרְקֹד בְּכֹל יוֹם אֲפִלוּ בֵּינְךָ לְבִין עֲצָמְךָ...

וְאוֹדוֹת הַקּוֹיִנְטֵרס "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שְׂאֵתָה מְדַפִּיס, הַטּוֹב בְּעֵינַיִךְ
עֲשֵׂה, וְתֵאִיר אֶת הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְהַכֹּל יִתְקַרְבוּ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, נוֹכַל גַּם פֶּה לְמַכּוֹר מִזֶּה הַרְבֵּה,
וְהַכֶּסֶף תִּקְחוּ לְשֵׁלֶם הַחַוֵּב שְׁלָכֶם.

א' תרז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּרָא הִתְשַׁל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֲרָךְ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר, כָּל עֲבוֹדָתְךָ צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק אִיךָ
לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵתָה צְרִיךָ לְלַכֵּת בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ
הַכִּי גְדוּלָה לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל יוֹמָם וְלַיְלָה, הֵן בַּיּוֹם וְהֵן
בַּלַּיְלָה, מְתִי שְׂאֵתָה רַק מוֹצֵא יְהוּדִים, אֵתָה צְרִיךָ לְצַאֵת לְהַפְיִץ,
וּכְמוֹ-כֵן אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה כָּל הַשָּׁנִים, וְאֲנִי מְעוֹרֵר מְאֹד אֶת

הבחורים והאברכים שגם-בן ילכו להפיץ, כי כל זמן שאני אחיה
אני אדפיס את ה"לקוטי-מוהר"ן", כי אני רואה שהסמ"ך-מ"ם
שונא מאד מאד את רבנו ז"ל, ועושה כל מיני פעולות שבעולם
להעלים ולהסתיר את רבנו ז"ל מבית ומבחוץ וכו', ואני לא
אתן את זה בשום פנים ואופן, כל זמן שאני אחיה אני אמלא את
כל העולם בלו עם ספרי רבנו ז"ל, ועל-בן ראה לעזר לי בכל מה
שאתה רק יכול, והקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להמשיך להפיץ, ואז
טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות בנגד שהולך להיות בר מצנה וכו', ראה לקנות שני זוגות
תפלין של רש"י ושל רבנו תם, כי זה היה רצונו של רבנו ז"ל,
שתכף-ומיד בשמתחילים להניח תפלין, אמר בפרוש שצריכים
להניח את שניהם רש"י ורבנו תם.

אודות שאתה שואל על סופר שהוא איטר יד, האם ראוי לקחת
ממנו תפלין, הרי זה הלכה מפרשת בשלחן ערוך (ארח חיים, הלכות
תפלין, סימן לב, סעיף ה'), ואיטר יד שמאל דידיה הוי ימין, עין שם;
ועל-בן אין שום ספקות בדבר הזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך לשמח מאד מאד שאתה

זוכה להכניס את בנך לעל המצוות, וראוי לך לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם הזה שעשה לך הקדוש-ברוך-הוא, ותבקש הרבה ממנו שתברך שיזכה להתקרב אל דרך רבנו ז"ל, כי כל זמן שהבחור צעיר מאד הוא קולט מאד מאד את אור רבנו ז"ל.

רק חזק ואמץ, שגם אתה תתקרב יותר ויותר אל רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה. מה אמר לך, העקר לברח מוכוחים. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימנים: פ', פא), שבגני-אדם יש להם כח למנע מהקדשה יותר מהיצר הרע, ובפרט אלו המתנגדים, הם גרועים... (עין בלקושי-הלכות, נזיקין, הלכה ד', אות כח, מה שכתב עליהם); ועל-כן מה ולמה לך להתגרות עמם, צריכים לברח מהם בתכלית הרחוק, ולא להכנס בשום דין ודברים, ורק להשיב: "בסדר, דו ביסט גירעכט" [בסדר, אתה צודק]. ויותר מזה אין לי שום מגע ומשא עמו, ומכל שכן לבלות הזמן היקר שיש לנו, ויכולים לחטף בו טוב אמתי ונצחי.

חמדת לבבי! בכל פעם כשתשמע התנגדות, תרקד ותשמח ביותר על נעם חלקנו, שעל-כל-פנים איך שאנו נראים כמו שאנו, נצלנו מלהיות מתנגדים על אור האורות, תקנות כל בית ישראל, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, אשרינו און פארט אשרינו. וצריך שתדע, שכל דבור שהאיש הישראלי מדבר, הוא

כלים והיכולות לקבל בהם הארת האין סוף ברוך הוא, ועל-פני חבל על הדבורים, יותר טוב לדבר רק מדברי אמונה ויראת שמים ותורה ותפלה, ויהיה אף שיהיה להתבודדות אין צריכים מח טוב, רק "פתח פיה ויאירו דבריו", לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לבך ודעתך, והעצה היעוצה להתנגדות היא, כי פרעה אמר (שמות א, י): "הבה נתחכמה לו פן ירבה", אבל רוח הקדש צונחת: בן ירבה וכן יפרץ, ודו"ק; כי עקר עסקנו צריך להיות רק הדפסה, להדפיס ספרים חדשים למכירה, והעקר להפיצם על פני תבל, ואסור להסתכל בענינים אלו אפלו על אנשי שלומנו המונעים, כי הבעל-דבר יש לו הרבה שליחים וכו', וצריכים לעסוק בהדפסת הספרים ובהפצתם במסירות נפש ממש, בלי שום חכמות כלל, ובזה יתגדל ויתרבה כבוד הצדיק האמת בעולם, ותתגלה מלכות שמים.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

טוב מאד הדבר שכתבת, שאמה לומד בצוותא עם הבחורים בכל שבת-קדש שעור בלקוטי-מוהר"ן הקדוש והנורא — אשרינו ואשריך.

א' תרי.

בעזרת השם יתברך יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בגדה, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע

לְנַפְשֶׁךָ, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מֵהֵם, כִּי הֵם אוֹרִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה,
אֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה בְּבִיאַת יְנוּ"ן.

חֲמַדַּת לְכַבֵּי הָעֵקֶר וְהַיְסוּד בְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל לְשַׁפַּח בְּכֹל
פַּעַם הָעֵבֶר, וְלַעֲשׂוֹת בְּכֹל רִגְעַת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְלִהְיוֹת בְּעֵינָיו
כְּקַטָּן שְׁנוּלָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַפְּגֵס בְּכֹל פַּעַם לְפָנָיו וּלְפָנֵים וְכוּ'.

ואודות הבלבולים שעוברים עליך, פן עובר על כל אחד ואחד,
ועקר שלמות האיש פשר והצדיק, שיכול להחזיק את עצמו, שקורין
"דער האלטן זיך", ולהפך את כל היגיון ואנחה לשמחה עצומה,
וכל העצבות והמרירות שעוברת על כל אחד ואחד, הוא רק מה
שמבלבל את עצמו מהעבר, אבל על-ידי ההתגלות החדשה הזו של
עתי"ק, והיא — להתחדש בכל פעם, ולא להסתפל על העבר כלל,
על-ידי-זה יכולים להיות תמיד איש פשר, ושום דבר לא ישבר
אותו, ולא ירחקו ממנו יתברך. וצריך שתדע, אהובי, אחי, כמו
שהתבודדות היא הנהגה פלילית לכל אנשי שלומנו, שהזהיר על זה
רבנו ז"ל מאד, כמו-כן שמחה ורקודין, ולשיר לעצמו נגונים של
שמחה ולרקד, היא הנהגה פלילית מרבנו ז"ל, שהזהיר על זה רבנו
ז"ל מאד, ועל-פן צריכים לקיים את שתייהן דיקא.

ודע כי "שמחה והתבודדות" הן שתי הבקיאיות שצריך כל אחד
שיהיו לו בדרך התשובה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), בקי בשוב
— הוא ענין השמחה והרקודין, לשמח ולרקד מאד מאד, יהיה
באיזה מצב שרק נמצא עכשו וכו', בקי ברצוא — הוא ענין
ההתבודדות, לבקש תמיד ממנו יתברך שימחל לו, ולא יתן דמי לו
וכו'; אשרי הזוכה לקיים את שתי הבקיאיות האלו, ואז ילך לבטח
דרכו כל ימי חייו, והם ילוו אותו עד היום האחרון והשעה
האחרונה — אשרי לו. וכמו שהתבודדות אתה עושה במקום מיוחד,
כמו-כן רקודים, נוסף על זאת שתזכה לרקד עם אנשי שלומנו
הקדושים, תשתדל לרקד גם בינך לבין עצמך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

א' תריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שָׁפַע בְּרָכָה שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יְשִׁיגוּ לְאֶהוֹבֵי, אַחֵי, יְדִידֵי, חֲבֵרֵי הַיָּקָר, שׁוֹתֵה בְּצִמָּא מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי זֶה פְּעַמִּים, וְלֹא הָיָה לִי פְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְרָךְ־וּמִיד פְּרָצוֹנְךָ.

אַחֵי הַיָּקָר, הָעֵקֶר וְהַיְסוּד שֶׁקִּבַּלְנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל הוּא שִׂמְחָה, לְהִתְחַזֵּק וּלְשִׂמַח נַפְשׁוֹ עִם מַה שְּׂיֻכַּל, כִּי עֵקֶר הַיְצִיאָה מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהֵם בְּעֶצְמָם הָעֶצְבוֹת וְהַיְלָלָה, הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׂמְחָה, בְּחִינַת (יִשְׁעִיה נה, יב): "כִּי בְשִׂמְחָה תֵּצְאוּ" וְגו', וְעַל יְדֵי יְכוּלִים לְכַנֵּס לְפָנִים הַקְּדוּשָׁה, בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ג): "הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נִגְלִיָּה וְנִשְׂמְחָה בְּךָ" וְגו', וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): "מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", וְלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֶצְבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ, וּמִלְּבַד אֲשֶׁר בְּרוּחָנִיּוֹת נַעֲשֶׂה קְלִקוּל גְּדוֹל לְנִשְׁמָתוֹ כְּשֶׁהוּא בְּעֶצְבוֹת, אֵךְ גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת כָּל הַחֲלָאִים הַבָּאִים עַל הָאָדָם, הַכֹּל בָּא רַק מִחֲמַת קְלִקוּל הַשִּׂמְחָה, וְגַם חֲכָמֵי הָרוּפְאִים גָּלוּ וְהֶאֱרִיכוּ, אֲשֶׁר כָּל הַמַּחְלוֹת בָּאוֹת מִחֲמַת מְרָה שְׁחוּרָה וְעֶצְבוֹת, וְהַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה גְּדוֹלָה, וְצָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה בְּכָל הַכּוֹחוֹת לְהִיּוֹת אֵךְ שִׂמַח תָּמִיד.

(ב) כִּי טָבַע הָאָדָם לְמִשְׁךָ עֲצָמוֹ לְמָרָה שְׁחוּרָה וְעֶצְבוֹת מִחֲמַת פְּגָעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן, וְכָל אָדָם מְלֵא יְסוּרִין עַל־פִּי־רֹב, כִּי הוּא פְּלוּל מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עֶפֶר כִּידוּעַ, וְהָעֵקֶר יֵשׁ בּוֹ יְסוּד הָעֶפֶר, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִמְשָׁכַת לְאָדָם עֲצָלוֹת וְעֶצְבוֹת (עַן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפט), עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהִכָּרִיחַ עֲצָמוֹ בְּכַח גְּדוֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְשִׂמַח אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְּׂיֻכַּל, אֲפִלוּ בְּמַלֵּי

דְּשֻׁטוֹתָא. עוֹד אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (שם, סימן קסט), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שְׁמִחָה יִשְׁמַר אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא תָבֹא לַפָּגַם הַבְּרִית, חַס וְשְׁלוֹם. וְר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן גָּלַהּ בַּפְּסוּק (דְּבָרִים ז, יב): "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן" וְגו', וּפְרַשׁ רַש"י אֵלּוּ מִצְוֹת שְׂאָדָם דָּשׁ בְּעַקְבוֹ, כִּי חֲזו"ל גָּלוּ לָנוּ (פְּתִיחַתָּא דְּמִדְרַשׁ אֶסְתֵּר רַבָּה), אֲשֶׁר אֵין "וְהָיָה" אֵלּא לְשׁוֹן שְׁמִחָה, וְהִנְרָאָה אֲשֶׁר מִצְוֹת הַשְּׁמִחָה בַּה' הִיא הִיא הַמְּצוּנָה שְׂאָדָם דָּשׁ בְּעַקְבוֹ, וְדָבַר זֶה קָל וְנֶקֶל בְּעֵינֵי הָאָדָם פִּידוּעַ, וְדָבָרֵי פִי חָכָם חֵן. וְעַקֵּר הַקְּלָלוֹת שֶׁבְּתוֹכָהֶן הֵן בָּאוֹת (דְּבָרִים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת הַיְיָ" בְּשְׁמִחָה". אֲשֶׁר בְּקְלָלוֹת אֵלּוּ נִכְלָלִים כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וְצִמְצוּמִים וְדִינִים קָשִׁים וְעֲנָשִׁים מְרִים, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עַל הָאָדָם, וְהַכֵּל מַחַמַּת שְׂאִינוּ מְחֻזָּק אֶת עֲצָמוֹ בְּנִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, לְשִׂמְחָה נִפְשׁוֹ בְּנִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, כִּי שְׁמִחָה וְאַמוּנָה תְלוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ (עֵין לְקוּיטֵי-הַלְכוּת, נְפִילַת אִפִּים, הַלְכָה ד'), כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אַמוּנָה שְׁלֵמָה בַּשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בּוֹדָאֵי רְאוּי לוֹ לְשִׂמְחָה תָּמִיד בַּהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הַדְּבָר אֵי אִפְשָׁר לְבָאָר בְּכֻתָּב, כִּי הוּא לְכָל אֶחָד כְּפּוֹם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלִבֵּיהּ, כִּי הוּא עַקֵּר נֵעֵם דְּבִקּוֹת הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזֻכִּינוּ שְׂבַחַר בְּנוֹ מִכָּל עַם וְרוּמָמְנוּ מִכָּל לְשׁוֹן, וְזֻכִּינוּ לְהִיּוֹת עִמּוֹ וְצֹאֵן נַחֲלָתוֹ, אֲשֶׁר הַשְּׁמִחָה בְּזֶה הִיא מְצוּנָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמט, ב): "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֲשׂוֹ" וְגו', וְכֵן לְשִׂמְחָה בְּשְׂמִחַת הַמְּצוּוֹת, בְּחִינַת (שָׁם יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מִשְׂמַחֵי לֵב", כִּי בּוֹדָאֵי אֵין שְׁמִחָה בְּעוֹלָם כְּשְׁמִחָה זֹו.

ג) וְדָבַר זֶה תְלוּי בְּשְׁלֵמוֹת הָאַמוּנָה, כִּי כָּל מַה שְׂזוּכָה לְבִרְרוֹ וְזִכּוּף הָאַמוּנָה, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין בַּלְעָדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֵׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִמֶּשׁ, בֵּן נִתְעוֹרַר לְבוֹ בְּדִבְקוֹת הַשְּׁמִחָה, כִּי זֶה תְלוּי בְּזֶה [וְעֵין בִּילְקוּט תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תַחַמַּג], "כִּי שְׂמַחְתָּנִי ה'" (שָׁם צב, ה) — מִי גָרַם לָנוּ לְבֹא לְיַדֵּי שְׁמִחָה זֹו? בְּשִׂכַר אַמוּנָה, שְׂהֶאֱמִינוּ אַבּוֹתֵינוּ וְדו"ק].

כִּי זֶה כָּל אָדָם יְכוֹל לְהִבִּין וּלְהַתְּבַוֵּן, שְׂבְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין שׁוּם שְׂמִחָה, כִּי מַה יִתְרוֹן לוֹ לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שְׂעִימַל תַּחַת הַשְּׂמֵשׁ (קִהְלַת

א, ג), וְיָמִינוּ כְּצֶלַע עוֹבֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים קמד, ד): "אָדָם לִהְבֵּל דְּמָה יָמִיו כְּצֶלַע עוֹבֵר", וּכְתִיב (שם קב, יב): "יָמֵי כְּצֶלַע נְטוּי וְאֲנִי כְּעֵשֶׂב אֵיבֵשׁ", וּכְתִיב (איוב יד, ב): "אָדָם יִלּוּד אִשָּׁה קָצֵר יָמִים וְשִׁבְעֵי רִגְזוֹ כְּצִיץ יֵצֵא וְיִמָּל וַיִּבְרַח כְּצֶלַע וְלֹא יַעֲמֹד", וּכְתִיב (דברי הימים א' כט, טו): "כִּי גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ, כְּצֶלַע יָמִינוּ עַל הָאָרֶץ", וּכְתִיב (קהלת ו, יב): "כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה טוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסֹּפֵר יָמֵי חַיֵּי הַבָּלוּ וַיַּעֲשֶׂם כְּצֶלַע" וְיָגוּ, וְאָמְרוּ בַּמִּדְרָשׁ (קהלת רבתי א, ג): כְּפִיזָה צֶלַע, אִם כְּצֶלַע שֶׁל כֶּתֶל יֵשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ, אִם כְּצֶלַע שֶׁל דֶּקֶל, יֵשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ וְכוּ', כְּהַדִּין עוֹפָא דְעֵבֶר וְטוּלְיָה עֵבֶר עֲמִיָּה, כְּצֶלֶן שֶׁל דְּבוּרִים שְׂאִין בּוֹ מִמֶּשׁ שֶׁל פְּלוּם, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת הַמְּחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אִין לְהֵם שׁוּם שְׂמַחָה כְּלָל, וְכָל יְמֵיהֶם הֵם מְלֵאִים עֲצָבוֹת וְיִגּוֹן וְאֲנָחָה, כִּי מֵאַחַר שְׂכּוֹפְרִים בְּתוֹרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּבְעֲשִׂית מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ וַיִּמְהִיכֵן יִקְבְּלוּ שְׂמַחָה אֲמִתִּית?! וְהַפְּרַת פְּנִיָּהֶם עֲנָתָה בָּם, שְׁעַל-פִּי-רַב הֵם מְלֵאִים עֲצָבוֹת, יִגּוֹן וְאֲנָחָה, וְאִין לְהֵם עִם מַה לְהַחֲיוֹת עֲצָמָם.

ד) אָבֵל אֲנַחְנוּ עֲמִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מְאֲמִינִים בְּנֵי מְאֲמִינִים בְּהַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ וּכְתוּרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וּבְמְצוּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, בּוֹדְאֵי אִין עוֹד שְׂמַחָה כְּזוֹ בְּעוֹלָם, כְּשֶׁאֲנִי זוֹכִים לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וּבוֹרְאֵנוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֲנִי קוֹנִים לְנוֹ חַיֵּי עוֹלָם לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצָחִים, עַל-יְדֵי חוּטֵי הַצִּיצִית שְׂקוּנִים אוֹתָם בְּעַד 'גְּדוּל' אָחָד, וְאֲנִי נְכַלְלִים עַל-יְדֵי-זֶה בְּאוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַיֵּשׁ עוֹד שְׂמַחָה כְּזוֹ?! וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲנִי מְעַלִּים אֶת הַשְּׂכִינָה אֶל שְׂרָשָׁה, וְאֲנִי זוֹכִים לְהִיּוֹת דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי בְּזֶה שְׂאֲנוּ שְׂמַחִים בְּעַת עֲשִׂית הַמְּצוּוֹת, בְּזֶה אֲנִי מְגַלִּים אֲחִדוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְאֲמִתּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר הוּא אָמַר וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְעֵינֵי בְּסִפּוֹר הַמִּדּוֹת (שְׂמַחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצָנָה בְּשְׂמַחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְּבוֹ שְׁלָם לְאַלְקִיו, וְצִיץ הָרַב לְעֵינֵי בְּהַפְּתוּב (בְּרוּכּוֹת ל:), בְּהָא דְאַבְיֵי הָהוּא יְתִיב קַמִּיָּה דְרַבָּה חֲזִיָּה דְהָהוּא קָא בְּדַח טוּבָא, אָמַר לִיָּה: "וְגִילּוֹ בְּרַעְדָּה" כְּתִיב, אָמַר לִיָּה: אֲנָא תְּפַלִּין מִנְחָנָא, רַבִּי יְרֵמְיָה הָהוּא יְתִיב קַמִּיָּה דְרַבִּי וִירָא חֲזִיָּה דְהָהוּא יְתִיב וְקָא בְּדַח טוּבָא, אָמַר לִיָּה: לֹא סָבַר לָהּ מַר "בְּכָל עֶצֶב

יְהִי מוֹתֵר" (משלי יד, כג), אָמַר לִיה: אָנָּה תִּפְלִין מִנַּחֲנָא'. וּפְרַשׁ שָׁם הַכּוֹתֵב, כִּי כָל הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים צָרִיךְ שְׂיֵהָא שְׂמַח בְּחֻלְקוֹ הַטּוֹב בְּמָה שְׂרוּדָף אַחַר הַשְּׂלֵמוֹת, וְלֹא יִקְרָא שְׁלֵם בְּתַכְלִית, עַד שְׂיִגִיעַ לְזֶה, רָצָה לֹמַר שְׂיִפְעַל כָּל פְּעֵלָה טוֹבָה בְּשִׁשׁוֹן וּבְשִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׂאָמַר הַמְשׁוֹרֵר (תהלים קיט, קיא): "נַחֲלֵתִי עֲדוּתִיךְ לְעוֹלָם, כִּי שִׁשׁוֹן לְבִי הִמָּה", הִינּוּ אֵימָתִי יְהִיו עֲדוּתִיךְ לִי בְּנַחֲלָה עוֹלָמִית? כְּאֲשֶׁר שִׁשׁוֹן לְבִי הִמָּה, הִינּוּ כְּשֶׁלְּבִי שֵׁשׁ וְשִׂמְחָה, וּמִתְעַלֵּם מְאֹד בְּקִיּוֹם מְצוּוֹתֶיךָ וְכוּ', וְאִף שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּמִלֵּי דַעְלָמָא הִיא פֶּעַל מְגִנָּה, אֵין כֵּן בְּמִי שְׂמֻקִּים מְצוּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, כִּי מַעֲלָה גְדוֹלָה תַּחֲשֵׁב לוֹ, כִּי הִיא שְׂמִיחָה נְפִשִׁית וְכוּ', עֵינֵן שָׁם.

ה) וּמָה שְׂיִשׁ לְדַקְדַּק בְּשִׁנֵּי הַמְּאָמְרִים הַנִּלְ:

א. לָמָּה כְּפָלָם, כִּי שְׂנִיָּהֶם מְדַבְּרִים מֵעַנְיָן אַחַד, שְׂיֵהִיו שְׂמִיחִים בְּשִׂמְחַת הַמְּצוּהָ? ב. מָה מוֹסִיף מְאָמַר הַשֵּׁנִי עַל הָרֵאשׁוֹן? ג. לָמָּה נִקְטוּ מְצוּת תִּפְלִין דִּיקָא, וְאֵין לֹמַר מְפָנִי שָׂרֵב הַיּוֹם הִלְכוּ עִם תִּפְלִין, הֲלֹא גַם בְּצִיצִית הִלְכוּ, וְכֵן יֵשׁ עוֹד מְצוּוֹת שֶׁהֵן תְּדִירוֹת? ה. בְּמִאָּמַר הָרֵאשׁוֹן, תַּזְנִיחַ דְּהִנֵּה קָא בְּדַח בְּמִאָּמַר שֵׁנִי תַּזְנִיחַ דְּהִנֵּה "יְתִיב" וְקָא בְּדַח? (תַּסַּר הַהֲמִשָּׁף וְחָבַל עַל דַּאֲבָדִין)

א' תריב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְרֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֵי, הַאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,

ו) אַבְנֵי הֵנָּה יוֹשֵׁב לְפָנֵי רַבָּה, רָאָהוּ שְׂשִׂמְחָה בְּיוֹתֵר (וְנִרְאָה כְּפוֹרֵק עַל), אָמַר לוֹ: "וַיְגִילוּ בְּרַעְדָּה" הָרִי כְּתוּב. אָמַר לוֹ: אֲנִי מְנִיחַ תִּפְלִין, וְשִׂמְחָתִי הִיא מִהַמְּצוּהָ. רַבִּי יְרֵמְיָהוּ יוֹשֵׁב לְפָנֵי רַבִּי זִירָא, רָאָהוּ שְׂשִׂמְחָה בְּיוֹתֵר, אָמַר לוֹ: הָרִי כְּתוּב: "בְּכָל עֶצֶב יְהִי מוֹתֵר", כִּינֵּן שֶׁהָאֲדָם עֶצֶב יֵשׁ בּוֹ יִתְרוֹן, כְּדִי שְׂלֹא יִשְׂמַח וְיִמְשָׁף אַחַר תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר לוֹ: אֲנִי מְנִיחַ תִּפְלִין, וְכִזּוּ שְׂמִיחָה שְׂבָאָה בְּגִלְלָה קִיּוֹם הַמְּצוּהָ אֵינָה טוֹרְדָת, כִּי אִם מְצוּהָ.

שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר הַחֲבָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹן לְשִׁמְעַ
הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה, בֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁנוֹזְכָה לְבִשָּׁר וּלְהַתְּבַשֵּׁר
בְּבִשׂוּרוֹת טוֹבוֹת, וְרֵאוי לָנוּ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמֵנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרִט, וְרַבְּנוּ ו'ל אָמֵר, שֶׁתּוֹדָה וְהוֹדָאָה
הוּא שֶׁעָשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), הֵינִי בְּזֵה
שֶׁתְּהִיָּה רְגִיל לְתַן לוֹ יִתְבָּרֵךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרִט, אֲזִ
תִּמְשָׁךְ עָלֶיךָ הָאֵרֶת עוֹלָם הֵבֵא, וְהִיא — לִידַע שֶׁכָּל מְאֻרְעוֹתָיו הֵם
לְטוֹבָתוֹ (עֵינִי שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן ד') — אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה; כִּי בְּאֵמֶת
(תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב ה' לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וְאִף שֶׁעוֹבֵר
לְפַעֲמִים מֵה שֶׁעוֹבֵר בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ', בְּוֹדָאֵי מִי שֵׁישׁ לוֹ
דַּעַת הָאֵמֶת, יוֹדַע כִּי הַכָּל לְטוֹבָה (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ),
וְרוֹאִים בְּגִי-אָדָם שֶׁמִּתְמַרְרִים חַיֵּיהֶם עַל לֹא דָבָר, אִף שֶׁבְּאֵמֶת עוֹבֵר
עֲלֵיהֶם מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל-כָּל-פָּנִים אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, כִּי כָּל הַנִּמְשָׁךְ
אֲחֵר הַצָּעֵר, הַצָּעֵר נִמְשָׁךְ אֵלָיו, וְחוֹזֵר חֲלִילָה, עַד שֵׁישׁ שֶׁמִּנְחִים
בְּשֵׂאוֹל הַעֲצָבוֹן וְהַמְרִירוֹת, וּמִבְּקָשִׁים נִפְשָׁם לְמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְרַבְּנוּ ו'ל שֶׁהוּא גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מְגַלָּה לָנוּ נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת
לְגַמְרִי, לְתַן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרִט, וּבְצָר לוֹ יִמְצָא
הַרְחַבּוֹת (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה), וְיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְמִצָּא
בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת וְכֵן אֲצַל אַחֲרִים, וְיִדִּין אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים
תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וְאֲזִ וְיִקָּא תַתְּחִיל לְחַיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם
(עֵינִי שָׁם, סִימָן רפ"ב).

חֲמֻדַּת לְכַבֵּי! אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתּוֹדַע מִרְבִּי
אֵמֶת בְּזֵה הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד
חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְאוֹדוֹת הַשְּׁעוּרִים קְבוּעִים שֶׁקִּבְּלָתָּ עַל עֲצָמְךָ, טוֹב וְיָפָה הַדָּבָר
הַזֶּה, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר מֵאֲתָנוּ, כִּי (אֲבוֹת, פָּרָק ו'): "בְּשַׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל
אָדָם אֵין מְלוּיָן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת
וּמְרַגְלִיּוֹת אֲלֵא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד"; וּבְפֶרֶט כְּשֶׁלּוֹמְדִים

אֲשֶׁר א' תריב בַּנְחַל רסט

בְּהַרְף הַנִּפְלְאָה שֶׁהוֹרְנוּ רַבְנוּ ו"ל (עין שיחות ה"ר"ן, סימן עו; וּבְקוּנְטָרָס סֵדֶר הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבְנוּ ו"ל, עין ש"ס), אִזּוּ מַצְלִיחִים מְאֹד מְאֹד.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמָךְ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, אִין לָךְ בְּעוֹלָמְךָ רַק הוּא יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מַחֲיָה וּמְקַיֵּם וּמְהַיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה וְהַכֹּל אֱלֻקוֹת מִמֶּשׁ, רַק גַּתְלִבֵּשׁ בְּלִבוֹשִׁים אֱלוֹ, וְתִרְאֶה לְקַבֵּל אֶת הַרְמְזִים שֶׁמְרַמְזִים לָךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִלְמַעְלָה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּם עֲצָמוֹ מֵאִין סוּף עַד אִין תְּכָלִית, וְקוֹרָא אוֹתָךְ אֱלִינוּ, וּמְגַלֶּה לָךְ רְזִים וְסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נד), וּבְזֶה מְקַשֵּׁר הָעוֹלָם הַזֶּה עִם הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לָזֶה.

וְאוֹדוֹת הַסְּחוּרָה שֶׁסְּחַרְתָּ וְנִמְצָאת עֲכָשׁוּ בְּבֵיתְךָ, אֵל תְּדַאֵג כָּלֵל, כִּי בֹא יִבּוֹא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, וְיִבּוֹאוּ סוֹחְרִים אֶצְלָךְ וְיִקְחוּ וְיִמְכְרוּ אֶת סְחוּרְתְךָ, הָעֵקֶר זֶיךָ אֵינְגֵאנְצֵעַן אֵיבְעֵר גַּעְבֵּן צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזוֹ טְעוֹת גְּדוֹלָה שֶׁנִּטְבַּעַת בְּאָדָם, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַחֲנִיף וּלְבַקֵּשׁ אֶת זֶה אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', שִׁיעֲשֵׂה לוֹ טוֹבָה וְכוּ', כִּי הָעֵקֶר לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בִּידִיעָה זוֹ, לִידַע שֶׁאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עָלֵי רַק לְבַקֵּשׁ, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת. אַחֲרֵי הֵיָקֵר! אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן, לָמָּה לָךְ לְרַדְף אַחַר בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר אֵינָם יְכוֹלִים לַעֲזוֹר לָךְ כָּלֵל, כִּי (תהלים קמו, ג): "אֵל תִּבְטְחוּ בְּנִדְיָבִים בְּכֵן אָדָם שֶׁאִין 'לוֹ' תְּשׁוּעָה", שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינּוֹ יְכוֹל לַעֲזוֹר לַעֲצָמוֹ, בְּרַח לָךְ יוֹתֵר אֱלִינוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, אִזּוּ תַחֲיָה חַיִּים נְעִימִים וּמְתֻקִּים, וְיִזְדַּבֵּר מִתְּךָ וּתִישָׁב חוֹשֵׁף, וְאֵל תֵּאָבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְמִי שֶׁאוֹמֵר לָךְ אַחֲרַת, כִּי בֹא יִבֹּא הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהָרִגַע, שֶׁנִּצְטָרַף לְמוֹת וּלְהַפְּשִׁיט אֶת גּוּפְנוֹ הַגִּשְׁמִי, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָנוּ לְקַרְן נִפְלְאָה כָּל אֱלוֹ הַשִּׁיחוֹת וְהַדְּבוּרִים שֶׁדְּבַרְנוּ אֱלִינוּ יִתְבָּרַךְ, וְאַפְלוּ

(ז) לְמִסַּר אֶת עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

שְׁעוֹכֵר מֵה שְׁעוֹכֵר, עַל-כָּל-פְּנִיִּים נְשִׁיחַ וְנִסְפָּר לוֹ יִתְבָּרַךְ הַכֹּל,
וְנַעֲשֶׂה מַחֲאָה וְנִגְלָה פְּנִימִיּוֹת לְבַבְנוּ, כִּי רְצוֹנָנוּ הוּא רַק לְהַכְלִיל בּוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְרֵא ה'תְּשֻׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר, רְאֵה לְבָרַח מִמַּחְלָקָת, כִּי הַמַּחְלָקָת
שׁוֹרֶפֶת אֶת הַכֹּל, וְעַל-כֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
שְׁבַעוֹלָם לְבָרַח מִמַּחְלָקָת, כִּי זֶה לֹא נִלְמַד בַּחֲדָר שְׁלָנוּ, וּמִסְפִּיק לָנוּ
הַצְּרוֹת מִבְּחוּץ וּמָה אָנוּ צְרִיכִים צְרוֹת מִבְּפְּנִיִּים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְכֹל מֵה שְׁאַתָּה צְרִיף לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
וְעַל-יְדִידֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

עֲלִיף לְדַעַת כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאֲשֶׁר מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְאִינוּ נִשְׁכָּר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם.

תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַמֵּק מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת, וְאִף שְׁכּוֹאֵב
לְךָ מְאֹד מְאֹד מִכָּל מֵה שְׁנַעֲשֶׂה וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תְּהִיָּה חֲכָם
וְתִתְרַחֵק מִמַּחְלָקָת, וְעַל-יְדִידֵי-זֶה רַק תְּרוּיִת, כִּי עַל-יְדֵי מַחְלָקָת רַק
מִפְּסִידִים, וּמִי שְׁמַתְחַמֵּק מִמַּחְלָקָת הוּא רַק מְרוּיִת, כִּי הַמַּחְלָקָת
שׁוֹרֶפֶת כָּל חֲלָקָה טוֹבָה וְאִינָה בּוֹחֶנֶת בֵּין טוֹב לְרַע, וְעַל הָרֵאשׁוֹנִים
אָנוּ מְצַטְעָרִים מֵה אָנוּ צְרִיכִים לְהוֹסִיף חֲדָשׁוֹת וְכוּ', וְתִאֲמִין לִי

שְׁנַמְאָס לִי מִכָּל הַמַּחְלָקָת וְהַמְרִיבוֹת הָאֵלוּ וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי בְּכָלֵל לֹא רוֹצֵה לְהַתִּיחֵס לְזֶה, אֲךָ מְדֵי פַעַם פְּשַׁמְתְּעוֹרְרַת הָאֵשׁ, עָלַי לְשַׁפְּךָ עֲלֵיהֶם בּוֹז וְכוּ', אֲבָל כִּךָ אֲנִי לֹא רוֹצֵה בְּכָלֵל לְהַתִּיחֵס אֶל הַכְּלָבִים הַנוֹבְחִים וְכוּ' וְכוּ' מֵה לִי וְלָהֶם, כָּל זְמַן שֶׁאֲנִי אֶחְיֶה אֲנִי אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

מִזְהַרְנֵי ז"ל אָמַר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר כָּל אֵלוּ וְאֵלוּ שֶׁדְּבָרוּ בְּעַת הַמַּחְלָקָת, וְנִכְנְסוּ בְּפוּחִים לְבִסוּף נִפְלוּ וְנִכְשְׁלוּ, כִּי עִם וְכוּחִים לֹא מְגִיעִים לְשׁוּם דְּבָר, רַק כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהִרְאוֹת שֶׁהוּא הַמְּנַצֵּחַ, וְעַל-כֵּן בָּרַח לָךְ מִמַּחְלָקָת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וְלִדְעָתִי צָרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא תִהְיֶה לוֹ שׁוּם שִׁיכוֹת בְּמַחְלָקָת, כִּי הַמַּחְלָקָת רַק מְבַטֵּלַת מְתוּרָה וְתַפְלָה, וְזֶה הָרוּחַ שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה פְקָח, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תריד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֵדֵר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

אֲךָ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהֲבֵי, יָרִיד נִפְשֵׁי, הַאֲבָרָךְ ר' ... שִׁיחִיָּה נֶצַח.

אֲחֵי הַיִּקָּר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעֵבֹדַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דְרָךְ הָאֲמַת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, עֵקֶר הַכֹּל הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, כְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מִזְהַרְנֵי, חֶלֶק ב', סִימָנִים יב, יט), וְרַבְּנוּ ז"ל מִתְחִיל סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ בְּ"אֲשֶׁרִי תְּמִימֵי דְרָךְ", אֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדְרָךְ הַתְּמִימוֹת, כִּי עֵקֶר הַיְיְהוּדוֹת תְּלוּי בְּתְּמִימוֹת, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ אַחֵר שֶׁכָּלוּ וְחֲכָמְתוֹ, אֲזִי, חֵס וְשְׁלוֹם, יְכוּל לִפְל בְּנִפְלוֹת וַיְרִידוֹת רַבּוֹת, וְעֵקֶר הַתְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת צָרִיךְ בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהוֹיְרָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר בְּזֶה, שֶׁעַל כָּל אֶחָד לִיחַד לְעַצְמוֹ מְקוֹם

מִיַּחַד שְׂאִין שָׁם בְּגֵי-אָדָם, וַיִּפְרָשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו
 בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׁמִיּוֹת, הַכֹּל לְכַל יִשְׁפֹּף לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וַיִּסְפֹּר הַכֹּל לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְעַל זֶה
 צְרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת רַבָּה מְאֹד, כִּי הַבְּעַל-דָּבָר מַחְלִישׁ אֶת הַדַּעַת בְּכָל
 יוֹם מְאֹד מְאֹד, לְהַפִּילוֹ וּלְרַשְׁלוֹ לְגַמְרֵי מַתְּפֵלָה, כִּי עֵקֶר הַשַּׁעַר
 וְהַפֶּתַח לְכַנֵּס לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ הוּא רַק תְּפִלָּה (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
 פד), "וְלַפֶּתַח חֲטָאת רֹבֵץ" (בְּרֵאשִׁית ד, ז) — שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר רוֹבֵץ עַל
 פֶּתַחֵי הַפֶּה לְבָלִי לְהַנִּיחַ לְעֶסֶק בַּתְּפִלָּה, כִּי עַל-יַדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים
 לְצַאת מִכָּל הִירִידוֹת וְהַטְּמָאוֹת כְּמוֹ שִׁכְתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ו): "נִפְשִׁי
 יִצָּאָה בְּדַבְּרוֹ", עַל-יַדֵי הַדְּבוּר יְכוּלָה נִפְשׁוֹ לְצַאת מִכָּל הַטְּמָאוֹת, כִּי
 עֵקֶר הַרַע וְהַטְּמָאָה הוּא הָרַחוּק מִהָאָחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (אִיּוֹב יד, ד):
 "מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמֵא לֹא אָחָד", כְּשֶׁאִינוֹ מַחְזִיק בְּאָחָד אֹז שִׁיף
 טְמָאָה וְטְהָרָה (שָׁם, חֶלֶק א', סִימָן נא), הֵינּוּ כִּי עֵקֶר תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה
 הִיְתָה בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לִיה, שִׁיפִירוֹ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹכָא בְּזֵהָר
 הַקְּדוֹשׁ (בא מב:), הֵינּוּ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאָחָד יָחִיד וּמִיַּחַד, לִידַע שְׁמֵלֵא
 כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מִמֵּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְדוּמָם,
 צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֹּל לְכַל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה עֵקֶר
 הַטְּהָרָה וְהַקְּדוּשָׁה לְחִזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד בְּאֵמוּנָה בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, שֶׁבְּכָל
 תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם הֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ. וְלִהְפֹּף עֵקֶר הַרַע,
 וְהַטְּמָאָה הוּא הָרַחוּק מְאֹד יָחִיד וּמִיַּחַד, הֵינּוּ עַל-יַדֵי כְּפִירוֹת
 וְאֶפִיקוֹרְסוֹת מְתַרְחָקִים לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁחֹשֵׁב שֵׁישׁ טֹבֵעַ;
 וּבִאֲמַת גַּם הַטֹּבֵעַ הוּא הַשְׁגָּחָה, כִּי כֶּף מְנַהֵיג הֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ הַבְּרִיאָה,
 עַל-כֵּן חִזֵּק וְאֲמֵץ מְאֹד, וּמִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ תְּשִׁיחַ וְתִסְפֹּר לְפָנָיו
 הֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְהַתְּמִד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם
 בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, וְעַל כָּל תּוֹרָה תֵּאמַר הַתְּפִלָּה מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, כִּי
 סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל יַחֲיוּ אוֹתָךְ וַיִּחְזְקוּךָ בְּכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְרַבְּנֵי
 ז"ל הִזְהִירוּנוּ מְאֹד שֶׁנִּשְׁקָד בְּסִפְרוֹ בְּכָל יוֹם, עַד שֶׁנוֹכַל לְדַעַת אוֹתוֹ
 בְּעַל-פֶּה, גַּם תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּשִׁלְחֵן עָרוּף, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

יְדִידְךָ...

א' תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי לְסֵדֶר וּיְרֵא ה'תשל"ה.

אָךְ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּ לְאַהֲבָבִי, יָדִיד נִפְשִׁי, הַבְּחוּר ... שְׂיִזְרַח נֶצַח.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם, כַּאֲשֶׁר הוֹרְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאַנִּי שָׂמַח מְאֹד עַל שְׂאֵתָה מִיַּחַד לְעֶצְמָךְ בְּכָל יוֹם כַּמָּה שְׁעוֹת בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ לְבֵרַח לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הָעֵקֶר מֵהַכֹּל, לְבֵרַח תְּמִיד אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי אֵין שׁוֹם בֵּית מְנוּס בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂמֵלָא כָּל הָאָרְץ כְּבוֹדוֹ, מִמֵּלָא כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הַכֹּל מְקַבֵּל חַיּוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשְׁגִּיחַ עַל הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִי פְּרֻטִית נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה מְאֹד, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבְּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְרַק זֶה הָעֵקֶר שְׂבִכָּל הָעֵקָרִים, לְשַׁפֵּף שִׂיחוֹ וּתְפַלְתּוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּבוֹדָדוֹת, וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת הַכֹּל לְכָל תְּסַפֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּבִשְׂבַת זֹו בְּסַעֲדָה שְׂלִישִׁית לְמִדְּנוּ בְּצוֹתָא הַתּוֹרָה "וְאֵיהָ הַשָּׁה לְעוֹלָה" (לְקוּטִי-מוֹתְרָן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְהָיוּ תְּהִלָּה לְאֵל, דְּבוּרִים טוֹבִים הַמְּחִיִּים נִפְשׁוֹת, וְתַמְצִית הַדְּבוּר הִזָּה כִּי אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל, עַל-כֵּן אָךְ אִם נָפַל אִיךְ שְׂנַפֵּל, אָךְ-עַל-פִּי-כֵן אֵל יִתְיָאֵשׁ בְּשׁוֹם אִפֹּן, כְּמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, אִם אֵתָה מְאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל תְּאַמֵּין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן, וְאָךְ הַמְּקוּמוֹת הַמְּטַנְפִּים וְהַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, הַכֹּל מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִהַמְּאָמֵר סְתוּם, הִינּוּ מְאַיֵן סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר מִמֵּלָא כָּל עֲלָמִין וְסוּבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהָעֵקֶר לְחַפֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּתְפִלָּה וּבְקֶשָׁה אֵיהָ מְקוּם כְּבוֹדֵךְ, כִּי עֲדִין אָנִי רַחוּק מִמָּךְ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד מִצַּד מַעֲשֵׂי הָרָעִים וְהַמְּגַנִּים, וְעַל-יְדֵי שְׂיִחַפֵּשׁ בְּאַמַּת אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-כֵךְ יִתְגַּלֶּה לוֹ כִּי מֵלָא כָּל הָאָרְץ כְּבוֹדוֹ, שְׂזוֹ תְּכַלִּית הַהַתְּקַרְבוּת, לְזִכּוֹת לְחֻזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וְצָרִיךְ לִידַע בְּכָל פַּעַם שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, וְיִחַפֵּשׁ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, אֵיהָ מְקוּם כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ יִזְכֶּה לְעֹלוֹת בְּכָל פַּעַם

מַעֲלָה מַעֲלָה, וְכֵן לְהִלָּךְ תְּמִיד, וְדַבֵּר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ הַיֵּטֵב, כִּי אִם כָּל אֶחָד לְפִי הַשְּׂגָת דַּעְתּוֹ שְׂזוּכָה וְדו"ק; וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל מְפָרֵשׁ (לְקוּשְׁטֵי-הַלְכוֹת, שְׁלוֹת הַקָּו, הַלְכָה ה'): "וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיִּלָּן שָׁם, כִּי בָּא הַשְּׁמֵשׁ" (בְּרֵאשִׁית כח, יא), כִּי בְּאַבְרָהָם כְּתִיב (שָׁם כב, ד): "וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק", שְׁחַפֵּשׂ בְּכָל פַּעַם אִיִּה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ, וַיַּעֲקֹב זָכָה יוֹתֵר, כִּי זָכָה לְפַגַּע מִמֶּשׁ בְּמָקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם (כְּמוֹכָא בְּזֵהר הַקְּדוּשָׁה), אָף אֶף-עַל-פִּי-כֵן יָדַע, שְׁעֵדִין הַמָּקוֹם רְחוֹק מְאֹד, וְעַל-כֵּן "וַיִּלָּן שָׁם", שְׁמַרְמְזוּ עַל צִרְת חֲשֻׁכַת הַגְּלוּת, כְּמוֹכָא "כִּי בָּא הַשְּׁמֵשׁ", שְׁשֻׁקְעָה שְׁלֵא בְּעוֹנָתָהּ, וְזֶה מַה שְּׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, שְׁלִפְעָמִים בְּחַמְלַת ה' נִפְתַּח לוֹ אֹר גָּדוֹל, וְנִדְמָה לוֹ שְׁבוּדָאֵי יִהְיֶה אִישׁ פָּשַׁר כְּרֵאוּי, וְאַחֲרֵיכֶן פְּתֵאֵם נִחְשָׁף לוֹ כְּאִלוֹ בָּא הַשְּׁמֵשׁ מִמֶּשׁ פְּתֵאֵם שְׁלֵא בְּעוֹנָתוֹ, וְאָז הוֹדִיעוּ לוֹ לִיעֲקֹב בְּחִלּוֹם, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת "וְהִנֵּה סֵלֶם מֵצֵב אֲרֻצָּה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה" (בְּרֵאשִׁית כח, יב), שְׂזוּהִי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם, שְׁצָרִיף לִילֵף מִדְּרָגָה לְדְרָגָה כְּמוֹ שְׁעוֹלִין בְּסֵלֶם, וְהִנֵּה "מִלְּאֲכֵי אֱלֹקִים" שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים "עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ", שְׁצָרִיף שְׁתֵּהֵינָה לוֹ כְּמָה עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, כִּי קָדָם הָעֲלִיָּה צָרִיף שְׁתֵּהֵי יְרִידָה, וְהַיְרִידָה הִיא תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה, עַל-כֵּן אֵל יִשְׁתַּוְּמֵם הָאָדָם, וְאֵל יִפֵּל בְּדַעְתּוֹ מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְאֵל יִטְעָה בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, הֵינּוּ כְּשֶׁהוּא בְּבַחֲינַת אִיזוֹ עֲלִיָּה, שְׁרוּאָה אִיזוֹ יִשׁוּעָה וְהַתְּנוּצָצוֹת, אֵל יִטְעָה שְׁהָאוֹר כְּכֹר שְׁלוֹ, רַק יָדַע שְׁעֵדִין רְחוֹק מְאֹד, וְעַל-יְדִי-זֶה לֹא יִפֵּל כְּשְׁרוּאָה אַחֲרֵיכֶן שְׁנַחֲשָׁף לוֹ הָאוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרִידָה, כִּי בְּאֶמֶת אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָאוֹר שְׁהָאִיר לוֹ לֹא כָּבֵה וְלֹא נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, כִּי אֹר חֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ מֵאִיר מְאֹד עָלָיו תְּמִיד, וּכְשֶׁהוּא חֲזַק בְּדַעְתּוֹ בְּכָל פַּעַם יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִי לֹא יִתְרַחַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אָף שְׁחֲשָׁף לוֹ וְנִסְתַּר מִמֶּנּוּ, אִזּוֹ בּוּדָאֵי יִזְכָּה לְרֵאוֹת נִפְלְאוֹת. וְצָרִיף לִידַע בְּכָל פַּעַם שְׁאִין יוֹדְעִין כָּלֵל, וְעַל-יְדִי-זֶה לֹא יִפֵּל לְעוֹלָם, כִּי עַקֵּר הַנְּפִילָה הוּא מְחַמַּת גְּדֻלוֹת, כְּשֶׁחוֹשֵׁב בְּדַעְתּוֹ שְׁכֹבֵר אֲחִזּוֹ בְּאִיזוֹ מְדֻרָגָה אֲכָל כְּשֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בְּחִינַת מָה (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פכ), אִזּוֹ הוֹלֵף לוֹ כְּסֻדֵּר, עֵין שָׁם; וְזֶה "דַּעַת קְנִיַת" — שְׁאֵם אֶתָּה חוֹשֵׁב שִׁישׁ לָךְ דַּעַת, מ"ה

חֲסָרָתָּ" — נַחֲסָר לָךְ בְּחִינַת מ"ה, "יְדַעַת חֲסָרָתָּ" — אִם אַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה רְחוֹק מֵהַדַּעַת, אִז "מֵה קְנִיַתָּ" — שְׂאֵתָה נִכְלָל בְּמ"ה, שֶׁהוּא הַנְּי"ה בְּמַלּוּי אֲלָפִין, וְהִבֵּן; וְכֵל זֶה זוֹכִין דִּיקָא עַל-יַדֵּי הַתַּפְּלָה וְהַתְּבוּדָּה; כִּי עֲנִין קְרוֹב וְרְחוֹק נִרְאִים בְּתַחֲלָה כְּסוּתָרִים זֶה אֶת זֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, אַךְ עֵקֶר הַהִכָּרְעָה וְהַשְׁלוֹם בִּינֵיהֶם זוֹכִים עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר, כִּי הַדְּבוּר הוּא צְפֻרְתָּא דְקָאֵי עַד קְרוֹסוּלִיָּה בְּמֵיא, וְרִישֵׁי מְטִי לְצִיַת שְׂמֵיא, כְּמִבְאָר בְּתוֹרָה "אֲנִי ה' הוּא שְׂמִי" (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא), כִּי הָאָדָם צָרִיף לִידַע עֲצָם הַתְּרוֹחֲקוּתוֹ מֵהַשֵּׁם יְתַבְּרָף, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן יַדַע וַיֵּאֱמִין שְׂמַצַּד רְחֻמְיוֹ יְתַבְּרָף הוּא קְרוֹב מְאֹד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלּוּ לְרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד, מִחֲמַת מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים. וְהַעֲקָר עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר, כִּי עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר אֲנִי יְכוּלִים לְקָרוֹת אוֹתוֹ מִרְחוֹק מְאֹד, וְהוּא מִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ עַל-יַדֵּי-זֶה, כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (תְּהֵלִים קמ"ה, יח): "קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֱמֶת", וְכַתִּיב (דְּבָרִים ד, ז): "וַיִּמַּי גּוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוֹבִים אֵלָיו כִּי אֱלֹקֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו"; וְצָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְעַסֵּק בְּתַפְּלָה וְהַתְּבוּדָּה בְּכָל יוֹם, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, כִּי הַהִכָּנָה וְהַרְצוֹן לְבַד שְׂמֵכִין עֲצָמוֹ, וְרוֹצֵה לְדַבֵּר, רַק שְׂאֵינוּ יְכוּל לְדַבֵּר, זֶה גַם-כֵּן יִקְר מְאֹד אֲצִלוֹ יְתַבְּרָף, וְאִם יִהְיֶה חֲזֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, בְּוִדָּאֵי יַעֲזֹרוּ הַשֵּׁם יְתַבְּרָף, וַיִּבְרָא לוֹ דְּבוּרִים, כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (יִשְׁעִיָה נו, יט): "בּוֹרָא נִיב שְׂפִתִים", בּוֹרָא מִמֶּשׁ, כִּי הַדְּבוּרִים הַבָּאִים לְהָאָדָם הֵם בְּחִינַת בְּרִיאַת מִמֶּשׁ, כִּי בְּוִדָּאֵי הוּא רְחוֹק מִדְּבוּרִים מְאֹד, מִחֲמַת הַתְּרוֹחֲקוּתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁהוּא חֲזֵק וּמְכִין עֲצָמוֹ לְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְחֲזֵק בְּזֶה שְׂעָה שְׂעָה בְּרְצוֹנוֹת וְכְסוּפִים חֲזִקִים, אִזִּי הַשֵּׁם יְתַבְּרָף עוֹזְרוֹ, וְשׁוֹלַח לוֹ דְּבוּרִים לְתוֹף פִּי, וְכְמוֹ שְׂפִתוֹב (מְשָׁלִי טז, א): "לְאָדָם מִעֲרֵכֵי לֵב וּמֵה' מַעֲנֶה לְשׁוֹן", שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְהַעֲרֵף לְבוֹ הֵינוּ הַהִכָּנָה, וְאִזִּי הַשֵּׁם יְתַבְּרָף בּוֹרָא לוֹ דְּבוּרִים (וְעֵין בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנו, עַל פְּסוּק: "לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים"), עֵין שָׁם; וְהִנֵּה הַדְּרָף הַזֶּה נִתְגַּלֵּית בְּיוֹתֵר בְּשִׁבְתָּ (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת תְּחוּמִין, הַלְכָה ו), כִּי אִז מְאִיר בְּיוֹתֵר אוֹרוֹ יְתַבְּרָף בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּהַתְּגַלּוֹת נִפְלְאָה כַּיְדוּעַ, וְעַל-כֵּן צָרִיף אִז לְעַסֵּק הַרְבֵּה בְּתַפְּלָה וְהַתְּבוּדָּה, וּלְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו

יִתְבַּרְךָ. וְאָמַרְתִּי שֵׁשׁ לְרִמְזוֹ בְּתַבַּת אִי"ה', כִּי בְּשֶׁבֶת כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, ג): "וַיִּבְרַךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי", כִּי אַז נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר זֶה הַדְּרָךְ, גַּם שֶׁבֶת נִקְרְאת הִיא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אוֹת הִיא לְעוֹלָם", הִיא אֹתוֹת אִי"ה, וְעַל-פִּי הָאֲרִיז"ל "אוֹת הִיא לְעוֹלָם", רֵאשִׁי תַבּוֹת: לֵאמֹר, וְסוֹפֵי תַבּוֹת: אֲמַת, כִּי לֵאמֹר הִיא בְּבִינָה שְׁשֵׁם הַתְּשׁוּבָה שְׁמֵאִיר בְּשֶׁבֶת, וְעַל-כֵּן שֶׁבֶת אוֹתוֹת תְּשׁוּבָה, וְהַעֲקָר הוּא הָאֲמַת, לְמִשְׁךְ עֲצָמוֹ אֶל הָאֲמַת, שֶׁהוּא אֶחָד הַיָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֶז יֵאִיר לוֹ תְּמִיד, כִּי "ה' יְגִיחַ חֲשָׁכִים" וְכוּ' (תְּהִלִּים יח, ט), "ה' אוֹרִי וַיִּשְׁעִי" (שִׁם כז, א), עֲקָר הַיְשׁוּעָה כְּשְׁמֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁזוּהִי הַשְּׂגָחָה הַנִּיז"ה חֶסֶד, וַיּוֹדַע אֲשֶׁר גַּם הַטְּבַע — אֱלֹקִים — דִּין, גַּם-כֵּן חֶסֶד וְרַחֲמִים, כִּי ה' הוּא אֱלֹקִים, וְעַל-כֵּן "יְהִי הוּא אֱלֹקִים" רֵאשִׁי תַבּוֹת אוֹתוֹת: אִי"ה', כִּי בְּחִינַת "מְלֵא כָל הָאָרֶץ" זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַנִּיז"ה חֶסֶד אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְחִינַת "אִיְהִי מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", זֶהוּ אֱלֹקִים — דִּין, וְעַל-יְדֵי שְׁמַחְפֵּשׁ הַיֵּטֵב, עַל-יְדֵי-זֶה כּוֹלֵלִים יַחַד וְדו"ק; וְעַל-כֵּן אִיְהִי מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, רֵאשִׁי תַבּוֹת: אִם, שֶׁהִיא מֵדַת הַבִּינָה שְׁשֵׁם הַתְּשׁוּבָה, וְזֶה עֲקָר הַתְּשׁוּבָה — מִצַּד אֶחָד לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּמִצַּד אֶחָד — לְחִזּוֹק עֲצָמוֹ מְאֹד, וְלִבְלִי לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, וְזֶה עֲקָר הַדְּרָךְ הַתְּשׁוּבָה, לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה בְּרִצּוֹא וְשׁוּב, עֵינַי וְנִפְיָק, (תְּהִלִּים קלט, ז): "אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שֵׁם אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּבֶל" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֵלֶק א', סִימָן ו), וְכָל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת אִם יִסְתַּכַּל בְּאֲמַת עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִית בְּכָל יוֹם יִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ אֶת יוֹם הַמִּיתָה, וְאֵז יִהְיֶה תְּמִיד בְּתְשׁוּבָה, וְעַל-כֵּן אִי"ה' רֵאשִׁי תַבּוֹת: הַיּוֹם יוֹם אֲחֵרוֹן, כִּי דִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שְׁתֵּאִיר עָלָיו הַהֲאָרָה הַזֹּאת מִהַמְּאֵר סְתוּם מֵאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

עוֹד אָמַרְתִּי לְרִמְזוֹ, כִּי לְכָל זֶה זֻכִּים עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ נִקְדוֹת הַמְּבֹאוֹת בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן לד): נִקְדַּת הַצַּדִּיק וְהַחֲבֵר וְשֵׁל עֲצָמוֹ, שְׁפָל אֶחָד כָּלוּל מִי"ו עֵינַי שֵׁם הַיֵּטֵב; וְעַל-כֵּן אִי"ה בְּגִימְטְרִיָּה י"ו כִּי עֲקָר הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם הוּא, שְׂאִין פִּיּוֹ וְלָבוֹ שְׂוִין, כִּי הֵלֵב שֶׁהוּא בְּחִינַת וְא"ו, חֲפָץ

אֲשֶׁר א' תרטז בַּנְחַל רעז

וּמִשְׁתַּקֵּק תָּמִיד לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנוֹ, אֶךְ הַדְּבָר שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת יו"ד
מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְאֶסוּרִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין פִּיּוּ וְלְבוֹ
שׁוֹי, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבַלְבֵּל מְאֹד וְנִכְנָסִים בּוֹ סִפְקוֹת בְּאִמוּנָה, חֶסֶד
וְשְׁלוֹם, אֶךְ אִם מְדַבֵּר דְּבָרֵי תוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּבִפְרָט שִׁיחָה בֵּינוֹ
לְבֵין קוֹנוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַשֵּׁר לְבוֹ לְפִיּוֹ, יו"ד לְוֹא"וּ וְזוֹכֵה לִישׁוּב
הַדַּעַת אֲמִתִּי, וְאִמוּנָה בְרוּרָה וְחֻזְקָה, וְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁמְדַבֵּר עִם הַחֵבֵר
טוֹב שֶׁקֵּבֵל מִהַצַּדִּיק הָאֲמִתִּי, וְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁעוֹסֵק הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַצַּדִּיק
הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא נִקְדַּת הַצַּדִּיק. עוֹד יֵשׁ אַרְיֵכוֹת גְּדוֹלָה בְּזֶה. אֶךְ מִחֲמַת
טְרֵדוֹתֵי הַרְבּוֹת וְאִפְסִיטַת הַפְּנָאִי — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמְצַפֶּה לְרֵאוֹת טוֹבְתֶךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת...

וְתִרְאֶה הַמְּכַתֵּב לִידֵידְנוּ ... כִּי גַם אֵלָיו נֶאֱמְרוּ אֵלֵינוּ הַדְּבָרִים —

חֻזַק!

א' תרטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֶדֶשׁ לְסֵדֵר וְיִרְא הִתְשַׁל"ה.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל
הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיְקָר לְנֶכוֹן קִבְלָתִי. אֱהוֹבֵי, אַחֵי הַיְקָר! חֻזַק וְאַמֵץ
מְאֹד, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, כִּי
מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִחִיָּה וּמִקִּיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה,
דוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְעַל-פֶּן אֵיךְ שִׁיף אֵיזוֹ הַתְּרַחֲקוֹת וְכוּ', הַעֲקָר הוּא אִמוּנָה. וּכְבֵר אָמֵר

רַבְּנוּ ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): 'הַפְּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירוֹת לְאָדָם'; וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד כְּפִי פִשְׁעָיו כְּמוֹ-כֵן נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ הָאֱמוּנָה, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׂאָבֵד מְנוּס, כְּאִלוּ בְּמִקּוּמוֹ אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְאֵמֶת לֹא כֵן הוּא, רַק בְּמִקּוּמָךְ רַבּוֹ הַלְבוּשִׁים (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לג), וְצָרִיךְ לְהַפְשִׁיט אֶת הַלְבוּשִׁים מִכָּל דָּבָר, וְלִמְצֹא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מַצְבוֹ וְעִנְיָנוֹ, וְצָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד לְהַפְלֵל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִרְצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּוּ נִקְרָאת עֲלִית הַמַּלְכוּת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קעז), וַיִּכְלַל אַחֵר הַבְּרִיאָה בְּקֶדֶם הַבְּרִיאָה (עֵין שָׁם, סִימָן נא), וְאֵז דִּיקָא יִהְיֶה בְּשָׁלוֹם עִם הַפֶּל, כִּי כִּשְׂאָדָם נִפְרָד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֵז דִּיקָא שְׂיִכֵּת מִחֻלְקַת וּמְרִיבוּת, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְדוֹר עִם חֲבֵרוֹ, כִּי נִדְמָה לוֹ שְׂחֻבְרוֹ לֹקַח דְּבַר הַשֵּׁף אֵלָיו, וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית יג, ו): "וְלֹא נִשָּׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשִׁבַת יְחִדּוֹ כִּי הִיָּה 'רְכוּשָׁם רַב' וְלֹא יָכִלוּ לְשִׁבַת יְחִדּוֹ", מֵאַחֵר שֶׁהִיָּה "רְכוּשָׁם רַב", שֶׁעָשׂוּ מִהַגְשָׁמִיּוֹת עֵקֶר, אֵז נִתְהַוָּה מִחֻלְקַת וְרִיב בֵּינֵיהֶם, כִּי כִּשְׁנוּפְלִים תַּחַת הַמָּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, אֵז הוּא בְּקִטְנוֹת הַדַּעַת, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוּ אֶבֶד מְנוּס, וּכְאִלוּ חֲבָרָיו מְצַעְרִים אוֹתוֹ מְדַעַת עַצְמָם, אֲבָל לֹא דַעַת וְתַבּוּנָה לוֹ, כִּי הַפֶּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַת פְּרֻטִית, וְכָל הָעוֹלָם הֵם רַק שְׁלוּחֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-כֵּן מֵה שֵׁף לְצֵאת וְלָרִיב עִם חֲבָרָיו, יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלְצֵאת מִהַזְּמַן וְהַמָּקוֹם, וְלַעֲלוֹת אֶל לְמַעְלָה מִהַזְּמַן וְהַמָּקוֹם, לִידַע שְׂאֵין נִמְצֵא שׁוֹם זְמַן וּמָקוֹם כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוּמוֹ, וְזֶה שֶׁאָמַר אַבְרָהָם (שָׁם, פְּסוּקִים ח"ט) "אֵל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וּגו', הַפֶּרֶד נָא מֵעָלֵי אִם הַשָּׂמַל וְאֵימָנָה" וּגו', כִּי כִּשְׂאָדָם מְרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לְחֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִפְלוּ בְּמָקוֹם הַמְּגִשָּׁם וְהַמְזוּהָם שֶׁנִּמְצֵא כְּעַת, גַּם שָׁם יָכוֹלִים לְמַצֹּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד נִמְשָׁף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, אָדָם כְּזֶה אֵין לוֹ כְּבָר זְמַן לְחֹשֵׁב מֵאַחֲרֵים, וְאֵין שֵׁף אֲצִלוֹ שׁוֹם מָקוֹם, כִּי בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ — שָׁם הַשְּׂכִינָה, וּמְדַבֵּק עַצְמוֹ מִכָּל מָקוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאִשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ. וּבְאֵמֶת כִּשְׂאָדָם מְטָה דַּעְתּוֹ הֵיטֵב, רוֹאֶה שֶׁהַצְּדִיק הָאֵמֶת מְלַבֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (עֵין

לקויטי-מוהרין, חלק ב', סימן כו), וְקוֹרָא לְאָדָם לְשׁוֹב אֵלָיו יתְבַרֵךְ.

וְרָאָה מַעֲשֵׂה פְלֵא, מְקַדָּם הַיִּיתִי בְּמָקוֹם אֶחָד, וְשָׂאל אוֹתִי אָדָם אֶחָד: "וּוּאָס מַאֲכֻט אִיר" וְהִשְׁבֵּתִי לוֹ: "בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אִיךָ דְּעַר הָאֵלֶּט זִיךָ"ט, וְשָׂאל אוֹתִי בְּתַמְהוֹן: "וּוּאָס הַיִּיסֵט מֵעַן דְּעַר הָאֵלֶּט זִיךָ? אַ מַעֲנֵטֶשׁ וּוּאָס וּוּיִיסֵט פּוֹן אַזאַ אִיין אױר פּוֹן אַזאַ אִיין גְּרוֹיִסֶען רַבִּין, אִיז שְׂיָךְ צו וְאַגֵּן דְּעַר הָאֵלֶטֶן זִיךָ, וְוַעַן דוּ וּוּאֵלֶסֶט גְּעֵהאַט אַ מִיִּלְיָאָן דּוֹלָר, וּוּאֵלֶסֶטוּ גִיזאַגֵט דוּ דְּעַר הָאֵלֶט זִיךָ? ! וּוּאֵלֶסֶט דָּאךָ תַּמִּיד גִּיטאַנֶץ אױן גִּיזױנְגֶען". וְהוּא אָמַר זאַת בְּלִיצְנוֹת, כִּי הוּא רַחוּק מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אַבֵּל, תְּהִלָּה לְאַל, תְּכַרְךָ-וּמִיד הַשְׁבֵּתִי לוֹ: "דִּי בֵּיסֵט גִּירְעֶכֶט, דְּעַר רַבִּי וְאַגֵּט מִיר מוֹסֵר". וְלֹא הִבִּין מַה שֶּׁהִשְׁבֵּתִי לוֹ, וְהִלְכְּתִי מִמֶּנּוּ. וְהִתְיַשְׁבֵּתִי בֵּינִי לְבֵין עֲצָמִי, הֲלֹא כִּף הִיא הַאָּמֶת, אִם הֵינּוּ זױכִים לִידַע קֶצֶת מַגְדֵּלֶת רַבֵּנוּ ו"ל, אַז הֵינּוּ רוֹקְדִים כָּל הַיּוֹם בְּשִׁשׁוֹן וּבְשִׁמְחָה עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, וּבְכַרְטֵט שְׁעַל-כָּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא אִין אָנוּ מַתְנַגְּדִים עָלָיו, וְתִהְיֶה לְאַל, אֲנִישׁוֹ הַקְּדוּשִׁים חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְאַנוּ זױכִים לְהַכְנִס בְּבֵית מְדֻרְשׁוֹ, בְּזֶה רְאוּי לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ תַּמִּיד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יֵשׁ מַה שֵׁיִשׁ בְּעוֹלָם — פְּגוּמִים וּמְלַכְלָכִים בְּפִגְמִים רַבִּים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמִנְחִים בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמַתְחַתִּיו, וְעוֹד חוֹלְקִים עַל אױר יִשְׂרָאֵל וּגְאֻלְתָּן, עַל רַבֵּנוּ ו"ל וְאַנְשֵׁי הַקְּדוּשִׁים, וְאַנוּ תְּהִלָּה לְאַל, מִסְתּוֹפְפִים בְּצֵל קוֹרְתּוֹ, וּמַה גַּם שְׂאַנוּ זױכִים לְהַקְרֵא בְּשֵׁמוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, בְּזֶה רְאוּי רַק לְשַׁמַּח וְלִרְקַד תַּמִּיד — אֲשֶׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵינוּ וְאַשְׁרֵי חֵלְקֵנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

(ח) מָה הַנֶּכֶם עוֹשִׂים? (מַה נִּשְׁמַע?)

(ט) בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי מַתְחַזֵּק.

(י) מַה הַפְּרוּשׁ מַתְחַזֵּק? אָדָם שִׂיּוּדַע מְאֹד כְּזֶה, וּמְרַבֵּי גְדוֹל כָּל-כֶּף, שְׂיָךְ לוֹמַר "אֲנִי מַתְחַזֵּק", אִם הִיָּה לָךְ מִלִּיּוֹן דּוֹלָר, הֵיִיתְ אֹמֵר "אֲנִי מַתְחַזֵּק"? הֲרִי הֵיִיתְ תַּמִּיד רוֹקְד וְיִשְׂר!

א' תריז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּרָא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲכָרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה קוֹבֵעַ לְעִצְמֶךָ שְׁעוּרִים בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרוּף אֲלֵיהֶם.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּדוֹרוֹת אֱלוֹי אֵין רַק סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְכַנְיָסִים בְּנוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד בְּכָל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל פָּתַח אֶת הַלֵּב וְהֵמַח וְהַחֲשִׁק וְהַתְּשׁוּקָה לְהִיּוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בִּזְהַר וּבִתְקוּנִים, בְּרַמְבַּ"ם, בְּטוֹר וּבִשְׁלַחַן עֲרוּף, וְרוֹאִים שְׁכָל אֱלוֹי שְׁלַקְחוּ אֶת דְּבַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּרִצְיָנוּת, אֲזִי מְאֹד מְאֹד מִתְמִידִים, וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, אֲלֵא תִלְמַד בְּהַתְמַדָּה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְזֶה יִפְתַּח לָךְ אֶת מַחְךָ.

תִּצַּא מִקְטָנוּת הַמַּחֲזִין שְׁלָךְ, וְאֲדַרְבֶּה תִּהְיֶה קְבוּעַ מְאֹד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לֹא כְּמוֹ עִם הָאָרֶץ וְכוּ' אֲלֵא תִהְיֶה לְמַדָּן, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנֵהִיָּה צְדִיק וְלְמַדָּן (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"א), וְצְדִיק הוּא מֵאֵן דְּנוּטֵר בְּרִית, שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַמַּחְשָׁבָה, וְלַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ תִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה כָּל הַגּוֹף יִהְיֶה מְקַדֵּשׁ, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ כְּפִי הַמַּחְשָׁבָה, וְאִם אָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה כָּל הַגּוֹף מְקַדֵּשׁ. וְאִיךְ זוֹכִים לְקַדֵּשׁ וְטַהֵר הַמַּחְשָׁבָה? עַל־יְדֵי קִדְּשַׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שְׁצְרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת הָעֵינַיִם לֹא לְהִסְתַּכֵּל בְּמִקּוֹם שְׂאֵסוֹר לְהִסְתַּכֵּל, וְצְרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת הָאָזְנַיִם לְהִטּוֹת אֲזִנֵּינוּ רַק אֶל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, וְלְהִיּוֹת חֲכָם בְּאֵמוּנַת חֲכָמִים, וְלְשַׁמֵּר אֶת עִצְמוֹ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ יִרְאֵת שְׂמִים, וַיִּשְׁמַר אֶת פִּיו

אֲשֶׁר א' תריח בנחל רפא

לא לדבר לשון הרע ורכילות וליצנות וכל העולה על רוחו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ודיקא על ידי זה זוכים אחר-כך שמאיר לו מחו, פי אם קני המנוחה נקיים אז השמן בוער טוב, וכמו-כן להיות למדן, שצריכים ללמד בכל יום חק ולא יעבר גמרא, תוספות ופוסקים בטור ושלחן ערוך, ורבנו ז"ל כתב לחתנו ר' יוסף ז"ל: "אבקש אותך, אהובי, חתני, שלכל תעשה מהעקר טפל ומהטפל עקר, רק תכתב לי כמה דפים גמרא אתה לומד בכל יום", הרי לך שאצל רבנו ז"ל חשוב דפים גמרא, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד על-כל-פנים דף אחד בכל יום — גמרא, תוספות ומפרשים, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תריח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, הנה טוב מאד שתקבע לעצמך שעור בכל יום בספרי מוהרנ"ת ז"ל, שהם הלקוטי-הלכות הקדושים שתלמד בהם כסדרן, ואם תעשה לעצמך קביעות חזקה בדבריו הקדושים, אז אף פעם לא תפל, פי בכל יום ויום תמצא התחזקות חדשה שם, פי תאמין לי, לילא מוהרנ"ת ז"ל לא היינו יודעים מרבנו ז"ל כלל, ועל-כן צריכים ללמד עכשו הרבה "לקוטי-הלכות", באפן שיחזיק מעמד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לי שאזכה לפענח ולפתח את דבריו הקדושים ולהעתיקם בלשון פשוטה עד

מֵאֵד, כִּי בְּאֵמֶת כָּל סְעִיף מִהֲלָכָה אַחַת יֵשׁ בּוֹ אוֹצְרוֹת וְתִלֵּי תִילִים
 שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, כִּי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מֵרַב צְרוּתוֹ וְיִסּוּרָיו וְטְרִדוֹתָיו
 וְהִרְפֵּתָקְאוֹתָיו וְהַמְחַלְקֵת שֶׁעָבְרָה עָלָיו וְכוּ' וְכוּ', הִזָּה צְרִיף לְקַצֵּר
 מֵאֵד, וּבְאֵמֶת בְּכָל אוֹת וְאוֹת יֵשׁ בָּהּ תִּלֵּי תִילִים שֶׁל גְּלוּי אֱלֻקוֹת,
 וַיִּזְכְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבָר בְּיֹתֵר, כִּי אוֹת אַחַת
 בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" פּוֹתַחַת שְׁעָרִים גְּדוּלִים וְשְׁעָרִים רַבִּים בְּגְלוּי
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ וְתִבְרָךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֹק בְּזֶה, הִינּוּ בְּלִמּוּד
 "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד...

א' תריט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חַיֵּי שָׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַחֵי הַיָּקָר לִי
 מֵאֵד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
 יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְסַפֵּר מִכָּל מֵה
 שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת עֲלִיּוֹת וְיִרִידוֹת וְכוּ' וְכוּ'. מֵה אָמַר
 לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, מְנַסִּים אֶת
 הָאָדָם בְּכָל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מֵאֵד, וְיָדוּעַ הַסְּפּוּר שֶׁר'
 יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל כָּתַב פֶּעַם מִכְתָּב לְאַבִּיו, שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה
 שְׁעוֹבֵר, אוֹן מְמוּטְשֶׁעַט אִיהֶם זַיִיעַר אֶסְאָךְ פּוֹן אוֹיְבֶךָ. וְהַשִּׁיב לוֹ
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: תִּדַע מְמוּטְשֶׁעַט אִיטְלִיכֶעַן מִיר הָאֵט מְעַן שׁוֹיֵן זַיִיעַר
 אֶסְאָךְ גְּעוּטְשֶׁעַט. תִּתְאָר לְעֶצְמֶךָ אִם מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל כָּתַב דְּבָרִים
 כְּאֵלוֹ, מֵה נֵאמַר אֲנִי, שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְנּוּ מֵה שְׁעוֹבֵר
 — קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְיִרִידוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְעַל-כֵּן צְרִיף

(ב) וּמִנְגַעִים אוֹתוֹ הַרְבֵּה מִלְמַעְלָה.

(ל) תִּדַע, מִנְגַעִים כָּל אֶחָד, אוֹתִי כְּכֹר יִגִּיעוּ הַרְבֵּה מֵאֵד.

להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם ולא להשבר, כי זה עקר מעלת בר ישראל שלא נשבר משום דבר, אף שזה מאד מאד קל להגיד וקשה לקיים, עם כל זאת אשרי האדם שזוכה להתחזק מעמד, וזוכה להתחזק, ושום דבר בעולם לא ישבר אותו, ועל-פן מאד מאד אבקש אותך שתקבע לעצמך שעור ב"לקויטי-הלכות" מדי יום ביומו כסדרן, ואז דיקא תצליח את דרכך, וכן היה טוב מאד שתקבע לעצמך ללמד שעורים כסדרן דיקא בתנ"ך, במשניות, בגמרא, במדרש, בזהר, בתקונים, בטור ובשלחן ערוך, ואז תרגיש טעם אחר בחיידך, ותקח לעצמך את הפלל הזה בכל יום: לומדים מעט ועוד מעט ועוד מעט, וכך תצליח את דרכך תמיד.

ראה להתפלל אליו יתברך בכל יום, ותשפך את נפשך מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ועל-ידי-זה תמשיך ערכות, נעימות, ידידות, זיו חיות אלקותו יתברך, כי התפלה היא הכלי לקבל בו שפע אלקי (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד), כי הדבור הוא כלי השפע, וצריכים להשתדל מאד מאד לשמר על הדבור. ובכלל צריך שתדע, שכל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים על בני-אדם, זה רק מחמת רבוי הדבורים שמדבר כל העולה על רוחו, ועל-פן ראה לשמר מאד מאד על הדבור שלך, ואז תצליח ביותר בחיידך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך. מה אמר לך, ידידי היקר, רק

חֶזק וְאַמֵץ, וְאֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאַפְלוּ שְׁעֵבֶר כָּבֵר מֵה שְׁעֵבֶר
 וְכוּ' וְכוּ', זְכוּר תִּזְכֹּר אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין אִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם
 כָּלֵל, אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן, וְאַפְלוּ שְׁאַתָּה עוֹלָה וַיּוֹרֵד
 אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבּוּת פְּעָמִים, אֶתָּה אֵל תַּעֲזֹב אֶת מְקוֹמְךָ, וְדִיקָא
 עַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ בְּיֹחֵר, וְעַל-כֵּן חֶזק חֶזק וְהִתְחַזֵּק.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזק בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְתַמִּיד תְּדַבֵּר וְתִשׁוּחַ
 אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְגִּישׁ חַיִּים אַחֲרַיִם לְגַמְרֵי, כִּי הִשִּׁיחָה
 בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ זֶה מִמָּשׁ מִתְּנָה מִן הַשָּׁמַיִם, מֵה הֵייתָ עוֹשֶׂה בְּלִי
 הַמִּתְנָה הַזֶּה, כִּי כִּשְׂאָדָם מְרַגֵּל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ לוֹ
 אֵל מִי לְפָנוּת בַּעַת צָרָה, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ,
 עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה,
 רַבֵּי נִפְלָא כְּזֶה שְׁלֵמָד אוֹתָנוּ עֲצוֹת כְּאֵלוּ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן עַל-פִּי הַרְף
 הַלְמוּד שְׁלוֹ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו) וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ לְדַבֵּר וְלִשׁוּחַ
 וְלִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַם שְׁתֵּי הַהֲנַהְגוֹת הָאֵלוּ
 — תּוֹרָה וְתַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת כָּל
 הַחַיִּים, וְאַף פְּעַם לֹא יִהְיֶה לוֹ מְשַׁעֲמָם, וְאַדְרַבָּה תַּמִּיד יִהְיֶה עֶסוּק
 בְּאִיזָה עֶסֶק, אוֹ שְׂיַדְבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אוֹ שְׂיַלְמַד שְׁעוּר כְּסֻדְרָן
 בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּזִהָר וּבִתְקוּנִים, בְּשִׁלְחָן עֲרוּף
 וְעֵין יַעֲקֹב וְכוּ' וְכוּ'; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַקְיָם אֶת דְּבָרִים אֵלוּ, וְאֵז יִרְגִּישׁ
 טַעַם אַחֵר בְּחַיָּיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרכ"א

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרַי חַיִּי שְׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
 יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אודות אמירת חצות, כבר הזהירנו על זה רבנו ביותר, ואמר, שעקר עבודת בר ישראל הוא לקום בחצות ולבכות ולהתאונן על חרבן בית המקדש, והנה העבר אין. והעקר צריכים לבקש עכשו שאנחנו לא נהיה המעפכים (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן טו); כי באמת בכל בר ישראל יש נקדת המשיח, שהוא היחידה היחידה (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט), וצריכים לראות שלא יהיה עפוב מצדו להתגלות היחידה, ועל-כן צריכים לקום באמצע הלילה באשמורה שניה, שאז הפלבים צועקים, ולבכות ולהתאונן על נפשו שדבר לשון הרע, כי אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ק"ח): 'כל המספר לשון הרע ראוי להשליכו לפלבים'; ועל-כן דיקא בעת חצות פלבים צועקים (ברכות ג.), שאז צריכים לבקש ולהתחנן הרבה (תהלים כב, כא): "הצילה מחרב נפשי ומיד פלב יחידתי", כי איתא בתקוני זהר (בהקדמה, דף יב): "מיד פלב יחידתי" — דא סמ"ך-מ"ם, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה לכסות את היחידה שבאדם, שלא יתגלה אצלו פחינת משיח, ועל-כן דיקא באמצע הלילה באשמורה שניה, שאז הפלבים צועקים, צריכים לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שלא נהיה מעפכים בכנין בית-המקדש התלוי רק מחמת אהבת חנם, כי להפוך כל החרבן של בית שני היה בשביל שנאת חנם (יומא ט:), ועדין מרקד בינן וכו', עין שם; ושנאת חנם בא על-ידי לשון הרע, ועל-כן המספר לשון-הרע, ראוי להשליכו לפלבים, ולכן צריכים לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, כי סבבני פלבים. ואמרו חכמינו הקדושים (בבא קמא ט:): 'פלבים בוכים מלאך המות בעיר', שנה הגורם השנאת חנם, להסית ולהדיח אחד את השני, שנה בא מהסמ"ך-מ"ם, וזה כל סוד חצות, ובאשמורה שניה דיקא, להכניע את הפלב שהוא הסמ"ך-מ"ם שנאת חנם, ונתרחק מלשון הרע. ולכן עלינו לקום בכל לילה בחצות לבכות ולהתחנן אליו יתברך, ועל-ידי זה נזכה להפלל באין סוף ברוך הוא, ותאיר עלינו היחידה ממש. ולכן מי שקם בחצות, מאיר עליו אור היחידה, ומי ששוקד לקום בכל לילה בחצות, אז

מאיר עליו חסד ביום; אשרי מי שזוכה לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויחדפו אל האברך הנקרא לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך אשר בו אתה שופך את לבך מפל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

מה אמר לך, ידידי הנקר, החיים של האדם בזה העולם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שזוכה לדלג שקורין איבערגעשפרינגען, כאומר שדלג על כל הבלי העולם הזה, ורבונו ז"ל הפליג מאד מאד בדבור זה, ואמר: אשרי האדם שיכול לומר דבור כזה. ובאמת אנחנו מוצאים בעלים לתרופה מכתבי מוהרנ"ת ז"ל, שמביא הרבה פעמים את הלשון הזו "איבערגעשפרינגען"; כי באמת מוצאים ב"עלים לתרופה" צריכים לדלג על הכל, ולא לדאג, כי הדאגות מכלות את האדם לגמרי, כי מי שדואג — חזיו אינם חיים, פי נהרס לגמרי. וחכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ק): 'לא תעיל דוּא בלבך דגברי גיברין קטל דוּא'; הינו שלא תכניס בתוך לבך דאגות, כי הרבה גבורים הרגה הדאגה, וצריכים רחמים רבים, שלא יהרסו לו כל החיים על-ידי הדאגה; ובאמת מצינו בדברי חכמינו הקדושים (יומא עה.): "דאגה בלב איש ישחנה" (משלי יב, כה), רב אמי ורב אסי, חד אמר ישיחנה מדעתו וחד אמר ישיחנה לאחרים; ויש לומר, שכל אחד דבר מנקדתו, פי ידוע, אשר הם היו שני חברים, רב אמי ורב אסי, אז אחד אומר, אם יש לו דאגה, שידבר עם הקדוש-ברוך-הוא, שזו נקדת עצמו, לשוית ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ואחד אומר שאם יש לו דאגה ידבר

ממנה עם זולתו, שזה ישיחנה לאחרים, שזה נקדת החבר, שמאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל לדבר עם חבר טוב. וכמוכא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שיש שלש נקדות: נקדת הרב, נקדת החבר ונקדת עצמו, ומפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, ברכת המזון, הלכה ג') קדם צריכים לקבל את נקדת הרב שזה הלמוד של הצדיק, ואחר-כך צריכים לדבר עם חברו, כי כל אחד ואחד מקבל מהרב הצדיק שבדור באפן אחר לגמרי, כי כל אחד ואחד יש לו נקדה מה שאין בחברו, ואחר-כך צריכים נקדת עצמו, שהוא תבודד עמו ותברך, ויחזר ויבקש ויתחנן אליו ותברך, שיחוס וירחם עליו, שיוכה להוציא מהכח אל הפעל נקדתו. וזו המחלקת ביניהם, אחד אומר שמספיק אם יש לו התבודדות ומוציא את זה מדעתו, ואחד אומר שצריכים גם לדבר עם חברים באפן שיחזקו אותו. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח), אם היה לו בימי נעוריו אחד, שיאמר לו: אחי, חזק! היה מתחזק פי אלף לעשות עבודה שעבד את הקדוש-ברוך-הוא, כי לא היה לו גם מי שיאמר לו: אהובי, אחי, חזק! ועל-כן אמר לה, ידידי הנקר, חזק, חזק! ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ותוציא את הדאגה מלבך, כי הדאגות רק יתרסו אותך; ועל-כן ראה לדלג על כל יום ויום, ותדע שכל יום ויום יש בו טוב הגנוז, אם רק מחפשים את הטוב שביום הזה, מוצאים את הטוב הגנוז; פי באמת בכל יום ויום מאיר אורו ותברך בהארה נוראה ונפלאה מאד, אך הנחשים והעקרבים שהם המחשבות זרות הטורפות את האדם, הן המבלבלות אותו, שלא ירגיש את הטוב שבתוך היום הזה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד), ואיך זוכים לזה? רק על-ידי מדת אהבה, שצריכים תמיד להיות ותרוך בכל עניניו, וללכת בדרך אהבה, ובפרט בביתו של האדם, אי אפשר להכניס פחדים יתרים, ואי אפשר להיות דקטטור בתוך ביתו, אדרבה האדם צריך להיות ענו, שפל וסכלן בתוך ביתו, ודיקא על-ידי-זה יצליח עם אשתו ועם ילדיו. ואם ירצה לילך דוקא בדרך טרור — לא יצליח כלום, כי אשתו תכגד בו, ותמנא לישזבן, והילדים יברחו ויעשו כל מה שירצו וכו', וכל זה בא מחמת

שְׁהֵאבָא הַלֵּךְ אַתֶּם בְּיַד חֲזָקָה, וְהָיָה קֶשֶׁה עֲרָף. וצְרִיכִים לְלַמֵּד גַּם אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו שְׁיִלְכוּ בְּדֶרֶךְ עֲנֻנָּה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נְטוּן, פֶּרֶק ז'): לְלַמֵּד בְּנֵי בֵיתְךָ עֲנֻנָּה, שְׁבוֹזְמֵן שְׁאָדָם עֲנוּתָן וּבְנֵי בֵיתוֹ עֲנוּתָנִין, כְּשֶׁבָא עֲנִי וְעָמַד עַל פֶּתַחוֹ, וְאָמַר לָהֶם: אֲבִיכֶם יֵשׁ בְּכָאן? יֹאמַר לוֹ: הֵן, בָּא וְהִפְגַּס, כִּי צְרִיכִים לְלַמֵּד עִם עֲצָמוֹ מִדַּת עֲנֻנָּה וּמִדַּת וּתְרַנוּת וְאַהֲבָה, וְכֵן עִם אֲשֶׁתּוֹ צְרִיכִים לְלַמֵּד מִדַּת עֲנֻנָּה וְאַהֲבָה וּתְרַנוּת, וְכֵן עִם הַיְלָדִים, בְּאִפְסָן שְׁתּוֹכֵל לְדַלֵּג עַל הַכֵּל, לֹא-כֵן מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַחִיקַת הַשְּׁעָה, אֲזִי הַשְּׁעָה דוֹחֶקְתּוֹ (בְּרֻכּוֹת 10); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׁמַכְטֵל אֶת עֲצָמוֹ וְאִינוֹ הוֹלֵךְ עִם טְרוּר, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תְּמִיד יֵשֵׁב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ. וְכֵל אֵלּוּ הַחֲכָמִים שֶׁחָשְׁבוּ אַחֲרַת, לְבַסּוֹף שֶׁכְּרוּ אֶת בֵּיתָם אוֹ שְׁאֲשֶׁתּוֹ בְּרַחָה לוֹ עִם הַיְלָדִים, וְיִצְאָה לְתַרְבוּת רְעָה, אוֹ שְׁאֲשֶׁתּוֹ קִבְּלָה שֶׁכָּר עֲצָבִים, אוֹ הַיְלָדִים קִבְּלוּ שֶׁכָּר עֲצָבִים וְכוּ' וְכוּ', אוֹ שְׁיִצְאָ אֶחָד מֵהֶם, רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן, לְתַרְבוּת רְעָה, וְכֵל זֶה בָּא מִחֲמַת הָאִמָּה יִתְרָה שֶׁהָאָדָם מְכַנֵּס בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ; וְעַל-כֵּן שְׁמַע בְּקוֹלִי, רְאֵה לְדַלֵּג עַל הַכֵּל, וְתִבְרַח מִפְּנֵי הַשְּׁעָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשְּׁעָה תִּבְרַח מִמֶּךָ, הֵינּוּ אֶתְּהָ תִּבְטֵל אֶת עֲצָמְךָ רַק אֵלּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה.

רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ בְּשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב בְּעוֹלָם כְּמוֹ לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחָזַק בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁאֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תְּשׁוּחַ וְתִסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ אֵלּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַבְרָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְרַת חַיֵּי שְׂרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה עכשו בחור צעיר, ראה לנצל את הזמן היקר, להתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים בסדרן, ואל יחסר לך יום מבלי למוד חמש ורש"י עם התרגום, ותחזור על זה פעמים אין מספר, באפן שתהיה בקי בכל פסוק עם הרש"י שלו, וכן תתמיד בלמוד משניות, ואם תוכל לומר בכל יום ח"י פרקים משניות – אין למעלה מזה, כי זה מכניס תשיקה עצומה ללמוד התורה הקדושה, ומה גם שמטרת את הנפש מכל מיני חלודה, כי מ'ש'נה' אותיות נ'ש'מ'ה'. ועל כלם גמרא, אז הוא שורף את הקלפות, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד), אשר תלמוד עולה כמספר הקלפה ליליות המחטאת את האדם בפגם הברית, ועל-כן מי שזוכה ללמד גמרא, מבטל את הקלפה הזאת ממנו, ומרגיש ספוק בתינו; ועל-כן אל תהיה בטלן, אלא למד בכל יום חמש ורש"י ומשניות וגמרא, ואז טוב לך כל הימים.

ראה איך שעובר עליך כל יום ניום בהבל וריק, ואתה רב ומתקוטט עם כל אחד ואחד וכו' וכו', ועל-כן ברח לך אל התורה הקדושה, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

ראה לקבע שעור קבוע בספרי רבנו ז"ל, וכל יום תלמד שעור אחד ב"לקוטי מוהר"ן", ואם אפשר תורה אחת, ולומר עליה התפלה, אין למעלה מזה, וכן שעור בספר המדות, שמאד הזהירנו רבנו ז"ל על למוד המדות, כי המדות הן יסוד האדם, וכן תעשה לעצמך קביעות ללמד ב"ספורי-מעשיות", אשר הלשון בעצמה מעוררת את האדם, ומכל שכן כשתזכה להוציא לעצמך אילו רמזים, כי כל שורה ושורה מלאה רזין ורזין סתרי נסתרות ועצות עמקות לעבודת השם יתברך, עמק עמק מי ימצאנו; אשרי מי שיאחז בספר ספורי-מעשיות, ואז יזכה להתעורר מהשנה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'). וידוע שמוהר"ן ת"ז"ל הדפיס את הספר

"ספּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת" בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי אָמְרוּ צַדִּיקִים, שְׂאִין רְאוּי לְהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, וּמִוֵּהַרְנֵ"ת ו"ל הֵלֶךְ וּמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ וְהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה, וְהִתְפָּאֵר וְאָמַר: כְּשִׁילִיכּוּ אוֹתִי, הֵינּוּ אֶת מִטְּתִי — בְּהַלְוִיָּה שְׁלִי, יֹאמְרוּ עָלַי אֶת הַשִּׁבְחָה הַזֶּה: "פֶּה מוֹלִיכִים יְהוּדֵי שְׁהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר־מַעֲשֵׂיֹת". עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתוּמֵם, מֵה מִנְּחָ בַּסֵּפֶר הַזֶּה, כִּי מוֹהַרְנֵ"ת ו"ל אָמַר, שְׂיֹאמְרוּ עָלָיו אַחַר הַסֵּתְלָקוֹתוֹ אֶת הַשִּׁבְחָה הַזֶּה, וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים לְהִתְמַיֵּד בְּ"סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת", אֲשֶׁר רַב טוֹב הַצָּפוֹן בּוֹ, וְתִהְיֶה לְאֵל, זֶה כַּמָּה שָׁנִים שְׂאֵנְחָנוּ לּוֹמְדִים אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה בַּשַּׁבָּת בְּבִקְרַת בְּרַכִּים, וְזָכִינוּ כָּבֵד לְסִימּוֹ, וּמִי יִתֵּן שְׁנוּכָה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל מֵה שְׁנִתְחַדֵּשׁ אֲצִלָּנוּ בַּעֲת לַמוֹד הַ"סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת" בְּרַכִּים.

נָא וְנָא תִתְחַלֵּל לְחַשֵּׁב עַל הַתְּכָלִית שְׁלֶךְ, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם שְׂיִחֻס וּיְרַחֵם עָלֶיךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בַּת זַוְגָךְ וְתִהְיֶה אָדָם הַשָּׁלֵם, וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּקוּן הַכִּלְלִי, הַעֲשֶׂה מְזִמּוּרֵי תִהְלִים עִם הַתְּפִלָּה לְאַחֲרֶיהָ שְׁתַּקֵּן מוֹהַרְנֵ"ת ו"ל, וּמִי יִתֵּן שְׁתִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל וְלִבּוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֲלֶיהָ, כִּי בַפְּרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר מִי שְׂיִבּוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה בְּעִבּוּרוֹ, וְיֹאמַר עֲשֶׂה מְזִמּוּרֵי תִהְלִים אֵלּוּ הַנִּקְרָאִים תְּקוּן הַכִּלְלִי, אֲפִלּוּ אִם עֲצָמוּ וּגְבָהוּ פִּשְׁעֵי וַחֲטָאֵיו, אִזּו יוֹצִיאֵם מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתְחַתִּיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרכד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיִּי שְׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְפָרֵט אֶת כָּל פְּרִטֵי הָעֵסֶק וְכוּ'. מָה אָמַר לָךְ, לְתַת עֲצָה לְאַחֵרִים — מָאד מָאד קָשָׁה. וְיָדוּעַ הַסְּפוּר, שְׁפַעַם אַחַת הִיָּה מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל בְּאִיזָה מְקוּם, וְנִתְּנוּ לוֹ לְאָכַל אַרוּחַת עָרֵב מְרָק שֶׁל סֶלֶק, שְׁקוּרִין בְּאֲרֻשֵׁט זִיפּ, וְאָכַל בְּדַבְּקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִיָּה שֵׁם אָדָם שֶׁהִתְעַקֵּשׁ שְׂיִתֵּן לוֹ עֲצָה עַל אִיזָה עֵסֶק שְׂרוּצָה לְפַתַח, וּמוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל לֹא עָנָה לוֹ, אֶלָּא אָכַל כְּפִית אַחַר כְּפִית לְאֵט בְּדַבְּקוֹת וּבִיחּוּדִים (כְּפִי שָׂרְאוּ אִזּוֹ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, שְׁמִשׁוּטְטֵת בְּאִיזָה עֲנִין וְכוּ'), וְהִלָּה הִתְעַקֵּשׁ מָאד שְׂיִתֵּן לוֹ עֲצָה. עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנִי ת' ז"ל: אֲנִי לֹא יָכוֹל לְתַת לְעֲצָמִי עֲצָה, אִם לְאָכַל עוֹד כֶּף וְעוֹד כֶּף וְכוּ', וְאַתָּה רוּצָה שְׂאֲתֵן לָךְ עֲצָה בְּשִׁבִיל פְּתִיחַת עֵסֶק? ! וְלֹא עָנָה לוֹ יוֹתֵר. וּבְכַאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל דִּבֵּר פַּעַם אַחַת עִם אֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ בְּעָרֵב בְּהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה מָאד, וְשָׁמַע אִיךָ שְׂאֲחָד מִתְּפַלֵּל מְעָרִיב, וְאָמַר בְּרַכַּת 'הַשְּׂפִיכֵנוּ' בְּמַהִירוֹת עֲצוּמָה, וְחִטֵּף אֶת הַמְּלִים: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה", עָנָה וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: רְאוּ אִיךָ שֶׁהָאָדָם הַזֶּה חוֹטֵף אֶת הַתְּבוּת הָאֵלוֹ: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה", הִרִי עַל זֶה צְרִיכִים לְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ "וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה", וְאָמְרוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּהִתְעוֹרְרוֹת רַבָּה מָאד, עַד שֶׁבָּעִת שְׂאֲמְרוּ רַבְּנוּ ז"ל, הִרְגִּישׁוּ שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ מְדַבֵּר אִזּוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא וְצוּעֵק: "וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ", כִּי אָמְרוּ בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה עַד מָאד וּבְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה וּבְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה. וְהָאִרְיָךְ רַבְּנוּ ז"ל קָצַת בְּזָה, אִיךָ שְׂצָרִיכִים הַרְּבָה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל תְּקוּן הָעֲצוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְכָל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הַזֶּה, מִחֲמַת שְׂאִינוּ יוֹדָע לְשִׁית לְנַפְשׁוֹ עֲצָה, וּמִכָּל שְׁכֵן אִיךָ יָכוֹל לְתַת עֲצוֹת לְאַחֵרִים? ! וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵנִי, חֶלֶק א', סִימָן סא), אֲשֶׁר יֵשׁ מְנַהֲיָגִים שְׁלֹא יָכוּלִים לְתַת עֲצָה לְעֲצָמָם, וְאִיךָ יָכוּלִים לְעוֹר לְאַחֵרִים? ! עַל-כֵּן אֶל עֲצָה צְרִיכִים הַרְּבָה הַרְּבָה לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכְּהוּ לְעֲצָה שְׁלָמָה, וּמָה גַם שְׂיָבוֹא אֶל צְדִיק אֲמִתִּי הַדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁמַע מִמֶּנּוּ עֲצָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאֵל עֲצָה אֶלָּא מִמִּי שְׁעוֹסֵק בְּסִתְרֵי תוֹרָה.

רצב אֲשֶׁר א' תרכה - א' תרכו בַּנְחַל

רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצְּלָחָה רַבָּה, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל; אֲשֶׁרִי מִי
שְׁחֹק בְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי שָׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יָאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים.

רֵאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאִז תּוּכַל לַעֲבֹר אֶת
זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק בְּמִדַּת
הַסְּבָלָנוּת, שְׁיִסְבֵּל אֶת עֲצֻמוֹ וְיִסְבֵּל אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ וְאֶת יְלָדָיו וְאֶת
חֲבָרָיו וְכוּ' וְכוּ', וּמִי שְׁיִוְתֵר חֲזָק בְּסְבָלָנוּת, הוּא יוֹתֵר מְצָלִיחַ בְּעוֹלָם
הַזֶּה.

הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתִּלְמַד בְּלִקְוִיטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קִנְה,
וְלוֹמַר עַל זֶה הַתְּפִלָּה מְלִקְוִיטֵי-תְּפִלוֹת, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת,
אֲשֶׁר הִיא אַרְיִכוֹת אַפִּים, שְׁאִז שׁוֹם דְּבַר לֹא יוּכַל לְהַפִּיל אוֹתָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי שָׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבִי, אָחִי וְרַעִי,

הַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ בְּאֵרֵיכוֹת גְּדוֹלָה לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ דְבָרֵי אִמַּת יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁסֻפְרֵי רַבְנוּ ו"ל בְּיָדְךָ — הַפֶּה בָּהֶם וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רַבְנוּ ו"ל מְגַלֶּה לָנוּ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, אֵיךְ לְהִקַּל מֵעֲלֵינוּ הַצַּעַר וְהִיסוּרִים וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ, וְלֹא, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה מְכַל מְאוֹרָע שְׂרַק נֶאֱרַע עִמָּךְ, אַתָּה מִתְפַּחַד מְאֹד, וּמִגְדִּיל אֶת יְסוּרֶיךָ, עַד שֶׁכִּמְעַט אַתָּה נֶאֱבָד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, לֹא כֵן הָאִמַּת כְּמוֹ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב... כִּי צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שְׂרַבְנוּ ו"ל הוּא אֲתָנוּ, וְלוֹחֵם מִלַּחֲמַת ה', וּמְגַלֶּה וּמְפָרֵס אֶת אִמַּתְתָּ מִצִּיאוֹתָ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵיךְ שְׂאִין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרַת בְּעוֹלָם, כִּי אִם לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְלִדְבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, כִּי מֵלֹא כָל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל לְכָל עַצְם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְסַפֵּר צַעֲרֶךָ בְּכָל פֶּעַם לְאִשְׁתְּךָ וּלְבָנֵי בֵיתְךָ וְלְאַחֲרִים, שְׂבֹזָה אַתָּה מְכַנִּיס גַּם בָּהֶם מְרִירוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאוֹבָיו, וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יִסְפֹּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מַה שְׁלוֹחֵץ אֶת לְבוֹ יִהְיֶה רְגִיל לְשִׁיחַ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר מְסַפְרִים אֶל חֵבֵר טוֹב, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמֵּילָא יִמְתַּקּוּ מִמָּךְ כָּל הַדֵּינִים וְיִתְרַחֵב דַּעְתְּךָ וּמַחְךָ, וְלְבָנֵי בֵיתְךָ וְלְאִשְׁתְּךָ תִּדְבַר וְתִסְפֹּר רַק דְּבוּרֵי הַתְּחִזְקוֹת, וְאֵיךְ שְׂתַהֲלֶה לְאֵל, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר לָכֶם, כְּאֲשֶׁר כָּבַר עוֹזֵר הַרְבֵּה וְכֵן יַעֲזֹר הֵלְאָה, וְלֹא לְדַאֵג כָּלָל, יִהְיוּ לָנוּ עוֹד הַרְחֻבוֹת רַבּוֹת, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֶקְנֶה לָךְ בְּגָדִים חֲדָשִׁים וְתִכְשִׁיטִים יִקְרִים וְכוּ' וְכוּ'; כִּי בְּאִמַּת בּוֹזָה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מַה שְׁעוֹבֵר, וְאִם תִּסְפֹּר גַּם צַעֲרֶךָ, אֲזַי לֹא דִי שְׁלֹא תִפְעַל אֶת שְׁלֶךְ, עוֹד תְּכַנִּיס בָּהֶם מְרָה שְׁחוּרָה וְיִבְרַחוּ מִמָּךְ, כִּי דִי לָהֶם מְצֻרוֹת עֲצָמָם וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְסַפֵּר עֲנִינֶיךָ וּמְכַאוֹבֵי לְבָבְךָ וְנַפְשֶׁךָ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלְבָנֵי-אָדָם תְּשִׁיחַ וְתִדְבַר רַק דְּבָרֵי נַחוּמִים וְהַתְּחִזְקוֹת, אֲזַי

'טוב' הפל חפצים לשמע, כי הוא דבור עם דעת (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן כט), ועל-ידי-זה ימשכו אחריו בני-אדם, ובאמת גם בזה צריך לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה להסתירו מכל העולם, מה אתה צריך לבני-אדם שיבלבלו אותך. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן מז) לאחד מאנשי שלומנו, שהתאנה להיות מפרסם, ואמר לו: "לא תוכל אפלו לברך ברפת-המזון אחת באמת, כי תצטרך בכל מעשיך להתפונן שיתקבלו מעשיך בעיני בני-אדם, ולא תוכל לעשות שום עבודה קלה לשם שמים". חמדת לכבי! פלך משטיות כאלו, וברח לך עכשו רק אליו יתברך, ותגלה לפניו את כל לבך בפרטי פרטיות, וחזק ואמץ להיות אף שמח תמיד, כי גדול אדונינו והוא הולך לפנינו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תרכ"ז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרגיל את עצמך במדת הוריות, כי בחור צעיר צריך מאד מאד להתרגל במדת הוריות, כי על-פירב הוא מבטל את הזמן על שטיות, ואם האדם היה שומר על זמנו, אז היה נעשה עשיר גדול ברוחניות ובגשמיות, כי עקר הבזבז שםבזבזים בגשמיות וברוחניות הוא רק מחמת מדת העצלות וכו', ועל-כן ראה לתזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ותזכר אשר כל דבור ודבור

אָשֶׁר א' תּוֹרַח בְּנַחֵל רֵצִיה

שְׁמֵדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, כִּי כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן חֲזַק וְאַמֵץ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַלְמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל אֶלָּא לְהַנְדֹּעַ מַעֲצָה זוֹ, הִיָּה כְּבָר כְּדַאִי, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל עוֹד עֲצוֹת וְהִנְהִיגוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפֶרֶט בְּחַיִּים; וְלָכֵן רָאֵה לְחֲזֹק אֶת עֲצֻמוֹ בְּיוֹתֵר לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּמַצֵּב רוּחַ טוֹב, וְאַל תִּפְגַּס בּוֹכּוּחִים וּבְמַחְלָקֵת עִם אִף אֶחָד בְּעוֹלָם, וְעַל־יַדֵּי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תַּמִּיד.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תּוֹרַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חַיִּי־שְׂרָה ה'תשל"ה.

שְׂשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעִי, הַבְּחֹר הַחֲתָן הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַבְּנַחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ גָּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי כְּבָר פְּעַמִּים, וְהִתְחַלְתִּי לְכַתֵּב לָךְ בְּרַפְת' מְזוֹל טוֹב', אִף מְרַב טְרֵדוֹתִי, בְּעוֹוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, הִיָּה עָלֵי לְהַפְסִיק בְּאַמְצַע, וּבִין כֶּף נֶאֱכָד מִמְּנִי לְעַת עֲתָה.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר! אֶפְלוּ פִּינוּ מְלֵא שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת כִּיָּם, וְלִשְׁוֹנְנוּ רְנָה בְּהַמוֹן גָּלְיוֹ, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבַּח כְּמִרְחָבֵי רְקִיעַ, אִין אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל וְלְשַׁבַּח אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם, חֲסָד נוֹרָא וְנִפְלָא שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שֶׁהִבְיָאָךְ עַד כַּה, שְׁזָכִיתָ לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלְהִתְאַבֵּק בְּאַבְקֵי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא חַדוּשׁ נִפְלָא, וְאוֹמְרִים עָלָיו לְמַעְלָה (עֵין תַּיִּי־מוֹהַר"ן,

סימן תקצג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" (ישעיה מט, ג), וְזָכִיתָ לְמִצָּא אֶת זְוִיגָךְ תִּכְףּ-וּמְיָד (אֲשֶׁר עַל-פִּי-רֹב נִסְעִים בְּלֶךְ וְשׁוֹב וְכוּ' עַד שְׁמוֹצָאִים). רְאוּי לָךְ לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְרַב שְׂמִחָה, וְלִתֵּן לוֹ יְתִבְרָךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, אַתָּה רוֹאָה אִיךָ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְרַחֵם עָלֶיךָ, וְחַפֵּץ רַק לְהִיטִיב לָךְ, וְעוֹמֵד עַל יְדֶךָ מִמַּשׁ, בְּזִכּוֹת הָאֲשֶׁל הַגְּדוֹל שְׁאֵנוּ חוֹסִים בְּצִלוֹ, (שיר השירים ב, ג): "בְּצִלוֹ חִמְדָּתִי וְיִשְׁבַּתִּי וּפְרִיּוֹ מִתּוֹק לְחִפִּי"; אִם אָמַנְסָּ מִעַקֵּר הַיְשׁוּעָה עֲדִין אָנוּ רְחוּקִים, הֵינּוּ לְהִיּוֹת פְּרָצוֹנוֹ יְתִבְרָךְ, וְכֵן מָה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב שֶׁעֲכָשׁוּ מִתְחִיל לַעֲבֹר עָלֶיךָ דְּאֶגּוֹת וְשִׁבְרוֹן לֵב עַל הָעֵתִיד — מָה יִהְיֶה וְאִיךָ יִהְיֶה וְכוּ'. חִמְדָּת לְכַבִּי, כְּכֹר הוֹרְנוּ מְאוֹר עֵינֵינוּ, גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֲסוּר לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְאֶפְלוּ שְׁעֲדִין רְחוּק מִיְשׁוּעָה לְגַמְרִי, וְהוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל הַהַפּוּךְ מְרָצוֹנוֹ, גַּם-כֵּן אֲסוּר לְהִרְהֵר אַחֲרָיו יְתִבְרָךְ, וְלִידַע פִּי צַדִּיק וְיִשָּׁר ה', מִכָּל שֶׁפֶן שְׁכָבֵר עֲשֵׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ נִסִּים נִגְלִים, כִּי אֲשֶׁר אַתָּה בְּעֶצְמָךְ כּוֹתֵב, וְעַל-כֵּן לְמָה דִּיקָא בַּעֲת כְּזֹאת תִּפְל בְּדַעְתָּךְ?! עַתָּה אַתָּה יְכוֹל לְבָרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יְתִבְרָךְ, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה רוֹאָה שֶׁהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ שׁוֹמֵעַ תִּפְלֵתְךָ וּמִשְׁלִים רְצוֹנְךָ, עַל-כֵּן תִּרְגִּיל אֶת עֲצְמָךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה לִתֵּן לוֹ יְתִבְרָךְ תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשִׂה עִמָּךְ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְדַעְתָּךְ לְבַקֵּשׁ לְהִבָּא, וְתִפְעַל בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, כָּל מָה שֶׁתִּצְטָרֵךְ, כִּי הוּא יְתִבְרָךְ אוֹהֵב וְשׁוֹמֵעַ תִּפְלָה, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, הַכֹּל מִמְּנוֹ יְתִבְרָךְ, שְׁרוּצָה שֶׁהָאֵדָם יִבְרַח אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וְעַל-כֵּן מִסַּבֵּב עִם כָּל אֶחָד סְבוֹת אַחֲרוֹת, וְדוֹחֲקִים אוֹתוֹ אֶל הַקִּיר, הַכֹּל כְּדֵי שִׁיִּתְחִיל לְצַעֵק אֵלָיו יְתִבְרָךְ. וְהַתִּפְלָה וְהַצְעָקָה אֵלָיו יְתִבְרָךְ, זֶה עֵקֶר שֶׁשׁוֹעִיו, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה "אֲצֵל וּבְרָא וַיִּצַר וַעֲשֵׂה" אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וּכְשֶׁמִּתְפַּלְלִים וְצוֹעֲקִים אֵלָיו יְתִבְרָךְ, כְּבִיכּוֹל מְמַלְאִים רְצוֹנוֹ וְחַתְּאוֹתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ו, חֶלֶק א', סִימָנִים: טו, נב, עג), אִךְ רַב הָעוֹלָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת, וְעַל-כֵּן תִּכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁרַק עוֹבֵר עָלֵיהֶם אֵיזָה מְאוֹרָע וְכוּ', תִּכְףּ-וּמְיָד נִתְעַקֵּם וְנִתְמַרֵּר לְבָם וְדַעְתָּם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שִׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁהוֹלְכִים בְּמִרְיוֹת וּבְדַעַת מְעַקְמָת, בְּקִשּׁוֹת וּבְטִעָנוֹת

וְכוּ, כְּכִיכּוֹל עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְחַיֵּיהֶם מְרִים מְמֹנָת, וְאֵלוּ כָּל הַבְּלִבּוּלִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים עֲכָשׁוּ בְּכָל הָעוֹלָם, פְּחָדִים גְּדוּלִים שֶׁל מִלְחָמָה, וְהִיקָר מֵאֲמִיר, וּבְנֵי-אָדָם מֵאֲבָדִים פְּרִנְסָתָם וְכוּ, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב וּמְדַמֶּה שֵׁישׁ אֵילוּ עֲצוֹת וְהַמְצָאוֹת לְהַנְצִיל מִכָּל הַמְרִירוֹת וְכוּ, וְלֹא דַעַת וְתַכּוּנָה לָהֶם, כִּי הָעֲצָה הַיְחִידָה הִיא רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שְׁעוֹבָר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה, וַיְהִי עֲקָשָׁן גְּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, כִּי אֵין שׁוּם בֵּית מְנוּס אַחַר כְּעוֹלָם, רַק לְשׁוּב עַד הַמַּכְהוּ, וְאֵז יִרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! בְּכָל יוֹם יוֹם מִתְחַדְּשׁוֹת הַכְּבֹדוֹת, הַמְרִירוֹת וְהַעֲקוּמוּמִיּוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַד שְׁמַרְב כְּבֹדוֹת וּמְרִירוֹת וְעֲקוּמוּמִיּוֹת, כְּמַעַט שְׁנֵאֲבָד לְגַמְרִי, לוֹלֵא שְׁחַמַּל עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְשָׁלַח לָנוּ רַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת — הַיֵּינוּ נֶאֱבָדִים לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ וְטוֹב גְּמָלָנוּ, וְנַחֲמָה אֶת עַצְמָנוּ בְּמָה שְׁנוּכַל — הֵן בְּשִׁירִים וְנִגּוּנִים, לְשִׁיר וּלְנִגֵּן לְעַצְמָנוּ, וְהֵן בְּהַמְחָאֵת כַּף וְרַקוּדִים, לְמַחֵא כַּף אֶל כַּף וּלְרַקֵּד עִם עַצְמָנוּ, וְהֵן בְּשִׁיתַת חֲבָרִים — לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר יַחַד, וְלְהַזְכִּיר לְעַצְמָנוּ הֵיכֵן אֲנַחְנוּ בְּעוֹלָם, שְׁזָכִינוּ בְּזָכוֹת חֲנָם מִמֶּשׁ לְהַתְדַע מֵאוֹר הָאוֹרוֹת, אֲשֶׁר בּוֹ תְלוּיָה כָּל גְּאֻלְתָּנוּ.

אֶהוּבִי, אַחִי! אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבַר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם יְהִי אִיךְ שִׁיְהִיָּה, וְתִרְגִּיל אֶת עַצְמָךְ תָּמִיד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה — הֵן בְּשִׁמְחָה וְהֵן בְּתַפְּלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְהֵן בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְעוֹלָם אֵל תִּסְתַּכַּל לְאַחֲוִרֶיךָ, אֲפִלוּ שִׁיְהִיָּה מֵה שִׁיְהִיָּה, אֵל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲשֶׁר הַתְּחִיל לְהִרְאוֹת לָךְ חֲסָדָיו, יִגְמֹר לָךְ הַכָּל לְטוֹבָה, גָּאֵט וְעֵט דִּיר תָּמִיד אוּיס פִּירְעֵן^מ, רַק בְּרַח תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֵּר עִמוֹ בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת גְּמוּרָה.

(מ) אֵלֵקִים יוֹצִיא עֲנַנְךָ מֵהַכַּח אֵל הַפַּעַל תָּמִיד.

וימה שְׁכַתְּכֶת שְׁאֵתָה מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם הַבְּחוּרִים שָׁם, מִמֶּשׁ חַיִּים
 חֲדָשִׁים נִפְתַּח בִּי, בֵּן רֵאווִי לָנוּ וְכֵן הִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל לְדַבֵּר אֶחָד
 עִם חֲבֵרוֹ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזַק. וְתִרְאֶה לְהַאִיר בְּהֵם דַּעַת
 הָאֵמֶת לְשִׁקֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּתְּמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, לְהִיּוֹת רְגִיל
 לוֹמַר הַרְבֵּה תנ"ך וּמִשְׁנֵיּוֹת וּגְמָרָא וְשִׁלְחַן עֲרוּף וּמְדַרְשִׁים וְכוּ',
 כְּאֲשֶׁר הוֹרָה אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל. וְהֶעֱקָר לֹא נִבְלָבֵל עֲצֻמְנוּ מֵאַחֲרֵים
 (אִפְלוּ הֵם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ) הַמְתַּנַּגְדִּים לָזֶה, כִּי בְּאֵמֶת כְּשֶׁמְסַתְּכִלִּים
 בְּעֵינֵי אֵמֶת, וּבִפְרָט בְּחֹר צְעִיר רוֹאֶה אֵיךְ עָבְרוּ עָלָיו יְמֵי נְעוּרָיו,
 וְאֵיךְ עָבְרוּ יְמֵי הַנְּעוּרִים לְבַחֲרוֹר שְׁצִיַת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל בַּתְּמִימוּת
 וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, זֶה שְׁלֹא יָדַע אוֹ לֹא צִיַת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, כְּמַעַט
 שְׂאִין עִמּוֹ כְּלוּם, וְזֶה שְׂזָכָה לְצִיַת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, זָכָה לְסַיֵּם עַד
 הַחֲתוּנָה כָּל הַתַּנ"ךְ, וְעֲשָׂרוֹת פְּעָמִים שֶׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה וְש"ס
 וְאַרְבָּעָה חֻלְקֵי שִׁלְחַן עֲרוּף וְהַמְדַרְשִׁים כְּלָם, כְּאֲשֶׁר יָדוּעַ לָךְ, וְעַל-כֵּן
 לְמָה נִנְיַח לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְנוּ — מָה שְׁנֵה אוֹמֵר, אוֹ מָה שְׁנֵה צוֹחֵק
 לוֹעֵג, יְבוֹא הַיּוֹם "וְיֹאס עִם וְעוּט זֶיךְ אֶלְעַס אֶפּ זוֹכִינ'".

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה,
 וּמִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּרְקַד בְּכָל יוֹם...

א' תרכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדֵּר חַיֵּי שְׁרָה ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
 יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר גדול מזה שאדם זוכה לישב בארבע אמות של הלכה, ואינו מבלבל את עצמו משום בריה שבעולם, אלא עוסק בתורה ותפלה, ובורח רק אל הקדוש-ברוך הוא, וכבר אמר רבנו ז"ל, שפך ראוי לאיש ישראלי לבחור לעצמו מקום מיחד שאין שם בני-אדם, תדר מיחד, וישב שם, וילמד ויתפלל, ואם יצטרך לאכל, אז יצא משם ויחטף איזה אכל, ויחזור לחדרו המיחד לו לעבודת השם יתברך. ומי יתן שתזכה לזה, כי אין עוד דבר גדול מזה שאדם יושב בתוך ארבע אמות של הלכה, ואינו מבלבל את עצמו משום בריה שבעולם, רק מדבק את עצמו בחי החיים בו יתברך, ומתפלל על כלל נשמות ישראל, שיזכו גם-כן לשוב בתשובה שלמה.

מה אמר לך, ידידי היקר, התקשרות לצדיקים זה דבר גדול מאד מאד, כמובא הרבה פעמים בספרי רבנו, שעל-ידי התקשרות אל הצדיק זוכים לבטל ממנו את העצבות ואת המרירות, וזוכים לשבר את כל התאוות רעות.

בזה ששאלת, שהרי חכמינו הקדושים אמרו (סנהדרין סג): כָּל המשתף שם שמים, ודבר אחד, נעקר מן העולם, שנאמר (שמות כב, יט): "בלתי להני"ה לברו", לדעתי לא ראית את התוספות שם, וזו לשונו: לא דמי להא דכתיב (שופטים ז, כ): "חרב להני"ה ולגדעון", וכן (במדבר כא, ז): "דברנו בהני"ה וכו'", דלא אסור אלא במדי דאלהות, עין שם; הרי שלך לפניך, אם עושים מציאות מבני-אדם ואומרים שהוא אלקות, ומשתפים אותו מפני שהוא אלקות, זה אסור, אבל להתקשר עצמו עם הצדיק שהוא דבוק בחי החיים, והוא ימשיך את אורו גם עלינו, שאנחנו מטלים בשאול תחתית ומתחתיו, זה בודאי מתר, ועל-כן לא בתנם אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן רנד), שצריכים להאמין בהצדיק עם דעת, כי מי שמאמין עם הדעת — יחזיק מעמד, ומי שאינו מאמין עם דעת — לבסוף יפל, כי צריכים לדעת שהצדיק כבר זכה וזכה את עצמו בתכלית הזפוף, ואינו נמצא בזה העולם כלל, כי הוא דבוק

בו יתברך, ועל-כן אנחנו שעדין רחוקים מכל זה, הלואי שנוזכה רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא לדקה אחת ביום, זה כבר השג גדול, אז עלינו להתקרב ולהתקשר אל הצדיק האמתי הדבוק בחי החיים, והוא ישפיע מאורו עלינו, ובזה לא שיק שיתוף, חס ושלום, וזה ברור. ועל-כן בלך מהשטיות שפטפט הטפס וכו', ויותר טוב שילמד לפני שפטפט דברים בטלים וכו', וכבר מצינו מימות הנביאים, התנאים והאמוראים ובכל הדורות התתברו המון-עם אל הצדיקים והנביאים, שלמדו תורה אצל רבם, כי הרבי הוא רבי והתלמיד הוא תלמיד, והתלמיד צריך לקבל מרבו, והתלמיד צריך לכבד את רבו וליקר את רבו ולהזהר בכבודו, אבל לא שיעשה אותו אלהות, אין דבר כזה, וזו סתם עלילה ממתנגדים שוטים, שאומרים שהחסידים עושים מרבם אלהות, כי זה בכלל לא נכון, כמו שהבאתי לך מהתוספות; ועל-כן יותר טוב שיתמיד בתורה בהתמדה רבה משתפס מומים אצל אחרים, כי אנחנו מוצאים אצל גדעון שאמר כנ"ל: "חרב הונ"ה לגדעון", ואותו דבר כנ"ל "דברנו בהונ"ה וכו'", שהסמך את הקדוש-ברוך-הוא אל הצדיק, וכן פתיב (שמות יד, לא): "ויאמינו בהונ"ה ובמשה עבדו", כי באמת אי אפשר לזכות לאמונה רק אם מתקרבים אל הצדיק, כי הצדיק הוא דבוק בחי החיים, ואינו מסיח דעתו ממנו יתברך כרגע, ואיפה אנחנו אווזים וכו', ואנחנו מנחים בשאול תחתית ומתחתיו, וכלי האי ואולי נזכה פעם להיות דבוקים בו יתברך, ובזה שמשמש את הצדיק גם-כן יזכה לזה.

ראה לברת אליו יתברך, כי אין שום תכלית בזה העולם רק לברת אל הקדוש-ברוך-הוא, ואז תרגיש חיים נעימים, ואל תתערב עם שום ברנה שבעולם, מה לך עם אחר, יבוא היום שנוצטרך לשכב בקבר, ושם שוכבים לבד, והנשמה עולה למעלה וכו' וכו', ומה מוליכה עמה? רק מה שזכתה לקלט בזה העולם, ועל-כן בלך מלשון-הרע ורכילות וליצנות שזה פתח הטמאה, תברח יותר טוב אל תדר המיוחד לך לתורה ותפלה, ולא תבלבל את עצמך משום ברנה שבעולם, ואז תראה מה שיהיה לבסוף.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרל.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ. רָאָה לְלַמֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשֶׁךָ, וְאִם הֵייתָ מִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לֹא הֵייתָ צָרִיךְ כְּבֹר שׁוֹם דְּבִיבּוֹר מֵאַף אֶחָד, וְהֵייתָ לָךְ תְּמִיד הַתְּחִזְקוֹת. וְאִסּוּר לָךְ לְהִגְיַע לְמִצְבִּים כְּאֵלוֹ שֶׁתִּפְּלּוּ בְּיָאוֹשׁ וּבְמִרְרוּת, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים בְּהַתְּחִזְקוֹת, מֵאַשֶׁר שֶׁתִּכְנַס לַמְטָה בְּיָאוֹשׁ גְּדוֹל וְכוּ', רָאָה לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל פֶּעַם, כִּי עָקַר הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא הַתְּחִדְשׁוֹת, לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ; אֲשֶׁרִי מִי שִׁיְהִיָּה חֲזָק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כֹּל הַיָּמִים.

אִוְדוֹת קַבְלַת צְדָקָה, תִּאֲמִין לִי שֶׁחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים דְּרָשׁוּ (סִנְהֶדְרִין פֶּא): "וְאֵל אִשָּׁה נָדָה לֹא יִקְרָב" (יחזקאל יח, ו), שְׁלֹא נִהְיָה מִקְפָּה שֶׁל צְדָקָה, וּפְרַשׁ רַש"י, שֶׁהוּא דְּבִר גְּנָאִי לְאָדָם הַגּוֹן; וְעַל-כֵּן יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהִנּוֹת מִצְדָקָה. וְתִאֲמִין לִי, אִם תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן חֶק וְלֹא יַעֲבֹר בְּכֹל יוֹם, אִז תִּבּוֹא לָךְ עֲשִׁירוֹת בְּבֵיתְךָ, וְלֹא תִצְטָרֶךְ לְלַכֵּת נֶע וְנָד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרלא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד,

שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ זָאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות ששאלת בענין הדלקת גרות לכבוד שבת קדש, שמעתי וקבלתי, שחתן וכלה מדליקים ארבעה גרות רגילים ושני גרות משמן זית, כך מתחילים אחר החתונה, שני גרות של שמן זית, מוכא בגמרא (שבת כג:), דאמר רב הונא: הרגיל בגר הניין ליה בנין תלמידי חכמים, ועקר הגרות הם שמן זית, וארבעה גרות רגילים זה נגד שם הנו"ה, ואחר-כך כשנולד בן או בת מוסיפים גר, וכן בכל פעם שנולד עוד בן או בת מוסיפים עוד גר ולא יותר מזה.

וראיתי בבית יוסף סימן רסג, שמביא מהכל בו שמצא בתנחומא, כל מלי השבת כפול: שני כבשים, מזמור שיר ליום השבת, לחם משנה, זכור ושמור, והנראה שהמנהג על זה להדליק שני גרות, עין שם; הרי ששני גרות מכרחים להדליק, ונוהגים ששני גרות האלו יהיו של שמן זית דיקא, עם כל זאת מוסיפים עוד ארבעה גרות לכבוד שם הנו"ה ברנף הוא יתברך שמו, והוא מסגל מאד לשלום.

ואודות להכין את הגרות שזה שיך לבעל, יש לומר טעם, כי מוכא בטור (ארח חיים, סימן רסג), והנששים מזהרות בו יותר כדאיתא במדרש (עין בירושלמי שבת, פרק ב', סוף הלכה ו', ובבראשית רבה סוף פרשה יז, ובתנחומא, ריש פרשת נח), מפני שכבתה גרו של עולם, פרוש שגרמה מיתה לאדם הראשון, ועל-כן מסרו לה הדלקת הגרות, ואף שגם הבעל חייב בגרות, עם כל זאת מסרו את המנהג הזה לנשים דיקא, ובפרוש כתב הב"ח שם, שאין ביד האישה לדחות את אשתו ממצוה זו, אלא כיון דהנששים מזהרות בו יותר תדליק היא ויתברך ולא הוא וכיו, עין שם; וכדי שיהיה גם להבעל חלק בגרות, תקנו — שהבעל יסדר את הגרות, כך נראה לי. ואף שחפשי טעם למה הבעל צריך לסדר את הגרות, ועדין לא מצאתי, אך כפי הנ"ל יכולים לומר את הרמז פנ"ל, שגם הוא הינו הבעל חייב בהדלקת גרות, אבל לא מוציאים את זה מאשתו, כי היא כבתה גרו של עולם, ועל-כן תעסק

בְּהָאֲרַת גֵּרוּ שֶׁל עוֹלָם.

אגב אִמְרָתִי לוֹמַר לָךְ, שְׂאָצֵל רַבְּנוּ ז"ל הִדְלִיקוּ כָּבֵד שְׁעֵתִים לְפָנֵי הַזְּמַן, וְכֵן נִהַג מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל קִבֵּל אֶת זֶה מֵאִמּוֹ, שְׁקִבְלָה מֵאִמָּה בֵּת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, שְׁכַף הַתְּנַהֲגוּ אֶצְלוֹ, אֲבָל הַנְּרָאָה שְׂזוּ הַנְּהַגַת יְחִיד, כִּי לֹא רָאִיתִי אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁהִקְפִּידוּ בְּזֶה.

הַעֲקָר תְּבַקֵּשׁ אֶת אֲשֶׁתְּךָ שֶׁתִּתְּפַלֵּל לְפָנֵי הַנְּרוֹת, וְתִבְקֵשׁ אֶז מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי אֶז הוּא יֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם לְאִשָּׁה, וְהִיא יְכוּלָה לְפַעֵל אֶצֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שְׁרַק תִּצְטָרֵךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַנְצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר אֶז.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַבְּחַל נוֹכֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות פְּקֻדוֹנוֹת וְעִרְבוּנוֹת כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׁצָרִיכִים לְבָרַח מִזֶּה, כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ (עֵין יְבֻמוֹת קט. ועֵין יְרוּשָׁלַיִם יְבֻמוֹת, פָּרָק יג. הַלְכָה א'), בָּרַח מִלְּהִיּוֹת עָרֵב וּמִלְּהִיּוֹת בַּעַל פְּקֻדוֹן, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ו, א-ג): "בְּנִי, אִם עָרַבְתָּ לְרַעְךָ, תִּקְעֵת לְזֶר כְּפִיךָ... עֲשֵׂה זֹאת אִיפּוֹא בְּנִי, וְהִנְצֵל... לָךְ הַתְּרַפָּס וְרַהֵב רַעֲיֶיךָ", עֵין שָׁם; וְצָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְקַבֵּל פְּקֻדוֹנוֹת, כִּי אַחֲר־כֵּן יִבִּיאוּ אוֹתְךָ לְדִין, כְּמוֹכָא שָׁם בְּקִרְבֵּן הָעֵדָה (עֵין שָׁם, בְּדף עא.), וּמְכָל שְׁכַן שְׁצָרִיכִים לְבָרַח מִלְּהִיּוֹת עָרֵב, כִּי הָעָרֵב נִכְנָס בְּמִקּוֹם הַלּוּה, וְצָרִיךְ

לְשֵׁלֶם בְּלִי רַחֲמָנוּת, וְזֶה מַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם, שְׂמֵאבְדִים אֶת הַיּוֹם
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַחַיּוֹת רַק בְּשִׁבִיל שְׁלֵקַח עַל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת עָרֵב,
וְעַל-כֵּן רָאָה מָה לְפָנָיִךְ.

אם תתמיד בספרי רבנו ז"ל יהיה לך דעת ושכל אחר לגמרי
ובפרט ב"לקוטי-הלכות", פי מוהרנ"ת ז"ל זכה להגיע לברור וזכוף
המדמה, עד שכל חדושויו הם אור נורא ונפלא מאד, ומי שלומד
"לקוטי-הלכות" נפתח לבו בתשוקה עצומה אחריו ותברך, וגם
נפתח לבו להבין בכל הספרים.

ראה להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, רק אלו שמדברים
מהתכלית הנצחית, וברח מלצים, כי גם בין אנשי שלומנו מתערכים
לצים, ועל-כן תתחבר רק אל תמימים אמתיים הרוצים רק עבודת
השם ותברך, ותהלה לאל, יש בין אנשי שלומנו אנשים כאלו;
אשרי מי שימצא אותם.

אל תבלבל את עצמך משום דבר ומשום ברירה שבעולם, החזק
בשעורים כסדרן בכל יום, ואם אפשר שתלמד בכל יום דף גמרא
רש"י ותוספות — אין למעלה מזה, כי זה זכוף הנפש.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלג.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר תולדות ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר
לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי זה כבר כמה פעמים, אף מרב הטרדות
נתעכב — אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים, וזכינו
בזכויות חנם להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו,
רבי המקרבנו אליו ותברך בהתקרבות כזו, אשר לא היה לעולמים;

אֲשֶׁר א' תרלג בַּנְחַל שֶׁה

טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ובוהו ראוי לנו להחיות את עצמנו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, וצריכים לבקש בכל פעם ממנו יתברך, שנזכה להתאחו בו כל ימי חיינו, כי מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לחזר תמיד: בזה העולם כל אחד הוא בסכנה גדולה, אט איז משה חנינעס גיווען אזוי איבער גיגעבן צום רבי"ן, און אט איז ער גיווארן אזא רו"דף וחולק וכו'; וזה שיה לכולנו, שצריכים להכניס בדעתנו, אשר כל אחד ואחד מאנשי שלומנו הוא חדיש נפלא, חדיש יקר, והוא צנוע חדש הנמשך על ידו אור ודעת הצדיק, וההכרח לקבל דרך כל הצנורות, כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד).

אהובי, אחי! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל עת ורגע ממש כפי החלישות הדעת והמרירות והעקמומיות שעוברת על כל אחד ואחד בפירטי פרטיות, כי אין לה אדם בזה העולם, שאין עובר עליו בכל יום ויום מה שעובר (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז), וזה עקר גדלת ומעלת הצדיקים, שיכולים להתחזק (שקורין דער האלטן זיך), ולהפך המרירות והיגון ואנחה אל תקף השמחה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג), ועקר מדרגת הצדיקים הוא, שיכולים לעשות בעצמם כל מיני פעולות שבעולם להחיות את עצמם ולא לפל בדעתם, וזה זוכים על-ידי שממשיכים את האמונה הקדושה בתוך תוכם, ויודעים אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה (חל"ן ז'), ועל-כך מה ולמה להם להיות בעצבות. וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי במצנת השמחה יש למודים עמקים, עמק עמק מי ימצאם, ולא די בזה שיודע שצריך להיות בשמחה, והעצבות הוא ס"ם המנות ההורג את האדם, אלא צריך להכניס את

ס) הגה משה חנינעס היה כל כך מסור לרבנו ז"ל, והנה הוא נהיה בזה רו"דף וחולק. נמשה חנינעס זה היה מקרב בתחלה אל רבנו ז"ל, ואחר כך נתהפך לכבו ורו"דף ביותר את מוהרנ"ת הקדוש ברציחה נודאה].

עצמנו בעמק הלמוד הזה, וצריך לחזור בזה מדי יום ביומו מחדש, ולחדש בזה חדושים חדשים, כי בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש אורבת העצבות והמרירות לכלות את האדם לגמרי, והאדם הוא בסכנה גדולה בכל פעם, שלא יפל אל העצבות והמרירות מחמת פגעי ומקרי הזמן, ממה עובר על כל אחד — בין ברוחני ובין בגשמי. וכבר מבארים עצות והתחזקות וענינים נפלאים בספר "מקור השמחה", יזכני השם יתברך להדפיסו בקרוב, ואז יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בו יתברך.

הדורש שלומך...

מדי חפשי באמתחת הכתבים, מצאתי מכתב שהכנתי בעבורך, וכנראה שגדמה הנה לי ששלחתי לך, אך אבד בן רגע, ותקבלו פה. ואודות הקונטרס "אשר בנחל", אשר אתם מדפיסים, הטוב בעיניכם עשו, למען להגדיל ולהאדיר שם רבנו ו"ל, ותתגלה הדעת האמת בכל העולם, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.

א' תרלד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ועקר הצרה שלך הוא הבטלה, שאתה לא יודע מה לעשות עם הזמן היקר שלך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, זו הצרה הכי גדולה מכל הצרות,

כְּשֶׁאָדָם מְבַטֵּל אֶת זְמָנוֹ, כִּי הַבְּטָלָה הוֹרֶגֶת אֶת הָאָדָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹכֵן, כִּי כָל הַמְשַׁגְעִים נַעֲשִׂים רַק מִבְּטָלָה, כִּי אִם הִיָּה אָדָם עֲסוּק, שׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא הִיָּה מְבַטֵּל אוֹתוֹ וְשׁוֹבֵר אוֹתוֹ, אֲךָ כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּטֵל, הַבְּטָלָה הוֹרֶגֶת אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת דְּרַבֵּי נֶטָן, פֶּרֶק י"א): אֵינן אָדָם מֵת אֶלָּא מִתּוֹךְ הַבְּטָלָה, כִּי הַבְּטָלָה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּתוּחוֹת נ"ט): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדִי זְמָה וְהַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדִי שְׁעָמוּם וְשִׁגְעוֹן, כִּי אִם אֵינן לְאָדָם מַה לַּעֲשׂוֹת, הִהְכַּרְח לּוֹ לְחֹטָא, וְזֶה הַדְּבָר שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם יוֹתֵר מִהַפֵּל, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה עֶסֶק, כִּי טוֹב תוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהִם מִשְׁכַּחַת עוֹן, תִּקְבַּע לַעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים בְּחֻמֵּשׁ רִש"י וּבְמִשְׁנִיּוֹת, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ, בְּעֵינֵי יַעֲקֹב, בְּטוֹר וּבְשִׁלְחַן עָרוּף, בְּזִהָר וּבִתְקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִפֶּל דְּבָר תִּלְמַד מְעַט מְעַט, וְכֵךְ יִהְיֶה לְךָ בְּמָה לְבַלּוֹת אֶת הַזְּמַן, וּמִלְבַּד זֹאת טוֹב שֶׁתִּקַּח אִיזוֹ עֲבוּדָה, לֹא שֶׁתֵּלֵךְ בְּטֵל, כִּי הַבְּטָלָה תִּהְרַס אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וְלִדְעִתִּי כָּל הַשְּׁגֵעוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ' שֶׁתִּבְתֵּב, הַפֵּל בָּא מִהַבְּטוּל זְמַן שֶׁאַתָּה מְבַטֵּל אֶת זְמַנְךָ, וְעַל-כֵּן תִּקְבַּע לַעֲצָמְךָ סֵדֵר מְסִיָּם, וְעַם הַסֵּדֵר הַזֶּה תִּמְשִׁיךְ כָּל יוֹם וְיוֹם מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, עַל-כָּל-פָּנִים שִׁיסְתוֹבֵב בְּסֵדֵר הַזֶּה, וְאִז תִּצְלִיחַ דֶּרֶכְךָ תָּמִיד.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר, אִם הֵייתָ מְרַגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ, אִז הֵייתָ הַכִּי מְאֹשֵׁר, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוֹ יְתִבְרַךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵינן לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאִז הוּא אֲךָ פֶּעַם לֹא יֵלֵךְ בְּטֵל, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק בָּא וְהוֹלֵךְ וּמִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמוֹ יְתִבְרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחַ דְּרָכּוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרלה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, החפץ ומשתוקק מאד מאד לשוב אליו יתברך על-פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איתך שיהיה, ובפרטיות להיות חזק ואמץ מאד באמונה שהשם יתברך מנהיג כל העולם בהשגחה נפלאה ונוראה מאד, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וצריך לדון עצמו בכל פעם לכף זכות, מצד אחד שהשם יתברך סבב עמו בדרך זו, ומצד השני לשפוף שיח ותפלה לפניו יתברך, ולהתודות בפה מלא מה שעשה ופגם, וכן יתנהג תמיד. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, אור גנוז ונורא. ותתמיד מאד מאד בספרו הקדוש, הפלול מכל הסודות והקמזים עלאיים המתחדשים בכל פעם ובכל יום חדושים נוראים ודרכים ועצות ישרות לכל אחד ואחד, וצריך לידע מה שמביא רבנו ז"ל בכל פעם מגדל מעלת למוד התורה, שהעקר סובב והולך על מעלת תורתו בעצמו, שמסגלת מאד לנשמה, ומקרבת את האדם אליו יתברך בהתקרבות ובהתעוררות גדולה ונפלאה מאד, וכל אחד יכול למצא לעצמו עצות והנהגות טובות, וצריך לתן בכל יום תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו השם יתברך, שזכינו לידע מאור כזה. וצריך לבקש הרבה שיזכה שתפתחנה עיניו, ויזכה להרגיש ולטעם טעם מהאור הגנוז הזה, וכל זה זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל על התורה ט"ו, מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, שהוא אור רבנו ז"ל — רבה בהתבודדות.

הדורש שלומך...

א' תרלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֹרֶךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הִנֵּה יָדוּעַ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה) מְעַלֵּת
הַזּוֹכָה לְחֵדֶשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְעַל-כֵּן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד
בְּחֲדוּשֵׁי דְאוּרֵיָתָא, שֶׁהֵם תְּקוּן עַל הָעֵבֶר, וְזֶה מְשַׁקֵּיט אֶת רְדִיפַת
הַמִּחְזֵן וְכוּ' (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סה), כִּי כְּשֶׁאֲדָם בָּא אֶל בְּטוּל
הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁחֲזוּר, אֲזִי הוּא צְרִיף לְקַרֵּר אֶת צְמֵאוֹן
נִפְשׁוֹ, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה. וּבְאֲמַת רְאִיתִי בְּמַחְזוּר וַיְטָרִי
שִׁפְתָב דְּבַר פְּלֵא, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "וּמְנַהֵג הִיָּה בְּזִמָּן בְּעַלֵּי הַתּוֹסְפוֹת
לְהַנִּיחַ קוּלְמוֹס תַּחַת כַּר הַתִּינּוֹק לְסִימָן טוֹב, שִׁידַע לְכַתֵּב חֲדוּשֵׁי
תוֹרָה", עֵינַי שָׁם; וְהוּא דְּבַר נִפְלֵא מְאֹד. וּבְאֲמַת כְּבָר אָמַר מוֹהַר"ן ת'
ז"ל לְפָנַי הַסֵּתְלָקוּתוֹ עַל פְּרוּשׁ הַמְּשֵׁנָה (אֲבוֹת ב'): "עֲשֶׂה לָךְ רַב וּקְנֵה
לָךְ חֵבֵר", שְׁצַרִּיכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, וְאִם אִין לוֹ לְמִי לְהִתְקַרֵּב
שִׁיתְקַרֵּב אֶל הַסְּפָרִים שֶׁנִּכְתְּבוּ עַל-יְדֵי קְנֵה וְקוּלְמוֹס. וְרְאִיתִי לְפָרֶשׁ
"וּקְנֵה לָךְ חֵבֵר", שֶׁהַקְּנֵה וְהַקּוּלְמוֹס יִהְיֶה לָךְ לְחֵבֵר, שֶׁתִּרְגִּיל אֶת
עֲצָמְךָ לְרִשָּׁם כָּל מָה שֶׁאֲתָה רוֹאֶה דְּבָרִים מְעַנִּינִים בְּסְפָרִים יִשְׁנִים,
שֶׁהַקְּנֵה וְהַקּוּלְמוֹס יִהְיֶה לָךְ לְחֵבֵר, שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְרִשָּׁם כָּל מָה
שֶׁאֲתָה רוֹאֶה דְּבָרִים מְעַנִּינִים בְּסְפָרִים יִשְׁנִים וְחֲדָשִׁים תִּרְשָׁם אֶת זֶה
עַל הַכְּתָב, וְזֶה בְּכֻלֵּל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְזֶה יִקְרַר אֶת עֲצָבֶיךָ, וְלִכְּן טוֹב
מְאֹד שֶׁתִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, כִּי חֲבָל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וַיֵּשׁ
הַיּוֹם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סְפָרִים יָפִים שְׁיוּצָאִים לְאוּר, שְׁחֲזוּרִים וּמְדַפְּסִים
סְפָרִים עֲתִיקִים, וַיְכוּלִים לְקַשֵּׁר אֶת הַכָּל אֶל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן
רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה, כִּי חֲבָל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר לְבָלוֹת בְּהֶבֶל וּבְרִיק,
הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִפֶּה, וְלָמָּה לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן עִם

שְׁטִיּוֹת וְעַם וּכְפוּחִים, כִּי לֹא תִפְעַל שׁוֹם דְּבָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּדֶּךָ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבַּחֲזוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵינֵי הַבְּרָכוֹת "מִשְׁנֵה הַבְּרִיּוֹת" וְכוּ', וְכֵן הַבְּרָכוֹת עַל הַפִּיל וְעַל הַקּוֹף וְכוּ', אִם כְּדֹאֵי לְלַכֵּת לְגַן הַחַיּוֹת וּלְכַרְךָ אֶת הַבְּרָכוֹת הָאֵלוּ, רְאִיתִי בְּשֵׂאוֹת וּתְשׁוּבוֹת "פְּרִי הַשְּׂדֵה" (חֵלֶק ג'), סִימָן קעג), שְׁבַפְרוּשׁ בְּאֵר לְהִלְכָה, שְׁאֶסוֹר לְלַכֵּת לְכַתְחָלָה לְמִקְוֹמוֹת כְּאֵלוּ שֵׁשׁ תַּעֲרוּבוֹת בֵּין אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְכוּ', וְכֵן תֵּאֲטָרְאוֹת לֹא לִילֶךְ לְכַתְחָלָה, עֵינֵי שָׁם, שְׁמִבְרַר זֹאת לְהִלְכָה. עַל-כֵּן-פָּנִים אֵינְךָ צָרִיךְ לְבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִדְּבָרִים כְּאֵלוּ, לְדַעַמְתִּי אִם הֵיטָה לְךָ הַתְּבוּדָדוֹת, כְּבָר הָיוּ הוֹלְכִים לְךָ כֹּל הַחַיִּים אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי כְּשֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, אֲזַי יֵשׁ לוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת אַחֲרֵי לְגַמְרִי.

גַּא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לִישֵׁב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ וְלֹא לְצִאת מִשָּׁם, וְתַהֲלֵךְ לְאֵל, יֵשׁ הַרְבֵּה מֵה לְלַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם: מְקָרָא, מִשְׁנֵה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, הִלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִיּוֹת וְתוֹסְפּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵיךְ יֵשׁ זְמַן עַל בְּטוֹל זְמַן? !

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר א' תרלח בַּנְחַל שִׂיא

א' תרלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֵר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְאַהוּבֵי, יְדֵיד נַפְשֵׁי, וְנֵתִיק וְחֹסֵיד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אֲחֵי הַיָּקָר! חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ בְּעֶבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּכִסּוּפֵינּוּ וּבְרִצּוֹנוֹת חֲדָשִׁים, כִּי כָּל יוֹם הוּא עֲנָנָן אַחֵר לְגַמְרֵי, וְאֶפְלוּ כָּל שְׁעָה הִיא עֲנָנָן אַחֵר לְגַמְרֵי, עַל-כֵּן צָרִיף לְחַדָּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל שְׁעָה מִמָּשׁ, כִּי אֵין שְׁעָה דוֹמָה לְחִבְרָתָהּ כָּלָל, כִּידוּעַ וּמְרָמוֹ בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְגַם בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ח'), אֲשֶׁר בְּכָל שְׁעָה מְאִיר צְרוּף אַחֵר מִשֵּׁם הַנְּי"ה בְּרוּף הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְצָרִיף לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ תָּמִיד לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת הַשְּׁעוֹת לְבִלֵי לְבָלוֹת אוֹתָן בְּשִׁטּוֹת וְהִבְלִים, רַק בְּכָל שְׁעָה תִּהְיֶה לוֹ אִיזוֹ תוֹרָה אוֹ תַפְלָה אוֹ אִיזוֹ מִצְוָה, וְיִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת הַשְּׁעוֹת, וְלֹהוֹסִיף בֵּהֶן קִדְשָׁה וְדַעַת, וְלִהְיוֹת סוּר מֵרַע, וְאִזּוֹ יִתְגַּלֶּה עֲלֵיָהּ הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבֻזָּה הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה, כִּי אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ מְאִיר בְּקִבְעוֹת, אֶף הַחֲסָרוֹן הוּא מִצַּד הַמְקַבְּלִים, וּבְכַפְרֵט כְּשֶׁפְּלִי הַמַּחֲזִין פְּגוּמִין, אִזּוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל שׁוֹם אוֹר וְחַיּוֹת בְּהַתְגַּלּוֹת.

וְעַקֵּר כְּלֵי הַמַּחֲזִין הֵם הַשְּׁבָעָה גְרוֹת: "הַעֲיָנִים" — לְרֹאוֹת רַק אֶת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּבַר. "הָאֲזָנִים" — לְשִׁמְעַ רַק בְּקוֹל הַתּוֹרָה וְהַצְדִּיקִים. "הַחֹטֵם" — לְבִלֵי לְכַעַס וְלִהְקַפִּיד עַל שׁוֹם דְּבַר שְׁבָעוֹלָם יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה. "הַפֶּה" — לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְבִלֵי לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבוּר כְּטַל, רַק מִעֲבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ כְּשִׁיְקַדָּשׁ וְיִטְהַר אוֹתָם, אִזּוֹ יָאִיר מִחוּ בְּהֶאֱרָה נִפְלְאָה, וְיִזְכֶּה לְהַתְגַּלּוֹת וְלִהְתְּעוֹרֵר כִּיּוֹתֵר בְּעֶבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהַעֲקֵר לְהַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְכָל שְׁעָה יִהְיֶה לוֹ אִיזוֹה שְׁעוֹר בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁמַקְשֶׁרֶת אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִתֵּן הַרְבֵּה צְדָקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

מֵה שְׁשֹׁאֵלֶת אוֹדוֹת הָאֲבָרָה ר' ... הוּא כְּבָר נִסְע אֶתְמוֹל לְאֶרֶץ

ישראל, והיה בביתי בשבוע שעבר, ולקח אצלי הרבה ספרים מספרי רבנו ז"ל, וכן האברך היקר, שאר בשרי, ירא שמים ר' ... למדנו בצותא עמו בספרי רבנו ז"ל בביתי בשבוע שעבר, והיו תהלה לאל דבורים טובים, בפרט בענין התחזקות באמונה ותפלה והתבודדות.

א' תרלט.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר תולדות השל"ה.

שלום וברכה לאהובי, ידיד נפשי, הבחור ... גרו יאיר.

אחי! חזק ואמץ מאד, ואל תירא ואל תחת, כי ה' עמך, אתך ואצריך, אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר — הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך, וצריך להרגיל עצמו להמשיך עצמו אליו ותברך מאד מאד, ותדע כי הכל בהשגחה פרטי פרטית נפלאה ונוראה מאד מאד ממנו ותברך, והשם ותברך מנהיג את העולם במדת החסד והרחמים, וצריך לצאת בכל פעם ממחין דקטנות ולזכות למחין הגדלות. מחין דקטנות זהו הטבע, ומחין הגדלות היא השגחה פרטית, ותהיה תמיד בשמחה, שהיא גם-כן מחין הגדלות, כי להפך — עצבות היא עקר מחין דקטנות וצמצום המחין.

ולמען השם, לטובתך הנצחית קדש מאד את שבעת הנרות, שהן השבע מדות: העינים, האזנים, החטם והפה, לעשות צמצום למטה, שעל-כל-פנים לבל יעשה בהם מעשה בהמה, לבל ידבר שום דבור שאינו מוכרח, ולבל יהיה בכעס ובקפידות, חס ושלום, ולבל יאזין לדברים בטלים, ולבל יסתפל במקומות שאסור להסתפל, וכן להפך, לעשות צמצום למעלה, לידע בכל פעם שאינו יודע כלום בידיעתו ותברך, כי לגדלתו אין חקר.

הדורש שלומך...

א' תרמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רְאֵה לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתַי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּ"שִׂיחוֹת-הַר"ן" וּבְ"חֵי-מוֹהַר"ן". וּבְאִמַּת שְׁמַעְתִּי פַעַם מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׁאָמְרוּ, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל אָמַר וְהִתְבַּטָּא בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֵיךְ הָאֵב בְּאֲשֵׁינֶט דְּעַם רַבִּינְךָ וְאֵךְ מֵיט דִּי שִׂיחוֹת"ו"; וּבְאִמַּת עָקֵר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל הִיא עַל-יְדֵי שִׂיחוֹתַי הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי עַל-יְדֵי שִׂיחוֹתַי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל יְכוּלִים לְהִבִּין הֵיטֵב בַּתּוֹרוֹת הַגְּדוּלוֹת, וְאֲנִי כְּשֶׁהִתְקַרְבְּתִי חֲזַרְתִּי עַל זֶה פַעַמִּים אֵין מִסְפָּר עַד שֶׁהָיָה לִי חֶק בְּכֹל שְׁבוּעַ קְבִיעוֹת לְסִיַּם אֶת הַ"חֵי-מוֹהַר"ן" וְ"שִׂיחוֹת-הַר"ן" מְרַב תְּשׁוּקָתִי שְׁשִׁתִּיתִי אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּצָמָא, וְעַל-כֵּן גַּם אֶתָּה חֲזַר הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתַי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

הַקְּדוּשָׁבְרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, אִם רַק תִּהְיֶה חֲזָק בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּיטֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן עח), שֶׁהַדְּבוּר הוֹלֵךְ עִם אָדָם אֶפְלוּ לְמְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִּים, "כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זְכוּר אֲזַכְרֶנּוּ בּוֹ", וּפְרַשׁ רַבְּנוּ ו"ל, כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲנִי נֹזֵק מִמֶּנּוּ, וְאֶפְלוּ שְׁאֲנִי נִמְצָא בְּמַצָּב הַכִּי גְרוּעַ; וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּשִׂיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַפְךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

(ע) הַדְּרָתִי אֶת עֵנְזוֹ רַבְּנוּ ו"ל כִּזְוֵה שְׁכַתְּכִתִּי וְרִשְׁמִתִּי וְהַדְּפַסְתִּי אֶת שִׂיחוֹתַי הַקְּדוּשׁוֹת.

א' תרמ"א.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, החפץ ומשתוקק מאד בעבודת השם יתברך ... גרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ להיות אמיץ ותקיף מאד, כי הרבה הרבה צריך עוד לעבר עליך, וכל זה מצד העוונות, שעל-ידי-זה נתהוו אלו הקלפות, שהן המניעות והדמיונות והבלבולים שבאים עליך.

מה אמר לך, אחי, ידידי היקר, אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבי אמת כזה, אשר מוליכנו בדרך האמתית. והעקר לצית אותו, אשר אמר, כי בכל שיחה שלו יכולים להיות איש כשר כל ימי חייו, בפרט התורות הנוראות והדבורים היקרים ממוהרנ"ת ז"ל שנבנו עליהם, אשר ממש אי אפשר לעבר את זה העולם בלי העצות היקרות והנעימות האלו, כידוע לכל אשר הוגים בהם באמת; אשרי לו ואשרי חלקו. ומי שעושה ליצנות מדבורים אלו, עושה ליצנות מעצמו, אוי לו ואוי לנפשו; כי באמת כשתזכה לישוב הדעת אמתי תראה, כי סוף כל סוף מכרחים למות ולצאת מזה העולם, ומה תעשה ליום ההוא, ואז לא יועיל שום ממון ושום השתדלות, שום קרובים, ושום דבר שבעולם לא יועיל לך, ויהיה כבר מאחר, אוי איך מר ומרור יהיה כשתסתכל לכל צד, אולי יוכל אחד לעזור לך, והנה איננו, ומה שנעשה עם האדם אחר-כך זה מבאר בכתבי האריז"ל ובזהר הקדוש (עין באריכות בשער הגלגולים, עין שם), אבל כשאדם זוכה לעבר בזה העולם עם העצות של רבנו ז"ל, ומתנהג כל הימים עם העצות הקדושות של רבנו ז"ל, כי יש עצות, תהלה לאל, ודרושים יקרים על כל יום ויום ועל כל שבתות השנה, ועל כל מועדי קדש: פסח, שבועות, ספות, ראש השנה, יום כפור, חגגה ופורים, ועל כל המצוות ועל כל דיני השלחן ערוך; אשרי מי שיאחז בהם, ואז טוב לו כל הימים, לעד ולנצח נצחים.

הדורש שלומך...

א' תרמב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שאנו זוכים לדעת מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, שמגלה לנו עצות נוראות איך לעבר את זה העולם בשלום; כי באמת עוברים על כל אחד ואחד כל מיני צרות ויסורים ומרירות, ורבונו ז"ל למד אותנו למודים איך שאסור להתנאש בשום פנים ואפן, אלא מכל מה שעובר עליו, יראה לברח תכף-ומיד להקדוש-ברוך-הוא, ולדבר ולשוח ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בדיוק כאשר ידבר איש אל רעהו בשפת האם שלו, ואף שבתחלה ידמה שאין מי שיסתכל עליו, ואין מי ששם לב אליו, אל יסתכל על זה כלל, רק יאמין באמונה שלמה, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך אב הרחמים, השומע תפלות כל פה, וצריכים התחזקות עצומה על זה, כי תפלה היא אחד מהדברים שצריכים התחזקות, כי אדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ולא רואה שום דבר, ומכל שפן כשחטא בפגם הברית שנחשכו עיניו ומחו, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ותקנה ממנו, ולא צריכים אותו, אזי כשהוא בא לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא מתנאש מאד, כי חושב שלא צריכים אותו, אבל אם אדם הוא עקשן וכא בכל יום אליו יתברך למקום פנוי אשר אין שם בני-אדם, ומפרש את כל שיחתו אליו יתברך, אז סוף כל סוף ישבר את לב האבן שלו, ויזכה לראות מראות וחזיונות גלוי אלקות במדרגה עליונה מאד, ועל-פן ראה לחזק את עצמך

בְּיִתְרָא דְדַבְרָא אֲלֵיו יתְבַרְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה לְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וּבְאֵמֶת שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ פִתְגָם, שְׁהִיָּה שְׁגוּר בְּאוֹמֵן עַל מֵאֲמָרָם ז"ל (עֵין טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, סִימָן א', סְעִיף ד'): "טוֹב מְעַט בְּכֹנֶנָה מִהֶרְבָּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה", הֵינּוּ שְׁאָדָם צָרִיךְ לְעַסֵּק הֶרְבֵּה בַתְּפִלָּה, וְאִף שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה יְדַבֵּר הֶרְבֵּה עִמּוֹ יתְבַרְךָ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל, רַק יֵאָרִיךְ בְּדַבּוּרִים, וּמִהֶרְבָּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה יֵצֵא אַחֲרֶיךָ לְכָל הַפְּחוֹת מְעַט בְּכֹנֶנָה, וְאִם לֹא יִרְבֶּה בַתְּפִלָּה, אִז לֹא יִהְיֶה לוֹ אֶפְלוֹ מְעַט בְּכֹנֶנָה. וְזוֹ כּוֹנֵת מֵאֲמָרָם ז"ל: "טוֹב מְעַט בְּכֹנֶנָה מִהֶרְבָּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה", כִּי הַמְעַט שְׂיִוְצֵא בְּכֹנֶנָה זֶה תּוֹצְאָה מְזֵה שְׁאֲמְרוּ הֶרְבֵּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה; וְדַבְּרוּ מְזֵה שְׂרוּאִים הֶרְבֵּה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁהִיוּ בָּאִים אֶל הַצִּיּוֹן וּמְדַבְּרִים שְׁעוֹת אַרְכּוֹת שֵׁם אֲלֵיו יתְבַרְךָ, וְכָל מֵה שְׁהַעִיק לָהֶם וְהַצִּיק לָהֶם סִפְרוּ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִיוּ עַל זֶה מִתְנַגְּדִים — "מֵה אִתָּה צָרִיךְ לְשַׁבֵּת כָּל-כֶּף הֶרְבֵּה שְׁעוֹת", וְעַל זֶה אָמְרוּ לֹא! אֲסוּר לְהִגִּיד כֶּף, אֲלֵא אָדָם מְדַבֵּר וּמְדַבֵּר וּמְדַבֵּר אֲלֵיו יתְבַרְךָ בַתְּמִימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה הֶרְבֵּה מְאֹד, אֶפְלוֹ שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה, אֲכַל אַחֲרֶיךָ הַפְּעַל יוֹצֵא, שְׂיִוְצֵא מְזֵה מְעַט בְּכֹנֶנָה, זֶהוּ "טוֹב מְעַט בְּכֹנֶנָה מִהֶרְבָּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה", הַמְעַט בְּכֹנֶנָה יוֹצֵא מִהֶרְבָּה שְׁלֵא בְּכֹנֶנָה, וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרמג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבְּת־קֶדֶשׁ לְסִדְרַת הַתּוֹלְדוֹת הַיְתִשְׁלִיָּה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, אַחֵי וְרַעֲי, הַאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ בְּצִרוּף הַמְעוֹת לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי

מאד, שִׁתְּהִלָּה לְאֵל, הַסְּחוּרָה שֶׁלָּךְ מִתְחַלֵּת לְזוּז וּבָאִים אֶצְלָךְ קוֹנִים, אֲבָל אַף-עַל-פִּי-כֵן אֵל תִּפְסִיק בְּשִׁבִיל זֶה תִּפְלֹתְךָ, כִּי הֵן אֵמֶת שֶׁכָּל הַיְשׁוּעָה וְהַנֶּס הֵזָה הוּא רַק עַל-יַדֵי רַבּוּי תִּפְלֹתְךָ, אַךְ מֵעַקֵר הַיְשׁוּעָה עֲדִין אַתָּה רַחוּק וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל, כִּי כָּל זְמַן שִׁיש לָךְ ... וּבּוֹדָאֵי כַּאֲשֶׁר הִרְאָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲסֵד וְנִפְלְאוֹתָיו עִמָּךְ עַד עַכְשָׁיו, הוּא יִתְבָּרַךְ יוֹסִיף לְהַצִּילְךָ וּלְהוֹשִׁיעֶךָ הַצְּלָחָה וַיְשׁוּעָה שְׁלֵמָה, אַךְ אֲסוּר לְהִתְרַשֵּׁל בַּתְּפִלָּה כָּלֵל. וְגַלְיָה לָנוּ מוֹהֲרַנְיָת ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נַחֲלוֹת, הַלְכָה ד'), שִׁיש קִלְפַת יִשְׁמַעֵאל, שֶׁכָּל עֲנִינָה הוּא לְהַכְנִיס בְּלֵב, כִּי שָׁמַע ה' יִתְבָּרַךְ צְלוֹתְךָ, הַיְנוּ כִּכָּר נִשְׁמָעָה תִּפְלֹתְךָ, וְעַלִּי הִרְאָה, כִּי אַתָּה רוֹאֵה שֶׁכִּכָּר הִתְחִילָה אֶצְלָךְ הַיְשׁוּעָה, וְעַל-כֵּן בְּזֶה מַכְנִיס בְּלֵב, שֶׁצְרִיךְ לְהִפְסִיק מִהִתְפַּלֵּה. עַל-כֵּן חֲמִדַת לְכִבִּי, לֹא טוֹב הַדְּבָר מֵה שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב, שֶׁהִפְסַקְתָּ לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵה יֵלֵד יוֹם, וְכָל זְמַן שֶׁרַב הַסְּחוּרָה מִנַּחֲת עֲדִין אֶצְלָךְ, אֲסוּר לְהִפְסִיק הַתְּפִלָּה בְּשִׁבִיל זֶה. וְצְרִיךְ שֶׁתִּדַע, שֶׁכָּל דְּבָר גִּשְׁמִי וְסִבָּה יֵשׁ לָהּ מְסַבֵּב, וְהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ הַגְּנוּז בְּכָל דְּבָר, כִּי אֵין שׁוּם מַצִּיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל עֵצִם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמַּחֲיָה וּמְהַיָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, וְעַל-כֵּן כָּל עֲגַמַת נֶפֶשׁ וְצַעַר שֶׁנִּתְהַיָּה לְאָדָם וּמְלִבֵּשׁ בְּאַיְזָה עֵסֶק אוֹ מִשָּׂא וּמִתֵּן וְכוּדוּמָה, הַכָּל סְבוּת מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעוֹרְרוֹ וּלְהַזְכִּירוֹ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהֵנָּה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן נִתְהוּוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן הַהִסְתָּרוֹת הַמְּסִתֵּרוֹת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁרַב הָעוֹלָם שׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאַף שֶׁמְדַבְּרִים בְּדֶרֶךְ כָּלֵל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל לִידַע בִּידְעָה בְּרוּרָה בִּפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, וְאֵין שׁוּם תְּנוּעָה שֶׁלֹּא יִמְצֵא שָׁם, כִּי הַכָּל אֶלְקוּת בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, זֶה נִמְצָא רַק אֶצְל יַחֲדֵי סְגָלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מְלֵא רַחֲמִים וְחַפֵּץ חֲסֵד, וּבְרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּשִׁבִיל לְהִיטִיב עִם בְּרִיּוֹתָיו, וְיִזְכּוּ לְהִפְרִיז יִתְבָּרַךְ פָּנִים אֶל פָּנִים מִכָּל דְּבָר, וְעַל-כֵּן מְסַבֵּב עִם הָאָדָם סְבוּת כְּאֵלוֹ, שִׁיִּצְטָרֵךְ לְצַעֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז עַל-יַדֵי רַבּוּי הַצְּעָקָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְגַּלֵּה אֵלָיו, וְאִז מִמִּילָא נִמְתָּקִים וְנִתְבַּטְּלִים כָּל הָעֲגַמַת נֶפֶשׁ וְהַמְרִירוֹת וְהַיְסוּרִים שֶׁהֵיוּ לוֹ מִהַדְּבָר וְהָעֵסֶק וְהַמִּשָּׂא וּמִתֵּן הַגִּשְׁמִי, כִּי נִתְגַּלֵּה

לו, שֶׁהַכֹּל הֵיזָה דְמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי אֵין כָּאֵין לֹא דְבִים וְלֹא יַעַר, כִּי הַכֹּל לְכָל עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן כְּשִׁיתְגַּלְהָה בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ וַיַּגְלֶה אֶת גְּדֹל הָאֱמֶת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יִשְׁעִיָּהּ י"א, ט): "כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה'" וְגו', וְעַל-כֵּן יִקְרָא (שֵׁם ב', כ): "בִּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלִיךְ הָאָדָם אֶת אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֶת אֱלִילֵי זָהָב" וְגו', וְכַמֵּאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂכָל אֶחָד יִשְׁלִיךְ אֶת כָּלֵי אֱמֻנָתוֹ, הַשְּׁלַחְנִי — שְׁלַחְנוּ וְכוּ', וְהַכֹּל יִמְשִׁיכוּ עֲצָמָם רַק אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן לֹאֵל הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ, לֹא הֵיזָה הָאָדָם בּוֹרַח אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂכָל אֱלֹו הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ הוּא רַק לְהִמְשִׁיכוֹ אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, טוֹב יוֹתֵר לְהִזְדַּרֵּז תַּכְּף-וּמְיָד, וְלִבְרַח בְּכָל פַּעַם אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא יַחְפֶּה עַד שְׁיַעֲבֹר עָלָיו מַה שְׁיַעֲבֹר, חַס וְשְׁלוֹם; וְעַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְבָבִי, בְּקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ הַרְבֵּה שְׂתִמְכַר אֶת כָּל סְחוֹרְתָךְ בְּנִקְל, וַיָּבִיאוּ אֶצְלֶךָ קוֹנִים לְקִנּוֹת סְחוֹרְתְךָ, וּפַעַם אַחַת אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂבַקְשׁ אוֹתוֹ בְּשָׂבִיל פְּרֻנְסָה, שְׁיִתְפַּלֵּל בְּעַבּוֹר זֶה, וְדִיקָא בְּעַבּוֹר זֶה, כִּי זֶה כּוֹאֵב לְךָ, וְעַל-כֵּן כְּשִׁתְּפַלֵּל בְּעַבּוֹר זֶה יִהְיֶה עִם אֱמֶת, וּמִסְתַּמָּא תִשְׁלַב (וְעַסְטוֹ אַרְיִין פְּלֶאכְטִין) בְּתוֹךְ תְּפִלָּתְךָ גַם עַל רוּחַנִיּוֹת, נִמְצָא, שְׂכָל הַבְּלוּל וְהַטְרָדָה הַגַּשְׁמִית יָבִיאוּ אוֹתְךָ גַם לְבַקֵּשׁ עַל רוּחַנִיּוֹת, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָנוּ שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּוַדַּע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, מִדְּבוּרִים אֱמֶתִיִּים כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְאֵל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ שְׁיֵשׁ אֵינָהּ בֵּית מְנוּס מִבְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַכֹּל דְמִיּוֹן וְהֵבֵל רוּחַ, כִּי מִכָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ אֵין שׁוּם עֵצָה אַחֲרַת לְהַנְצִל, כִּי אִם כְּשִׁיזְכֶּה לְבְרַח אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂתִמְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, וְכָל מַה שְׁיִתְגַּבְּרוּ הִיסוּרִים וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ, בְּרַח לְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּזְכֶּה לְרֹאוֹת יְשׁוּעוֹת וְהַרְחַבּוֹת, כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ חֲפֵץ חֲסֵד וְרוּצָה לְהִיטִיב.

וְאוֹדוֹת שְׂכָתְבָתְּ שְׁיֵשׁ לְךָ בְּלוּלִים מְבִינֵי-אָדָם, צְרִיף שְׂתַדַּע, שְׁהַעֲקֵר לְבְרַח מִחֲבוּרוֹת בְּנֵי-אָדָם הַמְדַבְּרִים דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, כִּי אֵין קֶץ לְדַבְרֵי רוּחַ, וְגוֹרֵם מַחְלָקַת וְלִיצְנוּת וּכְפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת,

כי כל אחד מגלה המצאתו איך יהיה ומה יהיה ובאיזה אופן תהיה המלחמה, אבל (תהלים ב, ד): "יֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לְמוֹ", כי הכל ממנו יתברך, ועקר עסקנו מה שתלוי בדינו הוא רק תפלה ובקשה, בסוד (תהלים סח, לה) "תנו עז לאלקים", להתחנן לפניו יתברך, שימתקו כל הדינים מכל ישראל, וכל אויבינו יפלו וישובו אחור, ותהיה להם מפלה גדולה, ויהרגו איש באחיו, וחרב לא תעבר בארצנו, ונזפה להתגלות מלכות שמים, וימלך עלינו השם יתברך בעצמו, והכל יכירו אותו.

ואודות הספרים ששלחתי לך, כונתי היתה שתראה להפיץ שם במחנה, כי עלינו נפלה חובת היום, ואנו צריכים להפיץ בדורותינו אלה ספרי רבנו ז"ל, ולגלות ולפרסם דעתו בעולם, אשר כל הגאולה תלויה בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ואודות שפתבת שיש לך בלבולים, שאטה צריך לחזר בכל פעם תבות התפלה, כי נדמה לך שלא אמרתם יפה, כל זה הוא בכלל חמרות יתרות ומרה שחורה, אשר הורג את האדם לגמרי, העקר לומר את תבות התפלה בתמימות ובפשיטות כתינוק קטן — בין בדבקות ובין שלא בדבקות (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צט), והשם יתברך הטוב יאיר עינינו באורו יתברך ויאיר לנו תמיד.

א' תרמד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הפחור הנקר לי מאד, שותה ממי הנחל גובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

רָאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
 בְּשִׁמְחָה, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, מִה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֲרִים?!
 כָּבֵר אָמַר הֵתָם הַקְדוּשׁ (עֵינֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'): זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ
 וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלִי, וְעַל-כֵּן מִה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֲרִים?! אַתָּה רָאָה לַחֲזוֹק
 אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַמְשִׁיף עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
 כָּפִי בְּחִינַתְךָ וְכָפִי מִדְּרָגְתְּךָ, וְכֹל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שֵׁשׁ בָּךְ, תִּהְיֶה יִקְרָה
 אֲצִלְךָ מְאֹד, כִּי מָה אַתָּה צְרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים. וְצְרִיכִים עַל זֶה
 הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרָהּ שְׁבַעוּלָם, וְאִם תִּלְךָ
 בְּדַרְךָ זוֹ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לַחֲיוֹת בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזִי תִצְלִיחַ וְתִחְיֶה
 חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים עֲרֹבִים; כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאֵף אֶחָד לֹא חִי אֶת
 הַחַיִּים שְׁלָךְ, אַתָּה צְרִיף לְהַמְשִׁיף אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה תִצְלִיחַ וְרַכֵּךְ מְאֹד.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
 וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל,
 וְזוֹ מִתְנֶה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנַתֵּן לָנוּ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, שְׂנַתֵּן לָנוּ
 עֲצָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, כִּי מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,
 וְאֵל מִי הֵינּוּ פּוֹנִים בְּעַת צָרָה?! וְעַל-כֵּן תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּזֶה, וְאִז תִּרְאֶה
 נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְיִצְאָ הִתְשַׁלְּ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
 יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ הַדֵּינִים מִמָּךְ עַל-יְדֵי פְּלֵא עָלְיוֹן.

עליך לדעת, כי רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכה) על פסוק: (דברי הימים-ב יז, ו): "ויגבה לבו בודרכי ה'", שבדרכי ה' ועבודתו יתברך צריכים להגביה את עצמו ולא להפיל את עצמו, אדרבה אדם צריך תמיד למצא בעצמו נקודות טובות, כי אין זו חכמה וחשיבות להפיל את עצמו ולאחז את עצמו להכי גרוע, ושמעתי מר' לוי יצחק (נרו יאיר) [ו"ל], שאמר, ששמע מאנשי שלומנו פעם בראש השנה לפרש באמצע למוד "לקוטי-מוהר"ן" שלמדו ברבים, "כי זוכר כל הנשפחות אתה הוא מעולם", ופרשו, שנה סובב על המצוות ומעשים טובים, על התורה ותפלה שאדם עשה בהעלם והסתור, ואף אחד לא ידע מזה, כדי שלא יבוא לידי גאות, ואדם בעצמו כבר שכח מזה, הינו לא רק שבני-אדם לא ראו אותו ללמד ולהתפלל ולקיים את המצוות בשמחה, אלא אפלו הוא בעצמו כבר שכח מה שהוא עשה, אזי בא עכשו ביום הדין, והקדוש-ברוך-הוא זוכר כל הנשפחות שעשה מעולם, וזה מכריע אותו לכף זכות, אף אם נגזר עליו איזו גזרה רעה, חס ושלום, ועל-כן אסור לה להשבר משום דבר שבעולם, אדרבה הקדוש-ברוך-הוא זוכר כל הנשפחות שעשית דברים טובים מעולם, כי אצלו יתברך אין שום שחד ואין שום ערמומיות, חס ושלום, הכל בחשבון צדק, ועל-כן מה עליך להתבלבל מאחרים, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרמו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר ... גרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד מתדוש, והעקר להיות סור מרע בכל נקדה ונקדה — הן בעינים והן באזנים והן בחטם והן

בְּפֶה, כִּי כָּל אֱלוֹ הַנְּקֻדוֹת תִּצְטָרֶפְנָה לְחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל, כִּי עַל כָּל דְּבוּר
 בְּטֵל פְּחוֹת יִהְיֶה לוֹ לְקַרְן נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד, וְכֵן עַל-יְדֵי כָּל פֶּעַם
 וּקְפִידוֹת אַחַת פְּחוֹת, יִהְיֶה לוֹ לְרוּחַ נִפְלְאָה, וְכֵן בְּכָל דְּבַר, וְצָרִיף
 לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְשֵׁתֵק לְגַמְרִי, כִּי כֵן מוֹבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל, אֲשֶׁר
 תְּנַאי הָרֵאשׁוֹן לְהַשְׁגַּת הַחֻקָּה הוּא שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְכֵן הוּא בְּדַבְרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתְרָן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ט): עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים, שִׁיְהִי הַדְּבוּר שְׁלֵם וְנָקִי, אִזּוֹ יֵאִיר מִחוּ
 וְדַעְתּוֹ מְאֹד בְּהֶאֱרַת הַדַּעַת נִפְלְאָה מְאֹד, וְלִהְפֹךְ, חֵס וְשְׁלוֹם,
 כְּשֶׁמִּפְקִיר פִּיּוֹ, אִזּוֹ מִחוּ מְבַלְבֵּל מְאֹד, וּבְגָדָיו — הֵינּוּ הַדְּבוּר,
 מְלֵאִים כְּתָמִים, שֶׁמִּפְרִיד קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ בְּמוֹבָא שָׁם;
 כִּי בְּאֲמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשְׁרָה
 שְׁכִינְתּוֹ עַלֵּינוּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִמְצָא, שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא חֵלֶק
 אֶלּוֹק מִמַּעַל, נִצּוּץ הַשְּׁכִינָה, וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם —
 לְקֶשֶׁר עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶה בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת יְחִיד קֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא
 וְשְׁכִינְתִּיהָ. וְהִנֵּה עֵקֶר הַתְּקַשְׁרוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַדְּבוּר,
 כִּי הַדְּבוּר הוּא הַמְקַשֵּׁר בֵּין הָאָדָם לְמִקּוֹם, וְכֵן בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ
 בְּיָדוּעַ, נִמְצָא כְּשֶׁנוֹטֵר אֶת הַדְּבוּר, אִזּוֹ זוֹכָה לְהַתְּעַלּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
 וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהֶפֶךְ — מִפְקִיר פִּיּוֹ, אִזּוֹ רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִחוּ
 מְבַלְבֵּל, וְהַדְּמִים מִתִּיזִים לַמַּחַ, וְזֶה בְּחִינַת חֲלֵי גּוֹפֵל בְּרוּחַנִיּוֹת
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי גַם בְּרוּחַנִיּוֹת יֵשׁ חֲלֵי זֶה, הֵינּוּ שְׁנוּפֵל בְּכָל פֶּעַם
 מִמַּעַלְתּוֹ וּמִדְּרָגָתוֹ בְּיָדוּעַ.

כִּי הָעֵקֶר הוּא הַדְּבוּר, לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, וְלְהַרְגִיל
 עֲצֻמוֹ לְבִלֵּי לְהַתְּחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוּם בְּרִיָּה, וְגַם לְקַצֵּר מְאֹד, כִּי תִּפְּהָ
 הוּא עֵקֶר הָאָדָם וְאִם הִנֵּה זוֹכָה לְשֹׁמֵר אֶת הַדְּבוּר, הִנֵּה מֵאִיר עַלָּיו
 אוֹר נוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְצַיֵּר (בְּמוֹבָא בְּאַגְרַת הַגֵּר"א בְּשֵׁם מְדַרְשׁ,
 עִין שֵׁם). וְכֵן אֵיתָא בְּדַבְרֵי גוּרֵי הָאֲרִיז"ל: אִם הִנֵּה אָדָם שׁוֹמֵר פִּיּוֹ
 אֲרַבְעִים יוֹם, הִנֵּה זוֹכָה לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וְגַם הִנֵּה נִצּוּל מִכָּל דְּבַר רַע
 הַמְתַּרְגֵּשׁ בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי כ"א, כ"ג): "שׁוֹמֵר פִּיּוֹ וְלִשְׁוֹנוֹ,
 שׁוֹמֵר מִצְּרוֹת גִּפְשׁוֹ". וְצָרִיף לְחַקֵּק מְאֹד מְאֹד בְּלִבּוֹ וּבְדַעְתּוֹ, לִידַע
 הֵיטֵב הֵיטֵב, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין,

ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר – הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שעיניך רואות, תדע שהכל אלקות בהתלבשות זה הדבר, וכן כל האכילה ושתייה, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך בהתלבשות זה הדבר, וכן האויר שאתה נושם, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקות יתברך, ותדע שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אפלו הדבר הכי גשמי, שנדמה לכאורה לטבע, תדע ותאמין, כי גם זה השגחה נפלאה ונוראה מאד, משגח בהשגחה פרטי פרטית, כל דבר גשמי היכן שצריך להיות מנח, מפל שפן כל צומח, ומפל שפן וכל שפן כל חי היכן שצריך ללכת ומה מאכלו, ועל אחת כמה וכמה מפל שפן וקל וחמר האדם, הכל משגח ממנו יתברך, ומפל שפן אלפי קל וחמר ישראל בני הקדוש-ברוך-הוא משגחים על כל תנועה ותנועה, ואלפי אלפים קל וחמר הצדיק ועובד השם יתברך, איה השם יתברך כביכול בעצמו משגח עליו בפרטי פרטיות על כל תנועה ותנועה, כי כשהאדם עוסק בתפלה והתבודדות, ממשיך על עצמו אור השגחתו יתברך בפרטי פרטיות.

ועל-כן למה לך לדאג על פרנסתך, השם יתברך יזמין לך כל מה שתצטרך, ואל תעשה שום השתדלות, רק תברח אליו יתברך, ותכניע עצמך לגמרי אליו יתברך, ותבטל עצמך לגמרי, ואז יאיר עליך אור השגחתו. אני יודע שדבר קשה מאד לא לדבר, כי האדם מרגל בזה מקטנותו, וזה דבר קשה מאד להרגיל עצמו לבלי לדבר שום דבור, ולולא דמיסתפינא הייתי אומר שזה טעם אחד מרבוי הטעמים שיש במה שרבנו ז"ל לא רצה שיהיו אנשי שלומנו מלמדים (עין תי-מוהר"ן, סימנים חסה, תקצה), כי המלמד צריך לדבר הרבה מאד כידוע (ואני בעוונותי הרבים, שאני עוסק במלמדותי, רואה זאת בעצמי, השם יתברך ירחם ואזכה לצאת מזה). ואם אדם מרגיל עצמו בשמירת הדבור, אז הוא גור בעולם החרות.

וכן הוא במדת הפעס, וכן הוא באזנים לבלי לשמע שום

דברים בטלים, ולעולם תרחיק עצמך מאספות בני-אדם, ותדע ותאמין כי מה שאתה צריך לדעת יבואו ויספרו לך בביתך. ומכל שכן הראיה לבלי להסתכל חוץ מארבע אמותיו ברוחניות ובגשמיות, ואז תחיה חיים נצחיים (כמובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), על-ידי קדשת השבעה גרות האלו יזכה למח נקי ויזכה לדעת השלמה, ואז יחיה חיים נצחיים, וזו כל עבודת האדם בזה העולם, להמשיך השגחתו יתברך בזה העולם, שנה זוכים על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, בכל יום ויום לשפך נפשך אליו יתברך, ולספר לפניו כל מה שעובר עליך, ותקשר אותו אליו יתברך, וכך מה שרק תראה ותשמע תקשר אל התורה, ותמצא רמזים והתעוררות נפלאה מאד המקרבים אליו יתברך, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, לשלח רמזים לאדם להתקרב אליו, וקורא אותו מכל דבר שבעולם.

אחי, אחי! חזק ואמץ מאד, ואף שנפלת כמו שנפלת, ואתה מלכלך בחטאים ועוונות, ואפלו עדין עובר עליך מה שעובר, חזק, חזק מאד לבלי לפל בדעתך משום דבר שבעולם, ואחז עצמך בצדיק האמת, צדיק יסוד עולם, אשר יכול לעלות הכל אליו יתברך, כי רבנו ו"ל מעלה את כל הפגומים והנפולים לעליות גדולות, ומהפך כל ירידותיו לעליות גדולות, ובפרט אם תזכה לנסע לאומן לציון רבנו ו"ל, אשר הבטיח הבטחה חזקה, אשר מי שיאמר שם העשרה מזמורים, אפלו אם עצמו פשעו, יוציאו מהשואל תחתיות ומתחתיו, "ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהען"⁵, והנה זה כמה שנים, אשר זכינו אשר נפתח הפתח לנסע אל ציונו הקדוש בעיר אומן אחר נסים גדולים, ובכל שנה אנשי שלומנו נוסעים שם, וגם אני זכיתי כבר להיות שם שתי פעמים, פעם אחת בשנת תשכ"ו ופעם אחת בשנת תשכ"ט, ומי יתן שייזכני השם יתברך לנסע בזו השנה עוד פעם, עם כל משפחתי, והכל בידו יתברך, והוא כל יכול.

5) בהפאות אוציא אותו.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם, תִּשְׁקַד בְּכֹל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאַז יֵאִיר עֲלֶיךָ
 אֹר רַבְּנוּ ז"ל הַגָּנוּז בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְתִמָּצֵא כָּל עֲנִינֶיךָ
 בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר. וְכִבֵּר דְּבַרְנוּ פַּעַם אֲשֶׁר בְּכֹל מְקוֹם שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מְזַכֵּיר
 מִמַּעַלַּת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִכָּל הַטְּמָאוֹת,
 הַעֵקֶר סוֹכֵב עַל הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, שֶׁמְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד וּפּוֹתֵחַ גִּידֵי
 קִשְׁיוֹת לַבְּנוֹ. וְתַעֲשֶׂה מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת וְשִׁיחוֹת בֵּינֶךָ לְבֵין קוֹנֵד;
 אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ וּמָה נַעִים גּוֹרְלָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

א' תרמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... נִרו
 יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן קנ"ד): יֵשׁ יִרְאוֹת נְפוּלוֹת וְכֹל הַיִּסּוּרִים וְהַדִּינִים שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם כָּלֵם
 הֵם מִהִירְאוֹת הַנְּפוּלוֹת שֶׁנִּפְלוּ אֶל תּוֹךְ זֶה הַדְּבָר שֶׁמִּתְפַּחַד מֵהֵם,
 וַיֵּשׁ לוֹ יִסּוּרִים מִמֶּנּוּ, וּבְאֵמַת הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ
 מִלְּבִישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּדָבָרִים הָאֵלוּ שֶׁמַּצְעֵרִים אוֹתוֹ וּמִיִּרְאִים וּמִפְחִידִים
 אוֹתוֹ, וְאִם הָאָדָם יֵשׁ לוֹ שְׂכָל וּכְאִי וְשׁוֹפֵט וְדָן עֲצָמוֹ אֶל כָּל דְּבָר
 וְדָבָר שֶׁעוֹשֶׂה טָרָם שֶׁדוֹנֵנוּ אוֹתוֹ לְמַעֲלָה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ נִצַּל
 מִהִדִּין שֶׁלְּמַעֲלָה שְׁלֵא יִתְלַבֵּשׁ בְּדִין שֶׁל מִטָּה (עֵין דְּבָרִים רַבָּה ה, ה),
 וְעַל-כֵּן אֵין לוֹ יִרְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, כִּי בְּאֵמַת צְרִיכִים לְפַחַד רַק
 מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא מִבְּשָׂר וָדָם, מָה הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָךְ, בֹּא
 תְּבִין אֶת הָאֵמַת אֲפֹלוּ שֶׁיִּהְיֶה אוֹתָךְ הוֹרְגִים רַק פַּעַם אַחַת, וְלֹא שְׁתִּי
 פַּעַמִּים, וְעַל-כֵּן מָה יֵשׁ לָךְ לְפַחַד, אָדָם צְרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר מְאֹד מְאֹד

לִירֵא וְלִפְחַד רַק מִהֲקִדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא מִשׁוּם בְּשָׂר וָדָם, וְאִזּוֹ כְּשִׂיחָהּ חֹזֵק בְּזֶה, אִזּוֹ יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַפְתָּדִים יִתְרִים, וְאֵל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוֹי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שְׂעָרִיכִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר לְהִקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מֵאַחַר שְׁאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת בְּזֶה, עָלִינוּ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְדְבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת, וְלִשְׁמַח וְלִחְזֹק וְלַעֲזוּד וְלִשְׁמַח אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי עָלִינוּ נִפְלָה חוֹבֵת הַיּוֹם; וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְחַזְּקוֹ וְלֵאמְצוֹ, וְכֵן לְדַבֵּר עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ וְקִרְוֵבָיו, אֶחָיו וְגִיסָיו וְכוּ', כִּי בְּזֶה שְׂמֵדְבָרִים עִם אֲחֵרִים גַּם הוּא יִתְחַזֵּק. וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה לְבֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, הוּא עַל-יְדֵי שְׂיִזְכִּיר לְאַחֵרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרְרִים גַּם אֲצֵלוֹ אֵלוֹ הַדְּבוּרִים כְּשִׂמְחָקִים אֶת אֲחֵרִים, אִזּוֹ הוּא בַּעֲצָמוֹ מִתְחַזֵּק, וְכֵן אֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד): כְּשִׂישׁ אֹרֶךְ יִשָּׁר נַעֲשֶׂה אֹרֶךְ חוֹזֵר; וְזֶה שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאָת שְׂמִים נַעֲשֶׂה אֹרֶךְ יִשָּׁר וְאֹרֶךְ חוֹזֵר, וְהֵהוּא מְקַבֵּל אֶת הַהֲתְעוֹרְרוֹת בַּחֲזָרָה; וְעַל-כֵּן רָאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֲחֵרִים בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, וּבִפְרִט עִם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים תְּדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרִטִית, כִּי אֵין זְמַן לְמְרִיבוֹת וּוְכוּחִים וְכוּ', וְיֵמָה שְׂמֵדְבָרִים עָלֵי זֶה מְכַרַח לְהִיּוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאֵי לְהַתְעַרֵב בְּעֵנִינִים אֵלוֹ, וְהִקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל: יֵשׁ עֲנָן שְׁנַתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

אף טוב וחסד ירדפו לאהובי, ידיד נפשי, האברך היקר שאר
בשרי ... שיחיה נצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד מכל מה שעובר עליך, ואל
תירא ואל תחת, כי ה' עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו,
ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומת, חי, מדבר,
מקבלים חיות ממנו יתברך, ותחיה עצמך עם הנקודות טובות שיש
בך בין כלל ישראל, באשר הזהירנו רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן (חלק
א', סימן רפב), לחפש בעצמו נקודות טובות ולחזק עצמו מאד, כי זה
עקר החכמה, לחזק עצמו ולבלי לפל, על-פני ח'ז'ק' ראשי תבות:
ז'ה ק'נה ח'כמה, שזה העקר בזה העולם שעובר על כל אחד בכל
יום ניום מה שעובר, העקר להיות חזק מאד מאד בשמחה על שזכה
שלא עשני גוי, וכרא אותנו בין כלל ישראל, ואנו זוכים לחטף בכל
יום ניום כמה וכמה מצוות — ציצית ותפלין וכו' וכו', ובפרט
עכשו שמתקרבים הימים הקדושים, שזנזפה לקים בפשיטות מצוות
הרבה מאד וכו', ורבנו ז"ל אמר פעם, למה זכה למה שזכה? רק
מפני שחזק את עצמו ער האט זיך דער האלטן, והזהיר רבנו ז"ל
מאד מאד לילך בדרך זו, כי הוא יסוד וכלל גדול, כל מי שרוצה
להתקרב להשם יתברך, לבל יאבד עולמו לגמרי, חס ושלום, כי רב
בני-אדם שרחוקים מהשם יתברך עקר רחוקם הוא מחמת מרה
שחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם
גדל קלקולם שקלקלו מעשיהם, כפי מה שיודעים בעצמם את נגעי
לבבם ומכאוביהם, ומחמת זה הם נופלים בדעתם, ורפן מיאשים
עצמן לגמרי, חס ושלום, כי רב בני-אדם שרחוקים מהשם יתברך,
העקר — מחלישות הדעת שמסבב עליהם הבעל-דבר, כדי להפילם
לגמרי, לכן צריך להזהר מאד לילך בדרך זו, ועקר ההתחזקות צריך

בתפלה והתבודדות, שזה עולה על הכל, כי על-ידי תפלה והתבודדות, יכול להגיע להכל, ועל-ידי תפלה מאיר על עצמו אורו ותברך השופע בכל העולמות, ובפרט בזה העולם, כי סוף מעשה במחשבה תחלה ודו"ק. (ועגן בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג), ועל-ידי תפלה יכול לפעל לעצמו נסים ונפלאות הרבה, כמו שאמרו חז"ל (מגלה כז.) על הפסוק (מלכים ב ח, ד): "ספרה נא לי את כל הגדלות אשר עשה אלישע", ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד, וכן גלה לנו רבנו ז"ל פעם, שאליהו הנביא לא הגיע למדרגתו כי אם על-ידי תפלה והתבודדות שעסק תמיד, כי ענין זה הוא דרך ועצה נפלאה ונוראה מאד, לברח תמיד אל השם ותברך מכל מה שעובר עליו, ויפרש שיחתו פאשר ידבר איש עם רעהו, ודיקא על-ידי זה יכול להתקשר, ולדבק עצמו אליו ותברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא), כי הדבור נקרא צפרתא דקאי עד קרסולי במיא ורישה מטי לצית שמיא, עין שם; הינו אף שמנח עד קרסולי במיא הזדונים, אף על-ידי שמצפצף כצפור בתפלה והתבודדות, זוכה ורישה מטי לצית שמיא, והבן היטב; וכזה יש לפרש בפשיטות מדרש פליאה, אין בין צדיקים לרשעים אלא דבור פה בלבד, הינו אף שחס ושלום נפל כבר למקום שנפל, ונטבע במים הזדונים, רחמנא לצלן, בין הרשעים, אף על-פי-כן על-ידי הדבור יכול לעלות ולקשר עצמו אל השם ותברך, כי הדבור יש לו כח גדול מאד, והולך תמיד עם האדם, כי הדבור נקרא מלכות, כמו שכתוב בתקוני זהר (דף יז.): מלכות פה, וזה בחינת שכינה, כי המלכות היא השכינה שהשרה השם ותברך שכינתו, הינו מלכותו עלינו ישראל, שנזפה להכירו, והשכינה שורה עם ישראל תמיד, בלי הפסק, כמו שכתוב (ויקרא טו, טז): "השוכן אתם בתוך טמאתם", ונקראת אם הבנים, כמו שהאם הולכת תמיד עם בניה אף במקומות המטנפים, ואינה שוכחת אותם, בן הדבור שהוא בחינת שכינה, הולך עם האדם תמיד, וזה "כי מדי דברי בו זכור אזכרנו" (ירמיה לא, כ), הינו על-ידי הדבור יכול לזכר את עצמו תמיד בהשם ותברך (עין כל זה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח); נמצא, שעל-ידי שמדבר

אֲשֶׁר א' תרמח בנחל שכט

דבורים קדושים — תורה ותפלה והתבודדות, זה בְּחִינַת התגלות השכינה, שְׁמִגְלָה שֵׁישׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמֵאַמִּין בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹשֶׂה יְחִוּד בֵּין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהָ, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁל תְּפִלָּה, מְקַשֵּׁר חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל שֵׁישׁ בּוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֵּל אֶחָד וְדו"ק. וּמִכָּל זֶה רוֹאִים חֵס וְשְׁלוֹם, פָּגַם הַדְּבוּר, לְשׁוֹן הָרַע וְרַכִּילוֹת וְלִיצְנוֹת וְכו', שְׁפוּגָם מְאֹד מְאֹד וְעוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, (חֵלֶק א', סִימָן לח), שֶׁעַל-יְדֵי פָּגַם הַדְּבוּר נַעֲשֶׂה רוּחַ סַעְרָה בְּמַחוּ, וְלְהַפֵּךְ עַל-יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וְתְפִלָּה זוֹכָה לְבְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהוּא דְבִקּוּת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק מְאֹד בְּכֹל זֶה, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לֵידַע מֵרַבֵּי אָמֶת כְּזֶה הַמְּחִיָּה אוֹתָנוּ בְּאָמֶת, וּמְכַנְּסֵי בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים אֱמֶתִית, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, כִּי הִיא זְכוּת גְּדוּלָּה וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים, כְּשֶׁאֲנוּ זוֹכִים לְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ז"ל.

וְלִמְעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית תִּתְמִיד מְאֹד בְּכֹל יוֹם בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְעַל כָּל תוֹרָה תֵּאמַר הַתְּפִלָּה מִלִּקוּטֵי-תְפִלוֹת, וְגַם תַּעֲשֶׂה בְּעֶצְמְךָ תְּפִלָּה חֲדָשָׁה, הֵן בְּהַתְּבוּדוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחְתָּךְ עַל זֹאת הַתוֹרָה שְׁלֵמִדָּתָ, וְהֵן תִּכְתֹּב לְעֶצְמְךָ תְּפִלָּה עַל כָּל תוֹרָה, בְּאִפְּן שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לומר אֶת זֶה גַם בְּפַעַם אַחֲרָת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְגִּיל עֶצְמְךָ שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ זְמַן פְּנוּי, אוֹ תִלְמַד הַשְּׁעוּרִים קְבוּעִים שֶׁתִּקְבַּע לְךָ — מְעַט גְּמָרָא, מְעַט שְׁלַחַן עָרוּף, מְעַט מְשָׁנִיּוֹת וּמְעַט חֲמֵשׁ עִם רַש"י וְכו', אוֹ תַעֲסֹק בְּתְפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת — שְׁחָרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת וְהַתְּבוּדוֹת, אוֹ תִכְתֹּב תְּפִלוֹת. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת תְּפִלְתָּךְ לְמַעֲלָה, אִיךָ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הַיּוֹצֵא מִפִּיךָ, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לְמַעֲלָה, וְאֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם עוֹמֵד עַל יָדֶךָ וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְאֲנָחָה וְצַעֲקָה וְשׁוֹעֵה, הֵייתָ מְחֻזַּק עֶצְמְךָ בְּזֶה בְּקַבִּיעוֹת כָּל הַיּוֹם. וְגַם אֵל תְּפִלָּה בְּדַעְתָּךְ מֵהַ שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְעֵסֵק בְּאִיזָה עֵסֵק בְּפִרְנָסְתָּךְ, כִּי יִפֶּה תִלְמוּד תוֹרָה עִם דְּרָךְ אָרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ

חֲכָמֵינוּ ו"ל (אבות ב, ב).

וְהַעֲקָר תִּרְגִּיל עֲצָמָךְ לְבַל תִּפְנֶה אֶת מַחְשַׁבְתְּךָ לַחוּץ, כִּי הַעֲקָר הָאָדָם הוּא הַמַּחְשָׁבָה, בְּמָקוֹם שְׁחוֹשֵׁב הָאָדָם, שֵׁם כָּל הָאָדָם (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), וְהַמַּחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת הֵן הַיִּצָּר טוֹב, וְהַמַּחְשָׁבוֹת הָרָעוֹת הֵן הַיִּצָּר הָרָע (שֵׁם, סִימָן מט), וְצָרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד לְבָלֵי לְהַחְמִיץ אֶת הַמַּחְ בְּהַרְהוּרִים רָעִים, חַס וְשָׁלוֹם (שֵׁם, סִימָן ה'), וְכָל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה, שֶׁהִיא עוֹלָם הַחַרוּת, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה יָכוֹל לְהַנְהִיג אֶת הַמַּחְ כְּרִצּוֹנוֹ, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רִצּוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תרמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְּלַתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ בְּצִרוּף מְכַתֵּב שֶׁל כָּל הַחֲבָרִים בְּיִשְׁבָּה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ שְׁנֹתְעוֹרֵר שֵׁם בְּיִשְׁבָּה אִוְרוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל לְהָאִיר, אַף זֹאת אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְבָרַח מִמַּחְלָקָת, אַל תַּעֲשׂוּ דְבָרִים חֲרִיגִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָכֶם מַחְלָקָת מִרְאֵשׁ הַיִּשְׁבָּה וְהַמְשָׁגִית, כִּי לֹא כְּדָאֵי בְּכָלֵל לְהַפְנִס בְּמַחְלָקָת, כִּי כִּף אָמַר מוֹהַר"ן ת"ו ו"ל בְּעַת הַמַּחְלָקָת הַגְּדוּלָּה עָלָיו: "דִּי אֲלַע וְוֹאֵס הָאֲבָן גִּירְעַד הָאֲבָן זִיף גִּישֵׁט דְּעַר הָאֲלִטָּן", כְּאוֹמֵר שְׁכָל אֱלוֹ שְׁדַבְּרוּ וְהַתּוֹפְחוֹ וְהַתְּחַצְּפוֹ, לְבִסּוּף גַּם הֵם נִפְלוּ וְלֹא הִחְזִיקוּ מַעֲמֵד, כִּי עֲנִין רַבְּנוֹ ו"ל צָרִיכִים לְשַׁתֵּק וְלֹא לְהַשִּׁיב שׁוֹם דְּבָר, לֹא צָרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד צוֹדֵק וְכו', כְּדָאֵי לְהִיּוֹת וּתְרֵן, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל.

אַתָּה צָרִיף לְעוֹרֵר אֶת הַחֲבָרִים, שְׁעָקֵר הַהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל

היא "כִּד בְּכִד יְהִי קִדְשׁ" לְבָרַח לְמָקוֹם פְּנוּי אֲשֶׁר אֵין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְלִדְבַר וְלִשְׁוֹחַ אֱלֹו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכָכֵל שֶׁהוּא תָמִים יוֹתֵר, הוּא מְצַלִּיחַ יוֹתֵר, כִּי בְּאַמַּת עַל-יַדֵי מַדַּת הַתַּמִּימוֹת יְכוּלִים לְעִבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, וְהַפְּלִיג בְּמַעֲלַת עֲבוּדַת הַפְּרָאסְטִיק, זֶה שֶׁהוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ אָדָם פְּשׁוּט, וְזֶה עֵקֶר הַיְהִדּוּת, לֹא לְחַקֵּר שׁוֹם חֲקִירוֹת, רַק לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא בְּכָל הַנְּהַגוֹתָיו. וְהַחֲכָמָה שֶׁל הָאָדָם מְפִילָה אוֹתוֹ לְנוֹקְבָא דִּתְהוּמָא רַבָּא, עַד שֶׁלְבוֹ נַעֲשֶׂה סַחְרָתָר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן יב); וּבְאַמַּת שְׁמַעְתִּי מַכְמָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ שֶׁהָיוּ גָרִים בְּאוּמָן, שָׂרְאוּ שֶׁכָּל אֱלוֹ שֶׁהָיוּ תַמִּימִים בְּיוֹתֵר, וְהָיוּ בָאִים אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְשִׁפְכוּ אֶת לְבָם בְּכָל יוֹם כְּמִים בְּבִכּוּיֹת עֲצוּמוֹת, וְלֹא הִתְבַּלְבְּלוּ מֵאַף אֶחָד, הֵם זָכוּ וְהִצְלִיחוּ לְהַגִּיעַ לְעֲבוּדוֹת קְדוּשׁוֹת, לְמַדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, הַחֵן שֶׁהָיָה נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם, זֶה אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, הַלְמוּדִים שֶׁלְמַדּוֹ "עֵין יַעֲקֹב", מִשְׁנֵיּוֹת, שֶׁלְחֵן עֲרוּף, תְּהִלִּים וְ"לְקוּטִי-תְּפִלוֹת", הָיָה בְּתַמִּימוֹת כְּזוֹ, שְׁמִי שָׂרַק יֹשֵׁב עַל יָדָם נִתְעוֹרֵר גַּם-כֵּן, וְכָל זֶה זָכוּ עַל-יַדֵי תַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, שֶׁלֹּא הָיוּ מְעַרְבִים בְּשׁוֹם מַחְלָקַת, וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל לְבַנֵי הַנְּעוּרִים לְבָרַח מִמַּחְלָקַת, כִּי כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן עה): כִּי כָּל הַמַּחְלָקַת בָּאָה מִהַדְּמִים שֶׁלֹּא עֲבַד בָּהֶם אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּגִי הַנְּעוּרִים בּוֹעֲרִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', וְרוֹצִים לְנַקֵּם וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה כָּא מִהַדְּמִים שֶׁלֹּא עֲבָדוּ אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא; כִּי צָרִיכִים כָּל-כֶּף לְעֲבַד אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה עַד שֶׁלֹּא יְהִי לָךְ כַּח לְעֲנוֹת לְמַחְרָפִיךָ וְלַמְבַּיֵּךְ דְּבָר. וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל, וְכָל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה — יַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רְאֵה לְהִרְאוֹת אֶת הַמַּכְתָּב הַזֶּה לְכָל הַחֲבֵרִים, כִּי הַדְּבוּרִים הָאֵלוֹ נִכְתְּבוּ לְכֻלְכֶם, כִּי בְּאַמַּת מֵה שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים מֵעַנֵּין רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה כָּלֵלוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְטוֹב אִם אַתֶּם יְכוּלִים לְגַנֵּב פְּעַם כָּלֵל רַבִּיעִי

לְכוּ אֶל הַשְּׁעוּר שְׁאֲנִי לוֹמֵד בְּרַבִּים, וּתְחִי אֶת עַצְמְכֶם, כִּי תִהְיֶה
לְאֵל, הַדְּבוּרִים שֶׁשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּפִינוּ הֵם מִתְנַת חָנָם.

הַנ"ל...

א' תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, אַחֵי וְרַעִי,
הָאֲבִרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפֵסֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי, וּתְשׁוּאַת חַן לְךָ עַל זֶה, וְאֵינִי לְשַׁעַר וּלְסִפְּרֵי גְדֹל הַזְּכוּת שֶׁישׁ
לְךָ. וּכְבֹר יְדוּעַ לְנוּ שְׁמוֹ הַרְנ"ת ז"ל אָמַר, שְׁבַע עוֹלָם הָבָא יִדְבְּרוּ הַרְבֵּה
מֵעַסֵּק הַהַדְּפָסָה, שְׁזַכֵּינוּ לְמִסֵּר נַפְשֵׁנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם וּלְהַדְּפִיס סִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! תִּאֲמִין לִי שֶׁהִיא לְנוּ זְכוּת גְּדוֹלָה שֶׁיְהִיָּה עִסְקָנוּ
בְּעִסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי עוֹד מְעַט בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ נַחֲזֵר אֶל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
וּכְפִי מְסִירוֹת נַפְשֵׁנוּ וַיִּגִיעַתְנוּ וְטַרְחַתְנוּ שֶׁהִיָּתָה לְנוּ בְּעִסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל,
כְּמוֹ-כֵן נִזְכָּה שֶׁתְּהִיָּה לְנוּ אִיזוֹ שְׂיָכוֹת שֶׁם בְּהִיכַל רַבְּנוּ ז"ל; אֲשֶׁרֵינוּ
וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתְּנִידַע בְּזֶה הַצֵּל הָעוֹבֵר מִרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵנוּ
זוֹכִים לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ ז"ל בְּכָל יוֹם, זֶה חֲלָקְנוּ, זֶה תְּכַלִּיתְנוּ, זֶה יְרוּשַׁתְנוּ,
חֲבָלִים נִפְלוּ לְנוּ בְּנְעִימִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ עֲבוּדַת הַהַפְּצָה אֶחָד מֵהַעֲקָרִים, וּבִפְרָטִיּוֹת בַּחֲוָרֵי חֲמֵד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ צְרִיכִים לְעִסְקֵי בְּעִסְקֵי קְדוֹשׁ וְנוֹרָא זֶה בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ
מִמֶּשׁ, לְפָרֶסֶם וּלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בֵּין חֲבֵרֵיהֶם, כִּי הִגִיעָה הַעֵת,
שְׁאוּרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מִכְּרַח לְהַתְּגַלּוֹת בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁישׁ
לוֹ חֲלָק בְּזֶה. וְצְרִיכִים לְחַקֵּק בְּדַעַתְנוּ, כִּי עִסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ מִצְמָצָם
בְּאִישׁ אֶחָד אוֹ בְּמִקּוֹם אֶחָד וְכוּ', כִּי הַחֹב מִנַּח עַל כָּל אֲנָשֵׁי

אֲשֶׁר א' תרנ בְּנַחַל שֶׁלֵג

שְׁלוֹמֵינוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק נִמְצָא אַחַד, שְׁיַעֲזֹר לְהַדְפֹּסֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִהְפִיץ אוֹתָם בְּעוֹלָם.

אֶהוּבִי, אַחִי! אוֹדוֹת עֲנִינֶיךָ שֶׁכִּתְבָתָּ... דַּע לָךְ, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות הַר"ן, סימן נג): מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה — חֲזִיו חַיִּים, וְעַל-כֵּן מִי הָאִישׁ הֶחֱפֵץ בַּחַיִּים, וְרוֹצֵה לְחַיּוֹת חֲזִיו בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, עָלָיו לְהִכְנִיס עֲצֻמוֹ בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִסְלַק דַּעְתּוֹ וְחִכְמָתוֹ הַפְּגוּמָה לְגַמְרֵי, וְיַדַּע שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, וְיִחַקֵּק בְּדַעְתּוֹ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל מָה שֶׁלְמַרְאֵה עֵינָיו — דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם אֱלֻקוֹת מִמָּשׁ בַּהֲתַלְבְּשוֹת הַזֶּה, וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֵלֶק ו:), וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרָגִיתָא מִן שְׂמִיָּא מִנּוּ לִיה (בְּרוּכוֹת נח.), וְאֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שֶׁמוֹכֵן לְחִבְרוֹ (יוֹמָא ל.ח.), כִּי בְּכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה מָה שֵׂאִין בְּחִבְרוֹ (לְקוּטֵי-מִתְבָּר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד.), וְהַהֲכָרַח לְכָל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה, וְעַל-כֵּן אֵין לְקַנָּא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי מָה שֶׁחִבְרֵי צְרִיף לַעֲשׂוֹת, לְעוֹלָם לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹתוֹ, כִּי דָבָר זֶה מֵיַעַד רַק לְחִבְרֵי, וְכֵן לְהַפּוּךְ — מָה שֶׁמֵּיַעַד לִי לַעֲשׂוֹת, לֹא יוֹכַל חִבְרֵי לַעֲשׂוֹת בְּשׁוֹם אֶפֶן שֶׁבְּעוֹלָם. וְכִבֵּר אָמְרוּ חַז"ל (אֲבוֹת ה:): "אֵל תִּתְאַוֶּה לְשַׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, כִּי שֶׁלְחָנֶךָ גְּדוֹל מִשְׁלְחָנָם", כִּי לְפִי בְּחִינַתְךָ וּמָה שֶׁאַתָּה צְרִיף לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, דָּבָר זֶה גְּדוֹל מִשְׁלְחָנָם שֶׁל כָּל הַשָּׂרִים, שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים, וְזֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ אֶפְלוּ עַל הַפְּחוֹת שֶׁבְּפַחוֹתֵים, כִּי שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל לֹא נִבְרָא בְּחָנָם, וְכָל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ' תְלוּיִים בּוֹ דִּיקָא, וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לֹא לְהִיוֹת בְּטָלָן, עֲשִׂיתָ עַד עַכְשָׁיו מָה שֶׁעֲשִׂיתָ, קוּם בְּרַח לָךְ בְּרַגַע זֶה לְמְקוֹם מֵיַחַד שֵׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאַתָּה רְגִיל בָּהּ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לְבָב וְכָל מָה שֶׁעָבַר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּמִי גָרַם לָךְ הַכֵּל, תְּשִׁיחַ וְתִסְפֹּר וְתִגְלַח אֲלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ מִמָּשׁ, וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה יְדָמָה לָךְ שֵׂאִין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ לָךְ, צְרִיף שֶׁתַּדַּע, כִּי הוּא רַק מַצַּד הַדְּמִיוֹן שֶׁבָּךְ כִּי מְכַל דְּבוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֲלָיו יִתְבָּרַךְ, נַעֲשִׂים כְּלִים וְהִיכָלוֹת לְקַבֵּל עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִפִּי שֶׁתִּתְמִיד בְּדָבָר

זֶה, אֵף שָׁבָא לָךְ בְּכַבְדוֹת גְּדוֹלָה, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף שִׁיבְנָה
 בְּנֵן הַקְדוּשָׁה שְׁאֵתָה צְרִיף לְהַכְנִס בּוֹ (עֵין לְקוּיִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
 ב), וּמַחְמַת שְׁדָבָר זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּקַבִּיעוֹת, וּכְשִׁחוֹזְרִים
 מִהֶהֱתַבּוֹדוֹת צְרִיכִים תִּכְף-וּמְיָד לְלַמַּד אֵיזָה לַמּוֹד שְׁלֵא יִתְגַבְּרוּ
 הַבְּלָבוּלִים עָלָיו, וְזֶה זוֹכִים עַל-יַדִּי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אוֹ עַל-יַדִּי לַמּוֹד
 הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּהִתְחַדְּשׁוֹת (עֵין לְקוּיִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן סה,
 וּבְלְקוּיִי-הַלְכוֹת בְּכָל הַהֲלָכוֹת עַל-פִּי תוֹרָה זו), וּמַחְמַת שְׁאֵתָה כּוֹתֵב
 שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת כְּזוֹ, עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָךְ לְצַמְצֵם
 עֲצָמְךָ כָּלֵל אֶל שׁוּם לַמּוֹד שְׁבַעוֹלָם, וְעַל-יַדִּי-זֶה מִתְגַבֵּר עָלֶיךָ יִצְרָף
 בְּיֹתֵר, עַד שְׁכַמְעַט אֵתָה מִשְׁתַּגֵּעַ לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִדּוּעַ לֹא
 תִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לִזְמַר בְּתַמִּימוֹת בְּפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת
 וְדַפִּים גְּמָרָא וְסִימָנִים שְׁלַחַן עֲרוּף וְדַפִּים זֶהֱרַ הַקְדוּשָׁה, אֶשֶׁר הָאִמְרָה
 בְּעֵלְמָא מְסֻגְלַת מְאֹד מְאֹד וּמִצְלַת מְכַל מִינֵי פְּגָעִים רְעִים, כִּי הַתּוֹרָה
 הִיא אוֹר, וְהַמְּאוֹר שְׁבָה יִחְזִירוֹ לְמוֹטָב (עֵין בְּפִתְיָחָא לְאִיכָה רַבְחִי),
 וַיִּשְׁבֵּר אֶת הָרוּחַ שְׁטוֹת וְשִׁגְעוֹן הַנִּכְנָס בָּךְ (עֵין לְקוּיִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א',
 סִימָן א'), וּכְשִׁתְּרָגִיל עֲצָמְךָ בְּזֶה לְהִתְחִיל מִהִתְחַלַּת הָאֵרַח חַיִּים,
 וְלִזְמַר בְּכָל יוֹם כְּמָה שְׁתּוּכַל 'מַחְבֵּר' 'רַמְ"א', וְכֵן לְהִתְחִיל מִמְּסַכַּת
 בְּרֻכּוֹת, וְלִזְמַר דַּפִּים גְּמָרָא וּפְרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת (בְּלִי רַש"י וְתוֹסְפוֹת),
 אֲזוּ בְּרֻכּוֹת הַזְּמַן כְּשִׁתְּזַכֶּה לְסִימָם תִּרְגִּישׁ טַעַם אַחֵר בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה,
 וְתִרְצֶה לְלַמַּד יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאֲזוּ יִפְתַּח מַחְדָּךְ וְדַעְתְּךָ לְהַבִּין, בְּעִזְרַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַכֹּל, וְדָבָר זֶה אֵין אֵתָה צְרִיף לְגַלּוֹת וּלְפָרְסָם וְכו',
 כְּדִי שְׁלֵא יַעֲשׂוּ לִיצְנוּת מִמֶּךָ, וּבְפֶרֶט כִּי מָה לָךְ עִם אַחֲרִים, אֵתָה
 תִּסְתַּכַּל עַל עֲצָמְךָ וְאֵתָה צְרִיף לְהַצִּיל אֶת עֲצָמְךָ, כִּי עוֹד מְעַט יָבֹא
 הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהָרַגַע, שְׁתַּצְטַרֵּף לְהַשִּׁיב פְּקוּדוֹנָךְ שֶׁהִיא נִשְׁמָתְךָ, אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ וּמִי יוּכַל לְעִזּוֹר לָךְ אֲזוּ, אִם לֹא אֵלוֹ הַפְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְהַדַּפִּים
 גְּמָרָא שְׁתִּהְיֶה מְסַבֵּב בָּהֶם. וְעַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְבָבִי, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן,
 לְפַל בְּכָל פַּעַם בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת כְּזוֹ, כֹּלֶךְ מְכַל הָעוֹלָם, הַכֹּל רַק
 דְּמִיּוֹנוֹת, בְּרַח לָךְ אֶל חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִתְמַיֵּד בְּתוֹרָתוֹ, וְאֲזוּ
 תִרְגִּישׁ חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרִי, אֶשְׁרֵי הָאוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ, וְאֲזוּ לְעוֹלָם
 לֹא יָבוֹשׁ.

הַהֲכַרְתָּ לְקַצֵּר מְרַב הַטְּרָדוֹת, יְדִידֶךָ לְנִצָּחַת.

יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

א' תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... יָרוּ
יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רָאִה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִין זֹו חֲכָמָה
לְפַל בְּרַעְתּוֹ כָּלֵל. עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם לֹא כָּל־כָּף
קָלִים, וְעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁפָּרִים וְגָלִים, וְאֲשֵׁרִי מִי
שֶׁמְחִזֵּק מֵעַמֵּד וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְזֶה עָקֵר מֵעֲלַת בֵּר יִשְׂרָאֵל
— כְּשִׁזְזָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְעַל־כֵּן רָאִה
לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִהְיֶה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְתִמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ עֲנִינֶיךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנְצֵל מִכָּל
מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת וְהִרְפַּתְקָאוֹת וְכוּ' וְכוּ'. וְאִיךָ זֹוֹכִים
לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא? אֲלֵא עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, שְׁאָדָם צָרִיךְ
לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי
פְּרִטּוֹת, וְיִהְיֶה עֹקֶשׁן גְּדוֹל עַל דְּבָר זֶה, וְאִף שִׁדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי
שִׁסְתַּכַּל עָלָיו, וְאִין מִי שֶׁעוֹנָה לוֹ וְכוּ' וְכוּ', כָּל זֶה בָּא מִהַכְּפִירוֹת
וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בָּאָדָם; כִּי הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירוֹת
לְאָדָם (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִמָּן כב); וְעַל־כֵּן לוֹקֶחַ הַרְבֵּה זְמַן עַד
שְׂאָדָם מוֹרִיד מֵעֲצָמוֹ אֶת הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת; כִּי בְּאֵמַת אִם
הָאָדָם הִזָּה מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אִין בְּלַעַדָיו
יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אִזּוֹ שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם
לֹא הִזָּה יְכוּל לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי תִמִּיד הִזָּה מוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו

יתברך, אף מחמת שהאדם מקלקל בבריתו, שעל-ידי-זה נפגמה אמונתו, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד) על פסוק (תהלים פט, כט): "ובריתי נאמנת לו", כי ברית תלויה באמונה ואמונה תלויה בברית, וכשאדם מקלקל בברית, על-ידי-זה נפגמה אמונתו, ואלו כל הצרות שעוברות על בני-אדם; כי באמת המאמין האמתי הוא חי חיים נצחיים, אפה הוא קדם שבראת העולם, ואפה הוא משבראת העולם, לא אכפת לו מחיים ולא אכפת לו ממות, הוא תמיד דבוק בו יתברך, אותו לא מענין שום דבר, הוא צריך רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואת הקדוש-ברוך-הוא יש לו הן בעולם הזה והן בעולם הבא, והגוף בקבר מנח, והוא דבוק בחי החיים בו יתברך, ובשכיל זה אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יח): 'רשעים בחייהם נקראים מתים'; כי אין להם אמונה, אזי מסתובבים עוד בחיים חיותם הגשמי בזה העולם כמתים ממש, ולהפוך צדיקים במיתתן נקראים חיים, כי גם אז הם דבוקים בו יתברך, אז זה עקר החיים; ועל-כן אשרי מי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, שאר בפשרי, הבחור ... שיחיה נצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, כאשר קבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, ואל תירא ואל תחת, כי ה' עמך, אהך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, דומם, צומח, חי, מדבר, מקבלים חיותם רק מהשם יתברך, וצריך לחקק את האמונה הזאת היטב היטב בלבבו, ולבל תשפח את זה, כי זה העקר, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז): עקר הגלות אינו אלא מתסרון אמונה, ועקר הגאולה הוא על-ידי

חזיק האמונה, ועקר החזיק צריכים בעבודת התפלה וההתבודדות, שהיא בעצמה האמונה, כי תפלה ואמונה תלויות זו בזו, כמו שאמר רבנו ז"ל כמה פעמים, ותרגיל עצמך לשפך נפשך אליו יתברך בכל יום, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות תשיח ותספר לפניו יתברך, כאשר יספר איש אל רעהו, ותבקש רחמים ותחנונים מלפניו יתברך, ורק זה עקר העצה בזה העולם, לברת תמיד אליו יתברך בשיחה זו תפלה והתבודדות, ובפרט בחדש ניסן ימי פסח הקדושים, שאז נתגלה לנו הדעת האמתית של האמונה הקדושה, וזכינו לידע, כי הני"ה הוא אלקים, שזה עקר הדעת, לידע שכל מארעותיו הם לטובתו, שזה נקרא דעת, הינו ספירת חסד וגבורה ביחד נקרא בלשון המקבלים דעת, ופרש רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), הינו שלא יחלק בין חסד לדין, זה עקר הדעת, ועל-ידי-זה יצאנו ממצרים מכל המצר, ונפתח פינו, שזה פה-סח, לדבר תמיד אל השם יתברך בתפלות ובקשות, תחנונות וצעקות, שועות ואנחות, ורק על-ידי-זה יכול לצאת מהמקום שנלכד שם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא): הדבור נקרא צפרתא דקאי עד קרסולי במיא, ורישה מטי לצית שמיא, אף שהאדם עומד עד קרסוליו במים הזדונים, אף על-ידי הדבור יכול לעלות עד ורישה מטי לצית שמיא, והבן; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת בזה המחיה אותנו מאד, ומעורר אותנו משנתנו, ומכניס בנו רוח חיים אמיתית, וזו זכות גדולה לנו והמתקת הדינים מכל העולם, כשזוכים לדבר מרבנו ז"ל ותורתו הקדושה, המחיים ומחזקים מאד מאד, כי כל דבר רבנו ז"ל הוא אתעוררותא דלתתא נפלאה שמכניס בנו, שנוצה להתעורר מעצמנו לעבודת השם יתברך, ונקבל בכל יום את התורה והמצוות מחדש ובחיות ובכרצון חדש, וכסופין חזקים להשם יתברך. והנה איתא בדברי גורי האריז"ל, אשר הצרוף של זה חדש ניסן יוצא מפסוק (תהלים צו, יא): "ישמחו השמים ותגל הארץ", ויש להבין מדוע דיקא יוצא הצרוף מזה הפסוק, אף על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב) יובן, כי יש כסדר ושלל כסדר, ועקר שלמות כל הדברים וילך לו

כְּסֻדָּר הוּא רַק אִם מְקַשְּׂרִים בּו יִתְבָּרַךְ, עֵינַן שָׁם; וְהִנֵּה עֵינַן כְּסֻדָּר הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיוֹנָה גְבוּהָה מְאֹד מְאֹד, אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא, שְׁלֵא עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂינּוּ, בְּחִינַת הַהֲאָרָה שֶׁל מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשְׁלֵא כְּסֻדָּר הוּא אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַתְתָּא, שְׁהָאָדָם מִתְעוֹרֵר מַעֲצָמוֹ, וְיִוְדַע בְּכָל פַּעַם שְׁאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, וּמִתְעוֹרֵר בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ שְׁזֵה הָעֶקֶר, לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֻדָּשָׁה (לְקוּיֵי-מוֹהַרֵן). חֵלֶק א', סִימָן יב), בְּחִינַת "אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", שְׁאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל וּמִחֻפְּשׁ תָּמִיד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבִזְוָה תִּתְפָּרֵשׁ פְּלוּגְתָא דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה י:), רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר בְּנִיסָן נִבְרָא הָעוֹלָם, כִּי בְּאַמַּת נִיסָן הוּא בְּחִינַת כְּסֻדָּר א"ב כְּסֻדָּרָן שְׁנִקְרָא חֻדָּשׁ אָבִיב, וְתִשְׁרֵי הוּא בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, א"ב תִּשְׁרֵי ק שְׁמִנְיָנוּ שְׁלֵא כְּסֻדָּרָן כַּמּוּבָא, כִּי בְּנִיסָן הֵיטָה אֲתַעוֹרְרוּתָא עֲלִיוֹנָה גְדוּלָּה וְנוֹרָאָה מְאֹד, אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא, וְעַל-יְדֵי-זֵה נִגְאָלוּ מִמְצָרִים, וּבְתִשְׁרֵי הוּא אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַתְתָּא גְדוּלָּה וְנוֹרָאָה מְאֹד, שְׁכָּל אֶחָד מִתְעוֹרֵר מְאֹד מַעֲצָמוֹ בְּתִשְׁוֹבָה לְשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְאִיתָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוֹ ו' (לְקוּיֵי-מוֹהַרֵן, חֵלֶק ב', סִימָן ז), ר' אֱלִיעֶזֶר הוּא בְּחִינַת "עֵינַן ל'א ר'אָתָה אֱלִקִּים זִוְלַתְךָ יַעֲשֶׂה" (יִשְׁעִיָּה סד, ג), כִּי הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא בְּחִינַת מֵה, מֵה חֲמִית, בְּחִינַת "אֵיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", שְׁאִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, כִּי זֵה בְּחִינַת אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַתְתָּא שְׁנִתְעוֹרֵר בְּכָל פַּעַם לִידַע שְׁאִין יוֹדַע כָּלֵל, עַל-פֶּן נִתְעוֹרֵר בְּכָל פַּעַם מִחֻדָּשׁ, וְעַל-פֶּן סִבֵּר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁהוּא לְשִׁטְתּוֹ אֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַתְתָּא נִפְלְאָה, שְׁמִתְעוֹרְרִים כָּל יִשְׂרָאֵל בְּתִשְׁוֹבָה בֵּימֵי תִשְׁרֵי, וְר' יְהוֹשֻׁעַ הוּא בְּחִינַת "י'קוּמוּן ה'קִיצוּ וְרַנְּנוּ ש'כְּנֵי ע'פֶּר" (יִשְׁעִיָּה כו, יט), בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיוֹנָה גְבוּהָה מְאֹד, שְׁמִעוֹרְרַת מְאֹד אֶת כָּל הַשְּׁפִלִים וְהִירוּדִים וְהַנְּפִילִים בְּקִטְנוּת, מְעוֹרְרַת אוֹתָם בְּאֲתַעוֹרְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא, כִּי "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (שִׁם ו, ג), וְאֵל יִתְיָאֲשׁוּ עֲצָמָם כְּמוֹ שְׁעוֹרְרָם בְּמִצְרַיִם, שְׁהִיוּ בְּתַכְלִית הִירִידָה, שְׁפַע עֲלֵיהֶם אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא וְהַתְּגַלוֹת נִפְלְאָה, לִידַע וְלַהוֹדִיעַ וְלַהֲנַדַּע כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל-פֶּן סִבֵּר שְׁבְּנִיסָן נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַתָּה

אֲשֶׁר א' תרנב בנחל שלט

תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֲצִרוּף שֶׁל חֹדֶשׁ נִיֶּסֶן הוּא הַנִּי"ה כְּסֻדְרוֹן קֶדֶם י"ה וְאַחֲרֶיךָ ו"ה, קֶדֶם חֲכֵמָה וּבִינָה, וְאַחֲרֶיךָ תִּפְאָרֶת וּמַלְכוּת, שֶׁהוּא מַעֲלֵא לְתַתָּא שֵׁישׁ אֲתַעֲוִרוּתָא דְלַעֲלֵא גְדוּלָה מְאֹד, וְעַל-כֵּן יוֹצֵא מִפְּסוּק זֶה דִּיקָא "יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ", כִּי עַל-יְדֵי הַתְּגָלוֹת שֶׁל "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" נַעֲשִׂית שְׂמִיחָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שְׂמִיגְלִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם, וְנַעֲשִׂית שְׂמִיחָה הֵן לְמַעְלָה, שֶׁהוּא — "יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם", וְהֵן לְמַטָּה, שֶׁהוּא — "וְתִגַּל הָאָרֶץ".

וּבִתְשָׁרֵי יוֹצֵא הַצִּרוּף הַנִּי"ה לְהַפֵּךְ שְׁלֵא כְּסֻדְרוֹן, קֶדֶם ו"ה וְאַחֲרֶיךָ י"ה, כִּי אֶז יֵשׁ אֲתַעֲוִרוּתָא דְלַתַּתָּא נִפְלְאָה, בְּחִינַת יְחוּד ו"ה תִּפְאָרֶת מַלְכוּת, זְעִיר אֲנַפִּין וְנוֹקְבִיָּה. וְאַחֲרֶיךָ נִמְשַׁכְת עֲלֵיהֶם הָאָרֶה נִפְלְאָה מֵאֲבָא וְאֵמָא שֶׁהֶם בְּחִינַת י"ה חֲכֵמָה וּבִינָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל, וְעַל-כֵּן יוֹצֵא מִפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, טו): "וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שָׂרֵי פְרַעֲה" עַל-פִּי מַה דְּאִיתָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), שֶׁהַסְטְרָא אֵינֶם יוֹנְקִים כִּי אִם מֵאַחֲוָרִים שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדְרוֹ בְּיָדוּעַ, הֵינּוּ כִּי מִבְּחִינַת פָּנִים, הַתְּגָלוֹת אֶלְקוֹת נִפְלְאָה, חֲזוּק הָאֲמוּנָה שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, אֵין לָהּ שׁוּם שְׁלִיטָה, כִּי נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרֵי, אִךְ עֵקֶר חַיּוּתָם מִהֶהֱסִתְרָה, מִהֵמָאֲמַר סְתוּם "אֵיָהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ" (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְעַל-יְדֵי שְׂמִדְבָקִים אַחֲוָרֵי הַקְּדָשָׁה לְפָנִים, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה אֹר גְּדוּל וְנוֹרָא, שֶׁהוּא בְּטוּל הַקְּלָפוֹת, וְאֶז נִתְגַּלִּין הַפָּנִים שֶׁל הַקְּדָשָׁה, וְאֶז "וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שָׂרֵי פְרַעֲה" וַיִּהְלְלוּ אוֹתָהּ אֶל פְּרַעֲה", וְכָל זֶה מְכוּן מִהַשֵּׁם, כְּדִי לְהוֹצִיא בְלַעַם מִפִּיָּהֶם בְּחִינַת (קַהֲלַת ח, ט): "עַת אֲשֶׁר שְׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ", וְזֶה "וַיִּנְגַע ה' אֶת פְּרַעֲה", הֵינּוּ לְהוֹצִיא אֶת הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִמִּנְהָ [וְעֵין כָּל זֶה בְּפָנִים הַתּוֹרָה וַיִּסַּב לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב), וְדוּ"ק מְאֹד, כִּי כָּל זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְרַשֵּׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב, כִּי אִם מִפֶּה לְאֶזוֹן, קֶצֶת וְקֶצֶת יִסְבִּיר לָךְ יְדִידְנּוּ ... מוֹסֵר כְּתָב זֶה, כִּי לוֹ אִמְרַתִּי אֶת זֶה בְּעַל-פֶּה].

עַל-כָּל-פָּנִים הַיּוֹצֵא מִכָּל הַנִּי"ל, כִּי הַפְּסוּק: "וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שָׂרֵי

פרעה", שהוא צרוף חדש תשרי מרמו על בחינת שלא כסדר, אחורי הקדשה, אתעוררותא דלתתא. ועתה תראה עוד דבר נפלא, כי רבנו ז"ל ירדה נשמתו בעולם בחדש ניסן, פי ירידת הנשמה לזה העולם היא אתעוררותא עליונה מאד, אתעוררותא דלעילא, פי הנשמה אין רצונה לרדת, וכמו שאמרו חז"ל (אבות ד'): "על כרחך אפה נולד", ואמר, שכל ענינו הוא ראש השנה, שהוא תשרי, אתעוררותא דלתתא, לעורר אותנו מהשנה. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן ז'), שהצדיק כליל מדרי מעלה ודרי מטה.

ובזה פרשתי פעם (דברים לב, א): "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", והקשו במפרשים, דלכאורה שנוי הלשון תמוה, שאצל השמים אמר לשון דבור שהיא לשון קשה, ואצל הארץ לשון אמירה שהיא לשון רכה, אך יובן על-פי הנ"ל, שהצדיק האמת צריך לידע איך לדבר עם כל אחד ואחד, לדרי מעלה — הינו לגבוהים במעלה, צריך לגלות להם בחינת: "איה מקום כבודו", להראות להם שאינם יודעים כלל בידיעתו יתברך, ולדרי מטה הינו לקטנים, שוכני עפר, צריך לגלות להם בחינת "מלא כל הארץ כבודו", להרימם ולעוררם ולהקיצם ולהחיותם, שלא יתיאשו, כי "מלא כל הארץ כבודו", וזה פרוש: "האזינו השמים" — בחינת דרי מעלה, "ואדברה" — לשון דבור קשה, לגלות להם שאינם יודעים כלל, "ותשמע הארץ" — הינו דרי מטה, "אמרי פי" — לשון אמירה רכה, להחיותם ולחזקם, כי מלא כל הארץ כבודו, והבן, כי נכון בעזרת השם יתברך. ועתה אפרש לך לפי עניות דעתי, מה שהקשית בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן קצח), כשאחד צועק להשם יתברך, אומרים לו לנסע על-פי דבר רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא; ובלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פו; ובשיחות-הר"ן, סימן קמ, עין שם היטב, שפרש הפסוק (שמות ו, ט) "מקצר רוח ומעבודה קשה", הענין שאין לאדם אמונה בעצמו, שגם הוא חשוב למעלה, ותורתו ותפלתו בוקעים רקיעים, על-ידי-זה מכרח לעבודות קשות, ועוברות עליו מרירות וצרות רבות, כי על-ידי פגם האמונה ופגם אמונת חכמים, עולים עשנים

סְרוּחִים בְּמַח הָאָדָם, וְאִזּוּ הוּא מְבַלְבֵּל מְאֹד, וּמֵר לוֹ מְאֹד, וְאִמוּנַת חֲכָמִים צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּשֵׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנ"ת (לְקוּיטִי-הַלְכוֹת, פְּקֻדוֹן, הַלְכָה ה'): לְהֵאמִין בְּהַצְדִּיק וּלְהֵאמִין בְּחִבְרוֹ וּלְהֵאמִין בְּעִצְמוֹ, כִּי אִם הִיָּה הָאָדָם מֵאמִין בְּעִצְמוֹ שֶׁנִּשְׁמָתוֹ גְּבוּהָה מְאֹד, כִּי אִפְלוּ הַנְּשָׁמָה שֶׁל הַפְּחוֹת מִיִּשְׂרָאֵל גְּבוּהָה מְאֹד, וְכוּ תְלוּיִין כָּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, בְּוֹדָאֵי לֹא הִיָּה עוֹבֵר שׁוּם עֲבָרָה, וְלֹא הִיָּה פּוֹגֵם שׁוּם פָּגָם, וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ הָעֲנִיָּן שֶׁאִין הָאָדָם מֵאמִין בְּעִצְמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִם הִיָּה מֵאמִין שְׁבוּ תְלוּיִים אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת עוֹלָמוֹת, בְּוֹדָאֵי הִיָּה מִתְחַזֵּק מְאֹד, וְכֵן רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁאִם יִהְפְּכוּ אֶת הָאָדָם הֵינּוּ לְגַלּוֹת אֶת פְּנִימִיּוּתוֹ, הֵינּוּ רוֹאִים אִיךָ שֶׁבְּכָל גֵּיד תְלוּיִים אֶלְפִים וְרַבּוֹת עוֹלָמוֹת, וְכֵן אָמַר פֶּעַם: נוֹאֵס טִיטִישׁ! אֲמַעֲנִטֶשׁ אִז עַר טוֹט אִזוּי אֲמַאָף מִיט דְּעַר הַאֲנֵד וְוַעֲרֵט אִזוּי גִּיטָאן אִין פֶּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ²... (עֲנוּ חַיֵּי-מוֹהֲרַן סִימֵן תְּקֻד), כִּי צְרִיכִים אִמוּנַת חֲכָמִים בְּכָל הַבְּחִינּוֹת הַנ"ל, לְהֵאמִין בְּצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, וּלְהֵאמִין בְּחִבְרוֹ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ בִּירְאַת שָׁמַיִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אִז נִדְּבָרוּ יְרָאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשָׁב ה' וַיִּשְׁמַע, וַיִּכְתַּב בַּסֵּפֶר" וְכוּ, כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁהִיא בְּחִינַת צַדִּיק. וְאֲמַרְתִּי לְפָרֵשׁ (אָבוֹת א) מַה שֶׁאָמְרוּ חַז"ל: "עֲשֵׂה לָךְ רַב וְקַנְה לָךְ חֵבֵר, וְהוּי דָן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת", וַיֵּשׁ לְהַקְשׁוֹת (א) מַה הַלְשׁוֹן לָךְ. (ב) אִם יֵשׁ לוֹ רַב לְמַה צְרִיף לְחֵבֵר? (ג) מַה הַהֲמָשֵׁף שֶׁל "וְהוּי דָן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת"? אִף יוֹבֵן עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (בְּלֻקוּיטִי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִימֵן לֵד), מִהַשְּׁלֵשׁ נִקְדוֹת הַנ"ל, קֹדֶם צְרִיף לְנִקְדַת עִצְמוֹ, שְׁעַל-כָּל-פָּנִים הוּא יִרְצָה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וְזֶה תַּבַּת "לָךְ", וְצְרִיף לְצַרְף אֶל זֶה הַרַב, וְכֵן צְרִיף לְצַרְף לְנִקְדַת עִצְמוֹ נִקְדַת הַחֵבֵר, שְׁגַם-כֵּן קָבַל מִזֶּה הַצַּדִּיק וַיֵּשׁ אֶצְלוֹ נִקְדַת הַרַב, מַה שֶׁאִין בוֹ, אִף כְּדֵי לְקַבֵּל מִחֵבֵר צְרִיף לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי אִם יִמָּצֵא חֲסוּדוֹת אֶצֶל כָּל אֶחָד, אִז לְעוֹלָם לֹא יִקְבַּל, מַעֲתָה יוֹבֵן

(צ) מַה שֶׁיָּרָ? אָדָם, הָרִי כְּשֶׁעוֹשֶׂה כָּךְ בִּידוֹ, נַעֲשֶׂה כָּךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

וַיִּתְיַשֵּׁב הַכֹּל וְהַבֵּן.

וביותר מהכל צריך להתחזק ולהתגבר להאמין בעצמו, שגם מעט עבודתו ועסקו בתורה יקרים מאד אצל השם יתברך, בפרט מה שזכה להתקרב לצדיקים וכשרים אמתיים, ולהאמין בהם, שזה יקר מאד מאד אצל השם יתברך, כי אפלו אם יאמין בהשם יתברך ובהצדיקים ובחבריו הכשרים, שכלם צדיקים, אבל אינו מאמין בעצמו, דהינו שגם לו יש תקנה טובה בזכות ובכח הצדיק האמת, כאשר מצויה דעה משבששת הזאת בכמה בני-אדם שהם פשרים קצת, ומתחילים להתקרב לאנשי אמת לחכמים וכשרים אמתיים, אבל אומרים על חבריהם: "הם בודאי פשרים וצדיקים, אבל מה מועיל לי, כי אני יודע חסרונותי בנפשי, שאני מלא חטאים ועוונות ופגמים", ועל-ידי-זה נופלים, חס ושלום, ומתרחקים לגמרי, חס ושלום, ונופלים מאמונת חכמים לגמרי, עד שהרבה נעשו מתנגדים וחולקים על-ידי-זה. נמצא, שכל פגמו של האדם באמונת חכמים, על-ידי שלא האמין בעצמו, כי מי שרוצה לחוס על חיו, צריך לבקש מהשם יתברך, שיתחזק באמונת חכמים כל-כף, עד שיאמין גם בעצמו, דהינו שיאמין שבגדל כח הצדיקים האמתיים, בודאי יתקנו אותו גם-כן, ויעלו אותו מעלה מעלה, אם יאחז עצמו בהם תמיד כל ימי חייו.

וזה פרוש 'כשאחד צועק להשם יתברך', הינו שעוברות עליו ירידות וקטנות ונפילות, ומחו מבלבל מאד מאד, ועובר עליו מה שעובר, ומתרושל בתורה ובתפלה והתבודדות ומצוות ומעשים טובים בכל יום, והכל נמשך שאין לו אמונה בעצמו, אומרים לו "ליסע", שיגביה את עצמו, שידע מעלת נשמתו, וכמו שמוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן קכה) על "ויגביה לבו בדרךי ה'" (דברי הימים-ב יז, ו), כי צריך להגביה עצמו בעבודת השם יתברך, לידע שגם נשמתו יכולה לזכות לכל המדרגות שבעולם, וכמו שאמר ב"מאור ושמש" (פרשת תרומה), שכל אחד יכול להתעלות במדרגת משה רבנו ז"ל, וכן הוא ב"היכל הברכה" (פרשת כי תשא), שכל

הַמְדַרְגּוֹת שִׁיכּוֹת לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְשִׁיכּוֹת גַּם לְהַפְּחוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, עֵינַי שָׁם. וְכֹאֲשֶׁר הִזְהִירֵנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל זֶה בְּיֹתֵר, שֶׁכָּל אֶחָד יָכוֹל לְזַכּוֹת לְכָל הַמְדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְהֶעֱקָר תְּלוּי בִּיגִיעוֹת וְעִבּוּדוֹת, וּבִפְרֵט רַבּוּי שִׁיחוֹת וּתְפִלוֹת, לְשַׁפֵּךְ נַפְשׁוֹ לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם בְּהַתְמַדָּה רַבָּה מְאֹד מְאֹד, וְזֶה לְדַעְתִּי פְרוּשׁ אֱמֶת, כִּי שְׂבָעֵין אֲנִפִּין לְאוּרֵיתָא. 'כְּשֶׁאֶחָד צוֹעֵק לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ', כִּי כְּשֶׁנּוֹפֵל מֵאֲמוּנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, שָׂאז עוֹבֵר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כְּשֶׁרוֹצִים לְהַעֲנִישׁ אֶת הָאָדָם לּוֹקְחִין מִמֶּנּוּ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן, וְאִז עוֹבֵר עָלָיו מֶה שֶׁעוֹבֵר וְכִשְׁצוֹעֵק מֵעֲמָקָא דְּלִיבָא בְּלָבוּ עַל מֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'), אוֹמְרִים לוֹ לִיסַע, הֶעֱצָה לְהַגְבִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁיִּדַע שֶׁנִּשְׁמָתוֹ גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וּמִתּוֹרְתוֹ וּתְפִלָּתוֹ וּמִצְוֹתָיו נֶעֱשִׂים יְחוּדִים גְּבוּהִים לְמַעְלָה, וְזֶה שֶׁצָּרִיךְ לִיסַע וּלְהַגְבִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא מִכָּל צְרוּתָיו, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לו, י) "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשַׁע וְהַתְּבוֹנְנֵת עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ", שְׂאִם יִמְצָא בְּעֲצָמוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, וְיִדְרִין אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, עַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלֶה לְמַדְרָגָה גְּבוּהָה. וְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְלֶכֶת בְּכָל זֶה וּלְהִיּוֹת פְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכַרְצוֹן הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וּלְבָלִי לְהִטְעוֹת עֲצָמֵנוּ, רַק לְשַׁפֵּךְ נַפְשׁנוּ כְּמִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, שֶׁיְהִיָּה לָנוּ פֶּה-סֹחַ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

א' תרנג.

בְּעִזְתַּת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ שְׂאֲתָה הַתְּחִלָּתָ לְתַת שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּרַבִּים. רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת כָּל הַשׁוֹמְעִים, כִּי הֶעֱקָר בְּזֶה הָעוֹלָם

הוא התחזקות, פי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — צרות ויסורים ומניעות ובלבולים וכו' וכו', והעקר בזה העולם לחזק את נשמות ישראל, כמו שהתבטא פעם מוהרנ"ת ז"ל: למה זכיתי למה שזכיתי? מפני שהיתה לי מדת התחזקות; ובאמת אנחנו מוצאים בגמרא, שהקדוש-ברוך-הוא רצה לעשות את חזקתו משיח, ואמרו (סנהדרין צד.), שנקרא חזקה — שחזק את ישראל לאביהם שבשמים, עין שם; רואים מכאן שבה שמתחזקים יהודים ליהדות הוא כבר ראוי להיות משיח, כל-כך חשוב אצלו לתברך לחזק את נשמות ישראל; ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לחזק את נשמות ישראל, ובפרט בעתים הללו, שבני הנעורים עובר עליהם מה שעובר, ומי יודע מה ילד יום, ואיך יפל דבר, ומה שנים ידברו וכו' וכו', כי הדור הזה הולך ויורד ומדרדר מטה מטה, ומה יהיה עם נשמות ישראל, ובפרט עם בני הנעורים, שאף אחד לא מרחם עליהם; ועל-כן הוא דבר גדול מאד ללמד עמהם ספרי רבנו ז"ל ולחזקם ולאמץם ולעודדם ולשמחם, ובזכות זו תזכה למדרגות גדולות בעבודת השם ותברך. העקר ראה לשמר את עצמך לא לבטל את הזמן היקר בפטפוטי דברים בטלים, אשר זה לא מביא לאדם שום דבר, רק צרות ויסורים. והיה טוב מאד אם היית קובע לעצמך שעור בספרי החפץ חיים ז"ל, שהוא מלא קדשה, מלא טהרה, מלא רוח הקדש, המעורר ומחזק ומעודד ומאמץ על שמירת הדבור. ובאמת כשאדם שומר את דבורו, ואינו מדבר כל העולה על רוחו, אז יש לו דבורים לדבר עם אחרים ביראת שמים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנד.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו

יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפסך להדפסה, יעזר הקדוש-
 ברוך-הוא, שתמיד תוכל לעזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, כי
 עלינו נפלה חובת היום, בדור הזה אנחנו צריכים למסר את נפשנו
 לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, כי באמת עקר המשכת
 רוח-הקדש של רבנו ז"ל בזה העולם הוא רק על-ידי הדפסת ספרי
 הקדושים, ולהחדיר את למודו בנשמות ישראל. ומי יתן שכל אנשי
 שלומנו יתנו יד וכתף להדפסת ספרי רבנו ז"ל, והעקר להפיצם,
 ואין צריכים להתבייש, אדרבה אנחנו צריכים לשמש את רבנו ז"ל
 בהפצת מעינות החכמה חוצה במסירות נפש הכי גדולה, כי עלינו
 לישב עצמנו כמה מסירות נפש היתה לרבנו ז"ל בשבילנו, ואיך
 שהיה צריך לילך ולירד לעמקא דתהומא רבא אלינו ולהגביהנו
 מהזהמה שנפלנו אליה וכו' וכו', ועכשו למה לא נחזיר על-כל-
 פנים אחד מני אלף לרבנו ז"ל, להפיץ מעינות החכמה חוצה?
 ולכן העבודה הזאת צריכה להיות קדושה מאד אצל אנשי שלומנו
 היקרים, וכל אחד ואחד מחסידי ברסלב צריך שיהיו בביתו ערמות
 של ספרים ספרי רבנו ז"ל, ויהיה מוכן תמיד להפיצם, ובפרט כשיש
 לו איזה ארוע בר מצוה או חתונה וכו', וצריך לתת מתנה, שיתן
 אחד מספרי רבנו ז"ל, וזו זכות גדולה לקרב עוד נפש מישראל אל
 דעת רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ויצא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, יקירי, האברך השוטה
 ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח
 לנצח נצחים.

באתי להוכיחך בתוכחה מגלה ובאהבה מסתרת מצד שרש
נשמתנו שאחד אנחנו, ושותים יחד מהמעין היוצא מבית ה'.

פלא בעיני מאד, איך תכניס את עצמך במחלקת חדשה, ובפרט
שלא שאלו אותך כלל, וצריך לחקק בדעתו פי דבר רבנו ז"ל אינו
מצמצם אצל פרטי או במקום פרטי, והרשות נתונה לכל אחד
מאנשי שלומנו להדפיס ולפרסם דבר רבנו ז"ל בעולם, אדרבה
החוב מנח על כלנו בלי שום יוצא מן הכלל, אף לאו כל אחד מסגל
לזה, על-כל-פנים יעזר במה שיוכל — זה במקומו וזה בגופו, זה
במכירת הספרים וזה בהובלת הספרים וכו', וכו', זה לדבר עם
בני-אדם, וזה לעזר בבית מדרשנו וכו' וכו', יש ויש, תהלה לאל,
במה לשרת את רבנו ז"ל, ואשרי מי שזוכה לזה, על-כל-פנים יהיה
איך שיהיה, איך התרה המחלקת?! אם חברינו עושים איזה דבר
נאה ומתקבל על שם רבנו ז"ל, אסור לצאת ולריב עמם, אם אתה
יכול לעשות דבר נאה יותר, קום והודרו ועשה את זה, אבל לא
לעשות ולא יעשו אחרים — זהו ממדת...

חמדת לבבי! ימי שנותינו הבל, והימים והלילות טסים
ופורחים, ועוד מעט בקרוב ממש נצטרך לשוב אל מקומו הנצחי,
ויהיה ההכרח להפשיט את לבוש הגוף, ובאיזה לבוש מתלבשים
שם? בלבוש התורה והמצוות שזכה לקים בזה העולם בשמחה
עצומה, וכל מה ששמח יותר, כמו-כן מאיר לבושו יותר ויותר,
ועל-פן כלך מדרך זו, וברח לך עכשו אליו יתברך, ותספר לפניו
יתברך את כל לבך, ובטל עצמך אליו יתברך לגמרי, ושכוח תשבח
מכל העולם, ולא תרצה רצון אחר מבליעדי רצונו יתברך, ותחקק
בדעתך אמתת מציאותו יתברך, שאין שום מציאות בליעדי יתברך
כלל, והכל לכל אלקות ממש בהתלבשות הזו, ואין אדם נוגע במה
שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו במלא
נימא (יומא לח.), וזכור תזכר פי מה שאתה צריך — יבוא לבייתך
ממש, וכל מה שאתה צריך לעשות ולתקן בעולם — תזכה, אם
תמסר את עצמך לגמרי אליו יתברך. וגם לרוץ אחר אנשים שיאחזו

אֲשֶׁר א' תרנו בנחל שמז

מִמֶּנּוּ, זוּהי טְעוּת גְּדוּלָה, אַתָּה בָּרַח לָךְ רַק אֵלַי יִתְבָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה
אֵיךְ שְׂבִינֵי־אָדָם יִרְדְּפוּ אַחֲרֶיךָ. וְהֶעֱקַר — רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי.

הַהֲכַרְח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מִפְּנֵי טִרַח הַשְּׂבֵת הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה
הַמְּשֻׁמֶשֶׁת וּבָאָה, מִי יִתֵּן שְׁנוּזָה לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂבֵת־קֹדֶשׁ הַזֶּה
בְּהַתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה.

יְדִידָךְ לְנֹצֵחַ...

א' תרנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שְׂבֵת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא ה'תשל"ה.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרְכִים הַיְקָרִים
... שׁוֹתִים מִהַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, שֶׁהוּא אוֹר
הָאוֹרוֹת הַיּוֹצֵא מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכו', וְעֵתִיד לְהַתְגַּלּוֹת לְכָל
יִשְׂרָאֵל וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּהַתְגַּלּוֹת מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ,
אָמֵן.

מִכְּתַבְכֶּם הָאָרְץ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגַם אָמְרוּ לִי שֶׁטְלַפְנָתֶם אֵלַי
שָׁלַשׁ פְּעָמִים, וּמֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת, שְׁנַתְהוּהָ מְנִיעָה וְעִכּוֹב בִּינֵינוּ,
וּבְנֻדָּאֵי הַכָּל לְטוֹבָה גְּדוּלָה, כִּי מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ לֹא תֵצֵא הָרְעוּת, וְהִנֵּה
לֹא אוֹכַל לְהַתְנוּעַד עִמָּכֶם בְּסַעֲדַת הַמְּלוּיָהּ־מְלָכָה אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים,
כִּי כָּבֹד הַבְּטַחְתִּי לְכַמָּה מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים לְנִסְעֵ עַמְּם יַחַד בְּצוּמָא
לְאִיזָה יַעַר לְדַבֵּר שֵׁם מְרַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲר־כֵּן לְהַתְבּוֹדֵד וְאַחֲר־כֵּן לִילָךְ
בְּרִקּוּד. וְהִנֵּה בּוֹדָאֵי אַתֶּם עוֹשִׂים דְּבַר גְּדוּל עַד מְאֹד מְאֹד, וְאִין שׁוּם
דְּבוּרִים שְׂבַעְעוּלָם לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר מִמְעַלַּת הַזּוֹכִים לְהַתְאַסֵּף יַחַד וּלְדַבֵּר
מְרַבְּנוּ ז"ל, כְּמָה חֲשָׁךְ נִתְגַּרֵּשׁ מִהָעוֹלָם עַל־יְדֵי־זָה, כְּמָה אוֹר וְטְהָרָה
וּקְדוּשָׁה נִמְשָׁכִים בְּעוֹלָם אִז, וְדַבֵּר זֶה נַעֲשֶׂה אִפְלוּ בְּשִׁמְתוֹעֲדִים כְּמָה
בַּחוּרִים צְעִירִים וּמְדַבְּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל, מְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן יְדִידִים
אֶהוּבִים כְּמוֹתְכֶם, שְׁזִכִּיתֶם כְּבֹר לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְזִכִּיתֶם כְּבֹר
לְהַתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ מִשָּׁךְ כְּמָה שְׁנִים, בּוֹדָאֵי אִין לְשַׁעַר וְאִין לְסַפֵּר

מה יהיה נעשה בעולם כשאתם תדברו מרבנו ו"ל, ואף שבחוש אי אפֿשר להבינו, ומכל שֶׁכֵּן לראותו בפעל ממש, אף-על-פי-כן ברוחניות נעשים מזה ענינים נפלאים גדולים, וכבר אמר רבנו ו"ל (עין טי-מוהר"ן, סימן קכג), שאפלו על דבר קטן ששיף אליו מתגברים ומתפשטים המניעות והעכובים, (ודבר זה שיף אפלו על ענין קל מאד כמו לנקות את בית מדרשו, או לסדר את השלחנות והספסלים, ולהחזיר את הספרים לארון), ומכל שכן וכל שכן ענין נפלא ונורא כזה להתקבץ יחד פעלות משנות, וכל אחד יש לו מח וצמצום אחר, ומסכימים יחד אל אחדות אחת, והוא האבן שתיה שכל הכולל, רבנו ו"ל בעצמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא; ובחלק ב', סימן ב'), ואין למעלה מזה, יהיה חלקי עמכם תמיד. וראוי לנשק באהבה גדולה את כל אחד מאנשי שלומנו, כי הוא חדוש גדול מאד מאד, שגם הוא יודע מרבנו ו"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! זהו היסוד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, לְאַהֲבָה אֶת עַצְמֵנוּ מְאֹד מְאֹד, כִּי אִוְרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הוּא אֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְתַפְסֹו וּלְהַשִּׁיגוֹ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּאַחְדוּת תְּלַמִּידֵי בְּאַחֲדוּת אַחַת, וְאִז כֹּל אֶחָד מֵאִיר נִקְדְּתוּ בְּחִבְרוֹ (עין שם, חלק א', סימן לד), וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר בּוֹ אֹר הַחֶסֶד, וְנִטְהָר הַלֵּב מֵהַחֲרָפוֹת הַשּׁוֹרֹת עָלָיו, אֲשֶׁרֵינוּ וּמָה טוֹב חֲלַקְנוּ שְׂוִכֵינוּ בְּצֵל הַעֹבֵר הַזֶּה לְהַתְּנִיעַ מְרַבְּנוּ ו"ל, וְרָאוּ לָנוּ לְשִׂמְחָה כְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רֵגַע מְחֻדָּשׁ, אֲשֶׁר גַּם לָנוּ אִיזוֹ שִׂיכוֹת עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֵב, כִּי לְפִי עֲרָף מְעֻשֵׁינוּ וְגִשְׁמִיּוֹתֵנוּ וּמְחֻשְׁבוֹתֵינוּ הַפְּגוּמִים, הִזֵּה רָאוּי שְׁלֹא יַעֲזֹבוּ אוֹתָנוּ לְהַכְּנֵס לְקִדְשָׁהּ וּלְהִיכָל קְדוֹשׁ כְּזֶה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא יִתְבָּרַךְ חוֹתֵר חֲתִימָה מִתַּחַת כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ, וּמְנִיחַ אוֹתָנוּ לְהַכְּנֵס, וְגַם אָנוּ זוֹכִים לְחֻטֵּף אֵילֵינוּ נִקְדוּת טוֹבוֹת, כְּזֶה רָאוּי לְהַחִיּוֹת אֶת עַצְמֵנוּ מְאֹד מְאֹד. וְר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחְמָן הִזֵּה רִגִיל לֹמֵר: אֵף שְׁאַנִּי מְצַד עַצְמִי נִגְס לְגַבִּי הָעֵנֶק, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו"ל, אֵף כְּשֶׁלּוֹקְחִין נִגְס וּמוֹשִׁיבִין אוֹתוֹ עַל גַּבִּי הָעֵנֶק, נַעֲשֶׂה גַם הוּא בְּעַצְמוֹ הָעֵנֶק וְדו"ק מְאֹד מְאֹד, וְזֶה שִׁיף עַל כֹּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כֹּל מֵה שְׁנוֹפָה לְבַטֵּל

דעתנו כנגד דעת רבנו ז"ל, כמו־כן נזכה לישוב על גבי הענק.

והנה, חמדת לבבי, צריכים להזכיר את עצמנו התכלית הנצחית, שעוד מעט יהיה ההכרח לשוב אליו יתברך, ועל־כן הבה נתחיל על־כַּל־פְּנִים מרגע זה לשפח הכל, כל העבר, ונסיח דעתנו מכל הכלבולים והקטנות והדחקות והירידות, ונתחיל מחדש בעבודת השם יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבנו, כִּאֲשֶׁר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה, ומה טוב ומה נעים שתתחיל מחדש להתמיד בשעורים קבועים שהורנו רבנו ז"ל (שיחות־הר"ן, סימן עו) פסדרן דיקא, ואל תסתכל בענינים אלו על שום בריה, כי אתה רואה שעברו יותר משנה שדברתי עמך בדבר זה, ומה ואיך עברה השנה שלך על־ידי שצית את זה או את זה וכו', שאמרו שאין זה למוד, האם לא היה טוב יותר אם היית זוכה לסיים ש"ס וארבעה חלקי שלחן ערוך וכו' וכו' בזמן הזה? ! על־כן כלך מכל הלצים והכלבולים (שיש גם בין אנשי שלומנו), וברח לך רק אליו יתברך ואל התורה הקדושה, בדרך הקלה והנעימה שהורנו רבנו ז"ל, שהוא רבי מעולם הבא, ועל־כן יודע מה טוב ויקר שם ב"אמת", כי כשלומד עם "אמת", לדבק נפשו באילנא דחיי, אור התורה הקדושה, "באורך נראה אור" (תהלים לו, י), אז אין לשער ולספר מעלתו ומדרגתו שם למעלה, ותדע שנפטר היה משלם כל הון דעלמא, אם היו מניחים אותו לירד לזה העולם לומר פסוק אחד או משנה אחת או דבור אחד, או לתן פרוטה אחת, או להלביש לרגע הציצית או התפלין — אף כבר מאחר, ולנו עדין יש רשות, מדוע זאלן מיר נישט אויס נוטצען די הייליגע און טייערע צייט שנתנו לנו?

חמדת לבבי! מה טוב ומה נעים אם תזכה לחדש את האמירה במשניות, להיות רגיל לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכן הרבה 'מחבר' רמ"א' והלקוטי־מוהר"ן והלקוטי־תפלות ללמד תורה,

(ק) למה שלא נצל את הזמן הקדוש ונקר שנתנו לנו.

וְעַלֶּיהָ הַתְּפִלָּה, הֲלֹא רַק זֶה חֻלְקָנוּ לְנִצָּחַ, וְרַק זֶה נִחְמָתָנוּ בְּעִנְיָנוּ,
 וְשֵׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְוַעֲט זִיךְ אֶלְטִיךְ אָפּ זֹכֵךְ; עַל-כֵּן חֲטָף וְאָכַל
 בְּכָל יוֹם נִהְמָא דְאוּרִיָּתָא, וְתִזְכָּה לַחַיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל פַּעַם.
 וְאוּדוֹת עִנְיָיִךְ הַפְּרָטִיִּים, צְרִיךְ שְׂתַדַּע שְׁהַכֵּל מְלַמְעָלָה, אִם תִּהְיֶה
 מְפָרְסָם אוֹ מְבֹזָה, אִם תִּהְיֶה עֲשִׂיר אוֹ עֲנִי וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין
 עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת שׁוּם פְּעֻלוֹת שְׂתַתְּפָרְסָם אוֹ שְׂתַתְּקַבֵּל עַל הַבְּרִיּוֹת, אֲתָה
 בְּרוּחַ לָךְ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ, וְהַתְּמַד בְּשַׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסֻדְרָן דִּיקָא,
 וְתַבְטֵל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה בְּתַכְלִית
 הַשְּׂמִיחָה, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לְדַאֵג
 כְּלָל, עֲשֶׂה וְקַיִם רַק רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִינוּ אֲשֶׁרִינוּ שְׁזַכִּינוּ לִידַע
 מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, חֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים. לְמַעַן הַשֵּׁם, תִּרְאֶה לְכַבֵּד
 אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כַּדִּין תְּלַמִּיד חֶכֶם, כִּי הֵם בְּאֱמֶת
 הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָאֱמֶתִיִּים, וְהֵם צְדִיקֵי דוֹרָנוּ, וְגַם תִּדַּע שְׁהִישִׁיבָה
 בְּעֲצָמָה בְּבֵית-מִדְרָשׁ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, הִיא סְגֻלָּה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד,
 כִּי אוֹר רַבְּנוּ ז"ל מְאִיר שָׁם בְּגִלּוֹי מִמֶּשׁ, וְכָל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן
 כְּשִׁלּוּמֵדִים בְּרַבִּים תּוֹרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אוּרִיָּתָא דְעַתִּיקָא סְתִימָא"ה,
 נָאר פְּרִיילִיךְ, נָאר פְּרִיילִיךְ^ש, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ,
 תִּתְיַשֵּׁב בְּאֱמֶת, הֲלֹא אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כְּלָל, כִּי הוּא
 יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְעַל-כֵּן אֵיךְ שִׁיךְ צוֹ זֵיין
 אַזוֹי צוֹ קְלֵאפֶט אוֹן צוֹ בְּרֵאכֵן בֵּי זִיךְ^ת. וְצְרִיךְ לְהַכְנִים יְדִיעָה זֶה
 בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי אֵין בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֵּל מְשַׁגַּח בְּהַשְׁגָּחָה
 פְּרָטִי פְּרָטִית, וְעַל-כֵּן לָמָּה לְרַדֵּף כָּל-כַּף אַחַר הַבְּהֻמוֹת, שְׁהֵם
 הַעֲוֹנוֹת, יוֹתֵר טוֹב לְהַעֲמִיד אֶת עֲצָמֵנוּ אֶצֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא
 אוֹר הַשִּׁבְתָּ שְׁלוֹם וּמִבְּרָךְ, וְנִזְכָּה לַחֲזוֹת בְּנַעַם הַנְּוִ"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ,
 וְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד, וְנִצְעַק וּנְפָרְסָם מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

יְדִידָךְ...?

(ר) הכל יחפש.

(ש) רק שמחה, רק שמחה.

(ת) להיות כל-כף דפויק ושבויר בעצמו.

א' תרנז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,
האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
נגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד, שעדין אור האורות
מאיר בך, ואתה אוחז באהבתנו, כי גם בזה יש נסיון גדול וכו',
בידוע לנו, שעל-פירב כשמבלים עם אחד ימים ושנים, ומאירים
בו את אור האמת, ומוציאים אותו מטנוף מעשיו וכו', ומלבישים
אותו בגדי ישע — תורה ותפלה, שזוכה לסיים על ידו ש"ס
ופוסקים וכו' וכו', לבסוף מהפך את הקערה על פיה וכו'. (ודבר
זה נוהג בכל דור, ואין להאריך בענין שהוא מציאות).

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו
ז"ל, חבלים נפלו לנו בנעימים, טוב להודות להשם יתברך על כל
החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד
מאד, ולא להסתכל בענינים כאלו אפלו על אנשי שלומנו, אשר
אינם מחיים את עצמם בזה, כי כל מה שזוכים להחיות את עצמם
עם אור רבנו ז"ל, כמזכר זוכים להמשיך על עצמם אורו הגנוז.

אהובי, אחי היקר! סבת הבלבולים שיש לאדם, הוא על-ידי
פגם הדבור, לדבר ככל העולה על רוחו, שאז כל מחו נופל, רחמנא
לצלן (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן כט), והוא יסוד ועקר גדול
בעבודת השם יתברך, כי (תהלים קמת, ח): "רוח סערה עשה דברו",
עקר הרוח סערה שמתהנה הוא רק במחו, על-ידי דבורו שמפקיר,
וצריך להרגיל את עצמו לבלי להתחיל לדבר עם שום בריה, רק
שישאל לה איזה דבר — תענה לו, ולשלב בדבורו דברי אמת שהם
אמונה ויראת שמים.

ואודות שְׁפִתְבַּתָּ ... דַע לְךָ כִּי אֵין קֶץ לְדַבְרֵי רוּחַ וְהִבֵּל, מֵהַיְהִי כִּבְר כְּשֵׁאתָה תֹאמֵר שְׁיִהְיֶה כֶּף, וְחִבְרָךְ אֹמֵר שְׁיִהְיֶה כֶּף וְכוּ', הָאִם יִהְיֶה נַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֵׁאתָם מְדַבְּרִים וּמְתוֹכְחִים שְׁעוֹת, הֲלֹא אַתָּם עוֹקְרִים אֶת עֲצַמְכֶם בְּאוֹתָהּ הָעֵת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמֵאוּמָה לֹא תִשְׂאוּ בְעַמְלֶכֶם, וּמִי יוֹדֵעַ מֵהַיּוֹם לַיּוֹם, כִּי הַזְּמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמָה, וְהַגּוֹף אֲפֹשֶׁר הַיּוֹם בָּא זְמַנּוֹ, וּמֵה גַם שֵׁאֲמְרוּ חַז"ל (יוֹמָא יט:): הַשָּׁח שִׁיחַת חֲלִין עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, שֵׁנֶאֱמַר: "וְדַבַּרְתָּ בָּם" — וְלֹא בְּדַבְרִים אַחֲרִים, יוֹתֵר טוֹב בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן וְהָעֵת לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִהְיֶה נַעֲשֶׂה כְּמוֹ שֵׁאתָה רּוֹצֶה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַשְׁעַר וְהַצְּנוּר הַפּוֹתֵחַ וּמְמַשִּׁיף כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת וְיִשׁוּעוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּכָל הָעוֹלָם, וְר' חַיִּים וַיְטַאֵל ז"ל מְבִיא בְּשֵׁם רַבּוֹ הָאֲרִיז"ל, שֶׁעֲכָשׁוּ בְּעַקְבֵּתָא דְמַשִּׁיחָא, אֲשֶׁר הַחֲשִׁף וְהִסְתַּרָּה מִתְּגַבְּרִים וּמִתְּפַשְׁטִים, צְרִיף לַעֲסֹק בַּתְּפִלָּה יוֹתֵר, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא הַמְּקַשְׂרֵת וּמְיַחֵדֵת וּמְדַבֶּקֶת אֶת נִשְׁמַת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, וְאֵין לְךָ דְבַר הַמְּקַשֵּׁר וּמְיַחֵד וּמְדַבֵּק וּמֵאִיר נִשְׁמַתוֹ כְּמוֹ תְּפִלָּה, וּבְכַפְרִיּוֹת הַדְּרָךְ הַנּוֹרְאָה וְהַנְּפִלְאָה שְׂגָלָה וּפְרָסֵם רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא "הַתְּבוּדוֹת", הַנִּקְרָאת: "תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ", כִּי הוּא יְכַנִּיס דְבַר זֶה בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפָה בְרוּרָה לְקַרְא כְּלָם בְּשֵׁם ה' וּלְעַבְדוֹ שְׂכָם אַחַד", וְנַעֲשֶׂה אֶת זֶה דְרָךְ כְּבוֹשָׁה לְרַבִּים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! מֵהַיְהִי כִּבְר אִם אֶכְתֹּב לְךָ חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא כְּרַצוֹנָךְ, תִּאֲמִין לִי, שְׁהַדּוֹרוֹת הַקְּדוּמִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֵיוּ לָהֶם חֲדוּשִׁים יוֹתֵר יָפִים מֵאֲשֶׁר יֵשׁ לָנוּ, וְעַל-כֵּן מֵהַ תּוֹעֵלַת יֵשׁ בְּזֶה, עֲקַר הַחֲדוּשִׁים שְׁלָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת עַל קֶטֶב אַחַד — אֵיךְ לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצַמֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם דְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּכָל הַדְּקָדוּקִים, וּבְדַבְּרִים אֵלָיו יְכוֹל לְהִיּוֹת כִּי בְּתַרְמִילוֹ שֶׁל עֲנִי תִמְצָא דְבַרִים וְעֲנִינִים חֲדוּשִׁים נְפִלְאִים בְּעֲנֵן זֶה — הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת וְהַתְּעוּרוֹת, לְהַתְּחַזֵּק וּלְהַתְּחַדֵּשׁ וּלְהַתְּעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה הָעַמְקָה שְׁלָנוּ. וְעַל קֶטֶב זֶה זְכַנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם, לְחַבֵּר סֵפֶר "שְׁפַת הַנְּחַל" עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְאֵין הַפְּנֵה שֶׁהוּא פְּרוּשׁ עַל סֵפֶרוֹ

אֲשֶׁר א' תרנו בַּנְחָל שנג

שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא הַ"לְקוּוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר אֵין חֶקֶר לְעַמְקוֹ וְכוּ', וּמִי יָבוֹא אַחַר הַמֶּלֶךְ, 'מֵאֵן מַלְכֵי רַבָּנָן' (גטין סב.), אַחַר רַבְנֵנוּ וְ"ל, אֶת אֲשֶׁר כָּבַר גָּלָה, אֶלֶּא הַפְּנֹנָה לְחִזּוֹק וְלְעוֹרָר אֶת עַצְמָנוּ לְקַיֵּם דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְעַל זֶה צְרִיכִים דְּבוּרִים רַבִּים בְּאַרְיכוּת גְּדוּלָּה, אוּלַי נִזְכֶּה לְהִתְחַדֵּשׁ עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַכְשָׁיו לְשֹׁבֵר אֶת לְבָנוּ לֵב הָאֶבֶן, וְלִכְבֹּטֵל אֶת רַע מִדְּתָנוּ בְּקִנְיָה וְשִׁנְאָת חֲנָם, וְנִזְכֶּה לְכַבֵּל אֶת עַצְמָנוּ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלֹא נִרְצֶה רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵין הַפְּנֹנָה בַּחֲבוּר לְהוֹסִיף מִשֶּׁהוּ, כִּי עַל זֶה צוּעֵק הַצְּדִיק (יִרְמְיָה ב, כא): "וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלֶה זֶרַע אֲמֶת, וְאִיךָ נִהְפַּכְתָּ לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן נְכַרְיָה", כִּי עָלִיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִכָּל שֶׁפָּן שְׂאִין לְגִרְעוֹ, רַק הַפְּנֹנָה הִיא רַק לְחִתּוֹר וְלִסְלִסֵּל בְּדְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וְלְהֵאִיר עַל עַצְמָנוּ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת הָאוֹר כִּי טוֹב הוּא, וְאֶל דְּבָר זֶה יֵשׁ רְשׁוֹת לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ; אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיזְכֶּה לָזֶה, וְיֵאִיר עֵינָיו בְּנִפְלְאוֹת הָעֲצוֹת, אֲשֶׁר עֲדִין מְכַסּוֹת מֵאֲתָנוּ הַכְּלִילוֹת בְּאוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן.

אהובי, אחי! מבאר בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כב), אשר עקר ההתחזקות הוא על-ידי שמחה, כמו שכתוב (נחמיה ח, י): "חדות ה' היא מעוזכם", ועל-כן צריך שתעשה כל מיני פעולות, שתזכה להיות בשמחה עצומה, ותלך עם פנים שוחקות, "ישוּבוּ הָמָּה אֲלֵינוּ וְאֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב אֲלֵיהֶם" (עין ירמיה טו, יט), דבר זה תמיד יהיה חקוק בְּדַעְתְּךָ. ובאמת כשאדם אינו רוצה, רק מה שהוא יתברך רוצה, אז הוא תמיד בשמחה, כי מה אכפת לו מה שיהיה הוא מתרצה רק ברצון הבורא יתברך. וכבר אמר פעם הבעל-שם-טוב הקדוש: "ווילסט ווי ס'איז וועט זיין ווי דו ווילסט", נאר פרייליך, נאר פרייליך", כי זה העקר בעולם, ותהיה רגיל לרקוד בכל יום, אפלו בינך לבין עצמך, ומכל שכן עם אנשי שלומינו.

ידיך לנצח...

א) אתה רוצה כמו שזה, זה יהיה כמו שאתה רוצה, רק שמחה, רק שמחה.

א' תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח ה'תְּשֻׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ
הַתְּחַלְתָּ לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְתֹאמִין לִי, שְׂאִין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר
גְּדוֹל מִזֶּה, כִּי עָקֵר הֵהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂקִידָה
נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְכָל אֱלוֹ שֶׁהֶצְלִיחוּ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ
ו"ל הֵיךְ רַק עַל-יְדֵי שֶׁהִתְמַיְדוּ בְּלַמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְלֹא הִפִּירוּ
אֶת אֶף אֶחָד, רַק הִכְנִיסוּ אֶת עֲצָמָם הַיָּטִב הַיָּטִב בְּתוֹךְ הַסִּפְרִים שֶׁל
רַבְּנוּ ו"ל. וּבְאַמַּת מִי שְׂבָקִי בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת",
סִפְרֵי הַמַּדּוֹת וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, אֲזוּ נִפְתַּח לוֹ שַׁעַר וּפְתַח לְהִבִּין
בְּכָל הַסִּפְרִים, כִּי עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל יְכוּלִים לְהִבִּין בְּכָל
הַסִּפְרִים שֶׁבְּעוֹלָם. וּבִפְרָט בְּחֻמַּת הַקְּבִלָּה וְהַזְהָרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
הַלְמוּדִים שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הֵם "עֵמֶק עֵמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ" (קִהְלַת ז, כד).
וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁיְהִיָּה חֲזָק בְּהִתְמַדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

א' תרנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח ה'תְּשֻׁלָּה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים בזה העולם, כי אדם צריך לדעת שאין לו בזה העולם אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב בפרשת השבוע (בראשית לב, כה): "וינתר יעקב לברו". ואמרו במדרש (בראשית רבה עז, א) הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה ב, יז): "ונשגב הני"ה לברו", ויש לומר הקשר לזה, כי יעקב אבינו איך הצליח להתגבר על שרו של עשו? על-ידי שתמיד הנה לברו, וידע שאין לו רק הקדוש-ברוך-הוא. וכעין שפרש רבנו ז"ל (פהשמטה) את הפסוק (יחזקאל לג, כד): "אחד הנה אברהם", שאברהם אבינו עבד את הקדוש-ברוך-הוא בבחינת אחד, הינו שלא התבלבל משום ברנה שבעולם, אלא תמיד ידע שאין לו רק הקדוש-ברוך-הוא, וזה הנה סוד הצלתו, ואף שהתאבק עמו שרו של עשו, עם כל זאת מאחר שהלך בדרך זו, שגלה רבנו ז"ל, שאסור להסתפל על אף אחד, אלא תמיד להסתפל אל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה מצליחים, וזה סוד הצלת האדם — כשאינו מבלבל עצמו משום ברנה שבעולם, אלא תמיד חושב מהקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה מצליח ורכו תמיד.

אשרי מי שמכניס את הלמודים האלו בתוך לבבו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

* * *

ברוך רחמנא, שזכנו לסים את כל החבור הנפלא הנה, והוא כרך יב, יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את הפרך היג להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תְּכַן הָעֲנִינִים

חֵלֶק יב

ג פתח דָּבָר

ה הקדָּמָה

יא א' תסב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַהִתְחַדְּשׁוֹת שְׂזַכִּינוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְאִיךְ שֶׁכָּל עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק הַתְּחַדְּשׁוֹת, וְיִגְלֶה מִמַּעַלְת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה, וְזֶה מִחֲדִיר בְּאֲדָם אָמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וְיִרְבֶּה לְדַבֵּר מִהֲנִהְגַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים בְּחֻדֵשׁ אֱלוֹל, וְיִזְרֶה כַּמָּה הִנְהָגוֹת נִפְלְאוֹת לְהַתְנַהֵג אֲזוּ.

טז א' תסג

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת רַבּוֹת אִיךְ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד מִבְּטוּל זְמַן וּמִדְּבָרִים בְּטָלִים, וְיִגְלֶה פְּרוּשׁ נִפְלֵא עַל מֵאֲמָרָם ז"ל: "נִשְׂאֵת וְנִתְּת בְּאָמוּנָה?" "קִבְעֵת עֵתִים לַתּוֹרָה?" וְיֹאדִיר בְּעֲנִין סֵדֵר הַרְף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא עֲצָה נִפְלְאָה עַד מְאֹד, וּמִי שֶׁרְגִיל בְּזֶה, אֵף פְּעַם לֹא יִבְטַל זְמָנוּ.

יח א' תסד

יְרַבֵּה לְדַבֵּר בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה מִמַּעַלְת סֵדֵר הַרְף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךְ שְׂדִיקָא עַל-יַדֵּי עֲצָה זֹו הָאָדָם יָכוֹל לְעַבֵּר וְלִהְיוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִדַּבֵּר גַּם מִשְׁעוֹר עֵינָן, וְיִסְבִּיר אִיךְ שֶׁהַצְּדָקָה הַכִּי גְּדוּלָּה הִיא עָבוֹר הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁמִּמֶּשׁ מְחִיָּה וּמַצִּיל נִפְשׁוֹ מִשְׂאוּל תַּחְתִּית, וְאִיךְ שְׂאֵין צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִלִּתֵּן צְדָקָה עַל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

כד א' תסה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזִּזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְתָה עֲצוּמָה, וְאִיךְ שֶׁזֶה עָקֵר הַתְּכִלִּית בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאָסוּר לְהַתְּכַלְכֵּל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא לְחַשֵּׁב מִעֲצָמוֹ כָּלָל, רַק לְמַסֵּר נִפְשׁוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם שֶׁכָּר עַל עֲבוֹדָתוֹ רַק יִרְצֶה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כה א' תסו

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת חוּץ לְיִשׁוּב בְּשָׂדָה וּבִיעֵר, שְׂאֲזוֹ כָּל עֲשָׂבֵי הַשָּׂדָה נִכְלָלִים בּוֹ וּמִשְׁתוֹקְקִים לְהַתְּעַלּוֹת עִמּוֹ, וְכֵן יְדַבֵּר מִחֻדֵשׁ

תָּכֵן הַעֲנִינִים

אָלוּל, וְכִיצַד לְהַתְנַהֵג אֹז.

א' תסז **כח**

יִגְלֶה אֶת הַזְּכוֹת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ שְׂזוּכֵינוּ בְּדוֹר הַזֶּה שְׁנִתְגַּלְהָ לָנוּ אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, וְצָרִיכִים לְשַׁמַּח עִם זֶה מְאֹד מְאֹד, וְדִיְקָא עַל-יְדוֹ נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הָעֶקֶר רַק לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

א' תסח **כט**

יִגְלֶה מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְתָרֵם צְדָקָה עַל הַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, שֶׁדָּבָר זֶה מְכַנִּיס אֲמוּנָה בְּעוֹלָם, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית לֹא לְדַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ עִם חֶרֶב לְשׁוֹנוֹ.

א' תסט **ל**

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַסּוֹכֵל יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים וְהַשְׂכִּינָה שׁוֹכֵנֵת אֲצֵלוֹ תָּמִיד, וַיִּגְלֶה אֵיךְ שְׂאֵי אֲפָשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְנוּ ו"ל רַק אִם נִשְׁבֵּר קֶדֶם כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבֵּר, וְנַעֲשֶׂה בְּעֲצָמוֹ כְּלֹא מִמֶּשׁ.

א' תע **לא**

יִגְלֶה מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְקָרֵב נִפְשׁוֹת אֱלֹו יִתְבָּרַךְ וְאֵיךְ הוּא חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר הַיֵּטֵב אֶל רַבְנוּ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַפִּיץ אֶת הַסִּפְרִים בֵּין בַּחֲוָרִים בִּישִׁיבוֹת כְּדֵי לְקַרְבָּם אֶל דַּעַת רַבְנוּ ו"ל, וַיִּגְלֶה סוֹד נִפְלָא עַל פְּסוּק "גַּם כִּי אֵלֶיךָ בָּגִיא צְלָמֹת לֹא אֵירָא רַע, כִּי אַתָּה עֹמְדִי", וּמִמַּעַלְת תַּפְלָה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת אֵיךְ שְׂצָרִיכִים לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִנְקֻדַּת יְהוּדוּתוֹ, וְצָרִיךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוֹלָם.

א' תעא **לו**

יִגְלֶה שֶׁמִּחַתּוֹ לְאַחַד שְׂזוּכָה לְסִים אַרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלֵחַן עָרוֹף, וּמַעֲוֹרֵר אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת סִיּוּם עִם כָּלֵי זְמַר, וּבִפְרֻט שֶׁהוּא גַם מַעֲוֹרֵר אַחֲרֵים לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְזִכּוּתוֹ כִּכְּר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בַּחֲוָרִים שׁוֹקְדִים בְּמִשְׁנֵיּוֹת וְלוֹמְדִים כְּכֹל יוֹם ת"י פְּרָקִים, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵי הַתְּחַזְּקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת וְסוֹד "רַגַּע" אַחַד, וְאֵיךְ שְׂצָרִיכִים לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי אַפְּנִים שְׁבָעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה.

א' תעב **לט**

יַעֲוֹרֵר עַל טְבִילַת מְקוּהָ בְּכֹל יוֹם, וּבְשַׁעָה שֶׁהַגּוֹף נִטְבָּל פֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַנִּשְׁמָה נִטְבָּלַת לְמַעַלָּה בַּמְקוּהָ הָעֲלִיּוֹן, וְכֵן צָרִיכִים לְחַשֵּׁב אוֹיְלֵי הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלֵי, וְכֵן חֲטַפְתִּי מְקוּהָ, וְלֹא אֲצַטְרֵף שֶׁהַחֲבָרָא

תכּן הענינים

קדישא יטפלוּ בּי.

א' תעג מ

יעורר לברח מופוחים וממחלקת, ואם הייתה אחדות בין עם ישראל, היו כבר מזמן נגאלים, ואם הייתה אחדות בין אנשי שלומנו, הנה רבנו ו"ל מתגלה עליהם, ויוכיח על הפרודים שיש בין אנשי שלומנו, אבל לא אלמן ישראל, יש בינינו קבוץ קדוש שאוחדים עצמם ביחד באחדות גדולה, ויגלה איך לידע זמן חצות, ויעורר מאד לומר בכל לילה סדר תקון חצות.

א' תעד מב

יגלה מגדלת תפלה והתבודדות, ויעורר לעין בספר "השתפכות הנפש", ויגלה מה זה התבודדות, ואל מה יכולים להגיע על ידה.

א' תעה מד

יתן עצה לאחד שיש לו חרדות והוא עצבני, שישמר על השנה, וכן יאכל פת שחרית ויקח פדורי הרגעה, שדבר זה אינו מזיק כלל.

א' תעו מה

ידבר הרבה מענין שנים מקרא ואחד תרגום ופרוש רש"י, ואיך שמי שבקי בפרוש רש"י על התורה קנה רב קניני תורה, ויתן עצות איך להתמיד בחמש ורש"י, ויהיה בקי בהם, ויביא תשובה ממנהר"י ברונא ו"ל.

א' תעז מו

יעורר שלא להתפעל משום פרוץ שמדבר, ואסור להסתפל על שום מפרסם של שקר שנוהג בעולם, כי מהם לא נשאר שום דבר, ויספר מהרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב, זכותו יגן עלינו, ואיך שרדפו אותו, והשאיר אחריו ספר קדוש ונורא, וכן אפלו שרק מזכירים שם עירו מתעוררים בתשובה שלמה.

א' תעה מז

יגלה נפלאות איך שאדם צריך להיות עסוק עם איזה עסק, כי הבטלה מביאה לידי שעמום שגעון, ויגלה סוד נפלא בפסוק "לכו שובו לכם לאהליכם" הנאמר אחר קבלת התורה.

א' תעט מט

יגלה ממעלת הדבור, ואיך שצריכים לשמרו מאד מאד, ועל-ידיה

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

יגיע למדרגות גבוהות, ויעורר על למוד כסדרן, ולהיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה ולברח מלצים, ויתמיד בלמוד ספרי רבנו, ויתדיר באדם התחזקות, שאסור לפל בדעתו כלל מכל מה שעובר עליו, וידע שהכל ממנו יתברך, ומה שיף להשכר או להתבלבל ממשישהו. ויורה לברח ממחלקת ונכוחים, כי זה לא יועיל כלל.

א' תפ נב

ידבר איך שאי אפשר להחזיק מעמד בזה העולם רק על ידי הגלוי שגלה רבנו ז"ל על פי המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, לחפש ולמצא בעצמו תמיד נקודות טובות.

א' תפא נג

יעורר להתקרב אל רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז, ועל ידי זה יתעורר ביותר להיות דבוק בו יתברך, ויתמיד בלמוד התורה הקדושה.

א' תפב נד

יגלה נפלאות מקדשת שבעת הנרות, שהם העינים, האזנים, החטם והפה, וממלת השמחה, שעל ידי זה יתגלה בחינת משיח שבנפשו, להאיר על עצמו אור זיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו לנצח.

א' תפג נו

ידבר נפלאות מענין שלום בית, ואיך לכבד ולקרא את אשתו, ושיהיה סכלן גדול בביתו, ועל ידי זה יצלית.

א' תפד נח

ידבר ממעלת הזוכה לעשות מתורת רבנו ז"ל תפלות, וכן ידבר אודות ה"לקוטי תפלות" של מוהר"ן ז"ל.

א' תפה נט

יחזק את אחד שלא יתרחק ממנו, וידע כי הבעל דבר יעשה כל מיני פעולות שיברחו ממנו, ואיך באמת כואב לו כשהתנגע ימים ושנים עם אחד ולבסוף ברח, כי זה דבר ברור כל זמן שישאר אצלו — ילמד ויתפלל בהתמדה, וכשיתרחק ממנו — יתרושל מההתחזקות הזו. וצריך שידע, שהבעל דבר מדביק באיש כשר שגעון להיות תמיד שבור ובעצבות.

א' תפו סא

ידבר איך שהאדם צריך להרגיל עצמו במדת השכחה, ולשפח מכל מה

תְּכֵן הָעֲנִינִים

שְׁעוֹכֵר עָלָיו, וַיַּעֲשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וַיְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי שְׁמִכְנִים בְּעַצְמוֹ יִדְעָה, אֹז מְצַלִּיחַ בְּחַיָּו, וְנִתְבַּטְּלִים כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא עַל-יַדִּי עוֹנוֹתָיו, וַיִּדְבֵר מִמַּעַלְת הַמַּחֲיָה עַצְמוֹ בְּמַצּוֹת צִיצִית, שֶׁהִיא מְבִיאָה לִידֵי זְכִירָה, לְזִכֹּר תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

א' תפז סג

יִדְבֵר מִמַּעַלְת שֵׁם יְהוּדֵי שֵׁם קִדְשׁ, וְצָרִיכִים לְהִזְהָר לֹא לְתַת שֵׁם בְּדוּי, שֵׁם מוֹדְרָנִי עַל הָעֲצִים וְעַל הָאֲבָנִים, עַל הַטַּל וְהָרוּחַ, שֶׁזֶה עוֹקֵר אֶת מוֹל הַבֵּן אוֹ הַבֵּת, כִּי שֵׁם הוּא דָּבָר גְּדוֹל מְאֹד, וְכָל הַצְּלַחְתָּם שֶׁל הַיְלָדִים תְּלוּיָה רַק כְּפִי הַשְּׁמוֹת שְׁנוֹתָנִים לָהֶם.

א' תפח סד

יִדְבֵר מִמַּעַלְת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁהִיא תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָדוֹת שְׁמוֹצִיאָה אֶת הָאָדָם מֵעַצְמוֹ, וַיְהִיָּה עַצְמָאִי.

א' תפט סה

יֵאָרִיךְ לְדַבֵּר מִסְדֵּר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, וְאִיךְ שִׁזּוֹ הַדְּרָךְ הַיְחִידָה לְהַצְּלִיחַ בָּהּ לְעֵבֵר וְלִהְיוֹת וְלִטְיֵל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַקֵּר הַלְמוּד צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, לְדַבֵּק עַצְמוֹ בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִיּוֹת רַק רַבִּי לְמִדָּן וְגֵאוֹן וְכוּ', רַק צָרִיךְ לִידַע, שֶׁיִּגִּיעַ הַיּוֹם שִׁיְצַטְרֵךְ לְצִאֵת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלֹא יִשְׁאַר מִמֶּנּוּ רַק הַתּוֹרָה שֶׁלְמַד בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, הָעַקֵּר לִידַע שֶׁאִסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יְהִיָּה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, וַיִּזְהֵר לְבָרַח מִנְּדָרִים.

א' תצ סז

יִדְבֵר מִמַּעַלְת מִדַּת הַזְּרִיזוֹת וּמִמַּעַלְת הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה כָּאֵן לְמִטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' תצא סח

יִדְבֵר מִמַּעַלְת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, וְאִיךְ שֶׁהַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלֵנוּ הוּא רַק בְּאוּמָן וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם וְלֹא בְּמִרוֹן, רַק הֵיּוֹת שְׂאִין עַכְשָׁו דְּרָךְ לְנִסְעַ לְאוּמָן, אֹז הֵיכָן שָׂרַק מִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּי לְעֲשׂוֹת קְבוּץ, וְזֶה רְצוֹן מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, וַיִּגְלֶה הַטַּעַם שֶׁהוּא נוֹסַע מִדֵּי פַעַם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לִירוּשָׁלַיִם, וַיִּדְבֵר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּחוּץ בֵּין הָעֹשְׂכִים בְּשָׂדֶה.

א' תצב טא

יִדְבֵר מִמַּעַלְת הַדְּפַסַּת סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל וּבְכַפְרִטִיּוֹת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁזָּכָה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

לְחַדֵּשׁ עַל-פִּי דְרָכֹו שֶׁל רַבְּנוּ וִ"ל, כִּי בְּדוֹר הַזֶּה עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵה שְׁעוֹבֵר, מֵרַב הַהֶפְקָרוֹת וְהַפְּרִיצוֹת, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַצִּילֵם רַק עַל-יְדֵי דְבוּרִים אֱלוֹ הַנְּדַפְסִים בְּסִפְרֵי הַחֲדָשִׁים, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד מְאֹד עַל מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לַחַן צְדָקָה עַל הַדְּפֶסֶת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, וְזוֹ הַצְּדָקָה הִכִּי גְדוֹלָה שֵׁישׁ רַק בְּמַדְרַגַּת הַצְּדָקָה, מִמֶּשׁ צְדָקָה בְּעִבּוּר פְּקוּחַ נֶפֶשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי יֵשׁ שְׁעָבְרוּ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה חֲטָאִים, וְהֵם כָּל-כֶּף רְצוּצִים וְשִׁבּוּרִים, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם אֲשֶׁר אָבֵד מְנוּס וְתַקְנָה מֵהֶם, וּמִתְאַשִּׁים לְגַמְרֵי, וְהַסִּפְרִים הֵם הַמְפִּיחִים בָּהֶם רוּחַ חַיִּים, וַיַּמְעוֹדִידִים וּמְשַׁמְחִים וּמְצִילִים אוֹתָם, וְעַל-כֵּן אֵין לָהּ צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִצְדָּקַת הַדְּפֶסֶת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, וְזֶה לֹא מוֹכֵן לְקַטְנֵי הַדַּעַת מְטַמְטָמִים, שֶׁלֹּא אִכְפַּת לָהֶם מְזוּלָתָם כָּלֵל.

א' תצג עג

יְחִזֵּק עַל צְדָקָה לְהַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ וִ"ל, וַיַּמְעוֹרֵר וּמְחִזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂזוּכֵינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וִ"ל, אֲשֶׁר מְאִיר בְּנוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוֹי רַב עַד מְאֹד.

א' תצד עד

יְרַחֵב אֶת הַדְּבוּר אֵיךְ שֶׁרְאוּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְהַחֲיוֹת עֲצֻמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת נִקְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְזוֹ הַשְּׂמִחָה הִכִּי גְדוֹלָה, שְׂזוּכָה לְהֵאֲמִין בְּמַלְאָךְ חַי וְקַיִם. וַיַּעֲוֹרֵר הַרְבֵּה לְלַמֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי סֵדֵר דְּרָף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ וִ"ל, וְעַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

א' תצה עז

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הָאֲחָדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וִ"ל בְּעוֹלָם, וְהַסִּמ"ף-מ"ם יוֹדַע זֹאת, וְעַל-כֵּן הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּדִים וּמְחַלְקֵת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָעֶקֶר שֶׁלֹּא נִהְיָה בְּאֲחָדוּת אַחַת, וַיִּגְלֶה אֵיךְ שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד עִם הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ וִ"ל, וְהַשְּׂמִחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת, וְכֵן יִגְלֶה מֵה צְרִיכָה לְהִיּוֹת תְּשׁוּקַת כָּל חֲסִיד בְּרִסְלָב בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' תצו עח

יִגְלֶה אֲשֶׁר מִי שְׁעוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר, עָלְיוּ לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְסִבַּל מְאִינְשֵׁי דְלָא מְעַלִּי, וַיִּקְוֵמוּ עָלְיוּ רְשָׁעִים חֲצִיפִין כְּכֻלָּבִים, וְאֲסוּר לְהִתְפַּעֵל מֵהֶם, וּבִפְרָט מִי שְׂרוּצָה לְחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ לְגַלוּת אֶת רַבְּנוּ וִ"ל, יִהְיֶה מוֹכֵן שֶׁיִּקְוֵמוּ עָלְיוּ רְשָׁעִים אַרְוּרִים, נוֹאֲפִים כְּכֻלָּבִים, לְחַלֵּק עָלְיוּ. וַיִּסְבִּיר הַטַּעַם לָמָּה צְרִיף לְהִיּוֹת דְּבָר זֶה עַל-פִּי סוּד בְּרִיאַת הָעוֹלָם שֶׁמְסַבֶּבֶת בְּקַלְפָּה,

תִּכְנֵן הַעֲנִינִים

וּצְרִיכִים לְשַׁבֵּר אֶת הַקְּלָפָה, וְזֶה מֵאֵד מֵאֵד קָשָׁה.

א' תצז פ

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שְׁצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל הַקְּבוּצָה, וְכֵן מֵעַנְיָן בְּחוּר, אִיךָ שְׂיִתְנַהֵג בְּחֻדָּשׁ אֱלוּל כְּדֵי לְמַצֵּא זְוֹגוֹ.

א' תצח פא

יְעוֹרֵר עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה וְהַתְּחִיָּנוּת, וְעַקֵּר הַשָּׁנָה נּוֹפֶלֶת עַל הָאָדָם שְׂאִינוּ מְחִיָּה עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וְרֵאוּי לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמֵחָה תָּמִיד.

א' תצט פב

יְעוֹרֵר הַרְבֵּה, שְׁצְרִיכִים לִילֵךְ עִם הַגְּלוּי שְׂגָלָה רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק "בְּצַר הַרְחַבְתָּ לִי", שְׁצְרִיכִים לְמַצֵּא בְּתַקְף הַצְּרוּת גַּם־כֵּן הַרְחַבּוֹת, וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדַת יְרֵמְיָה הַנְּבִיא, וְאִיךָ שְׂבִתְקָף הַדְּחַקוֹת וְהַגְּלוּת וְהַחֲרַבְּן הַחֲיָה עֲצָמוֹ, וְלִכֵּן נִקְרָא יְרֵמְיָה עַל שֵׁם יְרֵם י"ה, כִּי מִי שְׂמַחֵזֵק אֶת זְוִלְתּוֹ, הוּא מְגַבִּיָּה כְּכֹכֹל אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וַיִּחַזַּק מֵאֵד מֵאֵד אֶת בְּחוּר אֶחָד שְׂזָכָה לְהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי־מִוֶּהֶר־וְ", וּמְעוֹרְרוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה עַל גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׂזָכָה, וּמְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק לְשִׂמְחָה שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּנֶה, וְאִם הֵינּוּ יוֹדְעִים מְעַט מְקַצֵּת מִי רַבְּנוּ ז"ל, אֲזִי הֵינּוּ רוֹקְדִים מְרַב שְׂמֵחָה עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ.

א' תק פג

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְת תְּפִלַּת הַתְּחִיָּנוּת, וּמִי שְׂמַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וְתִיקֵן, כָּל הַיּוֹם הוֹלֵךְ לוֹ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי, וְזוֹ הִיְתָה הַנְּהַגַּת הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב, וְזָכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וְהַנְּהַגַּת רַבְּנוּ ז"ל, וּמִוֶּהֶר־וְ"ל חוֹזֵק בְּיוֹתֵר אֶת הַנְּהַגָּה הַזֶּה, וְכֵן יְדַבֵּר מֵעַנְיָן אֲמִירַת קְרִיאַת שְׂמַע שְׂעַל הַמְּטָה עַל־פִּי סֵדֶר הָאֲרִיזוֹ"ל, שֶׁהוּא תְּקוּן גְּמוּר לְפָנִים הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

א' תקא פט

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְת הָאֲרִיכַת אֲפִים וּמִמְדַּרְגַּת דּוֹד הַמְּלֵךְ שְׂזָכָה לָזֶה, וְאִיךָ שְׂהַעֲקֹר רַק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּה.

א' תקב צ

יְחַזֵּק לְשִׂמְחָה עַל נִקְדַּת הַיְהוּדוּת שֵׁישׁ בָּנוּ.

תִּכְן הַעֲנִינִים

א' תקג. צב
יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂזַכְנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת בְּצִיּוּנו
הַקָּדוֹשׁ, וַיִּגְלֶה אֲשֶׁר "שִׂמְחָה וְהַתְּבוּדוּת" הֵם שְׁנֵי הַרְגָּלִים לִילָף עִמָּהֶם
בְּזֶה הָעוֹלָם.

א' תקד. צג
יִשְׁלַח "מִזֵּל טוֹב" לְחַתֵּן וּיְחַזְּקוּ וַיֵּאמְצוּ.

א' תקה. צד
יִחְזַק לְשִׂמְחַת בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲזֹרוּ עַל יְמֵי אֱלוֹהַּ הַקָּדוֹשִׁים.

א' תקו. צה
יִחְזַק בַּחֹר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְנוֹתֵן תּוֹדָה עַל צְדָקָה לְהִדְפָּסָה.

א' תקז. צח
יִרְבֶּה לְהוֹכִיחַ מִה זֶה בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד, וְאִיךָ שְׂצָרִיכִים לְשַׁמֵּר עֲצֻמו
מִחֲדָשִׁים מְקֻרֹב בָּאוּ וְנִקְרָאִים בְּעַלֵּי תְּשׁוּבָה, וְאִינֶם אֶלֶּא בְּעַלֵּי עֲבָרָה
שְׂעוֹשִׁים מִחֲלָקֶת וּפְרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְצָרִיכִים לְבָרַח מֵהֶם כְּמוֹ
שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶפֶת, וְאִיךָ שְׂעַקְר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל הִיא דִּיקָא
עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְלִי זֶה הַכֹּל כְּלוּם, לִיצְנוּת אַחַת
גְּדוֹלָה, וַיִּגְלֶה אֲשֶׁר ל"ץ יוֹנֵק מֵשֵׁם אֱלֹקִי"ם שֶׁהוּא הַדִּינִים, וּמַעֲלִים
וּמְסַתִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְחַבֵּא בְּכָל יוֹם בְּמָקוֹם
פְּנוּי וּמְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרֶךְ, שְׂאֵז עוֹלְמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו.

א' תקח. צח
יַעֲזֹר הַרְּבָה עַל קִדְשַׁת הַדְּבֹר וְאִיךָ שְׂכָל הַצָּרוֹת בָּאוֹת רַק עַל-יְדֵי
דְּבָרִים בְּטָלִים, וּיְחַזַּק הַרְּבָה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, לְלַמֵּד
תּוֹרָה בְּ"לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת".
וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אָמַר: בְּהַגּוֹף שֵׁישׁ בּוֹ 'לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, הַתּוֹלְעִים לֹא
יִגְשׁוּ בְּקִבְרֵי.

א' תקט. ק
יִגְלֶה נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת מֵעֲנִין דַּעַת שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, שֶׁהוּא גְלוּי שֶׁל
לְמַעַלְה מֵהַזְּמַן, לְמַעַלְה מֵהַמָּקוֹם, וְעֲנִין סוּד הָאֲרַבְעַת תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית,
מִנְחָה, מַעֲרִיב, שְׂתַקְנוּ אֲבָרָהֶם, יְצַחֵק, יַעֲקֹב, דָּוִד, הֵם בְּזִמְנֵי דִיקָא, וְאִי
אֶפְשָׁר לְשׁוֹנוֹת הַזְּמַן, אֲבָל לֹא-כֵן תְּפִלַּת הַמְּשִׁיחַ שֶׁהִיא הַתְּבוּדוּת, זֶה
שִׁיךְ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, כִּי זֶה סוּד גְלוּי שֶׁל לְמַעַלְה מֵהַמָּקוֹם וְלְמַעַלְה
מֵהַזְּמַן, וּמֵעֲנִין שִׂמְחָה שֶׁהוּא תְּקוּן גְּמוּר לְפָגֶם הַבְּרִית, שְׂבָא רַק עַל-יְדֵי

תִּכְן הַעֲנִינִים

עֲצוּבוֹת וּמְרִירוֹת, וַיְגִלָּה מִי הֵם צְדִיקֵי הַדּוֹר שְׁצָרִיכִים לְנִסְעַ אֲלֵיהֶם.

א' תקי קד

יְגִלָּה תִּקּוֹן נִפְלָא לְמִי שְׁפָגַם בְּבְרִית בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאִיךָ שְׁכַל תִּקְנָתוֹ וְתִקְנָתוֹ הִיא לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְיַד כַּעַס וְקִפְיוֹת וְרָצִיחָה, וַיַּעֲוֹר הַרְבֵּה עַל אֲמִירַת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, וּבִפְרָט אִם יִזְכֶּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיִתְקַן אֶת כָּל מִי שְׁיָבוֹא לְשֵׁם, וְכֵן יַעֲוֹרֵר שְׁכַל מִי שְׁיִוָּדַע שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁיִכְרַח מִמַּחְלֶקֶת לְגַמְרֵי.

א' תקיא קה

יְגִלָּה שְׁרָקוֹדִין וְהַמַּחְאָת כַּף מִמַּחְקָת אֶת הַדִּינִים.

א' תקיב קו

יְגִלָּה מַעֲלַת הַשְּׂמִחָה וְאִיךָ הַסְטָרָא אַחְרָא לֹא מְנִיחָה אֶת הָאָדָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְנַעֲשִׂית קָלָה בְּעֵינֵי בְנֵי-אָדָם מִצֹּת הַשְּׂמִחָה.

א' תקיג קז

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מַעֲנִין סִדֵּר דְּרַף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא תִּקּוֹן וְעֲצָה לְמִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּפָּגַם הַבְּרִית, אֲבָל זֶה אֵינוֹ סוֹתֵר לְמוֹד עִיּוֹן, אֲדַרְבֵּה גַם זֶה צְרִיכִים, וְעַקֵּר לְמוֹד הַעִיּוֹן לְהוֹצִיא הַלְכָה לְמַעֲשֵׂה, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין פָּגַם הַבְּרִית שֶׁהוֹרֵס אֶת מַח הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ מְשַׁעַ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

א' תקיד קח

יְגִלָּה מִמַּעֲלַת הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת הַנִּקְרָא שֶׁבֶת, וַיְגִלָּה נִפְלְאוֹת מַעֲנִין תְּשׁוּבָה שֶׁל שֶׁבֶת, שִׁישׁ לוֹ נִיחָא מְכַל, וַיְגִלָּה פְּגָמוֹ וְעָנְשׁוֹ שֶׁל קִין שֶׁהָיָה נֶעַ וְנָד בְּאֶרֶץ, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת נִצַּל מִזֶּה.

א' תקטו קט

יַחֲזֹק חֲתָן, שְׁכַל עַקֵּר הַיְשׁוּעוֹת נִמְשָׁכִים רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדָרוֹת, וַיּוֹרֶה לוֹ דְּרַף, אִיךָ שְׁצָרִיכִים תְּמִיד לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצֻמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלְהַחֲמִיץ עֲצֻמוֹ עִם זֶה, וְלִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וַיַּעֲוֹר וַיַּחֲזֹק עַל סִדֵּר דְּרַף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

א' תקטז קיב

יַחֲזֹק אֶת בְּחוֹר אַחַד שֶׁזּוֹכֶה לְסִים אֶת כָּל הַשִּׁס, וַיִּשְׁבַּח אֶת סִדֵּר דְּרַף

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַחֲדִיר הַרְףָּה זֹו אֶל תּוֹךְ לֵב בַּחוּרִים, וַיְדַבֵּר מִמֶּדְתּוֹ שֶׁל מֶשֶׁה רַבְּנוּ ו"ל שֶׁהֵיָה רַק טוֹב, וְהָאָדָם צָרִיף לִילֵף בְּמִדְתּוֹ.

א' תקיז קטו

יְדַבֵּר מֵעֲנִין שֶׁעָקַר הַבֵּית־מְנוּס לְאָדָם הוּא רַק הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיְגַלֶּה סוּד בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, וְאֵיךְ שֶׁעָקַר הַלְמוּד תּוֹרָה צָרִיף לְהִיּוֹת עִם אֲמוּנָה וַגְּלוּי אֱלָקוֹת.

א' תקיח קטז

יְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְאוּר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁעוֹד יִכְבֹּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי הָעַרְב־רַב מִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, וְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל הִיא אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁרַק זוֹהִי הַרְףָּה הַנִּכּוֹנָה לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֶלָּא עַל־יַדֵּי לְמוּד סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים בְּשִׁקְיָה רַבָּה.

א' תקיט קיח

יְדַבֵּר מִגְּדֵל הַפְּלָגַת מִדַּת הַסְּבָלְנוֹת, וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אֶפְלוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּמִלֵּי דְעַלְמָא, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעַלַּת הַשְּׂמִחָה, וּבִפְרָט מִי שְׁנוּלָד אֶצֶל הוֹרִים שֶׁהֵם חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, רְאוּי לוֹ לְשִׂמְחָה, כִּי עַל־יַדֵּיָהּ יוֹרִיד מֵעֲצָמוֹ הַרְבֵּה מֵהַתְּנַגְדוֹת.

א' תקכ קכ

יְעוֹרֵר אֶת אֶחָד שֶׁנִּרְדַּף מִרְשָׁעִים, שְׂיַחֲבִיא עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְזֶה יִמְשִׁיף עָלָיו יָד ה', וְאִסּוּר לְשַׁאֵל קְשִׁיּוֹת עַל הַצְּלַחַת הַרְשָׁעִים, וְזֶה יְדוּעַ כִּי סוּף שֶׁל רָשָׁע שְׁנַעֲקַר מֵהָעוֹלָם.

א' תקכא קכא

יְגַלֶּה שֶׁכָּל עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל הוּא תְּמִימוֹת עֲמֻקָּה, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּתִמְיּוֹת יִקְבַּל הַרְבֵּה מִרַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲנִין הַתְּבוֹדְדוֹת אִי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג אֶלָּא עַל־יַדֵּי תְּמִימוֹת, כִּי עִם חֲכָמוֹת הוּא רַחוּק מְזֵה, וַיְעוֹרֵר לְבָרַח מִכּוֹחֵי סָרֵק, לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתִמְיּוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

א' תקכב קכב

יִחֲזַק אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׂיִשְׂמַח עִם הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל, וְזוֹ הַהִתְחַזְקוֹת הַכִּי גְדוּלָה לְכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

תִּכְן הָעֲנִינִים

א' תקכג קכה

יְדַבֵּר מֵאֲמַת וְשְׁלוֹם וּרְפוּאָה, שְׁתְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְאִיךָ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ
לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם.

א' תקכד קכז

יְגַלֶּה אִיךָ שְׂאִין עֲצָה אַחֲרַת לְהַנְצִיל מִהָרַע וְהַחֲשֹׁךְ שֶׁל הָאָדָם, אֲלֵא
עַל־יְדֵי תַפְלָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת צָדִיק אֲלֵא בְּשִׁקְיָה רַבָּה בְּתַפְלָה,
וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת מוֹהַרְנ"ת ו"ל וּסְפָרְיו הַקְּדוּשִׁים, הַמְּחַזְקִים אֶת הַכִּי גְרוּעַ,
וַיְסַפֵּר נִפְלְאוֹת מַגְדַּלַת מוֹהַרְנ"ת ו"ל.

א' תקכה קכט

יְדַבֵּר מִגְלוֹי הַשְּׂגָחָה, וְאִיךָ שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ תְּמִיד אֲמַתַּת
מְצִיאָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, וְהַעֲקָר הוּא
לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ וְגֵאוּתוֹ לְגַמְרֵי, וַיְהִיָּה בְּטֵל וּמִבְטָל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי,
וְעַל־יְדֵי־זֶה יְהִיָּה כְּלֵי שִׁתְּשֶׁרָה בּוֹ הַשְּׂכִינָה, וַיְגַלֶּה אִיךָ שֶׁשְׂתֵּי רַגְלֵי
הָאָדָם הֵן שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְצָרִיכִים שִׁתִּיהֶם דִּיקָא, מִצַּד אֶחָד לְהִיּוֹת
תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה עֲצוּמָה, וּמִצַּד שְׁנֵי לְהַתְּבוּדָה עֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקָשׁ
וּלְהִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁצָּרִיךְ, וְאִם חָסְרָה לוֹ אִיזוֹ בְּחִינָה אוֹ
שְׂמֻחָה אוֹ הַתְּבוּדוֹת, הֵרִי הוּא כְּמוֹ חֲגֹר, כִּי צָרִיכִים שְׁנֵיהֶם, כִּי הֵם
שְׂתֵי הַרְגָלִים לִילָךְ בְּהֵם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

א' תקכו קלב

יְדַבֵּר מִעֲנִין גִּסַּח בְּרַכַּת הַמִּילָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל עֲנִין הַשְּׁלוֹם בְּעַת בְּרִית,
וְלְהִיּוֹת וּתְרֵן בְּעֲנִין נְתִיבַת הַשֵּׁם, שְׁלֵא תִהְיֶה מִחֻלְקַת בֵּין שְׁנֵי הַהוֹרִים.

א' תקכז קלג

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַשְּׂכָחָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְזִכְר מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
כָּכֵל שֶׁהָאָדָם שׁוֹכַח אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ, כְּמוֹ־כֵן זֹכֶה לְזִכְר תְּמִיד מִמְּנוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַכֵּל הוּא שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ כֹּל־כֶּף בְּעֵינֵי תַפְלָה
וְהַתְּבוּדוֹת, עַד שְׁלֵא תִהְיֶה לוֹ אֶפְשָׁרוֹת אַחֲרַת, רַק צָרִיךְ שִׂדַע שְׂמֻקוֹמוֹ
הוּא רַק אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵל מָה שֶׁצָּרִיךְ הַכֵּל תְּלוֹי בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה
לְהִיּוֹת מִיִּשָׁב מְאֹד בְּדַעְתּוֹ.

א' תקכח קלה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הָאָדָם הַנּוֹזֵהר בְּנִטְיִלַת יָדִים, וְלְהַפּוֹךְ כָּל הָעֲנִיּוֹת נְמֻשְׁכַּת
עַל הָאָדָם רַק בְּעוֹן זְלוּל בְּמַצּוֹת נְטִילַת יָדִים.

א' תקכט קלז

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדְּפַסַּת סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְאִיךָ שֶׁזֶה הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה,

תַּכְּן הָעֲנִינִים

וּמַגְלָה שֶׁכָּל חֶשְׁקוֹ וְכִסּוּפוֹ הוּא רַק לְהַדְפִּים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיַפְלִיא מִשְׁמִירַת וְיַקְרַת הַזְּמַן, שֶׁכָּל רַגַע שָׁוָה הוּן תּוֹעֵפוֹת, וּמֵה שָׁרַק יְכוּלִים לְהִשִּׁיג בְּכָל רַגַע.

א' תקל קלח

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת שְׁלוֹם-בֵּית שְׁזוּכִים אֵלָיו רַק עַל-יְדֵי שְׁבוּנִים אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה בְּבֵית, וְצָרִיכִים לְהַשְׁלִים בְּבֵית בְּכָל מַחִיר, כִּי צָרִיכִים לְיִשָּׁב עֲצָמוֹ, מֵאַחַר שֶׁהִתְחַתְּנוּ וַיֵּשׁ לָהֶם יְלָדִים זְהוּ זֶה, וְלָמָּה לְהַחְרִיב בֵּית וְעֵתִיד גָּדוֹל.

א' תקלא קלט

יַגְלֶה שֶׁהוּא אֵינוֹ חוֹתֵם עַל שׁוּם "קוֹל קוֹרָא" וְכֵן מְזַהֵר אֶת כָּל שׁוֹמְעֵי דְבָרָיו וְכֹאֵי בֵּיתוֹ, שֶׁלֹּא תִמְצָא חֲתִימָתָם עַל שׁוּם "קוֹל קוֹרָא", וּבִפְרָטִיּוֹת בְּדַבָּר הַתְּלוּי בְּמַחְלָקָת, וַיְדַבֵּר הַרְבֵּה אֲשֶׁר עֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא רַק אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם לֹא צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל זֶה כְּבָר לֹא מְשַׁנֶּה אִם בְּמֵאָה שְׁעָרִים אוֹ בְּמֵרוֹן, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּהַתְּקָשְׁרוֹת רַבְּנוּ ז"ל שֵׁם הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיַּגְלֶה כָּל הַהִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת שֶׁל הַקְּבוּץ בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית.

א' תקלב קמא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מִדַּת הַטוֹב, לְלַכֵּת עִם כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּמִדַּת הַטוֹב, וַיִּסְבִּיר מֵה זֶה נִקְרָא צְדִיק טוֹב וְצְדִיק שְׂאִינוֹ טוֹב.

א' תקלג קמב

יַחֲזִיחַ עֲצָמוֹ שְׂזָכָה לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹמַד לְמוֹדוֹ הֵן עִם עֲצָמוֹ וְהֵן עִם אֲחֵרִים.

א' תקלד קמג

יַרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַמְּנַדֵּב צְדָקָה לְהַדְפִּסָּה, וַיִּסְבִּיר עַל-פִּי סוֹד מֵה הַהִפְרָשׁ בֵּין "סִפְרָ" וּבֵין "אַגְרָת", וְזוֹ מַעַלְת סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁהֵם אַגְרוֹת וּמִכְתָּבִים.

א' תקלה קמד

דֵּן אִם צָרִיכִים לְכַרֵּךְ בְּרִפְת 'שֶׁחֲזִינוּ', אִם לֹא רָאָה מַעֲלוֹם אֶת הָאָדָם רַק עַל-יְדֵי סִפְרוֹ, וְנִהְיָה מְאֹד מִסְפְּרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּבִרְוֵר נִפְלָא בְּעֲנִין זֶה לְהִלְכָה.

א' תקלו קמו

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לְמוֹד זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַחְזִיר אֶת כָּלֵם בְּתְשׁוּבָה,

תַּכְּן הָעֲנִינִים

וספור ממוהרנ"ת ז"ל.

א' תקלז קמז

יִרְבֶּה לְחֹזֵק אֶת הָאָדָם שִׁיְהִיָּה חֹזֵק עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, וַיִּגְלֶה אֶת מַעֲלַת מַדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאֵל מִה שִׁיְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל יְדֵהּ, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר מֵעֵינָן שְׂמִיחַת הַמַּצּוּוֹת, שֶׁזֶה מַעֲלָה אֶת הָאָדָם מַעֲלָה מַעֲלָה עַד רוּם הַמַּעֲלוֹת, וְאִיךָ שֶׁשְּׂמִיחָה הִיא תִּקּוּן הַבְּרִית, וּמִי שֶׁפָּגַם בַּבְּרִית רָאוּי לוֹ לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת הַשְּׂמִיחָה, וַיִּגְלֶה אֲשֶׁר שְׂמִיחָה וְהַתְּבוּדוֹת הֵן שְׂתֵי הַבְּקִיאוֹת — בְּקִי בְּרָצוֹא וּבְקִי בְּשׁוֹב, וְכֵן הֵן שְׂתֵי הַמַּדּוֹת שֶׁצָּרִיךָ לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ — אֶהְבָּה וַיִּרְאֶה, וַיִּגְלֶה שֵׁישׁ מִלֶּאֱךָ שֶׁנִּקְרָא עֲזַרְיָאֵל, אֲשֶׁר הוּא הַמְּמַנֶּה עַל כָּל אֱלוֹי שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית, וְחֹזְרִים בַּתְּשׁוּבָה, וְהוּא מַכְנִיס אוֹתָם לְפָנָיו וּלְפָנֵינוּ.

א' תקלח קנב

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מֵעֵינָן רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שֶׁצָּרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחֲלָקֹת וּמְרִיבוֹת, וַיִּגְלֶה מִצְּפוּנָיו לְבוֹ שֶׁכָּל עֲנִינָיו הוּא רַק לְהַפְיֵץ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל לְשׁוּם בְּרִיָּה לְמַנְעוֹ, וְאִיךָ שֶׁאוֹר רַבְּנוּ ז"ל עֲתִיד לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

א' תקלט קנג

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מֵעֵינָן סִיעֵתָא דְשְׂמַיָא וְסִפּוּר נִזְרָא מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגְן עֲלֵינוּ, וְאִיךָ שֶׁלֹּא צָרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבַר רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלְהַתְּמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בַּתְּמִימוֹת וּבַכְּפִישִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

א' תקמ קנה

נִפְלִיא לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת אֲמִירַת זֹהַר וְתִקּוּנֵינוּ בְּכָל יוֹם, וְהַאֲרִיז"ל נִתֵּן תִּקּוּן לְבַעַל עֲבָרָה לומר בְּכָל יוֹם חֲמֵשֶׁה דְּפִים זֹהַר אוֹ דְּפִים תִּקּוּנֵינוּ, וְאִיךָ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְרַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי מְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה.

א' תקמא קנו

יִרְבֶּה לְדַבֵּר, אִיךָ שֶׁכָּל אֱלוֹי הַחֹלְקִים עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם חַיִּים בְּטַעוֹת, וַיִּתֵּן עֲצוֹת לְכַחוֹר שֶׁהַהוֹרִים שְׁלוֹ נִגְדָה זֶה שִׁיסְתּוֹכֵב בְּכַרְסָּלָב וַיִּצְדִּיק אֶת הַהוֹרִים, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצוֹת אִיךָ לְהַתְּחַמֵּק מֵהֶם בְּדַרְךְ הַתֵּר.

א' תקמב קנז

יִדְבַר אִיךָ שֶׁהָאָדָם צָרִיךָ לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִחְשַׁב לֹא מֵעַצְמוֹ וְלֹא מֵאַחֲרָיו, וְכֵן תִּתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי הַגְּאוֹת

תִּכְנֵן הַעֲנִינִים

וְהַיְשׁוּת, וַיְגַלֶּה בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שְׁעַל מִדַּת הַגָּאוֹת וְהַיְשׁוּת אֲרֻב הַיִּצָּר הַרַע יוֹתֵר מֵהַכֹּל, וַיִּסְפֹּר סִפּוֹר נִפְלָא עַל אַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהָיָה תָּמִיד עוֹסֵק בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.

א' תקמג קס

יְגַלֶּה אֲשֶׁר עֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ תְּלוּי בְּשׁוּם מְקוֹם רַק בְּאוֹמֵן, וְכִשְׁלֹא יְכוּלִים לְנַסֵּעַ לְשֵׁם מִסְבַּת עֲכוּב כְּנִיסַת הַמַּלְכוּת הַרְשָׁעָה, אִזִּי בְּמְקוֹם שָׂרָק מִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁם הוּא קְבוּץ.

א' תקמד קסא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת אֵיךְ שְׁאֲסוֹר לְאָדָם לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק יִחְזַק עֲצָמוֹ לְהַסְתַּכֵּל עַל נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בוֹ, וְכֵן יְדַבֵּר מִמַּעַלְת קִדְשַׁת תְּלָמִיד הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, ר' נוֹאֵלֶף קִיֶּצְע'ס, וּמִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לֵהִיּוֹת בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

א' תקמה קסב

יְדַבֵּר מִיִּשׁוּב הַדַּעַת שְׁזוֹכִים לְהִגִּיעַ לָזֶה עַל-יְדֵי שְׂמִחָה וְהַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין תְּפִלַּת עֲרַבִית בְּזִמְן וּמִעֲנִין קְרִיאַת שְׁמַע, וְכֵן לֵהִיּוֹת רְגִיל לֹאמֹר בְּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה שֶׁלֹּשׁ פְּרָשׁוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע.

א' תקמו קסד

יְעוֹרֵר לְבָרַח מֵאַנְשֵׁי מַחְלֶקֶת, וְשִׁלֵּא יִהְיֶה לוֹ עֵסֵק עִמָּהֶם, וַיְגַלֶּה אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרָיו הַקָּדוּשִׁים, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא בְּכָל מְקוֹם שְׂמִתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

א' תקמז קסה

יְדַבֵּר בְּעֲנִין צַעֲקַת הַעֵי"ן קְלִין שְׂמָאד מְאֹד מְכָרַח לְצַעֵק בְּכָל יוֹם, עַד שֶׁיֵּצֵא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, אֲבָל כָּל זֶה צָרִיף לֵהִיּוֹת בְּצִנְעָה בִּיעֵר אוֹ בְּשָׂדָה בְּמִרְתַּף אוֹ בְּאִיזוֹ עַלְיָה, אֲבָל לֹא בֵּין אֲנָשִׁים, וְזוֹ הָאָמֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂמִדְבָרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּהַצָּנֵעַ לְכַת.

א' תקמח קסז

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְגַלֶּה עֲצָה נוֹרָאָה בְּעֲנִין הַשָּׁעָה הַתְּבוּדוֹת שֶׁצָּנְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְשִׁיחָה נִפְלְאָה, מִהַחֲסִיד הַנִּפְלָא ר' יִצְחָק בְּרִיִּטְעֵר ז"ל.

א' תקמט קסח

יְדַבֵּר מִעֲנִין מַעַלְת הַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַיְגַלֶּה אֵיךְ

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שְׁצַרִיכִים לְשׁוֹמֵר מְאֹד מְאֹד עַל מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם וְלֹא לְצַעַר אוֹתָם. וְיִזְהִיר מְאֹד לְלֶכֶת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל עִם פְּאוֹת מְסֻדְרוֹת וְלֹא לְלֶכֶת קְרוּעַ וּבְלוּי שְׁנָה נֶגֶד דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְיַעֲזֹר הַרְבֵּה לְלַמֵּד בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם יִתְנַדַּע הַיֵּטֵב מֵהִי דַּעְתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

א' תקנ קסט

יִרְבֶּה לְדַבֵּר מִמִּדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְאִיךָ שְׁצַרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם עַל הַמִּדָּה הַיְקָרָה הַזֹּאת שֶׁל סְבָלָנוֹת, כִּי כְּשֵׁישׁ לוֹ סְבָלָנוֹת, יֵשׁ לוֹ כְּבוֹד הַכֹּל, וְשִׂיחָה נִפְלְאָה מֵר' מִיכָלְעֵי נֶכֶד מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְיִדְבֹר מִגְּדֻלַּת מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל.

א' תקנא קעא

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הָרֹאשׁ הַשְּׁנָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל וְיַמְעִינֵן הַשׁוֹפֵר שֶׁמִּפְשֵׁט הָעֵקֶמוּמִיּוֹת שֶׁבִּלְב.

א' תקנב קעב

יַעֲזֹר לְשַׂמַּח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְיִחֲזַק מְאֹד לְקַיֵּם אֶת שְׁתֵּי הָעֲצוּמוֹת הַיְסוּדִיּוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — הַתְּבוּדָה וְשִׁעוּר בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, וְיִזְרֶה דֶרֶךְ קֶלָה אִיךָ יְכוּלִים לְקַיֵּם אֶת זֶה, הַתְּבוּדָה — יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּכָל מְקוֹם, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בַּלְעָדָיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-פֶּן יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּכָל מְקוֹם, וְשִׁלְחֵן עֲרוּף — טוֹב שִׂיחָה בְּתִיק הַטְּלִית וְתַפְלִין שֶׁלוֹ שִׁלְחֵן עֲרוּף קָטָן, וְיִלְמַד בְּכָל יוֹם כַּמָּה סְעִיפִים בַּעַת שְׁאוּמֵר "תָּנָא דְבִי אֵלֵיהּ כֹּל הַשְּׁנָה הַלְכוֹת" וְכוּ'.

א' תקנג קעד

יִחֲזַק אֶת אֶחָד שֶׁלֹּא יִתְגַּרֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, וְצַרִיכִים לְחַשֵּׁב תְּמִיד רַק בְּעֵלְמָא דְאֵתִי, וְאִיךָ הַחַיִּים פּוֹרְחִים וְעוֹד מְעֻט נִהְיָה שֵׁם, וְיִדְבֹר מֵעֵרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהָאֵכִילָה אֲזֵי הִיא בְּדַגְמַת שַׁבַּת שֶׁהִיא כְּלָה קִדְשׁ, כְּלָה אֵלֶקוֹת.

א' תקנד קעז

יִרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזּוּכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שְׁצַרִיכִים לְהַחֲיוֹת עֲצוּמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ מִנְקֻדַּת יְהוּדוּתוֹ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה.

א' תקנה קפ

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשִּׂמְחָה אַחַר הַחֲגִים, שְׂזוּכֵינוּ לְמֵלֵא עֲצוּמָנוּ עִם כָּל מִינֵי טוֹב אֲמָתִי וְנִצְחִי, וְיִגְלֶה סוֹד הַשְּׂגָחָה וְטַבַּע וְקִשּׁוּר וְשְׁלוֹב הַתּוֹרָה בֵּין

תכּן הענינים

"לעיני כל ישראל" לבין "בראשית ברא אלקים", שזה סוד קריאת שמע
דבקיות הבורא יתברך, וסוד הפטול אל האין סוף ברוך הוא.

א' תקנו **קכב**
יגלה נפלאות ממעלת ספרי רבנו ז"ל, שעתידים לעשות מהפכה גדולה
בעולם, ומענין משיח צדקנו.

א' תקנו **קכד**
ידבר מענין הסבלנות, כי עקר הצלחת האדם בזה העולם הוא רק
על-ידי מדת הסבלנות, שזה יפי האדם שהוא סבלן גדול.

א' תקנח **קכה**
יגלה עצה להצלחה בעסקים.

א' תקנט **קכה**
ירבה לעורר על התמדת ספרי רבנו ז"ל, שרק בזה תלוייה כל ההתקרבות
אליו ז"ל, ויעורר ויחזק על תפלה והתבודדות, ואיך שאין שום מנוס
לברח מפגעי ומקרי הזמן, אלא בתוך האמונה הקדושה, ויגלה סוד
נפלא מקללת קין "נע ונד תהיה בארץ".

א' תקס **קכז**
ידבר מענין התגברות היצר הרע על האדם, ואיך שכל דבר שיש לו
התנגדות הוא מצליח לבסוף, כי כל דבר שיש לו ההפוך אם רק מתגבר
ומתחזק כנגדו הוא מצליח.

א' תקסא **קכט**
ידבר ממעלת מדת הושרנות, ואיך שבכל יום נפתח האור הגנוז שצפה
בו אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו, אבל היום מסבב עם נחשים
ועקרבים, מתשבות רעות שבאות רק מחמת דחיקת השעה, וכן כל
הצרות שאדם סובל הן רק מחמת שדוחק את השעה.

א' תקסב **קצ**
יגלה שהאדם צריך לחיות רק עם תפלה, וכל דבר קטן שהוא רק צריך,
יבקש ויתפלל ממנו יתברך.

א' תקסג **קצ**
יגלה סודות נפלאות מסוד הנבואה ועלית הקדושה על-ידי אכילת
הצדיקים, וכן יעורר על ללכת לישן מקדם, כדי שיוכל לקום בחצות.

א' תקסד **קצג**

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

יְדַבֵּר מִמִּדַּת הַזְרִיזוֹת, וְעָקַר הַצְּלַחַת בְּחֹרֶר צָעִיר הוּא עַל-יְדֵי מִדַּת הַזְרִיזוֹת.

א' תקסה קצג

יְעוֹרֵר בְּחֹרֶר צָעִיר לְהִתְחַמֵּן וְלֹא לְהִיּוֹת בְּרָרָן, כִּי אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל הָיָה דָּבָר זֶה עָקַר גְּדוֹל לְהִיּוֹת נָשׁוּי, שְׂזוּ הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הָאָדָם.

א' תקסו קצד

יֹזִיכֵם מֵאֵד אֶת מִתְנַגְדָּיו עַל שְׂמֵטִיחִים כְּלָפִיו שְׂמִיפִין סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ כָּל חֻצוֹת, וַיִּגְלֶה לָהֶם אֶת נִקְדָּתוֹ שֶׁבִשְׂבִּיל זֶה בָּא לְעוֹלָם, וַיְבַאֵר בְּאוֹר יָפֵה ב"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מִהַשְּׂבָעָה בְּעֵטְלִירֵס מִיּוֹם ו'.

א' תקסז קצו

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמֵּי שְׂזוּכָה לִילָף לִישָׁן מִקֶּדֶם שְׂאֵז יִכּוֹל לְקוֹם מִקֶּדֶם וְלִהְתַּפְּלֵל תְּפִלַּת הַנּוֹתִיקִין, וְכֵן יֵשׁ לוֹ יוֹם אַרְבֵּי עֵד מֵאֵד, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מִהַיֵּצֵר הַרַע הַמְּסִית לְהִסְתַּכֵּב בְּלִילָה כְּלֹא כְּלוּם, שְׂזָה מְבִיא לְכָל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

א' תקסח קצז

יְדַבֵּר אִיךְ שְׂצָרִיכִים לְדַבֵּר עִם אָחִיו הַקָּטָן בְּסִבְלָנוּת, וְלֹא לְדַחֵק עָלָיו כְּלָל.

א' תקסט קצח

יִגְלֶה מֵהִי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וַיְעוֹרֵר לְבָרַח מִכָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת וְהִזְיוֹת וְהַבְּלִים.

א' תקע קצט

יְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יִלְמַד בְּלִקוּטֵי-מִוֵּהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יב, וַיֵּאמֶר הַתְּפִלָּה עָלֶיהָ מִלְּקוּטֵי-תְּפִלוֹת, וַיְעוֹרֵר עַל שְׂעוּרִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

א' תקעא ר

יְפַלֵּא לְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוּכָה לְשִׁבְת בְּחֹדֶר מִיְחָד, וַיִּגְלֶה שְׂזָה סוּד תַּבַּת נֹחַ, וְאֵין עוֹד תַּעֲנוּג יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה.

א' תקעב רב

יִגְלֶה שְׂמֵי שָׂרָק עוֹסֵק בְּהַפְּצַת מַעֲשֵׂינֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, הוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל עֲלֵבוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת, וַיִּגְלֶה אֶת נִקְדָּתוֹ, שֶׁהִתְרַחַם לוֹ לְסַבֵּל בְּזִיוּנוֹת, אֲכָל הוּא חֹזֵק בְּזֶה, שֶׁכָּל יְמֵי חַיָּו יִגְלֶה אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

תְּכַן הָעֲנִינִים

א' תקעג רג

יגלה נפלאות מענין סבלנות ואריכות אפים, ויגלה גדלת מעלת מוהרנ"ת ו"ל, ואיך שסבל כל מי חיייו חרופין וגדופין, בזיונות ושפיכות דמים, אף שעבר על כל בני דורו בהכל, כמו שאמר לו רבנו: אתה חד בדרך בחדושין דאורייתא, ובקמיו היו רב תלמידי המגיד ו"ל, ואף-על-פי-כן היה נעלם ונסתר מעיני כל, ועד עכשו אורו של מוהרנ"ת ו"ל כל-כף נעלם ונסתר מעיני כל.

א' תקעד רה

יגלה נוראות נפלאות מהתמדה בספר "לקוטי-מוהרנ"ן", שזה תקון הדעת, תקון המחין, תקון הברית, ויגלה סוד נפלא מתשובה מיראה שנעשה בתשרי, שאז זורקים את העוונות לתוף המים, ומתשובה מאהבה שנעשה בניסן, שאז שואבים מים שלנו לאפית המצות, הינו שמעוונות נעשות זכיות.

א' תקעה רו

ירבה לדבר מענין מדת התמימות והפשיטות ואל מה יכולים לזכות ולהגיע על ידה, ויגלה נפלאות מנח הצדיק ומהתבה, וממעלת שיחה ותפלה אליו יתברך בלשון שרגיל בה, שנקרא התבודדות, וממעלת הזוכה לשמר את הדבור.

א' תקעו רי

יחזק את האדם לילך באמונה פשוטה, וידבר מהאמת של רבנו ו"ל שהוא אמת באפן אחר לגמרי, איין אנדער סארט אמת.

א' תקעז ריא

יגלה נפלאות ממעלת הזוכה ללמד הרבה "לקוטי-הלכות" ממוהרנ"ת ו"ל, ועל-ידי-זה יהיה לו תמיד חזוק, והוא לא יתן לו לפל. וכן יעורר הרבה על למוד שלחן ערוך, שמכרר הטוב מהרע, ויחזק להתחבר רק עם אנשי שלומנו הקרים עובדי ה', וידבר ממעלת הרצונות והכסופין אליו יתברך.

א' תקעח ריג

יעורר לדבר הרבה מרבנו ו"ל, וזה יעזר לו בכל הענינים, וישמר עצמו ממחלקת ופראות ועזות, וככל שיכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, כמו-כן יתנהג בדרך ארץ.

א' תקעט ריד

יגלה גלויים נוראים ונפלאים בבטול האדם אליו יתברך לגמרי, ולא

תִּכְן הָעֲנִינִים

יבלבל עצמו משום בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, ולא יתְעַרֵב בְּשׁוּם עֲנָן, רק תְּמִיד יתְפַלֵּל ויִבְקֹשׁ עַל כָּלֵל נְשׁוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁיחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, ויִגְלֶה אִיךָ שְׁכָל חֲפָצָם ורְצוֹנָם שֶׁל הַרְשָׁעִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים בְּעֵתִים הַלְלוּ לַהֲשִׁפִיחַ, חֵס וְשָׁלוֹם, אֵת שֵׁם ה', וְאָסוּר לַהֲתַחֲבֵר עִמָּהֶם בְּשׁוּם פְּנִים וְאָפֶן.

א' תקפ ריז
יְדַבֵּר אִיךָ שְׁאָסוּר לַהֲתַבְלַבֵּל מִהָעֵבֶר רַק לַעֲשׂוֹת בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וּבְעֲנִין מִשָּׂא וּמִתֵּן וּלְתֵן צְדָקָה, שְׂאֵז יִצְלִיחַ בְּעֶסְקָיו.

א' תקפא ריט
יְדַבֵּר מִכָּף שְׂדָבֵר רַבְּנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמָּצֵם אֶצֶל יְחִיד, וְכָל מִי שֶׁרַק זֹכָה לַהֲתַקְרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עָלָיו מְנַח הַחֹזֵב לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אוֹתוֹ בֵּין בְּכַתֵּב וּבֵין בְּעַל־פִּי, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְטַל רְשׁוֹת מֵאָף אַחַד. וְעֲנִין הַדְּפָסָה הוּא חֹזֵב קְדוּשׁ עַל כָּל 'בְּרִסְלָכֵר חֲסִיד', וְצָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי אֲסֻפּוֹת, כִּי חָבֵל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, עָקֵר דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל הוּא תוֹרָה וְתַפְלָה, לַהֲיֹוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְכֵן יוֹרֵה דֶרֶךְ נִפְלְאָה אִיךָ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֶׁרַק מוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ מְנַקְדָּת יְהוּדוּתוֹ.

א' תקפב רכא
יַעֲזֹר עַל שְׁמִירַת הַבְּרִיאוֹת.

א' תקפג רכב
יַעֲזֹר שְׁכָל בַּר יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְשָׂאֵל שְׂאֵלָה בְּבִיתוֹ מִרַב מִבְּהֵק יָרָא שְׁמַיִם, ויִגְלֶה סוּד שְׁמוֹת אֱלֹקִים, וְאִיךָ מִשָּׂה רַבְּנוּ מְמַתִּיק אֵת זֶה, וְהַהֲפָרֵשׁ בֵּין מִשָּׂה לְבֵין נַח.

א' תקפד רכג
יִחַזֵּק אֵת הָאָדָם בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְרָךְ, וְיִכְנִיס אֵת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־ הוּא בְּתוֹךְ חַיֵּיו הַפְּרָטִיִּים, ויְדַבֵּר רַק אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְעַל־יְדִי־זֶה יְכַלֵּל בּוֹ יְתַבְרָךְ.

א' תקפה רכד
יְדַבֵּר מִתְּכַת נַח וְחֲדוּשׁ נִפְלָא מִעֲנִין פָּגַם דוֹר הַמַּבּוּל, ויִקְשְׁרוּ בְּאָפֶן נִפְלָא אֶל דְּבַרֵי רַבְּנוּ ז"ל, ויַעֲזֹר לַהֲתַמִּיד בְּ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת".

א' תקפו רכו
יַעֲזֹר עַל לְמוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, וְיִדְרִיךְ דֶּרֶךְ אִיךָ לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף, שְׁזֶה

תְּכַן הַעֲנִינִים

הִנֵּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוּמֵד בְּכָל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי
גִּמְרָא רִשְׁיִי וְתוֹסֵפוֹת.

א' תקפז רכז

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּבִטּוֹל עֲצָמוֹ אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִיךָ שְׁצַרִּיכִים
לְהִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

א' תקפח רכח

יַעֲוֹר לְהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה, וּמִי שִׂיּוּדַע שְׁפָגַם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֵין
עוֹד טְהָרָה וְתַקוּן כְּמוֹ הַתְּמִדָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

א' תקפט רל

יַעֲוֹר וַיִּחַזַּק הַרְבֵּה לְהִתְמַדַּת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ דִּיקָא עַל יָדָם תִּהְיֶה
לוֹ הַתְּחַזְּקוֹת אִיךָ לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשִׁילוּם.

א' תקצ רלא

יְדַבֵּר מֵעַנְיֵן הַסְּפָרִים שֶׁחִבֵּר וְחִדַּשׁ, וּמָה תְּכַלִּיתוֹ בְּעַנְיֵן הַדְּפֻסֹת הַסְּפָרִים,
וּמָה כְּוִנָּתוֹ וְרְצוֹנוֹ בָּהֶם. וְאִיךָ שֶׁעָקַר הַתְּכַלִּית וְהַתּוֹעֵלֶת שֶׁל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה
הוּא רַק כְּדִי לְקַרֵּב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

א' תקצא רלב

יִגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵה צָרִיכָה לִהְיוֹת עֲבוּדְתָנוּ בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁכַל
הָעוֹלָם כְּלוֹ מְלֵא כְּפִירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת, וּבִפְרָט בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה עָקַר
הָעֲבוּדָה הִיא רַק לְגִלוֹת אֶת לְמוֹד רַבְּנוּ ז"ל וְסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הַמְּגֻלִּים
גְּלוּי אֱלֻקוֹת, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

א' תקצב רלג

יִגְלֶה עֲצוֹת לְמִי שֶׁנִּפְלַ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, וַיִּזְהֵר לֹא לְקַרָּא עֲתוּנִים, כִּי אִזּוֹ נִדְבָק בְּנִפְשׁ הַכּוֹתֵב, וַיִּפֹּל עַל-יָדוֹ
בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא.

א' תקצג רלה

יִרְבֶּה לְדַבֵּר עַל קְרִשְׁת הַמַּחֲשֶׁבֶה, וְאֶל מָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי-זֶה,
הַיִּצֵּר טוֹב זֶה מַחֲשֻׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, וְהַיִּצֵּר הָרַע זֶה מַחֲשֻׁבוֹת רָעוֹת, וְעַל-כֵּן
צָרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת הַמַּחֲשֶׁבֶה מְאֹד.

א' תקצד רלו

יְדַבֵּר מֵעַנְיֵן דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל וְגִלוּיָיו, שֶׁשְׂיָכִים לְכָלֵּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְרַבְּנוּ
ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצֵם רַק בְּמָקוֹם אֶחָד, וְכֵן בְּעַנְיֵן גִּסַּח הַתְּפִלָּה לֹא לְשָׁנוֹת

תֵּכֵן הַעֲנִינִים

הַן אֲשַׁכְנֹז לַסִּפְרָדִי וְהֵן סִפְרָדִי לְאֲשַׁכְנֹזִי, רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל זֶה מְאֹד, וְאָמַר שֶׁכָּל אֶחָד יֵאָחַז וְיִחְזִיק בְּנִסְחוֹ, וְאֲשָׁרִי מִי שֶׁמְתַמֵּיד בְּלַמּוּד שִׁיחֻתֵּיו שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל.

א' תקצה רלז
יְדַבֵּר מֵעֲנִין לְשָׁנוֹת מִצְדָּקָה לְצְדָּקָה.

א' תקצו רלח
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַשְּׂמִתָּה, וְאִיךָ שֶׁזֶה לְהֶאָדָם בְּטוֹל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל כָּל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

א' תקצז רלט
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזְּרִיזוֹת, וְאִיךָ שֶׁאֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דָּבָר, וְיִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּעֲנִינֵי שְׁחִיטָה, וְיַעֲוֹרֵר עַל שְׁעוּרִים קְבוּעִים.

א' תקצח רמא
יִחְזֹק אֶת חֻזְן, וְיִבְאֵר בְּבִאוֹר נִפְלֵא כַּמָּה מֵאֲמָרֵי חו"ל, וְיַעֲוֹרֵר הַרְּבָה עַל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְעַל שְׂמִתַּת הַהִתְקַבְּלוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא מְקוֹר שְׂמִתָּנוּ, מְקוֹר חַיּוּתָנוּ, וְיִדְבֹּר מִהַתּוֹרָה "בְּצִר הַרְּחִבְתָּ לִּי", וְאִיךָ שֶׁצְּרִיכִים לִילֵךְ עִמָּה תָּמִיד, וְכֵן עִם יֵתֵר הַתּוֹרוֹת וְהַמְּאָמְרִים שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וּמֵעֲנִין שְׂכַחָה וְהַתְּחַדְּשׁוֹת.

א' תקצט רמד
יְדַבֵּר מֵעֲנִין תַּפְלָה עַל פְּרִנְסָה, וְאִיךָ שֶׁצְּרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, וְזֶה יַעֲזֹר לוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֶה.

א' תר רמה
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת "שְׂמִירַת הַזְּמַן", וְאִיךָ שֶׁיִּדְעֵ שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וּמֵעֲנִין מַעַלְת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּ אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאִיךָ שֶׁלּוֹחֵם רַבְּנוּ ו"ל מִלְחָמוֹת ה' בְּעֵבוֹר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שֶׁשָּׁר לְפָנֵיהֶם הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה, וְיִתֵּן כַּמָּה הַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת אִיךָ לְהַתְּנַהֵג.

א' תרא רמט
יְדַבֵּר אִיךָ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל עֲצָמוֹ, וְלֹא יִבְלָבֵל עֲצָמוֹ מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְיַפְרֹשׁ אֶת הַפְּסוּיק "לֶךְ-לֶךְ", לֶךְ אֶל עֲצָמְךָ, וְזוֹ הִיְתָה מְדַרְגַּת הַתֵּם, וּמִמַּעַלְת הַמְּדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ.

א' תרב רנא
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁמּוֹכֵף אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי בְּזוֹכֵף

תֵּכֵן הָעֲנִינִים

אחר זכוּת, עד שְׁנִכְלֵל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

א' תרג רנג

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדְּבָקוֹת וְהַדְּבוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִכְנִיס אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַיּוֹ הַפְּרָטִיִּים, וְאִזּוּ יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים וְהַצְּמֻצוּמִים.

א' תרד רנד

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת דְּבוּר מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְחַזֵּר מֵהֶם.

א' תרה רנה

יְדַבֵּר מִשְׁלוֹם-בֵּית, וְיִרְאֶה דְּגָמָא אִיךְ יְכוּלִים לִהְיוֹת חֲזָקִים בְּשְׁלוֹם-בֵּית, וְשִׁיחָהּ לֹו בֵּית חָם, וְהַעֲקֵר לֹא לְהִכְנִיס אִמָּה יִתְרָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

א' תרו רנו

יְבַשֵּׁר שְׁנִפְתַּח עוֹד בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל בְּמוֹנְסִי, וְיַעֲזִיר הַרְבֵּה עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוֹת, וְאִיךְ שְׂאִין עֲצָה אַחֲרַת בְּזֵה רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְלִבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר; אֲשֶׁר־י שִׂיֵּאֲחֻז בְּזֵה תָּמִיד, וְאִזּוּ יִמְשֹׁךְ עֲלָיו יְשׁוּעָה מִן הַשָּׁמַיִם.

א' תרז רנט

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַפְּצַת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאִיךְ שְׁזָה כָּל עֲנִינֵינוּ בְּזֵה הָעוֹלָם.

א' תרח רס

יְדַבֵּר מִבְּחֹר בַּר מִצְוָה שְׁצָרִיךְ לְהַתְּחִיל לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זוּגוֹת תְּפִלִּין — רַש"י וְרַבֵּנוּ חָם, וְכֵן מַעֲנִין סוֹפֵר אִיטֵר יָד.

א' תרט רסא

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדְּפִסַּת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִיךְ שְׁצָרִיכִים לַעֲסֹק בְּזֵה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְלֹא לְהַתְּחַשֵּׁב עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוֹלָם, אֶפְלוּ הוּא מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְיַעֲזִיר לֹא לְהַכְּנִס בְּשׁוֹם וּכְפֻחִים עִם אֵף אֶחָד.

א' תרי רסב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַשְּׂמִחָה וְהַתְּבוּדָּדוֹת, שֶׁהֵן שְׁתֵּי בְּקִיאוֹת שְׁצָוָה רַבֵּנוּ ז"ל לִהְיוֹת בְּקִי בְּרִצּוֹא וּבְקִי בְּשׁוֹב, וְכִמּוֹ שֶׁהַתְּבוּדָּדוֹת וְשִׁחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ הִיא הַנְּהֻגָה כְּלָלִית מִרַבֵּנוּ ז"ל, כְּמוֹ-כֵן שְׂמִחָה וְרִקְנוּדִין הֵם הַנְּהֻגָה כְּלָלִית מִרַבֵּנוּ ז"ל; אֲשֶׁר־י מִי שִׁיקִים אֶת שְׁנֵיהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- א' תריא** רסד
יבאר ויגלה בדרוש נפלא נוראות נפלאות ממעלת מדת השמחה —
שמחת האמונה.
- א' תריב** רסז
ידבר ממעלת התורה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, ואיך שצריכים לחזק
עצמו בכל פרט בזה העולם, ולא להמשיך עצמו אחר הצער, ויפליא
לדבר מענין שעורין כסדרן בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, וממעלת
הזוכה לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא קרן נפלאה להאדם
בעולם הזה ובעולם הבא, ורק זה מה שישאר מהאדם לבסוף; אשרי
שיאחז בזה.
- א' תריג** ער
יעורר הרבה לברח ממחלקת, ולא יכנס עם אף אחד בנפוחים, כי עם
מחלקת לא מצליחים כלל, ומה שהוא צריך פעם לענות זה רק מפני
ההכרח, כדי שלא יתגברו הכלבים וישתגעו יותר מדאי, ועל-כן ההכרח
לתת להם עם מקל ולהשתיקם.
- א' תריד** רעא
ידבר ממעלת מדת התמימות והפשיטות, שדבר זה יסוד דעת רבנו ז"ל,
וכל היהדות תלויה ועומדת על מדת התמימות והפשיטות, שידבר
הרבה אליו יתברך ויכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך.
- א' תרטו** רעג
יעורר ויחזק על התבודדות, ויספר באריכות התמצית מהדבורים
שנדברו בסעדה שלישית על-פי התורה "ואיה השה לעולה", שמכל
מקום אפשר להתקרב להשם יתברך, כי אפלו המקומות המטנפים
מקבלים ממאמר סתום וכו', ויגלה כמה צרופי ראשי תבות נפלאים
במלה איה, וידבר מיום המיתה ומהשלוש נקודות שצריך בעבודת השם.
- א' תרטז** רעז
ידבר מאמונה שלמה, ושכל עקר התרחקות מאמונה הוא על-ידי
העוונות, שהם הלוכשים, ויגלה בדרך נפלאה על-פי פסוקי קדש מאין
נמשכת המחלקת והמריבה, ויספר מעשה שארע עמו איך שמצא רמזים
מדברי חולק ולץ, ויחזק עצמו שברוך השם אנו לא חולקים על רבי
נפלא בזה.
- א' תריז** רפ
ירבה לדבר מנקודת רבנו ז"ל, שהיא להיות צדיק ולמדן ולא יהיה עם

תָּכֵן הָעֲנִינִים

הָאֲרֵץ, אֲלֵא יתְמִיד בְּסֵדֶר דְּרָף הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁלָּקַח אֶת עֵינָיו
רַבְּנוּ ז"ל בְּרָצִינּוֹת הַצְּלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

א' תריח רפא

יְעוֹרֵר וַיִּחְזַק מְאֹד מְאֹד לְלַמֵּד תְּרֵבָה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאִיךָ שֶׁכָּל עֵינָיו
רַבְּנוּ ז"ל נִתְגַּלְּהוּ רַק עַל-יְדֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁלּוֹמֵד וּמְתַמֵּד
בְּיוֹתֵר בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" יִחְזִיק מֵעַמֵּד יוֹתֵר.

א' תריט רפב

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מֵהַתְּחִזְקוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, וַיִּסְפֹּר סְפוּר נִפְלְאָ מִמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
שֶׁכָּתַב לְבָנוּ ר' יִצְחָק ז"ל.

א' תרכ רפג

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת הַהַתְּחִזְקוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם וְשְׁעוּרִים קְבוּעִים עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָף
הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

א' תרכא רפד

יְדַבֵּר מִסּוּד תְּקוּן חֲצוֹת, וְאִיךָ שֶׁאֵז מְכַנְיַעִים אֶת הַכֶּלֶב שֶׁהוּא הַסֵּמֶךְ-ךָ
מִ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, הָעוֹשֶׂה פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי לְשׁוֹן
הַרְע.

א' תרכב רפו

יְדַבֵּר מֵעֵינָיו נִקְדַּת הַרֵב וְנִקְדַּת הַחֵבֵר וְנִקְדַּת עֲצָמוֹ, וַיְבַאֵר בְּאוּר בְּמַחְלֶקֶת
שֶׁל רַב אַמִּי וְרַב אַסִּי לֵהִיּוֹת וּתְרֵן בְּתוֹף בֵּיתוֹ וּבוֹרַח מִלִּילָף בְּיַד קָשָׁה,
וְאֵינוֹ מְכַנֵּס אֵימָה יִתְרָה בְּתוֹף בֵּיתוֹ, שֶׁאֵז יִצְלִיחַ דְּרָכוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

א' תרכג רפח

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּתוֹרָה הַקְדוּשָׁה עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָף
הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן מִמַּעַלְתַּת הַזִּיכּוּהַ לְשִׁקֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל:
"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן", סֵפֶר הַמְדוּת וְ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וַיְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַסֵּפֶר
"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", שֶׁהוּא מְעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה.

א' תרכד רצ

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִתְּקוּן הָעֲצָה, וַיִּסְפֹּר כַּמָּה סְפוּרִים מֵעֵינָיו עֲצָה שֶׁהָאָדָם צָרִיף
בְּזֵה הָעוֹלָם.

א' תרכה רצב

יְדַבֵּר מִמַּעַלְתַּת מִדַּת הַסְּכָלְנוּת.

תֵּכֵן הָעֲנִינִים

א' תרכו **רצב**

יְדַבֵּר מִגְדֵּלֵת רַבְּנוּ ז"ל וּמִפְּעֻלוֹתָיו בְּזֶה הָעוֹלָם מֵה שְׁפוּעֵל כָּאֵן, וַיִּחְזַק עַל אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלֹא לְסַפֵּר אֶת צְרוּתָיו לְזוּלָתוֹ, כִּי אֵף אֶחָד לֹא מְעַנֵּן לְשִׁמְעַ אֶת צְרוֹת זוּלָתוֹ, כִּי צְרוֹת יֵשׁ לְכָל אֶחָד דֵּי וְהוֹתֵר, מֵה שְׁרוּצִים הוּא רַק לְשִׁמְעַ טוֹב וְהִתְחַזְּקוֹת, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ שִׁיסְתִּירוּ מִבְּנֵי-אָדָם.

א' תרכז **רצד**

יְדַבֵּר מִמְּעֻלַת הַזְּרִיזוֹת וּמִגְּנוֹת הָעֲצָלוֹת וּמִמְּעֻלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

א' תרכח **רצה**

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מְעַנֵּן תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְאֵיךְ שְׂאִין שׁוּם תְּכֵלִית אַחֲרֵת בְּזֶה הָעוֹלָם רַק לְכַרַח אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר רַק הוּא יִתְבַּרְךָ זְכוּל לְעוֹר לָךְ, וַיַּעֲוֹר עַל שְׂמִחָה, לְשִׂמְחָה עִם הַיְשׁוּעוֹת שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל פֶּעַם, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּהַיְשׁוּעָה הַזֹּאת שְׁזוּכָה לִידַע מִרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה, וַיִּגְלֶה מֵה הַהִפְרָשׁ בֵּין בַּחֲוֹר שְׂמִצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְבֵין בַּחֲוֹר שְׂאִינוֹ מְצִית אֶת רַבְּנוּ ז"ל.

א' תרכט **רחצ**

יְדַבֵּר מִמְּעֻלַת הַיּוֹשֵׁב בַּחֲדָר מִיחָד וְעוֹסֵק שֵׁם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּמְעַנֵּן הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים, וַיִּכָּאֵר הֵיטֵב מֵהִי הַהִתְקַשְׁרוֹת, וַיִּכְּה אֶת הַמִּתְנַגְּדִים עַל זֶה, וַיּוֹכִיחַ שְׂאֵמוּנַת חֲכָמִים צָרִיכִים רַק עִם שְׂכָל.

א' תרל **שא**

יַעֲוֹר עַל הַתְּמַדַּת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזַק לֹא לְהַנּוֹת מִכֶּסֶף צְדָקָה.

א' תרלא **שא**

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִהַדְּלָקַת גְּרוֹת וְכַמָּה גְּרוֹת מְדַלִּיקִים, וְהַטַּעַם שֶׁהַבַּעַל מְסַדֵּר אֶת הַגְּרוֹת.

א' תרלב **שג**

יַעֲוֹר מְאֹד לְכַרַח מַלְהוּיּוֹת עֲרַב, כִּי לְכִסּוֹף הוּא יִצְטָרֵךְ לְשֵׁלֵם בְּמִקּוֹם הַלְוָה, וַיַּעֲוֹר עַל לְמוּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּכְרַח מִלְּצִים הַמְּסֻתּוֹכְבִּים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוּמֵד דָּף גְּמָרָא עִם רַש"י וְתוֹסֵפּוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא אוֹר לְנַפְשׁ.

א' תרלג **דש**

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמְּעֻלַת הַשְׂמִיחָה, וְאֵיךְ שְׂצָרִיכִין לְהַכְנִיֵם בְּעַצְמוֹ מַדַּת

תַּכְן הַעֲנִינִים

הַשְׁמַחָה וְלַחֲיוֹת עִם זֶה, וַיְגַלֶּה אֶת מַעְלַת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֹנוּ
הַיְקָרִים, וְאֵיךְ שֶׁכָּל אֶחָד הוּא צָנוּר לְהַמְשִׁיךְ עַל יָדוֹ דַּעַת וְאוֹר רַבְּנוּ ו"ל,
אֵךְ צְרִיכִים לְשָׁמֵר לֹא לְהִתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ו"ל.

א' תרלד שו

יְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל שְׁמִירָה מִבְּטוֹל זְמַן, כִּי הַבְּטָלָה הוֹרֶגֶת אֶת הָאָדָם וּמִזֶּה
הוּא מְשַׁתְּנֵעַ, וְעַל-כֵּן יִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עֶסוּק בְּכָל יוֹם עִם אֵיזֶה עֶסֶק.

א' תרלה שח

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעְלַת הַזּוֹכָה לְשִׁקֵּד עַל דְּלֹתוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין
צָרָךְ אֵלֵיהֶּ.

א' תרלו שט

יְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵי תַּא, וְלָרֶשֶׁם אֶת זֶה עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וַיְכַאֵר
אֶת גְּדֹל הַתּוֹעֵלֶת שְׁיּוֹצֵאת מִזֶּה.

א' תרלז שי

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן בְּרַכַּת "מִשְׁנֵה הַבְּרִיּוֹת", וְאֵיךְ שֶׁלֹּא לְכַזֵּב זְמַן לִילָךְ בְּגוֹן
הַחַיּוֹת, רַק לִישֵׁב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ וְלִלְמֹד.

א' תרלח שיא

יְדַבֵּר מִמַּעְלַת הַהִתְחַדְּשׁוֹת לְחֲדָשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם מִחְדָּשׁ, וְאֵיךְ שֶׁבְּכָל
יוֹם וּבְכָל שָׁעָה מְאִירִים אוֹרוֹת חֲדָשִׁים פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת.

א' תרלט שיב

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, שְׁזוֹכִים לְהַשִּׁיגָה עַל-יְדֵי קִרְשֵׁת שְׁבָעַת
הַגְּרוֹת: הָעֵינַיִם, הָאָזְנוֹיִם, הַחֻטָּם וְהַפֶּה.

א' תרמ שיג

יְעוֹרֵר הַרְבֵּה עַל הַתְּמַדָּה בְּשִׁיחוּתֵיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְלְהִתְבּוֹדֵד
הַרְבֵּה עִמוֹ יְתִבְרַךְ.

א' תרמא שיד

יְרַבֵּה לְדַבֵּר מִמַּעְלַת לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵיךְ שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְחַשֵּׁב
הֵיטֵב הֵיטֵב עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנְּצַחִית, שְׁיִכּוּא הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע שְׁיִצְטָרֵךְ
לְעֻזָּב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּמֵה יַעֲשֶׂה אָז, וְאֵל מִי יִפְנֶה וְיִסְתַּכֵּל אָז.

א' תרמב שטו

יְדַבֵּר הַרְבֵּה מִתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וְיִחַזֵּק עַל נִקְדָּה זֶה הַרְבֵּה מְאֹד, וְיִפְרֹשׂ
בְּאִפְּן נִפְלֵא מְאֹמְרָם ו"ל: טוֹב מֵעַט בְּכֻנְיָה מִהַרְבֵּה שֶׁלֹּא בְּכֻנְיָה.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- א' תרמג שטז**
יִרְבֶּה לְבָאֵר מַעֲלַת הַתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ שֶׁדָּבַר זֶה מְגַלֶּה אֶת
הַהִשְׁגָּחָה פְּרִטִית וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּרוּחָנוּת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַכֵּל סְבוּכִים כְּדֵי לְקַרְבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיִּצְעַק וַיִּתְחַנֵּן אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַפְעָמִים יֵשׁ לָאָדָם צְרוּת וְיִסּוּרִים עִם סְחוּרָה וְעִם
סוּחָרִים, וְהַכֵּל בְּשִׁבִיל שְׂכִיבֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים וּבְשִׁבְרוֹן
לֵב, שֶׁזֶה עוֹלָה עַל הַכֵּל.
- א' תרמד שיט**
יִדְבֵּר מִמַּעֲלַת הָאָדָם שְׂאִינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְעוֹסֵק תָּמִיד בַּתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּרוֹת, וּמְחֻזָּק עֲצָמוֹ מְכֵל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.
- א' תרמה שכ**
יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן שִׁכְחָה, וַיִּפְרֹשׁ בְּדַרְךָ נִפְלְאָה אֶת הַפְּסָקָה "כִּי זוֹכֵר
כָּל הַנְּשִׁכָּחוֹת אֶתָּה הוּא מַעוֹלִים".
- א' תרמו שכא**
יִגְלֶה סוּדוֹת וְרוּזֵי דְרוּזֵן בְּעֵנֵן שְׁמִירַת הַדְּבוּר, וְאֵיךְ עַל-יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה
לְרוּחַ-הַקְּדוֹשׁ גִּלּוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית מְדֻרְגָּה עֲלִיוֹנָה, עַד שְׁלֵא יֵרָאֶה וְלֹא
יִשְׁמַע וְלֹא יִרְגִישׁ וְלֹא יִנָּשֵׂם רַק עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵּר
מִמַּעֲלַת הַזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אִוְמָן, אֲשֶׁר שָׁם יִזְכֶּה
לְתַקוֹן נִצְחִי.
- א' תרמז שכה**
יִדְבֵּר מִיִּרְאֵת ה' טְהוֹרָה, וְאֵיךְ שְׂאִסוּר לְהַתְּפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם,
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
כִּי עַל-יְדֵי־זֶה יִהְיֶה גַם לוֹ חֲזוּק.
- א' תרמח שכז**
יִדְבֵּר הַרְבֵּה מִעֲנִינֵי הַתְּחֻזָּקוֹת, וְזֶה עֵקֶר הַחֲכָמָה לְחֻזַּק עֲצָמוֹ מְכֵל מֵה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְעֵקֶר הַהַתְּחֻזָּקוֹת הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, לְהִיּוֹת חֻזַּק בַּתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּרוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי־זֶה יְכוּלִים לְצַאת
מֵהַמִּים הַיְדוּנִים, וַיִּרְבֶּה לְבָאֵר אֶת מַעֲלַת קְדֻשַׁת הַדְּבוּר, וַיִּגְלֶה אֵיךְ
שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת תָּמִיד עֲסוּקִים בְּאִיָּה עֵסֵק, וַיִּשְׁמַר אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ,
וַיִּתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- א' תרמט של**
יַעֲוֹרֵר בַּחוּרִים מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּיִשְׁבִּיחָה, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר

תַּכְּן הָעֲנִינִים

ממעלת התמימות והפשיטות ואל מה יכולים לזכות להגיע על ידה.

א' תרנ שלב

יבאר את גדל הענין של הפצת ספרי רבנו ז"ל, ואיך שדבר זה שיך לכל אחד מאנשי שלומנו, ואי אפשר להתחמק מזה בשום אופן, כי זה שיך לכלם בלי יוצא מן הכלל, אדרבה מי שיש לו יותר הרגשה ברבנו ז"ל, הוא יתעסק בקדשים לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, וידבר מחדושי תורה ומתפלה והתבודדות.

א' תרנא שלה

יגלה גלויים נוראים ונפלאים בעניני האמונה הקדושה בו יתברך, ואיך שצריכים להגיע לבטול כזה ששום דבר בעולם כבר לא יוכל לבלבל אותו כלל, ויחזק מאד מאד את האדם להחזיק מעמד על כל אשר עובר עליו בגשמיות וברוחניות.

א' תרנב שלו

ידבר מחדש ניסן מהאמונה הקדושה בו יתברך ומתפלה והתבודדות, ויבאר סוד נפלא מלידת רבנו ז"ל בניסן, ואמר שכל ענינו הוא ראש השנה, שזה התעוררותא דלעילא והתעוררותא דלתתא ומהצורפים של חדשי תשרי ניסן ומאמונת חכמים, ויבאר כמה מאמרי חז"ל וכמה ענינים בדרך נפלאה עד מאד, ויחדיר חזוק לכל בר ישראל, שיאמין בכחותיו ולא ייאש עצמו כלל.

א' תרנג שמג

יעזור לאחד שלומד ברבים "לקוטי-מוהר"ן", שיידבר רק מהתחזקות, כי בעתים הללו צריכים להתחזקות עצומה, ובפרט לבני הנעורים, ויעזור על למוד ספרי ה"תפן חיים" המלאים רוח הקדש ורוח טהרה.

א' תרנד שדמ

ידבר ממעלת הדפסה והפצת ספרי רבנו ז"ל, ואיך שכל אחד מאנשי שלומנו חסידי ברסלב צריך לעסק בעבודה הקדושה הזו.

א' תרנה שמה

יוכיח אחד על שמתעסק במחלקת, ויגלה שלכל אחד מאנשי שלומנו יש רשות להתעסק בדבר רבנו ז"ל, ויחזקו ויעוררו מאד על התכלית הנצחית.

א' תרנו שמז

יגלה מעלת ההתועדות לדבר מרבנו ז"ל הקדוש ומשמוש את רבנו ז"ל

בְּכֹל הָאָפְנִים, וַיְדַבֵּר מֵהָאֵבֶה שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו וְשִׁיחַת ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן עַל גְּדֻלַּת אָדָם הַמַּחְזִיק עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוֹ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל אָמֶת וְהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית וְשַׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתּוֹרָה — שֶׁלֶחָן עֲרוּף, מְשֻׁנּוּת, גְּמָרָא וְסַפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וְשִׁמְרֵת הַזְּמָן, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו וְהִזְהִירוֹת בַּכּוּדָם, וּמַמְדַת הַשְּׂמִחָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית.

א' תרנז שנה

וַיְדַבֵּר מִהֶהֱתַרְחֲקוֹת שֶׁל רַבִּם שֶׁהִתְקַרְבוּ, וּמַחְסֹד שֶׁל הֶהֱתַקְרְבוֹת וּמִשְׁמִירַת הַדְּבוּר, וּמַגְנוֹת הַיּוֹפְיָחִים הַעוֹקְרִים אֶת הָאָדָם, וְשִׁיחַת חֲלִין שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל עֲשֵׂה, וּמִמַּעַלֵּת הַתְּפִלָּה וְהֶהֱתַבּוֹדוֹת, וַיְגַלֶּה מָה עֲנִין הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁצָּרִיכִים בְּדוֹר הַזֶּה לְגִלוֹת, וַיְדַבֵּר מִהֶפְלֵאת הַסֵּפֶר שֶׁפֶת הַנַּחַל וְמָה עֲנִינוֹ, וּמְנוֹרָאוֹת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וּמִמַּעַלֵּת הַשְּׂמִחָה וְהַשְּׂלָמָה בְּכֹל הַמַּצְבִּים, וְהַרְקוּדִים בְּכֹל יוֹם.

א' תרנח שנה

וַיְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת הַמַּתְמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל. וְאִיךָ שֶׁכָּל הֶהֱתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוֹ ו"ל תְּלוּיָהּ בַּשְּׂקִידָה רַבָּה בְּסַפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים.

א' תרנט שנה

וַיְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת אָדָם שֶׁאֵינוֹ מְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֶלָּא מִסַּתְבֵּל עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ תְּמִיד בְּרַכּוֹ.

הספר הקדוש הזה נדפס

לזכות

משה אריה בן חיה רבקה שניצלער נ"י
וזוגתו סימא העניא בת יענטא מלכה תחי'
וילדיהם

ישראל יוסף, אליעזר צבי, חנה, ליבא, שמואל דוב, שלום.

הקדוש ברוך הוא ישפיע להם שפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם וירחיב להם בפרנסתם וירווי רוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם.